

Sara Hermansen Sept. 20-'14

BERNHARD SEV. INGEMANN:

ERIK MENVEDS BARNDOM

HISTORISK ROMAN

FØRSTE DEL

KØBENHAVN
KUNSTFORLAGET „DANMARK"
EGMONT H. PETERSENS BOGTRYKKERI
1913

ERIK MENVEDS BARNDOM

FØRSTE DEL

1. KAPITEL.

Paa den saakaldte Gremermosebro, under Hindsgavls Vænger ved Middelfart, var der en Aften i Mai Maaned 1285 en hel Deel Sømænd og Marsvinsjægere forsamlet. De betragtede med spændt Opmærksomhed en stor Seilskude, der kom fra Snoghøi og med Anstrengelse kæmpede sig frem mod Strøm og Vind for at naae denne Bro, hvor Landingen var mindre farlig, end ved Byens slette Havn. En paa denne milde Aarstid usædvanlig Storm oprørte det lille, urolige Bælt. De erfarneste Færgemænd rystede paa Hovedet og mente, det var raadeligst, Skuden søgte Havn under Fanø eller jydske Vald.

„Sladder, Karle!" — sagde en dyb, raa Stemme — „her skal og maae de lande! — det gaaer brav! — de maae have en dygtig Styrmand ombord. Men hvi staaer I her og maaber! Stik Blusset i Brand paa Brohovedet, at de kan holde det i Sigte! læg Marsvinskuden ud, at vi kan fiske dem op, hvis de kuldseile!"

Den Mand, som udstedte denne Befaling, var Færgemændenes og Marsvinsjægernes Formand, den gamle Henner Friser eller Henner Hjulmand, som han ogsaa kaldtes. Han havde hidindtil siddet rolig paa en stor Sten og betragtet Skibets Bevægelser med et skarpt Blik; nu reiste han sig som en Konge blandt sine Undergivne, og den Ærbødighed, hvormed man hørte ham, saavelsom den Hurtighed, hvormed man adlød ham, viste noksom hvor stor Agtelse han besad blandt de raske, trodsige Sømænd. Han var af en usædvanlig høi og stærk Legemsbygning, og uagtet han var en Mand paa de 70 Aar, syntes han dog endnu at have Styrke til at leve en Menneskealder. Han roste sig af at være en Brodersøn af den berømte Friser, Svend Starke, der i Valdemar Seiers Tid havde erhvervet sig et stort Navn blandt sine Landsmænd. I 33 Aar havde Henner Friser været bosat i Middelfart eller Melfar, som Byen almindeligviis kaldtes; der havde han bragt Marsvinsjagten i god Gang og ved sin Dygtighed erhvervet sig Forsædet i disse dristige Fiskeres Laug, der tillige besørgede Overfarten for Reisende. Han forstod med Konst og Kløgt at bygge Baade og havde i sin Ungdom været Hjulmand, hvorfor man ogsaa havde givet ham dette Tilnavn, skjøndt han ikke mere gav

sig af med den Haandtering. At han i Borgerkrigene under Erik Plougpenning og Kong Abel havde taget virksom Deel i Krigsbegivenhederne, var almindelig antaget og bidrog meget til hans Anseelse blandt Sømændene, skjøndt han kun med en vis Hemmelighedsfuldhed yttrede sig derom. Han syntes at have forladt Strandfrisernes Marsklande af en Grund, som han baade var stolt af og dog ikke fandt det raadeligt at omtale; men at det var en tapper og forvoven Gjerning formodede Alle. I hans rummelige Bolig ved Skibsbroen i Middelfart havde Marsvinsjægernes Laug deres Oplagssted ved de store Fangster mellem Mortensdag og Kyndelmisse. Der samledes det nye Kong Eriks Gilde, og der havde Henner Friser ogsaa indrettet et Slags Herberg for Reisende, hvorpaa han havde udelukkende kongelig Bevilling. Naar Marsvinsjægerne der holdt deres Laugsmøder, betragtede de ofte med Ærbødighed den gamle Krigsmands Vaaben, som hang paa Væggen i Gjestestuen, og som bestode af et Slags lange Kastespyd, som Friserne kaldte Gaveloker, en dansk bred Stridsøxe og en Staalbue med en rusten Pil, tilligemed et let Harnisk af Linned. I sin daglige Dragt udmærkede ikke den gamle Henner sig fra de andre Færgemænd og Marsvinsjægere. Han bar, ligesom de, en kort Knævams af blaat Vadmel, eller sværtet Seildug om Sommeren; et Par store Vadestøvler naaede ham høit over Knæerne, og over det stride graae Haar bar han baade Sommer og Vinter en stor Sælskinshue. Hans lange, rynkede Ansigt udtrykte barsk Raahed og Kraft, og i hans skarpe Blik laae en Bestemthed og Følelse af Overlegenhed, som virkede mægtigt paa enhver af hans Undergivne; deres Agtelse og Hengivenhed for ham syntes dog altid blandet med en hos disse Folk ualmindelig Frygt for Strid. Hertil var maaske hans overordentlige Styrke den naturligste Aarsag; thi han havde selv i sin høie Alderdom givet forbausende Prøver derpaa, og han kunde uden Anstrengelse endnu tvinge den stærkeste Marsvinsjæger til at bøie Knæ, blot ved at lægge Hænderne nedknugende paa hans Skuldre.

Et Ord af denne Mand var tilstrækkeligt til at sætte alle de ørkesløse Tilskuere i Bevægelse. Snart brændte Blusset høit paa en stor Sten ved Enden af Broen, og 30 raske Fiskere vare i Arbeide med at lægge en stor Skude ud og komme de Nødlidende til Hjælp med Toug og Stænger. Saasnart Henner Friser saae, at hans Anordning punktlig blev iværksat, satte han sig atter rolig og med ligegyldig Mine paa sin Sten. „Det er vel atter en Ladning store Herrer til Danehoffet iovermorgen“ — mumlede han. „Er Hertug Valdemar iblandt dem, var det maaske bedre for Land og Rige, om vi lod dem gaae nedenom hjem med Top og Tavl.“

„Hvi saa? Nabo Henner!“ — spurgte en Borgermand, der stod ved hans Side, og hvis Skjødskind, Læderhue og smudsige Ansigt gav ham Udseende af en Smed. — „Den unge Hertug

er en klog og gavnmild Herre; han kjøbte en Daggert hos mig ifjor og gav mig dobbelt saa meget derfor, som jeg forlangte. Hvergang han lader sig sætte over, fortjener I dog flere Ører Sølv, end jeg fortjener Ørtuger i en hel Maaned, og han taler saa høfligt til Folk, saa det er en Lyst at høre.“

„Paa Guld og Sølv og glatte Ord sparer han ikke; det maa man lade ham“ — brummede den Gamle — „og kunde han dermed stikke alle danske Mænd Blaar i Øinene, vilde han maaske inden Aar og Dag være Konge i Danmark.“

„Hillemænd! mener I, han har saa høie Tanker?“ — svarede Vaabensmeden hastig og kløede sig bag Øret. — „I siger Noget! hvem veed hvad der kan ske? Den gamle Kong Valdemar Seier var jo hans Oldefader; den unge Herre er først 20 Aar endnu; han kunde gjerne engang komme paa Kongevalg, naar han blev gammel. Men det vil have gode Stunder!“ — tilføiede han langsomt og tænkte efter. — „Vor Konge er jo en ung Mand endnu: efter min Regning kan han ikke være over de sex og Tredive, og hans unge Søn, der jo skal følge ham — ja lad mig see — han kan neppe være elleve Aar endnu. Nei, nei, derpaa er der ikke at tænke.“

„Hvad troer I Kong Abels Sønnesøn bekymrer sig derom?“ — svarede den gamle Henner i bitter Tone. — „Dristighed mangler den unge Pralhans ikke. Han havde jo endnu Følletænderne i Munden, da han satte sig paa Bagbenene mod Kongen og ikke vilde staae under Trendse og Formynderskab. Man siger nu forvist, han skal have gjort Fordring paa hele Riget, og faaer han ikke ved Danehoffet hvad han peger paa, er han istand til at skaffe os Svensken paa Halsen; vi kan nok allerede takke ham for denne Ufred med de Norske. Nei, det er en Karl, vi skal tage os iagt for, Nabo Troels! hans Farfader har vi kjendt, og Brodermorderens Slægt skal ingen dansk Mand troe!“

Den Gamle taug og faldt i dybe Tanker.

„Det maa I vel sige, Nabo Henner!“ — tog Vaabensmeden atter Ordet: — „vi har oplevet Ulykker nok, og vi maae vel korse os, naar vi tænke paa hvad her er sket i Landet, siden gamle Kong Valdemar Seier lukte sit Øie. Hm, hm, hans Sønner*) blev dog alle tre Konger, som det var sagt og spaaet ham; men Gud hjælpe os for Konger de blev! og med dem fik det en brat Ende. Ja det er forskrækkeligt at tænke paa: jeg har ikke fyldt den tredie Snes endnu, og den Konge, vi nu har, er alt den femte, jeg kan huske, og af dem er de tre, den ene efter den anden, blevne ynkelig myrdede.“

„Myrdede?“ — gjentog Henner Friser. — „Nei, Nabo! det blev dog kun de to Valdemarsønner, hvis det er sandt hvad man siger om vor Konges Fader og den fordømte Klerk i Ry Kloster. — Gud forlade mig og alle gode Christne vor

*) Erik. Abel og Christopher I.

Synd! men Klerker skulde dog være fromme Guds Mænd, og naar de kan forgive Konger og Fyrster med Guds eget hellige Legeme, saa er det værste Mord med Dolk og Sværd af en Lægmand fast for Intet at regne. Nei, myrdede blev dog kun de To, Nabo!" — vedblev han efter et tankefuldt Ophold og reiste sig. — „Ingen skal sige, Kong Abel blev myrdet: han faldt paa sin Gjerning, og skammeligt nok for ham selv, men dog i aaben Feide mod troe og kjække Undersaatter, som kun ikke vilde lade sig flaae af den Nidding, der havde myrdet sin egen Broder og skilt os ved vor retmæssige Konge."

Den Gamle var bleven høirøstet og talede med en næsten frygtelig Heftighed; han syntes at mærke det selv paa sin Naboes Miner og sagde nu med dæmpet Stemme: „Lad os ikke tale for høit om disse Ting, Nabo! Det er urolige Tider, og her er Forrædere allevegne. Kunde Hertug Valdemar og de store Herrer raade, vilde vi snart faae nye Historier at høre, og det Sidste kunde maaske blive værre, end det Første." Henner taug og satte sig igjen paa sin Sten i dybe Tanker.

„Det maa jeg dog sige, Nabo Henner!" — tog Vaabensmeden Ordet igjen — „der er Intet saa ondt, at det jo er godt for Noget. Havde de Store ikke Mod til at holde Kong Erik Christophersøn Stangen, saae det galt ud baade med de Smaa og de Store. Det var Synd at sige, vor Konge ikke er streng nok, naar det gjælder om at give Straffelove for Borger og Bonde; men selv brød han sig jo hverken om Lov eller Ret, før han forgangen Aar blev tvungen til Forliget om Rigets Ret og Dele. Lidt nok har det hjulpet endda: havde Marsk Andersen ikke undsagt ham og jaget ham den Skræk i Blodet paa sidste Viborg Thing, saa vilde nu Ingen af os kunne have sin Kone eller sine Døttre i Fred for ham."

„Det er sandt, Nabo!" — sagde gamle Henner, der ligesom opvaagnede af en Drøm og kun syntes at have hørt det Sidste. — „En lumpen Historie var det med Stig Andersens Frue, og det maa jeg sige, havde jeg været i Marskens Sted, havde jeg neppe saalænge blot hødet og truet. Og dog — Vor Herre bevare Kongen og hans Søn! siger jeg endnu for Landets og Rigets Skyld. Faderen duer ikke; en Skjelm skal sige Andet; men Gud bevare den raadne Stamme for det friske Rodskuds Skyld! den lille Erik har Valdemar Seiers Ørneøine, og vil Vor Herre holde sin Haand over ham, kan det maaske endnu blive værd for en ærlig Mand at leve i Danmark. Det er en Lykke for ham og Riget, at han har den kjække Drost Hessel til Vaabenmester; uden Peder Hessel og gamle Jon Litle og David Thorstensøn vilde det see jammerligt ud med os Alle."

„Staaer den unge, smukke Drost sig saa godt hos Dronningen. som man siger" — bemærkede Smeden og smidskede — „saa er det intet Under, han tager sig af den unge Prinds. Han skal være en klog og dygtig Herre; lidt menneskelig Skrøbe-

lighed maa man jo ligesaa godt holde ham tilgode som Andre; og naar Kong Glipøie kun har Øine for alle andre Kvindfolk, kan man heller ikke stort fortænke Dronningen i, at hun gjerne rider paa Jagt med den unge Hr. Drost."

„Saa troer I ogsaa den fordømmelige Sladder?" — udbrød den Gamle heftig og fortrydelig. — „Jeg har kun seet Dronning Agnes een Gang og Drost Peder Hessel to Gange; det var i vor myrdede Kong Eriks Gilde; men er det sandt, hvad jeg troer, at hvert Menneskebarn bærer sit Skudsmaal i sine aabne Øine, og har jeg nu i halvfjerde Snese Aar læst det Skudsmaal baade paa Høie og Lave, uden stort at have feilet: saa er vor Dronning i det Stykke saa ren som Solen for Guds Aasyn, og saa er Drost Peder Hessel en Mand til Haand og til Mund, som før vil lade sit Liv, før han glemmer hvad han svor over Lyset i vort Gilde eller nogensinde svigter Landet og Kongehuset. Men saaledes gaaer det: hvor Hovedet ikke duer, der gaaer det ud over hele Kroppen, og Kong Erik Christophersøn glipper ikke med de smaa Bukkeøine for Intet."

„I kan læse Meer i et Øie, Nabo Henner! end mangen Klerk i en tyk Bog, troer jeg, og man holder Jer med Skjel for at forstaae lidt Meer, end jert Fadervor. I har sagtens ogsaa eders gode Grunde" — vedblev Smeden og smidskede — „hvorfor I altid spærrer jer lille, smukke Aase inde, hvergang Kong Glipøie gaaer over Bæltet. Jeg saae nok, hun stod i Fadeburet igaar, medens Kongen steg til Hest uden for Jeres."

„Ja saa, har I mærket det, min gode Troels!" — svarede den gamle Kæmpe noget fortrædelig. — „Narrerier er det; men jeg skal sige Jer hvorlunde det har sig. Han har seet hende engang og lagt lidt meer Mærke til hende, end jeg just skjøtter om. Hun er min Datterdatter og min Øiesten, veed I. At jeg lukker Fugleburet i, naar Katten er i Stuen, følger af sig selv, om jeg end ikke var bange for at tage den største Hankat ved Halen og kyle ham ud af mit Vindue, naar han gjorde sig næsviis. Hertil kommer, at min lille Aase er et Søndagsbarn, som I maaske har mærket; man kan strax see det paa hende; hun er lidt blegnæbbet iblandt, og hvor vild og lystig hun kan være, har hun dog af og til et Slags Drømmesot; men det gaaer vel over, naar hun bliver ældre. Moderen havde det saa før hende, og det hører til Slægten, kan jeg troe; jeg er ikke selv ganske fri derfor. Jeg agter nu vel ikke stort paa de Drømmerier; men hun har dog aldrig sagt Noget i den Tilstand, som ikke paa en Maade var Sandhed, hvorvel hun saa ingen Forskjel gjør paa Nat og Dag eller paa ifjor og adaare og paa hvad man ellers maa skille ad, naar man taler forstandigt."

„Herregud! er det ikke rigtigt fat med eders lille Aase?" — sagde Smeden deeltagende og gjorde en Bevægelse med Fingren over Panden.

„Hun er mig snarere til sine Tider for klog“ — svarede den Gamle — „og det duer ikke for denne Verden; men naar hun engang bliver gift og faaer Andet at tænke paa, saa gaaer det nok over; der er forresten en god, sund Natur i hende. Men det var hvad jeg vilde sagt Jer om disse Drømmerier: Igaar Nat gik hun i Søvne og kom ind til mig; hun var forskrækket og sagde, Kongen kom fra Jagten med et Dødningehoved under sin Hat og vilde ind til hende. Jeg fik hende vaagen, og hun vidste nu selv Intet af Drømmen; hun loe derad og hoppede sorgløs ind igjen i sin Seng. Jeg tog mig vel iagt for at forskrække hende med at fortælle hende hvad hun havde sagt; men jeg vilde dog nu ikke, Kongen skulde see hende igaar, hvis han fik isinde at træde over min Tærskel for at skifte Klæder; see, derfor lukkede jeg hende inde som af Vanvare.“

„Det hjalp Jer dog kun lidt, min gode, forsigtige Nabo!“ — sagde Smeden og smaaloe. — „Kloge Høns kan dog ogsaa lægge et Æg i Nelder. Kongen saae hende alligevel: da han red bort, tittede eders smukke Datterdatter nysgjerrig ud imellem Stængerne i jer Fadeburglug, ligesom Kongens Hest gjorde et Sidespring; jeg saae paa Blinket med hans Øine, at han havde seet hende, og han saae to Gange tilbage mod Gluggen, efterat hun havde taget sit lille, nydelige Ansigt tilbage.“

„Dumt, forbandet dumt!“ — mumlede den Gamle. — „Det skal ikke skee tiere; det skal jeg love ham for. I skal ikke tale derom, Nabo! det er i sig selv jo ingen Ting, men kunde dog strax give Anledning til Sladder. Barnet selv er jeg rolig for. Lad nu den Fugl flyve!“

„Men hvad gjør Kongens Kammersvend her endnu i Byen?“ — spurgte Smeden.

„Kammersvend Rane?“ — gjentog Henner og studsede — „fulgte han ikke igaar med Kongen?“

„Jo vist gjorde han; men imorges tidlig saae jeg ham og to lange, kongelige Væbnere gaae forbi eders Hus. De stod stille udenfor Gavlvinduet og hviskede sammen, og da vi gik herud, saae jeg deres Heste ved jer Bagport.“

„Ja saa!“ — brummede den Gamle; han reiste sig hastig og der foer som Lyn fra hans Øine. — „Det kunde I gjerne sagt mig før, Nabo!“

„Jeg troede, de havde Ærende til Jer, min kjære Henner! og I pleier ikke at lide, man er frittesyg.“

Den gamle Henner kastede endnu et skarpt Blik ud over det oprørte Bælt. — „Skuden er bjerget!“ — sagde han med dæmpet Røst, der røbede en voldsomt tilbagetrængt Opbrusning: — „De har den ved Slæbetoug. Kom, Nabo! Det er ikke Tid at staae længer her, naar jeg har slige Gjester hjemme.“

Med lange, hastige Skridt skred den kraftige Olding hen ad Veien til den Deel af Middelfart, der grændsede til Skibsbroen og hvor hans Bolig laae. Dertil havde han en halv Fjerdingvei

fra Gremermosebroen. Neppe kunde den stærke og ti Aar yngre Vaabensmed følge ham. Ingen af dem talte et Ord indtil de kom til en Gangsti, der skraaede tværs over en Brakmark til Henner Frisers Løkke. Her standsede han og stirrede med Opmærksomhed ligefrem for sig mod det lille Gavlvindue i sin Bolig, som han i Halvmørke netop kunde øine. Stormen drev bestandig store Skyer for Maanen, der i dette Øieblik beskinnede Gavlen af hans Hus. — „Hm! — intet Lys!" — brummede han. — „Det duer ikke." Han fordoblede sine Skridt, men standsede pludselig igjen. „Hører I ikke Hestetrav hist paa Stenveien til Hegnæsskov? Nabo! — jo rigtigt! — Hvem kan det være? De Folk har Hastværk. Skulde Kongens Foged paa Hegnæsgavl faae Gjester fra Melfar saa silde? — Gak I hjem til Mit, Nabo! see om min Aase er hjemme og har sørget for Gildesbrødrene! Er hun ikke hjemme og bliver jeg borte, saa sig dem hvad Vei jeg er gaaet! jeg er blot lidt nysgjerrig." Med disse Ord sprang han i modsat Retning tilbage til Veien og derfra over to Grøfter og Gjærder ind paa en Sidevei, som førte fra Middelfart til Hegnæsskov og som de Ryttere, han havde hørt i Nærheden af Byen, nødvendig maatte dreie om ad, hvis de agtede sig til Borgen. Uden ret selv at vide det, havde han fremtaget sin store Marsvins-Jagtkniv, som han altid bar i den høire Vade-Støvle. Med den i Haanden stod han et Øieblik stille i Grøften ved den smalle Vei, som han halvt kunde spærre med sine lange Arme. Han hørte bestandig Hestetravet komme nærmere og kunde nu paa Skridtene skjelne Hovslaget af tre Heste. Der var atter en tyk Sky for Maanen, og det var bælgmørkt. Henner havde i Skyndingen tabt sin Sælskindshue, og Stormen susede i hans graae, stride Haar. I nogen Frastand hørte han Rytterne holde stille. Vinden bar fra dem, og han kunde høre dem tale.

„Lad nu kun Hestene trække Veir til et lystigt Indtog paa Slottet!" — sagde en pibende Mandsstemme. — „Nu er vi sikkre, og her er Veien god. Nu kan vi med et rask Firspring naae Borgen inden den gamle Satan kan komme hjem fra Broen."

„Død og Helvede!" — mumlede den Gamle — „det var lange Rane Kammersvends Hanekyllinge-Røst."

„I veed jo Løsnet og Tegnet?" — vedblev den fine Stemme: — „i Kongens Navn og tre Slag paa Porten med Hellebarderne! Vil Nogen standse os, hugger I dem ned! Jeg svarer for Følgerne."

Den lyttende Gamle syntes nu at høre en jamrende Lyd som af en halvdæmpet kvindelig Stemme, der tabte sig i Stormens Hvinen, og hans skarpe Blik opdagede i det fremglimtende Maaneskin et hvidt kvindeligt Klædebon, som flagrede over Sadlen foran den midterste Rytter. De fore nu frem i Galop. I eet Spring stod den Gamle midt paa Veien. „Holdt'!" — raabte han med frygtelig Stemme og foer frem mod

Rytterne. Den lange Jagtkniv blinkede i hans høire Haand, medens han med den venstre greb den midterste Hest i Bidslet. Hesten steilede og fnyste. Et Sværdslag traf den gamle Kæmpe over den venstre Arm; men med Krampestyrke holdt han fast i Bidslet og famlede med Kniven i Halvmørket, uden at kunne støde til af Frygt for at saare den Kvindeskikkelse, han syntes hang afmægtig i Rytterens venstre Arm.

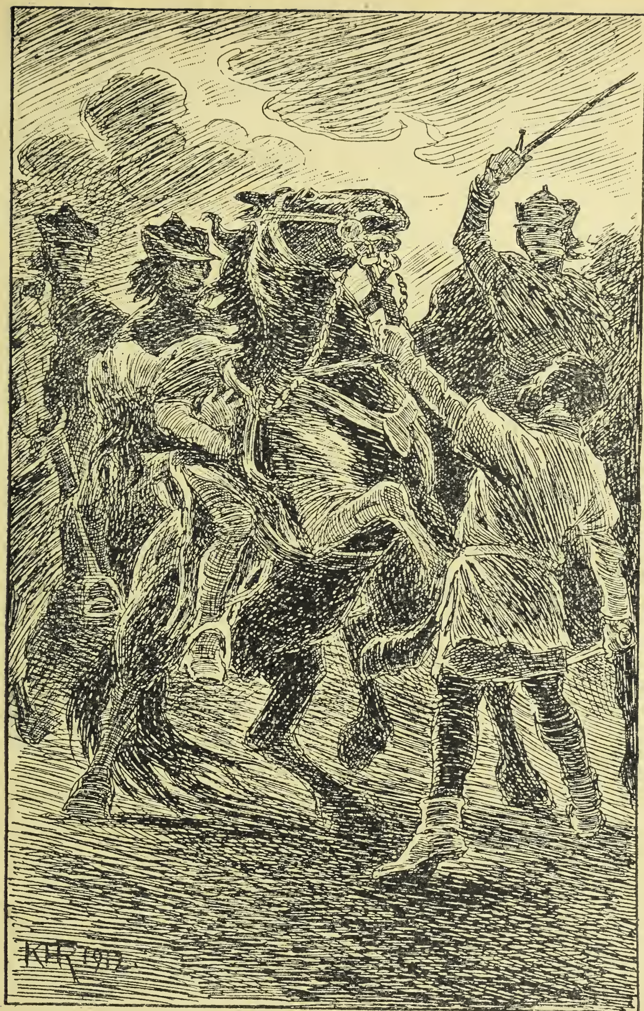
„Frem, for Satan! hug til!" — lød atter den fine Mandsstemme bagved Rytteren. Den Gamle følte endnu et Hug i Skulderen og fik i samme Øieblik et voldsomt Stød for Brystet af Hestens Forben. Tømmen foer ham af Haanden; han tumlede til Jorden, og Hesten sprang over ham. Med fortvivlet Kraft hævede han sig halvt op og slyngede sin Jagtkniv med hvinende Fart efter den nærmeste Rytter; i det samme blev det sort for hans Øine; han hørte et gjennemtrængende Skrig af en Mandsstemme og syntes fjernt og utydeligt at høre sin kjære Aases Stemme, som raabte: „Hjælp, Bedstefader! Hjælp!" og tabte sig i Stormen og Lyden af de klapprende Hesteskoe. Udmattet styrtede den Gamle nu tilbage i sit Blod uden Bevidsthed. Tyve Skridt fra ham stønnede en dødsrallende Stemme paa den mørke Vei, og en vild Hest med tom Sadel sprang hen over Marken.

2. KAPITEL.

En halv Time havde vel den gamle Henner Friser ligget uden Bevidsthed paa Veien. Da han kom til sig selv, hørte han mange Stemmer omkring sig. Han slog Øinene op og saae sig omringet af sine raske Venner, de unge Marsvinsjægere; de stode med Lygter og Knipler ved hans Side, tilligemed hans Nabo Vaabensmeden og nogle Borgere fra Byen, og hjalp ham tilrette under forvirrede og deeltagende Udraab. Paa en høi, staalgraa Hingst holdt midt paa Veien en ung Ridder i maarskindsbræmmet Skarlagenskappe og med en hvid Fjærbusk i Hatten. Ved Ridderens Side stod en lille, sortsmudset Væbner med en Nordbuk ved Tøilen og en blussende Fakkel i Haanden. Stormen havde lagt sig; Faklen brændte klart i den stille Luft og oplyste den urolige og larmende Klynge.

„Saa hør dog En af Jer! Hvad er her paa Færde?" — sagde Ridderen — „er her Røvere i Egnen! er Niels Ufred kommen herover?"

„Tilvisse er her Røvere, ædle Ridder!" — svarede den gamle Henner og reiste sig med Møie ved Hjælp af de unge Fiskere, som allerede i Hast havde forbundet hans Arm og Skulder og som nu tilbageholdt deres deeltagende Udraab af Ærbødighed for Oldingen og den fornemme Fremmede. „Det fordømte Niddingepak!" — vedblev Henner — „de har voldelig

Den lange Jagtkniv blinkede i hans høire Haand, medens han med den venstre greb den midterste Hest i Bidslet.

bortført mit Barnebarn, min lille Aase, min eneste Trøst og Glæde. Havde jeg ikke frygtet for at dræbe det uskyldige Barn, skulde alle tre Hallunker ligget med Næsen i Veiret, hvor jeg nu laae. Vil I vide til hvilken Røverkule de høre, Hr. Ridder! saa behøver I kun at ride en Snes Skridt frem ad Veien, der vil I vist finde en af dem med min Marsvinekniv i Rygraden. Jeg vilde for Landets og Kronens Ære ønske, det var Niels Ufred og ingen fornemmere Slyngel." Han kunde neppe drage Veiret af Harme.

„En Bortførelse?" — spurgte Ridderen — „og med Vold og Magt? — altsaa dog Røvere" —

„Koblere, Sjælehøkere, fordømte Sataner" — raabte den Gamle. — „Men er I en ærlig dansk Ridder, saa hjælper I mig at frelse det arme, uskyldige Barn. Hun er bragt til den Helvedes Øglerede hist paa Odden, for at skjændes."

„Til Hegnæsgavl?" — spurgte Ridderen og blegnede; hans skjønne, ungdommelige Ansigt var just oplyst af Fakkelskinnet.

„Hvad seer jeg, Drost Peder Hessel!" — udbrød den Gamle pludselig glad og foer imod ham. — „Er det Eder! — Nu saa være St. Christian og hellig Erik lovet! har de sendt mig Jer i min Nød og Ulykke, saa skal vi snart rive Lammet af Ulvekløerne, om saa Kong Glipøie var midt iblandt dem!"

„Betænk hvad du siger, gamle Mand!" — tog Ridderen streng og alvorlig Ordet: — „bland ikke min Herre og Konge i den lumpne Handel! Er her begaaet et Niddingsværk, skal jeg i Kongens Navn undersøge det og skaffe dig Ret. Kan du for dit Saar, saa sæt dig paa min Væbners Hest og følg mig strax til Borgen! Jeg skal vise dig og disse gode Landsmænd, at Kongen ikke beskytter Niddinger og Ransmænd. Hvor er den Mand, du har dræbt? han ligger paa sin Gjerning, i hvo han saa er."

„Her, her!" — raabte de unge Fiskere, som allerede havde fundet Liget og kom slæbende med det — „her har vi Karlen; han er stiv og børstet som et stukket Marsvin. Det er en kongelig Væbner."

Ridderen betragtede Liget nøie og syntes med Møie at skjule en harmfuld Overraskelse. Det var en høi, bredskuldret Karl med stivtstudset Haar og Skæg; han bar en Skarlagens-Væbnertrøie; Vaabenhatten, som var faldet ham af Hovedet og som en af Fiskerne fremviste, var uden Fjærbusk, men var mærket med de to kongelige Vaabenløver.

„En Nidding og Røver er det, som har stjaalet en kongelig Væbners Trøie og Vaabenhat" — sagde Ridderen mørk. — „Træk Trøien af ham, Landsmænd! Lad ham ikke længer vanære vor Konges Farve! Slæb ham til Rakkerkulen! lad ham der skjule sin Skjændsel til Dommedag! — og nu afsted til Hegnæsgavl!"

Den gamle Henner følte ikke længer Smerten i sit Saar; han var allerede et Stykke i Forveien paa den lille Nordbak,

der neppe kunde bære ham, men dog temmelig rask skred frem under sin Byrde, medens den svære Rytters Fødder næsten berørte Jorden.

„Det var Ret, min lille Nordbak!“ — sagde Ridderens raske Væbner, der i faa Spring indhentede Henner tilligemed sin Herre — „kan du løbe med saadan en Karl, fortjener du et dobbelt Foder!“

Paa Ridderens Befaling slæbte endeel af Fiskerne allerede den dræbte Ransmand hen til en Høi ved Siden af Veien, hvor der stod en Galge, medens de Øvrige i nogen Frastand fulgte Ridderen og deres saarede Oldermand.

„Hvor langt har vi vel til Borgen?“ — spurgte Ridderen. — „Kan du holde Ridtet ud? brave Gamle!“

„For mit Barn rider jeg endnu til Verdens Ende!“ — svarede Henner. „Havde den Slyngel, der gav mig de to Rap, ikke været en ussel Hallunk uden Kraft og Marv, vilde jeg dog sagt, han duede til Noget; et Par lumpne Synaalerifter har han kun givet mig; han skal ikke skryde af, det var ham, der slog Henner Friser til Gulvs; det var hans brave jydske Hingst, som sparkede mig under Hjertekulen. Nu er det forvundet, og jeg kan endnu løbe bedre end denne Krik. Tak for Laan, Søn!“ — sagde han til Væbneren og sprang af Nordbakken. — „Vi har ingen Fjerdingvei til Borgen, og jeg maa jo dog næsten gaae alligevel, naar jeg sidder paa dit Føl.“

„I skal ikke laste min Nordbak, fordi han er lille!“ — svarede den unge Væbner fortrydelig: — „han render omkap med en Raabuk, naar det gjælder; men han er rigtignok ingen Elefant, som kan bære Taarne.“

„Nu, nu, bliver du vred? Søn! Kan du ride saa rask, saa lad mig see, du kommer til Røverreden før vi Andre og lukker os Porten op! I Kongens Navn! var de Slynglers Løsen, og tre Slag paa Porten var Tegnet. Veien gaaer lige gjennem Skoven.“

Uden at svare et Ord rakte den raske Væbner Faklen til Henner og red tilbage til Fiskerne, der fulgte dem. Han kom paa Øieblikket igjen med den dræbte Væbners røde Trøie og Vaabenhat paa.

„Lad mig saaledes ride forud og berede Eder Veien, Herre Drost!“ — sagde Knøsen og hviskede sin Herre et Par Ord i Øret.

„Nu ja!“ — sagde Ridderen — „det kan ikke være af Veien; men forsigtig, Skirmen! Vi beholde Faklen. Du kan ikke forfeile Veien: hist see vi alt Borgtaarnet.“

Maanen var atter kommen frem mellem Skyerne og belyste et stort, mørkerødt Taarn med takket Murkrands, som kneisede høit over Skoven paa Odden ved Middelfart Sund.

Væbneren var alt tilhest; han sporede hastig sin Nordbak og var i et Øieblik dem begge af Syne.

„En flink Knøs!“ — sagde den Gamle — „han har Fal-

kens Øine og Hjortens Ben. Han vil engang blive en dygtig Ridder. Skjønner jeg ret, er han en Alsinger eller Ærøer."

„Min troe Claus Skirmen er fra Femern" — svarede Ridderen: — „hans Fader var en brav Landets og Kongens Mand; han blev derfor ogsaa forviist af Kong Abel og døde i Udlændighed. Farfaderen fulgte Kong Erik Valdemarsøn i Døden og har vist forsvaret ham kjæk til det Sidste. Hans Lig blev fundet ved Siden af Kongens i Slien."

„Bærer Knøsen længe eders Skjold? ædle Ridder!"

„Det er først det andet Aar; men Sølvsporen bliver neppe gammel paa hans Hæl. Han er ikke meget over sine femten Aar endnu og var med at fange Niels Ufred ifjor paa Hindsholmen."

„Ak! femten Aar" — mumlede den Gamle med et undertrykt Suk — „det blev min stakkels Aase igaar. Rid kun til, Hr. Ridder! jeg skal nok vinde med." Og nu løb han frem med vældige Skridt.

Drost Peder gav sin Hest af Sporerne, men standsede strax igjen. Skoven var mørk; men Faklen oplyste den Gamles Ansigt, og med Deeltagelse saae Ridderen, at den graahaarede Kæmpe var bleg. Ved Anstrengelsen var Forbindingen løsnet, og Blodet randt ham stærkt fra den venstre Arm og Skulder. Den unge Ridder sprang af Hesten. „Lad mig stramme Forbindingen!" — sagde han med et kyndigt Saarlægeblik: — „dine Saar ere ikke saa ringe som du troer. Sæt dig paa min Hest! jeg har unge Ben og ingen friske Saar."

„For St. Christians og alle Helliges Skyld! nei, gode Herre! Lad os ikke sinke os med slige Lapperier!" — sagde den haardføre Gamle urolig, medens Ridderen hastig strammede den nedgledne Forbinding. — „Godt, godt, for Djævlen! — Tak — siger jeg. — See heller, I kommer afsted og holder hvad I lovede! Skal Nogen i Kongens Navn være mægtigere, end han selv og hans Koblersataner, maa det være Drost Peder. — Bryd Jer ikke om mig! — skynd Jer kun, ædle Herre!"

Drost Peder betænkte sig intet Øieblik længer. Han svang sig atter i Sadlen, satte Sporerne i Hingstens Sider og red i Firspring op mod Borgen, medens den gamle Henner med lange og hastige Skridt fulgte efter.

Paa det velbefæstede Hegnæsgavl*) Slot var der mørkt og stille; men rundt om Odden, hvorpaa Slottet laae, brusede endnu det oprørte Sund. En Flok Strandmaager fløi skrigende om det høie Slotstaarn, som mod Landsiden var stærkt oplyst af Maaneskinnet, medens det kastede en lang, sort Slagskygge til den modsatte Side ud over Volden mod Sundet. Vindebroen var nedslagen; men den store, murede Port var lukket. Paa begge Sider af en 60 Fod høi Jordvold vare de brede Borggrave fulde af mudret Vand. I Slotsgaarden skin-

*) Hindsgavl.

nede der Lys ud fra Høienloftssalen i Slottets Hovedfløi, og foran den høie Trappe gik et Par Landseknegte alvorlig frem og tilbage. Paa den modsatte Side af Slottet holdt sex Ryttere i Baggaarden, med to ledige opsadlede Heste, foran en lille tillukket Dør paa Taarnet. Her var Borgen forsynet med en hemmelig Udgang og en smal, af Krat og Buske skjult Vindebro, som var optrukken. Fra et Kammer i Taarnet, der vendte ud mod denne Baggaard og havde et lille Vindue til Forgaarden, skinnede der et enligt Lys. I det afsides Taarnkammer, hvor dette Lys brændte, laae en kvindelig Skikkelse knælende paa Stengulvet med en Rosenkrands i Haanden og syntes at bede. Lange, mørkebrune Haarfletninger nedhang halvtopløste over den nødbrune Hals og Nakke; hun bar en mørkeblaa strikket Bomuldstrøie og et Lærredsskjørt af samme Farve med mange Folder; derover bar hun et kort, lyseblaat Stegersforklæde. En vævet Kaabe af hvidt Hvergarn laae ved Siden af hende og syntes nedfalden af hendes Skuldre. Hun vendte Ryggen til Døren og syntes ikke at bemærke, at den aabnede sig sagte. En høi, bredskuldret Mand, tæt indhyllet i en graa Reisekappe og med Hætten over Hovedet, traadte sagte ind og saae sig ligesom ængstelig og forsigtig om til alle Sider; derpaa vendte han sig mod Døren, som var bleven staaende paa Klem og hvorfra paa hans Vink et Ansigt trak sig tilbage, som man vilde have taget for et listigt, gammelt Kvindeansigt, hvis ikke det begyndende rødlige Mundskæg og den blanke Staalhue havde viist, at det tilhørte en ung Kriger. Døren lukkedes sagte. Den høie, formummede Skikkelse stod midt i Taarnkamret og betragtede den knælende Pige. Hun havde bøiet Hovedet mod Perlebaandet i de smaa foldede Hænder paa sit Knæ; hun syntes saa dybt hensjunken i Bøn og Andagt, at hendes ydre Sandser ingen Fornemmelse kunde modtage.

Ved dette Syn var det ligesom den formummede Herre blev urolig. Han rømmede sig et Par Gange, som han vilde tale eller give sin Nærværelse tilkjende; men hun blev ubevægelig i samme Stilling. Han gjorde nu en hastig Bevægelse med Haanden til Panden, som om han med Magt vilde bortslaae en ubehagelig og ængstende Forestilling; Hætten faldt derved af hans Hoved, og et Ansigt kom tilsyne med store, kraftige Grundformer og med et Udtryk af Haardhed og mægtig Trods, som paa det Besynderligste syntes at modsiges af de blødagtige og vellystige Smiltræk om Munden og af det ubestemte urolige Blik, som intet Øieblik syntes enigt med sig selv om hvor det vilde dvæle. Den fremstaaende, af heftige Lidenskaber gjennemkrydsede Pande var halvt skjult af et tyndt, hørgult Haar, som dog paa begge Sider naaede ham til de brede Skuldre. Han bar paa ridderlig Viis et studset Skæg over Munden og paa den lange fremstaaende Hage, og man saae, han var en Mand i den kraftigste Alder og ikke langt fra de

tyrretyve Aar. Den besynderlige Charakteerløshed i hans Miner, det modsigende Udtryk af Haardhed og Blødagtighed, af vild Kraft og Svaghed, af Trods og Forsagthed, af heftig Lidenskabelighed og listig Besindighed betog ham den næsten imponerende Værdighed og Høihed, Naturen syntes oprindelig at have villet lægge i hans Aasyn; men hvad der mest vanheldede ham var det uvisse Blik med de smaa, graae Øine og en idelig Pliren og blinkende Bevægelse med Øienlaagene, som opvakte Mistillid og Frygt.

Endnu stod han som i Kamp med sig selv og ubestemt om han skulde gaae eller blive, da traadte han forbauset et Par Skridt tilbage, idet den knælende Pige pludselig reiste sig og vendte sig om. Han saae ikke det lidt vel blege, men muntre og livlige lille Borgerpige-Ansigt med de skjelmske, sorte Øine, som undertiden tittede nysgjerrig ud gjennem Gitteret i Henner Frisers Fadeburglug; det var heller ikke et frygtsomt, forgrædt Pigebarn, der bad om Skaandsel og Barmhjertighed. Den af alle Reisende for sin Skjønhed saa berømte Aase Henners-Datter, som man efter Bedstefaderen benævnede hende, syntes forunderlig forvandlet, og dog var hun saaledes paa en Maade endnu skjønnere, end nogensinde før. Det lille, muntre Fiskerpige-Ansigt havde en Adel og Værdighed som en Prindsesses; men hun var bleg som en Døende. De livlige, ofte skjelmsk spillende Øine vare lukte; men der var et Udtryk i hendes Ansigt, som om hun gjennemskuede med et indadgaaende Blik den hele Natur og dvælte i en fremmed, hemmelighedsfuld Verden. Hun traadte langsomt og høitideligt frem, og i et Sprog, der ellers var hendes simple Natur fremmed, med en Stemme, som en varslende Profetindes, udbrød hun, idet hun løftede Pegefingeren advarende i Veiret: „Ulyksalige Konge! du gaaer paa Fordømmelsens Veie. Jeg bad for din Sjæl til vor Herre og Dommer — og han bød mig advare dig. Sværdet hænger i et Haar over dit Hoved! — vend om, vend om, før det falder!“ —

„Ha, en Afsindig!“ — udbrød den høie Herre og blegnede. — „Rane, Satan! hvor er du? hvem har du bragt mig?“ Han gjorde en hastig Bevægelse mod Døren, men besindede sig pludselig og udbrød i Latter. „Ha, forslagne, listige Glut! har du været i Klerkernes Skole? og er det saaledes du vil gjække mig?“ — sagde han mildt truende og nærmede sig hende. „Du vidste altsaa, jeg var her, og du kunde lade saa hellig og andægtig? Nu, ingen hellige Gjøglerier, Barn! Det klæder dig ret godt; men vi forstaae nu dog hinanden.“ Han udrakte sin Haand, som han vilde klappe hende under Hagen; men hun traadte med et stærkt, næsten krampagtigt Udtryk af Foragt og Modbydelighed et Skridt tilbage. „Rør mig ikke, eller I er Dødsens!“ — sagde hun og hævede truende Haanden. Blodet kom tilbage i hendes Kinder; det var som hun vilde aabne de store, sorthaarede Øienlaag med stor An-

strengelse, men kunde ikke holde dem aabne. „Hvor det lyner!“ — sagde hun — „hvor du er vred, Bedstefader! — hu, hvor gnistrer dine Øine og Fingre! — og du bløder, du bløder“ — —

„Sladder, Glut! her er Ingen, som bløder og gnistrer. Er du snart færdig med de Gjøglerfagter? eller gaaer du virkelig i Søvne? saa kommer jeg vel til at prøve om man ikke kan vække dig paa en god Maade!“ Med disse Ord gjorde den høie Herre atter Mine til at nærme sig hende; men han veg nu selv ængstelig tilbage, idet hun vendte et Par stift opspilede Øine uden Liv og Seekraft imod ham. „Jeg veed det nok!“ — hviskede hun hemmelighedsfuldt: — „jeg er i Huset i Skoven. — Den mægtigste Mand i Landet staaer for mig. — Han vil høre sin Skjæbne. Saa hør da, Herre! I er vildfarende og ulykkelig. — I er solgt og forraadt. Vil I redde Liv og Sjæl, saa skjul Jer, fly! — forlad Fordømmelsens Veie!“ —

„Er du da besat, Pige!“ — raabte den høie Herre og stampede, idet han ængstelig saae sig om — „er jeg blandt Forrædere her! — Rane, Satan! hvor er du?“

„Vogt Jer! vogt Jer for ham!“ — vedblev Pigen i samme hviskende og hemmelighedsfulde Tone — „kald ikke paa ham! den Onde er alt nær, naar man tænker paa ham.“

„Vil hun gjøre mig gal!“ — mumlede den formummede Herre og saae i den pinligste Uro snart til Døren, snart paa den forunderlige Pige. „Ha! jeg er en Gjæk, at jeg lader mig bedrage af den listige Gjøglerske!“ — udbrød han endelig høit og loe atter over sig selv, idet han kastede Kappen tilside og stod i en prægtig Ridderdragt for hende. — „Tilstaa kun, lille Aase! du har villet have mig lidt til Bedste — du vilde see, om du kunde gjøre Kong Erik Christophersøn bange. Det nytter dig ikke: jeg kjender mine Folk og dig med, lille skjelmske Sortøie! Du drømte, Kongen besøgte dig, ikke sandt? og at du levede som Dronning paa et af hans Slotte. — See, det skal altsammen opfyldes! Det kommer kun an paa dig selv. Men Tand for Tunge, lille Aase! at Kongen besøger dig her i Eenrum, er en Hemmelighed, som Ingen tør vide.“

Nu forsvandt pludselig det høitidelige Udtryk i Pigens Ansigt. Det var ligesom hun nu først fuldelig var vaagnet af en Drøm, der havde forvandlet hendes hele Væsen. Hun saae sig forundret om og sprang pludselig let som en Kat henimod Døren, som for at undløbe; men hun besindede sig igjen og tog Mod til sig; hun satte begge de smaa Hænder i Siden og stillede sig trodsig ligeoverfor den fremmede Herre. Han syntes glad forbauset over Profetindens Forvandling til den velbekjendte lille, nydelige Fiskerpige med de livligt spillende Øine og med den frimodige Dristighed, der nu ikke længer var overspændt og frygtelig; Drømmegængerindens Strenghed og Alvor opløste sig naturlig i en fripostig Vrede.

der endnu gjorde hende mere elskværdig. „Hvem er I? Hr. Ridder!“ — sagde hun heftig. — „Vil I bilde mig ind, at I er Kongen? Nei, saa eenfoldig er jeg ikke, at jeg jo nok veed, Kongen skal holde over Lov og Ret i Landet; vel blinker I hæsligt med Øinene ligesom Kong Glipping; men jeg maatte være meget taabelig, naar jeg kunde holde Kongen for en Røver og ugudelig Misdæder.“

Den høie Herre blev blussende rød og betragtede nu den trodsige Pige med et harmfuldt Blik. „Hun har dog gaaet i Søvne“ — mumlede han sagte. — „Du har Ret!“ — sagde han høit — „jeg er ikke Kongen selv, men en af hans mægtigste Tjenere. Siden du har saa god Tro til Kongens Retfærdighed, mit Barn!“ — vedblev han i en streng og myndig Tone — „saa undrer det mig kun, det ikke er faldet dig ind, at du kunde være fængslet paa Kongens Befaling. Du er en mistænkelig Kvinde, der øver hemmelige Trolddomskonster; med din gamle, listige Bedstefader hæler og huser du Landsforrædere og Kongens aabenbare Fjender. Kan du negte, at den forvovne Marsk, der har undsagt Kongen, for otte Dage siden har overnattet under eders Tag og er bleven spaaet af dig? I dette Øieblik sidder formodentlig den oprørske Hertug Valdemar der med sine Venner og oplægger Raad imod Kongen og Landet. Man fortæller Historier om din Bedstefader, som kan koste ham hans Hals, naar jeg lader det undersøge. Vil du redde hans Liv, lille Aase! saa kan det kun ske ved at være venlig og føielig mod hans Herre og Dommer; og det er jeg i Sandhed.“

„I vil kun prøve min Standhaftighed, strenge Hr. Ridder!“ — sagde nu Pigen mindre trodsig og i en beskednere Stilling, men dog rolig og uforfærdet. — „I vil kun see om I kan bringe mig til at tvivle paa min Bedstefaders Ærlighed og Kongens Retfærdighed. I veed jo ligesaagodt som jeg, at min Bedstefader er nødt til at give alle Reisende Herberg, enten de ere troe Undersaatter eller ei, saalænge Kongen ikke har forjaget dem af Landet og gjort dem fredløse. At jeg ingen Trolddomskonster øver, fordi jeg undertiden skal have stærke Drømme og vel ogsaa for Spøg har læst En og Anden i Haanden, det veed I meget vel. I vil kun drive Gjæk med mig, strenge Herre! — men er det Alvor“ — vedblev hun heftig og satte atter Hænderne trodsig i Siden — „saa er I ligesaalidt en af Kongens troe Mænd, som I er ham selv, saa er I en Røver og Forræder, der vover at gjøre Uret i Kongens Navn, og da vogt Jer, god Karl! her er Lov og Ret i Landet endnu, og I kan gjerne blive hængt, om og I kan passe en statelig Ridderkjortel, I vel har røvet eller stjaalet fra en skikkelig Mand.“

„Uforskammede Dristighed!“ — udbrød den høie Herre harmfuld og stampede; men hans vilde Blik faldt atter paa Pigens skjønne Ansigt og Bygning, og han vedblev i mildere

Tone: „klædte den Trods dig ikke saa vakkert, lille Aase! og blev du ikke næsten endnu smukkere ved den Opsætsighed — jeg troer, sandt for Herren, jeg kunde vredes paa dig for Alvor. — Du er ikke af de tamme Fugle, mærker jeg; du vil gjøre dig kostbar, for at man siden skal sætte des meer Pris paa din Gunst. Nu ja, for en Forandrings Skyld kan det ogsaa behage mig; men driv det ikke videre! Jeg kan have Taalmodighed til en Tid — men gjør mig ikke rasende!“ — —

„Man kommer, man kommer!“ — udbrød Aase nu glad og sprang til Vinduet mod den store Slotsgaard. — „Nu skal vi dog faae at vide hvem I er, og om Kongen har Røvere og Voldsmænd i sin Tjeneste!“

Der hørtes Hestetrampen og mange larmende Stemmer i Slotsgaarden. Den høie Herre saae urolig til Vinduet; idetsamme foer Døren op, og den unge, opløbne Kriger, der ved hans Indtrædelse havde staaet i Døren, traadte hastig og forvirret ind. „Vi er' forraadte, Herre!“ — hviskede han næsten aandeløs. — „Gaarden er fuld af Folk. De forlange i Kongens Navn at indlades, og de har Drost Peder Hessel i Spidsen.“

„Drost Peder? — raser du?“ — sagde Herren og slog hastig Kappen om sig. — „Hvad vil han her? hvor kom han ind?“

„Porten var lukket. Ingen veed hvem der har lukket ham ind. Med sin kongelige Fuldmagt har han forskrækket Slotsfogden. De gjennemsøge hele Slottet og vil rive det ned, hvis de ikke faae Pigen. De kan være her paa Øieblikket; man har seet Lys her fra Gaarden. Vil I ikke røbes for Foldet, saa gak ud gjennem Løngangen, Herre! Befaler I det, skal jeg tage Skylden paa mig og lade mig fængsle af Drosten indtil videre.“

„Ret saa, min troe Rane! det Indfald er Guld værd. LukLøndøren i Laas efter mig! Vore Folk ere vel ved Bagporten?“

„Alt er i fuldkommen Orden og Sikkerhed, strenge Hr. Ridder!“ — sagde den unge Kriger med Eftertryk og blinkede — „og ingen Djævel kan erfare, at I har været her, naar hun der kan tie.“ — Her pegede han mistroisk paa Aase, der stod lyttende med et vildt tindrende Blik ved Vinduet. — „Tøv kun ikke længer, Herre! Jeg hører dem alt paa Taarntrappen.“

„Røber du med et Ord hvem du her har seet, er du Dødsens!“ — hviskede den høie Herre hastig og urolig til den forbausede Pige, og i et Øieblik var han forsvunden gjennem en skjult Dør i Panelet.

Den unge Kriger tog hastig Nøglen af Døren og kastede den ud af Vinduet i Baggaarden, og nu laae han i en bedende Stilling for den unge Piges Fødder. „Forbarm dig over

en ulykkelig Elsker. skjønne, guddommelige Aase! lille uimodstaaelige Fiskermø!" — sagde han med høi pibende Røst — „for din Skyld har jeg udsat mig for den største Livsfare og for vor retfærdige Konges Vrede; for din Skyld har jeg vovet at bruge Kongens Navn, da jeg tog dig til Fange" — —

„Og for din Skyld vil jeg smudse mine Fingre paa saadant et afskyeligt Kjærlingeansigt!" — svarede Pigen og gav ham et Par drøie velmente Ørefigen, som han syntes taalmodig at finde sig i, medens han vedblev at udkramme sin forstilte Kjærligheds-Erklæring. Han talede endnu i samme Stilling med Ryggen til Døren og holdt fast i Aases Forklæde, da Drost Peder og hans Væbner tilligemed Slotsfogden og endeel bevæbnede Fiskere traadte ind ad Døren.

„I Kongens Navn, Kammersvend Rane! I er min Fange!" — sagde Drost Peder. — „Binder ham, Karle!"

Kammersvenden reiste sig, som overrasket. „Strenge Hr. Drost!" — sagde han med et frækt Smil — „I veed bedst selv hvad Magt Skjønheden har over Hjerterne, uden Forskjel paa Rang og Stand. I har grebet mig i en Ubesindighed, som man i vore Tider gjør klogest i at bedømme skaansomt. I har desværre selv seet med hvor liden Lykke jeg har søgt at tæmme denne elskværdige Vildkat. Vover I derfor at fængle mig, nu vel! saa faaer vor fælles Herre, Kongen, bedømme hvem af os To der er strafværdigst!" Uden Indvendinger overgav han med disse Ord sit korte Sværd i Drostens Haand og lod sine Hænder sammenbinde af Claus Skirmen, der med den største Behændighed besørgede denne sædvanlige Væbnerforretning, medens han paa samme Tid med inderlig Deeltagelse betragtede den lille, nydelige Aase, der lod de tindrende sorte Øine løbe rundt om blandt de Tilstedeværende, som om hun ængstelig søgte Nogen.

„Mit Barn, min Aase!" lød nu en stærk Mandsstemme i Døren, og med det heftige Udraab: „Bedstefader, kjære Bedstefader!" fløi hun i den gamle Henners Arme og overvældede ham med barnlige Kjærtegn, uden endnu at bemærke hans Saar, der, hvor lidet han selv agtede dem, dog smertelig havde forsinket ham.

3. KAPITEL.

Drost Peder Hessel og hans Væbner vare i den stærke Storm komne over Bæltet med et stort Reiseselskab. Paa Veien fra Gremermosebroen til Byen havde de tilligemed Færgemændene mødt Vaabensmeden Troels og en Flok Borgere, som ilede ad Veien til Hegnæs Skov for at opsøge Henner Friser og Ransmændene. Drost Peder var stegen ud af Skibet med en laadden Hue over Ørene og en stor Baadsmands-

vams over sin Ridderdragt. De vare sidst komne i Land, og førend den ridderlige Herre steg til Hest, havde han afkastet den laante Vams og Hue, kastet sin Skarlagenskappe over Skuldrene og sat sin Fjærhat paa Hovedet. Uden at bekymre sig om det øvrige Reiseselskab, var han strax reden med Borgerne for at staae dem bi mod de formentlige Røvere. Men den øvrige Deel af Reiseselskabet havde klaget over den anstrengende Overfart og kun ønsket at naae Herberget, for at kunne hvile og vederkvæge sig.

Paa Gremermosebroen stod endnu i det vexlende Maanelys en Baadsmand med Armen i et Klæde ved Siden af en høi, ridderlig Skikkelse i fuld sort Jernrustning og med nedslaget Hjelmgitter. De syntes at tale alvorligt og hemmeligt sammen og pegede paa den Seilskude, som nylig var kommen, og paa en mindre Jagt, hvorpaa den pantsrede Ridder syntes at være kommen og som laae noget afsides under Skoven ved Middelfart Sund. Baadsmanden var kommen iland med det store Selskab og syntes at fortælle Ridderen hvorledes det var gaaet dem og hvem der havde været ombord. Endelig skiltes de ad. Baadsmanden nikkede og syntes, uagtet han var saaret, ærbødig at paatage sig et Ærende for den høie Fremmede. Sømanden gik med hastige Skridt ned ad Skoven til, hvor den lille Jagt laae, medens Ridderen gik ene og med betænksomme Skridt ad Veien til Byen.

Skjøndt hverken Henner Friser eller hans smukke Datterdatter vare tilstede, vare de Reisende af Husfolkene blevne modtagne i Herberget med den sædvanlige Omhyggelighed; man havde strax faaet dem bænkede ved Ølkruset og et stort Fad sødne Skrubber, et Slags sorte Flyndre, som der altid er Overflødighed af. Hermed syntes den største Deel af Selskabet tilfreds, da det var Fredag og man maatte nøies med Fastemad. Men deri vare dog ikke Alle enige.

„Bort med de magre Flyndre! Vi trænge til kraftig Kjødspise!“ — sagde en lang, mager Herre med et klogt, men stolt og myndigt Ansigt og stærke, lidenskabelige Træk. „For Livs og Sundheds Skyld giver jeg os Alle Indulgents*) hvad Dagen angaaer!“ — tilføiede han med myndig Pavemine: — „For menneskelig Skrøbeligheds Skyld er jeg dertil bemyndiget.“

Strax bleve Skrubberne tagne bort og et stort Saltmadsfad blev sat istedet. Dermed yttrede de Fleste af Selskabet høirøstet deres Bifald; men den geistlige Herre var endnu fortrædelig. Uagtet den blaae Reiseklædning, han bar, var hans Stand kjendelig paa den sorte Kallot, der skjulte Tonsuren, og uagtet hans Magerhed syntes han vant til bedre og finere Kost. Han yttrede heftig, at der kun slet var sørget for velfornemme Reisendes Bekvemmeligheder ved disse nye og

*) Syndsforladelse.

ene tilladte Forfriskningssteder, og at naar Kongen vilde blande sig i Husholdningssager og gjøre voxne Folk umyndige ved at forbyde baade Verdslige og Geistlige at vederkvæge Reisende, saa burde han dog sørge for, at der var ordentlige Madsvende i disse Kroer.

Denne misfornøiede Herre var den eneste geistlige Mand i Reiseselskabet; man kaldte ham Mester Grand og Hr. Domprovst, og han lod til at staae i stor Anseelse blandt dem Alle. De Fleste vare Riddere og andre fornemme verdslige Herrer med store Fjærplumasier i Hattene og korte maarskindsbræmmede Reisekapper af fint tydsk eller engelsk Klæde og af de mest forskjellige afstikkende Farver efter deres egen eller deres Damers Smag. Deres Livkjortler vare fordetmeste af samme Farve og Stof som Kapperne og overskaarne eller opskaarne i Midten, dertil prydede med langagtige Huller i Bræmmerne paa de fremmede Ridderes Viis. Dette overdaadige Snit paa Klæderne var for længe siden forbudet i Danmark, og denne Trods mod et Forbud, som man ringeagtede, betegnede, at disse Herrer hørte til de dristige og misfornøiede Aristokraters Parti.

En høi, ung Herre i en Skarlagenskappe, med et dristigt Ansigt og et fint fyrsteligt Væsen, syntes at være den Fornemste i Selskabet; en anseelig ældre Herre, med et djærvt men plumpt Kriger-Væsen og i en stor Kappe af engelskblaat Klæde, viste man ogsaa særdeles Opmærksomhed. Nogle af de yngste Herrer glimrede i lysegule, brandgule og papagøiegrønne Ridderdagter. Et Par ældre Herrer bare brune og leverfarvede Kjortler og Kapper. Der var næsten ligesaamange Væbnere som Riddere, og deres ringere Værdighed var kjendelig paa de kullede Hatte eller Vaabenhuer og paa de spraglede og mindre fine Kapper af skotsk Klæde. En ung, lystig Person, som ikke syntes at høre til Ridderne og deres Følge, men med særdeles Opmærksomhed sluttede sig til den geistlige Herre, udmærkede sig ved sin Tjenstagtighed og Behændighed, uagtet hans usædvanlige Fedme syntes at maatte gjøre ham enhver hastig Bevægelse besværlig. Hans runde, godmodige Ansigt skinnede af Munterhed og Liv. Om den brune, korte Trøie bar han et bredt Hjortelæders Bælte med en lang, bred Kniv og en Fork eller et Slags Gaffel af samme Størrelse saavelsom en Hornske, en Peberbuddik og endeel andre Redskaber og Smaakar, der syntes at høre til Stegerset og Fadeburet. Han hørte med største Opmærksomhed paa den geistlige Herres misfornøiede Yttringer om Bevertningen, medens hans Blik ofte faldt hen paa en simpel Trækasse, som han selv havde baaret fra Skibet og henstillet i en Krog ved Stegersdøren.

„Det er atter talt ud af mit ringe Hjerte, ærværdige Hr. Domprovst!“ — sagde han med ærbødig Mine, dog i et Slags skalkagtig Hofnars-Tone — „disse kongelige Kipper blive

visselig Landets Ødelæggelse. De ere Rakkerkuler — sagde vor værdige Abbed i Ry i sin meget yndede Fastepræken — de ere Rakkerkuler, hvor alle vilde Fugle forsamles og hvor Ørn og Krage maae æde af samme Fad: de har bragt den ædle Gjestfrihed i Forfald; derfor gaaer nu ogsaa al Enighed og Munterhed tilligemed de stille, huslige Glæder og den ædle Kogekonst tilgrunde. Jeg vil imidlertid inden en halv Time berede mine bevaagne Herrer en Spise og en Drik, som skal bringe os Alle til at glemme Tidens Besværlighed og forlige os med denne ugudelige Verden!“

„Det var Ret, Søn!“ — sagde den geistlige Herre mildere og klappede ham paa Skulderen. — „Nedgrav ikke dit sjeldne Pund, Morten Madsvend! Sørg for vort timelige Behov, og befat dig ikke med Fasteprækener!“

Medens den reisende Kok nu tog sin Kasse og gik ud i Stegerset for at tage sig af Bevertningen, uden at bekymre sig om Husfolkenes Knurren, undersøgte den ridderlige Herre med den blaae Kappe Drikken, der var fremsat i Tinkander. „Hvad? lumpent dansk Porseøl!“ — raabte han og kastede Tinkanden hen ad Gulvet. — „Fy for Satan! Sligt vove de Hallunker at byde os? — Sachsisk Øl vil vi have og det strax!“

„Det tydske Øl, der gjør Folk galne, skjenke vi ikke her!“ — svarede en Karl med trodsig Mine, der stod ved Skjenken. — „Det er ligesaa strengelig forbudt af Kongen som eders og disse Herres overskaarne Kjorteler. Er I ikke tilfreds med hvad vi har, staaer Døren Jer aaben; men Grovheder og Skjeldsord taaler hverken Henner Friser eller hans Folk!“

Den blaae Herre studsede og betragtede Karlen forundret.

„Uforskammede Karl! veed du hvem du taler til?“ — raabte nu den geistlige Herre, og Aarerne svulmede paa hans Pande af Vrede. — „Hvor der er Herrer af kongeligt Blod tilstede, er selv en Magister og Domprovst en ringe Mand. Her skal en Tølper, som du, ikke knye, om vi saa skrubbede dine Øren med dine fordømte Skrubber og slog dit tynde danske Øl i dit Flynderhoved!“

„Lad det være godt, kjære Mester Grand!“ — sagde den unge, fornemme Herre i Skarlagenskappen. — „Karlen kjendte os nok ikke, og han holder paa sin Husbonds Ære.“ — „Har I tydsk Øl i Huset, saa sæt det kun frem paa mit Ansvar!“ — tilføiede han ligegyldig og vendte sig til Kjeldersvenden, idet han kastede en Haandfuld blanke Sølvører hen til ham paa Disken.

Karlen studsede og nølede.

„Nu rask!“ — vedblev den unge Herre. — „Det er Hertug Valdemar, som befaler dig det. Kongens Forbud strækker sig ikke til mig og mit Følge, som du allerede viselig har bemærket paa vort Kjortelsnit.“

„Det maa I selv forstaae, høie Herre!“ — svarede Kjelder-

svenden mut — „men paa dansk Grund, siger min Husbond, gjælder Kongens Lov og Forbud baade for Store og Smaa. En Tønde gammelt tydsk Øl ligger i vor Kjelder; den har Ingen turdet røre i 25 Aar, og førend Husbond kommer hjem og selv befaler det, tapper jeg intet Krus af den Tønde, om I saa Allesammen var Keisere eller Paver.“

„Lad dog den trodsige Karl kaste paa Døren, min Hertug!“ — udbrød den heftige Mester Grand, og et Par Væbnere nærmede sig allerede ivrige og syntes kun at vente paa et Vink for at iværksætte det.

Blodet var faret den unge Herre til Kinderne, og han kastede et truende Blik til Kjeldersvenden; men da greb den ældre Herre i den blaae Kappe ham om Armen. — „Tøv kun lidt, Hr. Fætter!“ — brummede han halv sagte. — „Lad mig raade! her maae vi være gode Patrioter. Hans Naade Kongen red endnu paa Kjephest ved Margrethe Springhests Side“ — begyndte han nu høirøstet — „da han udøvede den Bedrift og satte Pind for Tappen i den tydske Øltønde; det var en tapper Gjerning, det maae vi lade ham, det var længe før, jeg havde gjort Noget som Feltherre. Ved samme Leilighed viste han sig fra en glimrende Side og blev vor Læremester i den ædle Skrædderkonst. Lad os som gode Patrioter nu drikke dansk Porseøl til hans Ære og faae vore Kjortler syet sammen som ærbare danske Skjorter, at man paa Danehoffet kan see, vi ere ligesaa troe og lydige Undersaatter som Jon Litle og David Thorstensøn og ligesaa oprigtige Venner af det Slags Klædebon som Kongen selv og Dronningens smukke Ven, Drost Peder Hoseøl!*) — Nu, Kongens Skaal i tyndt Øl, siden her ikke er Andet — Kongens Skaal, mine Herrer!“

Denne Spot, som blev ledsaget af et haanligt Smil, opvakte høirøstet Latter, og Alle drak eller lode som de drak af den ringeagtede Drik.

„Den Skaal skal Enhver drikke med, som ikke er en Spion og Forræder!“ — vedblev den blaae, krigerske Herre. — „Her gjælder ingen Forskjel paa Rang og Stand. Kom, du vakkre Svend! drik Kongens Skaal med i dette kostelige Porsevand!“

„Det skal jeg vel tage mig iagt for paa den Maade!“ — sagde Kjeldersvenden: — „jeg er for ringe til at komme i saa fornemt et Laug.“

„Saa maa du finde dig i, at Grev Jacob af Halland, som Kongens Lehnsmand, lader dig tugte som en Forræder og hemmelig Oprører!“ — vedblev den blaae Herre. „Træk ham ud, og giv ham et godt Livfuld Prygl af Stigremmen!“ — bød han Væbnerne. — „Vi har jo Alle hørt, han er en Oprører, som ikke vil drikke Kongens Skaal!“

I et Øieblik var den strenge Befaling udført, uagtet den stærke Karl satte sig tappert til Modværge.

---

*) ɔ: Strømpebaand, Almuens Tilnavn til Drost Peder.

„Saaledes skal man dryppe de Karle i deres eget Fedt!" — brummede Grev Jacob og kastede sig med overmodig Mine ligegyldig tilbage paa Bænken.

„Maaske dog lidt for haardt" — sagde den unge Hertug, men smilede dog tilfreds, medens Alle loe over denne raae Spas, som ikke syntes dem usædvanlig eller paa nogen Maade betænkelig.

I Anledning af Kong Erik Christophersøns Forordning om Øllet og Klæderne, som havde foranlediget dette Optrin, vedblev man nu i spottende Tone at gjennemgaae adskillige andre af Kongens borgerlige Foranstaltninger, som man roste paa Skrømt, idet man kappedes om at fremstille dem fra en latterlig Side, som barnagtige og urimelige; især var den strenge Riber Ret en Gjenstand for mangen plump Spas. Denne Samtale endtes først, da den geskæftige Kok traadte ind fra Stegerset med et stort Fad krydret Kjødmad og opmuntrede Selskabet til at prøve, om han ikke var en større Post voxen, end at lave Fangekost for Eremiterne paa Sjøborg. „Skulde jeg, som jeg dog ikke vil haabe" — tilføiede han — „engang komme til at opvarte nogen af mine bevaagne Herrer paa mit berømte Slot, saa glæder det mig, at jeg dog forud har havt Leilighed til at redde min Ære, som Den, der ikke uden Held har studeret Kongekunsten ved de lærdeste Domcapitler i Kongeriget."

„Du er en Skalk, Morten!" — sagde Mester Grand og truede spøgende ad ham. — „Mine fromme Colleger har maaske lært dig at signe dig selv først med Selvfornegtelsens Tegn; men dine runde Kinder vidne, at du som et kjødeligt Verdensbarn har overført Lærdommen paa Grødskeen og Forskærerkniven."

„Ikke uden lysende og høiærværdige Mønstre!" — svarede Kokken med et skalkagtigt Smil. — „Var jeg saasandt eders Madsvend, som jeg nu bliver de ugudelige Statsfangers Legemssørger, skulde I ikke længe savne mit og eders værdige Collegers gode Huld." Han tog sig nu som en ivrig Vert af Anretningen og udsøgte det Bedste til sin nye, geistlige Velynder. Derpaa hentede han en stor Træbolle fra Stegerset, og anbefalede med en Lovtale den styrkende og oplivende Drik, den indeholdt, som en Frugt af hans egen Opfindelse.

„Krydret Vin!" — raabte Grev Jacob. — „Du er mig en fortræffelig Karl, Morten! det var altsaa den hellige Kirkeskat, du og Hr. Domprovsten stred saa tappert for i Stormen, da vi Andre maatte kaste alt vort verdslige Gods overbord!"

„Saaledes lønnes Dyd og gode Gjerninger allerede her i Verden!" — svarede Kokken. — „Nu haaber jeg, den ærværdige Mester Grand ikke fortryder, at han saa fromt tog mit hellige Flaskeskrin under sin Beskyttelse."

Ridderne priste den herlige Drik; de bleve lystige og høirøstede. Morten Madsvend skjenkede flittigt for dem og sang

overgivne Viser. Alle vilde synge med, og Hver sang den Vise, han led bedst, uden at bekymre sig om de Andre. Tilsidst fik under almindelig Latter en velbekjendt Vise Overvægten, som var en ikke uvittig men temmelig smudsig Smædesang over Kongen og hans hengivne Mænd, især over Drost Peder Hessel, der snart kaldtes med Øgenavnet Hoseøl og snart Hr. Lovmand, med plumpe Hentydninger til det Forhold, han beskyldtes for at staae i til Dronningen.

Under denne Larm traadte den høie, jernklædte Ridder med den lukkede Hjelm, der var fulgt efter dem fra Broen, ubemærket ind i Stuen og satte sig tæt ved Døren i en mørk Krog.

„See, nu er her kommet Liv i Spillet!“ — sagde Kokken og pudsede Lysene: — „nu er det en Lyst at see paa mine bevaagne Herrer.“

„Men hvad har du kommet i Vinen?“ — spurgte Mester Grand: — „den er jo forvandlet til en Nectar.“

„Tillavningen er en Hemmelighed, min høilærde Herre!“ — svarede Kokken. — „Den Lærdom forbeholder jeg mig til jeg engang gjør mit Testament; da vil jeg berige Efterslægten med min Opfindelse, hvis Verden har viist sig værdig dertil. Jeg har kaldet denne ulyksalige Drik Biskop; jeg haaber den fortjener sit Navn og engang vil gjøre Morten Fynbos Navn udødeligt baade blandt Lærde og Læge.“

„Kald den Erkebisp! den fortjener det bedre, end den Kjærling, vi nu har i Lund!“ — raabte Grev Jacob. — — „En saadan Bisp er istand til at mægle en evig Fred mellem de geistlige og verdslige Herrer i Riget, og det kunde i disse Tider gjøres behov. Med Eder har vi gjort Begyndelsen, høilærde Mester Grand!“ — vedblev han. — „Naar I bliver Erkebisp engang, vil det maaske see bedre ud med Retfærdigheden i Landet! I var Mand for at laane mig en Bandstraale, naar mit gode Sværd er for kort til at faae mine forholdne Lehnsindkomster ud af Tyrannen.“

Mester Grand svarede ikke, men gav den høirøstede Greve et fortroligt og betydende Nik.

„Vor kjække Domprovst, Roskilds Ære og Stolthed“ — raabte nu Grev Jacob med overdøvende Røst — „vor høilærde Mester Jens Grand skal leve! — en Skjelm hvo der ikke drikker den Skaal ud til Bunden! — men alle Krybere og Kongetrælle skal ske al Landsens Ulykke!“ Med disse Ord stødte han sit Bæger mod den geistlige Herres. Hertug Valdemar og alle Ridderne fulgte hans Exempel og bragte Domprovsten et lydeligt Hyldingsraab, som Kokken med et lystigt Hurra istemte.

„Jeg takker Eder, høibaarne Grev Jacob! saavelsom Eder, min høie Hertug! og Eder alle, mine kjække Herrer og Riddere!“ — sagde Mester Grand, behagelig overrasket, idet han reiste sig og betragtede Enhver især med en alvorlig betydende Mine. — „Den Time kan vel komme, da jeg i Gjerningen kan vise Eder, hvorlunde det er mit høieste Ønske at

bringe en venlig Forening tilveie mellem Riddersværdet og Bispestaven: den jordiske og himmelske Kraft maa visselig forenes, naar der skal udrettes noget Stort i Verden. Dog herom paa bedre Tid og Sted!" — afbrød han sig selv pludselig — „lates angvis in herba!*) det er udlagt: Satan har sin Yngel allevegne!" — Under disse Ord faldt Domprovstens skarpe Blik til den høie Ridderskikkelse med det sorte Pantser i Krogen ved Døren. Alles Øine vendte sig nu derhen, og der opstod en hemmelighedsfuld Mumlen mellem de urolige Gjester. Da reiste den mægtige Kæmpeskikkelse sig og fremtraadte med faste raslende Skridt til Lyset ved Bordenden; han bevægede Hovedet, som om han gjennem Hjelm-Gitteret betragtede Gjesterne nøie; derpaa hævede han den jernklædte Arm, slog Gitteret fra sin Hjelm et Øieblik og lod det strax igjen falde tilbage. Det hastigt forsvundne Syn af det stærkt oplyste, malmfaste Krigeransigt med det strenge, frygtelige Blik, der fremskjød som Lyn under de store, buskede Øienbryn, havde slaaet Alle med Forbauselse. Enhver havde reist sig som for at sige ham velkommen; men han lagde Fingren for Mundaabningen paa sit Hjelmgitter, og de bleve staaende som tause Støtter og betragtede ham med opmærksom Forventning.

„Kom Ed og Løfte ihu! Forsigtighed er endnu vort Løsen!" — sagde den jernklædte Ridder med en dyb, dæmpet Stemme. — „Ingen Tryghed og overmodig Trods, hvor Forrædere gaae ud og ind og alle Døre staae aabne! Tyrannen er nær herved. Han er mægtig endnu. Drost Peder Hessel var midt iblandt Jer paa Bæltet, og I kjendte ham ikke."

„Drost Peder?" — gjentoge Alle forbausede.

„Fordømt!" — udbrød den unge Hertug og stampede. — „Der blev talt allehaande. Men hvor var han da? jeg saae ham ikke. — Hvor blev han af?"

„Jeg skulde dog, for Fanden, troe, man havde kjendt Drosten, havde han været der!" — sagde Grev Jacob. — „Paa to Baadsmænd og en Dreng nær, var der ingen Kat ombord, som jeg jo kjendte."

„Hvo var Manden, der sprang fra Masten og greb Roret, da Styrmandens Arm var kvæstet?" — spurgte den alvorlige Ridder.

„Han, den unge, forvovne Karl" — sagde Grev Jacob — „han, der kom drattende som fra Himlen, da det kneb, og reddede os Alle Livet — var det ikke en Baadsmand?"

„Drost Peder Hessel var det!" — sagde den sorte Ridder — „og Drengen, der opvartede Jer, var hans Væbner, en Knøs med Hoved og Øren."

„Fordømt!" raabte den Ene efter den Anden.

„I den Larm og Forstyrrelse var jeg baade blind og døv"

*) Snogen ligger skjult i Græsset.

— tog Mester Grand nu Ordet — „ellers skulde jeg vel have seet om vi havde Filistere ombord. Paa Skuden saae jeg ingen; men hvem var Ridderen i Skarlagenskappen, der fulgte os fra Broen og red paa Eventyr efter Røvere eller Jomfruer eller hvad det var for verdsligt Galskab?"

„Drost Peder Hessel var det!" — svarede den pantsrede Ridder. — „Hvor har I havt eders skarpe Øine? Mester Grand! Vor Dødsfjende sad ved Roret idag, og I kjendte ham ikke; imorgen sidder han ved Statsroret og kjender Jer."

„Død og Ulykke! — Alt er tabt! — Vi er forraadte!" — udbrød den Ene efter den Anden, og der blev en almindelig Uro.

„Endnu ikke!" — sagde den pantsrede Ridder rolig og hævede sin Røst. „Til Danehoffet er endt, sikkrer Loven Eder. Mig sikkrer kun denne Lov!" — her slog han paa sit store, klirrende Slagsværd. — „I det Øieblik Danehoffet er hævet, adskilles I! Om en halv Time er jeg atter ombord. Endnu kun tre Ord i Løn til eders og min tilkommende Herre!"

Den unge Hertug ilede urolig frem og greb heftig Ridderens Jernhaand. De gik begge nogle Skridt tilbage, og den hemmelighedsfulde Ridder hviskede ham nogle Ord i Øret, som Ingen hørte, men hvorved den kjække Hertugs Kinder vexlede Farve. Ridderen betragtede ham skarpt, slog ham beroligende paa Skulderen og nikkede, idet Hertugens Kinder atter fik deres Farve tilbage og han med et dristigt Blik gjorde en hastig Bevægelse til Sværdet. Uden at mæle et Ord meer, hilsede den høie, sortpantsrede Herre Selskabet og gik med faste, rolige Skridt ud af Døren.

En almindelig Taushed paafulgte, medens den unge Hertug syntes med Styrke at bekæmpe den sidste Rest af en urolig og ængstende Forestilling. Han greb hastig sit Bæger. „Vor troe, aarvaagne Ven skal leve!" — sagde han. — „Gid han maa komme frelst tilbage! For vor Skyld har han idag vovet Meget." Neppe havde han sagt disse Ord og sat Bægeret til Munden, førend Døren aabnedes og Drost Peder Hessel med den gamle Henner Friser traadte ind, ledsaget af en hel Deel Borgere og Sømænd, som havde den bundne Rane Kammersvend imellem sig. Den gamle Henner havde sin Datterdatter ved Haanden. Hun kastede et venligt Blik tilbage til Døren, hvor Væbner Claus Skirmen var bleven staaende med sin Herres Skarlagenskappe paa Armen og, som det syntes, overrasket ved Synet af de mange fremmede Herrer, medens hans Øine hastig forlode den skjønne, sortøiede Pige og dvælede med spændt Opmærksomhed paa enhver af hans Herres Miner og Bevægelser.

Idet den unge Drost traadte ind, satte Hertug Valdemar og alle Ridderne hastig deres opløftede Bægere tilbage paa Bordet og saae forundrede til hverandre. Drost Peder syntes ikke at bemærke den almindelige Forvirring, hans Indtrædelse

foraarsagede. Han hilsede Selskabet med ridderlig Høflighed. „Som jeg seer" — sagde han i en munter og utvungen Tone — „kommer jeg endnu tidsnok, mine Herrer! for at hilse paa Eder i min egen Kjortel og takke Eder for godt Reiseselskab. Jeg havde mine Grunde til at reise som Baadsmand; det kan neppe Nogen af mine høie Herrer miskjende. Det glæder mig at jeg som heldig Styrmand har havt Leilighed til at bringe saa mange vigtige Fædrelandets Mænd i Sikkerhed. Jeg vilde strax ved Landingen have takket Eder for eders Tillid, mine Herrer! men jeg blev hindret af et lille ubehageligt Eventyr, som nu dog lykkelig er overstaaet."

Den unge Hertug havde faaet sin Fatning tilbage; han gjengjeldte Drostens Hilsen med fyrstelig Anstand og svarede i samme høflige Tone: „Det var smukt, I kom tilbage til os, Drost Hessel! og ikke unddrog Eder vor Taksigelse. Først for et Øieblik siden erfarede vi, at vi vare saa heldige at have Eder ombord, uden at kjende Jer, og at I var den kjække Baadsmand, der saa lykkelig greb Roret i vort Vanheld. At Nødvendighed eller Hændelse, men ingen underfundig Hensigt gjorde os til Reisefæller idag, uagtet vore forskjellige Meninger i mange Dele, det vil jeg troe. Modtag nu derfor min og mine Venners Taksigelse og lad os, som vi just havde isinde, tømme dette Bæger paa eders Velgaaende!" Paa et Vink af Hertugen rakte den geskæftige Kok strax Drosten et Bæger Vin, og ved Hertugens høire Side gjorde Grev Jacob med tvungen Høflighed Plads for ham og bad ham tage Sæde.

Den foreslagne Velkomstskaal gjorde imidlertid Ingen Mine til at udføre. Drost Peder mærkede det og tog hastig Ordet: „Jeg takker Eder, mine Herrer! for den tiltænkte Ære; men tillad mig som Styrmandsløn kun at udbede mig den Gunst, at jeg maa drikke det første Bæger her paa Fyensk Grund med Hertug Valdemar og Grev Jacob og alle disse værdige Herrer paa Ønsket om et fredeligt og lykkeligt Udfald af Danehoffet og paa Fædrelandets saavelsom paa vort lovmæssige Kongehuses Velgaaende!" Med disse Ord tømte han sit Bæger og satte det omvendt paa Bordet. „Enhver Fædrelandets Ven, som deler mit Ønske, vil vist ikke betænke sig paa at gjøre mig fyldest!" — tilføiede han. Alles Øine dvælede paa Hertug Valdemar og Grev Jacob, og da begge disse Herrer, skjøndt med dulgt Harme, dog tømte Bægerne tause og satte dem omvendte paa Bordet, gjorde alle Ridderne det Samme.

Den tykke Kok smilede skalkagtig. — „Det var en besk Tilsats til min høiærværdige Drik!" — hviskede han til Mester Grand. Den geistlige Herre blussede af Harme; han havde endnu ikke sat Bægeret til Munden; han klemte det i Haanden, saa Vinen sprudlede ham om Fingrene, og kastede det nu heftig mod Stengulvet. „Jeg lader mig intet slavisk Hyldesttegn aftvinge!" — udbrød han opbragt: — „Paa hvad Fod jeg,

som Domprovst i Roskild, staaer med Kong Erik Christophersøn, er hver Mand i Landet bekjendt, som veed, at St. Mikkels Kirke i Slagelse hører til Roskild Domprovsti og er mig med skammelig Uret frataget. Har jeg ikke frygtet for aabenbart at prostestere mod Kongens lovstridige Indgribelse i mine Embedsrettigheder, saa frygter jeg heller ikke nu for lydt og aabenlyst at erklære hans Drost, at jeg før vil tørste til Dommedag, før jeg drikker en eneste Draabe som en Hykler og elendig Kryber for verdsligt Overmod og Uretfærdighed."

„Deri holder jeg med vor høilærde Hr. Domprovst!" — sagde Grev Jacob høirøstet og stødte sit lange Sværd haardt mod Gulvet. — „Her har hver Mand sin Frihed, og Ingen kan tvinge os til at drikke nogen anden Skaal, end vi lyster. Jeg drak ogsaa kun fordi jeg var tørstig og Vinen var god; jeg vil derfor ligesaalidt gjælde for en Hykler og Kryber, som Nogen ustraffet skal kalde mig en Landsforræder."

„Det være langt fra mig at opfordre noget Menneske til Hykleri eller at beskylde Nogen af disse Herrer for saa gruelig en Brøde, som Landsforræderi!" — tog Drost Peder rolig Ordet: — „I Danmark er endnu, Gud være lovet, Tanken og dens djærveste Yttring fri, hvor Landsloven ikke overtrædes, og jeg anseer ingen dansk Mand for sit Fædrelands Fjende, fordi han maaske ikke med samme Varme, som jeg, forbinder vort fælles Ønske om Fædrelandets Vel med personlig Hengivelse for Kongehuset. I saa urolige og ulykkelige Tider, som disse, maae vi desværre finde os i, at de bedste danske Mænds Meninger i mange vigtige Stykker ere forskjellige; men, kjære Herrer og Landsmænd!" — vedblev han med Varme — „undskylder mig, at jeg ikke anseer noget Sted eller nogen Leilighed for upassende til at sige et Alvorsord i en Sag, der angaaer alle Danske! Skal Splid og Tvedragt ikke snart adskille alle, selv de bedste danske Hjerter, og skal Folket ikke opløses og gaae tilgrunde i en saa ødelæggende Strid, maae vi nødvendig være enige i eet Stykke, og det er i trofast Ærbødighed for Kronens Hellighed og Majestæt, paa hvis Hoved det saa er, den lovlig og retmæssig hviler. Sørgeligt er det tilvisse, hvis vi, som Mennesker — som Riddere eller Guds Ords Tjenere — ikke altid kunne elske og hylde den Personlighed, der dog er uadskillelig fra Majestæten; men som Fædrelandets troe Mænd, ere vi dog forpligtede til med Haand og Mund at forsvare Majestæten til vor sidste Blodsdraabe!"

„Jeg maa agte eders Tænkemaade, Drost Hessel! skjøndt den ikke er min!" — svarede den unge Hertug Valdemar med Heftighed og traadte ham med krænket Stolthed et Par Skridt nærmere, idet han med Harme syntes at bemærke sine Venners Forlegenhed: — „Jeg miskjender ikke den Iver, som her forleder Eder til at glemme hvor I er og til hvem I taler; men jeg maa bede Eder erindre, at vi her er i et offenligt Her-

berg, og at jeg og den høibaarne Grev Jacob af Halland her ere tilstede. Som Kongehusets Frænder, vare vi vel nærmest berettigede til her at holde bevægelige Taler mod Oprør og Majestætsforbrydelse, hvis vi fandt det passende eller nødvendigt. Har I Noget over os at klage, saa forebring det for Folk og Konge ved Danehoffet, hvor vi nu Alle skal samles, og hvor jeg haaber i Mindelighed at afgjøre de stridige Punkter mellem os og vor kongelige Frænde! Men her byde og befale vi Eder, i Kraft af vor Stand og Værdighed, at tie og ikke fornærme mig eller mine Venner med en Myndighed, som ikke tilkommer Eder, og med utidige Formaninger om vor Pligt til den danske Krone! — Og nu tilhest, mine Herrer! her vil vi ikke længer dvæle og give Anledning til Optrin, som denne Kongens og Dronningens ivrige Ven først og fremmest burde have undgaaet.“ De sidste Ord vare ledsagede af en bitter spottende Tone og fremkaldte et haanligt Smil i de unge Ridderes Ansigter.

„Ja vel!“ — sagde Grev Jacob i plump Spottone — „vi vil dennegang overlade den mandhaftige, unge Hr. Drost Valpladsen, siden det er en Kro, hvor man kun pleier at kæmpe med Ord og i alt Fald med Næver og tomme Krus. Træffes vi engang paa en værdigere Valplads, Hr. Drost! er I maaske saa føielig først at fortrække.“ Med disse Ord forlode begge de fyrstelige Herrer Stuen. Den geistlige Herre tilligemed Kokken og alle Ridderne ledsagede dem. Hestene havde allerede nogen Tid staaet sadlede for Døren. Væbnerne skyndte sig at holde Stigbøjlen for deres Herrer, og i et Øieblik foer det talrige Riddertog med Latter og høirøstet Tale gjennem Middelfarts Gader.

4. KAPITEL.

Den unge Drost stod taus og tankefuld i Gjestestuen og synes at overveie om han ikke havde overilet sig. Gamle Henner havde rolig, men med største Deeltagelse, givet Agt paa ethvert af hans Ord og hele hans Adfærd. Borgerne og Fiskerne vare ligeledes efter deres Formands Exempel tause Vidner til de fornemme Herrers Tvist. Claus Skirmen var bleven staaende ved Døren uden at tabe sin Herres Ansigt af Syne, skjøndt han undertiden kastede et Sideblik til den lille sorthaarede Aase, som med nysgjerrige og spillende Øine betragtede de fornemme Fremmede. Den fangne listige Kammersvend havde imidlertid benyttet sig af den almindelige Opmærksomhed paa de høirøstede Herrer; han havde givet den lystige Morten Kok, der lod til at kjende ham, et hemmeligt Vink, og ved Hjælp af den store Stegerskniv i Kokkens Bælte vare hans Baand ubemærket blevne overskaarne. Heraf kunde han dog ikke benytte sig saalænge de mange Mennesker gjorde ham

Udgangen vanskelig; han blev staaende rolig med Hænderne overkors paa Ryggen, ligesom han endnu var bunden. Først nu, da Døren stod aaben og der var god Plads, sprang han pludselig under Armene paa sine Bevogtere og var ude af Døren.

„Hvad? den Satan! er han løs!“ — raabte de forbausede Fiskere og sprang efter ham.

„Bliv, lad ham løbe!“ — udbrød Drost Peder hastig og standsede dem. — „Vil han undvige, er det mig kjærest. Han vilde dog snart blive fri. Nu vover han sig neppe til Hove saasnart, og vi har en Fordærver mindre iblandt os.“

Fiskerne stode endnu paa Springet for at indhente Flygtningen.

„Som Herren siger! lad ham rende Satan i Vold!“ — sagde den gamle Henner Friser: — „den opløbne Dreng kan man jo puste bort. Han skal ingen Mand skræmme! Faae vi en andengang Fingre paa ham, knække vi Halsen paa ham strax. Lad ham nu kun smøre Haser!“

Det Sprog syntes Fiskerne at forstaae, og de bleve staaende.

„Nu skal I have Tak for eders Hjælp og Deeltagelse i denne Sag, mine flinke Landsmænd!“ — vedblev Drost Peder. — „Gak nu Hver til Sit og forhold Jer rolige! For Røverne er her Intet at befrygte, og eders brave Oldermands Sikkerhed skal jeg sørge for!“

„Ham skal Ingen krumme et Haar paa, saalænge der er en Marsvinsjæger ved Melfar Sund!“ — svarede en ung Fisker.

„Og kommer han i Ulempe for den kongelige Væbner, vi kastede i Rakkerkulen“ — sagde Vaabensmeden Troels — — „saa er vi Gildesbrødre nok til at hytte ham. Tolv af os holde Vagt her inat, og skal han rømme, er der sex Mand ved Jollen med Øse og Fyrtøi.“

„Godt, Børn, godt!“ — svarede den gamle Henner. — „Gaaer nu kun! den Sag vil jeg summe mig paa; jeg siger Jer maaske min Mening før Dag!“

Paa hans Vink forlode Borgerne og Fiskerne Stuen. Den Gamle greb derpaa heftig Drost Peders Haand. „Gud og St. Christian velsigne Jer, velbaarne unge Herre, for hvad I har gjort for mig og min lille Aase iaften!“ — sagde han bevæget. — „Glemmer jeg det nogensinde, er jeg en Hundsvot. Det Ord, I før sagde til disse fornemme Slyngler, glemmer jeg heller ikke saa let: det har fast rørt meer op i min gamle, syndige Sjæl, end jeg skjøtter om.“ Den tilbagetrængte, men heftige Bevægelse, Tonen i hans Stemme røbede, syntes at forundre den lille Aase, som noget Usædvanligt. Bedstefaderen bemærkede hendes Forundring og slap pludseligt Ridderens Haand. „Gak nu til Sengs, mit Barn!“ — sagde han rolig — „og sov trygt til jeg kalder paa dig! drøm hverken om Røvere eller mægtige Djævle! Denne Haand har før tugtet de mægtigste; nu er den ikke saa rap til at tugte; nu begynder den at gjøre Forskjel paa Slyngler. Men Verden er stor; kan vi ikke længer være i Fred her, finder jeg vel paa Raad.

Nu, god Nat, Barn! bed vor Herre og vor egen gode Patron St. Christian, at de vil forlade os vor Skyld og ikke lede os i Fristelse! Nu, rap dig!"

„Lad mig dog først eftersee dit Saar, kjære Bedstefader!" — indvendte den lille Aase bønlig, idet hun greb hans Haand med Inderlighed og kyssede den.

„Vist ikke, Barn! de Myggestik vil jeg ingen Snak høre om! Hørte du ikke hvad jeg sagde?"

Paa den Gamles strenge Tone og den Taushed, hvormed hun, skjøndt nødig, gjorde Mine til at adlyde, saae man, at den gamle Bedstefader ikke var vant til Indvendinger. Hun nølede dog endnu. Han gav nøie Agt paa hendes Øine og bemærkede rigtigt et flygtigt deeltagende Sideblik til Døren, hvor den unge Væbner endnu stod. „Det er sandt, Knøsen der ved Døren — han har ingen Kvelsnadver faaet, og han har dog ærlig fortjent det; uden ham havde vi ikke faaet dig fat. Nu, saa løb da, Aase! og sørg for ham i Stegerset!"

„Kom, Claus Skirmen!" — sagde Aase sjæleglad og i saa fortrolig Tone, som hun havde kjendt ham længe, idet hun sprang hen til Døren, hvor han stod, greb ham ved Haanden og trak ham munter ud med sig i Stegerset.

„Forunderlige Barn!" — mumlede den Gamle halv høit ved sig selv — „nu er hun den lille Vildkat igjen, og nu kan et Ord gjøre hende glad eller bedrøvet; men kommer den stærke Drømmeaand over hende, skal ingen Synder lystes ved at see hende i Øinene. Hm, hm, det er en jammerlig Ting med vor Styrke!"

Drost Peder stod i dybe Tanker og havde ikke lagt Mærke til hvad der foregik; han havde fremtaget et Pergamentsblad af sin Brystlomme; derpaa stirrede han stift uden at han dog syntes at vide hvad han læste.

„Har I der faaet et ulykkeligt Brevskab? ædle Herre!" — spurgte nu gamle Henner og betragtede ham deeltagende — „eller er det eders Aftenbøn, I læser? Taler eders Sjæl med Herren, vil jeg ikke forstyrre Jer; men saa skulde I dog see gladere ud. I er ung og kan neppe endnu have svære Synder paa Samvittigheden. I maa vel endnu kunne læse jert Paternoster og jert Ave, uden at see tilbage om den Onde staaer bag ved Jer og griner?"

„Hvad sagde du? brave Gamle!" — spurgte Ridderen adspredt og skjulte hastig Pergamentsbladet. „Det er nok silde ud paa Natten, og jeg trænger til Hvile. Den megen Tummel og Færdsel har anstrengt mig."

„Kom, forfrisk Eder først, ædle Herre! Min bedste Gjestestue staaer rede til Jer. Jeg havde vel et Ord at sige Jer først; for Gud veed naar vi sees igjen. Men I er træt, og jeg seer, I har vigtige Ting i Hovedet. Kom, Hr. Drost! I vrager vel ikke et Krus godt dansk Porseøl? — Hvad Djævlen! har de fornemme Herrer forvandlet mit Øl til Vin?

— Nu vel, det var dog ganske bravt af dem.“ De satte sig nu begge ved Morten Madsvends halv udtømte Krydervinsbolle. Da et Bæger af den kraftige Drik havde oplivet dem, tog gamle Henner atter Ordet: „I sagde et Alvorsord iaften, ædle Herre! mine høibaarne Gjester fandt det ubetimeligt, og I finder det maaske nu selv overilet; men det var et Ord i rette Tid for mig og mange fler. Ja, I har Ret, ædle Herre! Kronen er hellig, hvem der saa bærer den, og en Konge er en salvet Mand: ham skal Ingen ustraffet løfte Haand imod, om det saa var den lede Satan selv, vor Gud og Herre en Stund havde sat til vor Tugtemester.“ —

„Det sagde jeg vel ikke, Gamle!“ — afbrød Drosten ham — „men det var ikke langt fra at være min Mening; — hvor kommer du nu derpaa? Kjendte du disse Herrer?“

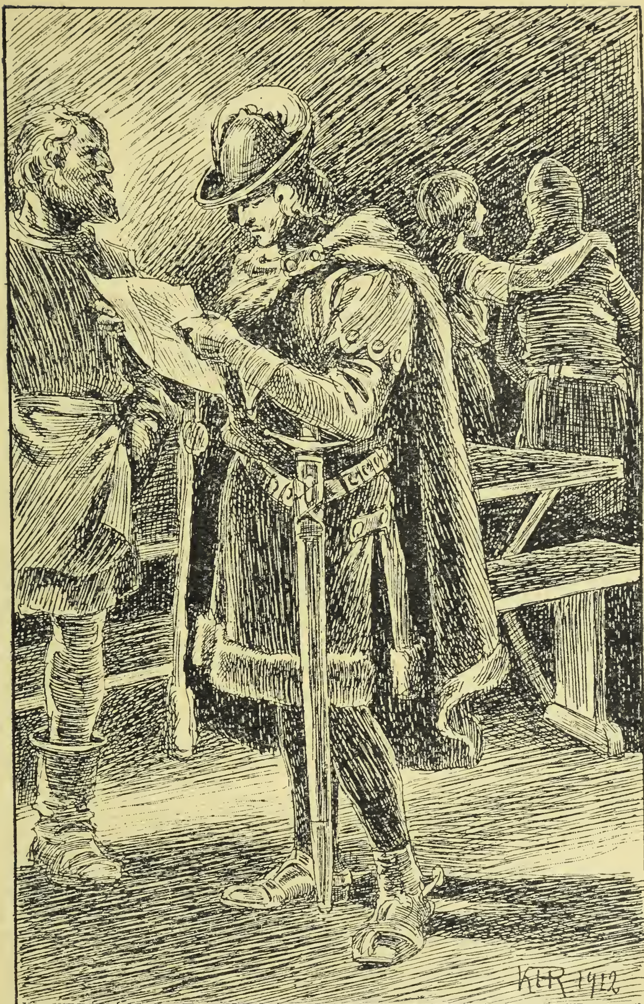
„Hvo kjender ikke den dristige Hertug Valdemar og den mutte Grev Jacob?“ — svarede Henner. — „Deres gode Venner kjender jeg ogsaa; hvad de godt Folk bære i deres Skjold er ingen Hemmelighed. Denne Domprovst fra Roskild skal være en farlig lærd Mand; men Vor Herre bevare os for ham! han er baade i Sind og Skind den gamle Erkebisp Jacob op ad Dage, han, der blev fængslet af Kongens Fader og bragte Land og Rige i Band. Den lange, stornæsede Provst skal ogsaa være af Slægten. Man tør jo ikke tale høit derom; men I og hver Mand veed dog nok, at den Satans Erkebisp havde en Finger med i Spillet, da Vor Herres hellige Legeme slog Kong Christophers Hjerte i Stykker.“

„Desværre, Gamle! du har Ret!“ — sagde Drost Peder — „denne forvovne Mester Grand er Jacob Erlandsens Frænde baade i Byrd og Aand. Han er den klogeste af dem Alle, hvor hidsig og aabenmundet han end er i sit trodsige Hovmod.“ Han havde fremtaget Pergamentsbladet og betragtede det. „Kender du Ridder Tuko Abildgaard, Hertugens Drost?“

„Ja vel, det var den stolte, lystige Herre med det glatte Ansigt, der sad saa strunk, hvor I nu sidder, med den papegøiegrønne Kjortel og Kappe. Jeg kjendte dem Allesammen.“

„Ridder Lave Litle var her, Gud ske Lov, ikke“ — sagde Drost Peder med et dæmpet Suk. — „Det er en ædel Slægt disse Litler — slægtede de kun Alle den gamle Ridder Jon paa! en trofastere Mand er der ikke i Danmarks Rige, og han har dog hartad samme Uret at klage over som sine Frænder.“

„Dem tør vi ikke dømme for strengt, ædle Herre!“ — tog Henner atter Ordet. — „Ridder Lave kom over Bæltet igaar. Det var en Ynk at see paa den Mand; han havde nok besøgt sine Frænder. Det kunde man see paa ham. Skjændsel er et haardt Kors. Den gamle Palle har jo tabt Forstanden derover; og den kjække, stolte Stig Andersen selv — ham kan jeg ikke tænke paa, uden at Hjertet fast vender sig i Livet paa mig; en større Krigshøvding har Danmark ikke eiet siden Grev

Han havde fremtaget Pergamentsbladet og betragtede det.

Albert af Nordalbingien og Kong Valdemar Seier: ham maa den mægtige svenske Kong Ladelaas jo selv takke for Kronen. — Ak, ædle Herre Drost! naar jeg tænker mig i den Mands Sted, sortner det for mine Øine; jeg kunde dog ikke sige. Kronen var hellig, naar jeg saae min Hustrues Æremorder bære den, som en løsagtig Satan paa sine Bukkehorn."

„Og dog, brave Henner! dog maatte du sige det, selv i hans Sted, hvis du havde Fædrelandet kjærere, end dig selv, og din Sjæls Salighed kjærere, end Hevnen."

„Salighed!" — gjentog Henner mørk — „hm, tal ikke saa afgjort om et Menneskes Salighed, Herre Drost! Det skulde nok ikke engang en Bisp tage sig paa. Troer I da saa vist, den Mand maa blive evig fordømt, som løfter sin Haand mod en kronet Nidding?"

„Lader os Ingen dømme, at vi ikke skal dømmes!" — svarede Ridderen med streng Alvor — „men lad os sidst dømme ham, som intet Menneske skal dømme, men som kun har sin Dommer over Stjernerne!"

„Hm, hm, I maa dog vel have Ret, Herre! naar Talen er om en retmæssig Konge, som frivilligt er udvalgt af Folket og ikke har tilranet sig Kronen med Brodermord og Meened som Kong Abel. Dersom I saae den Mand, der skød Kong Abel Pilen i Brystet, ædle Herre! vilde I da kunne see ham i Øinene og sige, han var en ugudelig Landsforræder og Kongemorder, som vilde blive evig fordømt?"

„Hvor falder du derpaa? Gamle!" — spurgte Ridderen forbauset. — „Jeg siger jo, jeg Ingen tør dømme, og — visselig! den Mand turde jeg mindst dømme, som den retfærdige Dommer histoppe valgte til den fromme Kong Erik Valdemarsøns Gjengjælder og til at styrte Brodermorderen fra Danmarks Throne."

„Den Mand staaer her for Eder, Herre Drost!" — sagde Henner Friser og reiste sig: — „Med denne Haand udskød jeg Pilen, som traf Kong Abels falske Hjerte — der hænger Staalbuen, som udhvinede Dødens og Fordømmelsens Dom over Brodermorderen!"

Med Forfærdelse foer Ridderen op og betragtede med en besynderlig Gru den høie, kraftige Olding, der i den halvdunkle Stue stod bleg, som en frygtelig Kæmpeaand, for ham. „Har du øvet den Daad, Gamle!" — udbrød han med Anstrengelse — „saa lad mig være den sidste Menneskesjæl, du betynger med saa gruelig en Løndom! og vogt dig! — havde Hertug Valdemar før vidst hvad hin Bue har øvet, havde ingen Mand i Landet kunnet redde dig."

„Det er min mindste Sorg!" — svarede Oldingen. — „I forraader mig ikke, det veed jeg, og uden I veed Ingen i Verden hvad gamle Henner tænker paa, naar det stormer ved Midnat, som den vilde Jæger farer hen over mit Tag med sine hylende Hunde. Tro ikke, jeg fortryder den bedste Gjerning

i mit Liv! Nei, Gud og St. Christian være lovet! jeg gruer ikke for den Time, da jeg skal staae med Kong Abel for Herrens Domstol. Og dog, Hr. Ridder! dog er det en underlig Tanke at have bortrykket en Sjæl fra Forbarmelsen og styrtet en Synder til de Fordømte før hans rette Time var kommen. Men det er Alderdoms-Svaghed — jeg veed det nok; det er ogsaa kun om Natten, slige Tanker falde mig ind; naar jeg om Dagen seer paa den Bue, føler jeg med Stolthed, at denne Haand dog eengang har reddet Danmark fra Undergang. Som jeg siger, det er kun om Natten, jeg bliver blød om Hjertet og har Ynk af den døde Djævel.“

„Bed til den forbarmende Gud for hans Sjæl!“ — sagde Ridderen med deeltagende Uro.

„Nei, det kan jeg ikke, Herre Drost! og det nytter heller ikke. Hvad jeg kunde gjøre for ham med en dygtig Haandrækning, det har jeg gjort; men det er forgjeves: han er fordømt til evig Ufred. Jeg drev en sexalens Pæl af godt brændt Egetømmer gjennem hans raadne Aadsel i Sumpen ved Gottorp; men hvad hjalp det? Den stolte Djævel vilde dog ikke sove i Sumpen, og han under heller ikke Andre Fred til at sove. I har vel sagtens hørt hvad man siger om hans Nattejagt? hver Midnat skal han fare ravnesort paa sin Jagthingst over Heden ved Gottorp med tre gloende Helvedhunde i Hælene. Jeg har, Gud være lovet, ikke seet det selv; men hver Midnat suser og hviner det dog saaledes i mine Øren, at jeg maa vaagne, om jeg sov som en Sten. Maaske er det kun Snak og Overtro tilhobe, og maaske er det kun Blodet, som staaer mig til Hovedet, naar jeg ligger; men jeg har nu i 33 Aar aldrig kunnet lukke et Øie før tvende Timer efter den fordømte Midnat. Og — hører I? Herre! nu suser og hviner det igjen.“ Han holdt begge Hænder for Ørene og rystede det graae Hoved, med en urolig og ængstelig Mine.

„Ulykkelige Gamle!“ — sagde Ridderen — „det er maaske hverken Blodet eller den Døde, som foruroliger dig. Jeg vil før troe, det er en lønlig Tvivl i dit ærlige Hjerte om hin Gjerning ogsaa var retmæssig og Gud velbehagelig. Raadfør dig med en gudfrygtig Klerk i den Sag og søg Freden hos den Herre, som ene kan tage og give den i Sandhed! Men sørg nu ogsaa for din timelige Fred og Sikkerhed — ikke blot for denne Sags Skyld, men ogsaa for hvad der er skeet idag! Det var ikke Rane Kammersvend selv, det vide vi dog begge ret vel, det var en mægtigere Mand, der havde udseet din uskyldige Aase til sit Offer. Jeg kjender ham desværre! Mig skaaner han maaske af Klogskab; men han opgiver ikke sin Plan, fordi den eengang mislykkedes. Det kan nu ogsaa blive dig en farlig Sag med Væbneren derude i Rakkerkulen. Jeg veed kun eet Raad, gamle Henner! du maa strax med Pigen over Bæltet, endnu før det bliver Dag. Lad

siden dit Hus og Gods sælge herovre! men drag ufortøvet til min Foged paa Harrestrup! jeg skal give dig Brevskab med. Han skal anvise dig mit ledige Skovhus ved Finnerup. Der er baade du og din Aase sikkre. Vinden er god. Betænk dig ikke for længe!“

Den Gamle havde sat sig paa Bænken; hans Albue var styttet mod Bordet, og den store, rynkede Pande hvilede i hans Kæmpehaand. „Vel! jeg følger eders Raad og modtager med Tak og Ære eders Tilbud, høibaarne unge Herre!“ — sagde han nu bestemt og reiste sig. — „For dette graae Hoveds Skyld er det ikke: var det saa alt dømt til at falde for Bødeløxen, jeg flyede ikke nu paa mine gamle Dage for at undgaae den Ulempe. Men Pigen maa reddes; hun er min Øiesten og min Sjæls Glæde — hun er god og uskyldig; hun forstaaer ikke engang selv sine svære Drømme. Gud lade dem aldrig opfyldes! Hun maa frelses — og I har Ret, det haster. I har ogsaa viist mig Veien til Fred! Herre Drost! og jeg vil følge den. Jeg siger de verdslige Handeler Godnat og forliger mig med min Gud og Dommer i eders Skovhus saa godt jeg kan!“ — Med disse Ord rystede han trofast Ridderens Haand og gik ud for at anordne det Fornødne til Flugten.

Drosten tog hastig det Pergamentsbrevskab frem, hvori han nylig havde læst; han rev en ubeskreven Strimmel deraf og skrev med en Sølvpren, han bar hos sig, nogle Ord derpaa til sin Borgfoged paa Harrestrup-Gaard ved Viborg. Neppe havde han endt den korte Skrivelse, før den længe overvundne Træthed overraskede ham. Prenen faldt ham af Haanden, og de store, langhaarede Øienlaag lukte sig imod hans Villie, idet han heldede sig tilbage paa Bænken og lænede Ryggen mod Væggen. Saaledes sad han hensjunken i Slummer nogle Øieblik og syntes i Drømme at være beskæftiget med en kjær og venlig Gjenstand. Et svagt Skin af det næsten udbrændte Lys faldt det ungdommelige, men kraftige og næsten strenge Ansigt, som nu dog smilede venligt, medens han med den høire Haand omfattede en Rosenkrands af røde Rubiner, som han bar skjult om Halsen under sin Kjortel, og hvori der hang en eneste Ravperle, som syntes at have hørt til et Kvinde-Halsbaand. Hans venstre Haand hvilede endnu fast og ligesom med en halv bevidst Omhu paa Pergamentsbrevet, der laae opslaget for ham paa Bordet. Han slumrede endnu tryg i denne Stilling, da Døren sagtelig aabnedes og et Ansigt tittede ind, som, skjøndt det var halv skjult af en laadden Fiskerhue, dog med det røde, dunede Mundskæg og den listige Mine røbede Kammersvend Rane. Han var helt forklædt som Fisker; han lod Døren staae paa Klem og listede sig forsigtig ind i Stuen. Han nærmede sig paa Taaspidserne til Bordet, hvor Ridderens venstre Haand endnu hvilede paa Papirerne. Efter et forskende Blik paa den Slum-

rende heftede Kammersvendens smaa graae Øine sig med nysgjerrig Opmærksomhed paa Brevet; han studsede og forsøgte at bortliste det; men Ridderen gjorde en Bevægelse med den høire Haand, og den snue Lurer trak sig hastig tilbage. Han nærmede sig atter forsigtig; han saae endnu engang med spændt Opmærksomhed i Brevet og blegnede, idet han saae sit eget Navn paa en lang Navneliste, der laae løs i Brevet med Overskriften: „Sammensvorne.“ Han famlede med Haanden efter en Dolk, hvis blanke Sølvhefte stak frem af hans Brystlomme; men han syntes pludselig at betænke sig, idet han nu ogsaa fik Øie paa den lille Seddel til Borgfogden paa Harrestrup; han syntes overrasket at læse den, og med et triumferende Smil listede han sig ligesaa sagte ud af Døren, som han var kommen.

Kort efter vaagnede Drost Peder, fuldkommen forfrisket af det korte Blund, og hørte en stærk Larm i Stuen af høirøstet Latter, Bjældeklang og jernbeslagne Støvlehæle med klirrende Sporer. Han slog Øinene op og saae en stærk, svær og temmelig fed Herre med et rundt, muntert Ansigt og et stærkt, brunt Mundskæg, der røbede den fuldmodne Manddomsalder. Med et Par store Guldsporer paa Hælene trampede den fremmede Herre fast i Fliserne og slog med livlige Armbevægelser sin korte Kappe tilside, hvorved en prægtig Ridderdragt og et Par glindsende Guldkjæder kom tilsyne. Han gik frem og tilbage i Stuen i munter Samtale med tvende mindre prægtig klædte Riddere og en lang uforholdsmæssig bygget Person, hvis korte Bjældetrøie og spidse Hue, med lang Rævehale i Nakken, betegnede hans Værdighed som Hofnar.

Overrasket greb den unge Drost først til Brevskabet, der laae opslaget for ham, og stak det hastig i sin Brystlomme. Derpaa reiste han sig og hilsede de fremmede Herrer med høflig Undskyldning fordi han ikke før havde bemærket dem. „Seer jeg ret“ — sagde han — „er det den høibaarne Grev Gerhard af Holsten, jeg har den Ære at hilse.“

„Ganske rigtig, Hr. Ridder!“ — svarede den tykke, muntre Herre — „og tager jeg ikke feil, er I min lykkelige Medbeiler fra ifjor ved den svenske Kroningstournering, Ridder Peder Hessel — ikke sandt? og nu alt Drost, som jeg hører?“

Ridderen bekræftede det med et beskedent Buk.

„I seer her en Lykkens Yndling, mine Herrer!“ — vedblev Grev Gerhard og vendte sig til sit Følge: — „denne unge Herre kan allerede rose sig af at staae i større Gunst ved det danske Hof, end jeg og nogen fyrstelig Lehnsmand af Blodet. Han bærer den skjønne Dronning Agnes's Farve — og vaager, som I seer, over Land og Rige, som en tro Drost.“

De fremmede Riddere smilede, og den lange Hofnar satte et pudserligt beundrende Ansigt op, idet han ringlede med sine Bjælder og bøiede sin lange Skikkelse næsten næsegrus

til Gulvet for Drosten, hvorved Rævehalen svingede frem over Narrehuen og slog Ridderen over Haanden.

Drost Peder kastede et ligegyldigt Blik til Spasmageren og vendte sig med rolig Fatning til den fyrstelige Herre. „Under den forstandige og tappre Grev Gerhard mig ikke den Farve, jeg bærer“ — tog han Ordet — „og troer I ikke, jeg er den værdig, Hr. Greve! saa staaer det Eder endnu frit for at gjøre mig den stridig, men kun med Landse og Sværd, ikke med Spotord og tom Bjældeklang eller Rævehaledask af eders Hofnar. Trætheden efter en usædvanlig Anstrengelse har overrasket mig her et Øieblik; tykkes jeg Eder derfor ikke saa aarvaagen en Landets og Kongens Tjener, som det sømmer sig en Drost, fortrøster jeg mig dog til at vaage omkap baade med Eder og enhver Herre af fyrsteligt Blod, som kalder sig en Ven af det danske Kongehus.“

„I forstaaer dog Spøg? vakkre Drost Hessel!“ — svarede Greven med et godmodigt Smil. — „Det være langt fra mig at ville fornærme en Mand som Eder! I maa kun ikke fortænke mig i, at jeg med et oprigtigt Hjerte hader eders Lykke hos en vis Dame og misunder Eder den sidste Tourneringspris. Jeg modtager med Fornøielse eders Udæskning til at bryde en Landse med Jer igjen ved Leilighed: jeg vil hjertensgjerne gjøre Jer Rangen stridig, som den skjønneste Dames Ridder — men uden alt Fjendskab, Hr. Drost! i al Venskabelighed, muntert og lystigt som sædvanligt, saaledes som det sømmer kjække og ærelystne Riddere at tvistes. Forarg Jer ikke over min Langben Gammelmand der!“ — vedblev han og pegede paa Hofnarren — „han har nu eengang Frispas hos mig og mine Venner og mener det ikke saa ilde. Med al Agtelse for Æren, troer jeg ikke, den sidder saa løst enten hos mig selv eller Andre, at en privilegeret Nar kan ryste den af med sin Rævehale. I kunde selv trænge til en saadan Karl: I disse altfor alvorlige Tider er det vistnok høist nødvendigt, at man holder sig en Spasmager til at spøge, naar man ikke selv kan det længer. Det er desuden baade ærbart og christeligt, mener jeg, af og til at lade sig erindre om, at vi dog ere Gjække tilhobe for Vor Herre. Nu Fred og god Forstaaelse!“ Med disse Ord rakte han Drost Peder venlig Haanden, og den unge Ridder modtog det forsonende Haandtag med Glæde. Han hørte nu, at Grev Gerhard nylig var kommen over Bæltet med sit Følge og var paa Veien til Nyborg i Anledning af Festlighederne der ved Danehoffet. Drost Peder skulde samme Vei. De bleve snart enige om at reise i hinandens Selskab og bryde op saasnart Greven og hans Følge havde vederkvæget sig. Medens de nysankomne Gjester satte sig muntre til Bordet, der endnu var rigelig besat med hvad de ønskede, forlod Drost Peder Gjestestuen. Han gik ud i Stegerset, hvor han traf Henner Friser og hans Datterdatter reisefærdige. Han gav den Gamle det korte Brevskab

til Borgfogeden paa Harrestrup og skyndte paa Flugten. Den gamle Henner lod endnu hente sine Vaaben og sin Rustning, som han taus og tankefuld iførte sig. Med det lange Spyd i Haanden, det frisiske Lærredspantser over Brystet og den gamle rustne Staalbue i en Læderrem paa Ryggen, tog han nu Ridderen hjertelig i Haanden til Afsked og klemte den trofast uden at sige et Ord. Med Taarer i de sorte Øine greb den lille Aase Drostens Haand og trykte den til sine Læber uden at kunne sige Andet end: „Tak, Hr. Ridder! far vel!“ Han klappede hende venlig paa Kinden, og nu først saae han Pigens besynderlige Skjønhed og den Blanding af Høihed og barnlig Eenfold, der gjorde det lille Ansigt saa betydningsfuldt.

Claus Skirmen syntes ogsaa at vente paa en rørende Afsked med Aase; han havde taget sig en kjæk Mine paa, for ikke at synes blødagtig og røbe hvad der lønlig foregik i hans Hjerte; men hun slog ham spøgende til sin Ridder med sin Vante, idet hun tørrede sine Øine og hoppede ud af Stegerset.

Førend Solen var staaet op red Drost Peder med Grev Gerhard og hans Følge med munter Skjemt gjennem Middelfarts Gader. Claus Skirmen kom bag efter paa sin Nordbak tilligemed Grevens gravitetiske Hofnar. Den unge, raske Væbner saae endnu engang tilbage mod Skibsbroen. Der stod Vaabensmeden Troels blandt endeel Borgere og Marsvinsjægere, som Alle tause og alvorlige betragtede en lille Seilskude, der med strygende Medbør foer hen over Bæltet, og hvorfra Henner Friser og hans Datterdatter endnu tilvinkede dem et venligt Farvel.

5. KAPITEL.

Det var en skjøn Foraarsmorgen. En let Morgentaage svævede hen over Engene. Klare Dugperler bævede glindsende i Morgenrøden i de fine Spindelvæve mellem de nysudsprungne Buske paa Landeveien. Ridderne vare komne til en Høi tæt udenfor Middelfart. Solen stod nu op ligefor dem og oplivede det herlige Landskab, medens tusinde muntre Lærker hvirvlede sig med lystig Sang over deres Hoveder. Idet de Reisende her rede langsommere, for ret at betragte det skjønne Syn, foer i stærkt Firspring en lang, spinkel Rytter dem forbi, klædt som en Fisker og med den laadne Hue dybt ned over Øinene. Ridderne havde ikke lagt Mærke til ham; men Claus Skirmen red hastig hen til sin Herre. „Det var Rane Kammersvend, Herre Drost!“ — sagde han ivrig: — „hans fine Rævenæse stak frem under Huen. Skal jeg sætte efter ham?“

„Det behøves ikke!“ — svarede Drost Peder og rynkede Panden: — „vil han d e n Vei, træffe vi ham tidsnok i Nyborg.“

„Men taler han først med Kongen, Herre! veed I nok hvorledes det gaaer.“

„Det veed jeg alligevel!“ — svarede Drosten. — „Lad ham ride!“

Den unge Væbner taug og trak sig beskeden tilbage til sin forrige Afstand fra sin Herre og hans fornemme Selskab.

„Et herligt Land!“ — sagde Grev Gerhard og betragtede med Glæde de skinnende og duftende Enge, som, forgyldte af Morgensolen, laae venligt udstrakte for hans muntre, livsglade Aasyn.

„Tilvisse!“ — svarede Drost Peder med vemodig Alvor. — „Var Folket saa lykkeligt, som Landet er skjønt og glædeligt at see til, var Danmark endnu et jordisk Paradis. Men vi ere komne et Par Menneskealdere for sildigt til Verden, ædle Greve! hvem der havde levet i Valdemar Seiers Ungdom eller i hans store Faders Dage! Det var andre Tider.“

„Ikke blot Landet er det samme, Hr. Drost!“ — sagde Greven: — „Folket er dog igrunden ogsaa det samme. Lad kun en stor Valdemar atter opstaae iblandt Eder, og I har de gamle glimrende Dage igjen! Den Glands, I nu savner, bragte vel ofte Øinene til at rinde paa mine brave Forfædre. og vi holstenske Grever har ikke stor Føie til at ønske den Herlighed tilbage; dog jeg var en slet Ridder, om jeg ikke ogsaa kunde beundre hin glimrende Tid, og jeg fortænker ingen dansk Mand i, at han savner den. Men hvad siger I om den unge Prinds Erik, den lille Konge, som vi jo allerede skal kalde ham? Jeg veed, han har Eder til Vaabenmester og skal allerede være en halv Ridder.“

„Til ham staaer endnu mit og alle danske Hjerters Haab!“ — svarede Drosten — „og vil Gud, skal det ikke blive til Skamme. Forundes det ham engang at føre Spiret, lover jeg Eder idetmindste, at Ingen ustraffet skal udøve en Uretfærdighed eller Niddingsdaad i Landet, og det er allerede store Ting. Danmark behøver vel ikke altid altid en stor Mand paa Thronen for at være lykkelig. De glimrende Dage, da her var udødelig Ære at vinde, venter jeg ikke tilbage i vor Tid; om hundrede Aar vil maaske Ingen mindes de Navne, vi nu høre oftest paa Danehoffene; men de Piller, som støtte en vaklende Throne, staae der dog ikke forgjeves, om de ogsaa skal skjules og glemmes under dens Ruiner.“

„Hvem regner I vel til de Piller, Hr. Drost! foruden Eder selv?“ — spurgte Grev Gerhard i halvt spøgende Tone og syntes nødig at ville indlade sig for dybt i saa alvorlig en Samtale, der ikke stemte med hans sorgløse Munterhed.

„Mig selv tør jeg desværre endnu ikke tælle med blandt Landets og Kongehusets fortjente Mænd“ — svarede den unge Drost beskeden — „men bliver jeg saa gammel og besindig engang som vor brave Jon Litle, saa djærv og dygtig som

David Thorstensøn eller Benedict Rimaardsøn og saa viis som Prioren i Antvorskov, vor lærde Mester Martin, saa haaber jeg ogsaa at fortjene et Navn, som idetmindste i vor Tid ingen Ven af Danmark og det danske Kongehus skulde glemme."

„Nu vel, det er fire brave og dygtige Mænd" — svarede Greven. — „Den gamle Ridder Jon, har jeg dog hørt sige, skal være en stiv og haardhjertet Bondeplager."

„En streng retfærdig Mand er han, og derfor maa han i saa slap og lovløs en Tid vel høre ilde" — sagde Drosten ivrig: — „han holder paa Lov og Ret og gjør ingen Forskjel paa Bonde og Prælat; men han er ligesaa klog og besindig, som han er streng og djærv: han bragte dog Forliget istand med Erkebisp Jacob og befriede Landet fra Band og Forbud; han var Voldgiftsmand i de svenske Kronstridigheder og sagde Kong Magnus haarde Sandheder; han frygtede ikke for at tage Bladet fra Munden mod sin egen Konge, da han ifjor var Opmand i Prindsessernes Arvesag; en dygtigere og retfærdigere Mand skal I ikke vise mig i Danmark."

„Nu vel, jeg veed nok, han er eders Mønster paa en Statsmand" — svarede Greven og smilede — „og jeg har stor Agt for Manden; men den lærde Herre, I nævnede, han maa I dog tilstaae mig er med al sin Fromhed og Viisdom en stor Gjæk. Jeg vil gjerne troe, han er en stor Theolog og Philosoph; men naar han kommer ind i sine Oldsager og sin Logicorum eller hvad det hedder, bekymrer han sig ikke om hvem han taler med og er nær ved at gjøre Lægfolk gale med sin Viisdom. Kom hid, Langben Gammelmand! du kan nok vise os hvorledes den lærde Herre teer sig — ham, vi saae hos Greven af Hennegau ifjor — han, som kom lige fra Paris og havde gjort den lærde Opfindelse — Mester Morten Mogensen" —

„Magister Martinus de Dacia, med Tilnavnet Magni filius, det er udlagt: den Stores Søn!" — sagde den halvlærde Hofnar berigtigende: — „Mester Morten Mogensen kan ingen lærd Mand være bekjendt at kalde sig, naar han har været paa hin Side Eideren." Han paatog sig nu strax en pudseerlig Skolemestermine, satte Maven ud og forandrede sin Stemme til et Slags hemmelighedsfuld Hvisken.

„Ja rigtig, der har vi Manden!" — udbrød Greven og loe. Paa samme Maade vedblev nu Hofnarren at holde en Tale, fuld af logiske Konstord, om den store Vigtighed af tilbørlig at kjende de martinianske Modi significandi udi Logica *).

Denne Carricatur-Efterligning af den berømte Mester Martins hele Væsen og Adfærd saavelsom af hans Ansigt og Stemme morede Grev Gerhard usigelig; han loe, saa Taarerne randt ham af Øinene, og holdt paa sin Mave. De tvende

---

*) Hentydning til et spidsfindigt lærd Skrift af Mester Martin.

unge Riddere, der hørte til hans Følge, loe ogsaa umaadeligt, og Drost Peder maatte mod sin Villie smile, uagtet denne Spøg høilig mishagede og oprørte ham. „Det maa jeg tilstaae Eder, Hr. Greve!“ — sagde han alvorlig, saasnart den almindelige Latter tillod ham at komme tilorde — „eders Hofnar forstaaer virkelig til Fuldkommenhed den Abekonst at gjøre fornuftige Folk latterlige ved at efterligne og overdrive alle deres personlige Særheder og Smaafeil, med Udelukkelse af alt det Ædle og Ærværdige hos dem, som ikke med Grimasser lader sig efterligne. Det kaldte man i min Barndom at vrænge ad Folk, og det belønnedes med Ris og streng Tugtelse, som vanartige Drengestreger. Den berømte Mester Martin er min høitagtede Lærer og Skriftefader, og Den, der, efter denne min Erklæring, endnu spotter og fornærmer ham, faaer med mig at gjøre, saalænge jeg kan røre min Arm og mit ridderlige Sværd, om det saa var Eder selv, høibaarne Greve!“

„Nu maa I tillade mig at lee paa eders egen Bekostning, strenge Hr. Drost!“ — svarede Greven, uden at han dog længer loe. — „Er man slige Barbarer endnu i Danmark, at man ingen Sands har for den frie mimiske Konst og ikke engang vil taale, Andre morer sig derved? Hvad kommer eders lærde Skriftefaders Dyder mig ved, naar jeg kun behøver hans Naragtigheder for paa en uskyldig og godmodig Maade at befordre min Sundhed ved at faae mine Lunger rystede? Skal vi derfor slaaes, Hr. Ridder! nu vel! det kan ogsaa til Tid og Sted være mig en ganske fornøielig Spas; men om Morgenen paa fastende Hjerte slaaes jeg aldrig for Smaating; det kan vi, om I lyster, opsætte til vi har holdt Middag i Odense. Lad mig imidlertid forsikkre Eder, at jeg har al Agtelse for eders lærde Mester Martin og hjertensgjerne troer, han er en brav og udmærket Mand.“

„Hvad jeg agter og ærer kan jeg ikke spotte over“ — svarede Drost Peder ivrig. — „Det kan maaske være Skik i andre Lande; men derpaa forstaae vi Danske os, Gud skee Lov, ikke endnu.“

„Det er netop en Feil ved eders hele Liv“ — svarede Greven — „og derfor holder man Eder ofte med Uret for eenfoldige, skjøndt det kun er en Mangel paa frisk Lethed i Sindet. I ere altfor eensidige saavel i eders Beundring som i eders Dadel. Menneskenaturen er nu eengang ikke fuldkommen. Det befordrer Sandheden og nærer Ydmygheden, at man upartisk har Øie saavel for Jammerligheden som for Herligheden, saaledes som de ligger i Hob i denne skjønne pudseerlige Verden. Jeg kjender intet Menneske, som ikke har sin Daarlighed og sin latterlige Side; hos de mest udmærkede Mennesker stikker det endog mest af; og mine bedste Venner maae finde sig i, at jeg leer af det Latterlige hos dem, idet jeg agter deres Dygtighed efter Fortjeneste. Samme Frihed

giver jeg Enhver, som kjender mig, og vil I engang lee paa min Bekostning, skal I see, det fortryder mig ikke. Kom, Langben Gammelmand! Lad denne gode Herre see hvorledes jeg teer mig, naar jeg engang for Alvor bliver gal i Hovedet!"

Hofnarren bøiede sig paa Hesten med ærbødig Mine og fremstillede nu strax en pudseerlig Efterligning af et muntert godmodigt Ansigt, der pludselig gaaer over fra Latter til spændt Alvor og derfra til den ubændigste Vrede. For at understøtte dette Minespil med passende Bevægelser, drog han sit lange Træsværd og huggede løs paa hele Selskabet uden Undtagelse, som han var besat.

„Holdt, holdt! det er nok, Langben! du gjør os Hestene gale, og det gjør forbandet ondt!" — raabte Greven og havde Møie med at tæmme sin Hingst, medens han loe og gned sig paa den venstre Arm, hvor Hofnarren havde ramt ham.

„Er det saaledes man forlyster sig ved eders Hof, Hr. Greve! saa har jeg ikke Meer at beklage mig over, end I selv" — sagde nu Drost Peder og loe — „men dermed har I ikke overbeviist mig om Billigheden i eders særegne Morskab."

Under fredelig Spøg fortsattes Reisen nu til Odense, hvor Grev Gerhard og Ridderne holdt Middag. Da de om Eftermiddagen begave sig paa Reisen til Nyborg, syntes hin lille Tvist aldeles glemt. Greven og Drost Peder vare endogsaa blevne saa gode Venner, at de havde sendt deres Følge iforveien, for at kunne tale fortroligt og uforstyrret sammen. Talen var om Danehoffet, der var bestemt til næste Dag i Nyborg, og om de ulykkelige Stridigheder med Hertug Valdemar, der havde gjort Fordring paa hele Riget og endnu paastod Arveret til Als og flere Kronens Besiddelser.

„For mig maa man imorgen dømme i den Sag som man vil!" — sagde Grev Gerhard med tilsyneladende Ligegyldighed; — „men vil I vide min Mening, Hr. Drost! maa jeg oprigtig tilstaae, jeg anseer den unge Hertug for at have Ret, saalænge han kun fordrer sit Fædrenelehn ubeskaaret og ikke spænder Buen høiere. Hvad hans Fader, den ulykkelige Hertug Erik, maatte gaae igjennem, glemmer Sønnen aldrig. Hans Arveret til Hertugdømmet var uomtvistelig; men han spistes af med tomme Løfter. At han tilsidst blev gal i Hovedet og greb til den Voldgiftsmand, hver Ridder og Fyrste har ved sin Side, det fortænker jeg ham ikke i; men at han blev et fromt Hængehoved, da det gik galt, og tog sin Død af Ærgrelse i Klosteret, var en dum Streg. Hvorledes man siden har behandlet Sønnen kan I ikke forsvare; men det behøves ikke heller: havde I raadet dengang, var det aldrig skeet."

„Men I maa dog tilstaae, det er i høieste Grad Uret og en mageløs Dumdristighed" — afbrød Drost Peder ham heftig.

„Jeg veed hvad I vil sige" — vedblev Greven — „men den ene Uret har nu havt den anden ved Halen. Som Kon-

gens tvungne Myndling, havde Hertug Valdemar kunnet blive gammel og graa, uden at eie en Fodsbred Land af sit Fædrenelehn, havde han ikke selv som Dreng havt Ben i Næsen og paastaaet sin Ret som en Mand. Han drev det kraftig igjennem, og det kunde endnu blevet godt Altsammen; men hvorfor vedblev man da smaalig og jammerlig at tirre ham og forholde ham de lumpne Smaaøer? — heraf hele Ulykken! Uden den Uretfærdighed vilde han neppe lukket Munden saa høit op og truet med at sluge hele Danmark; nu er han myndig, og nu er han bleven Jer for stærk; han er overmodig og ubændig, og nu maa I see til hvorledes I holder ham Stangen. Det er urolige Tider, Hr. Drost! de Stores Misfornøielse kommer Hertugen tilpas. Men lad os ikke tænke meer paa de fordømte Sager! Jeg blander mig ikke i disse Statsanliggender, saalænge man lader mig i Fred. Jeg kommer, som sagt, kun til Danehoffet for at more mig og see den deilige Dronning Agnes, og det maa I dog tilstaae er et skjønt og værdigt Maal for min Reise."

Ved denne sidste Vending, Greven gav Samtalen, blev Drost Peder rød og syntes at studse. „Den Hyldest, I viser vor ædle Dronning, Hr. Greve!" — tog han alvorlig Ordet — „fortjener hun visselig tilfulde, og Ingen kan fortænke Eder i, at I ikke vil give det danske Ridderskab Noget efter i Høflighed; men at I alene derfor reiser til Danehoffet, kan jeg ikke troe. Agter I, som det lader, at understøtte Hertug Valdemar i hans dristige Paastande, saa betænk Eder vel! Kronens og Rigets Selvstændighed staaer paa Spil. Lader man ikke Sagen lovligt afgjøre ved Voldgiftsmænd og er man ikke dermed tilfreds paa begge Sider, kan en blodig Borgerkrig være at befrygte."

„Som jeg siger Jer, Hr. Drost! jeg blander mig ikke det mindste i disse Statssager. — Det er dog vist, at hele Hoffet er i Nyborg og den skjønne elskværdige Dronning med?"

„Det var idetmindste Bestemmelsen" — sagde Drost Peder koldt og følte sig ubehagelig stødt over denne Aabenhjertighed, der endogsaa syntes ham fornærmelig for Dronningens Person og for Kongehuset. „Jeg finder det besynderligt, Hr. Greve!" — vedblev han med undertrykt Harme — „at I saa uforbeholdent yttrer hvad enhver beskeden Ridder og Skjønhedens Beundrer dog kun pleier at vise paa sin Farve og sit Skjold, helst i et Tilfælde som dette, hvor den ridderlige Hyldest har saa snevre og bestemte Grændser. Med eders bedrøvelige Enkemandsstand kan jeg heller ikke forene denne særdeles Opmærksomhed for de Skjønne."

„Jeg har fordetmeste et roligt og lykkeligt Sind, Hr. Drost!" — svarede Greven ligegyldig — „og det lader til, I gjør Regning derpaa. Jeg tager mig sjelden Verden nærmere, end det kan bestaae med min Sundhed og Munterhed. Hvad der behager og misunder mig, lægger jeg intet Dølgsmaal paa, mindst

her under fire Øine, og finder I noget Besynderligt eller Morsomt deri, nu, for mig gjerne! det er mig ret kjært, at min Moro saaledes kan forenes med Andres."

„Men denne eders Aabenhjertighed og More, Hr. Greve! forekommer mig fornærmende for den høie Dame, hvis Farve jeg med dyb Ærefrygt bærer, saavelsom for min Herre og Konge selv, og I maa undskylde mig, om jeg vover at forstyrre eders altfor rolige og lykkelige Sind."

„Ja saa!" — afbrød Greven ham og forandrede pludselig sin ligegyldige Mine til spændt Alvor — „hænger det saaledes sammen? Nu veed jeg hvad jeg vilde vide og skal ret strax være til eders Tjeneste, som jeg lovede Jer i Formiddags; men jeg vil dog først gjøre Jer min Aabenhjertighed begribelig, Hr. Drost! Jeg vilde kun see, om I kom i Harnisk ved min ufordulgte Hengivenhed for eders høie Herskerinde, for deraf at slutte hvad jeg skulde troe om visse ubegribelige Rygters Sandhed, som formodentlig ere Eder ligesaa bekjendte som mig."

„Rygter?" — gjentog den unge Drost og blev blussende rød — „er det Rygter, som krænke min eller høiere Personers Ære, saa er det Løgnere og Æreskjændere, som udbringe dem, og uforskammede Niddinger, som troe dem."

„Hvad den høie Dame angaaer, der lider mest ved disse Rygter," — svarede Greven med gnistrende Blik — „da være det langt fra mig at fæste Tro dertil! Men hvad Eder angaaer, min unge høitflyvende Herre! saa har jeg nu Grund til at troe, at I er bleven lidt svimmel paa eders Lykkeridder-Høide, og at Ørnen i eders Segl spiler Vingerne saa vidt, at de kan trænge til at stækkes." Drost Peder blegnede af Harme og greb til sit Sværd. „Jeg kunde vælge en anden Vei til at bringe Jer til Eftertanke og vække Jer af en farlig, afsindig Drøm" — vedblev den opbragte Greve: — „I gaaer med lukte Øine paa en Taarntind; jeg behøver kun at nævne eders Navn paa rette Tid og Sted, for at see Jer styrte; men jeg drømmer selv paa en Maade den samme Drøm. Jeg tilstaaer gjerne, det er ogsaa hos mig en Daarlighed, som fører til Ingenting eller til Daarekisten; dog det faaer blive min Sag. Mit Galskab er idetmindste dog uegennyttigt, og jeg bruger det ikke som et fornedrende Middel til at svinge mig i Veiret ved Kvindegunst. Jeg har endnu ikke, som I, bragt vor ædle Herskerinde i ondt Rygte ved upassende Fortrolighed for Alles Øine. Som hendes troe Ridder og Beskytter, agter jeg nu at revse eders Uforskammenhed. Mit Sværd er draget, Hr. Drost! forsvar Eder!"

Som to knittrende Lyn fore begge de ridderlige Herrers Sværde mod hinanden. De kæmpede længe med den største Hidsighed, men omtrent med lige Vaabenfærdighed, uden at kunne bibringe hinanden noget betydeligt Saar. Efterhaanden fik Drost Peder sin Besindighed tilbage, og hans Hug bleve

langsommere, men virksommere. Grev Gerhards Arm og Skulder blødte; men han blev nu som rasende og huggede vildt som iblinde saaledes om sig i alle Retninger, at ikke den bedste Vaabenmester kunde beregne og afbøde hans Hug. Drost Peder blødte allerede af mange Saar, og Kræfterne begyndte at forlade ham; men hans opbragte Modstander blottede sig nu aldeles, for ved et rasende Hug mod Halsen at bibringe ham Banesaaret; dette farlige Øieblik benyttede den saarede Ridder behændig og afvæbnede pludselig Greven, idet han gav ham et dybt Saar i Brystet, hvorved Gerhard segnede tilbage paa Hesteryggen og tabte Sværdet af Haanden. Neppe var det afgjørende Sværdslag faldet, før Drost Peder sprang af Hesten for at komme sin Modstander til Hjælp; men inden han kunde komme ham nær, sank Greven afmægtig af Sadlen.

Som en øvet Saarlæge, undersøgte strax Drost Peder Saaret og fandt det dybt, dog ikke dødeligt. Han fremtog de nødvendigste Forbindingsmidler og en lægende Salve, han sædvanlig havde hos sig i sit Sadelhylster, og da Greven atter opslog Øinene, var han paa det Omhyggeligste forbunden. Vreden var forsvunden, og han havde atter sit lunefulde, godmodige Ansigt. „Det var en vel hidsig Kampleg, som der hartad ingen Moro var ved“ — sagde han. — „Jeg har rakket Jer slemt til, Drost! I bløder jo djævleblendt; og I har forbundet mig først! det var meer, end man kunde forlange af en Medbeiler. Lad mig nu gjøre Eder Gjentjeneste! eller kan I selv? — Jeg duer nok ikke til det.“ Han vilde reise sig, men sank mat tilbage.

„Eders Saar er temmelig dybt, men ikke farligt, ædle Greve!“ — sagde Drost Peder. — „Naar I har samlet nogle Kræfter, skal jeg hjælpe Eder i Sadlen. Jeg tænker vel, vi naae Nyborg, naar vi fare i Mag. I har hakket mig saa bagvendt paa Kryds og Kvær uden alle Regler, at det næsten ikke kan hjælpe, jeg tænker paa at lappe alle de Smaahuller; men det har Intet at betyde. Riften i Halsen foruleiliger mig mest; jeg troer, I havde isinde formelig at halshugge mig.“

„Naturligviis!“ — svarede Greven: — „Uden Hoved havde I mindst stukket mig ud hos den skjønne Dame, til hvis Ære vi nu kan vise os ved Danehoffet som levende Hakkemad. Jeg har dog vel ikke hugget Jer dybere i Halsen, ædle Ridder! end at Hovedet godt kan sidde fast? Naar jeg nu ret betænker det, var det dog kun en urimelig fordømt Sladder, vi forivrede os over. I har hugget mig saa brav sønder og sammen, at jeg ikke meer kan troe noget Ondt om Jer.“

Drost Peder havde imidlertid bundet et Linklæde om sin blødende Hals og havde derfor maattet afløse Rubin-Rosenkrandsen med den lille Ravperle. Med et roligt Smil rakte han nu dette Klenod til sin saarede Modstander: „Til min Retfærdiggjørelse vil jeg kun sige Eder, gjæve Grev Gerhard! at denne Perle er en Fæstensgave af min tilkommende Hustru. Vel

Grev Gerhards Arm og Skulder blødte; men han blev nu som rasende —

har jeg ikke seet hende siden hun legede med Dukker og jeg selv red paa Kjephest; men hun er dog min bestemte Brud; det lovede jeg min døende Fader i barnlig Uforstand. Hun staaer nu kun for min Sjæl som en uskyldig Barndomsengel og som et halvforglemt Drømmebillede; maaske vil jeg aldrig kunne elske hende, naar jeg seer hende virkelig i Verden igjen; men ingen Anden rækker jeg dog nogensinde min Haand; og — ved min ridderlige Ære! jeg er mig ingen Troløshed mod hende bevidst. Hvad jeg føler for vor fælles høie Herskerinde, er kun Beundring og ridderlig Ærbødighed, som ingen Kjærlighed og intet Had nogensinde skal berøve mig."

„Der er min Haand!" — udbrød Grev Gerhard hjertelig — „vi To ere nu fuldtroe Venner i Liv og Død. Den, der idag siger et ondt Ord om Drost Peder Hessel, skal jeg hugge baade Næse og Øren af, saasandt jeg hedder Grev Gerhard!"

Drost Peder gjengjeldte med Hjertelighed det trofaste Haandtryk og hjalp ham paa Hesten. Selv svang han sig rask i sin Sadel, og under en venlig Hjerteudgydelse fortsatte begge de saarede Herrer langsomt Reisen. Først silde ud paa Aftenen nærmede de sig Nyborg. De vare redne Nord om mellem Helletofte og Sprotofte, hvor Indfarten var til Byen; men endnu kunde de ikke see Staden for den store Skov af Eg og Bøg, som fra Landsiden næsten skjulte den. Det var en smuk klar Foraarsaften. Den aftagende Maane var nylig opstaaet og oplyste de knudrede Ege, der endnu stode med nøgne Grene, medens de skjønne nys udsprungne Bøgekroner hvælvede sig fredeligt som Tempelbuer over de Reisende. Den hidsige Kamp og dens Følger saavelsom det venlige Forhold, der siden var opstaaet mellem de ridderlige Herrer, havde saaledes sat alle deres Livskræfter i Bevægelse, at de nu rede tause gjennem Skoven og syntes kun beskæftigede med deres egne Tanker, medens Nattergalen slog sine første Triller for dem i den stille Skov.

6. KAPITEL.

„Men hvor bliver Byen af? Jeg troede, vi var der!" — sagde endelig Grev Gerhard noget utaalmodig og ømmede sig lidt ved sit Saar. „En anden Gang maa I slibe eders Sværd bedre, Drost Peder! saa river det mindre i Kjødet, om det ogsaa gaaer lidt dybere. — Jeg kan for min Død ikke lide den Krilren."

„Havde det gaaet en Fingersbred dybere, ædle Greve! havde vi ikke hørt Nattergalen her sammen iaften" — svarede Drost Peder. — „Men Gud og vor Frue være lovet! det har ingen Fare, og det Saar skal ikke smerte Jer længe, naar I vil

være lidt forsigtig. Jeg kjender min Salve; den er efter Henrik Harpestrængs Forskrift.“

„Saa maa den sagtens være god!“ — svarede Greven: — „Han smurte jo Plaster til Kong Valdemar Seiers Øie. Men hvor skal jeg nu hen med dette Lapperi?“ — vedblev han noget fortrædelig. — „Saaledes vil jeg ikke vise mig paa Slottet som en børstet Hane, og jeg er ikke stort bekjendt i Byen. Er der et ordentligt Herberg?“

„Det fattes vel ikke, ædle Herre! siden Danehoffet saa jævnlig holdes der, har det lille Nyborg udvidet sig prægtig. Men da I dog ikke vil komme saaret til Slottet og sætte alle Dronningens smukke Terner i Angest, tager I vel tiltakke med Herberg og Pleie hos mig?“

„Hos Jer? Drost Ungkarl! naar har I da taget Borgerskab og er bleven en Nyborger-Husvert?“

„Siden ifjor, om I vil, skjøndt paa en egen Maade. I min Stilling, veed I, har man fast ingensteds hjemme. Min Fædreneborg Harrestrup seer jeg neppe een Gang om Aaret. Naar Hoffet er i Ribe, boer jeg hos Prindsen der paa Slottet; men det er jo aldrig længe. Naar jeg er her, boer jeg hos mig selv. De mange fyrstelige Herrer, her samles til Danehoffet, kan Slottet neppe rumme. Jeg har derfor fulgt de sidste Drosters Skik og ligesom Ridder Jon ladet mig bygge et godt muret Stenhus ved Nordre-Dam; der er jeg nær ved Slottet og Danehoffet, midt blandt alle Lehnsmændene og Rigets Raader og dog min egen Herre.“

„Ih, det er brav! Saa er jeg eders Gjest for det Første. Siden I, efter god gammel Skik, forstaaer Jer ligesaa dygtigt paa at hele Kjød som paa at hugge det sønder, kan det jo dog aldrig falde beleiligere.“

„Det skal visselig være sidste Gang, denne Haand selv skaffer sig Badskærdont hos Eder!“ — svarede Drost Peder og rakte sin Reisefælle Haanden med trofast Hjertelighed. — „Nu maa I kun tage tiltakke med Leiligheden, som den kan falde hos en Ungersvend. Jeg forstaaer mig ikke paa Husvæsnet; men min gamle Dorthe Fostermoder er flink. For inat havde jeg allerede tænkt paa at være eders Vert, og min Væbner vil vist alt have sørget for en Forfriskning.“

„Det kan gjøres behov!“ — sagde Greven: — „et Bæger kraftig Vin maa der til paa saadan en Aareladning.“

„Det er just ikke efter gamle Mester Henriks Lægebog; men jeg tænker vel, I med eders stærke Natur kan vove det.“

„Aa, Snak med eders Lægebog og gamle Mester Henrik! Han var jo en Klerk: Hvad forstod han sig paa de holstenske Grevers Natur? Vin kan jeg taale, om jeg saa laae med den sidste Salvelse, ret ligesom min høisalige Fader — Gud glæde hans Sjæl! — Saalænge en god Slurk Vin smager mig, døer jeg ikke, og saalænge faaer hverken det ene eller det andet Slags Hjertesaar Bugt med mig. Det er just ikke Mange, der

blive fede af ulykkelig Kjærlighed" — tilføiede han med et let Suk — „men jeg troer dog, det lader sig drive, saalænge der er Vin og Hofnarre til. Jeg skal ikke rose mig af min Kjærlighedslykke; men jeg er dog ganske godt istand, som I seer."

„I sørger dog altsaa endnu over eders unge Gemalindes Død" — sagde Drost Peder deeltagende — „det kunde jeg nok vide" — —

„Sørger! — hvem tør sige, jeg sørger?" — afbrød Greven ham. — „Naar Nogen sørger ved mit Hof, lader jeg ham prygle med Marekattehaler af min Hofnar. Siden I nu er min fuldtroe Ven" — vedblev han — „skal jeg ærlig sige Jer hvorledes det er gaaet mig i Verden. Havde jeg seet den danske Dronning før ifjor, havde jeg maaske været Ungersvend endnu, men ikke Enkemand, og jeg havde aldrig beilet til en svensk Prindsesse. Det var den fordømte Statskløgt, som hartad gjør alle Fyrster til Gjække; men jeg fik Løn som forskyldt. Prindsessen fandt den holstenske Greve for ringe til at leve med, see! derfor døde hun ogsaa, og hele Æren, jeg vandt, var at blive Svigersøn til en Nar af en Exkonge, som en kjæk, dansk Ridder kunde rive af Pinden og som nu løber omkring, som en gal Mand, fra Land til Land med en slegfred Kvinde."

De rede nu tause en Stund. „Eders ulykkelige Svigerfader kan man vel ikke agte stort" — sagde Drost Peder tankefuld og dvælede ved den alvorlige Forestilling om den svenske Kong Valdemars Afsættelse. — „Han gjør ikke sit store Navn Ære — det er sandt — men han var dog Sverrigs Konge med Ret og Skjel. Det er mig en sørgelig Tanke og et ulykkeligt Exempel for andre Folk, at en kronet og salvet Konge saaledes kan fornedres. Det var ene vor stolte Stig Andersens Værk, og deri gik han langt videre, end Kongens Bud gav ham Ret og Myndighed til. Det svenske Folk skal heller ikke glæde sig ved Byttet: for en svag og vellystig, men dog godmodig og undertiden selv from Konge fik de en stærk og klog, men grum og blodig Tyran. De fik en Hydra for Bjælken, de foragtede. Kong Magnus har nu lært dem med sine Bødeløxer, at ingen svensk Ridder bærer Hovedet saa høit, at Oprørskongen jo kan afhugge det."

„En dygtig Konge er Sverrigs Magnus, det maa I dog tilstaae!" — svarede Greven. — „Jeg roser ham ikke fordi han er min Svoger; men det veed jeg, han hedder hverken Magnus eller Ladelaas forgjeves. Slaaer han undertiden endog vel rask Hovederne af de kjephøiede Store, saa kan de Smaa dog prise ham med Rette: han har sat Laas for deres Lader i Sandhed og taaler ingen Smaatyranner, hvor han fører Spiret."

„Deri har I Ret, Grev Gerhard! han mener, Sverrig har nok af een stor Tyran og — med eders og Dronning Hedvigs Tilladelse — det er han Mand for selv at være. Saa galt

gaaer det dog endnu ikke til i Danmark, hvor slet det gaaer; men fik Stig Andersen og hans Venner Lov til at afsætte og indsætte Konger, som de vel har Lyst til, saa skulde I snart see i hvilket Blodhav vi vilde svømme."

Under denne alvorlige Samtale vare de komne til Stadsporten, hvor de bleve standsede af en bevæbnet Borgermand, der i Fogdens Navn spurgte i streng Tone om deres Navn og hvor de agtede at tage ind. Saasnart Drost Peder nævnede sit og Grev Gerhard af Holstens Navn, bukkede den strenge Retsbetjent dybt, men erindrede dog paa Embedsvegne de fornemme Reisende om den sjette Artikel i Nyborg Stadsret.

„Godt!" — svarede Drosten — „det er Ret, I husker os derpaa!" Og de rede uhindret videre.

„Her maa det gaae strengt til" — sagde Greven — „naar selv Drosten maa lade sig minde om Loven. Hvad angaaer deres kedsommelige Bylove os?"

„Det er i sin Orden!" — svarede Drost Peder: — „Ingen Fremmed maa bære sine Vaaben her længer, end til Herberget, og enhver Reisende skal erindres derom. Kongens Nærværelse og de mange Fremmede gjør slig Forsigtighed nødvendig. Hvad hjalp strenge Love, naar de ikke hævdedes? Karlen kjendte mig nok; men han veed, jeg taaler ingen Undtagelse med mig selv i det Stykke."

„For den Pokker! ere vi da Krigsfanger her midt i Freden? det er jo latterligt!" — udbrød Greven. — „Den bestialske Ribe Bylov gjælder dog vel aldrig her? Gud bevare os for Ribe Ret! siger man ogsaa i Kiel."

„Lad os ikke tale for høit derom, ædle Greve!" — svarede Drost Peder og red ham nærmere, idet han med dæmpet Stemme vedblev: „det er vistnok en stor Ulykke, naar Loven selv gjør dens Overtrædelse nødvendig. Hvad der har gjort Ribe Ret mest berygtet, er her tildeels bortfaldet. I nogle Punkter er dog Byloven ogsaa her for haard og næsten grusom. Vil Gud, skal det med Tiden blive anderledes."

De rede nu forbi den gamle Frue Kirke, som stod med sit høie Spir paa en grøn Plads, der kaldtes Helletofte, hvor der foruden Kirken stod nogle enkelte afsondrede Bygninger, i samme gothiske Stil som Kirken, med takkede Gavle og smaa, runde Vinduer.

„Hvem boer her?" — spurgte Greven. — „Her seer jo saa øde og stille ud som i en Klostergaard."

„Her boe Klerkerne og Værgerne for vor Frue Kirke" — svarede Drost Peder. — „Længes I efter Liv og Lystighed, saa vil det vel ikke mangle, naar vi komme hist op ved Slottet. Her er vist to Gange saa mange Mennesker i Byen som ellers, og paa Mjød og stærkt Øl spares her ikke ved slig Leilighed. Deraf følger ogsaa Slagsmaal og Uordener; man er maaske aarvaagnere og strengere i at hindre det, end

man behøver. De bevæbnede Karle, I der seer, ere Fogdens Folk. De vil formodentlig ogsaa anholde os."

Det skete som Drost Peder formodede, og de reisende Herrer maatte finde sig i, at deres Heste bleve standsede af sex bevæbnede Borgere, som spurgte, om de ikke kendte Byloven, siden de rede med Vaaben. Paa Drostens Erklæring, at de nu først vare ankomne til Byen og rede lige til deres Bolig, lod man dem uhindret drage videre; men tre af de strenge Retstjenere fulgte opmærksomme efter dem.

„Her maa Kongen endelig være sikker!" — hviskede Grev Gerhard ærgerlig. — „De Karle see jo paa Folk, som de ventede en Landsforræder i enhver Fremmed."

„Det har desværre sine Grunde, ædle Greve! — men her er man vant dertil. Det forstyrrer ikke Borgernes Lystighed. Hører I hvor de synge hist ved det gamle Stenhus med de spidse Gavle? det er Borgervagten ved Raadhuset. Nu drikke de nok Kongens Skaal."

„Der er ikke saa faa. Har Nyborg saa mange Borgere?"

„Det er kun en Trediedel af dem. De øvrige holde Vagt paa Slottet. Kongen har ikke hengivnere Folk. Han har ogsaa gjort Meget for Staden og ynder den særdeles. Var han ikke sikkrere her, end nogensteds, vilde Danehoffet blive forlagt til en anden Stad, og da var det forbi med Nyborgs Velstand og Opkomst."

De rede nu forbi Slottet. Det var en fast, anseelig Bygning med fire grundmurede Fløie af Kampesten og brændte Murstene og forsynet med stærke Fæstningsmure, dybe Grave og fire høie Taarne. Fra de smaa, runde Vinduer glimtede mange Lys, og der hørtes Musik af Giger og Fløiter. En stor, blandet Menneskevrimmel bevægede sig udenfor Slotsmuren, men uden betydelig Larm og med en Orden og Sagtfærdighed, der næsten røbede Ængstelighed, medens de bevæbnede Retstjenere gik frem og tilbage og idelig formanede til Rolighed.

„Hvad er her at see?" spurgte Greven.

„Over Muren hist kan man see Dandsen i Riddersalen" — svarede Drost Peder. Grev Gerhard blev opmærksom; han syntes at see en høi, majestætisk Kvindeskikkelse svæve forbi det midterste Vindue, og han standsede sin Hest.

„Dronningen! — see Dronningen!" hørte han de nysgjerrige Tilskuere hviske til hverandre.

„Det er Hertugen, hun dandser med" — sagde Andre.

„Nei vist ikke; det er den unge, smukke Drost Hessel — see hvor strunk han dandser! — Han har høie Tanker, kan I troe."

„Kom, ædle Greve!" — sagde Drost Peder nu hastig — „Lad os ikke komme ind i Vrimlen med de urolige Heste! Vi ere strax ved min Bolig." De rede frem et kort Stykke og standsede ved et mørkt grundmuret Hus, hvor der stod en Væbner paa den høie Stentrappe med en Fakkel.

„Kommer I endelig, Herre!“ — sagde Claus Skirmen og sprang ham imøde med Faklen. — „Der er dog aldrig mødt Jer en Ulykke? Jeg turde ikke overtræde eders Befaling og selv forlade Huset, men jeg har sendt alle Huskarlene ud efter Eder.“

„Vi har havt en lille Vaabendyst underveis med et Par hidsige, unge Riddere“ — sagde Drost Peder. — „Min ædle Gjest er bleven værst saaret. Hjælp ham forsigtig af Hesten! Alt er vel istand?“

„Som I har befalet, Herre! men er I ikke selv saaret? skal jeg hente en Badskær?“

„Det behøves ikke, saalænge du og jeg er her. Vi vil ingen Larm have over den Sag. Sørg du kun for Greven!“

Ikke uden Smerte og Besvær kom den saarede Grev Gerhard af Hesten og op ad den høie Stentrappe, hvor hans tvende Riddere og den lange Hofnar kom ham med urolig Deeltagelse imøde.

„Ingen Kjærlingesnak!“ — sagde Greven: — „jeg er baade forbunden og lapsalvet. Lad mig kun komme til Bords og faae Noget at leve af!“

Claus Skirmen gik hastig foran med sin Fakkel og lyste Herskabet gjennem Forsalen til en rummelig, hvælvet Stue, hvor der stod et dækket Bord med høie Voxlys og vel besat med stærke Fødemidler og blanke Sølv-Vinkander.

Grev Gerhard saae veltilfreds paa Opdækningen og kastede sig strax i en Stol; men for at komme bedre til Sæde spændte han Sværdet fra sit Bælte. Da han holdt det i Haanden, erindrede han hvad der var blevet sagt ham ved Stadsporten. „Hilledød!“ — sagde han — „forholder det sig virkelig som I siger, Hr. Drost! maae vi nu vel som formelige Krigsfanger overrække Eder vore Vaaben, siden I er Husvert.“

„Nu ja!“ — svarede Drost Peder — „det er vel, I selv erindrer det — jeg havde sandt at sige, forglemt det og vilde desuden nødig anmode Eder derom.“

„Men naar jeg nu ikke vil opfylde det Lovbud“ — spurgte Greven — „hvad følger saa derpaa?“

„Naar I ikke vidste Forbudet og kunde værge Eder med Helgenes Ed, vare Bøderne kun een Mark Pendinge til Fogden og een Mark til Byen. Samme Bøder betaler Husbonden, naar han ikke underretter sine Gjester om Forbudet.“

„Men naar jeg nu veed det dumme Forbud og dog ikke lader mig afvæbne, hvad stor Ulykke følger da derpaa?“

„Lad mig uden Fortrydelse svare Eder med Lovens Ord, Grev Gerhard! Var Gjesten paamindet og bar sit Vaaben alligevel — hedder det — da skal han med samme Spyd, Sværd eller Kniv gjennemstinges.“

„Au, for en Ulykke! gjennem Hjertet eller Maven dog ikke?“

„Gjennem Haanden, ædle Greve! hist hænger Lovtavlen. I kan selv læse det."

„Fanden i Vold med de Narrestreger! Der ligger mit Sværd. Gjør I ligesaa, mine Herrer!" Med disse Ord kastede Greven sit Sværd hen i en Krog. Hans Riddere gjorde ligeledes. Drost Peder tog selv sit Sværd og satte ved Siden. „Jeg vil her være samme Lov underkastet" — sagde han med en høflig Hilsen — „og jeg haaber, mine høitærede Gjester! at I ikke regne mig denne Byes strenge Love til Onde. Tager Sæde, mine Herrer, og lader os være lystige!"

Denne Opfordring til Lystighed understøttedes af Hofnarren, som allerede havde sat sig, men nu med gravitetisk Vigtighed reiste sig; han nærmede sig Drost Peder med høitidelige Skridt og overrakte ham med et dybt Buk sit lange Træsværd. „Pas vel paa det, ærede Hr. Vert!" — sagde han: — „det er det berømmelige Sværd Tyrfing, der ikke kan blottes uden at det maa udgyde Blod; see vel til, at det ingen Ulykker gjør i denne fortræffelige Stad!"

Drost Peder gav ham Narresværdet smilende tilbage, som et Ærestegn, og Alle loe nu ret hjerteligt, idet man tog Plads paa de svære, høiryggede Egestole. Sølvstagerne og det kostbare Bordtøi vidnede noksom, at det var en formuende Stormands Hus, man var i; paa mandlige Opvartere og tjenstagtige Disksvende var der ingen Mangel. Dog saae der temmelig uordentligt ud: Det bonede Gulv var ikke feiet, og der laae tykt Støv paa Stoleryggene og i de brede Vindueskarme.

„Hvor er gamle Dorthe?" — spurgte Drost Peder sin Væbner, medens Grev Gerhard og de fremmede Herrer allerede gave sig ifærd med Aftensmaaltidet: — „Hun pleier jo at holde Huset saa blankt som et Skjold."

„Ak, det er sandt, Herre!" — sagde Skirmen — „med den arme Dorthe Feiekost er det rent galt; hun skal have taget et lille Stykke Bly fra en Rude i vor Frue Kirke, for at helbrede en elleskudt Pige. Hun er kastet i Tyvehullet, og de sige, hun skal dømmes imorgen."

„Gud forbarme sig!" — udbrød Drost Peder heftig og foer op fra Bordet — „den Ulyksalige!"

„Hvad er der paa Færde? min ærede Vert!" — spurgte Grev Gerhard. — „Er her skeet nogen Ulykke i Huset? Med Kone og Børn veed jeg da, I har ingen Uleilighed. Hvad Husbekymring kan saadan en Ungersvend hjemsøges af?"

„Det er mig en større Bekymring, end nogen troer" — sagde Drost Peder. — „Jeg har en gammel, retskaffen Amme; hun har elsket og pleiet mig fra jeg var ganske lille. Hun er mig en tro og hengiven Sjæl, som gjerne gaaer i Døden for mig. Hun er den bedste Kone af Verden og holder Hus for mig med den største Orden og Troskab; men hun har Hovedet fuldt af Historier om Ellefolk, Nisser og Underjordiske; saasnart Nogen er syg, troer hun i sin Hjertens Oprigtighed,

at man har seet Ellekongen eller er forhexet af en Nisse, og saa vil hun raade Bod derpaa med helligt Kirkebly og slige sære Midler. Hun anseer det ikke for nogen Synd at tage Sand fra en Grav eller Bly fra en Kirkerude i saa from en Hensigt. — Nu er hun greben og fængslet som Kirketyv for et Stykke Bly, som ingen Ørtug kan være værd. Den Ulykkelige!"

Nogle af Herrerne smilede, og Hofnarren gjorde en pudseerlig Mine.

„Nu, hvad stor Ulykke er der da i?" — spurgte Grev Gerhard: — „den Stump Bly kan I jo opveie med en halv Sølvøre. Kjærlingen kan vel komme i Hullet et Par Dage, og saalænge maa I lade en Anden feie jert Gulv."

„Hun er Dødsens, Grev Gerhard! selv om det ikke var skeet i Kirken. I kjender ikke Nyborg Stadsret. Enhver Mand, som stjæler, bliver hængt; men er det en Kvinde, skal hun levende begraves."

„Men er I da gale?" — spurgte Greven — „skal en Kvinde straffes saa umenneskeligt? og er Brøden større hos hende, end hos en Mand? I spøger dog vel? Hr. Drost!"

„Troer I mig ikke, ædle Herre, saa læs det selv! Der paa Dørstolpen staaer Byloven opslagen. Læs kun den 29de Artikel! og I skal see, jeg spøger desværre ikke."

„Læs du det, Langben!" — raabte Greven til sin Hofnar. „Jeg har Besvær med at reise mig. Slig forbandet Lov er heller ikke værd at reise sig for."

„Den 29de Artikel!" — gjentog Hofnarren og tog et Lys, hvormed han oplyste den store Lovtavle paa Dørstolpen. — „Her har jeg det. Giver Agt, mine Herrer! det er gyldne Retfærdighedens Ord, og her er gyldig Grund anført" — og nu læste han med vigtig Dommermine: „ „hvilken Kvinde, som stjaalet haver og fortjent med Tyvnet*) at hænges, skal, for hendes kvindelige Hæder, levende begraves." " — „Nu i Sandhed, det er en Hæder, hvorover man strax tager Glæden med sig i Evigheden — det er ingen forfængelig Hæder, mine Herrer! — derfor er den ogsaa det skjønne og lykkeligere Kjøn forbeholden."

„Men er I da besatte?" — raabte Greven — „hvad Hæder er der da ved at begraves levende?"

„Hvor er eders Viisdom, velbaarne Herre!" — svarede Hofnarren: — „det er jo aabenbart en langt hæderligere og sømmeligere Maade at omkomme paa for en Dame, end om man vilde hænge hende som en simpel Mandsperson og Tyveknegt i en Galge — betænk den Forargelse, det kunde give hendes Skriftefader" — —

„For Satan! nei, det er dog rasende!" — udbrød Greven. — „Er det af lutter fordømt Ærbarhed, man her er saa gru-

*) Det stjaalne Gods, som blev ophængt ved Siden af Tyven.

som? — nu, saa gid Fanden havde de Klerker og Hængehoveder, her give Love og Stadsretter! Er I endnu lige samvittighedsfuld, Drost Peder! og vil I lade jer gamle, gode Amme blive levende begravet, blot for at eders vise Konges Love ikke skal overtrædes?"

„Hun skal, hun maa reddes!" — udbrød den unge Drost, der hidtil havde staaet taus og tankefuld med Haanden paa Brevskabet ved sit Bryst. — „Undskyld mig, mine Herrer! Jeg skal til Kongen." — Med disse Ord var han ude af Stuen.

Den alvorlige Stemning, denne Begivenhed et Øieblik syntes at have fremkaldt, blev dog ved Hofnarrens Bestræbelser snart bortjaget, idet han med pudseerlig Alvor holdt en Lovtale over den strenge Ribe Ret, hvorved han især deleshed dvælede ved en forargerlig og berygtet Straf, som han udmalede omstændelig og ikke just paa den sømmeligste Maade. Han sluttede med den bekjendte jydske Spøg: „Tak Gui, min Søn, du kom it for Ribe-Ret! sagde Kjærlingen, hun saae sin Søn hænge i Varde Galge."

Grev Gerhard loe, saa hans Øine randt, og skreg derhos af Smerte i Brystet, hvor Saaret ved den voldsomme Latter var blevet oprevet. Han blev pludselig dødbleg og sank tilbage paa Stolen uden Bevidsthed.

Nu kom den største Uro og Bekymring i Overgivenhedens Sted. Man sendte Bud paa Bud efter Badskær og Læge, og man frygtede med Rette for Grevens Liv. Man fik bragt ham i Seng, og Claus Skirmen paatog sig i sin Herres Fraværelse at stramme Forbindingen og standse Blodet med Vin.

En halv Time gik hen; endnu laae Greven uden Bevidsthed, og der var ingen Læge kommen. Ridderne vare utaalmodige, og den lange Hofnar tede sig som en Afsindig. Han rev Haaret af sit Hoved og anklagede sig for at have myrdet sin Herre med sin fordømte Spas. Endelig aabnedes Døren og Drost Peder styrtede ind. Han var allerede underrettet om sin Gjests sørgelige Tilstand og ilede ham til Hjælp. Han fandt Saaret rigtig forbundet af sin snilde Væbner og Skolar. Ved Hjælp af en brændt Fjær bragte han Greven endelig tillive; saasnart han saae ham i Øinene, blev han rolig og erklærede ham uden Fare. Til des større Beroligelse for de fremmede Riddere og den i sin Bekymring ubændige Hofnar, sendte Drost Peder dog sin Væbner op paa Slottet for at hente den kongelige Saarlæge. Han lod imidlertid Alle forlade Stuen og blev ene med den Syge.

Saasnart Grev Gerhard var kommen fuldkommen til Besindelse og saae Drost Peder ved sit Leie, rakte han ham Haanden og nikkede. „Det var eders fordømte Ribe-Rets Skyld" — sagde han — „men lad mig ikke tænke derpaa! ellers leer jeg mig ihjel endnu engang."

„Det er ikke godt, I taler ret meget!" — sagde den ridderlige Læge og undersøgte med Tilfredshed hans Puls.

„Jo vist er det godt. Slog I mig just ikke til Ridder idag, saa slog I mig dog heller ikke til et umælende Best, veed jeg. Men hvorledes gik det Jer med Kongen og Kjærlingen? skal hun hænges eller kun begraves levende for sin kvindelige Hæders Skyld?“ Han var nær ved at lee igjen, men betvang dog Latteren, da han følte Smerte i Brystet.

„Hun er, Gud skee Lov, reddet den Gang“ — svarede Drost Peder — „men det holdt haardt; Kongen var ikke at faae i Tale.“

„Saa tog I hende vel selv ud af Fængslet? det var Ret! Det kan jeg lide!“

„Nei, Grev Gerhard! før jeg havde grebet til slig Opsætsighed mod Statsloven, havde den ulykkelige Kone maattet underkaste sig sin Skjæbne.“ —

„Men, for den Pokker, hvad gjorde I da?“

„Jeg gik til Dronningen“ — —

„Ha, ha, det kan jeg forstaae — lyksalige Ridder! men hvorfor lod I ikke mig bede om Naade for den gode stakkels Kone? — jeg har dog ogsaa Hjerte i Livet, veed jeg, og jeg skulde, sandt for Herren, ikke staaet op fra Dronningens Fod eller taget hendes Haand fra mine brændende Læber, før Kjærlingen var reddet, om det saa havde varet til den lyse Morgen.“

„I taler for meget for eders Saar, ædle Greve! og I tænker paa Ting, som ikke tjene til at bringe eders Blod i Rolighed. Nu vil jeg sende Eder min befriede Amme herind, for at hun kan vaage over Eder. Vil I da endelig sværme for de Skjønne, saa sværm i Guds Navn kun for hende og sov vel!“ Med disse Ord forlod Drost Peder sin muntre, syge Gjest, og strax efter trippede en gammel, rynket Kone ind til Greven og satte sig ved hans Hovedgjerde. Greven lukkede ærgerlig sine Øine og vilde ikke see paa hende.

7. KAPITEL.

Det var over Midnat. Drost Peder gik urolig op og ned i sit Sovekammer. Han havde faaet sine ridderlige Gjester beroligede og bragte til Hvile. Men den kongelige Saarlæge var ikke kommen, og Hofnarren havde ikke villet troe, at hans Herre var uden Fare. I Værelset ved Siden af Grevens Sovekammer sad den alvorlige Spasmager lyttende ved Døren, for at være ved Haanden ved den mindste Uro, han mærkede. Drost Peder tænkte heller ikke paa at sove. Han frygtede vel ikke for sin saarede Gjest, men maatte dog strax kunne komme til Hjælp, hvis Vaagekonen kaldte. Hans Sind var desuden i en Bevægelse, som forbød ham at tænke paa Hvile. Tildragelsen med Henner Friser og lille Aase og hans faste

Formodning om Kongens hemmelige Deeltagelse i denne Sag foruroligede ham. Den listige Rane Kammersvends Undvigelse og den Hevn, han af denne Kongens Yndling med Grund kunde befrygte, løb ham ogsaa gjennem Hovedet. De vigtige Formodninger om en Sammensværgelse, hvorom han forgjeves havde villet tale med Kongen, syntes ham nu i Nattens Eenlighed langt betydeligere, jo mere han tænkte derpaa. Hans Strid med Grev Gerhard og Anledningen dertil beskjæftigede ham ogsaa høist foruroligende. Det for hans egen og Dronningens Ære saa krænkende Rygte, han først ved denne Leilighed havde erfaret, bekymrede ham særdeles, og han gjennemgik med prøvende Samvittighedsfuldhed det hele sidste Aar af sit Liv, fra den Dag han førstegang havde talt med Dronning Agnes ved Tourneringen i Helsingborg. Han kunde ikke negte sig selv, at hendes Skjønhed og ædle Kvindeværdighed saavelsom hendes kjække og bestemte Characteer udøvede en forunlig Magt over ham. Han skyldte unegtelig den kloge Dronnings Gunst de hastige Fremskridt, han havde gjort fra simpel Ridder til Rigets Drost, og skjøndt det krænkede ham dybt, derfor at dadles som en Lykkeridder, der ved Kvindegunst havde svunget sig iveiret, var denne Misundelsens sædvanlige Hvislen dog ikke istand til at overdøve den kjække Selvbevidstheds Stemme i hans Bryst: han var sig fuldelig bevidst, at han var den høie Plads voxen, han beklædte, og at Kongehuset ingen virksommere Tjener havde i denne farlige Tid. Hans vigtige Kald, som den unge Prinds Eriks Opdrager og Vaabenmester, gav desuden hans Liv og Virksomhed en Betydning for ham selv og en Vigtighed for Land og Rige, som han, ikke uden et Slags Stolthed, var sig bevidst, og han følte med dristige Forhaabninger, at han middelbart havde den hele tilkommende Slægts og Danmarks Skjæbne i sin Haand. Han stod paa et høit, men farligt Trin ved den vaklende Throne og maatte vogte sig for ikke at svimle eller styrte. En ondskabsfuld Fjende behøvede kun at hviske Kongen et Ord i Øret om hvad Rygtet sagde om den unge Drost og Dronning Agnes, for inden 24 Timer at bringe ham i Sjøborg Fangetaarn paa Livstid eller vel endog, uden Lov og Dom, paa Hjul og Steile. Som disse foruroligende Tanker løb om i hans Hoved, bankede det stærkt paa hans Dør. Han foer uvilkaarlig sammen, men besindede sig og aabnede Døren rask. Forbauset saae han sin unge Væbner Claus Skirmen staae bleg og forpustet i Døren med et sammenrullet Pergamentsblad og tvende Sværd i Haanden.

„Hvad er det? hvad vil du mig saa silde?“ — spurgte Drosten hastig. — „Du er bleg — er her skeet en Ulykke? Nu, saa tal dog, Knøs! hvad er det?“

„Læs, Herre! læs, og tag eders Sværd!“ — svarede Væbneren og rakte ham Bladet og det ene Sværd. Han greb hastig begge Dele og gik hen til Lyset; han betragtede de

gothiske Skrifttegn og Kongens velbekjendte Navn og Segl med stirrende Øine og blegnede. „Afsat!“ — sagde han — „og ikke det alene — fordømt uden Lov og Ret til hemmeligt Fængsel! — og før Danehoffet begynder, skal det være fuldbyrdet. Hvor kom det ulyksalige Blad i din Haand? Skirmen! Det er et hemmeligt Kongebud. Bring det tilbage! eller det gjælder dit Liv.“ —

„Ligemeget, Herre! Det gjælder ogsaa eders Liv. Naar I er sat i Fængsel, skal I hemmelig myrdes. Jeg veed det Alt. Jeg har hørt det med mine egne Øren.“

„Raser du? er det muligt? Rane altsaa“ —

„Ja rigtig, Herre! Rane Kammersvend har udvirket dette Fængselsbud. — Resten har han selv og hans gode Venner udruget. Han sad triumferende med dette Brev i Haanden i et Drikkelaug paa Slottet mellem Hertug Valdemar, Mester Grand, Grev Jacob og hele det smukke Selskab, vi kom over Bæltet med. Jeg søgte paa eders Befaling Kongens egen Saarlæge til Grev Gerhard, og man viste mig paa Slottet til den vestlige Fløi. Jeg skulde gjennem den mørke Gang, som fører til Hertugens Værelser. Døren stod paa Klem; der hang et Tæppe for; jeg hørte eders Navn nævnes — jeg skjulte mig bag Tæppet og“ — — —

„Og du lurede. — Kun ud med det! meget smukt og ærligt var det just ikke; — og saa hørte du“ — —

„Hvad jeg har sagt Eder, Herre! vel ikke med rene og tydelige Ord; men ved at lægge Et og Andet sammen, kunde jeg vel slutte mig til Meningen. I maatte forsvinde, hed det, og saaledes, at I ikke kunde komme tilsyne igjen, om Hofvinden og Kongens Lune vendte sig. I maatte for Alting ikke faae mindste Nys derom og ikke faae Kongen i Tale, og imorgen tidlig eller endnu inat maatte I være greben og hemmelig fængslet.“

„Imorgen, Trefoldigheds Søndag, før Danehoffet — staaer her; men det kan være saa tidlig, det skal, efter denne Midnat. Nu ja, saalænge denne Lap er i min Haand, skal de vel give Tid. Det gjælder altsaa en Veddedyst om hvo der nu først kan faae Kongen i Tale; dernæst hvorledes han har sovet inat, og om han har Øre for Sandhed eller Løgn imorgen. Men hvor fik du dette Helvedes Blad? kunde de være saa dumme at slippe Rebet, naar de allerede saagodtsom havde det om min Hals?“

„Jeg forlod ikke mit Smuthul, Herre! til de havde drukket saalænge paa Hertug Valdemars, Grev Jacobs og Stig Andersens Velgaaende, at man kunde prikke dem Alle paa Øinene. Med den saarede Herre vidste jeg det havde ingen Fare, men med Eder des meer, og jeg tog ikke i Betænkning at blive. Rane varede det længst med, inden han kunde blive drukken; men saa gjorde de Ære ad ham for hans Frændskab med Stig Andersens Hustru, og fordi han saa listig holdt gode

Miner med Kongen og dog var sine Venner og Frænder tro. Hertugen lovede at skaffe ham den rige Grev Mindre-Alfs Datter; man hilsede ham allerede som tilkommende Greve af Tønsberg; og derpaa drak han saa velmeent, at han tilsidst maatte ud for at skaffe sig en Smule Luft. Jeg var ikke seen, og da jeg var ene med ham i den mørke Gang, var det en Haandevending at rende ham omkuld og faae Brevskabet fra ham.“

„Altsaa var det ikke blot mig, det gjaldt — og Rane gjorde fælles Sag mod Kongen? hørte du Intet om hvad der skulde skee, naar jeg var myrdet i Fængslet?“

„Ak jo, Herre! forskrækkelige Ting om Krig og Opstand og Hjælp fra Sverrig og Norge — men jeg brød mig ikke om Andet, end om Eder. — Betænk Jer nu intet Øieblik, Herre! Vil I flygte, skal vore Heste strax være sadlede.“

„Nei, min raske Skirmen! du har aldrig seet din Herre vige i Tournering og Skarpdyst; her skal du ikke heller see det! Her kan jeg vel ikke forsvare Liv og Ære med dette Sværd, men, vil Gud, med et andet, som jeg, uden at være Landsforræder, kan bruge mod min Herre og Konge selv. Nu maa Tungen være mit Sværd og Retfærdigheden mit Skjold! nu gjælder det ikke blot mig — det gjælder Kronen og Riget. Fra Sverrig og Norge skal altsaa Oprøret understøttes? Nu vel! jeg maa til Kongen, om saa Veien gaaer til ham mellem Slanger. Men der skal Rolighed og Kraft til. I tre Timer er her endnu Intet at gjøre. Jeg vil see om jeg kan hvile saalænge. Det er nu den tredie Nat, jeg vaager. Du kalder paa mig saasnart det dages!“

„Men skal jeg dog ikke for en Sikkerheds Skyld kalde i Stilhed paa Huskarlene og give dem Vaaben?“

„Det er lovstridigt, Skirmen! kan jeg ikke frelse Frihed og Liv med Ret, med Uret vil jeg ikke. Det er allerede som det er, at dette Blad er i min Haand, istedetfor i Stadsfogdens; dog det vil jeg forsvare for Gud og Mennesker. God Nat!“

Med en Rolighed, som kun en ren Bevidsthed og en fast Beslutning tilligemed en vis stolt Foragt for hans Fjender kunde give ham, gik Drost Peder derpaa hen til sit Leie og kastede sig i sine Klæder paa Løibænken. „Sæt Lyset paa mit Skjold og lad det brænde!“ — sagde han til den troe Væbner — „og saa Gud befalet! — jeg er mødig.“

Væbneren adlød og forlod sin Herres Værelse, men gik ikke tre Skridt fra Døren; han satte sig med Ryggen imod den paa Stengulvet, for saaledes at bevogte sin Herres Søvn til det dagedes.

Neppe galede Hanerne i Gaarden, førend Claus Skirmen reiste sig. Han saae det første svage Dagglimt falde ind i den mørke Gang fra et lille Gittervindue. Han aabnede Døren til sin Herres Sovekammer og fandt ham i en dyb og rolig Søvn. Væbneren nænnede neppe at forstyrre ham; men nu

syntes han at høre en Lyd paa Gaden som af Fodtrin og dæmpet Vaabenklang, og han tøvede ikke med at vække sin Herre. „Det er Morgen" — sagde han — „og der er Flere vaagne, end vi. — Gjør hastig, hvad I har isinde, Herre!"

Drost Peder foer op og greb til sit Sværd; men han besindede sig og satte det hastig fra sig igjen. „Nei," — sagde han — „det vil jeg ikke medtage. Endnu kan Ingen have lovlig Befaling til at angribe mig. Jeg vover at vække Kongen. Det gjælder hans egen Sikkerhed, som min. Du følger mig! Du kan jo med Ed bevidne hvad du har hørt?"

„Det kan jeg, Herre! men lad os dog tage Vaaben med! Hvo veed hvad der kan møde? Fogdens Folk ere vanskelige at tale tilrette, og Ridder Lave Litle har Vagt paa Slottet blandt Drabanterne."

„Hr. Lave? — store Gud! min liden Inges Fader! — han var med i Hertugens Følge i Jylland, og jeg troer ham ikke. Hm, maaske er dette dog en Lykke. Han var altsaa ikke med blandt Forræderne iaftes?" —

„Nei, Herre! han skal være kommen iforgaars og stegen af hos gamle Ridder Jon. Igaaraftes fik han Vagt paa Slottet."

„Kan den gamle, kloge Jon troe ham, saa kan jeg ogsaa. Kom! Lad Sværdet staae! den retfærdige Gud maa nu beskytte os."

Uden længer Betænkning slog Drost Peder sin store Skarlagenskappe om sig, satte sin høie Fjærhat paa Hovedet og gik ud af Døren med faste, bestemte Skridt. Væbneren fulgte ham taus og saae mismodig endnu engang tilbage til de forladte Vaaben. Uden at gjøre Larm i Huset, gik Drost Peder og hans Væbner ned ad Stentrappen og lukte Døren efter sig. Der var stille og øde paa Gaden. Den første svage Morgenlysning viste dem Slottet i nogen Frastand. Det laae mørkt bag de stærke Mure, og Alle syntes der endnu i dyb Ro, paa et Par Landseknegte nær, der holdt Vagt udenfor den tillukkede Slotsport og gik med afmaalte Skridt frem og tilbage med deres Hellebarder og Landser. Drost Peder og hans Væbner nærmede sig Slotsporten med hastige Skridt. Den unge Drost havde ikke forsømt at medtage et Tegn, der paa hans vigtige Embeds Vegne gav ham Ret til at fordre Adgang til Slottet og til Kongens Person paa enhver Tid. Dette Tegn bestod i en Guldplade, hvori det kongelige Segl med de to Kroner var indtrykt. Med dette Tegn i Haanden skred Drosten frem mod de yderste Skildvagter og gik forbi Hjørnehuset ved den brede Kongegade, da han pludselig saae sig standset og omringet af tolv bevæbnede Borgere. En anseelig Mand med en stor Sølvstav i Haanden traadte frem midt iblandt dem og sagde med streng Alvor, idet han hævede sin Stav: „Hr. Drost Peder Hessel! Stadens Foged tager Eder i Kongens Navn til Fange. Behag at føge os!"

„Ikke et Skridt“ — svarede Drost Peder — „før I fremviser mig min Herres og Konges udtrykkelige Befaling til denne Handling!“

„Jeg kan ingen skriftlig Befaling forevise,“ — sagde Fogden — „men at en saadan Befaling igaar er udstedet af Kongen og ved eders Folk med List og Vold frataget hans Kammersvend, er mig ved anseelige Mænds Vidnesbyrd beviist. Vil I ikke følge mig godvillig, maa I undskylde, at jeg bruger Magt. Gjør eders Pligt, Mænd!“

De bevæbnede Borgere nærmede sig for at lægge Haand paa deres Fange. Da fremrakte Drost Peder med kjæk Myndighed Tegnet med det kongelige Sigil. „Kjender I dette?“ — sagde han. — „I Kraft af min Magt og Myndighed som Rigets Drost, befaler jeg Eder at følge mig øiebliklig til Kongen selv. Uden I kan fremvise min Konges egenhændige Befaling, skal Ingen vove at lægge Haand paa mig. Er her skeet noget Bedrag, og kan jeg ikke retfærdiggjøre mig for Kongen, er jeg villig til at følge Eder til Fængslet eller — naar Kongen befaler det — til Døden. Men nu følger I mig! Endnu er jeg Rigets Drost og eders Herre.“

Den Bestemthed og Myndighed, hvormed han talte, forbausede Borgerne; de saae forvirrede til hverandre og til deres Foged, som ogsaa syntes overrasket og ubestemt.

„Efter Lovens Bogstav synes I at have Ret, Hr. Drost!“ — tog Fogden Ordet — „men hvad nytter det Eder at gjøre alle disse Ophævelser. I veed dog selv bedre, end nogen Anden, at I er afsat, og at det er Kongens udtrykkelige Befaling, vi adlyde. I vil kun lidet forbedre eders Sag ved paa denne Tid at vække ham for at høre eders Dom af hans egen Mund. Det er desuden strengelig forbudt at lade Eder nærme Jer Slottet.“ —

„Ikke af Kongen, men af hans og mine Dødsfjender“ — afbrød Drost Peder ham ivrig. — „I har ladet Jer give et ugyldigt Kongebud af dem, som efterstræbe Kongens Liv og vil forhindre mig fra at advare ham. Vil I ikke dømmes som Landsforrædernes og Majestætsforbrydernes Haandlangere, saa følger I mig strax!“

„Gud bevare os i Naade!“ — udbrøde de forfærdede Borgere i Munden paa hverandre — „hvad skal vi gjøre? Herre Foged! — I maa svare for Alt. — Vi veed af ingen Ting.“ —

„Er det sandt, som I siger, og er Kongens Liv i Fare,“ — sagde Fogden betænkelig — „hvo siger os da, at I ikke selv er Forræderen? Skinnet er meget imod Jer, Hr. Drost! hvad vilde I her ved Slottet paa denne Tid?“

„Som I hører! det Samme, som jeg endnu vil, og som I ikke skal forbyde mig — til Kongen vil jeg og efter Embedspligt advare ham mod Forræderne. Ingen Indvendinger, Foged! I følger mig strax eller det gjælder eders Liv!“ Uden at

vente paa Svar gik Drost Peder med disse Ord med stræke Skridt hen imod Slottet. De forskrækkede Borgere gjorde ærbødig Plads for ham.

„Velan!“ — sagde Fogden — „vi maae følge ham, naar han endelig vil; men længer, end til Drabanterne skal han ikke komme. Pas kun paa, at han ikke undviger! Og hvad skal du med? unge Knøs!“ — sagde han til Skirmen, som urolig fulgte sin Herre i Hælene. — „Skal du maaske hjælpe din forslagne Herre med at holde os for Nar? Bort, pak dig! Vi har ingen Befaling til at bevogte dig.“

„Han følger mig, og I lader ham gaae!“ — bød Drost Peder og vendte sig — „hvem jeg tager med til Kongen, svarer jeg selv for.“

Fogden taug, og man gik videre. Slottets Skildvagter, som kjendte Drosten, gjorde ingen Indvendinger mod at aabne ham Porten, men de vilde ikke indlade Borgerne og Stadsfogden; dertil troede de sig ikke berettigede.

„Paa mit Ansvar! de høre til mit Følge“ — sagde Drosten. Fogden og Borgerne indlodes nu, og de syntes at faae bedre Tanker om deres mægtige Fange, som saa forunderlig beherskede dem Alle. De gik gjennem Slotsgaarden til den nordlige Hovedfløi, som Kongen selv beboede.

„Er det en Vildfarelse, Herre Drost!“ — sagde Fogden i nedstemt Tone, da de nu gik op ad Slotstrappen — „og er jeg bleven bedraget af Forrædere, saa beder jeg Eder for Guds og vor Frues Skyld, at I ikke fører mig og disse brave Mænd i Ulykke! Vi troede at handle efter bedste Skjøn.“

„Hvo gav Jer Ret dertil? Stadsfoged! efter Lov og Ret skal I handle, men ikke efter eders eller nogen Mands Skjøn. Dog jeg veed det: man har bedraget Jer. Nu kan Halvdelen af eders Folk blive her paa Trappen, for ikke at forurolige Kongen med for megen Larm. Skulde Rane Kammersvend eller nogen af Hertug Valdemars Folk fra hin Fløi ville op ad denne Trappe, saa spærrer I dem Opgangen paa mit Ansvar! Forstaaer I mig?“

„Som I befaler, Herre Drost!“ — svarede en af Borgerne og blev med sex Mand tilbage paa Trappen. De Øvrige fulgte Drosten og hans Væbner til Drabanthallen. Her lod Drosten de andre Borgere blive udenfor Døren med samme Befaling, som de ligeledes uden Indvending modtoge; selv traadte han med Stadsfogden og sin Væbner ind i den store Drabanthal. Tolv ridderlige Herrer, bevæbnede med lange Hellebarder, bevogtede her Døren til de kongelige Gemakker. Nogle gik frem og tilbage, uden mindste Larm, paa tykke, uldne Fodklæder; Andre stode i sagte Samtale hist og her paa Gulvet. Ingen sad; der var ikke heller nogen Bænk eller Stol i Salen. Det matte Skin af tolv næsten udbrændte Voxkerter blandede sig med Dagskjæret. Kerterne vare anbragte under blanke Skjolde paa Væggene, og for Enden af Salen skinnede det konge-

lige Vaabenskjold, hvorpaa tvende Løver og tvende Kroner vare afbildede; over Skjoldet hang der korsviis to brogede Bannere, hvorpaa Rigsfanens hvide Kors vel fandtes i Midten, men næsten skjult af de mange Sværd, Stjerner, Nøgler, Halvmaaner, Ankere, Hjul og andre vilkaarlig sammendyngede Prydelser og Symboler, som man var vant til at see paa de kongelige Mynter.

Da Døren aabnedes, opløftede Drabanterne deres Hellebarder og saae med Forundring paa de Indtrædende. „Drosten! — den unge Drost Hessel!“ — sagde den Ene til den Anden, og man hilsede ham med Ærbødighed.

„Hvad bringer Drost Peder Hessel her saa tidligt?“ — spurgte en aldrende Mand af Middelhøide og traadte ham imøde med et besynderligt ubestemt og uroligt Ansigt, hvis hyppig afvexlende Miner ingen Tillid indskød. Han bar, som de andre Riddere, en høi Drabanthue med store Fjærplumaser og en lang Hellebard, men udmærkede sig ved sin Pragt; over Brystet hang en prægtig Guldkjæde, og hans korte Drabantkappe af rød Sindal var prydet med Ædelstene.

„Det maa vel undre Eder, strenge Ridder Lave! at see mig her paa saa usædvanlig en Tid“ — svarede Drost Peder og betragtede den aldrende Herre med et skarpt gjennemtrængende Blik — „men jeg har paa Embedsvegne en vigtig og hemmelig Sag at forebringe Kongen og maa nødvendig tale med ham uden Ophold.“

„En vigtig og hemmelig Sag?“ — gjentog Ridder Lave og skiftede Farve. — „Jeg veed dog, her er ikke Oprør i Byen, Hr. Drost! var det ogsaa Tilfældet, turde jeg ikke derfor vække Kongen saa tidlig, saalænge Slottet er sikkert og vel bevogtet.“

„Men om her nu var hemmelige Forrædere indenfor Slottets Mure, strenge Hr. Ridder!“ — sagde den unge Drost halv sagte uden at vende det skarpe Blik fra Ridder Laves urolige Ansigt.

„Kors bevare os! hvad siger I?“ — hviskede Drabanthøvdingen og greb ham krampagtig om Armen, idet han drog ham tilside. — „For eders tilkommende Svigerfader har I dog ingen Hemmeligheder? min unge Ven!“ — vedblev han med sagte og bævende Stemme. — „Troer I at have opdaget en Sammensværgelse eller noget Lignende, saa sig mig det! at vi betimelig kan forebygge Ulykken. Dog nei, det er umuligt! — Skulde maaske nogle af de misfornøiede Lehnsmænd have ladet Ord falde, som kunde synes mistænkelige — saa betænk dog vel hvad I gjør, inden I paatager Jer den forhadte Dont, at være Angiver og maaske styrte brave Mænd i Ulykke, som betragte den nærværende Tingenes Tilstand med et friere Blik! Har I Beviser mod Nogen?“

„Det tør jeg ikke sige her“ — svarede Drost Peder: — „vore private Forhold, Hr. Ridder! maa vige for de offent-

lige. Jeg maa kun bede Eder uden Ophold at vække Kongen. Det er eders Pligt, naar jeg fordrer det. Hvorfor det skeer, skal jeg selv forsvare. Som I veed, behøver jeg i Nødsfald ikke at meldes, og Ingen er berettiget til at negte mig Indgangen."

„Det skulde jeg dog troe, min unge, kjække Herre!" — svarede Ridder Lave og paatog sig en streng og myndig Mine. — „Den, som Kongen betroer til at bevogte sin Søvn, kan med Rette fordre at vide hvorfor han skal forstyrre den — og jeg med disse Herrer har Befaling til at vaage over, at Ingen uden tilbørlig Grund forstyrrer Kongens Nattero."

„Om vore Rettigheder er det her ikke Tid og Sted til at tvistes" — tog Drost Peder atter Ordet med dæmpet Heftighed, idet han saae den spændte Opmærksomhed i Drabanternes Ansigter. „Kun et Ord i Fortrolighed, Ridder Lave!" — her drog han den forvirrede Ridder endnu mere tilside og vedblev sagte med hjertelig Deeltagelse: „det skulde bedrøve mig smerteligt, Ridder Lave Litle! skulde jeg være nødt til at nævne eders Navn i en Forbindelse, hvori eders trofaste Frænde, den gamle Ridder Jon, som jeg seer af eders vigtige Post her, ikke vil troe det kan nævnes. Det Selskab, I forlod for otte Dage siden, var ikke Kongehusets Venner; men jeg vil troe, at om I end deler deres Misfornøielse, I dog ikke er deelagtig i deres Planer, og at det endnu kan være Tid at drage Foden tilbage fra den aabne uundgaaelige Afgrund."

„Hvorledes? hvilke Planer? jeg forstaaer Eder ikke, Drost Peder! I vil dog aldrig anklage mig for Meninger, som en fri dansk Ridder vel uden Fare tør yttre blandt sine Frænder?" — —

„Jeg er ingen Speider og hemmelig Anklager, som vil bringe Eder eller nogen brav Mand i Ulykke for Tanker og Meninger" — svarede den unge Drost. — „Jeg veed, Gud skee Lov, endnu Intet om Eder, som kunde berøve mig Haabet om engang at kalde Eder Fader. Jeg veed, I var ikke med i det Lønraad inat, som paa egen Haand fældede min Dødsdom, for siden des tryggere at kunne fælde Kongens" —

Ridder Lave studsede og blev dødbleg. Der syntes at foregaae en flygtig Kamp i hans urolige Sjæl; men han greb pludselig den unge Ridders Haand. „Nei, nei!" — sagde han — „i det Raad har jeg hverken Lod eller Deel. Havde jeg vidst, det var Meningen, havde jeg ikke valgt min Post ved denne Tærskel. I var endnu igaar mig og mine Frænder en farlig Mand, Ridder Hessel!" — vedblev han med spændt Fatning. — „Det kommer an paa mig, om I skal være det idag. Et Skridt over denne Tærskel kommer det maaske kun an paa. Jeg kan forbyde Jer Indgangen og med Rette. Jeg har lovet det; om jeg vil holde det Løfte, beroer paa mig selv. I er i dette Øieblik ikke Rigets Drost og har Intet her

at sige. Jeg har seet et Kongebrev for, at I er afsat og dømt til Fængsel fra den Time, Hanen goel efter Midnat. En Samtale med Kongen kan maaske redde Jer. Gjaldt det kun eders Post og eders Frihed, lod jeg Eder uden Betænkning fængsle her paa Stedet paa Kongens Bud; men gjælder det eders Liv — er det Sandhed“.... Han holdt inde og stirrede forskende paa den unge Ridder, som havde skiftet Farve og stod som lynslagen.

„Jeg siger Eder ingen Usandhed!“ — sagde Drost Peder og fattede sig. — „I er i dette Øieblik en mægtig Mand: I har maaske mit og Kongens Liv i eders Haand; men hvad I gjør i denne Time, skal I forsvare for den retfærdige Gud i eders Dødsstund!“

„Hvem er disse to Personer, I bringer med?“ — spurgte Ridder Lave.

„Stadens Foged, som skulde bringe mig til Fængslet, og min Væbner, som var Vidne til det hemmelige Blodraad. Tøver jeg et Øieblik her endnu, er det maaske for silde. Mine Dødsfjender vaage under samme Tag som vi; Døren til mit Fængsel og min Morderhule har de aaben“ —

„Vel, jeg vil troe Eder!“ — sagde Ridder Lave med spændt Uro. — „Til at styrte Eder vilde jeg række Haand; men eders Blod vil jeg ikke have paa mit Hoved, og jeg staaer ikke her for at forraade det Liv, jeg bevogter. Mellem os To ere fra idag alle Baand løste; men — jeg var eders Faders Ven — redder jeg maaske eders Liv idag, saa tænk derpaa, unge Mand! hvis engang min og mine Frænders Skjæbne skulde komme i eders Haand!“ Taarerne stode ham i Øinene, og han trykte den unge Ridders Haand fast krampagtig. „Jeg gaaer at vække Kongen!“ — sagde han derpaa bestemt og gik hastig ind ad Døren til de kongelige Gemakker.

Drost Peder stod nogle Minuter som paa Gløder. Han hørte høirøstede Stemmer udenfor, som fordrede at indlades, og han kjendte Kammersvend Ranes pibende Røst, som i Kongens Navn bød Borgerne aabne ham Døren. Drabanterne studsede. To af dem ilede ud paa Gangen for at see hvad der var paa Færde. Døren til Drabantsalen aabnedes strax efter igjen, og Drost Peder saae Rane Kammersvend mellem begge Drabanterne ved Indgangen. I samme Øieblik aabnedes Døren til Kongens Gemakker. Ridder Lave Litle traadte hastig over Tærskelen og gav Drost Peder et Vink. Med ilsomme Skridt fulgte han Vinket. Ridder Lave lukkede Døren til Kongens Gemakker efter ham og bød Drabanterne stille sig for den, uden at bekymre sig om den forbittrede Kammersvend, som dristig og høirøstet stod midt i Forsalen og beskyldte Drabanthøvdingen for at have sveget sit ridderlige Løfte og overtraadt Kongens Bud.

„Om Drost Peder Hessel uberettiget er indladt ad denne Dør eller ikke, vil vi strax faae at vide!“ — svarede Ridder Lave. — „Saalænge jeg ikke har Kongens Forbud, er det min

Pligt at indlade Drosten; men en Kammersvend har her Intet paa denne Tid at skaffe, om han saa er Kongens Yndling ti Gange. Behag at hjælpe ham ud, mine Herrer!"

Tre Drabanter nærmede sig den forbittrede Rane med hævede Helebarder; han bed Tænderne sammen og forlod hastig Drabantsalen med et hevngnistrende Blik til Ridder Lave.

8. KAPITEL.

Imellem Drabantsalen og Kongens Sovekammer var et stort hvælvet Værelse, med guldvirkede Tapeter og med et rundt Bord i Midten, prydet med et Skarlagenstæppe og lange Guldfryndser. Der modtog Kongen hvem han vilde see og tale med, og her maatte Drosten vente nogen Tid, medens de opvartende Disksvende gik Kongen til Haande ved Paaklædningen. Ved Døren til Kongens Sovekammer stod en deilig Dreng, omtrent paa en elleve Aar, i Kertesvendenes røde Sindalstrøie og med en Voxfakkel i Haanden; han gned Søvnen af sine Øine, idet han forundret og med Ærbødighed betragtede den høie, alvorlige Ridder, der saaledes vovede at forstyrre Kongens Morgenro. Det var den lille Prinds Eriks Legebroder, Aage Jonsen; han var jævnaldrende med Prindsen og deeltog daglig med ham i Vaabenøvelserne og den hele ridderlige Underviisning, under Drost Peders Veiledning. Drengens kjærlige, næsten jomfruelige Ansigt var oplyst af Faklen, og som han saaledes stod der, med de lange, gule Lokker over Linkraven og hans mørkeblaae Øine dvælede med ærbødig Forundring paa hans ridderlige Lærer, var det som Synet af den venlige Dreng gav Drost Peder sin Rolighed tilbage og vakte kjække, livlige Forhaabninger i hans Sjæl, med Fortrøstning til hans Uskyldighed og hans Sags Retfærdighed. Han klappede Drengen venlig paa Kinden. „God Morgen, Aage!" — sagde han — „er du kommen for tidlig paa Benene idag? du staaer jo endnu som du drømmer. Din lille Konge sover vel endnu?"

„Ja, kjære Hr. Drost! vi vare begge saa trætte af at brydes igaaraftes med Junker Christopher, og saa fik jeg Kertevagt. Jeg har vaaget her hele Natten ved Døren; men i Morgenstunden kunde jeg ikke holde Øinene aabne, og da Ridder Lave nys kom, var Faklen nær ved at gaae ud. I er dog ikke vred paa mig derfor?"

„Jeg veed, du er en rask, aarvaagen Dreng, som ellers ikke sover, hvor du skal vaage, og det er en vigtig Ting, Aage! Det er Tider, hvori man tidlig maa lære at vaage og bede."

„Bedet har jeg ogsaa!" — svarede Drengen: — „jeg bad til Gud og vor Frue baade for Prinds Erik og for Eder og for Dronningen og alle gode Mennesker; men Øinene faldt

dog sammen paa mig, og havde Kongen kaldet, havde jeg været ulykkelig.“

„Jeg skal give dig et godt Raad, Aage! Naar du skal vaage ved Kongens eller Prindsens Dør og du er søvnig, saa tænk dig kun ret levende, at der lurer Mordere udenfor, som vil bryde ind og gjøre Ulykke, saasnart du lukker et Øie! og jeg lover dig for, du skal holde Øinene oppe.“

„Kors bevare os, Herre Drost! — det er dog Noget, som aldrig i Verden kan skee; derfor sørger vel Vor Herre og den hellige Jomfru.“

„Visselig sørge de for os; ellers hjalp det kun lidt om al Verdens Hære bevogtede os“ — svarede Drosten — „men derfor maae vi ikke leve trygge og sorgløse i Verden, og en tilkommende Ridder og Kongevogter mindst.“

Nu hørtes der en fin Klang som af en Sølvklokke. Begge Fløidørene til Kongens Sovekammer sprang op, og der stod en Dreng med en Fakkel ved hver. Drost Peder traadte langt tilbage mod Salens Ende, og den lille Aage vendte sig hastig mod den aabne Dør; han bøiede sin Fakkel mod Stengulvet og gik baglænds frem i Salen. En høi, anseelig Herre traadte over Dørtærskelen med korte og uvisse Skridt. Et stort Sværd, tre Fingre bredt og syv Qvarteer langt, med Krydsfæste og en forgyldt Messingknap, bar han i den høire Haand, som en Stok, og den korte Kappe hang ham løst over Skuldrene. Han blev staaende et Øieblik og saae med et skarpt, uroligt Blik rundt om i Salen, til endelig det blinkende Øie dvælede et Øieblik mistænkelig paa Dronningens Yndling, der hilsede Kongen ærbødig og blev staaende i den lange Frastand. Kongen gik endnu et Par Skridt frem, derpaa gav han Kertesvendene et Vink; de satte deres Fakkelstænger fast i dertil anbragte forgyldte Messingringe i en halv Alens Frastand fra Tapeterne; derpaa bukkede de for Kongen og gik baglænds tilbage til Sovekamret, hvortil Døren blev staaende halvaaben, og hvor man saae fire Drabanter bevæge sig med deres blanke Hellebarder. Kongen gik saa langt fra Døren som det behøvedes for ubemærket af Uvedkommende at kunne tale med Ridderen.

„I vover at komme for mine Øine, Ridder Hessel! og paa denne Tid!“ — sagde han i en haard og heftig Tone. — „I fordrister Jer til at foregive en vigtig og hemmelig Sag, som angaaer os selv og vor kongelige Persons Sikkerhed! Troer I med slig ny dumdristig Anmasselse at skaffe Jer Leilighed til Undskyldning og Benaadelse, saa tager I feil. Tal! men ikke et Ord om Jer selv! hvad veed I, som kan angaae min og Thronens Sikkerhed?“

„Jeg veed og kan bevidne, Herre Konge!“ — svarede den unge Ridder frimodig — „at I har inat sovet under Tag med Mænd, som for otte Dage siden oplagde Raad mod Riget

og Kronen med Marsken, den forvovne Stig Andersen paa Møllerup Gaard."

„Beviis det!" — sagde Kongen og blegnede.

„Det kan jeg, hvis I anseer den ærværdige Prior paa Antvorskov, Mester Martin Mogensen, for en retskaffen og troværdig Mand og vil troe hans Vidnesbyrd mere, end mit."

„Mester Martin!" — gjentog Kongen — „ja vel, han er mig tro og hengiven, og han har ikke ved utidig Artighed trængt sig frem ad Krogveie til min Throne. Er han her tilstede?"

„Nei, Herre Konge!" — svarede Ridderen med blussende Kinder og betvang med Møie sin krænkede Æresfølelse, hvor Retfærdiggjørelse var ham forbuden — „men han har givet mig et Vink, som jeg kun halvt er berettiget til at aabenbare. I kjender hans Haandskrift og Segl, Herre Konge!" — —

„Det skulde jeg troe! han var i tre Aar min Cantsler."

„Saa læs dette Brevskab, min strenge Herre og Dommer! og I vil see, det var ikke alene for at bede om en Naade, jeg igaaraftes saa paatrængende bad om Tilladelse til at tale med Eder, og at det ikke blot er for at retfærdiggjøre mig selv, jeg staaer for Eder i dette Øieblik!"

„Intet Ord om Eder selv! Nu ti!" Kongen læste hastig og urolig Brevet, medens han ofte kastede Øinene fra det og betragtede Ridderen flygtigt og mistænkeligt. „Nu vel! det er sandt — et høist betænkeligt Møde!" — sagde han — „men her er dog kun Mistanke og Gisninger, ingen sikkre Beviser, ingen Handling, som jeg kan lade Nogen henrette for — og hvor er de velbekjendte Navne, her tales om?"

„I min Erindring, Herre Konge! det Blad, hvorpaa de stode, var det paalagt mig at tilintetgjøre."

„Nævn Forræderne! de maae fængsles!" —

„Til saa voldsomme Skridt være det langt fra mig at opfordre Eder! Hvem Loven ikke har fældet, vil min Konge ikke fordømme. Jeg kommer ikke som Angiver, men som Advarer. Hvad Mester Martin her skriver, fælder Ingen. Det er kun et Vink, men et vigtigt Vink, Herre Konge! i saa urolige Tider."

Kongen gjorde en urolig og ængstelig Mine.

„Den fromme Herre lader til at vide Meer, end han tør sige" — vedblev Ridderen: — „jeg vil næsten troe, at en angergiven Medskyldig kan have betroet ham, som Sjælesørger, hvad han ikke tør røbe. Men de Mænd, han har nævnet mig, som mistænkelige, har han alle selv talt med og forgjeves formanet til Troskab. De fleste af dem har jeg selv nylig reist med over Bæltet, og skjøndt jeg ikke endnu kan fremstaae med sikkre Beviser mod en eneste af dem, har jeg dog høilig Grund til at istemme Mester Martins Ord og bede Eder vogte Jer for de misfornøiede Lehnsmænd og have Øie med ethvert af deres Skridt. Med Mødet paa Møllerup

har det sin Rigtighed. Eders fortrolige Kammersvend Rane vil kunne bevidne det; thi han var selv tilstede."

„Rane?" — udbrød Kongen forbauset — „det har han ikke talt om. Han er min Speider, vil jeg sige Jer, og har Ret til at søge hvad Selskab han vil og sige hvad han vil, naar han kun underretter mig om det. Har han været med i hint Møde, maa det altsaa have været for at udspeide de Misfornøiede, og han maa have vigtige Grunde hvorfor han tier."

Ridderen rystede paa Hovedet. „Jeg troer ham ikke, Herre Konge! men saameget er vist: hint Møde har fundet Sted, og de Misfornøiede kjende vi. Om Een af dem skal jeg maaske inden otte Dage skaffe klare Beviser for, at han staaer i Forbindelse med Rigets Fjender og har et ligesaa dristigt som farligt Værk isinde."

„Hvem af dem er det? sig frem! han skal ikke komme levende herfra!"

„Det maa han, Eders Naade!" — svarede Drost Peder uforfærdet: — „her er han Gjest og vaabenløs, og Danehoffets Love beskytte ham. Jeg nævner ham heller ikke nu. Førend jeg kan bevise, anklager jeg ikke, Herre Konge!" — —

„Husk paa hvem I taler med!" — afbrød Kongen ham og søgte forgjeves at skjule sin Uro ved en streng og myndig Tone. — „Hvad har I meer at berette?"

„Tillader I mig nu at berøre en Sag, der angaaer mig selv, skal jeg med et edeligt Vidne bevise, at et hemmeligt Raad i denne Nat har besluttet min Død, for at jeg ikke skulde røbe hvad jeg vidste og for at Forræderne des sikkrere kunde udføre deres forbryderske Planer mod Kronen og Riget."

„Hvad? Hvo vover her at dømme tildøde uden jeg? Til Fængsel har jeg dømt Jer; det er sandt. Men førend jeg dømmer Jer tildøde, vil jeg betænke mig. Først til Hovedsagen! De forbryderske Planer mod Kronen og Riget, I troer at være paa Spor efter, vil jeg vide. Hvo er Den, der har hørt det?"

„Min troe Væbner, Claus Skirmen. Jeg har bragt ham med. Han staaer her udenfor og vil med sin Ed bekræfte sit Udsagn."

„Lad ham komme!" bød Kongen.

Drost Peder aabnede Døren og vinkede. Kjæk og frimodig traadte den unge Væbner ind og berettede kort og tydeligt hvad han havde hørt bag Dørtæppet. Da Kongen havde hørt ham til Ende, rakte han Korsheftet af sit Sværd hen imod ham. „Sværg!" — sagde han — „forband dig paa, at du intet usandt Ord her har sagt for at redde din Herre!"

„Saasandt hjælpe mig Gud og den hellige Jomfru!" — sagde Claus Skirmen med høi og sikker Røst og lagde sin Haand paa Sværdheftet.

„Godt! nu kan du gaae!"

Claus Skirmen bukkede taus og gik, med et deeltagende Blik til sin Herre.

„Rane Kammersvend ogsaa her med?" — sagde Kongen betænkelig. — „Nu vel! dertil har han Lov. De værste Oprørsord, han har sagt, var med min Tilladelse for at udforske de Andre. Han vil selv underrette mig om Alting idag."

„Vogt Eder for ham, Herre Konge! Jeg troer ham ikke."

„Men jeg troer ham. Intet Ord om ham! Jeg veed, I hader ham. At Hertugen og hans Venner ere misfornøiede, har vi længe vidst; men hvad gaae deres Planer ud paa?"

„Saavidt jeg formoder, paa en lignende Statsomvæltning, som den, Eders Naade selv ved Marsk Andersen og Grev Jacob har fremskyndet i Sverrig."

„Formodninger og atter Formodninger! Veed I dog Intet bestemt, hvad nytter mig da eders Vink og Advarsler? Er her Forrædere og Majestætsforbrydere i Landet — formaste de sig selv til at indtrænge sig som Gjester her paa Slottet — saa grib dem og lad Bødlerne hente! — saa er det Tid til at vise de forvovne Herrer, at vi har ligesaa skarpe Øxer her som i Sverrig."

„Husk paa, Herre Konge! den Throne, de svenske Øxer uden Lov og Dom grundfæstede i Blod, var ikke den gamle og retmæssige, men den selvtagne, som Oprørerne opreiste paa Rigslovens og Kongedømmets Ruiner. Skal Kronens Ret og Majestæt være hellig, maa Loven kun være dens Værge, og her kan ikke være Tale om at forebygge en Opstand med et tyrannisk og oprørende Blodbad."

„Hvad vil du da, jeg skal gjøre? — Sig frem, min vakkre Drost Peder!" — sagde Kongen ængstelig. — „Du er mig en brav Undersaat. Hvad der var os imellem vil jeg glemme. Nu, sig frem! hvad troer du, her er at gjøre?"

„Det Klogeste troer jeg nu er, at vi forholde os aldeles rolige, Herre Konge! og ikke give mindste Formodning tilkjende om Muligheden af et saadant Forræderi midt iblandt os. Saalænge Danehoffet varer, besætte vi kun alle Vagterne dobbelt om Natten, men behandle de fornemme Gjester med al Høflighed. Ved Danehoffet maae Sagerne gaae deres ordenlige Gang, uden mindste Ængstelse for at støde Modpartiet. Lovlig udvalgte Opmænd maae paa Ed og Samvittighed afgjøre de stridige Punkter. Men naar Sagen med Hertugen er afgjort, da er det Tid at give Agt paa ethvert af de Misfornøiedes Skridt. Drager Hovedmanden ud af Landet, saa er det aabenbart, at han søger fremmed Bistand og vil komme tilbage i Spidsen for en Hær, og da maa der træffes hastige Foranstaltninger til at hindre det. Drager han sig rolig tilbage til sit Slot, nu vel, saa har vi for det Første Intet at befrygte; saa er den Storm forbi, og saa kan endnu maaske Rolighed og besindig Kraft men fremfor Alt streng Retfærdighed redde Land og Rige."

„I er en Perle i min Krone, Drost Peder! og jeg var en Daare, om jeg bortkastede den for en Grilles Skyld!“ — sagde Kongen nu beroliget og klappede ham venligt paa Skulderen. — „Den Befaling, jeg i et ondt Lune igaar udstedte“ — —

„Den bringer jeg Eder her, min Herre og Konge! for at høre den stadfæstet eller tilintetgjort af eders egen Mund.“

„Hvad, for Pokker! den er i din Haand og ikke i Stadsfogdens? Nu, det maa jeg sige, kan du være ligesaa snu, naar det gjælder din Konge, som naar det gjælder dig selv, er du Guld værd, Peder Hessel! Giv hid!“

Drost Peder rakte ham Arrestbefalingen. Kongen sønderrev den og kastede den paa Gulvet, idet han lo og sagde i spøgende Tone: „see, der ligger eders Fængselsmure, min troe Drost! jeg seer, jeg kan lide paa Jer i vigtige Ting, og vil ikke gaae i Rette med Jer for Smaating. Siden her altsaa endnu er ingen Fare, og I lover mig at forebygge hvad der kan være at befrygte, vil jeg følge eders Raad og forholde mig rolig for det Første. Men tilstaa mig nu oprigtig, min unge, snilde Hr. Ridder!“ — vedblev han i tilsyneladende ligegyldig Tone — „kan I rose Eder af nogen særdeles Fortrolighed med en vis skjøn Dame, hvis Farve I bærer? — Nu, bliv ikke rød! Ingen veed bedre, end jeg, hvor fortryllende hun til sine Tider kan være, og for et forelsket Ord, et dristigt Blik — selv et fortroligt Haandtryk dømmer jeg Jer ikke fra Livet. Jeg kjender saa temmelig de Skjønne: ikke den Strengeste og Ærbarste er ufølsom for en ung, elskværdig Ridder, som baade har Kløgt og fin Levemaade. I har maaske mærket, at jeg ikke regner slige Smaating saa nøie, og at jeg selv af og til glemmer Kronens Byrde og Majestætens strenge Ærværdighed ved et og andet lille muntert Eventyr.“

Drost Peder stod under denne Tiltale blussende rød og bluedes ved at slaae Øinene op paa den Konge, der nedlod sig til slige Yttringer. Endelig fattede han sig og betragtede det listige og urolige Smil i Kongens Aasyn med en Blanding af krænket Stolthed, Ringeagt og hemmelig Gru, som ikke undgik hans lunefulde og ustadige Behersker. Han lagde Haanden alvorlig paa sit Bryst og taug.

„Nu vel! I forstaaer dog Spøg?“ — sagde Kongen pludselig alvorlig — „men man burde maaske ikke spøge med Sligt. Hvilken Dame en Ridder i Tugt og Ære tilbeder, kommer ingen Konge ved. Nok derom! Hvad de Misfornøiede angaaer, staaer I mig altsaa inde for, at her ingen Fare er! I tager de nødvendige Forholdsregler saavel ved Slottets Bevogtning som ved Danehoffet! Saasnart det er endt, giver I Agt paa Hovedmanden, og saasnart han sætter Fod paa skaansk Grund, er han vor Fange!“

„Dog vel alene, Eders Naade! hvis de Oplysninger indtræffe, som jeg endnu venter?“ — bemærkede Drost Peder. — „Et saa voldsomt Skridt kan kun de mest tvingende Om-

stændigheder forsvare, naar Sandsynligheden grændser til Vished, og efter Rigens Ret og Dele" — —

„Ti dermed!" — udbrød Kongen heftig: — „mod Forrædere binder ingen Lov min Arm. I er mig altfor samvittighedsfuld, Drost Peder! men nok derom for det Første! Besørg nu Alting vel og forsigtigt! Til Bevis paa, at jeg endnu som før anseer Eder for en af mine klogeste og dygtigste Tjenere, modtage I denne Hædersgave!" Med disse Ord tog han en stor Guldkjæde, besat med kostbare Ædelstene, af sin Hals og hang den om Drostens; hvorpaa han rakte ham Haanden hen til Haandkys.

Taus og med den bittre Følelse af at han ikke, som han saa inderlig ønskede, kunde af Hjertet høiagte den Menneskehaand, Kongeværdighedens hellige Spir dog bød ham at hylde, bøiede Ridderen sit Knæ halvt mod Gulvet og berørte den benaadende Haand svagt med sine Læber. Derpaa reiste han sig og ventede paa Tegn til at bortfjerne sig.

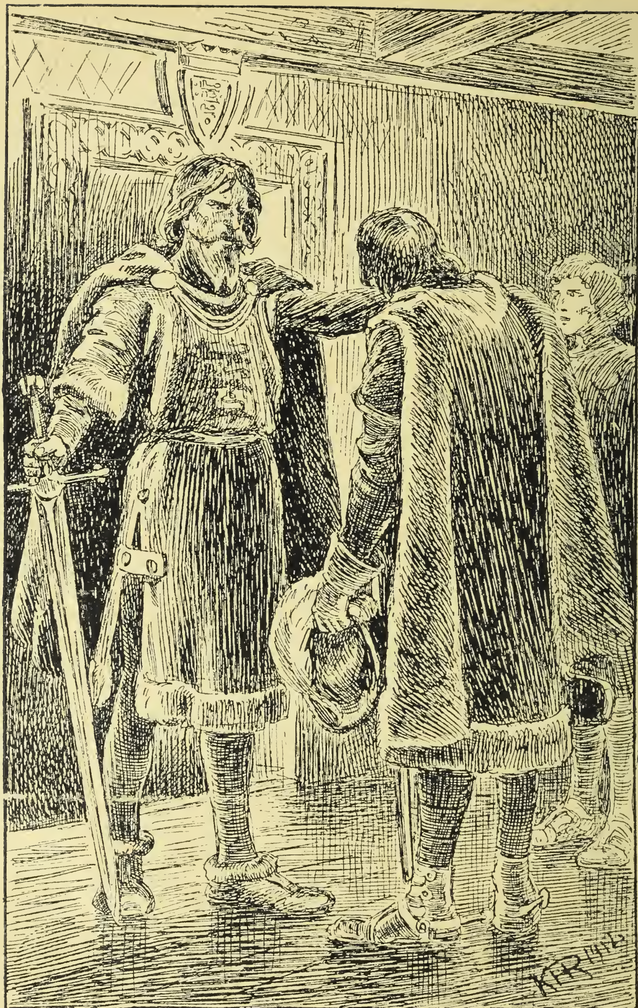
„Endnu et Ord!" — sagde Kongen — „Min Kammersvend Rane Jonsen, veed jeg, I længe har Mistanke til og ikke lider. I har grebet ham i et letsindigt Eventyr og ladet ham fange. Han undløb og tog sin Tilflugt til min Naade. Jeg har tilgivet ham. Lad dermed den Sag være glemt! Men hvad Grund har I til bestandig at mistroe ham, selv nu, da I hører, hvorledes han kun paa Skrømt omgaaes mine Fjender for lønlig at tjene mig?"

„Oprigtigt talt, Herre Konge! de Forretninger, hvortil han lader sig bruge, gjør ham ingen Ære; og et saadant tvetunget Menneske bør Ingen troe. Hvad han sidst har foretaget paa Møllerup har han dog ikke berettet Eder; maaske vil Mester Martin derom bedre kunne give Oplysning."

„Send ufortøvet et Ilbud til Antvorskov efter den fromme, kloge Herre!" — sagde Kongen: — „Jeg vil have Klarhed i Sagen, og den Mand maa kunne sige os Meer."

„Han er allerede paa Reisen herhid, og vil være her inden Middag. Men jeg saae Kammersvenden i Drabantsalen; han vil vist ikke mangle Kløgt til at retfærdiggjøre sig. Jeg beder Eder, Herre Konge! tro ham ikke for vel! husk paa, han er en Søstersøn af Stig Andersens ulykkelige Hustru!" — —

„Godt!" — svarede Kongen koldt og skiftede Farve — „derom behøver I ikke at erindre mig. Den brave Ridder Jon og Ridder Lave paa Flynderborg, eders egen tilkommende Svigerfader, er jo af samme Slægt. Saalænge Rane adlyder mig tro og staaer mig an, har jeg ingen Grund til at mistænke ham. Med blot Ærlighed kommer man ikke gjennem Verden. En listig Tjener kan ogsaa være god til sit Brug. Men nok derom! Nu afsted, min vakkre Drost Peder!" — sagde Kongen derpaa pludselig mild og i fortrolig Tone. — „Lad mig nu see, I viser Jer min Tillid værdig! Underret Ridder Jon og

»Lad mig nu see, I viser Jer min Tillid værdig!

David Thorstensøn om Alt, og tag dem paa Raad med i hvad der foretages! Gud befalet!“

Kongen vendte sig hastig, og Drost Peder gik. I Drabantsalen var Ridder Lave bleven afløst af sin Frænde, den gamle Ridder Jon Litle. Det var en lille, men stærktbygget Mand, med kort, stivt og aldeles graat Haar, men rask og næsten ungdommelig i sine Bevægelser. Hans kloge, gjennemtrængende Øine og strenge Feltherremine, saavelsom den Korthed og Bestemthed, hvormed han som oftest udtrykte sig, røbede den gamle Kriger og Befalingsmand, og ved Siden af de anseeligste Drabanter vidste han, uden al udvortes Pragt, allerede ved sin blotte Fremtræden at gjøre sin Overlegenhed gjældende, som første Drabanthøvding og øverste Rigsraad. Denne mærkelige Mand, i hvem den unge Drost agtede og elskede en faderlig Ven, havde denne Morgen usædvanlig tidlig begivet sig til Slottet og overtaget sin Frændes Post, som Drabanthøvding. Han var allerede underrettet om den Fare, Drost Peder nu lykkelig havde undgaaet. Han stod i en alvorlig Samtale med Stadsfogden, da han saae Drost Peder med Kongens velbekjendte Guldkjæde om Halsen træde ud af Døren fra de kongelige Gemakker. Med hjertelig Glæde gik han ham imøde og trykkede ham deeltagende i Haanden. Der glindsede en Taare i hans strenge Øine; men uden at sige et Ord til sin unge Ven, vendte han sig rolig og smilende til Stadsfogden. „Som I seer, min gode Stadsfoged!“ — sagde han i en næsten ligegyldig Tone — „Hr. Drost Peder Hessel medbringer et nyt Bevis paa Kongens Naade og Tilfredshed. Det Hele maa have været en Misforstaaelse. I har feilet; men Omstændighederne undskylde Jer. Gaa med Gud!“

Fogeden bukkede taus og ærbødig saavel for den gamle Rigsraad som for Drost Peder og gik.

„Kan I skjenke mig en Times Samtale før Danehoffet? Hr. Rigsraad!“ — spurgte Drost Peder. — „Jeg har vigtige Ting at meddele Eder.“

„Vel, naar jeg har talt med Kongen. Vent mig hjemme om en halv Time! Thorstensøn er her. Slotsvagten er fordoblet. Her er ingen Fare. Kun rolig og besindig!“

Med disse Ord vendte han sig hastig; han gav en af Drabanterne et Vink og gik strax ind til Kongen.

Den Ridder, den gamle Herre havde givet hint Vink, var en høi, mørkladen Herre med et langt, mørkebrunt Mundskæg, som hang ham ned paa Halskraven i tvende Fletninger og løb sammen med to store Buske af tætkrøllet Kindskæg, der næsten skjulte Halvdelen af et endnu temmelig ungdommeligt, men magert og kraftigt Krigeransigt. Hans mørkebrune Øine vare fulde af Ild og røbede Heftighed og Lidenskabelighed. Han overtog Drabanthøvdingspladsen i Rigsraadens Fraværelse og stillede sig nærmest ved Døren til Kongens Gemakker.

Det var Ridder David Thorstensøn. Drost Peder nærmede sig ham, som en fortrolig Ven, og rakte ham Haanden. De talte et Par hemmelige Ord sammen. Ridder Thorstensøn nikkede og kastede et skarpt Blik til Døren. Drost Peder hilsede derpaa de opmærksomme Drabanter og forlod Drabantsalen med raske Skridt, dog uden at røbe Il eller Uro. Hvor han kom frem, traadte Tjenerskabet og Hoffolkene ærbødig tilside og betragtede ham med Forundring og Nysgjerrighed. Rygtet om, at der var noget Usædvanligt paa Færde og at Drost Hessel, Dronningens mægtige Yndling, var falden i Unaade, havde bragt Alle i Bevægelse paa Slottet; nu kappedes alle Madsvende, Terner og Fadeburpiger om at faae ham at see, idet han gik ned ad Slotstrappen med Kongens store Guldkjæde over Brystet.

At være Gjenstand for Folkets Opmærksomhed var den unge Drost intet Nyt og var ham ikke heller ubehageligt; at han følte sig smigret derved, kunde han ikke negte sig selv, skjøndt han af og til saae Nogen hviske og smaalee paa en Maade, som vilde have krænket ham dybt, hvis han havde hørt hvad der sagdes om hans formentlige Forhold til Dronningen. Men de nysgjerrige Blik, hvormed han betragtedes, røbede som oftest dog Agtelse og Velvillie, og hans smukke, statelige Udseende syntes især deleshed at anbefale ham hos alle de smaa nydelige Terner, der betragtede ham. Ved Slotsporten mødte han endeel fremmede Riddere og stadselige Herrer, som det var usædvanligt saa tidlig at see i Bevægelse. Blandt dem saae han Hertug Valdemar og Rane Kammersvend. De stak Hovederne sammen, da de saae ham; men han gik rolig fremad og følte med hemmelig Stolthed, at han her gik dem imøde som Seierherre. Dog han vogtede sig vel for at røbe denne Følelse i Miner og Adfærd; han gik dem taus og alvorlig forbi og hilsede dem koldt, men med al ridderlig Høflighed, som de ogsaa, uden at røbe mindste Uvillie eller ubehagelig Overraskelse, med tilsyneladende Ligegyldighed gjengjældte. Væbner Skirmen havde ventet sin Herre ved Slotstrappen og fulgte ham nu med ufordulgt Glæde. Da Skirmen gik Rane og Hertugen forbi, kunde han dog ikke afholde sig fra at smile selvtilfreds, idet han hilsede og kneisede endeel høiere, end sædvanligt. Hans Herre bemærkede det. „Lad os ikke triumfere for tidligt, min troe, vakkre Skirmen!“ — sagde han alvorlig: — „vore Fjender ere mægtige endnu, og Hovmod gaaer som oftest for Fald. Jeg tør ikke ganske frikjende mig selv i dette Stykke. Vi har alle Hang til Overmod i Lykken; men det er en Fristelse, vi maae see at bekæmpe.“

Skirmen rødmede og taug; den overmodige Mine forsvandt af hans Ansigt, og med beskeden Hengivenhed fulgte han sin ridderlige Herre til hans Bolig.

9. KAPITEL.

Drost Peder fandt sin saarede Gjest vaagen og munter. Han undersøgte selv Saaret tilligemed den kongelige Saarlæge, som nu var ankommen. Det blev paalagt Greven i nogle Dage at blive i Sengen og holde sig stille. Denne Rolighed behagede Grev Gerhard kun slet. Han underhandlede med Lægen om dog inden otte Dage at maatte røre sig og være tilstede ved Hoffesten, hvormed Danehoffet sluttedes. Derom gav man ham Haab, og han slog sig paa den Betingelse til Ro; men det var ham en haard Pønitentse, at han i otte Dage hverken maatte drikke Vin eller lee af Hjertens Grund og fordrive den kedsommelige Tid med sin Hofnar. Drost Peder overlod ham nu til Saarlægens og sine Husfolks Omsorg, idet han bad Greven og hans Følge være som hjemme i hans Hus og undskylde hans Fraværelse, som Embedspligter gjorde nødvendig. Derpaa skyndte han sig til Ridder Jons Bolig, hvor den gamle Rigsraad kort efter indtraf. De havde en Times hemmelig Samtale med hinanden om de høist vigtige Statssager. Derefter gik de sammen til Messen i vor Frue Kirke, hvor hele Hoffet var tilstede og hvor Ridder Jons Hustru Fru Ingefried og hans Datter Cæcilie sade i den kongelige Stol nærmest ved den høie, skjønne Dronning Agnes. Da Ridder Jon og Drost Peder traadte ind i Kirken, vendte Alles Øine sig til Drosten og til den kongelige Stol; man troede at bemærke, at en let Rødme foer over Dronningens hvide Kinder, idet hun flygtigt besvarede Ridder Jons og Drostens Hilsen. Saasnart Messen var forbi, strømmede Riddere og geistlige Herrer i store Skarer op til Slottets lange Riddersal, hvor Danehoffet i de første Dage holdtes istedetfor under aaben Himmel, hvilken gamle Sædvane, til Folkets Misfornøielse, efterhaanden gik mere og mere af Brug, idet man søgte at udelukke Borger og Bonde fra Deelagtighed i Danehoffets Forhandlinger. Denne Dag uddeelte og stadfæstede Kongen kun nogle Privilegier og Gaver til Kirker og Klostre. Han syntes noget urolig og forstemt og endte Forhandlingerne saa hastigt som muligt. Næste Dag gav han sig bedre Tid, og Sagerne ved Danehoffet gik nu roligt og uforstyrret deres sædvanlige Gang. De Forsigtighedsregler, som hemmelig bleve iagttagne af Ridder Jon, David Thorstensøn og den aarvaagne Drost Peder, betryggede Kongen fuldelig og lode ikke til at bemærkes af de misfornøiede Lehnsmænd. Tvistigheden mellem Kongen og Hertug Valdemar vilde man ikke skulde betragtes som nogen Hovedsag, skjøndt den spændte Alles Forventning i høi Grad. Dommen i denne Sag var bleven udsat til Danehoffets sidste Dag, den 28de Mai. De syv foregaaende Dage anvendtes til at afgjøre mindre betydelige Stridigheder mellem Lehnsmændene og deres Bønder og til at bilægge de almindelige Uenigheder

mellem Adelsmændene og de geistlige Herrer, der hyppigt beskyldte hverandre for Vold og Overlast eller Indgribelser i deres Friheder og Rettigheder. De anseeligste geistlige og verdslige Herrer i Landet vare paa dette Danehof tilstede. Man saae der Erkebisp Johan Dros af Lund og Biskop Tyge af Aarhuus, saavelsom Bisperne af Viborg, Ribe, Roskild, Odense og Børglum. Disse geistlige Herrer havde allerede om Søndagen, i Forening og Overenskomst med Lehnsmændene og Ridderne, eller efter de Bedstes Raad, som det hed, taget den Beslutning, at der skulde udnævnes tolv forstandige Mænd af Danmark til et saakaldet Worthel, eller en Ret af Edsvorne, som skulde sige og sværge hvem det Land og Gods tilhørte med Rette, om hvis Besiddelse der var Strid imellem Kongen og Hertugen. Blandt disse Edsvorne var ogsaa den gamle, strenge Ridder Jon bleven valgt. Inden Dommen skulde afsiges vare de Edsvorne daglig forsamlede i Rigsraadens Hus, hvor de overveiede Sagen i Stilhed inden lukte Døre.

Ridder Jon førte et stort og gjestfrit Hus og modtog Alle med ridderlig Høflighed. Han eiede en af de største Gaarde i Nyborg, hvor hans Frue og Datter boede hos ham under Danehoffet. Hver Aften var der en stor Mængde baade geistlige og verdslige Herrer her samlet, og man bemærkede, at Hertug Valdemar og hans Tilhængere ligesaa ofte her saaes, som Drost Peder, David Thorstensøn og andre Kongehuset hengivne Mænd. Undertiden saae man selv Dronningen med hendes Damer og de unge Prindser i disse Aftenselskaber. Den gamle Herre var da særdeles munter og opvakt; men naar Nogen vilde tale et Ord til ham om Statssager, taug han pludselig eller straffede den ubeskedne Fritter med en bidende Spøg. Fra den Time, de Edsvornes Ret var sat, modtog Ridder Jon Ingen uden paa denne Tid, naar der var Selskab hos ham, og han talede ikke ene med Nogen, ikke engang med Drost Peder, som ellers daglig havde fortrolig Adgang til ham. Han havde endogsaa erklæret, at han til Danehoffets Slutning ikke kunde eller maatte tale ene med Kongen.

Dagen før Danehoffets Slutning sad Ridder Jon om Formiddagen for sidste Gang i de Edsvornes Ret inden sine lukte Døre. Det var strengelig forbudet Hushofmesteren at lukke Nogen ind, hvem det saa var. En høi, stærk Mand i en Hættekappe, som ikke lod til at kjende eller bekymre sig om Nødvendigheden af denne Forsigtighed, forlangte imidlertid med Myndighed at indlades. I hans Heftighed gled Kappen tilside, Hushofmesteren blev pludselig forskrækket; han tabte baade Mund og Mæle, og uagtet det strenge Forbud tog han i største Hast Stangen fra den spærrede Dør. Men idetsamme blev der slaaet en Skodde for Døren indenfor. „Vi ere her alle Tolv!“ — raabte gamle Ridder Jon. — „Til den Trettende er her ingen Plads, om han saa bar Krone og Spir.“ Den høie Mand

i Hættekappen trampede harmfuld i Gulvet og forlod Ridderens Hus med hastige Skridt, uden at sige et Ord. Inden Aften var denne Tildragelse bleven bekjendt over hele Nyborg med adskillige oplysende Tillæg, og Ridder Jon pristes høilig for denne Djærvhed af Hertug Valdemar og hans Tilhængere, som deraf droge de ønskeligste Slutninger for deres Sag.

Om Aftenen var der, som sædvanligt, stort Selskab hos Ridder Jon. Dronningen og de unge Prindser ventedes der ogsaa. Drost Peder var eengang for alle indbuden til hver Aften tilligemed hans Gjester. Da Grev Gerhard hørte, at Dronningen kom der, sprang han op fra Lænestolen, som han nu dog havde faaet byttet Sengen med, og svor høit og dyrt paa, at han vilde med, om han saa skulde ligge en hel Maaned for det siden. „Een Fugl i Haanden er bedre, end ti i Luften!“ — sagde han. — „Naar det kommer til Stykket, faaer jeg hverken Lov imorgen eller overmorgen at komme til Hoffesterne, og døer jeg af Kedsommelighed forinden, ligger jeg saa der med en lang Næse i min Grav. Det er mig en kedsommelig Karl den Saarlæge. Gjør han mig ikke et Væsen af den Rift, som jeg var en Jomfru, og svøber mig ind som et Pattebarn. Og I, Lykkens Yndling, som jeg dog næsten havde hugget Hovedet af! I kneiser jo nok saa rask og strunk — jeg troer endog, I har faaet Hovedet lænket til Halsen med Hæderskjæder.“

„Jeg har god Hud til at læges“ — svarede Drost Peder — „og stort indenfor Huden gik Sværdet mig ikke dengang. Paa en Maade har I dog Ret!“ — tilføiede han — „løsere har Hovedet ikke siddet mig i lang Tid, og denne Kjæde har virkelig styrknet det endeel. Men lad de Gildegriller nu fare, ædle Greve! Huden er kun tynd paa eders Saar, og I kunde let iaften komme i en Bevægelse“ — —

„Bevægelse er det just, jeg trænger til!“ — afbrød Greven ham. — „Aande maa man dog drage, hvor tyndhudet man saa er. Jeg kan ikke længer leve paa denne Maade, som en Mumie. Jeg veed dog, jeg er Herre over min Krop; det er Ulykke nok, vi skal lade Klerker og Skriftefædre være Herrer over vor syndige Sjæl. Bring mig Hofkjortelen og den nye Kappe, Langben! noget tyk bliver jeg sagtens med dette Svøb; men jeg vil dog lade det sidde, for at fornøie Jer.“

Der hjalp nu ingen Indvendinger. Han tog sin høirøde Sindalskjortel paa, satte Fjærhatten paa sit Hoved og kastede en stiv, guldbroderet Purpurkappe over sine brede Skuldre. „See saa!“ — sagde han — „nu veed jeg da, jeg seer hel og holden nok ud. Nu overlader jeg Dorthe Feiekost til dig, Langben! — Du skal dog ogsaa vide hvad det er, at have det godt.“

„Gid I maa finde de høifornemme Damer ligesaa deeltagende for eders Person, som hun har været, naadige Herre!“

— svarede Hofnaren — „men siden I dog sjelden kommer dem saa nær, at de kan see Jer, skulde I tage min velklingende Trøie paa, for at kunne høres i Frastand.“

„Der hører I, Drost Peder! hvad jeg maa døie og tilmed give den Grobrian Kost og Løn for, alene for at øve mig i christelig Ydmyghed og Taalmodighed. Du har iøvrigt Ret, Langben! jeg er lidt for bly af mig ved visse Leiligheder; men det er en Dyd, som din Slyngel skulde have Ærbødighed for og selv lægge dig efter. Iaften skal du ellers see, du faaer Ære af mig, Langben!“ — vedblev Greven munter: — „jeg har ikke i lang Tid havt et saadant Heltemod til at tale med Damer. Øvelsen gjør Mesteren, kan jeg troe. Eders Amme kan vidne, Hr. Drost! at det dog er Løgn og Sladder, naar de onde Tunger vil sige, jeg taber Mund og Mæle hos Damer.“

„Det skal Ingen længer sige Eder paa, naadige Herre! og jeg har skammelig Uret“ — svarede Langben og bukkede. — „Kunde jeg ikke høre Jer snorke i disse Nætter, som jeg vilde givet Meget til, har jeg dog tidt havt den Glæde at høre Jer allersomnaadigst brumme, og jeg takkede den hellige Jomfru derfor. Det er dog altid et Livstegn. Gid I nu vilde prygle mig for Tidsfordriv, naadige Herre! men blive hjemme!“

Uden længer at høre paa sin Hofnar, gik Greven ud af Døren med sine Riddere og Drost Peder. Paa Veien til gamle Ridder Jons Bolig ilede han saa stærkt, at hans omhyggelige Vert maatte holde ham tilbage og erindre ham om, at den hastige Bevægelse kunde være ham farlig. Men saasnart de kunde see den prægtig oplyste Bygning, hvor der under Lindetræerne ved den høie Stentrappe stod to Rækker kongelige Huskarle med Fakler, gik Greven pludselig langsommere. „Jeg faaer altsaa de unge Prindser at see iaften“ — sagde han. — „Eders Lærling, den unge Thronarving, skal jo ligne Moderen. I er dog lykkelig, Drost Peder! som kan danne og udvikle saa ædel en Spire.“

„Det erkjender jeg tilfulde“ — svarede Drost Peder med Varme. — „Jeg haaber, han skal blive en værdig Ætling af Valdemar Seier; sin store Oldefaders ridderlige Tænkemaade og Agtelse for Ret og Sandhed troer jeg han har arvet; med Guds Hjælp vil han gjøre Slægten Ære.“

„Men er Moderen der virkelig ogsaa, i en simpel Ridders Hus?“

„En simpel Ridder?“ — gjentog Drost Peder noget fortrydelig. — „Gamle Ridder Jon er en Sønnesøn af Esbern Snares Datter; han tæller den store Absalon i sin Slægt; men var han ogsaa en simpel Ridder, uden anseelig Byrd, er han dog saa fortjent en Mand, at Konger og Dronninger uden Skamme kan være hans Gjester. Baade hans Frue og hans Datter Cæcilie ere Dronningens kæreste Veninder.“

„Sandt at sige, min gode Ven!“ — sagde Grev Gerhard halvsagte og drog Drost Peder tilside — „jeg giver Fornemheden en god Dag; men jeg undseer mig næsten ved at vise mig for Dronningen. Jeg har kun seet hende ved den Satans Tournering i Helsingborg, hvor I tog Prisen fra mig, og jeg fik ikke talt et eneste Ord med hende af lutter fordømt Blyhed. Blandt Mænd har jeg dog ikke Ord for at være undseelig, og naar jeg træder Konger og Keisere under Øine, føler jeg mig ligesaagodt en fyrstelig Herre, som de; men Fanden staaer skinbarlig i det, naar jeg skal føie mine Ord sirligt for de Skjønne.“

„Uagtet eders Tilbageholdenhed er I dog ikke Dronningen ubekjendt, ædle Greve!“ — svarede Drost Peder. — „Eders Kjækhed og Beskedenhed ved Dystriddet blev ikke ubemærket — og jeg var en Gjæk, om jeg vilde rose mig af det Fortrin, et blot tilfældigt Uheld berøvede Eder.“

„Hun har talt om mig, siger I, og uden at opholde sig over min ubehændige Hyldest, da jeg vilde hilse hende under Fegtningen?“

„Om hun endogsaa har smilet derover, ædle Greve! saa tør jeg dog forsikkre Eder, at hverken Spot eller Ringeagt — —“

„Spot og Ringeagt?“ — afbrød Greven ham stolt — „for Satan! hvem tænker derpaa? havde den elskværdigste Dame i Christenheden ringeagtet Grev Gerhard, maatte hun stille mig en Ridder i Marken for at give mig Opreisning. Saa beskeden er jeg dog ikke, at jeg frygter derfor. Men sig mig oprigtig“ — vedblev han — „er jeg ikke alt for tyk og stiv i dette frygtelige Svøb til at vise mig anstændig i et saadant Selskab?“

„Det klæder Eder ikke ilde“ — svarede Drost Peder og smilede: — „en Forbinding over Brystet vanhelder aldrig en ridderlig Herre; i mine Øine giver det Eder endogsaa noget Majestætisk i Holdningen.“

„Nu vel, min brave Ven! den majestætiske Holdning maa jeg takke Eder for; men I har Ret! naar en Ridder kun har Ryggen hel og holden, maa Hjertet gjerne hænge ham i Laser ud af Livet; saaledes maa han idetmindste agtes for vakkrest af alle ædle og høihjertede Damer.“

„Grev Gerhard gik nu kjæk opad Trappen til Ridder Jons Bolig, ledsaget af Drost Peder og de tvende Riddere. I Forstuen modtoge Tjenerne deres Kapper, hvorpaa de aabnede den store Egedør til en prægtig hvælvet Høienloftssal; den var oplyst af Voxlys i de høie Candelabrer, der bares af Malmulve. Riddere og Damer stode hist og her grupperede paa de bonede Ege-Fliser i munter Samtale, medens Andre sade ved Brætspillene og de smaa forgyldte Tavlborde. Fra en anden endnu større Sal, hvortil Døren stod aaben, tonede Fløiter og Giger dem imøde. Der spilledes en Kæmpevise,

ledsaget af en Mængde unge Pigers Sang og af sirlig afmaalte Dandsetrin; man saae en prægtig klædt Ridder bevæge sig statelig forbi en høi, majestætisk Dame med en Skarlagenskjortel, der glimrede af Guld og Ædelstene.

„Dronningen!“ — hviskede Grev Gerhard Drost Peder i Øret og blev staaende forbauset ved den første Dør.

„Og Hertug Valdemar“ — tilføiede Drost Peder; han blev ligeledes staaende og studsede, men ikke over Dronningens Skjønhed og ædle Anstand, som han saa ofte havde beundret: den unge Hertugs forvovne og selvtilfredse Aasyn faldt ham først i Øinene. En foruroligende Tanke foer ham pludselig som et Lyn igjennem Sjælen, og han greb uvilkaarlig Grev Gerhard fast i Armen.

„Hvad fattes Eder? min gode Ven!“ — hviskede Grev Gerhard — „bliver I ogsaa svimmel i Hovedet ved det Syn? Jeg har allerede faaet min Rest — det er, sandt for Herren! en utilladelig Deilighed.“

Nu blev Ridder Jon de nysindtraadte Gjester vaer og gik dem med munter Høflighed imøde. „Velkommen, mine Herrer!“ sagde den gamle Ridder. — „Det glæder mig, at den ædle Grev Gerhard nu selv kan modsige det Rygte, der gik om et farligt Saar.“

„Et falskt Rygte, Hr. Rigsraad! det har endog forledet mig selv i nogle Dage til at holde Stuen“ — svarede Grev Gerhard i spøgende Tone. — „Her er Liv og Lystighed, seer jeg, og man maatte ligge i høi Grad for Døden, for ikke her at befinde sig vel. Behag at forestille mig for eders ædle Frue og for eders Datter og — naar Dandsen er forbi — for hendes Naade Dronningen!“ Dette Sidste tilføiede han med dæmpet Stemme og trak langt efter Veiret, da Ordet var udsagt, idet hans Øine atter vendte sig mod Dandsesalen.

„Som I befaler!“ — svarede den gamle, livlige Herre med et gjækkende Smil. — „Man mærker strax hvilken Halvdeel af Menneskeslægten den tappre Grev Gerhard sætter mest Pris paa. Min Datter, seer jeg, staaer just færdig til en Dands; men for min Hustru kan jeg strax forestille Eder. — Hvis I behager“ — —

Grev Gerhard havde ikke hørt et Ord. Han stirrede som en Drømmende ind i Dandsesalen, hvor den skjønne Dronning just i dette Øieblik hilsede sin fyrstelige Dandser med ædel Værdighed og bevægede sig ved hans Arm henad Gulvet til sit Sæde blandt de unge glimrende Ridderdøttre, som hun fordunklede alle. En ny Musik og Sang begyndte, og et nyt Par bevægede sig paa Gulvet. Den unge Dandserinde var Ridder Jons Datter, Frøken Cæcilie. Hun kom ikke Dronningen nær i glimrende Skjønhed og Majestæt, men vel i Ynde og lette Bevægelser; med en Alvor, som bedre passede til Sangen, end hendes Dandsers smilende Mine, betragtede hun med sine mørke, ildfulde Øine den ridderlige Herre, der

rakte hende Haanden og som i Belevenhed og Finhed syntes at kappes med Hertug Valdemar. Denne artige Ridder var Hertugens Drost, Hr. Tuko Abildgaard, en dristig og ærgjerrig Herre, der var bekjendt for sin Indflydelse hos den unge Hertug og havde ligesaameget Ord for sin Lykke hos de Skjønne, som for sin Ustadighed i Elskovssager og sine dristige, høitflyvende Fordringer. Han syntes paafaldende at udmærke Frøken Cæcilie blandt alle Damerne ved Danehoffet. Sangen, hvorefter han dandsede, lod han ikke til at bekymre sig om; den havde en smuk, men vemodig Tone; det var Visen om Hr. Sverkels ulykkelige Kjærlighed til sin ukjendte Søster. Drost Peder lyttede efter med Deeltagelse, og den ellers saa lystige Grev Gerhard stod taus og alvorlig, medens de unge Piger sang:

„Bed du Hjort og bed du Hind!
Saa forglemmer du hin liden Kirstin.

Bed du Hjort og bed du Raa!
Saa forglemmer du den Elskovs Attraa.“

„Fanden heller!“ — mumlede Grev Gerhard ved sig selv, og til hans egen Forundring vare hans Øine nærved at løbe i Vand, da de unge Piger vedbleve:

„Han bedte baade Hjort og Hind;
Aldrig kom Jomfruen ud af hans Sind.

Han bedte baade Hjort og Raa;
Han kunde ikke glemme den Elskovs Attraa.“

Grev Gerhards Adspredthed og Indstirren i Dandsesalen bragte ogsaa gamle Ridder Jon til at kaste et opmærksomt Blik derind, og Synet af den ufordulgte Deeltagelse, hans Datter skjenkede Ridder Abildgaard, syntes ikke at behage ham. Hans muntre Ansigt forandrede sig pludselig til streng Alvor, idet de unge Piger nu sang:

„Saa blev den Herre af Landet dreven;
Den Jomfru blev i Kloster givet.“

Baade den gamle og begge de yngre Riddere syntes et Øieblik hensjunkne i samme drømmeagtige Stemning, som den alvorlige Sang, hvorefter man dandsede, vel kunde fremkalde, skjøndt paa de forskjelligste Maader, efter de særegne Forestillinger, Enhver forbandt dermed. Under Festens Glands og den almindelige Munterhed, syntes dog kun Faa at lægge Mærke til Sangens Indhold. Slutningen af Visen lod især til at virke underlig vemodigt paa Drost Peder, og han

greb uvilkaarligt til Rubinrosenkrandsen ved sit Bryst, hvor han forvarede Mindet om sin halvforglemte Barnebrud, idet Pigerne sang:

„Der fløi aldrig saa liden en Fugl af Land,
Hun spurgte jo efter sin Fæstemand.

Der fløi aldrig saa liden en Fugl under Ø,
Han spurgte jo efter sin Fæstemø.
Det er saa høvisk en Jomfru, der mig tvinger!“

„Som det lader, er I en Elsker af Sang og Dands, høibaarne Grev Gerhard!“ — sagde nu gamle Ridder Jon i sædvanlig Selskabstone og vendte sig med munter Mine til sin adspredte Gjest. — „Hvis I nu ønsker det, skal jeg føre Eder ind til Dronningen og de unge Damer.“

Grev Gerhard bukkede stivt og fulgte den gamle Herre, uden at bemærke det Anstød mod Høfligheden, han havde gjort sig skyldig i ved ikke at hilse den ædle husmoderlige Fru Ingefried, der gik om blandt Gjesterne og modtog deres Hilsen, ledsaget af en Terne, som bar fyldte Vinbægere paa et stort Sølvfad. Medens Drost Peder, som en velbekjendt og daglig Gjest, hilsede den ærværdige Husmoder, bleve gamle Ridder Jon og hans anseelige Ledsager, inden de naaede Dandsesalen, standsede af to prægtig smykkede Drenge i Skarlagens Trøier og med Guldkjæder om de fine Linkraver. De blussede begge af Vrede og kom fra et Tærningbord, hvor de havde leget sammen og vare komne i Tvist. Det var den elleveaarige Prinds Erik, der fra sit andet Aar bar Kongenavn, og hans Broder Junker Christopher, der var to Aar yngre og et halvt Hoved mindre, men dog syntes ham overlegen i Styrke, derimod ikke i Livlighed og Skjønhed.

„Du skal dømme os imellem, Ridder Jon! du veed hvad Ret er!“ — sagde den lille Konge heftig. — „Naar Guldtærningerne ere Øer og Lande og Tavlbrikkerne Riddere og Svende, har jeg jo Lov til, som ældst, at tage først? og naar jeg saa med mine Riddere og Svende omringer og erobrer alle Christophers Øer og Lande, saa ere de jo mine med Rette? det skal han blot tilstaae, saa maa han gjerne faae dem igjen. Hvad bryder jeg mig om de Tærninger!“

„Det kommer an paa Lovene for eders Leg, mine smaa, hidsige Herrer!“ — svarede den gamle Ridder — „forresten bør den Ældste ikke alene tage først, men være den Første i Klogskab og Høimodighed. Den Leg duer iøvrigt ikke!“ — tilføiede han med Alvor — „har Drost Hessel ikke lært Jer endnu, min lille Konge! at man ikke spiller Tærninger med Øer og Lande og ikke skal gjøre Riddere og Svende til Tavlbrikker?“

Prinds Erik gik taus og skamrød bort. Christopher fulgte

ham med en spottende Drengemine. Drost Peder var bleven opmærksom paa Prindsernes Tvist og havde nærmet sig, da han hørte sit Navn nævne.

„Seer I, Hr. Rigsraad!“ — hviskede han — „vor lille Konge overlader nu med ridderlig Høimodighed sin Broder det hele Tavlbord.“

„Ja vel, af krænket Stolthed“ — svarede den Gamle sagte. — „Kunde vi kun faae Letsindigheden og Forfængeligheden ud af ham itide, kunde Land og Rige vente sig Noget af ham.“

Drost Peder taug og faldt i dybe Tanker.

„Undskyld, Grev Gerhard! I vilde jo forestilles for Dronningen“ — sagde nu gamle Ridder Jon høit og vendte sig til Greven. — „Lad mig vise Eder Veien!“ Han skred rask foran og Grev Gerhard fulgte ham til den bonede Tærskel ved Indgangen til Dandsesalen. Der blev Greven staaende med Ryggen til Dørstolpen og bukkede stivt for Dronningen i den lange Frastand, uden at bekymre sig om Ridder Jon, der med raske Skridt gik ind i Salen.

„Den ædle Grev Gerhard af Holsten ønsker at hilse paa Eders Naade“ — sagde den gamle Ridder, som allerede havde nærmet sig Dronningen og troede, han endnu havde Greven ved Siden. Dronningen havde nylig reist sig. Hertug Valdemar stod i en livlig Samtale med hende.

„Grev Gerhard!“ — gjentog hun med Deeltagelse — „hvor er han da? jeg seer ham ikke.“

„Hvad! er han forsvunden?“ — sagde Ridder Jon og saae sig forundret tilbage.

„Hist ved Døren, Eders Naade!“ — tog Hertugen Ordet med et spottende Smil og i stolt Følelse af sin Overlegenhed. — „Den ædle Greve anstrenger sig med stor Besvær for at bevidne Eders Naade sin Ærbødighed i beskeden Frastand. Jeg troer vist, han vil udbede sig den Naade at maatte beæres med en Dands; men han synes at fattes Ord til sit Ønske.“

„Sig ham, Hr. Rigsraad! at jeg gjerne træder en Dands med ham!“ — sagde Dronningen til den gamle Ridder. — „Bed ham komme nærmere! jeg har længe ønsket at tale med saa kjæk og agtet en Herre.“

Ridder Jon bukkede og bragte Grev Gerhard den overraskende Naadesyttring.

„Den hellige Jørgen staae mig bi!“ — sagde Greven forskrækket — „jeg har aldrig dandset i mine livfødte Dage, og i dette Helvedes Svøb kan jeg ikke røre mig; men naar Dronningen befaler det, maa jeg kunne flyve!“ — „Du min Gud!“ — mumlede han sagte — „slipper jeg levende herfra, er det et Underværk.“ Han fattede sig hastig, og — for ikke at synes forlegen, tog han sig en saadan tapper Mine paa, som han stod i Begreb med at løbe Storm mod en Skandse. Med lange Skridt og stiv Holdning traadte han frem for Dron-

ningen og bukkede. Hertug Valdemar vendte sig til Siden og skjulte kun halvt sin Latter. Men den Ligefremhed, hvormed Dronningen tiltalte Grev Gerhard, bragte ham snart til Besindelse og gav ham sin jævne, godmodige Naturlighed tilbage. Han talte om sit Uheld ved Tourneringen i Helsingborg, hvor han havde vovet at kæmpe for Dronningens Farve uden at hædre den med Seier, og den lunefulde Maade, hvorpaa han beklagede sig herover og selv syntes at spøge med sin Ubehændighed, behagede Dronningen særdeles.

„I kan vel spøge med det ringe Uheld!“ — svarede hun med ufordulgt Velvillie og Agtelse: — „Eders ridderlige Hæder har I grundfæstet ved vigtigere og alvorligere Leiligheder. I befinder Eder vel!“ — tilføiede hun, idet hun smilende bemærkede hans runde Skikkelse og besværlige Armbevægelser: — „som jeg seer, tærer Verden ikke paa Eder, Hr. Greve!“

„Jeg burde vel, som en ung Enkemand, see mager og ynkelig ud“ — svarede Grev Gerhard og rødmede — „men I maa gunstigst undskylde mig, Eders Naade! Den Lyksalighed, hvis Tab man ikke kan see paa mig, har jeg ikke været saa heldig ret at kjende. Det er vistnok et af mine største Uheld i Verden; men jeg har den besynderlige Skjæbne at trives ved Uheld; det har jeg selv ganske nylig erfaret; dog Skinnet bedrager, Eders Naade! jeg haaber om otte Dage at kunne være en hel Deel smallere, hvis Eders Naade befaler“ — —

„Hvorledes?“ — spurgte Dronningen og lo — „kan I blive smal efter Behag? Det er mig kjært, at I saaledes bevarer eders Munterhed.“ — Uden dog længer at indlade sig i den aabenhjertige Grev Gerhards Hjerteanliggender og det lidet passende Æmne om hans Personlighed, afbrød Dronningen pludselig Samtalen med et Par ligegyldige Spørgsmaal, som han noget forvirret besvarede, idet han befrygtede at have sagt noget Upassende. Ridder Abildgaard og Frøken Cæcilie vare allerede for noget siden traadte ud af Dandsen og stode ved en Vinduesfordybning i underholdende Samtale. Nu begyndte Gigerne og Fløiterne en rask og livlig Musik, og de unge Piger sang Dronningens Yndlingsvise om Kong Didriks og Løvens Kamp med Lindormen.

„Den Vise lider jeg godt!“ — sagde Dronningen. — „Enhver Tid har sine Lindorme, mener jeg; men mod Kongen med Løven i Pagt formaaer Krybet Intet.“

„Det var et sandt Ord, ædle Dronning!“ — svarede Greven med Deeltagelse og bemærkede vel Hentydningen. — „Ved den danske Throne har endnu Løverne hjemme; dog i vore ridderlige Tider troer jeg, de heller vil tjene Dronninger, end Konger.“

„Hvis I behager, kunne vi træde Dandsen sammen til den Sang!“ — tilføiede Dronningen afbrydende.

Grev Gerhards Forlegenhed kom nu med pinlig Styrke tilbage; men han tog sin Tilflugt til sit sædvanlige Middel og

fremtraadte med dristige Stormskridt, med Dronningen ved Haanden, midt paa Gulvet. Han kjendte ikke det mindste til Dandsen, men bevægede sig, saa godt han kunde, paa samme Maade som Dronningen, og efterlignede enhver af hendes Vendinger, til modsat Side, med den mest spændte Opmærksomhed. Til Lykke var Dandsen i sig selv høist simpel, og han havde af Naturen Øre for Takt og Tonefald. Med al den Stivhed, hvormed han dreiede sig, og skjøndt han trampede i Gulvet med de besporede Støvlehæle, saa det dundrede, klædte det ham dog ikke ilde; han saae endogsaa helt anseelig og majestætisk ud derved. Da det første Skridt var vovet, forsvandt det Tvungne i hans Adfærd. Den raske Sang og Dronningens velvillige Smil opmuntrede ham, hans godmodige Ansigt skinnede af kjæk og livlig Glæde, og han slog vældigt ud med Armene, da Pigerne sang:

„Det var Mester Kong Didrik
Vilde prøve om Sværdet kunde due,
Han hug i den haarde Hald,
Saa Bjerget stod alt i Lue.“

Han dandsede endnu med det lykkeligste Ansigt af Verden, da man sang det 33te Vers i Sangen:

„Løven grov og Konning Didrik hug;
Bjerget stod alt i Glød —
Havde den Løve ikke faaet ham ud,
Den havde sig sørget tildøde.“

Men nu saae han pludselig Dronningen blegne og hørte det Udraab: „min Gud! han bløder!“ Og nu mærkede han først selv, at Blodet randt ham strømmeviis fra det atter oprevne Saar i Brystet.

„Undskyld, Eders Naade!“ — sagde han hastig og skjulte det fremstrømmende Blod med Armen. — „Jeg skulde vel egentlig ligget stille endnu et Par Dage, efter en lille Vaabenøvelse; men saa maatte jeg ikke været indbuden til denne Fest. Det er første Gang, jeg dandser i mine Dage; men Eders Naade har gjort mig Alting muligt. Dette er maaske den eneste Maade, hvorpaa det forundes mig at udgyde mit Blod for den skjønneste og ædleste Dame.“ — Han gjorde en Bevægelse, som han vilde anbefale sig; men nu mærkede han først, at Fødderne vaklede under ham. Han var bleven dødbleg. Drost Peder og Grevens egne Riddere ilede ham hastig til Hjælp og fulgte ham ud af Salen. Han kastede endnu et ærbødigt Blik tilbage til Dronningen, som var i stor Uro, og uden at vide hvad der meer foregik med ham, blev han bragt tilbage til Drost Peders Bolig, hvor den deeltagende Hofnar modtog ham med et Forfærdelsesskrig, og hvor han

strax med største Omhu blev pleiet af Saarlægen og sine bekymrede Venner.

Festen hos Ridder Jon var ved dette Uheld bleven afbrudt. Dronningen havde kort efter forladt Selskabet. Næste Morgen tidlig lod hun spørge til Grev Gerhards Befindende. Efter Saarlægens Erklæring var han uden Fare, skjøndt han nu ikke saasnart kunde forlade Leiet og endnu ikke var kommen ret til Besindelse.

10. KAPITEL.

Danehoffets sidste Dag var kommen. Denne Dag skulde Forhandlingerne paa gammel Viis foretages under aaben Himmel paa den store, grønne Slotsplads. Ikke blot de adelige Lehnsmænd tilligemed Rigets Prælater og Bisper havde Adgang dertil; ogsaa Bønder og Borgere, især de formuende Kjøbmænd paastode endnu denne ældgamle Ret, skjøndt der hvert Aar mødte færre, og deres Indflydelse i de sidste urolige Aar var saagodtsom aldeles ophørt. Pladsen var omringet af kongelige Landseknegte; men paa Pladsen selv maatte Ingen bære Vaaben. Omkring en ophøiet Stol med en rød Fløiels Thronhimmel og store Guldfryndser stod i en Halvkreds paa høire Side en stor Række af alle Rigets Bisper og Prælater i deres geistlige Ordensdragter, med den gamle Erkebisp Johan Dros af Lund i Spidsen. Nærmest ved ham stod Mester Martinus de Dacia. Denne lærde Herre var for otte Dage siden ankommen fra Antvorskov, hvor han var Prior. Han havde strax havt en lang og hemmelig Samtale med Kongen og var nu andengang bleven udnævnt til Rigets Cantsler og kongelig Seglbevarer. Det var en Mand over de 50 Aar, af anseelig Legemsbygning, skjøndt uden stor geistlig Værdighed i Miner og Adfærd. Han udfyldte næsten aldeles den brede Dominicanerdragt, han bar, og hvori han som oftest skjulte Hænderne i Ærmerne, ligesom han frøs, medens han snart stod nedbøiet og stirrede ubestemt hen for sig, som i dybe Tanker, og snart pludselig foer op og saae sig forundret om, eller hastig forlod sin Plads, for uden al Indledning at tale til en af de lærdeste Bisper og Prælater om en særegen theologisk eller philosophisk Gjenstand. Hans Tonsur, der forøgedes af en naturlig Haarmangel, udstrakte sig til hele Hovedet, som bedækkedes af en sort ottekantet Fløielsbaret. Paa de sorte glindsende Skoe bar han hvide Hæle paa Pariserklerkernes Viis. Han syntes i det Hele at ynde Pragt og Pyntelighed i Klædedragt, skjøndt Alting sad skjævt og uklædeligt paa ham.

Blandt de geistlige Herrer saae man ogsaa Hertug Valdemars Reisefælle, den anseelige Roskildske Domprovst, Mester Jens Grand, der stolt og trodsigt betragtede det endnu ledige Kongesæde, med et spottende Sideblik til den lærde Cantsler. Paa den

venstre Side af Thronen stod en Halvkreds af fyrstelige Lehnsmænd, Grever, Riddere og adelige Styresmænd. Øverst blandt dem saae man den unge Hertug Valdemar i en glimrende Ridderdragt af rød Sindal og med en purpurfarvet Fløielskaabe, prydet med de Slesvigske Vaabenløver i Guld. Paa det spidse, bruntkrusede Hoved bar han en russisk Hat med Rubiner og Strudsfjædre. Han talte sagte, med en klog og listig Mine, med sin Broder, Grev Erik af Langeland, der nylig var ankommen til Danehoffet. Nærmest ved disse Herrer stod den plumpe Grev Jacob af Halland i sin Feltherredragt og svøbte sig trodsig i sin blaae Kappe, medens hans Sidemand, den pyntelige Ridder Abildgaard, syntes at underholde ham med satirisk eller letfærdig Skjemt over nogle af de geistlige Herrer. I Ridderrækken stode otte af Kongens Raader, blandt hvilke Drost Hessel og gamle Jon Litle endnu savnedes. Blandt de Riddere, som vare komne med Hertugen, saae man mange kjække og trodsige Ansigter; især syntes Jakob Blaafod og Grev Jakobs Broder, Niels Hallandsfar, i deres Miner at røbe en urolig Forventning efter Udfaldet af denne Dags Forhandlinger.

Bag ved begge disse Halvkredse af geistlige og verdslige Herrer stod endeel velhavende Bønder i deres korte, blaae Søndagskofter med blanke Sølvknapper og med deres Slaghætter som oftest i Haanden, medens de rige Kjøbstedborgere i de lange Stadsekjortler trængte sig frem foran dem blandt mange nysgjerrige Tilskuere af alle Stænder.

En sagte Mumlen hørtes i Forsamlingen, og man saae ofte utaalmodig hen mod Slotstrappen. Endelig aabnedes den store, snørklede Egedør, og en kongelig Vaabenherold traadte frem med en hvid Stav i Haanden og gjorde Plads for Kongen og hans Følge. I sin kongelige Purpurkaabe med Krone og Scepter saae man den høie, anseelige Konge træde langsomt ned ad Stentrappen mellem begge Prindserne, ledsaget af Drost Hessel saavelsom af Marskalken, Undermarskalken, Kammermester Ove Dyre, Kammersvend Rane og endeel Disksvende, blandt hvilke den vakkre Aage Jonsen gik forrest. Folket veg ærbødigt tilside, og Riddernes Halvkreds aabnede sig, medens Kongen og hans Følge gik op mod Thronen. Han hilsede flygtigt til alle Sider, idet hans urolige Blik gjennemfløi Forsamlingen. Saasnart han havde taget Sæde paa Thronstolen med Prinds Erik paa høire Side og Junker Christopher paa venstre, tilkjendegave trende stærke Trompetstød, at Danehoffet var sat. Efter en forventningsfuld Taushed reiste Kongen sig og tog Kronen af sit Hoved; han lagde den paa en rød Fløielspude, der af Hofmarsken overraktes til Erkebispen. Ligeledes overraktes Scepteret til den lærde Cantsler Martinus, der holdt det nedlagt paa en Fløielspude med Omhu og Ærbødighed og med synlig Anstrengelse for ikke at falde i andre Tanker og tabe det.

„Idag er jeg ikke Dommer her“ — sagde nu Kongen — „jeg er selv Deel i Sagen, hvori der skal dømmes; den gjælder Rigets og Kronens Rettigheder. Herold! lad de Edsvorne fremtræde!“

„I Danehoffets Navn!“ — raabte Herolden — „fremtræder, I edsvorne Mænd!“

Og nu fremtraadte gamle Jon Litle med ni anseelige og alvorlige Herrer midt i Kredsen. De Edsvorne vare Alle velbekjendte og agtede Mænd fra Rigets forskjellige Provindser. De blottede deres Hoveder for Thronen og Forsamlingen, og deres graae Haar viste, at de hartad vare de ældste af alle her forsamlede Herrer. Som deres Formand og Ordfører, stod Ridder Jon forrest; han bøiede sig for Thronen og dernæst til begge Sider, hvorpaa han med høi Røst sagde: „Oplæs Sagen for Folket og Danehoffet, Hr. Drost!“

Drost Peder hilsede ligeledes, idet han fremtraadte, med den høie Fjærhat under den venstre Arm, og udfoldede et stort Pergamentsblad, hvoraf han langsomt og tydeligt oplæste Stridsspørgsmaalet mellem Kongen og Hertug Valdemar om Besiddelsen af Øen Als. Derpaa taug han og traadte tilbage paa sin Plads blandt Rigets Raader.

Gamle Ridder Jon tog nu atter Ordet. „Det er os alle vitterligt“ — begyndte han med fast og rolig Stemme — „at den høibaarne Hertug Valdemar af Sønderjylland for tvende Aar siden, da han endnu stod under den danske Kong Erik Christophersøns Formynderskab, har troet sig berettiget til Fordringer, der af Kongen og Rigets Raad afvistes, som stridende mod Rigets Grundlove og Kronens Rettigheder. Desuagtet har Kong Erik Christophersøn ikke negtet sin høibaarne Frænde, som fuldmyndig Hertug af Sønderjylland, at fremlægge de Fordringer, han endnu troer sig berettiget til, for dette Danehof, og er Sagens Afgjørelse af begge høie Parter overladt til nærværende Retterthing. Med Rigets bedste Mænds Raad er jeg, Rigsraad og Ridder Jon Litle, med elleve danske Mænd under Ed og Pligt bemyndiget til at afsige Dom i denne Sag. De tvende af disse Mænd ere udtraadte af Retten og have vægret sig ved at vidne og dømme i Sagen, som dem ikke fuldkommen vitterlig; men efter modent Overlæg have vi andre ti Mænd, som her staae, paa Ed og Samvittighed afsagt Dommen, som vi agte at forsvare det for Gud og Mennesker. Vil Nogen gjøre Indsigelse mod Dommen formedelst de tvende Mænds Vægring, saa sige han til itide, inden Dommen bekjendtgjøres! og saa maa Sagens endelige Afgjørelse opsættes, indtil et nyt Worthel ved næste Danehof kan udvælges; i andet Fald erklærer nærværende Retterthing de ti Edsvornes Dom for ret og gyldig at være.“ Den gamle Herre holdt inde og betragtede Forsamlingen med et alvorligt, gjennemtrængende Blik. En almindelig Taushed paafulgte, og man saae en Spænding i alle Ansigter, der bebudede en høi Grad

af Deeltagelse og ængstelig Forventning. Kongen gjorde en urolig Bevægelse, men taug ogsaa. Hertug Valdemar, Grev Jacob og Mester Grand betragtede Kongen opmærksomme; de gave hverandre et betydende Blik og taug.

„Altsaa skride vi til Dommens Forkyndelse!“ — tog Ridder Jon atter Ordet, og paa hans Vink rakte den ældste af de Edsvorne ham et stort Pergamentsbrev, hvorunder der hang sytten Voxsegl i grønne Silkebaand. Den gamle Rigsraad udfoldede Documentet og læste høit og tydeligt:

„Vi underskrevne edsvorne danske Mænd: Mogens Pedersøn, Niels Due, Ture Menerssøn af Jylland, Johan Bartssøn af Fyen, Niels, fordum Foged over Lund, Jon Litle, Mogens Corvigsøn af Skaane, Anders Nielssøn, Oluf Tygessøn af Sjælland og Jakob Flep af Laaland, sige og sværge for dette ganske Raad os fuldvitterligt at være, at Herredømmet over ganske Alseland med Fæstninger og Slot og Indbyggere sammesteds ere Kronen og Danmarks Rige med Ed forpligtet; Bønderne høre Kongen til paa Kronens Vegne, dog undtages Kongernes Børn deres fæderlige Arvelod, som findes sammesteds og dem efter Kong Valdemars Død blev tilmindet. Om fornævnte Gods er os sligt vitterligt formedelst et aabent Instrument, som fordum Hertug Erik af Sønderjylland, Hertug Valdemars Fader, derpaa er givet; hvis dennem nu alt Landet tilhørte, var ikke Godset særskilt angivet; thi tildømme vi Kongen og Kronen Herredømmet over al Als med et fuldkommeligt Herredømme og Ret. Til Vidnesbyrd have vi besvoret dette paa det hellige Sacrament i Erkebispens og sex Bispers Nærværelse, og disse have til ydermere Bekræftelse hængt deres Segl herfore tilligemed vores.“ Han oplæste nu alle Underskrifterne. Derpaa taug han og betragtede rolig de høist forskjellige Udtryk i Ansigterne omkring sig. I Kongens Ansigt saaes et triumferende Smil, medens han dog urolig glippede med Øinene og kastede et mistænkeligt Blik til Hertug Valdemar og Grev Jacob, hvis Kinder blussede af Harme, medens deres Hænder krampagtigt knyttede sig om Folderne i deres Kapper.

Drost Peders Øine forlode ikke Hertugens Ansigt, der dog hastig skiftede Miner, idet han smilede og med et Skuldertræk lod til at ringeagte dette Tab. Alle taug endnu. Men da fremtraadte af de geistlige Herrers Række den dristige Mester Grand. „Dommen er ugyldig!“ — sagde han med høi Røst: — „tvende Edsvornes Navne mangle; det er intet fuldstændigt Worthel; her behøves en udtrykkelig geistlig Bekræftelse.“

„Denne Indsigelse gjælder ikke!“ — svarede Ridder Jon rolig. — „Danehoffet har paa min betimelige Opfordring tiet og derved erkjendt Dommen for gyldig. Behag at tilføie den geistlige Bekræftelse, værdige Herre Erkebisp Johannes!“

Paa denne Opfordring fremtraadte den gamle Erkebisp; med rolig Følelse af sin Myndighed hævede han sin Krumstav og

sagde: „i den hellige Kirkes Navn maa jeg her erklære, hvad jeg, som Bilag, under mit og Kirkens Indsegl skriftlig skal tilføie nærværende Document, og det skal Alle vide, at fornævnte Gods udi Hertugdømmet Sønderjylland, med Penge af Mynten, Udbudsløsen, som gives i Sønderjylland, det Alt er lovligt tilsagt og tildømt Kongen af Danmark paa dette Retterthing paa Kronens Vegne til evig Tid at besidde, og forbyde vi under Bandstraf, at Ingen befatter sig med Herredømmet over Als eller med fornævnte Gods i nogen Maade uden Kong Eriks og hans Efterkommeres Villie og Vidskab."

Uagtet den gamle Erkebisp ved Siden af Mester Grand syntes hel uanseelig og ubetydelig, fremsagde han dog disse Ord med en stille Værdighed, der ikke forfeilede sit Indtryk. Han traadte derpaa tilbage. Mester Grand bed harmfuld Læberne sammen og taug, idet han ligeledes traadte tilbage til sin Plads. Der var et Øieblik dødsstille i den store Forsamling. Nu reiste Kongen sig pludselig og erklærede Danehoffet hævet; hans Ord ledsagedes af tre stærke Trompetstød. Erkebispen og Cantsleren fremtraadte derpaa for Thronen med Kronen og Scepteret. Kongen trykte Kronen fast paa sit Hoved, greb Scepteret og steg hastig ned af Thronen. Riddernes Række aabnede sig, Folket veg tilside, og Kongen gik med Prindserne og sit Følge tilbage til Slottet. I største Orden adskiltes Forsamlingen; men med en Taushed, som var usædvanlig og ængstelig, betragtede Ridderne af de forskjellige Partier hverandre. Kun af Grev Jacob og Mester Grand hørte man et Par høirøstede Ord, som et ufrivilligt Udbrud af dæmpet Harme. Men Hertug Valdemar holdt gode Miner; hans kloge Øine gjennemfoer Rækken af hans hengivneste Riddere, idet han gjorde en hastig Bevægelse med Pegefingeren til Munden og gik med sin muntre Drost ved Siden ud af Forsamlingen til den Deel af Slottet, hvor han havde sine Værelser.

Om Aftenen efter denne vigtige Forhandling gaves der en prægtig Fest paa Slottet, hvori Dronningen og den lille Prindsesse Merete med deres Damer deeltoge og hvor Kongen selv var tilstede med begge de unge Prindser og sin hele prægtige Hofstat. Baade Slottet og Staden var glimrende oplyst. Giger og Fløiter tonede fra Riddersalen. Dagens alvorlige Sysler syntes aldeles forglemte for den selskabelige Munterhed og for det hele mangfoldige Spil af Skjemt og Alvor, Ridderhøflighed og skjult Lidenskabelighed, hvorved tusinde smaa hemmelige Hjertebegivenheder foregik. Kjærlighed og Skinsyge, Haab og Frygt, Forfængelighed og Glimrelyst kappedes nu om at sætte de flygtige, ungdommelige Sjæle i en ligesaa livlig Bevægelse, som Musikken og Dandsen bevægede Riddernes og Damernes Fødder paa det bonede Plankegulv.

Ligesom ved den forrige Aftens Fest hos Ridder Jon var Hertug Valdemar her særdeles oprømt. Der var intet Spor af Misfornøielse at see i hans Ansigt, og han tildrog sig den

almindelighed Opmærksomhed ligesaa meget ved sin Munterhed og Artighed, som ved sin fyrstelige Anstand og sin glimrende Pragt. Hans spændte Forhold til Kongen var Skyld i, at han ikke endnu var bleven hædret med Ridderslaget, som han ikke kunde modtage af nogen ringere Haand, end Kongens. Han klædte sig desuagtet som den sirligste Ridder, og for at skjule Mangelen af de gyldne Sporer, bar han Sølvsporerne tæt besatte med Ædelstene. Han lod ingen Leilighed gaae forbi til at vise sig som en opmærksom og hyldende Ridder for Dronningen, ligesom hans snilde og dristige Drost, Ridder Abildgaard, paafaldende udmærkede Rigsraad Jons smukke Datter, Frøken Cæcilie.

Drost Peder var, til Alles Forundring, besynderlig tilbageholdende og stille. Han pleiede sædvanlig ved Hoffesterne at være Sjælen i Selskabet og i Særdeleshed at underholde Dronningen og hendes Damer med en aandrig Blanding af Alvor og Skjemt og med en Frihed og Livlighed, som kun Bevidstheden af den Yndest, hvori han stod, kunde give ham. Siden Danehoffets første Morgen, da man havde sagt ham styrtet og i Unaade, men kort efter seet ham forlade Kongens Gemakker, som den mest begunstigede Yndling, troede Alle at have bemærket en besynderlig Forandring med ham. Han var bleven alvorlig og stille, og man troede, det var Overmod. Han syntes med Flid og næsten med Ængstelighed at undgaae enhver Nærmelse til Dronningen, medens han dog ofte betragtede hende og gav nøie Agt paa Hertug Valdemars Bestræbelser for at behage hende. I denne Adfærd troede Dronningens skarpsynede Damer at see den skinsyge Yndling, som trak sig tilbage af krænket Forfængelighed og holdt sig for god til at kappes med Hertugen i ridderlig Artighed. Selv troede han at have en vigtigere Grund til sin Tilbageholdenhed. De sidste Dages Erfaring havde lært ham hvor voveligt det var ved et Hof, som dette, ufordulgt at følge sin aabne og livlige Natur og som en artig Ridder at hylde Skjønheden uden Forbeholdenhed, hvor han ærede den i Forbindelse med sand medfødt Høihed. Den eneste Gang, han havde talt med Dronningen siden sin Ankomst til dette Danehof, var paa en usædvanlig Tid og i en Bevægelse, som let kunde mistydes; det var strax om Aftenen efter hans Ankomst, da han forgjeves havde søgt Adgang til Kongen og hans ulykkelige Fostermoders Redning gjorde denne Tilflugt nødvendig. Han havde som sædvanlig fundet den kloge, elskværdige Dronning særdeles naadig og gunstig stemt for ham og hans Anliggender; ved øiebliklig at opfylde hans Bøn og bevirke den Fangnes Frigivelse, havde hun givet ham et nyt Bevis paa sin Velvillie. Den Fare, hun Dagen efter hørte, han havde været i og lykkelig var undgaaet, havde hun med største Deeltagelse erfaret; men Grunden dertil vidste man kun halvt, og hvad man troede at vide, havde Ingen fundet passende at

sige hende. Hun havde ikke talt et eneste Ord med ham siden. Den øiensynlige Omhu, hvormed han her undgik at nærme sig hende, syntes at forundre og mishage hende, og da han nogle Gange havde forsømt den mest passende Leilighed til at nærme sig hende, syntes hun heller ikke meer at bemærke hans Nærværelse, men underholdt sig udelukkende med Hertug Valdemar, Grev Jacob og de andre fyrstelige Herrer i Selskabet.

Det var sildigt ud paa Aftenen. Kongen havde i Stilhed forladt Riddersalen med Kammersvend Rane. Drost Peder havde bemærket, at han var gaaet pludselig bort paa et lønligt Tegn af den listige Kammersvend, hvilket syntes at have Hensyn paa en hemmelig Aftale og paa et af de lidet ærefulde Stævnemøder, som vare hyppige, og hvorved Rane altid var Kongens Fortrolige og den hemmelige Underhandler. Drost Peder turde ikke følge ham og advare ham for Rane, der allerede maatte have vidst at retfærdiggjøre sig og atter vinde Kongens Fortrolighed. Den unge Drost stod under en vild og lystig Dands ene og mismodig ved et Vindue i Riddersalen. Han følte med Uro sin besynderlige Stilling ved et Hof, hvor det var hans første Pligt, blandt saa farlige Exempler, at værne den unge Thronarvings Liv og Sjæl mod Fordærvelsen. Det gjordes ham næsten umuligt at vaage over en Konges Sikkerhed, som idelig udsatte sig for Beskæmmelse og Fare ved sine Udsvævelser og ved at skjenke Mennesker sin Fortrolighed, der kun smigrede hans Tilbøieligheder for at hæve sig selv og lede ham i Fordærvelse. „Hans bedre Deel kan jeg ikke redde!“ — sagde Drosten ved sig selv. — „Kronens Sikkerhed maa jeg nu kun tænke paa!“ Han stod med en kongelig Fuldmagt paa sit Bryst til at tage Hertug Valdemar fangen i det Øieblik han gjorde Mine til at forlade Riget. Vigtige Oplysninger vare indtrufne, som retfærdiggjorde et saadant Skridt, hvis det behøvedes. Lod man Hertugen drage uhindret til Sverrig, vilde han upaatvivlelig komme tilbage i Spidsen for en fjendtlig Hær, for i Forening med Marsk Stig og hans Venner at ødelægge Landet og styrte Thronen. Sandsynligheden for, at dette var de Sammensvornes Plan, var nu saa stor, at den grændsede til Vished, skjøndt et lovligt og fuldstændigt Bevis endnu savnedes. Drosten havde med Ridder Thorstensøn Befaling til at bevogte ethvert af Hertugens Skridt. Deres Heste stode sadlede inderst i Slotsporten, og en let Smakke laae seilklar i Havnen, for hvad Øieblik det skulde være at sætte dem over store Bælt. Mange grundede Betænkeligheder fore den alvorlige Drost gjennem Sindet. I dette Øieblik besad han Kongens høieste Gunst og Tillid, og af det ligesaa vigtige som vanskelige Hverv, der var betroet ham, afhang maaske Landets og Rigets Skjæbne; men i hans Fraværelse kunde det være let for den listige Rane og hans Frænde, Kammermester Ove Dyre, at styrte ham hos den ustadige Konge og tilintetgjøre Frugterne af

hans farlige Foretagende. Dog saalænge Mester Martinus og Ridder Jon vare i Kongens Raad, troede han denne Frygt ugrundet. Hans Øine faldt nu just paa den unge Prinds Erik, der let og munter dandsede ham forbi. Ogsaa for denne saa høist vigtige Persons Sikkerhed havde han Grund til at frygte, og det beroligede ham kun, at gamle Ridder Jon i hans Fraværelse skulde opfylde Drostens Pligt hos Thronarvingen.

Prindsen dandsede sorgløs og glad med sin Søster Merete ved Haanden. Hun var kun tolv Aar gammel og allerede saagodtsom forlovet med den svenske Prinds Birger. Derved var Uenigheden mellem det nye svenske og det danske Kongehus bleven bilagt, efterat den vægelsindede Kong Erik Christophersøn forgjeves havde forsøgt at gjenindsætte den afsatte svenske Kong Valdemar, som han selv havde bidraget til at styrte fra Thronen. Endnu troede man kun halvt paa Freden med den mægtige Kong Magnus Ladelaas, og man havde ilet med at søge pavelig Dispensation til denne Forbindelse med Hensyn paa Slægtskabet.

„Atter et Offer for vor vaklende Statskonst!“ hviskede en velbekjendt, dyb Stemme Drost Peder i Øret. Det var den alvorlige Ridder Thorstensøn, som havde nærmet sig ham, uden at bemærkes, og som med et medlidende Blik havde betragtet den lille, muntre Prindsesse.

„Ridder Thorstensøn!“ — sagde Drost Peder og foer op af sine alvorlige Drømmerier — „er I ogsaa iaften en ledig Betragter af denne Verdens Forfængelighed? Jeg veed vel eders Tanker, brave Ridder! maaske har I dog nogen Uret i hvad I saa ubetinget misbilliger.“ Han drog ham tilside til næste Værelse, hvor Tavlbordene stode ledige og hvor de kunde tale ubemærket sammen. „I ynkes over Prindsessen“ — vedblev han — „hende sørger jeg mindst for: Sverrig haaber ligesaa Meget af sin Thronarving, som vi af vores. Disse Barneforlovelser høre nu engang til Dagens Orden, saavel i Ridderstanden som blandt Fyrstehusene. Jeg var selv, som I veed, paa samme Maade forlovet fra Vuggen, og jeg følte mig ikke ulykkelig derved. Det Baand er nu opløst, og jeg føler mig ikke lykkeligere. De Umyndiges Sjæle har deres Engle for Guds Aasyn, siger Mester Martin. Gud veed dog kun hvad der tjener os bedst, og han maa lede enhver Beskikkelse til det Bedste. Det vil maaske ikke vare længe, inden vi høre en lignende Forlovelse med vor lille Thronarving og det deilige Kongebarn i Sverrig, vi saae ved Tourneringen. Kongen syntes at ønske det ivrigt, og jeg tør Intet indvende derimod.“

„Barbarisk! afskyeligt!“ — mumlede Ridderen. — „Men jeg har Andet at sige Eder. Er I reisefærdig?“

„Endnu er det ikke Tid. Saalænge den smukke Herre dandser og glimrer derinde, tænker han neppe paa at forlade Riget.“

„I veed dog, han har taget Afsked med Kongen? han

reiser endnu inat ad Slesvig til, hedder det; men jeg veed, der gaaer to meget fornemme Herrer over til Korsør inat. Det er sikkerlig ham og hans Drost. Skibet, de har hyret, er svensk, siger man; men jeg troer, det er norsk og selv maaske et Fribytterskib."

„Jeg veed det!" — svarede Drost Peder. — „Vor lille Smakke ligger seilfærdig. Alt er paa rede Haand. Fuldmagten har jeg her. Ridder Benedict Rimaardsøn paa Taarnborg følger os i Sjælland. Saasnart Fuglen er fløiet, flyve vi efter ham; men paa denne Side Sundet har han sin Frihed. Vil han see sig om i Sjælland, kommer det ingen ved."

„Det forstaaer sig!" — svarede Thorstensøn og nikkede. — „Vi gjøre jo ogsaa kun en Lystreise for at besøge gode Venner. Hos Ridder Lave Litle paa Flynderborg kan vi allerbedst bevogte Overfarten over Sundet."

Drost Peder studsede, som overrasket af en Tanke, der gjorde ham halv forlegen. „Nu vel! det kan vi bestemme imorgen!" — sagde han hastig. — „Men vi maae være paa vor Post. Bliv I her til det Øieblik, den snilde Herre forlader Slottet! jeg sender min Væbner til Skibsbroen, for at holde Øie med den fremmede Skude. Inden Midnat staaer jeg i Slotsporten ved vore Heste." Han trykte Thorstensøns Haand og gik hastig forbi de dandsende Rækker gjennem Riddersalen. Han kom tæt forbi Dronningen og vilde gaae videre med en ærbødig Hilsen.

„Et Ord, Drost Hessel!" — sagde Dronningen i en usædvanlig Herskerindetone og tog Sæde paa en Stol i nogen Frastand fra de Dandsende. Drost Peder standsede og nærmede sig hende opmærksom. „Hvorledes befinder eders syge Gjest sig?" — spurgte hun. — „Det gjør mig ondt, at jeg paa en Maade var Skyld i hans farlige Tilbagefald."

„Han er uden Livsfare, Eders Naade! Jeg gaaer just bort for at see til ham."

„Sig ham, at jeg tager Deel i hans Uheld!" — vedblev hun — „saameget meer som jeg hører, han har faaet hint Saar i en ridderlig Dyst for en Dames Ære!"

Drost Peder blev blussende rød. „Hvorledes? naadige Dronning!" — stammede han. — „Hvo har sagt" — —

„Ligemeget!" — afbrød Dronningen ham. — „Man har fortalt mig for ganske nylig, at han kom i Strid paa Veien fra Middelfart med en vis indbildsk ung Ridder, som pralede for høit og ubeskedent af sin Lykke hos den Dame, hvis Farve han bærer, men hvem det dog aldrig kan falde ind at være Gjenstand for anden Hyldest af en Ridder, end den troe beskedne Tjeners."

„Den, der har sagt Eder det, ædle Dronning!" — svarede Drost Peder med dybt krænket Æresfølelse — „maa jeg erklære for en nedrig Æreskjænder, om han saa bar en Fyrstekrone, og jeg vil hævde min Paastand ved en Æreskamp paa Liv

og Død. Saameget er kun Sandhed, at vor fælles Beundring for den ophøiede Dame, hvis Farve jeg bærer, unegtelig var Skyld i hin uheldige Strid. Men, ved min ridderlige Ære! den ædle Grev Gerhard selv kan vidne, at hans Modstander ikke har gjort sig skyldig i nogen Ubeskedenhed.“

„Eders Æresord, brave Drost Hessel! er mig Borgen for Sandheden af eders Ord“ — sagde nu Dronningen med Mildhed — „men det er min bestemte Villie, at der intet Ord meer tales om den Sag, og at I omhyggelig undgaaer enhver Strid, hvorved mit Navn kan nævnes som fjerneste Foranledning. For Fremtiden bærer hverken I eller nogen Ridder her med min Tilladelse min Farve. Jeg seer Eder kun, naar det er høist nødvendigt og naar jeg kalder Eder. Jeg veed, I vil ikke miskjende denne Forholdsregel. Gak nu til eders syge Gjest, ædle Ridder! og vær forsikkret om min uforandrede Velvillie!“

Med en smertelig Følelse afløste Drost Peder en rosenrød Silkesløife, som han bar paa sin Kjortel; han overrakte Dronningen den med et undertrykt Suk, idet han bukkede taus ærbødig og bortfjernede sig.

11. KAPITEL.

Det var ikke langt fra Midnat. Grev Gerhard laae utaalmodig paa sit Leie og kunde ikke sove. Han syntes at høre Gigerne og Fløiterne fra Slottet og havde siden sit første Forsøg i Dandsekonsten forrige Aften faaet en saa umaadelig Dandselyst, at han bestandig vilde bevæge Benene i Sengen, skjøndt Saarlægen havde paalagt ham at holde sig stille og raadet ham til at lade sig binde, hvis han ikke kunde betvinge denne underlige Lyst, som han selv mente maatte være en Følge af Saarfeberen. Tildragelsen hos Ridder Jon forrige Aften forekom ham næsten som en Drøm, og han vilde ikke spørge Nogen om hvorledes det var gaaet til. Alt Selskab og al Munterhed var ham strengelig forbudt; han saae intet andet Menneske, end Saarlægen og den gamle Dorthe, som vaagede trolig ved hans Leie. Naar han dog ikke kunde sove, fortalte hun ham Spøgelsehistorier og Sagn om Nisser og Trolde, hvis Sandfærdighed hun dyrt og helligt forsikkrede. Greven svarede kun med Brummen og med de korte Udbrud: „dum Snak! fordømt Sladder, Kjærling!“ men i den godmodigste Tone af Verden. Dorthe lod sig heller ikke anfegte af slige Indvendinger; hun mærkede vel, at hendes Fortællinger morede den Syge, og hun ansaae hans misfornøiede Yttringer kun for Talemaader og velmente Tegn paa, at han hørte efter. Hun sad rolig ved hans Leie, med det magre, rynkede Ansigt imod Lampen, og havde netop endt en lang Fortælling om Nissen, der havde sin Rede i vor Frue Klokketaarn og

For Fremtiden bærer hverken I eller nogen Ridder her med min Tiliadelse min Farve.

drillede Folk i allehaande Omskabninger, snart som en Hest ved et Vadsted, hvor den tog alle Reisende paa Ryggen, for at slaae dem af og lee dem ud midt i Sumpen, snart som en deilig Prindsesse eller Feedronning, som dandsede med de forfængelige Lykkeriddere paa sit Dunstslot og blev forvandlet til en Visk Halm, naar de vildeomfavne hende.

„Sladder, fordømt Sladder!“ — brummede Greven igjen. — „Men du har dog Ret, Kjærling! det var tilpas til Narrene, naar der var saadanne Nisser til. — Er du ikke selv en fordømt Hex, som vil plage og drille mig?“

Den gamle Kone korsede sig. Da aabnedes Døren sagte, og Drost Peder stak Hovedet ind for at see til den Syge. Han havde iført sig en graa, simpel Borgerdragt, for at være ukjendelig paa den hemmelighedsfulde Reise, og istedetfor den ridderlige Fjærhat havde han sat en rød Klædes Reisehue paa sit blonde Hoved. Da Dorthe saae ham i denne Dragt, sprang hun forskrækket op: „Hjælp os, St. Gertrud og alle hellige Mænd!“ — udbrød hun — „der har vi ham!“

„Hvem?“ — brummede Greven. — „Plager Satan dig? Kjærling! hvem er der?“

„Sover I ikke, ædle Greve!“ — sagde Drost Peder og traadte ind — „saa vil jeg blot ønske Eder en snar Helbredelse og sige Eder Farvel. Jeg skal gjøre en Reise inat og har bevæbnet mig mod Natteluften.“

„Ak min naadige unge Herre! er det Eder!“ — raabte Dorthe. — „Jeg troede, sandt for Herren, det var den graae Nisse med den røde Hue, der havde forvandlet sig til en velvoxen, smuk Herre, for at bedaare mig.“

„Eders Amme er gal og er færdig at gjøre mig gal med!“ — sagde Grev Gerhard, idet han nu kjendte Drost Peder og rakte ham Haanden. — „I skal reise — og jeg ligger her. Nu, reis med Gud! jeg lider ingen Mangel, som I seer, og har underholdende Selskab. Men var I ved Hoffesten? hvorledes gaaer det til? hvem dandser Dronningen med?“

„Med Hertugen og Fyrsterne af Blodet. Hun spurgte til Eder og bød mig sige Jer, at hun tog Deel i eders Uheld. — — Gak et Øieblik ud, Dorthe!“

Dorthe adlød, men saae sig nysgjerrig tilbage og lod Døren staae paa Klem. Drost Peder, som kjendte hendes Smaasvagheder, lukkede Døren helt til og satte sig derpaa i Stolen ved Grevens Leie.

„Spurgte hun virkelig til mig?“ — sagde Greven. — „I har dog aldrig Noget af Nissenaturen i Jer? min gode Ven! I vil dog vel ikke see, om jeg er en af eders Ammes Lykkeriddere, der har Lyst til at dandse med et Knippe Halm?“

Drost Peder saae forundret paa ham og troede, han talede i Vildelse.

„Det er Sladder, dum Ammestuesladder, veed jeg nok!“ — vedblev Greven. — „Jeg ligger her og har ikke Andet at

gjøre, end at drømme, seer I, og saa falder der En allehaande Galskab ind. Nu, bryd Jer ikke derom! Hvad var det, I sagde om Dronningen?"

„Hun er urigtig underrettet om Anledningen til vor Strid" — svarede Drost Peder. — „Jeg har ikke talt derom til noget Menneske. — I maa altsaa selv" — —

„Kun i Fortrolighed til min kjære Langben, og paa en høist forblommet Maade; men hvad sagde hun saa dertil?"

„Det er Dronningens Villie, at der ikke meer maa tales om den Sag" — vedblev Drost Peder. — „Hun tillader ingen Ridder meer at bære hendes Farve, og, seer I, min røde Sløife er borte."

„Det har jeg Intet imod!" — udbrød Greven med ufordulgt Glæde. — „Den klædte Jer ikke godt. I skal altsaa reise og følger ikke med Hoffet?"

„Ikke for det Første. Men nu kun til Afsked et vigtigt Alvorsord i Fortrolighed! Jeg veed meget vel, at I ikke kan være det danske Kongehus særdeles hengiven, og I maa misbillige Meget af hvad her skeer; men I hader al Underfundighed. — I mener det godt og ærligt med Alle. —"

„Nu vel! det forstaaer sig. Kan jeg vise Jer det i Gjerningen, saa sig frem!"

„Det er en Forvildelsens og Forblindelsens Tid, ædle Grev Gerhard! og selv den Bedste kan misledes. Kongens Venner ere faa, og jeg tør ikke regne Eder iblandt dem; hans Fjender ere mange og mægtige; men den ædle Dronning Agnes gjælder ikke mindre i eders Øine, end i mine. Lov mig for hendes Skyld — i hvad her saa skeer og hvormeget I end kan misbillige den danske Regjerings Foretagender — at I dog ikke vil indlade Eder i noget hemmeligt Forbund mod Kronen og Riget, men som en tro Lehnsmand gjøre fælles Sag med mig i at beskytte den lovmæssige Tingenes Orden i Danmark!"

„Den har jeg idetmindste ikke tænkt paa at forstyrre endnu" — svarede Greven og smilede — „og som jeg ligger her, har I sørget for, at jeg ikke i Hast skal blive Jer en farlig Nabo. Jeg er — rent ud sagt — ingen stor Beundrer af eders Statskonst og eders Konge, og jeg kunde Intet have imod, om her skete en ordenlig Opstand, som den, han selv understøttede i Sverrig. Det gav Folk Noget at bestille, og man fik ikke Tid til at ligge og drømme om Nisser og fortryllede Prindsesser. Men I har Ret! for Dronningens Skyld var det Synd og Skam at ønske Opstand. Jeg veed nok, de Store og Lehnsmændene ere urolige; men jeg har hidtil holdt mig paa mit Eget; jeg vil ikke være med i deres Raad, naar det ikke gjælder en aaben og ordenlig Feide, og som derhos baade er lovlig og retmæssig."

„Meer ønsker jeg heller ikke, ædle Greve! giv mig derpaa eders ridderlige Haandslag!"

„Der har I det! Jeg har Intet imod, at man slaaes, naar man ikke kan forliges; men med Sammensværgelse og Mytteri vil jeg Intet have at skaffe, derpaa har I mit Ord.“

„Det Ord er mig mere værd, end den formeligste Tractat!“ — svarede Drost Peder og trykkede hans Haand med glad Tillid. — „Lev nu vel, ædle Greve! og bliv snart karsk! — Vær som hjemme i mit Hus saalænge I vil, og bevar mig i venlig Erindring, hvorledes end den ustadige Lykke faaer isinde at lege Bold med mig! — Hvor ueens vi er i mange Stykker, i Eet er vi dog enige: den ophøiede Skjønne, som mod sin Villie bragte os i Harnisk mod hinanden, hun skal herefter, som en Fredens og Forsonlighedens Aand, forbinde vore Hænder og vore Hjerter i denne natlige Kamp, hvori Venner og Fjender ikke kjende hverandre. Gud være med Jer! Farvel!“ Med disse Ord trykte han endnu engang heftigt Grevens Haand og forlod ham hastig. Greven nikkede og faldt i dybe Tanker. Strax efter trippede gamle Dorthe atter ind i Stuen og indtog sin Herres Plads ved Grev Gerhards Leie; men hun fandt ham saa fordybet i alvorlige Tanker, at hun ikke vovede at forstyrre ham med flere Eventyr den Nat.

Det var to Timer efter Midnat. Festen paa Slottet var forbi. Der var øde og stille paa Nyborg Gader. Der var ingen Maane at see paa Himlen; men det var stjerneklart, og i den svage Lysning gik tvende høie Herrer, indsvøbte i store Hættekapper, ned ad Slotstrappen. De gik tause og med hastige Skridt ned mod Skibsbroen. Strax efter red et Par Ryttere i graae Kapper ud af Slotsporten og forsvandt hastig i samme Retning uden mindste Larm, som om deres Heste vare forsynede med Uldsokker. Ved den yderste Ende af Skibsbroen laae en Skude med røde Seil, hvorpaa en Mængde tause Skikkelser bevægede sig. Der var øde og stille paa Broen. Endelig lød der nogle raske Trin og Klirren af Sporer paa Skibsbroen, og under den yderste Planke ved Bolværket skjulte et lille lyttende Krushoved sig hastig. De to høie Herrer i Hættekapperne stode nu stille; den Ene hostede og nævnede med dæmpet Stemme et Navn eller Løsen, der blev besvaret fra Skibet med et Stød i en Pibe. Derpaa stege de ombord. I et Øieblik vare de røde Seil udspændte. En rask Kuling blæste fra Sydvest, og med susende Fart foer Skuden langs med den østlige Odde ud af Havnen. Saasnart Skibet var i Fart, kom det lille, sortkrusede Speiderhoved atter frem over Bolværket. Med et Spring stod Claus Skirmen i en Baad, og med nogle faa raske Aareslag var han ved Siden af en lille Jagt, der laae inderst i Havnen, og hvorpaa hans Herre med Ridder Thorstensøn allerede ventede ham. Neppe var Skuden med de røde Seil kommen forbi Knudshoved, det yderste Punkt af Odden eller Østerøen, førend den mindre og langt raskere Jagt løb ud fra Nyborg Havn; den holdt sig iførstningen med

nogen Besværlighed saa nær som muligt til det saakaldte Vesterland eller den skovbegroede Vestkyst ved Fjorden, for ikke at drive for høit mod Nord, men i bestandig Skraalinie at kunne styre Syden om Sprogø mod Sjælland. Drost Peder sad selv ved Siden af Stavngjemmeren ved Roret. Han var alvorlig og taus. Ridder Thorstensøn og Skirmen iagttoge ligeledes en dyb Taushed, og paa hele Overfarten hørtes kun de nødvendigste og sædvanlige Befalingsraab til Baadsmændene. Skuden med de røde Seil var strax kommen dem af Syne og var styret Norden om Sprogø. Det begyndte alt at dages. Man var tæt ved Korsør. Drost Peder stirrede uafladelig og noget urolig mod Nord. Endelig skimtede han de røde Seil og saae, at den fremmede Skude krydsede ned ad Bæltet. Nu lod han Jagten løbe iland ved Korsør-Skibsbro. Begge Ridderne stege ukjendte iland; i deres graae Kapper stode de som reisende Kjøbmænd paa Broen, hvor de toge deres Huer af og bøiede sig stille for det store Crucifix, der, omgiven af en forgyldt Cirkel eller Glorie, stod paa Brohovedet. Skirmen bragte hastig Hestene iland. I et Øieblik sade Ridderne paa deres vælige Hingste; Væbneren sprang paa sin raske Nordbak, og uden at tøve fore de tre tause Ryttere gjennem den slumrende Stad. Næsten over hver Husdør stod der et Kors i en Ring ligesom paa Broen. Dette hellige Tegn, som tillige var Byens ældgamle Vaaben, og hvoraf man forklarede dens Navn, savnedes ikke heller paa noget Haandværksskilt. Uagtet der var intet vaagent Meneske at see i Byen, hilsede Ridderne derfor næsten ved hvert Hus og glemte ikke i deres Hast dette sædvanlige Ærbødighedstegn. De rede gjennem Stadsporten om ad Venstre langs med Fjorden eller Noret, hvor Veien slyngede sig om forbi Taarnborg. I Skoven tæt ved Taarnborg standsede de det stærke Ridt og lode Hestene puste.

Nu først afbrød Drost Peder den lange Taushed. „Du var dog fuldkommen vis paa, det var dem? Skirmen!“ — sagde han til sin Væbner.

„Saa vis, som jeg er paa, at det er Eder og Ridder Thorstensøn, her rider!“ — svarede Væbneren. — „Hertugen og hans Drost stode paa Bjælken over mit Hoved paa Skibsbroen, og jeg kunde tælle hver Sjæl paa Skuden.“

„Hvor mange var der da?“

„Jeg talte 29 Mand med Krigsfolk og Baadsmænd. De saae ud som det arrigste Røverpak. Man kunde neppe see, de havde Ansigter, for lutter sort og rødt Skæg; de, som ikke sad paa Rorbænkene, havde store Knive i Bælterne og brede Stridsøxer i Hænderne. Han, der peb, saae værst ud af dem Alle; det var en stor, stærk Prygl og havde et Ansigt som en Bjørn; jeg saae det vel kun halvt, for det røde Seil, der fløi ham om Ørene, men jeg tør sætte mit Hoved paa, det

var ingen anden, end Niels Ufred selv, den jydske Røverhøvding, som rendte fra os ifjor.“

„Niels Ufred!“ — gjentoge begge Ridderne forbausede. — „Men var Fartøiet da ikke norsk?“ — spurgte Drost Peder.

„Alle Baadsmændene vare norske, Herre! forvovne Karle med store Huggerter og laadne Huer. Han, der sad ved Roret, var ogsaa en Normand; det var en lille, stærk Karl, klædt som en prægtig Ridder, med et forgyldt Dolkhefte i Bæltet. De kaldte ham Grev Alf“ — —

„Algreven! — Mindrealf!“ — udbrøde begge Ridderne og saae forbausede paa hinanden; idet Ridder Thorstensøn nævnede dette Navn, blev han bleg af Harme, og hans stærke Haand knyttede sig om Sværdheftet. „Staa!“ — raabte han og standsede sin Hingst. — „Kunde jeg knække Halsen paa Algreven, vilde jeg give mit halve Liv derfor; men hvo har sagt, de komme denne Vei?“

Drost Peder holdt sin Kappeflig ud for Vinden. „Seer I?“ — sagde han — „Vinden er sprungen over i Nord. De kan allerede være iland her paa Kysten. At de vil til Sverrig veed vi jo, og at de styrede ned ad Bæltet saae vi. De vil vist søge Land enten her eller ved Skjelskjør, for at gaae over Sundet ved Ørekrog. Ere vi rigtig underrettede, maa Hertugen først til Sjælland; her har han og Marsken mægtige Venner.“

„Ved Skjelskjør gaae de ikke iland!“ — sagde Thorstensøn: — „der kjender man Algreven fra ifjor.“

„Saa vil vi snart see dem her!“ — sagde Drost Peder. — „De norske Vikinger vove sig neppe langt fra Skibet. Hertugen vil vel ogsaa betænke sig paa at drage aabenbart med en Flok Røvere gjennem Landet. Med stort Følge kommer han neppe; vi maae dog i alt Fald kunne byde hele Flokken Spidsen, hvis det behøves.“

„Det kan vi med en halv Snes af Ridder Rimaardsøns Kystjægere!“ — sagde Thorstensøn. — „Hist ligger jo Taarnborg; jeg mener, vi tage vor Post her ved Veien og sende jer Væbner til Borgen.“

Drost Peder nikkede og sendte strax Skirmen med mundligt Budskab op til Taarnborg, medens han selv og Ridder Thorstensøn lode deres Heste græsse paa en lille Eng i Skoven tæt ved Veien og bestege en Høi, hvorfra de havde en vid Udsigt over Bæltet. Her saae de Fribytterskibets røde Seil under en skovbegroet Skrænt ved Kysten, og de vare nu forvissede om, at de vare paa det rette Spor. Taarnborg laae neppe tre hundrede Skridt fra Skovhøien, hvor Ridderne stode. Snart kom den hurtige Skirmen tilbage; men han bragte det Budskab, at Ridder Rimaardsøn var dragen paa Jagt før Dag og ventedes ikke tilbage til Taarnborg før Aften.

„Saa maae vi hjælpe os som vi kan!“ — sagde Drost Peder. — „Indtil Hertugen er dragen forbi, kan vi tøve her.

Enhver kongelig Slotshøvding skal staae os bi; men jo færre vi kan være, jo bedre. Vi maae undgaae al Opsigt."

„Men afskjærer Røverpakket os Veien, maae vi dog hugge løs!" — bemærkede Thorstensøn. — „Jeg tager mig paa at knække Halsen paa Algreven og maaske et Par af hans Hallunker; men vi er dog kun halvtredie Mand stærke."

„I kan gjerne regne os for tre hele Mænd, om ikke lidt meer, strenge Hr. Ridder!" — sagde Skirmen og kneisede kjæk: — „hvad jeg mangler i Længden har jeg maaske paa anden Viis; i alt Fald kan I og min Herre nok gjælde for tre dygtige Mænd alene."

„Ingen Pralerier, Skirmen!" — afbrød Drost Peder sin Væbner. — „Spring nu hen og læg dig under Stenkisten hist ved Veien og bring os Budskab, saasnart du seer dem! De kan ingen anden Vei komme over Aaen."

Skirmen sprang strax af sin Nordbak og lod den nu ogsaa græsse paa Skovengen; derpaa løb han til den anviste Post, og begge Ridderne toge Sæde bag Høien.

„Ha, kunde vi fange Algreven!" — udbrød Ridder Thorstensøn heftig.

„Det er en Bisag, ædle Ridder!" — svarede Drost Peder rolig. — „Lad os ikke, af Iver for at fange en Fribytter, glemme det langt vigtigere Foretagende, vi har for!"

„I har Ret!" — sagde Thorstensøn. — „Over den fordømte Viking har jeg fast glemt alt det Andet. Med Hertugen er det ellers et betænkeligt Foretagende. Skal vi give ham Tid til at komme over Sundet, vil der Lykke til at faae ham i vor Magt; men lykkes det os ogsaa, er det dog et stort Spørgsmaal, om vi ikke derved just fremskynde hvad Kongens og Landets Venner vil forebygge; mener I ikke, at slig tilsyneladende Voldsomhed mod saa mægtig en Lehnsmand vil give den almindelige Forbittrelse Luft og alle Landsforræderne Vaaben i Hænderne?"

„Det er et voveligt Skridt, men nødvendigt" — svarede Drost Peder — „og efter hvad vi nu veed, er det ingenlunde uretfærdigt. Staaer den høie Herre desuden i Forbindelse med Landets aabenbare Fjende, denne mægtige norske Fribytter, og selv med lovfældte Forbrydere i Landet, som Niels Ufred, saa kunde vi forsvare det, om vi greb ham her paa Stedet. Men var det os ogsaa muligt, vi vilde dog intet Skridt gaae udenfor vor Fuldmagt."

„Kunde vi faae fat paa Algreven med det samme, var det dog ikke afveien!" — begyndte Ridder Thorstensøn igjen efter et Ophold, og hans Øine tindrede af lidenskabelig Harme. — „Er den fordømte Sælhund saa næsviis at vove sig i Land for vore Øine, barer jeg mig neppe for at gjøre Jagt paa ham først, ihvor det saa gaaer med alt det Andet. Det var dog en Skam og Skjændsel, skulde den berygtede Algreve kunne drage midt igjennm Sjælland, uden at blive hængende

ved en Galge underveis. Der er fast ingen Søstad i Danmark, han jo har plyndret; han har gjort flere Ulykker i Verden, end der er Haar paa hans krusede Hoved.“

„Kjender I ham af Andet, end af Rygtet?“ — spurgte Drost Peder. — „Mod og Snildhed skal han ikke mangle.“

„Jeg kjender ham bedre, end nogen Klerk og Bisp kjender den lede Satan!“ — svarede den heftige Ridder. — „Han gjælder for en Helt og stor Mand baade i Norge og Sverrig; men her gjælder han med Ret kun for en ussel Sørøver, en Mordbrænder og fordømt Kvindeskjænder; og en saadan Karl tør pukke paa sin fyrstelige Byrd og lade haant om en ærlig og ulastelig Ridder; veed I ikke, det er ham, der med Laugmand Algot i Vestgothland og hans mægtige Sønner er Frændeværge for Fyrst Svantopolks Datter, og at han er Skyld i al min Ulykke?“

„Jeg veed, I taler nødig om den Sag, ædle Ridder! eders Hu stod til den skjønne Fyrstedatter, og hun gav Jer sin Tro mod sine Frænders Villie; men saavidt jeg vidste, var det ikke Algreven, men Laugmand Algots Søn, der bortførte Frøken Ingrid.“

„Saa var det ogsaa, men ved Algrevens Hjælp, og det var ikke af Kjærlighed engang, men af Stolthed og Rovsyge. Den hele hovmodige Slægt har sammensvoret sig imod os. Cantsler Peder og Biskop Brynjulf i Sverrig vil tvinge hende til Klosteret, og den fordømte Algreve vil give hende til Ridder Algotsøn, naar Hælvten af hendes Lehn og Godser kun maa blive i hans Røverkløer. Mit eneste Haab staaer nu kun til den djærve svenske Konge selv og til at see Algreven engang i en Galge.“

„Men, kjære brave Thorstensøn! gjør I ikke for store Fordringer til Konger og Fyrster, naar I for Alvor vil hæve jert Øie til en Fyrstedatter?“

„Jeg er ligesaa dygtig og velbaaren en Ridder, som Algotsøn“ — svarede Thorstensøn — „men var jeg den ringeste Skosvend og elskede en Keiserdatter, ved den levende Gud, jeg vilde vise Verden, jeg var hende værd, og sætte mit Liv paa at vinde hende, til Trods for al Verden og dens stolte Beherskere.“

„I kan dog ikke ganske foragte de Skranker, Fødsel og Stand sætte for vore Ønsker“ — vedblev Drost Peder med venlig Deeltagelse. — „Hvor høit I agter den frie Menneskenatur, min kjække Ven! maa I dog tilstaae mig, at der gives noget Større og Høiere, end blindt at følge sin Drift til Lyksalighed. Selvfornegtelsens store Lov kan I ikke miskjende; den maae jo selv Jordens Mægtigste mest af Alle adlyde. De, der staae Kongerne nærmest, dele heri deres Skjæbne, og Hjertet, min Ven! ja Hjertet maa tie, hvor en høiere Stemme taler“ — —

„Fanden i Vold med jer høiere Stemme og med jer

Selvfornegtelses-Lov!" — svarede Thorstensøn — „Lad den unaturlige Lov gjælde for regjerende Fyrster til Nød! — de er eengang fødte og baarne til at være Offre for Statskonsten og for deres Folk. Derfor bære de Krone og Spir; derfor kan de herske over os og skjule deres Elendighed i Purpuret; men frie, ædelbaarne Riddere skal ingen Nødvendighed erkjende, som strider mod Guds og Naturens Bud. Jeg veed vel hvad der har bragt Jer paa det Galskab, min brave Ven! det var from Ærbødighed for en død Faders sidste Daarlighed. Nu ja, det faaer saa være! men Fædres og Frænders Indgreb i Børnenes Menneskeret bliver aldrig nogen hellig Beskikkelse, hvorfor vi skal offre Frihed og Lykke og kvæle de bedste Følelser i vor Sjæl. I kan nu være glad, siden det er forbi med jer dumme Barneforlovelse; nu behøver I ikke længer at gjække Jer selv med de Drømmerier."

„Jeg tænkte ikke paa mig selv i dette Øieblik, ædle Ridder!" — svarede Drost Peder med stille Begeistring, medens han heldede sig tilbage paa den grønne Høi, og hans klare, blaae Øine dvælede i Foraarshimlens dybe Hvælving over hans Hoved. — „Jeg tænkte paa vor unge Thronarving og den lille Prindsesse Ingeborg i Sverrig. De ere jo allerede saagodtsom Brudgom og Brud, skjøndt de endnu begge ere Børn. De legede sammen ved hin Tourneringsfest, hvor stolt Ingrid gav Eder sin Tro, og I med myndig Selvtillid troede at kunne bestemme eders Lykke. Det var mig en forunderlig Tanke, naar jeg saae Børnene lege, at jeg vidste hvad ingen af de Kongebørn endnu drømte om, at disse to uskyldige Barnesjæle allerede vare lønlig bestemte for hinanden og udkaarne til et kjærligt Baand mellem to Riger og Folk. Det oprørte mig ingenlunde; det forekom mig ikke som en formastelig Indgribelse i Forsynets Planer af en kold beregnende Statskonst eller som en unaturlig Anmasselse af kortsynede Menneskers Egenraadighed, som I kaldte det; det forekom mig som en hemmelighedsfuld Bebudelse af Guds Villie; det var mig som disse Barnesjæle maatte være bestemte for hinanden, førend nogen af de Mennesker blev til, efter hvis Raad og Planer det engang skulde fuldbyrdes. Jeg vil ikke forsvare denne Synsmaade; jeg veed, I kalder den sværmerisk eller vel endog overtroisk og taabelig; men paa samme Maade har min egen dunkle Beskikkelse hidtil staaet mig for Øie; dette Sværmeri, som I gjerne maa kalde det, har dog — Gud være lovet! — bevaret mig for en Hjerteforvildelse, der kunde bragt mig til Afsindighed — eller hvad værre var — til Fortabelse af min Sjælefred her og hisset."

„Jeg troer at ane hvad I mener, brave Ven!" — sagde Ridder Thorstensøn og rystede trofast hans Haand. — „Jeg vil ikke gaae i Rette med eders fromme Drømmerier. Jer aristokratiske Overtro har eders Hjerte mindst Deel i; dermed har I lykkelig ladet Indbildningen gjøgle Hjertet i Blund; men

forlang ikke, at jeg saaledes rolig skal betragte de dumme Hindringer for min Lyksalighed, som en viis Beskikkelse! Jeg priser Eder lykkelig, at I ikke virkelig kjender den Lidenskabs Magt, I synes at frygte for: den vilde forstyrre eders Drømmeverden ligesaa rask, som et Stormpust hine glindsende Spindelvæve.“

„Alle Hjerter ere ikke eens!“ — svarede Drost Peder og hans mandige Stemme bævede af en dyb tilbagetrængt Følelse; — „naar det koger og bruser i Eder, som i det mægtige Vesterhav, saa brænder det dybt og stille i min Sjæl; kunde jeg da ikke fæste Øiet paa det store, rolige Evighedsdyb histoppe og finde Fred i Afsigelse, vilde jeg fortæres i Løndom, medens I faaer Luft og Husvalelse i mægtige Udbrud.“

De talede endnu en halv Time fortroligt og hjerteligt sammen. De havde længe været Venner, uagtet den store Forskjel i deres Tænkemaade, saavelsom i deres Væsen og Adfærd. Den Iver og Troskab, hvormed de begge tjente deres Konge, grundede sig langtfra paa en fælles Synsmaade af Kronens og Kongemagtens Hellighed. Et stadigt Hensyn herpaa gjorde Drost Peder til hvad han var for Kongen og Riget, og det store Haab om at kunne støtte den vaklende Throne og bevare Kronen ukrænket for den haabefulde og retmæssig udvalgte Thronarving, gav ham Kraft til enhver Opoffrelse. Hos Ridder Thorstensøn var det alene Begrebet om Ære og Ridderløftets Ubrødelighed, der bandt ham til en Konge, som han hverken kunde elske eller agte. Han deelte i mange Maader de misfornøiede Adelsmænds Foragt for en Kongemagt, der, saa indskrænket den var, dog saa idelig misbrugtes til Uretfærdighed og Vilkaarlighed; men han hadede i næsten ligesaa høi Grad Aristokraternes Slægtsstolthed og Egenraadighed, saavelsom de geistlige Herrers Stræben efter et aandeligt Tyranni. Han var derimod tilbøielig til at billige den undertrykte Almues vilde Oprørsaand, og han var en stor Beundrer af den svenske Kong Magnus Ladelaas, der beskyttede Almuens Rettigheder, idet han med Voldsomhed og undertiden med Grusomhed kuede de mægtigste Adelsslægter. Herover kom han nu atter i en ivrig Ordstrid med Drost Peder, der siden Folkungernes grusomme Henrettelse, uden Lov og Dom, havde faaet en Afsky for den svenske Konge, som han uforbeholdent yttrede, idet han priste Danmark i al dets Elendighed lykkelig, der dog ikke havde slig en blodig Tyran og Oprørskonge til Hersker.

„Nei, min gode Ven!“ — raabte Thorstensøn opfarende — „heller en dygtig Tyran, der træder alle Love under Fødder, end en ussel Vendekaabe, der giver Love hver Dag og holder ingen! heller en rask, kraftig Helt, der hugger Hoveder af som Kaalstokke, end en ussel Harejæger, der kun kan rende efter Kvindfolk i Mørke, men ikke tør see en ærlig Mand stivt i Øinene ved lys Dag!“ — „Nei, nei!“ — vedblev han

og stødte sit Sværd i Jorden — „jeg priser Sverrig lykkelig med sin Magnus, om han saa lagde det halve Land øde, for at bringe Resten i Flor og Glorie: heller en egenraadig Hersker med mægtig Villie, der tør vriste Kronen af et afsindigt Hoved og forsvare den, end et lovmæssigt Daarekistelem, en Kjærlinghue uden Hoved og Hjerne, der krymper sig som en Klud under Majestætens Symbol! — Vi tjene den usleste Herre af Verden“ — vedblev han med dæmpet Heftighed — „det vil vi ikke negte. I er ham tro, Drost Peder! men forsvare ham med et sandfærdigt Ord, det lader I være. Jeg vil have Lov til at sige om ham hvad jeg vil, om I ogsaa bliver vred derfor; men han har nu eengang mit Ord, og paa min Troskab kan han lide, hvorvel han ikke er værd at have en ærlig Hund i sin Tjeneste. Stor Ære vinder Ingen af os her, som Ridder og Kriger, det maa I selv tilstaae; men den, jeg har, vil jeg derfor ikke miste! faae vi nu Krig med Sverrig, skal jeg, til Ære for mit Ridderord, ikke gjemme mit Sværd i Balgen, før jeg har aftvættet Pletten af den Haand, der gav mig det, med de Heltes Blod, som nu med Rette foragte os.“

Drost Peder reiste sig nu heftig. „Med Rette kan Ingen foragte os“ — sagde han — „og med Uret skal Ingen vove det ustraffet. Danmarks glimrende Hædersdage ere forbi, det er sandt; men Æren skal vor værste Fjende lade os urørt. Haane vi den Herre, vi tjene, saa haane vi os selv“ — vedblev han. — „Kongens Feil og Synder vil jeg ikke forsvare; det var foragteligt, ville vi hylde dem; men skjule dem bør vi med Christenkjærlighedens Kaabe, hvor vi kan, som hans troe Tjenere, og ikke sætte vor Ære i at blotte hans Skam.“

„Til Eder og under fire Øine kan jeg vel sige min Mening uden Omsvøb“ — svarede Thorstensøn — „blandt Fremmede, veed I, jeg tier om den Sag, og vovede en Fremmed at sige mig hvad jeg her baade har sagt og ment, vilde jeg ikke betænke mig paa at knække hans Hals paa Stedet. Men hvad er Dette? Skoven er jo fuld af Mennesker!“ Han sprang hastig op. — „Og hvor er vore Heste? jeg seer dem ikke paa Engen.“

Drost Peder saae sig forbauset om. De hørte mange Stemmer og Larm af Jægere og Jagthunde omkring sig, og de saae nu en høi, ridderlig Herre i grøn Jagtkjortel fare paa en let, brun Hingst op imod dem paa Høien. „Hvem er I?“ — raabte Jægeren med streng Høvdingsstemme. — „Her er kommet Røvere tillands, og jeg har Ret til at spørge: jeg er Kongens Høvding paa Taarnborg.“

„Vi har søgt Eder forgjeves, Ridder Benedict Rimaardsøn!“ — svarede Drost Peder og tog sin røde Kjøbmandshue af, idet han tillige rakte ham Kongens Fuldmagt. — „Hvem vi er, seer I heraf, hvis I ikke allerede har gjenkjendt os.“

„Drost Hessel! Ridder Thorstensøn!“ — udbrød Ridderen

forbauset og sprang af Hesten. — „Hvo skulde ventet Jer her og i denne Dragt!“ Han rakte dem velbekjendt Haanden og kastede hastig et Blik i Fuldmagten, idet Drost Peder pegede derpaa og lagde Fingeren paa Munden. Skjøndt Jægeren syntes at have Vanskelighed ved at læse, forstod han dog hastig Meningen. „Ja saa! Tand for Tunge altsaa!“ — sagde han forbauset og rakte Drost Peder Pergamentet tilbage. — „Saa har jeg nu Andet at gjøre, end gaae paa Jagt efter Hestetyvene. Men det er dog en forbandet Næsvished!“ — vedblev han fortrædelig: — „Saae I ikke en Flok langskæggede Karle, der saae ud som skibbrudne Søfolk? de har for et Øieblik siden taget alle vore raske Jagtheste, paa min nær, som jeg til Lykke sad paa. Det skete i en Haandevending, ligesom mine Jægere holdt Davre hist ved Mosen. Jeg vil strax sende Folk efter dem og saa følge Jer.“

„Vore Heste ere ogsaa forsvundne!“ — sagde Ridder Thorstensøn. — „Her er ingen Tid at spilde. Skaf os først tre andre Heste!“ — —

„Er I da fleer end To? mine Herrer!“ — —

„Min Væbner ligger paa Udkig ved Veien“ — svarede Drost Peder. — „See, der har vi ham!“

Let som en Hjort, kom Væbner Skirmen nu springende. „De komme!“ — sagde han. — „Der er fire Herrer til Hest. — Jeg kjendte Hertugens røde Kappe og den lille norske Herre med Krølskægget.“

„Algreven!“ — raabte Thorstensøn. — „Død og Ulykke! lad os efter dem!“

„Her maa den høie Herre jo ikke standses, hvis jeg forstod de Kragetæer ret“ — sagde Jægeren — „men vi maae vide vist, om det er ham; hvor falder I paa Algreven? Følg mig, mine Herrer! jeg kjender Skoven. De skal komme os tæt forbi uden at see os!“

Medens Skirmen holdt Jægerens Hest, førte den lette, raske Ridder Drost Peder og Thorstensøn til et Krat af Hvidtjørn og unge Bøge tæt ved Landeveien. Der lagde de sig paa Jorden efter hans Anviisning og havde et Stykke af Landeveien fra Korsør lige for Øie, medens de selv skjultes af de grønne Grene. I denne Stilling havde de ikke ventet ret længe, førend de hørte Hestetramp tæt ved sig paa Veien. Drost Peder bøiede Grenene tilside, og Thorstensøn gjorde en heftig Bevægelse.

„Stille! stille, gode Herrer!“ — sagde Jægeren — „det Slags Vildt maa ikke skræmmes. Der har vi dem. Ja rigtig! det er Hertugen og hans Drost. Den lille, stadselige Herre med det forvovne Tyreansigt kjender jeg ikke — dog jo“ —

„Algreven! — Mindrealf!“ — udbrød Ridder Thorstensøn med dæmpet Røst og var nær ved at springe op. —

„Husk paa Hovedsagen og betving eders Heftighed!“ hviskede Drost Peder og holdt ham tilbage.

„Lad dem kun komme forud! saa er de os sikkre“ — hviskede Jægeren. — „Men hvem er den svære Karl i Væbnerkappen, der rider bag ved? han seer ikke ud som en fin Herres Væbner.“

„Niels Ufred, den jydske Røver“ — svarede Drost Peder sagte. — „Men lad ham fare, mine Herrer! i Hertugens Væbnerkappe har han nu frit Leide gjennem Sjælland.“

De fire vigtige Reisende vare dragne forbi, og Ridderne reiste sig. „Det er haardt nok!“ — sagde Rimaardsøn. — „Skal jeg, som Høvding paa Taarnborg, see to saa berygtede Ransmænd drage ind i Landet lige forbi min Næse, uden at jeg tør standse og gribe dem! Var det deres Røverbande, der tog vore Heste, er her ingen Sikkerhed meer i Landet for det Første. Tillad mig at ride forud op paa Taarnborg, mine Herrer! i et Øieblik skal alle Anstalter være trufne. Vi skal maaske endnu naae Slagelse, inden Hertugen er kommen derfra; i nogen Frastand maae vi holde os og ikke være for mandsstærke, ellers mærker han Uraad.“ Han satte sig hastig paa sin Hest, som Skirmen paa hans Vink havde trukket nærmere. I Firspring red han op mod Borgen. Ridderne og Skirmen fulgte ham med hastige Skridt.

Ridder Benedict eller Bent Rimaardsøn var en Mand paa 40 Aar med et kjækt, af Sol og Luft brunet Jægeransigt; han var høi og mager og særdeles let i sine Bevægelser. Hans Forfædre havde Alle været danske; men paa mødrene Side var han beslægtet med Markgreverne af Brandenborg og Dronning Agnes. Formedelst sin Troskab mod Kongen var han kommen i Uenighed med sin yngste Broder, Ridder Lave Rimaardsøn, der som Landsforræder og Bondeoprører havde mistet sine Godser og var dømt fredløs. Denne Familiesorg nedtrykte den ellers raske og kjække Ridder i høi Grad; hans vilde, uregjerlige Broder var ham endnu bestandig kjær, og det krænkede ham ofte dybt at høre Navnet Rimaardsøn nævnes ved de formasteligste Overtrædelser af Landsloven. Han levede ugift, med sin Broder Jon, som Høvding paa Taarnborg, hvor han med Strenghed vaagede over Kystens Sikkerhed og bestandig laae paa Vagt mod de norske Fribyttere. Han var en udmærket Søkriger og havde ofte været heldig i at opbringe Fribytterne med sine Langskibe. Hvad der undertiden hindrede hans Aarvaagenhed, var hans Lidenskab for Jagten, som var hans eneste Adspredelse paa den øde Borg. At et norsk Fribytterskib idag var landet ved Korsør og havde sat Røvere iland, medens han troede Farvandet sikkert og forlystede sig ved Jagten, harmede ham høilig; men det nye vigtige Hverv, Kongen havde betroet ham, gav ham Andet at tænke paa. I faa Øieblik havde han naaet Borgen, og da hans Gjester kom, fandt de allerede de nye Heste sadlede i Borggaarden. De gave sig ingen Tid til at betragte det høie berømte Taarn, hvoraf Borgen havde Navn, eller til at for-

friske sig. Høvdingen overgav Borgens Bevogtning til sin Broder Jon; han sendte hastig en Flok Jægere ud i Skoven efter Røverne og satte sig, som han var, i den grønne Jagtkjortel, til Hest, tilligemed sine Gjester. Fire Jægere lod han i nogen Frastand følge efter sig, og det gik nu i Firspring ud af Taarnborg Slotsport ad Veien til Slagelse.

12. KAPITEL.

Paa Veien mellem Korsør og Slagelse overskæres ved Vaarby en Deel af det vestlige Sjælland af en Aa, som løber mellem temmelig høie Bakker og tilforn var saa bred og dyb, at den var seilbar for smaa Fartøier. Mellem Vaarby Banker blev Veien bestandig smallere, og hvor den var dybest, førte en Plankebro over Aaen. Broen var ikke bredere, end at en Vogn kunde kjøre derover; den hvilede paa Bjælker, høiere end Skibsmaster, og var, efter Sædvane, ikke forsynet med Rækværk. Aaen var paa dette Sted dybest, skjøndt den ikke nær stod saa høit, som da Broen var bygget, hvilket man deraf sluttede, at der fra Broen til Vandet var en Dybde af over sex Favne. Nogle uhyre store, næsten klippeagtige Stene, som i vild Uorden ragede frem af Vandet ved begge Broenderne, syntes at være Levninger af en undergaaet Stenbro, som, hvis den var bortreven af Strømmen, tillige var et Beviis for, at denne Aa havde kunnet svulme til en mægtig Flod. De steile Aabredder vare bevoxede med vildt Krat, som næsten skjulte dem. Her havde Niels Ufreds tolv forvovne Stimænd, med ni velbevæbnede norske Fribyttere fra Sørøverskibet, skjult sig i Krattet tilligemed de ranede Heste. For at skuffe Jægerne og Kystbevogterne, der forfulgte dem, havde et mindre Antal af de norske Fribyttere med Larm og Støi taget Flugten i modsat Retning og var i god Behold paa deres Skib, inden Kystbevogterne kunde naae dem. Fribytterskibet havde strax heiset Seil og var seilet sydom under Egholm og Aggersø.

I Krattet under Vaarbybro holdt de vilde, skæggede Karle et kort Raad, medens de strakte sig i Græsset og gjorde sig tilgode ved en af Jægernes Madkurve. En ung, høi Mand, med en ridderlig Fjærhat paa det smukke, bruntlokkede Hoved og forresten klædt som en Sømand i beget Vadmel, stod alene opreist imellem dem og syntes at være deres Formand. Han havde et dristigt Ansigt med fine ædle Grundformer, og et Par sorte Øine gnistrede forvovent frem under de buskede Øienbryn. „Her er ingen Tid til at dovne og række sig!“ — sagde han i myndig Høvdingstone. — „Giv Agt, Karle! jeg er idag baade Greven af Tønsberg og Niels Ufred. Den, der ikke lystrer, hugger jeg ned paa Stedet.“

Denne Tiltale lode Karlene til at forstaae, uden dog at lade sig skræmme. De syntes vante til slige Talemaader og reiste sig kun halvt i Leiet, men betragtede ham dog tause og med Opmærksomhed.

„Over denne Bro“ — vedblev han — „maa Ingen komme levende fra Korsør idag, om det saa var Kongen af Danmark. Enhver, som sætter Fod paa Broen, er vor Fange; gjør han Indvendinger, hugge vi ham ned eller styrte ham i Aaen uden lang Sladder! Jeg bliver paa denne Side med de norske Bjørne; Du, Morten Langkniv! bevogter den anden Ende af Broen med vore egne! Dersom I viger en Fodsbred, naar det kniber, koster det jer Hals. Til Korsør maa der reise hvem der vil, men ikke en Kat til Slagelse; forstaaer du?“

En høi rødskægget Karl, med en alenlang Kniv i Bæltet og en stor Øxe i Haanden, var sprungen op tilligemed ti andre stærke og smudsige Karle. „Det er nemt at forstaae, strenge Ridder!“ — sagde han i jydsk Bondemundart og nikkede: — „I og Nordmændene vil knække Rygben idag, og vi Jyder skal flække Pander. Det kan jeg lide! det er Tegn til, I kjender os.“

„I ligger stille i Krattet histovre til jeg piber, saa springer I frem og spærrer Broen i tre Rækker! Saasnart jeg raaber: hug løs! hugger I ned for Fode hvem der kommer! Nu afsted til eders Post!“

Morten Langkniv nikkede. Han gik strax med sine ti Mand over Broen og forsvandt i Krattet paa den modsatte Aabred.

Drost Peder red imidlertid mellem Ridder Thorstensøn og Bent Rimaardsøn i stærkt Trav henad Veien mod Vemmeløv og Vaarby. Alle tre Herrer vare tause og syntes at overveie hvorledes de klogest skulde udføre deres vanskelige Foretagende. Væbner Skirmen fulgte dem paa en mager Jagthest og var ganske bekymret over Tabet af sin Nordbak. Dog snart var han i munter Samtale med Ridder Rimaardsøns fire Jægere. De fortalte ham mangt dristigt Vovestykke af deres Herre, naar han lod Fribytterne gaae iland, for at fange dem og lade dem hænge. Til Gjengjeld fortalte Skirmen dem om sin Herres Bedrifter i den slesvigske Feide og ved Ridderspillene, og han beskrev dem den prægtige Tournering i Helsingborg, som han selv havde seet. Derpaa sang han lystig Tourneervisen og hoppede i Sadlen, medens han sang:

„Der skinner i det fjerde Skjold
En Ørn og han er rød;
Den fører han Holger Danske,
Han hugger de Kæmper til Døde.“

„Den Ørn fører nu min Herre i sit Segl!“ — tilføiede han. — „Var jeg i hans Sted, satte jeg Ørnen i Skjoldet istedetfor de røde Bjælker. Veed I hvad jeg vil have i mit Skjold, naar jeg engang bliver Ridder? det skal være Folker Spillemands Mærke; men der maa dog Meer til; om mit Skjold skal det hedde engang:

„Der stander en Jomfru i det Skjold
Og Sværd hos Fedel og Bue;
Det fører han Skirmen Femrer,
Han vil sjunge og ikke sove.“

Medens den unge Væbner saaledes gav sine livsglade Forhaabninger Luft, vare de komne forbi Vemmeløv og nærmede sig Vaarbykro. Man hørte nu en fin Vrinsken, som af et Føl, i Krattet ved Aabredden, og Skirmen udbrød overrasket: „min lille Nordbak!“ I et Øieblik var han ved sin Herres Side og meddeelte ham sin Opdagelse.

Drost Peder standsede sin Hest. Alle holdt stille. „Har min Væbner hørt rigtigt“ — sagde Drosten — „saa træffe vi udentvivl vore Hestetyve her. De vil maaske have Rytterne med eller dog spærre os Veien. Har man Nys om hvem vi er og i hvad Ærende vi reise, var det ikke uklogt af dem at besætte denne vigtige Post.“

Begge Ridderne studsede og betragtede den lange, snevre Bro med betænkelige Miner.

„Den Bro vil jeg spærre med tolv Mand for en hel Hær!“ — sagde Ridder Rimaardsøn. — „Her er kun to Vilkaar: enten maae vi fare til i Firspring og forsøge, om vi kan hugge os igjennem, eller vi maae ride hastig neden om og see, om vore Heste kan svømme. At ride tilbage og forsinke os for at hente Hjælp, vil jeg ikke foreslaae saa kjække Herrer. Desuden har jeg ikke en eneste dygtig Rytter hjemme for Øieblikket.“

„Vi hugge os igjennem i Firspring!“ — sagde Ridder Thorstensøn. — „Men der er jo ikke en Sjæl at see —“

„Har Skirmen Ret, vil vi snart faae Fleer at see, end vi skjøtte om“ — svarede Drost Peder. — „Svømmer eders Heste godt? Hr. Rimaardsøn!“

„De to, som I og eders Væbner ride, staaer jeg inde for, naar der ikke er altfor dyndet“ — svarede Ridderen — „min og Ridder Thorstensøns ere for tunge; de blive bestemt siddende, hvor der er mindste Dynd.“

„Saa er her intet Valg!“ — sagde Drost Peder. — „Vi følges ad og maae i Guds Navn hugge os igjennem. Slut Jer tæt til os, Jægere!“

„Afsted!“ — raabte Thorstensøn og sporede allerede sin Hest.

„Tøv et Øieblik!“ — sagde Drost Peder. — „Om vi komme levende over Broen er uvist; men vor Fuldmagt maae

vi sikkre. Min raske Væbners Behændighed kan jeg stole paa: det vil ikke være vanskeligt for ham at svømme over, medens vi give Stimændene Andet at tænke paa, end at standse ham. Ere I enige med mig, I gode Herrer! saa betroe vi ham Kongens Brev og Fuldmagt; skulde vi faae Forhindring, bringer han det til Befalingsmanden paa Haraldsborg eller tilintetgjør Brevet, hvis han ikke kan undvige."

„I er forsigtig, ædle Ridder!" — sagde Hr. Rimaardsøn — „men jeg giver Eder Ret; man maa være betænkt paa ethvert Tilfælde."

„Nu vel!" — sagde Thorstensøn — „skal vi gjøre vort Testament, saa lad det skee i en Fart! mine Fingre kløe efter at faae fat i de Hunde."

„Der, min troe Skirmen!" — sagde Drost Peder og rakte Væbneren det omhyggelig indsvøbte Brevskab. — „Du har jo forstaaet os? Det gjælder Kronens og Kongehusets Sikkerhed! — fordrer jeg ikke dette Brevskab af dig paa hin Side Broen, gjør du mig Regnskab for det paa hin Side den største Bro!" Han pegede alvorlig mod Himlen og taug.

Blodet foer den kjække Væbner til Kinderne: „Jeg skal altsaa flye, som en skræmmet Vildand, og tør ikke hugge mig lystig igjennem ved jer Side? det er et haardt Bud, Herre Drost! men I vil det, og jeg adlyder. Gud være med Jer! vi sees vist paa hin Side denne Bro!" Nu vrinskede det atter i Krattet. „Min Nordbak!" — raabte Skirmen glad, idet han sporede sin Jagthest og red hastig ned ad en lille Sti, der løb til Krattet ved Aaen. I samme Øieblik fore de tre Riddere med deres fire Jægere i stærkt Firspring og med dragne Sværd imod Broen. „Een ad Gangen! eller vi styrte hverandre i Aaen" — raabte Thorstensøn og foer frem i Spidsen. De havde næsten naaet Broen, og intet Menneske lod sig see. „Blind Allarm!" — raabte Thorstensøn — „her er jo Ingen."

„Kun fort, fort!" — raabte Drost Peder og red ham forbi.

„Det var ikke min Mening!" — brummede Thorstensøn ærgerlig og vilde afvinde ham Forspringet; men de forreste Hesteskoe klapprede allerede paa den smalle Bro, og Ridder Thorstensøn maatte standse sin Hingst for ikke at styrte sin Ven i Dybet. Til deres Forundring var der Ingen, der standsede dem; den syvende Hest satte allerede Forbenene paa Broen, og Drost Peder var kun et Par Favne fra den modsatte Aabred. Han troede allerede, deres Formodning var ugrundet; da lød der bag ved ham et stærkt Stød i en Pibe; pludselig blinkede det fra Krattet, og der stod en tredobbelt uigjennemtrængelig Mur af kæmpestore, skæggede Mænd med opløftede Hellebarder for Enden af Broen og spærrede den. I samme Øieblik dannede der sig en ligesaadan Mur af de norske Fribyttere bag ved dem, og en stærk Stemme raabte bag ved: „holdt, eller I er Dødsens!"

Drost Peders Hest steilede for de blanke Hellebarder, og han var nær ved at styrte baglænds i Aaen. „Fort, fort!“ — raabte Thorstensøn og foer frem ved hans venstre Side, idet han greb den steilende Hest i Bidslet og drog den ned. De urolige Heste tumlede sig jævnsides paa den yderste Rand af Broen, og det saae ud som de svævede over Afgrunden. „Fort; fort!“ — raabte Thorstensøn endnu, men baade han og Drost Peder søgte forgjeves at tvinge deres skye og fremmede Heste fremad. Den pludselig standsede Fart bragte alle de følgende Heste tæt sammen i den største Uorden og ingen af dem kunde nu røre sig uden at de maatte støde hverandre ud over Broen. „Kast eders Vaaben!“ — raabte Stemmen bag ved dem — „eller vi styrte Jer ned Alle som een!“ Nu klang Drost Peders Sværd mellem Hellebarderne, og Morten Langkniv faldt, idet hans lange Kniv svirrede forbi Drost Peders Øre. „Styrt dem da ned, de Hunde! — hug løs!“ — raabte den unge Røverhøvding bag ved. Med et vildt Skrig begyndte der et rasende Angreb fra begge Sider paa eengang. Drost Peder og Thorstensøn kæmpede en fortvivlet Kamp paa Randen af Broen, hvor de lange Hellebarder saarede deres steilende Heste i Bringen. Et Forfærdelsesskrig lød bag ved dem — der trængte de norske Sørøvere frem, og de fire bageste Jægere styrtede med knusede Rygben tilligemed deres Heste i Dybet. Nu først kunde Rimaardsøn røre sig; han vendte behændig sin Hest, for ikke at faae samme Skjæbne som de ulykkelige Jægere; han vilde hugge ind paa de vilde, skrigende Fribyttere, da traf hans Blik den unge Røverhøvding med Ridderhatten — Sværdet faldt ham af Haanden og begge blegnede. „Hold inde, Karle! giv dem Plads!“ — raabte Røverhøvdingen med mægtig Røst — „i Satans Navn, lad dem ride!“ — I et Øieblik var der ingen Røver meer at see paa Broen. Drost Peder og Ridder Thorstensøn studsede, som der var skeet et Mirakel, og fore hastig over den pludselig ryddede Bro. Ridder Rimaardsøn fulgte dem, taus og bleg som en Dødning. De rede op paa Høien over Krattet; der standsede de og vendte deres udmattede og blødende Heste. Nu saae de hvorledes de ti Røvere flygtede med deres faldne Kammerats Lig over Broen og forsvandt i Krattet paa den modsatte Aabred.

„Hvad var Dette?“ — sagde Drost Peder — „kæmpede Herrens Dødsengel med os og slog Morderne med Forfærdelse? Blev I ogsaa frelst? Ridder Rimaardsøn!“

„Frelst!“ — gjentog han mørk — „ja, i Satans Navn blev jeg frelst. Det havde været mig bedre, om jeg nu laae knust blandt mine Jægere!“

„Hvad fattes Eder? er I saaret?“ — spurgte Thorstensøn. — „Der er ikke en Blodsdraabe i eders Kinder, og I er ikke den Mand, der blegner i Faren.“

„Paa Legemet fik jeg intet Saar“ — svarede Ridderen

— „men der foer mig et tveægget Sværd gjennem Sjælen. Den ulyksalige Røverhøvding med Ridderhatten var min fredløse Broder Lave. Gud være hans syndige Sjæl naadig! falder han i mine Kystjægeres Haand, maa jeg selv dømme ham til Hjul og Steile.“

Begge Ridderne forstummede og følte med Gru deres Reisefælles bittre Sjælekval, idet de nu tillige kunde forklare sig Grunden til deres forunderlige Redning. „Tænk ikke meer derpaa, brave Hr. Bent!“ — tog endelig Thorstensøn trøstende Ordet. — „I vore gale Tider kan et ungt Vildhoved let forløbe sig. Var han Høvding for disse Karle, fortjente han at staae i Spidsen for en Hær af Helte. Planen var snild og Foretagendet dristigt, hvis han kjendte os.“

„Var det Synet af eders trofaste Aasyn, der slog ham med Anger og Gru, ædle Ridder!“ — sagde Drost Peder — „saa er der endnu Haab om hans Redning: — vor ædle Dronnings Frænde kan ikke være falden dybere, end at han med Guds og den hellige Jomfrues Bistand kan reise sig, hvis der undes ham Frist.“

Rimaardsøn rystede paa Hovedet og taug.

„Velkommen, velkommen paa denne Side Broen, ædle Herrer!“ — raabte nu en glad og livlig Stemme, og Væbner Skirmen kom farende nede fra Aaen og svingede lystig sin Hue. Han red paa sin lille Nordbak og havde Drost Peders og Ridder Thorstensøns Heste ved en Line efter sig. I et Øieblik holdt han ved deres Side paa Høien. Han sprang af og rakte sin Herre det betroede Brevskab tilbage. „Her har I Kongens Brev, Herre!“ — sagde han glad — „der er ikke kommet en Draabe Vand til det, hvorvel der ikke er en tør Traad paa min Krop.“

„Min gamle Abildgraa!“ — udbrød Thorstensøn og sprang af sin saarede Hest, som han lod løbe. Den høie, graae Hingst sprang lystig, da den saae sin Herre; han klappede og kyssede den, som en gjenfunden Ven, og svang sig glad i sin egen Sadel. Drost Peder havde forvaret Kongens Fuldmagt og berømmet den troe Væbner for hans Raskhed. Han var ogsaa stegen af den fremmede Hest, der blødte stærkt og neppe meer kunde bære ham. Han undersøgte først dens Saar og bandt sit Skjærf om dens Bringe, derpaa overlod han den til sin Væbners Omsorg og klappede saa rolig sin kjære Brune, som utaalmodig sparkede i Jorden. „Det var flinkt!“ — sagde han til Skirmen, idet han svang sig i Sadlen. — „Hvorledes fik Du Hestene fat?“

„Medens I Andre sloges, vilde jeg dog ikke være ledig,“ — svarede Skirmen — „jeg fandt strax min lille Nordbak; han havde nær sparket mig ihjel af Glæde, den Engel! — begge de andre Bester græssede ogsaa ved Aaen. Øget, jeg red paa, gav jeg et Smæk og lod rende hjem, og havde jeg ikke havt min Nordbak, var jeg bleven siddende i Dyndet.“

»Velkommen, velkommen paa denne Side Broen, ædle Herrer!«

„Du er en Fandens Knøs!“ — sagde Thorstensøn — „Naar du ikke var saa stumpet, kunde der blive en dygtig Karl af dig.“

„I har vel ogsaa været stumpet engang, strenge Ridder!“ — svarede Skirmen stødt — „ellers skulde Pokker have været eders Moder.“

De vare nu Alle tilhest, og Thorstensøn var snart et godt Stykke Vei forud.

„Men mine arme Jægere!“ — udbrød Ridder Rimaardsøn og standsede — „skulde Ingen af dem endnu kunne reddes?“

„Jeg saae dem styrte ned“ — svarede Skirmen. — „Det var et fælt Syn; — jeg var allerede over Aaen; men jeg red ud igjen for at bjerge dem. Den sorte Hingst var flink; han svømmede i Land; men de tre Valakker blev i Dyndet“ — —

„Men Menneskene, de ulykkelige Jægere“ —

„Ak, det var en Jammer“ — svarede Skirmen med et let Suk — „dem var der ikke Liv i eller et helt Lem paa — jeg fik dem slæbt i Land, og jeg bad i Hast to Fadervor og et Ave for deres Sjæle. Ligene lovede en gammel Bondekone mig at sørge godt for.“

„Broder! Broder! det Blod kommer over dig“ — sukkede Rimaardsøn med dæmpet Stemme og gav sin Hest af Sporerne. Snart indhentede de Alle Ridder Thorstensøn, og de fortsatte nu tause og i alvorlige Tanker deres Reise.

13. KAPITEL.

Det var henimod Aften næste Dag. Paa den saakaldte Flynderborg, der laae ved Ørekrog eller Helsingør, næsten paa samme Sted som det nuværende Kronborg, sad i et stort, hvælvet Værelse en aldrende Ridder i brun Husdragt ved Skatbrættet ligeoverfor en ung, deilig Pige. Det var Hr. Lave Litle og hans Datter Inge. Hun bar Ridderdamernes sædvanlige sorte Husdragt og et rødt Perlebaand med smaa indvirkede Lillieconvaller om den rige, gule Haarfletning. Den ængstelige og vaklende Ridder Lave havde, efter Samtalen med Drost Peder i Drabantsalen paa Nyborg Slot og efter den korte Tvist med Rane Kammersvend, ikke havt en rolig Time. I sin strenge Frændes, den gamle Ridder Jons Ansigt havde han troet at læse, at man havde ham mistænkt for hemmelig Forstaaelse med de oprørske Adelsmænd. Hans Bevidsthed retfærdiggjorde ham ikke, og neppe var han paa den usædvanlige Tid bleven afløst af Ridder Jon fra Drabanthøvdingsposten, førend han over Hals og Hoved havde forladt Nyborg og Danehoffet, for ikke end mere at blive indviklet i

de farlige Begivenheder, man syntes at vente. Han var kongelig Befalingsmand paa den vigtige Flynderborg, der med store Blider paa sine Volde beskyttede Indløbet til Sundet og hævdede den ældgamle Toldret, ligesom paa en fuldkomnere Maade det langt anseeligere Kronborg siden.

Ridder Lave Litle havde vel endnu ikke gjort sig skyldig i nogen Handling, der efter Landets Love kunde tilregnes ham, som beviisligt Landsforræderi; men han havde nylig været med i Mødet paa Møllerup hos Stig Andersen, og han havde der med mere Bestemthed, end nogensinde tilforn, erklæret sig for sine Venners og Frænders Sag imod Kongen. At dette Møde og dets Forhandlinger var røbet, vidste han; nu frygtede han med Rette at drages til Ansvar for Yttringer, han ei kunde negte, eller endogsaa uden Lov og Dom at blive afsat fra sin vigtige Post, som Befalingsmand paa denne Borg. Den hemmelige Uro pinte ham saameget meer, som han maatte indeslutte den i sit eget Bryst. Han havde ikke Fortrolighed til noget Menneske paa Borgen. Han levede der, som Enkemand, med sin Datter, hvem han deels endnu ansaae for et halvt Barn, deels endogsaa frygtede for at lade skue for dybt i hans Inderste. Dette sit eneste Barn elskede han dog høit, uagtet hun saa lidet stemte med ham i Alt, hvad der angik de vigtige offentlige Anliggender, som hun viste langt mere Deeltagelse for, end man kunde vente af en Pige i hendes Alder. Hun var neppe femten Aar, men var af en høi, rank Væxt, og hun yttrede allerede en saa bestemt og fast Villie, at den vaklende Fader ofte forbausedes derover. Hun var en Datterdatter af den mægtige, nylig afdøde Ridder Absalon Andersøn, der regnede sin Slægt fra Asker Ryg og Skjalm Hvide og i sit Testament rigelig havde betænkt Ridder Lave Litle og hans Datter. Stolt Inge, som den djærve Pige allerede kaldtes af Borgens Folk, lignede fornemmelig sin høihjertede afdøde Moder og havde ikke alene arvet Moderens og den hele Absalonske Slægts ægte danske Udseende, men ogsaa deres forrige fædrelandske Aand, i uadskillelig Forening af trofast Kjærlighed til Fødelandet og Hengivenhed for det retmæssige Kongehus. Naar der taltes om de Farer, der truede Kronen og Riget, glindsede hendes mørkeblaae Øine, og hun ønskede kun, at hun, som hendes ædle Frænde, Jon Litle, eller David Thorstensøn eller Drost Peder Hessel, kunde vaage over Landets og Kronens Sikkerhed med mandlig Adkomst og Kraft. Drost Peders Navn nævnede hun dog sjelden og, som det altid syntes, med en vis Uvillie. At hun allerede som Barn var bestemt til hans tilkommende Hustru var hende en utaalelig Tanke og oprørte hendes Følelse af Menneskefrihed og kvindelig Værdighed paa det Bittreste. Hun kunde kun svagt erindre sig den unge Drost, som en ret smuk og venlig Dreng, hun som Barn havde leget med. Dengang syntes hun ret at have havt ham kjær; men fra

det Øieblik, det var sagt hende, at hun var bestemt til hans Hustru, havde det været hende modbydeligt at erindre sig ham. Det var ligesom en usynlig Magt havde gjort ham til hendes Arvefjende, og han var det eneste Menneske, hun var tilbøielig til at troe Ondt om uden tilstrækkelig Grund. Det meget Gode og Fortræffelige, hun siden hørte om den unge, virksomme Drost og hans Fortjenester af Landet og Kongehuset, kunde hun vel ikke negte en vis Deeltagelse og Høiagtelse; undertiden kunde hun endogsaa herover glemme hint forhadte Forhold og selv udbryde i ufrivillige Yttringer af Beundring; men det ufordeelagtige Rygte, der i de sidste Aar havde udbredt sig om den unge Drost, var ogsaa kommet hende for Øre. At han for en stor Deel kunde takke sin Skjønhed og Artighed for sin hastige Ophøielse, var en almindelig Mening blandt Folket, selv hvor man yttrede sig finest og skaansomst. Denne formeentlige Plet paa Drost Peders Ære, som Misundelsen kun var alt for ivrig i at udbrede, havde forvandlet Inges Agtelse for den hende forudbestemte Brudgom til Foragt og næsten til Afsky. Hun havde ofte paa det Indstændigste bedet sin Fader, heller at begrave hende i et Kloster paa Livstid, end nogensinde opfordre hende til at ægte en Mand, som hun med alle hans Fortjenester dog aldrig i Verden kunde agte eller elske. Hidtil havde Faderen kun givet ubestemte Svar paa disse Bønner og bedet hende betænke sig, idetmindste til hun havde seet ham og fornyet det halvforglemte Barndomsbekjendtskab. Drosten var en udmærket Mand, en sand Lykkens Yndling — sagde han — uden Nødvendighed maatte man ikke bryde et Løfte, som var givet en afdød Ven; det havde tvende høie Slægters Lykke og Bevarelsen af deres Velstand og Indflydelse til Hensigt. Men i det sidste halve Aar havde Faderen selv ofte yttret sig med Misbilligelse om Drost Peder og hans ivrige Virksomhed for at hævde den misbrugte Kongemagt. Mod denne Dadel forsvarede vel stolt Inge hans Handlemaade ivrig, hun priste ham endog, som en djærv Ven af Landet og Kongehuset; men hendes Glæde var dog stor, da Faderen nu ved sin Hjemkomst fra Danehoffet havde erklæret hende fuldkommen løst fra enhver Forpligtelse med Hensyn til Drost Peder Hessel. Han havde givet hende sin Haand paa, at hun aldrig skulde ægte denne ivrige Kongetjener, som enhver frisindet dansk Mand havde den største Grund til at skye, om man end ikke kunde negte ham en vis Agtelse for hans Klogskab og oprigtige Djærvhed.

Aldrig havde stolt Inge følt sig saa glad og let om Hjertet, som i disse sidste Dage, og hun greb nu enhver Leilighed til at vise Faderen sin Taknemmelighed over dette Løfte, der først gav hende den fulde Bevidsthed af hendes kvindelige Værdighed og af at være en fri, ædelbaaren Ridderdatter. Hvor nødig hun spillede Brætspil og Skak, opfordrede hun nu ofte Faderen til at forjage sin Mismodighed og Uro ved denne Ad-

spredelse, som han særdeles yndede. Hun gjorde sig den største Flid for at skjule ham med hvor liden Deeltagelse hun flyttede de døde Brikker, medens hendes Tanker gjennemføi den frie herlige Verden, hun nu saae vidt aabnet for sig, og hun med Glæde udmalede sig Billedrækken af sin berømte Slægt, hvori de ædleste danske Kvinder fra hendes tidligste Barndom havde staaet hende som herlige Lysbilleder for Øie.

Fader og Datter sade endnu tause ved Skakspillet, og Jomfru Inge saae, at den urolige Fader heller ikke gav Agt paa sine Træk, men ofte flyttede Brikkerne som i Drømme.

„Men sig mig dog, kjære Fader!“ — afbrød hun endelig den lange Taushed — „troer du, det er muligt, hvad man her har sagt, medens du var borte — skulde Kong Abels Sønnesøn, den dumdristige Hertug Valdemar, virkelig tragte Kongen efter Kronen og Livet?“

„Tys, Barn! tal ikke saadanne Ord! de kan koste vort Liv!“ — svarede Faderen ængstelig og saae sig om. — „Det er en dum, løs Snak. Men Den, der bringer slig farlig Snak i Omløb, burde aldrig meer see Dagens Lys. Hør aldrig efter slig Tale, min kjære, gode Inge! og tænk aldrig paa slige Ting, som du dog ikke forstaaer dig paa! Beskedne unge Piger tale ikke om Statssager, men passe deres Væv og deres Husgjerning; det har jeg sagt dig saa tidt. Jeg sætter dig nødig irette, mit gode Barn! men du gjør mig mangengang angest og bange ved din Tale.“

„Men naar det gjælder Land og Rige, Fader! saa er' vi unge Piger dog ligesaagodt danske, som de unge Riddere og Svende. Før har danske Kvinder dog ogsaa maattet tænke paa vigtige Ting. Havde Fru Inge og stolt Ingefried ikke turdet tænke paa Andet, end deres Væv og deres Stegers, saa havde de ikke boret Svend Grathes Flaade i Sænk, og saa var den store Kong Valdemar maaske aldrig bliven Konge i Danmark.“

„Hvor faaer du alle de Historier fra, bedste, kjæreste Barn! hvor har du hørt de gamle, dumme Eventyr, som du altid kommer med? af mig hører du aldrig Sligt; det veed jeg.“

„Ih, det fortalte Moder mig, da jeg var ganske lille, og hun lærte mig saa mange smukke, gamle Viser derom.“

„Viser! der har vi det — alle Viser og Krøniker lyver, Barn! Det er ikke Andet, end Digt og Overtro, som Folk hitte paa, der ikke har Andet at gjøre, end at binde Børn og Taaber Noget paa Ærmet. Naar hører du mig fortælle Historier eller synge Viser? Folk, der har alvorlige Ting i Hovedet, tænker ikke paa sligt Fjas.“

„Jeg har rigtignok aldrig hørt dig synge eller fortælle, Fader! men Moder sang og fortalte jo dog saa smukt, og hun holdt meget af de gamle Sange. Var der ingen sandfærdige Viser til, og vilde unge Piger ikke synge om vore gamle Konger og Kæmper og vore troe, ædle Kvinder, saa vilde jo ingen

stor Mand eller Kvinde erindres længer, end de levede, og saa var det ikke værd at leve i Verden; saa var det Herligste, der skeer iblandt os, jo ogsaa kun forgængeligt Tant. Hvad hjælper det os, om vi er rige og mægtige, naar vi dog Intet udrette, som fortjener at huskes, naar vi er døde? og hvad kunde de største Menneskers Liv være for deres Efterkommere, naar man ikke med Hjertens Lyst vilde bevare deres Navne og deres Bedrifter i Krøniker og Sange?"

„Ak, Barn, kjæreste Barn! det er Sværmeri og Overtro. Hvad der er værd at huske, det husker man nok, uden at man behøver at læse Krøniker eller synge Viser derom, og i vore Tider kan man have Andet at tænke paa, end Fjas og Sang og gamle Eventyr. Dog syng i Guds Navn saa meget du vil om gamle Helte og Konger! de gjøre ikke fleer Ulykker, end de har gjort; men bryd dig kun ikke om hvad der skeer i vore Tider! det er hverken værd at synge eller tale om. Ingen er lykkelig før han er kommen i sin Grav, sagde en gammel Viismand; og det var et sandt Ord. I saa urolige Tider, mit Barn! kan man ikke være forsigtig nok: et ubesindigt Ord kan gjøre større Ulykker, end du drømmer om. See engang paa Banneret derude hvorledes Vinden staaer!"

Inge reiste sig og saae ud af det runde Vindu i Slotsgaarden, hvor et høit Banner med de to kongelige Vaabenløver vaiede over den murede Porthvælving.

„Vinden er gaaet mod Øst" — sagde Inge ligegyldig og satte sig igjen. — „Venter du maaske Nogen fra Skaane iaften?"

„Det just ikke!" — sagde Ridderen og reiste sig. — „Østenvind? — hm! — og den var dog nordvestlig for en Time siden; men den Vind kan nu Ingen gaae over Sundet iaften. Jeg maa ud og tale med Færgefolkene. Jeg venter nogle fremmede Herrer, Barn! — det er fornemme Folk og mine gode Venner. Skulde de komme, medens jeg er borte, saa tag venlig imod dem og sæt det Bedste frem, du har i Huset! Underhold dem, som jeg veed du kan! men spørg dem hverken om deres Navn eller deres Reise! Det sømmer sig ikke. Tal for Alting ikke et Ord om Statssager og om hvad du mener eller ikke mener om deslige Ting! Det er Noget, du ingen Mening maa have om. Nu, nu! du bliver rød, mit Barn! du kan dog ikke vredes paa din Fader? Forstaa mig ret! du maa i Guds Navn mene hvad du vil det kan Ingen forbyde dig; men det er ikke Tider til at sige for høit hvad man mener, og du er aldrig forsigtig, lille Inge! du taler tidt høit og dristigt om Ting, som jeg neppe tør tale sagte om i mit Lønkammer. Glem nu ikke hvad jeg har sagt! Jeg rider kanske de Fremmede imøde og bliver maaske borte en Times Tid. — Skulde de komme en anden Vei, end jeg formoder, og være her før jeg, saa sørger du for dem, som en flink Husmoder! Portneren og Gaardsfogden

veed Besked, og Borgen staaer iaften aaben for enhver Reisende, uden at Nogen behøver at nævne sig. Du er dog ikke bange for at være ene, mit Barn! du har jo dine Terner i Nærheden, og Borgestuen er fuld af Huskarle."

„Bange!" — gjentog stolt Inge og blev endnu mere rød. — „Nei, Fader! hvad skulde jeg være bange for? dine Venner kan jo ikke være din Datters Fjender. Men du er saa underlig, min Fader! saa hemmelighedsfuld, og du er ikke glad og rolig; du er dog ikke syg?"

„Nei vist ikke, Barn! men jeg har nogle fortrædelige Ting at tænke paa, som du ikke forstaaer dig paa. Bryd du dig ikke derom! — Sid nu ikke ene her i Halvmørket! tænd Lys og lad dine Tærner komme ind og synge Viser med dig! Du maa gjerne synge Viser, Barn! det passer for din Alder. Hvad jeg før sagde om Viserne, mente jeg ikke saa nøie. Vær nu kun munter! og vær ikke urolig for mig! jeg fattes Intet." Han klappede hende venlig paa Kinden og gik.

Det begyndte at mørknes. Faderens hemmelighedsfulde Uro og slet fordulgte Ængstelighed havde gjort et besynderligt Indtryk paa den unge Pige, der ellers aldrig vidste hvad Frygt var, og da hun nu sad ene i den store, dunkle Hal, faldt der hende allehaande foruroligende Tanker ind. I de sidste urolige Tider havde man hørt mange tildeels ugrundede Rygter om Røvere og Stimænd. Dette ængstede hende dog mindst; men at Landet var fuldt af hemmelige Forrædere, som truede Kongen og alle hans troe hengivne Mænd med Undergang, var et almindeligt og for Jomfru Inge langt frygteligere Rygte. Denne vigtige Borg blev sædvanlig holdt strengt tillukket for enhver Fremmed, der ikke først paa det Nøiagtigste angav sit Navn og sit Ærende. Hvorfor der hermed skete en Undtagelse denne Aften, var hende ubegribeligt, og hvad der bevægede hendes Fader til at forlade Borgen paa denne Tid, naar han dog ventede saa vigtige og fornemme Gjester, kunde hun heller ikke begribe. Af hans urolige Opmærksomhed for Vinden og hans Misfornøielse med, at den var østlig, saavelsom af hans Forbud om at spørge de Reisende om deres Navn og Reise, formodede hun, at han maatte vente nogle Venner eller Frænder, der maaske vare under Forfølgelse og agtede sig til Skaane inat. Uagtet Faderens Tilbageholdenhed og Forsigtighed havde hun mærket, at han tog ivrig Deel i Stig Andersens og hans andre Frænders Harme mod Kongen, som hun dog ikke ret vidste Grunden til. At Kongen havde fornærmet Stig Andersens Hustru og derfor var bleven undsagt af den mægtige Marsk, havde hun vel hørt tale om; men de nærmere Omstændigheder kjendte hun ikke. Efter det Begreb, hun gjorde sig om en Konge, og de Forestillinger om en saadan Mand, hun alt som Barn havde dannet sig af hendes Moders Fortællinger om de store Valdemarer, havde hun en saa dyb Ærbødighed for Kongenavnet, at det var hende ubegribeligt,

hvorledes en Undersaat saaledes kunde fornærmes af sin Konge, at han nogensinde kunde have Ret til at opsætte sig imod ham. At hendes Fader for Venskabs og Slægtskabs Skyld kunde lade sig forlede til at glemme sin Troskab mod Kongen, var vel en Tanke, som hun gruede for at tænke sig klart; men hun begyndte dog nu lønlig at frygte for en saadan Ulykke, som hun af alle mulige ansaae for den største. Hun følte sig for første Gang i sit Liv ret ængsteligt stemt. Hun saae sig om i den dunkle Hal, og det var hende som der i hver Krog stod en lurende Kongemorder med blinkende Dolk. Hun reiste sig hastig for at kalde paa sine Terner og faae tændt Lys. Neppe havde hun reist sig, før Døren aabnedes sagte og en plump, svær Mandsskikkelse, tæt indhyllet i en mørk Vadmelskappe, traadte listende og forsigtig over Tærskelen. Det sidste Glimt af det forsvindende Dagslys viste hende et vildt, rødskægget og smudsigt Ansigt, som mere lignede et glubende Dyrs, end et Menneskes. Hun veg et Skridt tilbage og var nær ved at udstøde et Angestskrig; men hun bluedes over sin Frygt og betvang den, idet hun erindrede sig sin Faders Bud, at hun skulde tage med husmoderlig Værdighed mod hans Gjester.

„Velkommen, Fremmede!“ — sagde hun saa kjækt som det var hende muligt, skjøndt med bævende Stemme, og gik et Skridt fremad, hvorved hun dog ikke kom længer, end et Par Skridt fra Døren til Stegerset. — „Min Fader kommer strax!“ — tilføiede hun. — „Tillad, jeg henter Lys!“

„Nei, intet Lys, skjøn Jomfru! — er I ene her paa Borgen?“ Dette Spørgsmaal af en dyb, raa Stemme, der dæmpet og hemmelighedsfuldt lød hende imøde, forøgede hendes Angest, og den høie, plumpe Kæmpeskikkelse traadte et Par Skridt længere frem i Salen. Hun traadte hastig tilbage og greb fast i Klinken til Stegersdøren, men fattede Mod igjen og blev staaende. „Ene?“ — gjentog hun — „nei, vel er jeg en Ridderdatter, men jeg paatager mig dog ikke alene at forsvare en kongelig Borg. Vil I see Borgens Besætning, kan den være her paa Øieblikket —“

„Lad mig ikke kyse Jer bort, skjøn Jomfru!“ — sagde den Fremmede og gik et Skridt tilbage. — „Jeg kommer fra en Søfart og jeg har ikke faaet mig pudset og opstudset til at lade mig see for fine Kvindfolk. Jeg er kun en ringe Staldknegt og er sendt hid i min Herres Ærende for at spørge om Ridder Lave Litle kan huse sine Venner inat, og om ikke et Kobbel kongelige Jagthunde er kommet hertil iaften.“

„Min Faders Venner ere velkomne!“ — svarede Ridderdatteren. — „Han er selv dragen dem imøde og vil være her paa Øieblikket. Hundene veed jeg ingen Besked om. Er I de fremmede Herrers Tjener, saa skal I strax blive bænket i Folkestuen.“ Hun vilde gaae og greb i Klinken for at aabne Stegersdøren; men den Fremmede hævede Haanden advarende, næ-

sten truende: „Bliv! intet Lys! — jeg gaaer strax!“ — mumlede han. — „Her er altsaa ingen fremmede Gjester? ingen Reisende fra Nyborg?“

„Ikke, saavidt jeg veed“ — svarede Inge — „men Borgen er stor, og skjøndt her ligger mange kongelige Krigsmænd, er her Plads nok til Gjester, som ere Kongen og Landet troe.“

„Godt! — Jeg skal bringe min Herre det Svar, og er han tilfreds dermed, seer I os snart. Farvel, skjøn Jomfru! hvorvel I ikke synes at have Lyst til, jeg skal komme Jer nær, tør jeg dog bande paa, I er ligesaa kjøn, som I er kjæk. For min Skyld behøver I ellers ikke at gjøre Kvalm eller kalde Borgens Besætning sammen. Her kommer jeg som en god Ven; min Herres gode Venner ere ogsaa mine.“ Med disse Ord gik han hastig ud af samme Dør, han var kommen ind ad. For at han dog ikke skulde komme igjen, førend der var Lys og flere Mennesker tilstede, gik Jomfru Inge først hen og slog en Skodde for Døren efter ham. Derpaa kaldte hun paa sine Terner og lod dem tænde alle Voxkerterne, der i den store Sal vare anbragte under blanke Skjolde paa de kalkede Vægge. I det runde Sideværelse lod hun dække Bord til de bebudede hemmelighedsfulde Gjester, og selv gik hun gjennem Stegerset til Borgestuen, for at see om Huskarlene vare tilstede. Hun saae dem Alle, tolv i Tallet, sidde ved Nadverbordet, og hun gik tilbage til Stegerset, uden at lade sig mærke med sine Betænkeligheder for Nogen. Saasnart hun havde givet Madsvenden og Fadeburpigerne de fornødne Befalinger, gik hun, tilsyneladende rolig, ind igjen i den oplyste Sal, slog Skodden fra Forstuedøren, efter Husets gjestfrie Skik, og lod kun et Par Terner blive hos sig. De satte sig, som sædvanlig, ved deres Sømmebord og fremtoge deres kvindelige Haandarbeider. Den Ene af Ternerne var en ung, munter Pige, som altid vidste Nyt og havde Meget at fortælle. Hun saae forundret paa de mange Kerter og den prægtige Anretning og spurgte nysgjerrig, hvad det var for Gjester, man ventede saa silde og med saa usædvanlig Stads.

„Jeg kjender dem ikke“ — svarede Inge i ligegyldig Tone. — „Men fortæl os noget Nyt, lille Else!“ — tilføiede hun hastig og som det synes for at adsprede sig — „har du nylig hørt Noget fra din Kjærest? kommer han ikke herover og henter dig i Sommer?“

„Det har gode Veie, Jomfru!“ — svarede Else og var nu strax inde i sin Yndlingsmaterie. — „Han bryder sig meer om sin mandhaftige Herre paa Møllerup, end om mig og alle Piger i Verden. Siden han var med Marsken i den svenske Krig, er han bleven lidt storagtig; men det fortænker jeg ham ikke i: han kan dog sige, han har været med at rive en Konge af Pinden. I gjør store Øine, Jomfru! men det er dog baade vist og sandt. Blev den forrige svenske Konge ikke afsat? og det voldte dog vor drabelige Marsk Andersen og hans raske

Folk. Mads Jyde er Marskens høire Haand; han er næsten ligesaa høi som sin Herre, og han er en forvoven Karl, maa I troe. Var han ikke en fattig Bondesøn, kunde han, Skam, gjerne blive Ridder engang. Men lader han nu ikke snart høre fra sig" — vedblev hun og slog Nakken tilbage — „saa er jeg heller ingen Kastekjep; bryder han sig ikke meer om lille Else, saa giver jeg ham en god Dag og seer mig om en Anden. Her er ogsaa smukke og kjække Karle i Sjælland, og jeg behøver ikke at lægge mig syg for en jydsk Landseknegt."

„Du ligner ikke din trofaste Navne i Visen" — sagde Jomfru Inge — „hende, som sørgede sig tildøde over Ridder Aage."

„Det har vist været meget længe siden den Historie skete, det maa I troe, høibaarne Jomfru! Nu er Verden mere oplyst og Pigerne ikke saa eenfoldige. Vilde man nuomstunder sørge sig ihjel over de unge Karles Vægelsind, saa blev her snart ingen levende Piger meer i Landet. Nei, nei," — vedblev hun og nynnede:

„Alt som man træder paa Trøskebro,
Saa er de unge Karles Tro.

Alt som man griber en Aal om Hale,
Saa er de unge Karles Tale."

„Den Vise er ny" — sagde Jomfru Inge — „saaledes hedder det ikke i de gamle; der gaae de troe Elskende i Graven med hinanden."

„Velbekomme!" — sagde Ternen — „det kan jeg dog ikke sige, jeg havde Lyst til, om Mads Jyde døde; en død Brudgom bliver jo heller ikke levende, om man saa ti Gange gik i Graven med ham."

„I gamle Dage var der dog meer Troskab blandt Folk" — sagde Inge alvorlig — „da stod det ogsaa bedre med Land og Konge. Det har været lykkelige Mennesker, der levede i Danmark i gamle Dage."

„Hvad Lykke var der da i at døe af Sorg? ædle Jomfru! det kan jeg slet ikke begribe; og hvad kommer det Kongen og Landet ved, at der ingen Stadighed er ved de forvildede Krigsknegte?"

„Det skal jeg sige dig, lille Else! naar der ingen Stadighed er ved Krigsmændene i det Stykke, saa er der ligesaa lidt i alt Andet, og saa kan man heller ikke stole paa dem, naar de skal forsvare Land og Rige. Den, der kan glemme og forlade sin Kjærest, kan endnu lettere glemme og forlade sin Herre."

„Det gjør, min Tro, Mads Jyde ikke!" — svarede Else. — „Han slaaer heller alle andre Mennesker ihjel, før han

taaler, at Nogen siger et ondt Ord om hans Herre. - Han har selv engang løftet Kniv imod mig for den Sags Skyld, hvorvel han forbandede sig paa, at han holdt af mig som sin Øiesten. Han skulde ikke være bange for at tage et Tag i Kongen selv, hvis det kom til ordentlig Krig mellem Kongen og Marsken.“

„Er du afsindig? Pige!“ — udbrød Jomfru Inge forbauset. — „Marsken er jo Kongens Undersaat. Vilde han føre Krig mod Kongen, var han jo en Forræder og skammelig Oprører.“

„Det forstaaer jeg mig ikke paa“ — sagde Else — „men det veed jeg nok, at naar Marsken ikke har kunnet havt sin Hustru i Fred for vor Konge, medens han dog førte Krig for ham som en brav Karl, saa var det ikke saa urimeligt, om den tappre Herre blev vred i Hu og tog sig selv tilrette saa godt han kunde.“

„Det er vist en skammelig usandfærdig Snak. En ægte Skjoldung kan aldrig vanære sin høie Slægt.“

„Mig er det lige kjært!“ — svarede Ternen — „men jeg var tilfreds, Mads Jyde kun vilde holde sig fra de Store og deres Klammerier. Det gaaer tilsidst dog ud over de Smaa, og han kan gjerne komme i stor Ulykke derover tilsidst. Jeg husker nok hvad der staaer i Visen“ — og nu nynnede hun:

„Ridderen og hans Svende
De red fra Thinge i Trop:
Ridderen lod man rende,
Men Svendene hængte man op.“

„Lad os før synge en af de gamle, gode Viser, lille Else!“ — afbrød Jomfru Inge den letsindige Terne — „og læg dig ret paa Hjerte hvad du synger! saa kommer du maaske ogsaa engang ihu, at du er en dansk Pige.“

„Det har jeg godt ved at huske“ — svarede Else — „allenstund jeg ikke forstaaer et tydsk Ord og har Ulykke nok med det Jydske.“

„Men en dansk Pige er sin Fæstemand tro, og en dansk Mand svigter ikke Land og Konge. Husker du Visen om Kong Didrik? Lad os synge den!“ Jomfru Inge begyndte nu, og begge Ternerne sang med:

„Kongen raader for Borgen
Og saa for alle Land,
Og saa for mangen rasker Helt
Med draget Sværd i Haand.
Men Kongen raader for Borgen!“

Idet de sang, aabnedes Døren; men Jomfru Inge tænkte nu kun paa Heltesangen, som hendes Moder havde sjunget for

hende i hendes Barndom og hvorved hun altid ubevidst havde tænkt paa sit Drømmebillede af en Konge, som Kong Valdemar den Store, og paa en Borg, som Flynderborg, hvor hun var fød, og som var den eneste Borg, hun kjendte. Hun kom altid ved Sangens raske Tone og de Barndomserindringer, den vakte hos hende, i en glad og lykkelig Stemning og følte sig ret tryg paa Borgen, som Kongen raadte for med de raske Helte. Ogsaa dennegang havde Heltesangen samme betryggende Virkning. Hun havde glemt Alt, hvad der nys ængstede hende; hendes Øine tindrede af livlig Begeistring, og Ternerne gave kun Agt paa hende, medens hun med sin rene og usædvanlig dybe Sangstemme vedblev:

„Lad Bonden raade for sin Bo!
Den Hofmand for sin Hest!
Kongen udaf Danmark
Han raader for Borg og Fæste;
Men Kongen raader for Borgen!“

Nu mærkede Jomfru Inge og Ternerne først, at der traadte besporede Støvlehæle paa Fliserne. De reiste sig overraskede og Jomfru Inge med en Heftighed, som var hende usædvanlig. De saae tre fremmede Herrer midt i Hallen. Den Ene var i Jægerdragt, de tvende Andre vare klædte som borgerlige Reisende, dog med store Riddersværd under deres graae Kapper. Det var Ridder Rimaardsøn med Drost Peder og Ridder Thorstensøn.

14. KAPITEL.

Ved Riddernes Indtrædelse havde den skjønne Sangerindes Miner og Udtryk forbauset dem; de vare uvilkaarlig blevne staaende og havde ikke villet afbryde hende. Nu nærmede de sig med Artighed og hilsede den skjønne Ridderdatter. Endskjøndt de ikke vare i ridderlig Dragt røbede deres Anstand og belevne Adfærd dog strax, at de vare Mænd af høi Stand og Værdighed, og Jomfru Inge antog dem for de fornemme Gjester, hendes Fader havde talt om. Det første Blik paa deres deeltagende og venlige Ansigter beroligede hende. „Værer velkomne, ædle Herrer!“ — sagde hun fattet og besvarede deres Hilsen — „min Fader har ventet Eder og er reden Eder imøde. I ere vel altsaa komne en anden Vei, end han formodede. Eders Staldknegt eller Væbner har vel sagt Eder, at her ingen Fremmede er?“

„Vi kom først i dette Øieblik, ædle Jomfru!“ — tog Ridder Thorstensøn Ordet — „og vor Væbner har Intet kunnet sige os om Husets Leilighed; han er endnu ikke kommen længer,

end til Stalden. At eders Hr. Fader har ventet os, kan jeg heller ikke formode; vi troede, vi skulde overraske ham.“

„Til vor Forundring aabnede man os Borg-Porten uden at spørge os om Navn og Ærend“ — sagde Ridder Rimaardsøn. — „Denne Tillid er os smigrende; eders Sang, skjønne Jomfru! vovede vi ikke at afbryde; den var os en kjær Forsikkring om, at vi selv som ubekjendte vare Eder velkomne, som Landets og Kongens troe Mænd.“

„For Andre staaer ikke denne Borg aaben!“ — svarede Inge. — „Om eders Navn og Ærend spørger heller Ingen endnu, ædle Herrer! I ere min Fader særdeles velkomne, det kan jeg forsikkre Eder.“ Med disse Ord betragtede hun de djærve, ærlige Ansigter med Tillid og Velbehag. Drost Peder havde endnu intet Ord sagt, men stod forvirret og næsten undseelig for hende med et forunderligt Udtryk af Overraskelse og vemodig, næsten drømmeagtig Glæde i det stille, alvorlige Blik.

„Træder nærmere, mine Herrer!“ — vedblev Jomfru Inge med let Hjerte og følte sig fuldkommen befriet fra enhver Tvivl om noget ulovligt i hendes Faders Forbindelser, saavelsom fra enhver Uro over de forventede hemmelighedsfulde Gjester. — „I træffer her en aaben Fruerstue, hvor jeg, sandt at sige, er glad ved at see Venner af min Fader, som kan udfylde hans Plads her i hans Fraværelse. Han forlod mig for en halv Time siden og vilde være her om en Time igjen, hvis han ikke mødte Eder. En Karl, som udgav sig for eders Staldknegt, havde nær forskrækket mig her i Skumringen. Borgen er ellers aldrig saa tilgængelig. Under disse Omstændigheder ere I mig des velkomnere. Hvis I ønsker en Vederkvægelse, mine Herrer! er den allerede beredt.“

Ridderne saae forundrede til hverandre. „Her maa en Feiltagelse finde Sted, ædle Jomfru!“ — sagde Ridder Rimaardsøn — „men hvis I tillader det, vil vi benytte den og opsætte Forklaringen til eders Hr. Fader kommer.“

„Forund mig et Spørgsmaal, ædle Jomfru!“ — tog endelig Drost Peder Ordet og syntes nu først at være opvakt af en underlig skjøn Drøm, medens hans Øine med venlig Deeltagelse havde dvælet paa den høie Jomfrues aabne Aasyn og ædle Skikkelse — „tilgiv mig, hvis det synes ubeskeden! er eders Døbenavn virkelig Inge, og er I en Datter af Befalingsmanden her paa Borgen, Hr. Ridder Lave Litle, og den ædle henfarne Frue Margaretha, Absalon Andersøns yngste Datter?“

„I har kjendt min Moder, ædle Herre!“ — udbrød Jomfru Inge glad og forglemte i sin Glæde derover hans Spørgsmaal og det besynderlig Høitidelige deri. — „Ak, nei! I har dog neppe kunnet kjende hende — ellers vilde I vel ogsaa have kjendt mig; for jeg skal ligne salig Moder paafaldende.“

„Jeg har seet eders Moder i min Barndom“ — sagde den unge Drost — „men da var hun ikke ung længer; hun var paa eders Høide. I har arvet hendes Øine, ædle Jom-

fru! og, som jeg hører, hendes dybe Sangstemme og Forkjærlighed for vore gamle Heltesange. Den Vise, I nys sang, synes jeg at have hørt i min Vugge; den kaldte mig en Tid tilbage, da jeg drømte lykkelige Drømme om Valdemarernes Dage og om ham, der raader for Borgen og saa mangen rasker Helt.“

„Det var vel ikke blot Drømme, ædle Ridder!“ — svarede Inge med livlig Deeltagelse. — „At I og disse gode Herrer ere Riddere, maa I tillade mig at troe for det Første, skjøndt jeg ikke er berettiget til at spørge derom. At Kongen, Gud skee Lov, endnu raader for alle danske Borge og Lande og for mangen rask og dygtig Helt, det veed jeg dog er ingen Drøm. Sligt vilde I og disse gode Herrer vel mindst indrømme. Har I hørt Heltesange ved eders Vugge, ædle Herre!“ — tilføiede hun med et tillidsfuldt Blik — „da er' de vist heller ikke sjungne forgjeves.“

Drost Peder rødmede, men hævede Øinene kjækt og frimodigt: „vil Gud og vor Frue“ — sagde han — „er der ingen god Drøm saa stor, at den jo kan opfyldes, og de gamle Tider kan vel komme tilbage.“

Nu aabnede en Bordsvend Døren til Spisesalen. „I har formodentlig reist langt og kan behøve en Vederkvægelse!“ — sagde Jomfru Inge, idet hun erindrede sig sin husmoderlige Pligt, og pegede paa den aabne Dør. Drost Peder, som var vant til Hofskikken og sædvanlig var en af de Første i Rangen, rakte Ridderdatteren uvilkaarlig sin Arm. Hun førte ham til Enden af Bordet i den runde Taarnstue og gav Ternerne et Vink med Hensyn paa Opvartningen. Ridder Thorstensøn og Hr. Rimaardsøn fulgte den unge Vertinde, og Thorstensøn tog Plads ved hendes høire Side. Et Par stadselige Bordsvende fremsatte braset Vildt og ristet Havrebrød paa den fryndsede Dug, medens en geskæftig Mundskjenk sørgede for at fylde Vinbægerne med sin store Sølvkande. De tvende Terner stode ærbødig bag Jomfru Inges Stol med beskedent nedslagne Øine, men kastede dog af og til et nysgjerrigt Blik til de fremmede Herrer, af hvilke den unge, smukke Drost isærdeleshed syntes at behage dem.

Snart var Samtalen atter i fuld Gang. Jomfru Inge vogtede sig vel omhyggelig for enhver Yttring, som kunde synes at røbe Nysgjerrighed, men hun havde dog Intet imod om hendes Gjester selv vilde røbe hvem de vare.

„Danehoffet skal være endt, siger man“ — tog hun ved en passende Overgang Ordet. — „Jeg beklager, at jeg aldrig har været tilstede ved et Danehof. Man hører og seer ikke Meget paa denne afsides Borg. I har vel sagtens seet Kongen, ædle Herrer! jeg gad vidst, om han seer ud som jeg tænker mig ham.“

„Hvorledes tænker I Jer ham da? ædle Jomfru!“ — spurgte Ridder Thorstensøn. „Jeg tør bande paa, I tænker

Jer ham et helt Hoved høiere, end mig idetmindste, og som Kong Didrik af Bern eller en af de andre drabelige Kæmpekonger, I synger om.“

Jomfru Inge betragtede den høie Ridder med det lange, flettede Mundskæg. „Drabeligere, end I seer ud til, behøver han just ikke at være“ — svarede hun — „men saaledes tænker jeg mig ham dog ikke. I Spidsen for en Flok raske Ryttere vilde jeg før troe I havde hjemme; men tillad mig, Hr. Ridder! I seer mig ud til at være vel hastig i Sindet til at kunne styre Land og Rige.“

Thorstensøn strøg sig om Skægget. „Det kan I vel have Ret i, skjøn Jomfru!“ — mumlede han og bekræftede med sin misfornøiede Mine den unge Dames frimodige Yttring.

„Skulde jeg sammenligne Nogen af Eder med min Forestilling om Kongen“ — vedblev Jomfru Inge — „saa skulde det før være denne Herre“ — her dvælede hendes rolige, blaae Øine forskende paa Drost Peder; han studsede ved denne Artighed, som et spøgende Smil dog strax syntes at modsige. „Men saa maatte en saadan Sammenligning ikke forundre Eder, ædle Herre!“ — vedblev hun — „saa vilde I vel heller ikke have savnet de store Valdemarers Dage, men have Magt til at kalde dem tilbage.“

Ridderne saae forundrede paa den unge Ridderdatter, der med godmodigt Lune lod til at spøge, idet hun tillige med en Prindsesses Værdighed udøvede et lønligt Herredømme over dem, som hun selv ikke syntes at ane. Drost Peders Kinder blussede; han følte sig forunderlig baade tiltrukken og tilbagestødt af den kjække, rolige Pige. Men ved hendes sidste Ord var det som han glemte sig selv og sine egne Forhold over en høiere og vigtigere Tanke. „Den Magt, I taler om, ædle Jomfru!“ — tog han stille og alvorlig Ordet, og hans store Øine tindrede med Ild og Kraft — „den Magt, som skal kalde forgangne Dages Herlighed tilbage over et Folk, den maa I vel savne, hvor den ikke uden et Vidunder kan findes: — den Magt havde ikke den bedste Helt og Ridder i Danmark — den Magt har ingen Konge i Verden; den maa komme herovenfra, og den blev det ikke enkelt Mands Lod at eie og udøve; tindrer den ikke forenet fra mange tusinde Øine og udstrømmer den ikke fra alle Danmarks Hjerter, saa kan ikke den største Konge i Verden opreise det Sjunkne og kalde de høie Fædres Aand tilbage over Folket.“

„I maa vel have Ret, ædle Herre!“ — svarede Jomfru Inge med en Deeltagelse, der gav hendes Kinder en forhøiet Rødme og hendes Øine en næsten straalende Glands — „men hvo har sagt Eder, at denne Aand er bortvegen? Vor Konge selv kjender jeg ikke, og han dadles formasteligt af Mange; men jeg veed dog, han har Mænd ved sin Side, som vaage troe og djærvt over Kronens Sikkerhed og Folkets Ære. Blandt dem tør jeg nævne min egen Frænde, den gamle

Ridder Jon; ham veed jeg hver dansk Mand vel maa agte. Var den stolte Marsk paa Møllerup saa tro, som han er kjæk, havde Danmark maaske endnu en Axel Hvide eller Grev Albert. David Thorstensøn har jeg ogsaa hørt nævne blandt vor Tids Helte, og I kjender vist selv mange flere Navne, som gjøre vor Tid Ære."

Ridder Thorstensøn nikkede og følte sig hjertelig smigret ved at høre sit Navn blandt den unge Piges Heroer. Hans og hans Venners eventyrlige Stilling her morede ham, og han fik Lyst til at høre hvad den unge fædrelandskbegeistrede Dame tyktes om hans Reisefæller. „Der glemmer I dog fast de Bedste, skjøn Jomfru!" — sagde han munter — „hvad siger I da om Ridder Bent Rimaardsøn paa Taarnborg?"

„Han skal jo bevogte Kysterne som en anden Vetheman, siger man — ham takker jeg og alle sjællandske Kvinder for at vi ikke her behøve at frygte for den vilde norske Algreve og den grumme Niels Ufred."

Rimaardsøn bed sig harmfuld i Læben og taug ved denne Berømmelse, som hans egne Øine saa nylig havde viist ham var ufortjent. Thorstensøn vilde gjøre sin mislykkede Spøg god igjen og tænkte at give sin anden Reisefælle bedre Grund til at takke ham for dette Indfald. „Men vil I nævne Landets og Kongens gjæve Mænd" — sagde han hastig — „saa burde I dog først og fremmest have nævnet den unge Drost Peder Hessel: her er neppe en Ridder i Landet, som saa tidlig har havt det Held at staae Thronen saa nær og fortjene det."

Jomfru Inge taug et Øieblik, og hendes Begeistring syntes pludselig forvandlet til Kulde. Der fulgte en kort almindelig Taushed; men det var en pinlig Evighed for den unge Drost; om han end ikke ventede at høre sig berømmet og beundret af sin skjønne Barndomsbrud, ventede han dog ikke heller at være en Gjenstand for hendes Uvillie og Ringeagt.

„Min Fader bliver længe borte" — afbrød nu Ridderdatteren den forstemmende Taushed. — „Jeg taler om Ting her med Eder, ædle Herrer! som maaske ikke passer sig blandt Fremmede" — tilføiede hun — „men I maa undskylde mig, mine Herrer! ved visse Gjenstande glemmer jeg undertiden, at man sjelden vil indrømme mit Kjøn den lille Glæde, blot at tale om det lykkelige, daadfulde Liv, det blev os negtet at tage virksom Deel i. Den Mand, I sidst nævnede, maa I tillade mig her at tie om. Ham bekymrer det vist ogsaa kun lidet hvad en dansk Pige dømmer om ham, naar hun ikke, som Dronningen, kan forøge hans Lykke og Magt."

Drost Peder blegnede. Han følte sig saa slagen og dybt krænket ved disse Ord, at han stod i Begreb med at nævne sig og idetmindste retfærdiggjøre sig for den sidste haarde Beskyldning; men Døren aabnedes nu til den forreste Sal og man hørte velbekjendte Stemmer i Nærheden. „Hertugen!" —

hviskede Ridder Rimaardsøn — og med Forbauselse saae de Hertugen og hans Drost tilligemed Algreven og Hr. Lave Litle nærme sig Døren til Spisesalen.

Jomfru Inge reiste sig for at modtage sin Fader og de nye Gjester. Ridderne stode ogsaa fra Bordet. Thorstensøn og Rimaardsøn saae tvivlraadige paa hinanden; men Drost Peder følte sig nu fuldkommen rolig. Den krænkende Miskjendelse havde vakt hele hans Stolthed; Bevidstheden om, at han ved egen Kraft og Fortjeneste var bleven med Ære hvad han var, gav ham en Frimodighed, der grændsede til Overmod. Han følte sin vigtige Stilling her, hvor han reiste i sin Konges Ærende, og hvor han havde Ret og Magt til, hvis det behøvedes, at handle med kongelig Myndighed. Han traadte Hertugen og hans Følge med Høflighed og Værdighed imøde, men uden at lade som han kjendte dem i deres simple graae Reisekapper, hvori de saaledes havde indhyllet sig, at han saae, de ikke vilde kjendes. Han henvendte sin Hilsen fornemmelig til Ridder Lave, som Borgens Befalingsmand og Herre. Den forbausede Ridder Lave kjendte Drosten strax og skiftede Farve, men han greb hastig Anledning af Drostens borgerlige Forklædning til at hilse ham som en ringe fremmed Mand, han aldrig før havde seet.

„Jeg og disse Herrer ere Eder dog ikke uvelkomne?“ — sagde Drost Peder, idet han uden mindste Forlegenhed forestillede ham sit Reiseselskab, dog uden at nævne dem. — „Vi har, som I seer, uden Betænkelighed taget vor Tilflugt til eders Gjestfrihed, Hr. Ridder. Vi har desuden et Ærende til Eder, som kongelig Befalingsmand her; det skal vi meddele Eder, naar det er Eder beleiligt.“

Ridder Lave bukkede taus og fremmed, med et ængsteligt Sideblik til Hertugen og hans Følge, der ikke syntes mindre overraskede ved dette Møde og hastig havde vendt Ryggen til Drost Peder og hans Venner.

„Vi smigre os med at være Eder bekjendte“ — vedblev Drost Peder — „uagtet vi have foretrukket at reise i fremmed Dragt. Rygterne om Veienes Usikkerhed ere ikke længer ugrundede; vi har havt alvorlige Prøver derpaa. Jeg seer, disse gode Herrer har brugt samme Forsigtighed.“ Her pegede han paa Hertugen og Grev Mindrealf, der tilligemed Ridder Abildgaard vare traadte tilbage i den mindst oplyste Deel af den forreste Sal, hvor de, tæt indhyllede i de store Kapper og med Ryggen til Spisesalen, talede hemmeligt sammen.

Ridder Lave havde imidlertid faaet Tid til at fatte sig. „Behag at følge mig til mit Lønkammer, mine Herrer!“ — sagde han pludselig bestemt, med tilsyneladende Rolighed. — „Jeg seer, min Datter har sørget for eders Vederkvægelse; jeg er til eders Tjeneste strax og kan uden Ophold høre eders Andragende. Sørg du imidlertid for mine nye Gjester, min Datter!“ Han gav Bordsvendene et Vink, hvorpaa de hastig

grebe en Voxkerte i hver Haand og aabnede en liden skjult Dør i Væggen paa den runde Spisesal. Den ene Bordsvend gik foran gjennem en lang, mørk Gang; den anden blev staaende ved Døren. „Lad mig vise Eder Veien!“ — sagde Ridder Lave og gik foran. Da Drost Peder og hans tvende Ledsagere vare komne ind i den mørke Gang, forsvandt Bordsvenden, der havde holdt Døren aaben for dem. Der blev pludselig mørkt bag ved dem. Døren sprang i Laas med en huul Klang, og Ridderne studsede.

„Det er en nem Indretning“ — sagde Ridder Lave i ligegyldig Tone. — „Jeg er beredt paa alle Slags Gjester, maae I vide. Herrer som Eder, der, som jeg seer, kommer i vigtige Stats-Anliggender, taler jeg aldrig med uden saa afsides som muligt, hvor ingen Uberettiget kan høre det.“

Den lange Gang førte til Slottets østlige Fløi og til det Taarn, der vendte ud imod Sundet. Gangen endte ved en snever, hvælvet Vindeltrappe. „Jeg maa bede Eder gaae Een ad Gangen her!“ — sagde Ridder Lave. — „Trappen er lidt smal, og I maae uleilige Eder nogle Trin opad. Denne Gang falder mig ofte besværlig; men man kan ikke være forsigtig nok i disse Tider, og lønlige Kongebud maae høres i Løndom.“ Han steg hastig foran og saae sig ikke tilbage. Drost Peder, som gik nærmest bag ved ham, standsede et Par Gange og opkastede nogle ligegyldige Spørgsmaal om Borgens Bygningsmaade, hvorved han pegede tilbage; men Ridder Lave vedblev at stige opad og besvarede hans Spørgsmaal uden at standse eller vende Ansigtet imod ham.

„Besynderligt!“ — hviskede Ridder Rimaardsøn til Thorstensøn — „var han ikke den brave Jon Litles Frænde, burde vi ikke troe ham. Saae I hans Forvirring og hans Blik til Hertugen?“

„Forraader han os, skal det koste hans Liv!“ — hviskede Thorstensøn og holdt Haanden om sit Sværdhefte. — „Vi lade ham ikke slippe tre Skridt fra os!“

Drost Peder mærkede, at hans Ledsagere hviskede betænkeligt bag ved ham; han vendte sig og lagde Fingeren paa Munden. „Vinden er nok østlig endnu“ — sagde han derpaa i ligegyldig Tone. — „Ingen kan vel tænke paa at komme over Sundet iaften?“

„Neppe muligt“ — svarede Ridder Lave. — „I faaer slaae Jer til Ro hos mig i Nat, mine Herrer!“

„Det er ikke vor Bestemmelse“ — sagde Drost Peder. — „I har desuden faaet Gjester, som maaske har større Fordring paa eders Gjestfrihed, og hvis Selskab vi nødig berøve Eder ret længe. Ere vi ikke snart ved eders Lønkammer? Hr. Ridder!“

„Paa Øieblikket!“ Han fordoblede sine Skridt. Drost Peder havde hemmelig talt Trappetrinene. Nu talte han det tredssindstyvende, og man standsede ved en Afsats. En jernbeslagen

Egedør aabnedes, og man traadte ind i et snevert Taarnkammer, hvor der kun var et eneste Vindue, der stod aabent og var forsynet med svære Jernstænger. Voxkerterne viftede i Trækvinden, og Bordsvenden tændte en stor Lygte, som hang under Loftet.

„Eders Lønkammer ligner næsten et Fængsel“ — sagde Drost Peder.

„Dertil bruger jeg det ogsaa undertiden“ — svarede Ridder Lave: — „det er det sikkreste Sted her paa Borgen. Dette Taarn staaer halvt i Vandet, maa I vide; man har en herlig Udsigt her over Sundet.“ — „Nu kan du gaae!“ — sagde han til Svenden. — „Her maa Ingen forstyrre os! Sig min Datter og de Fremmede, at de ikke skal vente paa os!“

Svenden gik. Ridderen lukkede selv den svære Dør i Laas efter ham og stak Nøglen i Lommen.

„See! nu er jeg ganske til eders Tjeneste, mine Herrer! hvilken vigtig Befaling sender Kongen mig ved tre saa vigtige Mænd? Forsigtigheden har ikke tilladt mig før at kjende Eder.“

„Vi ere udsendte af Kongen i et vigtigt Anliggende“ — tog Drost Peder rolig og besindig Ordet — „og jeg, Drost Peder Hessel, er bemyndiget til at fordre virksom Understøttelse i denne Anledning hos enhver kongelig Befalingsmand i Landet. Hensigten med vor Reise er en Hemmelighed, som Ingen er berettiget til at spørge om. Men at I, Hr. Lave Litle! som Kongens Tjener og Befalingsmand her paa Slottet, er forpligtet til uden Ophold at forsyne os med tredive Krigsmænd og et Fartøi, seer I af dette aabne Brevskab til alle kongelige Slotsbefalingsmænd i Landet.“ Med disse Ord overrakte han den studsende Ridder et aabent Brev af dette Indhold, som han foruden sin egentlige Fuldmagt klogelig havde forsynet sig med.

Ridderen gjennemlæste Befalingen med synlig Uro og gav sig gode Stunder, medens han syntes at have Besværlighed med at læse Skriften. „Herimod kan jeg Intet indvende, Hr. Drost!“ — sagde han endelig. — „Skib og Mandskab er til eders Tjeneste, naar I befaler. Men med denne Vind, som I selv har bemærket, kan Ingen tænke paa at komme over Sundet i Aften.“

„I seer af samme kongelige Skrivelse“ — vedblev Drost Peder — „at jeg er bemyndiget til paa eget Ansvar at fordre Mandskab hos enhver kongelig Befalingsmand til at fastholde og føre til Sjøborg hvilken dansk Ridder eller Lehnsmand, jeg træffer paa mistænkelige Veie.“

„Jeg seer det med Forundring!“ — svarede Ridder Lave: — „saa udstrakt og vilkaarlig en Myndighed vil jeg dog haabe, I ikke agter at gjøre Brug af, Herre Drost! en saadan Fremfærd strider aabenbart, som I selv veed, mod Kongens

Forpligtelse i Rigens Ret og Dele. Han maa intet Brev give paa at fængsle nogen Mand, førend han er lovligen anklaget paa et Herreds- eller Landsthing og ei har villet staae til Rette med Lov eller Bod.“

„I glemmer Undtagelsen, Ridder Lave!“ — svarede Drost Peder: — „denne Frihed gjælder ikke for Røvere eller Voldsmænd og naturligviis endnu mindre for Landsforrædere, og i Kraft af dette Kongebud maa jeg nu i Kongens Navn fordre, at I lader Borgen lukke og overleverer mig under sikker Bedækning enhver Fremmed, der i dette Øieblik er indenfor disse Mure.“

Ridder Lave blegnede. „I er noget vel streng, Hr. Drost!“ — sagde han ængstelig og saae til Vinduet. — „I vil dog ikke tvinge mig til at forraade mine Gjester? De ere ikke anklagede for nogen Brøde, og uden at frygte en saadan Behandling har de med Tillid betroet sig under mit Tag.“

„Denne Borg er ikke Eders, men Kongens!“ — svarede Drost Peder og syntes at bekæmpe en vemodig Følelse, idet han betragtede den ængstelige Slotsherre. — „Jeg opfylder en tung Pligt“ — vedblev han — „men hvor jeg træffer Kongens og Fædrelandets Fjender, maa jeg uden Hensyn paa personlige Forhold fordre dem anholdte. Den Ene af de Herrer, I har aabnet denne kongelige Borg for, er endogsaa Landets aabenbare Fjende: den mest berygtede norske Fribytter og Mordbrænder, Greven af Tønsberg.“

„Hvad siger I! — Algreven? — —“ stammede Slotsherren forskrækket og som høilig forbauset. — „Er det sandt, da er jeg vistnok at dadle; men jeg forsikkrer Eder — den Ene af disse Herrer er mig aldeles ubekjendt — han kom i Hertugens Følge, og jeg kunde umulig troe“ — —

„Jeg vil endnu troe Eder, Hr. Lave! skjøndt Skinnet er imod Eder. Veed I da heller ikke, at Eders høibaarne Ven og Gjest har den berygtede Røver Niels Ufred med, som sin Væbner?“

„I forfærder mig, ædle Herre!“ — stammede Slotsherren høist forvirret — „havde jeg drømt derom, skulde de aldrig sat deres Fod her paa Borgen. Hvad er nu herved at gjøre? er Borgen fuld af Røvere og Forrædere, vil neppe hele Besætningen være stærk nok til at modstaae dem.“

„For Satan! lad os sørge derfor!“ — tog nu Thorstensøn utaalmodig Ordet. — „Luk kun Døren op strax, Hr. Ridder! nu veed I vort Ærende.“

„Høflighed skal jeg for det Første udbede mig, og den Sag maa dog vel overveies“ — svarede Ridder Lave og nølede. — „Med saa mægtige Voldsmænd er det en vanskelig Sag. Jeg vil strax give Gaardsfogden et hemmeligt Tegn, at han stænger for Porten og spærrer alle Udgange.“ Han løb ængstelig til det aabne Gittervindue og raabte med dæmpet Røst: „Luk Porten i Laas, Karle! der maa ingen levende

Sjæl slippe ud!“ Derpaa greb han hastig i Lommen, oprev den store Nøgle og slog paa Gitterstængerne med den.

„Luk os heller selv ud!“ — sagde Drost Peder og gjorde en hastig Bevægelse for at gribe ham Nøglen af Haanden; men i samme Øieblik hørtes der en fjern Klang paa Stenene under Taarnet i Vandet.

„Hvad gjorde I, Herre Drost!“ — udbrød Ridder Lave, som i den høieste Forfærdelse — „der rev i mig Nøglen af Haanden. — Nu ere vi Alle her fangne. Sundet bruser stærkt; ingen Sjæl kan høre os; her vover Ingen at komme saa nær, at man kan befrie os. Og min Datter, mit arme Barn! nu er hun ene blandt de Forrædere, det Røverpak!“ Alle studsede.

„Eders Datter!“ — udbrød Drost Peder med heftig Uro — „nei, nei!“ — tilføiede han beroliget — „hende skal Røveren som Forræderen ære! Hertugen og hans Drost ere dog ikke raa, æreløse Voldsmænd, om de end har Niddinger i deres Følge. Havde I frygtet for eders Datter, Hr. Lave! havde I neppe selv bragt hende de farlige Gjester og maaske heller ikke tabt Nøglen til vort Fængsel her.“

Ridder Lave taug og gik urolig frem og tilbage. Drost Peder og Rimaardsøn betragtede den ængstelige Slotsherre med forskende Blik, der tillige røbede deres Harme over dette besynderlige Fangenskab i saa vigtigt et Øieblik. Ingen af dem tvivlede længer paa, at jo Hertugen havde kjendt dem og formodet Hensigten med deres Reise. Det var sandsynligt, at han nu vilde gribe ethvert Middel til at undvige og udføre sine dristige Planer. Overbeviisningen herom var først paa Veien til Taarnet bleven Drost Peder og hans Venner klar; Thorstensøn og Rimaardsøn havde derfor nikket bifaldende til hinanden, da de hørte Drostens raske Beslutning, paa eget Ansvar at fastholde Hertugen paa Stedet, uagtet den kongelige Fuldmagt egentlig bød dem opsætte dette Skridt til de traf Hertugen paa Skaansk Grund. Nu var denne nye dristige Plan tilintetgjort, og medens Slotsherren her deelte sine uvelkomne Gjesters Fangenskab, vilde Hertugen og hans farlige Følge rimeligviis sætte sig i fuldkommen Sikkerhed. Medens disse Tanker som hastige Lyn fore Drost Peder og den besindige Rimaardsøn gjennem Hovedet, gav Thorstensøn sin Harme Luft og udbrød i de heftigste Udtryk mod den urolige Slotsherre, som han uden Betænkning kaldte en listig Forræder, der stod Oprørere og fremmede Fribyttere bi. Han søgte strax at sprænge Døren og foer som rasende mod den med sine jernbeslagne Støvlehæle, men forgjeves. „Skaf Døren aabnet paa Stedet!“ — raabte han nu og trak sit lange Sværd — „eller, ved St. Knud! det gjælder eders Liv, feige, listige Bedrager!“

Ved denne voldsomme Trudsel sprang Drost Peder til.

„Det er mig umuligt!“ — stammede den forfærdede Hr.

Lave. — „Beskyt mig mod det rasende Menneske, Hr. Drost! til jeg selv kan forsvare mit Liv og min Ære! I maa være mit Vidne, at det er Eder og ikke mig, som har indespærret os!"

„For hvad her er skeet skal denne Herre staae os til Ansvar, naar vi fordre det" — sagde Drost Peder og stillede sig mellem Hr. Lave og den rasende Thorstensøn. — „Slotsbefalingsmanden er ubevæbnet, som I seer, ædle Ridder! Hvorledes hans Forhold saa er i denne Sag — her staaer han under Ridderlovens og min Beskyttelse. Lad os nu see, om vi med forenede Kræfter kan sprænge vort Fængsel! hvis ikke, faae vi give Tid til Nogen kan høre os og komme os til Hjælp!"

„I har Ret, Hr. Drost!" — brummede Thorstensøn og stak Sværdet heftig i Balgen. — „Niddinger ere dog aldrig sikkrere, end naar de gaae vaabenløse blandt ærlige Mænd! Lader os da løbe mod Døren paa eengang! og den maa vel give efter. Brug nu eders Kræfter, Hr. Slotsbefalingsmand! og lad os see, I ikke sparer eders Støvlehæle! saa kan I dog sige, I har fegtet tappert for eders Ære med Hælene."

Uden at svare paa denne Spot, foer Ridder Lave, som det syntes, med spændt Anstrengelse, tilligemed de tre andre Riddere mod den jernbeslagne Dør; det forenede Stød gav et frygteligt Bulder, og det dundrede huult gjennem Hvælvingerne i det øde Taarn; men Døren gik indad; den var forsynet med stærke Egestolper og lod sig ikke paa denne Maade sprænge.

Forbittret foer Thorstensøn til det aabne Vinduesgitter og raabte med en Røst, som om han vilde opvække Døde: „herop, Karle! det gjælder Slotsbefalingsmandens Liv!" Men der hørtes intet Svar. Det brusede høit fra det urolige Sund nedenunder, og der mærkedes intet Tegn til Mennesker paa denne Side Taarnet i den stormfulde, bælgmørke Aften.

15. KAPITEL.

Imidlertid havde Jomfru Inge i sin Faders Fraværelse sørget for de sidst ankomne Gjester og indbudet dem til det paany opdækkede Aftensbord. Saasnart Hertugen og hans Følge mærkede, at deres forsigtige Vert havde befriet dem fra det uventede og ubehagelige Selskab, stolede de paa hans Snildhed og besluttede at oppebie hans Tilbagekomst eller i det Mindste slaae sig til Ro til Niels Ufred bragte dem Budskab om det var muligt at afseile. De havde afkastet de graae Kapper og viist sig for deres smukke Vertinde i deres ridderlige Dragt. Den unge Hertug havde med Artighed og let fyrstelig Anstand taget Plads for Bordenden ved den unge

Vertindes venstre Side. Ridder Abildgaard indtog Hr. Rimaardsøns forladte Plads, og den forvovne norske Fribytter strakte sig plumpt paa Stolen, hvor Thorstensøn før sad. De fremmede Herrer havde ikke nævnet sig; men ved deres Indtrædelse havde Inge hørt Rimaardsøns dæmpede Forbauselses-Udbrud: „Hertugen!“ og hun formodede med hemmelig Gru, at en af dem maatte være den hende saa forhadte Hertug Valdemar af Sønderjylland. Ingen anden Hertug vidste hun af at sige, og hvad der fortaltes om Hertug Valdemars ærgjerrige og farlige Planer mod Kronen og Riget, havde bibragt hende saa ugunstige Forestillinger om denne Herre, at hun havde uddannet sig Billedet af hans Udseende saa afskyeligt som muligt. Da hun hørte ham nævnes blandt sin Faders nye Gjester, blev hun saa forfærdet, at hun havde Møie med at skjule det, og da hendes Fader forlod Stuen med de andre tre Herrer, kostede det hende stor Overvindelse, med tilsyneladende Rolighed at opfylde sine husmoderlige Pligter mod disse farlige Gjester, hvis hemmelige Forbindelse med hendes Fader opfyldte hendes Sjæl med pinlig Frygt.

Ordknap og tilbageholdende, sad hun nu ved Bordet midt iblandt dem og hørte kun halvt alle de artige Ord, Hertugen og hans Drost kappedes om at sige hende. Disse to unge Herrer syntes hun mindst at bekymre sig om, uagtet deres lette, utvungne Væsen røbede, at de vare fine, hofvante Herrer. Deres letsindige Ansigter og den betydningsløse Tale, de førte, syntes hende ikke at røbe Mænd, der kunde være farlige, og hun troede ikke i nogen af dem at see den dristige Hertug. I den tredie Herre derimod troede hun vist at see den hende saa forhadte Efterstræber af Kongens Krone og Liv. Han havde endnu intet Ord sagt; men hans skarpe Blik og hans frække, forvovne Ansigt røbede en Forslagenhed og Dumdristighed uden Lige. Med Høflighed, men uden Deeltagelse, besvarede Jomfru Inge Hertugens Spørgsmaal om hun aldrig havde været ved Hove, om hun elskede Dands og Ridderspil, Falkejagt eller Brætspil, og hvad hun morede sig med i sin Eenlighed paa dette øde Slot. Hun syntes ikke at bemærke Hertugens Forbauselse over hendes Skjønhed og hans let henkastede smigrende Yttringer derover til hans Drost. Hun gav derimod nøie Agt paa den lille, stærktbyggede Herre ved Bordhjørnet paa hendes høire Haand; han var halvt klædt som Sømand, halvt som en fyrstelig Ridder. Han strakte sig med plump Skjødesløshed paa Stolen og lod de glubske Øine løbe rundt i Salen, som om han ikke troede sig fuldkommen sikker og dog foragtede enhver Fare. Hans brede, steile Tyrepande røbede Kraft og forvoven Trods; hans korte, tætkrusede Haar var rødbrunt og løb sammen med et kort, filtret Skæg, der skjulte en dyrisk, næsten uformelig Underkjæve. Den brede Mund svulmede i raa, begjærlig Fylde og skjulte kun halvt to mægtige Rader af stærke, glindsende hvide Tænder. Tæt ved

den puklede Næse mødtes næsten de vilde, rullende Øine, der laae dybt under et Par buskede Øienbryn. Han spiste hastig og knasede med plump Graadighed de stærkeste Ben, medens den seneknudrede Haand ofte hvilede paa et med prægtige Stene besat Dolkhefte. Han satte aldrig Bægeret til Munden uden at tømme det til Bunden, og det skete hyppigt. Endelig syntes han at have tilfredsstillet Hunger og Tørst. Hans brune Kinder blussede, ophidsede af Vinen, og han kastede frække, forvovne Blik snart paa Jomfru Inge, snart paa hendes Terner, som om han sammenlignede dem og gjorde Valg imellem dem. „Nu lystig, mine Herrer!“ — tog han endelig Ordet med en raa, barsk Stemme i den norske, syngende Mundart. — „Hvad Djævlen skal det fornemme Væsen betyde her paa Reisen? og hvorfor staae de smukke Glutter der bag Jomfruens Stol? Tag I den ærbare Stumpnæse, Hr. Drost! Jeg vil holde mig til den lille, skjelmske Brune, saa vil vi lade Hans Naade beholde den høibaarne stolt Frøken for sin egen Mund!“ Han gjorde en Bevægelse som han vilde reise sig, og Ternerne fore forfærdede tilbage.

Jomfru Inge forfærdedes ogsaa, men hun overvandt sin Frygt øiebliklig. Gjestens Uforskammenhed og raae Tone oprørte hende. Paa den fremmede Mundart hørte hun strax, at denne Herre ikke var Hertugen. Med et foragteligt Blik til den frække Fribytter reiste hun sig fra Bordet og vendte sig med rolig Værdighed til de to andre Herrer. „En af Eder maa altsaa være Hertugen“ — sagde hun — „og det er mig kjært, skjøndt jeg, som en dansk Ridderdatter, ikke kan glæde mig ved at see en Mand, der har vovet at opsætte sig mod den danske Krone. Men hvem af Eder det saa er, tager jeg dog nu min Tilflugt til ham, som en Mand af ædel kongelig Byrd, og beder ham forskaane mig for at være i Selskab med dette raae Menneske, der formodentlig maa være en af eders Staldkarle.“

„Hvad! plager Satan den stolte Glut?“ — raabte Fribytterhøvdingen og loe. — „Holder Hun mig for en Staldknegt, stolt Jomfru! fordi jeg ikke gider snakke fint og pent som disse artige Hofmænd? Naar det behøves, forstaaer jeg ogsaa den Konst, trods Nogen, og ingen Dronning skal agte sig for god til at sidde til Bords med Greven af Tønsberg eller tage ham i Favn.“

„Besind Jer, kjække Greve!“ — tog Hertugen med rask Myndighed Ordet og reiste sig. — „Vi er ikke her ombord eller til Kroes, men i en ædelbaaren Ridders Hus og hos en af mine Venner. Her staaer denne Dame og hendes Terner under min Beskyttelse.“

„Hvad Djævlen! min unge, stornæsede Hertug! er I allerede ked af Kammeratskabet og vil have Klammeri?“ — brummede Algreven og strakte Benene fra sig, idet han lænede sig tilbage paa Stolen og slyngede Armene sammen over

Brystet — „den Spas vil jeg dog raade Eder fra! Greven af Tønsberg kan søbe Kaal af Fad baade med den norske og svenske Konge, uden at han behøver at gjøre sig til Hund for den Naade. Jeg lader mig ikke kue af nogen Keiser i Verden og end mindre af en lille Hertug. Som jeg sidder her, vil jeg tage mig paa at vende op og ned baade paa Jer og eders lette Drost, hvis I har Lyst til at vide, om I eller Algreven er stærkest.“

Hertugen blegnede af Harme. Ridder Abildgaard var sprungen op og havde stillet sig ved hans Side med Haanden paa sit Sværd.

„Kald paa Huskarlene!“ — sagde Jomfru Inge til Ternerne. De forskrækkede Piger løb ud af Stuen med et Angestskrig, for at gjøre Larm; selv blev den høie, alvorlige Jomfru staaende rolig og betragtede de opbragte Mænd med Opmærksomhed.

„Her er ikke Stedet til at prøve Kræfter, Grev Alf! og jeg er ingen Baadsmand, som vil trækkes om Reb med Havheste!“ — tog den unge Hertug nu Ordet med stolt Ringeagt og med Haanden paa sit Sværd. — „Vinen har været Eder for stærk, og hvad I siger iaften, vil I neppe gjentage imorgen. Dersom I kom ihu hvor I var og hvad Vind vi har, kom I maaske til Besindelse“ — tilføiede han i stolt truende Tone: — „her gjælder Greven af Tønsberg ikke stort meer, end Niels Ufred eller en anden lumpen Stimand, og vil I ikke prøve Kræfter med de danske Bødler og maale Høide med Ørekrogs Galge, tæmmer I vel eders ubændige Bærsærkermod, uden Fangefogdens og Huskarlenes Hjælp.“ Man hørte allerede Larm udenfor, og Stegersdøren foer op. „Spærrer Udgangene!“ bød Jomfru Inge og vinkede. Stegersdøren luktes igjen.

Øinene rullede vildt i Hovedet paa den berusede Fribytter. Han greb et svært Sølvfad fra Bordet og gjorde en Bevægelse, som han vilde kyle Hertugen det i Hovedet; men han besindede sig og nøiedes med at dreie det svære Fad saa smalt som et Toug. Da han saaledes havde givet sin Harme Luft og givet sine Modstandere en forbausende Prøve paa sine uhyre Kræfter, syntes han fuldkommen rolig og formildet. „Man forstaaer dog vel Spøg i Danmark!“ — mumlede han. — „Vi norske Søgutter bruge ikke at veie Ord. Vær Hun kun rolig, stolt Jomfru! og sæt Jer kun til Ro igen, mine unge, høibaarne Herrer! Vinen er maaske løbet mig lidt til Skallen — derfor gider jeg ikke staae. Og vi sidde jo ogsaa ret godt. Nu, hvor blev hun af den lille, skjelmske Brune? Lad hende komme hid og skjenke for mig! saa giver jeg alle jer Andre Døden og Djævlen; men den første Huskarl, der sætter sin Fod her i Stuen, slaaer jeg for Panden som en Stud!“ Han syntes døsig og tung i Hovedet, og strakte sig magelig tilbage paa Stolen, ligesom han agtede at tage sig

et Blund; men han holdt dog Øinene halvt aabne; hans venstre Haand hvilede paa Dolkeheftet, og han krummede den høire om det fordreiede Sølvfad, der var forvandlet til en vægtig Kølve.

„Han er beruset, som I seer, ædle Jomfru!“ — sagde Hertugen nu sagte til Jomfru Inge, idet han tilbød hende sin Arm og fulgte hende ind i den forreste Sal. — „Undskyld, at vi bragte den raae Reisekammerat med! det er ellers en brav, norsk Ridder af ædel Byrd; men i den Tilstand er der intet Udkomme med ham: saa bliver han som afsindig og bilder sig ind, at han er den mægtige Fribytter Grev Mindrealf af Tønsberg; man maa da snakke ham efter Munden og true ham med Hjul og Steile for at tæmme ham. Fra Drikkebordet reiser han sig nu ikke saalænge der er en Draabe i Kanden; derpaa kan vi forlade os. Ret nu falder han vist i Søvn; saa lader han sig bære ombord som en Sten, uden at røre sig. Imorgen er han igjen den flinkeste Ridder af Verden; saa drømmer han ikke om, at han har været Greve af Tønsberg iaften.“

„Det er en besynderlig Svaghed hos saa stærk en Herre,“ — svarede Jomfru Inge og betragtede Hertugen med et alvorligt forskende Blik; — „maaske det da ogsaa var en Følge af hans berusede Tilstand, at han antog Eder for Hertugen?“

„Nei, deri havde han Ret, ædle Jomfru! — Jeg er virkelig Hertug Valdemar, og skjøndt jeg ikke er Eder velkommen, har eders Fader dog modtaget mig venlig som sin Gjest. Saavel for hans som for min Skyld beder jeg Eder derfor vise Huskarlene tilbage og ikke ved unødvendig Larm røbe dette hemmelige Besøg. Uagtet jeg fortrøster mig til at kunne retfærdiggjøre mig for enhver Beskyldning, er jeg dog for Øieblikket miskjendt og under Forfølgelse. Det kunde koste eders Hr. Faders Liv, hvis man her kjendte mig.“

Jomfru Inge vaklede og blev bleg. Huskarlene havde imidlertid spærret alle Udgange og nogle stormede nu med Larm ind i Salen.

„Tilbage!“ — sagde Inge og traadte, pludselig fattet, med stille Myndighed imod dem: — „det var en Vildfarelse. Her er ingen Fare paafærde. Det er fredelige Reisende og min Faders Venner. En af dem er kun bleven beruset og har forskrækket os med forvildet Snak. Han sover allerede. I kan gaae tilbage til Borgtrappen og forholde Jer rolige til jeg kalder — men tre af Jer bliver tilbage i Stegerset!“

Huskarlene adløde og gik tilbage. De forskrækkede Terner vovede ikke meer at lade sig see, og Inge var alene med Hertugen og hans Drost.

„I er altsaa Hertug Valdemar?“ — sagde hun og betragtede den unge, stolte Herre med et roligt, gjennemborende Blik, idet hun stillede sig saa nær ved Stegersdøren, at hun kunde aabne den hvad Øieblik hun vilde. — „Eders berusede

Staldbroder derinde er ligesaavist Landets aabenbare Fjende, den berygtede norske Fribytter og Mordbrænder; eders Staldknegt er ogsaa en Røver, og med et saadant Følge vover I at gjeste en kongelig Borg? Min Fader har I bedraget — hans Liv staaer maaske i Fare. Hvor han bliver af, veed I vel bedre, end jeg: — De Forfølgere, I tale om, ere maaske her i Huset. Det er mig Alt en frygtelig Gaade; men det veed jeg: i dette Øieblik raader jeg for eders Frihed!“

Hertugen studsede og betragtede den høie, alvorlige Pige med Forbauselse, medens Ridder Abildgaard saae sig urolig om og gjorde en uvilkaarlig Bevægelse mod Døren.

„Udgangen er spærret“ — vedblev Jomfru Inge — „men det koster mig kun et Vink, og den staaer Eder aaben. Lover I mig dyrt og helligt, Hertug Valdemar! at I fra denne Time Intet vil foretage mod Land og Rige, saa skal jeg ikke hindre Eder i at forlade Borgen; men kan eller vil I ikke love mig det, kalder jeg øieblikkelig paa Huskarlene og lader Eder gribe, som denne dumdristige Fribytters Staldbroder.“

Hertugen og Ridder Abildgaard saae med den høieste Forbauselse til hinanden; de syntes begge et Øieblik raadvilde.

„Velan!“ — sagde derpaa Hertugen i høflig, letsindig Hoftone — „for et Damelune kan vi med al Ære give efter.“ Men idet han betragtede Jomfru Inges skjønne, alvorlige Aasyn og bestemte Mine, forandrede han pludselig Tonen. — „Jeg lover Eder, ædle Jomfru!“ — vedblev han alvorlig — „at jeg intet Skridt vil foretage, som jeg ikke fortrøster mig til at kunne forsvare for det danske Folk paa ethvert lovligt Retterthing. Mine Forhold kan I ikke bedømme, og I har ingen anden Ret og Magt til her at være vor Herskerinde, end den, vi frivillig indrømme eders Skjønhed og patriotiske Lune. Vil I nu ikke sætte eders egen Fader i aabenbar Dødsfare, lader I Borgen staae os aaben og røber ikke for noget Menneske hvilke Gjester her har været!“

Jomfru Inge taug. Der syntes at foregaae en mægtig Strid i hendes voldsomt bevægede Bryst; hun holdt svimlende den ene Haand for Øinene og gav dem med den anden Vink til at gaae. Derpaa aabnede hun Stegersdøren og gav Huskarlene Befaling til at forlade de spærrede Udgange.

Strax efter aabnedes Forstuedøren, og hun saae den samme svære Karl staae i Døren, som med sit vilde, dyriske Ansigt havde forskrækket hende i Mørkningen.

„Hun kuler mod Sydost, og vi kan seile!“ — sagde Karlen. — „Alting er klart.“

„Godt!“ — sagde Hertugen — „vi er færdige. — Sørg du for Herren derinde! — Farvel, ædle Jomfru!“ — sagde han derpaa til den skjønne Ridderdatter med et sandt Udtryk af Høiagtelse. — „Jeg maa desværre regne Eder blandt mine Fjender; men jeg skal dog aldrig glemme denne Time og aldrig ophøre at agte og beundre Eder. Havde Danmark mange

slige Kvinder, behøvede det fast ingen Mænd for at rose sig af Heltemod.“ Med disse smigrende Ord førte han hendes Haand til sine Læber, bukkede høflig og gik hastig ud af Døren med sin Drost.

Den høie, plumpe Staldknegt var imidlertid paa Hertugens Anviisning gaaet ind i Spisestuen, hvor han først ihast gjorde sig tilgode med hvad der var tilbage i Vinkanden. Derpaa stak han alle Sølvbægerne i sin Lomme og tog den sovende Algreve Sølvkølven af Haanden. Da han ogsaa vel havde forvaret denne, som et godt Bytte, vilde han løfte den berusede Herre paa sine Skuldre.

„Behøves ikke, Niels!“ — hviskede Algreven — „jeg er ikke mere drukken, end at jeg godt kan gaae; men jeg har gjort dumme Streger og maa lade som jeg er pærefuld. Tag mig kun under Armen og lad os seile vor Sø!“ Derpaa begyndte han at brumme som en Bjørn Noget af en liderlig Vise og ravede ved sin stærke Staldbroders Arm ind i den næste Sal. Der stod Inge endnu med Haanden paa Klinken til Stegersdøren.

„En stolt Lækkerbidsken, Niels!“ — hviskede Algreven til sin stærke Følgesvend — „kunde vi tage hende med, forlod vi dog ikke Sjælland uden godt Bytte.“

„Det skulde være mig en smal Sag at snappe hende“ — hviskede Niels Ufred — „men gi'er hun Hals, er vi forraadte. Her er allerede Ugler i Mosen.“

„Nu, saa Fanden i Vold da med den storagtige Kvinde! Jeg tog heller den lille, skjelmske Brune. Men lad de Fugle flyve! — Farvel, stolt Jomfru!“ — sagde han høit, idet han svinglede hen imod hende og kyssede paa Fingeren. „Hils vor gode Ven, eders værdige Hr. Fader! tak ham smukt, fordi han lod os drikke et Bæger her i Ro og gav Snushanerne en lang Næse!“

Jomfru Inge svarede ikke: hun stod som fastnaglet af Gru; men saasnart de frygtelige Gjester vare ude af Døren, foer hun hen og slog Skodden for Døren efter dem; derpaa sank hun, udmattet af den spændte Anstrengelse og næsten bevidstløs, ned paa en Stol. Hun syntes endnu at høre Fodtrin i Gaarden; men snart blev der stille, og Borgporten smældedes i med et huult Bulder. Ved denne Lyd foer hun op af sin halve Dvale. Hun samlede sine Kræfter og eftertænkte hvad der var skeet. — Tanken om hendes Faders Forbindelse med de frygtelige Gjester faldt hende som en uhyre Byrde paa Sjælen. En Strøm af Taarer styrtede hende pludselig ud af de store Øine, og hun vred sine Hænder i dyb, grændseløs Jammer. „Men hvor er han?“ — udbrød hun atter i Angest — „og hvor er de troe, brave Mænd, han gik bort med?“ Den forvorpne Sørøvers Afskedsord faldt hende ind, og hun gjorde en hastig Bevægelse mod Døren, uden endnu at vide hvad hun vilde foretage sig. Da bankede det stærkt paa

den tillukkede Forstuedor. Hun studsede, men betænkte sig ikke længe; hun slog Skodden fra Døren. En rask, fremmed Knøs i Væbnerdragt traadte ind og hilste hende ærbødig. Det var Claus Skirmen.

„Bliv ikke forskrækket, ædle Jomfru!" — sagde han hastig — „men jeg maa sige Eder det, hvis I ikke alt veed det — her er Røvere paa Borgen — min Herre og de to Riddere, der fulgte ham, tilligemed Slotsbefalingsmanden selv ere indespærrede i det østre Taarn."

„Indespærret af Røverne! — min Fader indespærret!" — udbrød Jomfru Inge med et heftigt Udtryk af Glæde, som var den unge Væbner ubegribeligt .— „Er det vist, Røverne har indespærret ham? hvoraf veed du det?"

„Hvem der har lukket dem inde, veed jeg ikke" — svarede Skirmen — „men, ædle Jomfru, forstaa mig ret! de sidde fangne i Taarnet. Jeg var ude at skylle vore Heste i Stranden, da hørte jeg en af Herrerne raabe høitoppe, og jeg red ud i Vandet ved Taarnet efter Lyden. Lige under Taarngitteret bød man mig søge om Fængselsnøglen; den laae til Lykke paa en stor Sten, og her er den; men Opgangen til Taarnet kunde jeg ikke finde. — I Gaarden skreg man paa, her var Røvere, og Ingen vilde høre mig —"

„Giv hid!" — udbrød Jomfru Inge ængstelig og rev Nøglen af Væbnerens Haand. — „Hent Lygten i Stalden! skynd dig!" — Hun ilede foran over Slotsgaarden. Skirmen løb til Stalden efter Lygten. I Slotsgaarden var der stor Larm. Alle Huskarlene vare i Bevægelse, og den gamle Gaardsfoged kom hende forskrækket imøde. „Ak, Gud naade os!" — jamrede han — „de gudsforgaaende Kroppe! er der skeet nogen Ulykke? Jomfru!"

„Fader er fangen" — svarede hun hastig — „de Fremmede er vel borte? Luk os det østre Taarn op!"

„Ak, Gud naade os!" — jamrede atter Gaardsfogden og skyndte sig til Taarnet — „det var efter eders Hr. Faders Befaling, jeg lukkede de Djævle baade ind og ud og spurgte dem hverken om Navn eller Ærende. Den Satan, der sidst gik ud, rev mig Nøglen til Borgporten ud af Haanden og smældede Porten i Laas for min Næse. Det maa have været Røvere og Kjættere; jeg saae paa Borgmuren, at de heisede Seil og foer ud af Havnen ad Skaane til og i denne flyvende Storm. Gud lade dem i Naade forgaae med Top og Tavl! —"

„Min Fader er spærret inde" — sagde Jomfru Inge utaalmodig. — „Luk os Taarnet op! siger jeg, skynd dig!"

„Ak, de fordømte Skjelmer! har de spærret Husbond inde Gud give de maae forgaae!" jamrede den gamle Gaardsfoged og adlød.

„Hent nu Hammer og Tang og bryd Borgporten op i en Hast! — skynd dig!"

16. KAPITEL.

Taarnporten var nu aaben. Skirmen kom med Lygten og løb foran Inge op ad Taarnets snevre Vindeltrappe gjennem denne kortere og sædvanlige Opgang. Da Inge kom henimod Enden af Trappen, hørte hun høirøstede Stemmer indenfor den lukte Fængselsdør og kjendte sin Faders og de fremmede Herrers Røst.

„Det Forræderi skal I faae betalt, Hr. Lave!“ — hørte hun en barsk Stemme sige og kjendte paa Røsten den fremmede Herre med det store, flettede Mundskæg. — „Vil Drost Hessel endog være eders Forsvarer“ — vedblev den vrede Stemme — „han skal dog ikke kunne redde eders Liv, naar jeg anklager Eder for Landsforræderi og beviser det.“

Den ulykkelige Datter var nær ved at synke til Jorden ved disse Ord, som kun altfor vist bekræftedes af hendes egen gruelige Overbeviisning. Navnet Drost Hessel spændte ogsaa hendes Opmærksomhed paa det Høieste, og Nøglen faldt hende af Haanden. Den rullede nogle Trin ned ad Trappen og Skirmen hentede den.

„Endnu er her intet Beviis for saa skammelig en Brøde“ — hørte han nu den Herre sige, der havde kjendt hendes Moder og som havde forekommet hende saa kongelig. — „Skinnet er paafaldende imod Eder, Ridder Lave!“ — vedblev den undskyldende Stemme — „men Ridder Jons Frænde bør vi saa længe som muligt troe det Bedste om; for hvad her endnu er skeet kan Ingen fordømme Eder.“

Et Glimt af Haab foer ved disse Ord gjennem den storsindede Datters Sjæl. „Ja! han maa dog være uskyldig!“ — udbrød hun og stak Nøglen, som Skirmen rakte hende, hastig i Døren. Hun aabnede den rask, og Synet af den behjertede Pige forbausede Ridderne. Faderen syntes dog mest overrasket ved at see hende.

„Er de fremmede Herrer her endnu?“ spurgte han hastig.

„Nei!“ svarede Datteren og vovede neppe at betragte sin Faders Aasyn, for ikke i hans Miner at læse Bekræftelsen paa den Brøde, hun dog endnu haabede at kunne tvivle paa.

„Ha, undkomne! — fordømt!“ — udbrød Ridder Thorstensøn og stampede. — „Nu er da Hensigten med vor Indespærrelse klar nok.“

„Veed I, om de ere dragne herfra tilsøes eller tillands? ædle Jomfru!“ — spurgte Drost Peder — „kan I sige os med Vished hvad Vei de ere reiste? Eders Ord er mig Borgen for, at de virkelig ere bortdragne og ikke skjulte inden disse Mure.“

Jomfru Inge vilde svare; men Faderen greb hende hastig om Armen. „Du tier, min Datter!“ — bød han i en strengere Tone, end han nogensinde pleiede. — „Mine forfulgte Gjester ere, som I høre, ikke længer her paa Borgen“ — sagde

han til Ridderne og syntes nu pludselig helt kjæk og bestemt. „Det er nu eders Sag at forfølge dem fremdeles, hvis I troe Eder berettigede dertil. Jeg er forpligtet til at medgive Eder Krigsfolk og skaffe Eder en Seilbaad, hvis I fordre det, men ikke til at være Angiver eller Speider. Til den Fornedrelse skal I heller ikke tvinge min Datter; og Ingen af mine Folk her paa Borgen skal afgive noget Vidnesbyrd i denne Sag, førend de stævnes til Landsthinget og for deres lovmæssige Dommer. At jeg har modtaget Kongens egen Frænde, Hertug Valdemar af Sønderjylland, her paa Borgen, det behøver jeg hverken at negte eller skamme mig ved. Der er mig ingen Dom bekjendt over ham, som Kongens eller Fædrelandets Fjende. Hvem han havde i sit Følge veed jeg ikke, og det kommer mig ikke ved. Hans Tjenere og Følge vare mine Gjester som han. Det er mig kjært, at dette besynderlige Tilfælde har reddet ham fra en Forfølgelse, som jeg anseer for ligesaa ulovlig, som tyrannisk.“

Thorstensøn og Rimaardsøn saae forundrede paa den før saa forsagte Slotsherre. Thorstensøn stødte harmfuld sit Sværd mod Stengulvet. Men Drost Peder gik rolig et Skridt frem. „Det gjælder Kronens og Rigets Sikkerhed!“ — tog han streng og alvorlig Ordet. — „Hvad her er skeet kan betragtes som et Tilfælde, og jeg agter ikke at paadrage Hr. Lave Litle noget Ansvar derfor. Men veed I, ædle Jomfru Inge Litle! hvorhen Forræderne og deres Røverfølge ere undvegne, saa opfordrer jeg, Drost Peder Hessel, Eder nu i Kongens og Fædrelandets Navn til at aabenbare det, at vi ikke, ved at forfeile Veien, skal udsætte Kongehuset og Fædrelandet for den største Fare.“

Ridder Lave blegnede. Jomfru Inge betragtede den unge, myndige Drost med store Øine; hun saae sin Faders Forvirrelse og bemærkede et hemmeligt Tegn, han gav hende, ved at pege mod Vest; men hendes Beslutning var tagen.

„Er I Drost Peder Hessel“ — sagde hun fast og rolig — „saa veed jeg ogsaa, at I her med kongelig Magt og Myndighed kan fordre et sandfærdigt Vidnesbyrd af enhver tro Undersaat. Som en fri Ridderdatter nedværdiger jeg mig ikke til at være Angiver eller Speider og endnu mindre til at forraade min Faders Venner og Gjester. Men de Herrer, I taler om, kan ikke være min Faders Venner. De ere ikke komne her som Gjester, men som formummede Røvere. De ere flygtede herfra over Sundet ad Skaane til, efter Gaardfogdens Beretning, som selv har seet det.“

„Jeg takker Eder i Kongens og Fædrelandets Navn for dette vigtige Vidnesbyrd, ædle Jomfru Inge!“ — sagde Drost Peder og greb hendes Haand med Varme. — „Endnu kun eet Ord i mit eget Navn, for eders Faders og disse brave Mænds Aasyn! Jeg haaber, den Tid engang skal komme, da I ligesaa lidt vil miskjende Drost Peder Hessels Hjerte og Vandel,

som I nu miskjender hans Troskab mod Kongen og Fædrelandet; maatte I da ikke forskyde den Haand, jeg nu kun rækker Eder som Ven, men som det vilde være min største Lykke og Stolthed engang at kunne række Eder med et kjærere Navn!“

„Aldrig, aldrig skal den Time komme, saalænge mine Øine ere aabne!“ — udbrød Ridder Lave forbittret og rev deres Hænder fra hinanden. — „Ti, og gak til dit Kammer, min Datter! jeg befaler dig det!“

Jomfru Inge kastede endnu et Blik, fuldt af inderlig Høiagtelse, til den før saa miskjendte og forhadte Barndomsbrudgom. Hun hilsede ham og hans Venner, taus og rolig, og gik. — Skirmen løb foran hende ned ad Trappen og over Borggaarden med Lygten. Da han vendte tilbage, gik hans Herre og begge Ridderne allerede ud af den aabnede Slotsport. Skirmen skyndte sig at hente Hestene fra Stalden og følge sin Herre. Han traf dem Alle tæt udenfor Borgen paa Skibsbroen, hvor Ridder Lave befalede Færgefolkene, ufortøvet at bringe disse Herrer til Helsingborg paa den hurtigste Smakke. Tredive Mand af Slottets Besætning stode bevæbnede paa Skibsbroen og modtoge Slotsherrens Befaling til at følge og adlyde de fremmede Herrer. Derpaa tog Ridder Lave en kort og kold Afsked med Drost Peder og Hr. Rimaardsøn. Ridder Thorstensøn rakte han stiltiende sin Handske og gik med hastige og urolige Skridt tilbage til Borgen. Thorstensøn kastede Handsken foragtelig tilbage efter ham og sprang ombord.

I et Øieblik vare alle tre Riddere med deres bevæbnede Følge indskibede. Skirmen sørgede for Hestene. Man havde Sidevind, og det kulede stærkt. Drost Peder satte sig selv til Roret; han lod alle Seil sætte til, og med hvinende Fart gjennemskar Smakken det oprørte Sund.

Det var bælgmørk Nat; kun faa Stjerner vare at see; man maatte krydse for at naae Helsingborg. Drost Peder sad taus og stille ved Roret. Thorstensøn gik forbittret op og ned paa Dækket med Rimaardsøn og gav sin Harme Luft mod den listige Slotsherre. „Hvo skulde troet det om ham?“ — brummede han — „jeg har altid holdt ham for en Flynder og ment, det var hans eneste Adkomst til at være Befalingsmand paa Flynderborg.“

„Tal ikke saa høit, ædle Ridder!“ — hviskede Rimaardsøn — „det er hans Folk, vi har ombord, og seer I hvor de stikke Hovederne sammen! Gjøre de Mytteri her i Mulm og Mørke paa Skibet, kan det Sidste blive værre, end det Første.“

„Den Første, der knurrer, hugger jeg ned!“ — brummede Thorstensøn. — „Alle danske Mænd ere dog vel ikke Forrædere!“

Skirmen kom nu op fra Skibsrummet og nærmede sig sin alvorlige Herre, der sad tankefuld med Armen over Roret og kastede af og til et Blik tilbage til den store, mørke Borg, hvor

— maatte I da ikke forskyde den Haand, jeg nu kun rækker Eder som Ven, —

der nu kun skinnede et enkelt Lys fra et Taarnkammer paa Borgens sydøstlige Hjørne. Der vidste han, Jomfru Inge havde havt sit Kammer i hendes Barndom, og der havde de ofte leget sammen, som Børn.

„Herre!“ — sagde Skirmen og traadte ham nærmere — „bliv ikke vred, hvis jeg forstyrrer Eder i vigtige Tanker! men styrer I ikke for meget mod Syd?“

„Du har Ret, Skirmen!“ — sagde Drost Peder, idet han hastigt dreiede Roret — „ja, saaledes maa det være! Det er mørkt, og vi maa have Øinene med os. Det er en Lykke, jeg kan see hint Lys. Nu, fortæl mig Noget! du fulgte jo Jomfruen ned af Taarnet. Hvorledes var hun tilmode? talte hun med dig?“

„Ikke et Ord, Herre! førend jeg havde sat Lygten fra mig og vilde gaae, da spurgte hun, om jeg var eders Væbner.“

„Og hvad svarte du saa?“ — spurgte Drosten hastig.

„Ih, hvad skulde jeg svare Andet, Herre! end Ja? — men nu styrer I atter lidt for sydlig.“

Drost Peder rettede hastig den lille Feil. „Talte hun saa slet Intet mere til dig?“ — vedblev han efter et Ophold.

„Jo, det er sandt, hun tabte sit røde Haarbaand, ligesom hun vilde gaae ind ad Døren; jeg tog det op og rakte hende det. For dog ikke at staae som en Klods, der ingen Ting kunde sige, bemærkede jeg, at hun bar Dronningens Farve, ligesom min Herre, Drosten. Jeg mærkede, hun studsede ved at høre det; jeg brystede mig da ogsaa en Smule derved; for det er en Ære, veed jeg, som ingen anden Ridder, end I, kan rose sig af.“

„Dumt, fordømt Praleri!“ — udbrød Drost Peder med usædvanlig Heftighed — „det er desuden ikke sandt: jeg bærer ikke Dronningens Farve længer.“

„Det vidste jeg ikke, strenge Herre! I bar den dog endnu, da vi reiste fra Melfar.“

„Men nu bærer jeg den ikke længer, som jeg siger dig, og du skal ikke, for at prale, sige Andet, end hvad de veed med Vished er sandt.“

Skirmen taug forbløffet.

„Nu hvad sagde hun saa til det dumme Praleri?“ — vedblev Drosten i en mildere Tone.

„Intet, strenge Herre! dog forekom det mig som hun blev ganske bevæget derover. Men bliv ikke vred, strenge Herre! — nu er det lidt galt igjen med Roret.“

„Vist ikke! — Lad du mig passe det! Bevæget, siger du? hvoraf troer du, hun blev bevæget? hvad er det for en taabelig Snak?“

„Jo, hun vendte sig hastig fra mig, Herre! hun var bleven ganske rød, og det syntes mig, der var ligesom Taarer i hendes Øine.“

„Snak, Skirmen! du har seet feil. Spring hen og bring det Seil ilave!“

Skirmen skyndte sig at adlyde sin Herres Befaling og kunde ikke begribe hvorfor han var saa underlig adspredt og kort for Hovedet. Men den unge Drost drog et dybt Suk og saae endnu engang tilbage mod Lyset i Taarnvinduet. Det var ikke meer at see, og det var ham som med hint fjerne Lys en skjøn nysoprunden Stjerne fra hans Barnehimmel ogsaa var udslukt. Rask susede nu Blæsten i Seilene, og man begyndte allerede at skimte Lys paa den skaanske Kyst. Da hørtes pludselig et vildt Skrig paa Skibet, og et Par Fakler blussede op imellem klirrende Sværd og Landser. Drost Peder sprang forbauset fra Roret og saae med Forfærdelse Ridder Thorstensøn og Hr. Rimaardsøn i en morderisk Kamp med de tredive Landseknegte fra Flynderborg.

Drosten foer frem blandt de kæmpende med draget Sværd. „Rolig her, i Kongens Navn! eller I er Alle Dødsens!“ — bød han med en Stemme, som, uden at være larmende, havde en besynderlig Myndighed og Vægt. Alle holdt inde og betragtede ham. Selv den rasende Ridder Thorstensøn, der alt havde nedlagt een Mand og saaret en anden, bekæmpede sin Forbittrelse og stod rolig.

„Tal, hvad er her paafærde?“ — spurgte Drosten — „her er jeg øverste Dommer.“

„Oprør, Mytteri!“ — raabte Thorstensøn — „der ligger Ophavsmanden.“

„De troe, vi har egenmægtig tvunget Slotsbefalingsmanden og vil føre dem i Ulykke“ — sagde Rimaardsøn.

De oprørske Landseknegte trængte sig nu trodsig frem og raabte vildt i Munden paa hverandre: „vi er fri danske Mænd — vi lade os ikke kue af tre Røvere — vi veed det nok — I vilde myrde Slotsherren i Taarnet — her føres vi bort som Slagtekvæg i Mulm og Mørke, og Ingen veed hvorhen“ —

„Stille!“ — raabte Drosten — „er der Nogen iblandt Jer, der kjender Kongens Haand og Segl?“

„Det gjør kloge Christen — ja det gjør Christen Fynbo“ — raabte Karlene.

„Lad ham komme hid!“ — bød Drosten og fremtog det kongelige Brev til Slotsbefalingsmændene — „hid med en Fakkel! Hør nu efter!“ — og nu oplæste han dem høit og tydeligt Befalingen om, at der skulde gives dem Mandskab hvor det fordredes — „der seer I Kongens Haand og Segl!“

„Det har sin Rigtighed, Kammerater!“ — sagde den boglærde Fynbo, og de Fleste taug; dog hørtes endnu enkelte murrende Stemmer.

„Nu har I seet Sort paa Hvidt for vor Ret og Myndighed, Karle!“ — vedblev Drost Peder streng — „men ogsaa uden det skulde I lystre, naar eders Befalingsmand har sagt

Jer det. Nu ere I Alle mine Fanger; slige Karle kan jeg ikke bruge i Kongens Tjeneste. Formanden ligger paa sin Gjerning. Kast ham overbord og lad Fiskene fortære ham! selv nedlægger I eders Vaaben strax!“

Krigsfolkene nølede, og der lød en dæmpet Murren imellem dem.

„Betænker I Jer?“ — spurgte Drosten — „vil I da dømmes som Landsforrædere? Bortkast Oprørerens Lig! hans Dom er fældet her — Gud være hans Sjæl naadig!“

Et Par af Landseknegtene, der stode Drosten nærmest, grebe tause den faldne Kammerats Lig og kylede det overbord. Det pladskede i Dybet, og der var et Øieblik en frygtelig Taushed. Ingen nedlagde endnu sine Vaaben.

„I har været misledte og i Vildfarelse, Landsmænd!“ — sagde nu Drosten mildere. — „Jeg skal gaae i Forbøn for Jer for denne Gang; men nu lægger I eders Vaaben stille og gaaer ned i Øserummet! Adlyd strax! hvem, der knurrer, har sit Liv forbrudt!“

De overraskede Krigsmænd adløde. I et Øieblik vare de Alle afvæbnede og indespærrede blandt Trællene i Øserummet. Nu gik Drost Peder taus og rolig tilbage til Roret, som Skirmen imidlertid paa hans Vink havde paataget sig at styre. Der var dødsstille paa Skibet. Ridder Thorstensøn og Rimaardsøn stode med deres dragne Sværd ved Lugen til Fangerummet. Skirmen passede Seilene. Stormen havde lagt sig. Det begyndte at dages over den skaanske Kyst. Det sidste Slag var gjort, og Skibet gled i lige Retning ind mod Havnen ved Helsingborg.

ERIK MENVEDS BARNDOM

ANDEN DEL

1. KAPITEL.

Det var endnu svag Morgendæmring. I Høienloftssalen paa Helsingborg Slot gik den unge Hertug Valdemar og hans Drost frem og tilbage paa det blanke Flisegulv. Deres Reisekapper laae, gjennemtrukne af Søvand, paa en Bænk.

„Det var en haard Pust, naadige Herre!“ — sagde Ridder Abildgaard og gned sine Hænder. — „Det var en Lykke, vi havde Algreven med! hvor drukken han var, bragte han os dog paa det Tørre, som en brav Karl.“

„Den raae, vilde Søbjørn!“ — sagde Hertugen — „han havde nær forplumret os Alting. Tilsøes er han ubetalelig; men paa Landjorden skal han aldrig meer sætte sin Fod ved min Side. Han var dog vel ædru, da vi gik iland, og forstod min Mening?“

„Han gjorde ingen Indvendinger, min Hertug! og det lod til, han fortrød sine Dumheder. Det var godt, vi ikke brød med ham! Det er dog en Karl, man kan bruge.“

„Den forvovne Niels Ufred blev vel hos ham? Han er ogsaa god at have i Baghaanden i denne Tid; men her vil vi ikke have de Karle med. Deres Ansigter ere alene istand til at gjøre os mistænkte.“

„Der kom ingen Sjæl iland, min Hertug! Jeg gjentog strengelig eders Befaling, at de strax skulde lette. Jeg hjalp Algreven med at stave den norske Konges og Marskens Breve, og han forbandede sig paa, at han inden otte Dage skulde være ved Stockholm med de tredive Førselsskibe til Krigsfolket.“

„Godt, godt!“ — sagde Hertugen betænkelig. — „Var vi kun vel over den skaanske Grændse! — saa har det ingen Nød — og det skal og maa lykkes. Naar Kong Magnus hører vor store Plan, maa han gribe den og række os Haand. De dumme Børneforlovelser og alle deres elendige Konster skal ikke redde dem! Men hvor bliver man af?“

Det begyndte stærkere at dages. Den store Slotssal vendte med den vestlige Side ud mod Havnen, og fra Svalen saae de Greven af Tønsbergs Fribytterskib, hvorpaa de vare komne, løbe for en rask Sidekuling ud af Havnen. „See!

der seiler Algreven!“ — sagde Ridder Abildgaard. — „Det holder ham vist haardt at løbe fra en dansk Kyst uden Bytte. Men hvad er Dette? der ligger en Smakke med blaae Seil ved Broen. Den saae jeg ikke, da vi steg iland. Det er ingen Skaaning.“

„Gudsdød!“ — udbrød Hertugen — „det er jo en Kongesmakke fra Ørekrog. Man kan dog aldrig have sat efter os? Skulde Ridder Lave have ladet sig forbløffe og sluppet den fordømte Drost løs? Hvor bliver Slotsherren af? Lod du ham ikke sige hvem vi var, og at vi strax skulde have Bedækning, som kongelige Gesandter?“

„Jo, Herre! og der var Intet iveien; saasnart man hørte eders Navn, fik Vagten og Tjenerskabet stor Hast. Slotsherren var ikke opstaaet; men han vilde være her paa Øieblikket.“

„Her er ingen Tid at spilde!“ — sagde Hertugen urolig — „Faae vi ikke strax Bedækning, maae vi reise foruden. Hestene er vel paa rede Haand?“

„De staae sadlede ved Slotstrappen, Herre! Men hør! der kommer man!“

De hørte en urolig Bevægelse paa Slottet; bevæbnede Folk løb frem og tilbage. Den store Sal havde paa den østlige Side Udsigt til Slotsgaarden. Der hørte de nu ogsaa Larm og gik urolige til Vinduet. „Man lukker Slotsporten, Herre!“ — sagde Ridder Abildgaard — „og see! Gaarden er fuld af Krigsfolk.“

„Gudsdød! hvad betyder Dette? er vi forraadte?“ — udbrød Hertugen. — „Kom, Tuko! her maa vel være en Udgang. — Vi maae bort!“

Der var fire store Døre paa Salen. To af dem fandt de tilspærrede. De gik til den tredie. Den var ikke laaset. De aabnede den hastig; men udenfor stod sex bevæbnede Mænd af Borgens Besætning med det danske Vaaben paa deres Hjelmhuer.

„Her kommer Ingen ud!“ — lød dem en barsk Stemme imøde. De ilede forfærdede til den fjerde Dør; men inden de naaede den, aabnedes den og Drost Peder stod for dem tilligemed Ridder Thorstensøn og Hr. Rimaardsøn, ledsagede af en aldrende Herre i dansk Ridderdragt og med Slotsbefalingsmændenes Feltherrestav i Haanden. Det var Slotsherren paa Helsingborg. Tolv bevæbnede Krigere fulgte ham.

„I Kongens Navn! eders Vaaben, mine Herrer!“ — sagde Drost Peder rolig: — „I ere vore Fanger.“

„Hvad! hvorledes?“ — raabte Hertugen og stampede i Fliserne. — „Hvem formaster sig til at fængsle Hertug Valdemar?“

„Jeg, Drost Peder Hessel, og disse danske Riddere, i eders Herres og Konges Navn.“

„Jeg kjender Eder ikke. I har ingen Magt over en Hertug af Blodet og en fri, kongelig Lehnsmand.“

„Saa kjender I dog vel Kongens Haand og Segl, høibaarne Herre!" svarede Drost Peder og rakte ham sin Fuldmagt.

Hertugen gjennemfoer den med harmgnistrende Øine. „Det er ulovligt!" — raabte han — „det strider mod Rigens Ret og Dele: jeg er ikke anklaget paa noget Herredsthing eller Landsthing. Jeg gjør formelig Indsigelse mod denne Handling, som vilkaarlig og uretmæssig. I er mit Vidne, Slotsbefalingsmand! jeg erklærer denne Fuldmagt for ugyldig. Jeg vil forsvare for Land og Rige, at jeg tilintetgjør den." Med disse Ord gjorde han en Rift i den kongelige Fuldmagt og kastede den til Jorden. „Som Kongens Frænde og Hertug af Sønderjylland befaler jeg nu" — vedblev han med fyrstelig Herskertone — „at I strax fængsler denne formastelige Herre, der vover at misbruge den kongelige Myndighed til slig lovløs Anmasselse."

Slotsherren saae betænkelig snart paa Hertugen, snart paa Drost Peder og syntes uvis om hvad her var at gjøre. Thorstensøn stødte harmfuld sit Sværd mod Fliserne, og Rimaardsøn gjorde Mine til at tale; men Drost Peder forekom ham. „Om denne Handling er retfærdig eller ei" — tog Drosten Ordet — „og om Kongen er berettiget til at lade denne høifyrstelige Herre fængsle, førend han er anklaget for Landsthinget — det er her ikke Spørgsmaal om; det maa Kongen selv forsvare. Min Fuldmagt og det kongelige Bud har I seet; det lader sig ikke tilintetgjøre, og i Kraft deraf fordrer jeg Kongens Villie ufortøvet og uden Indvending adlydt. Vil I ikke godvillig overrække mig eders Vaaben, mine Herrer! nødes jeg til at bruge Magten."

Drost Peders rolige og bestemte Fremfærd forvirrede Hertugen og overvandt nu enhver Betænkelighed hos Slotsherren. „For Øieblikket maa I finde Eder i Nødvendigheden, høibaarne Hertug!" — sagde denne alvorlige Herre høflig, idet han selv bøiede sig og optog den kongelige Fuldmagt. — „Maaske det er en Vildfarelse, og eders Retfærdiggjørelse staaer Eder da frit for, saavelsom eders Tiltale til denne Herre, hvis han har misbrugt den kongelige Myndighed. I dette Øieblik er han i fuldgyldig Besiddelse deraf og maa adlydes."

Hertugen skar Tænder og overrakte Drost Peder sit Sværd uden at see paa ham. Ridder Abildgaard fulgte sin Herres Exempel, og de forbittrede Statsfanger sagde nu intet Ord meer. Paa Slotsherrens høflige Spørgsmaal: om de høie Herrer ingen Forfriskning ønskede, inden de gik ombord igjen, rystede Hertugen harmfuld paa Hovedet. Han gjorde derpaa Mine til at gaae. En tæt Kreds af Krigere indesluttede de tvende vigtige Fanger. Drost Peder og hans Ledsagere hilsede høfligt Slotsbefalingsmanden, som tilbageleverede Drosten den sønderrevne Fuldmagt og ledsagede dem Alle til Skibsbroen. Inden Solen endnu var opstaaet, seilede Drost Peder for fulde Seil med sine vigtige Statsfanger mod Sjælland. De

oprørske Landseknegte fra Flynderborg vare overleverede til Slotsherren paa Helsingborg, der paa et andet Skib besørgede dem bundne til Ørekrog. Hermed havde Claus Skirmen havt fuldtop at tage vare. Han betragtede nu sin Herre med stolt Glæde, men vogtede sig dog vel for at krænke Fangerne med nogen overmodig Mine. Ridder Thorstensøn og Hr. Rimaardsøn rystede Drost Peder trofast i Haanden og priste hans Lykke, da de et Øieblik stode ene hos ham ved Roret.

„Men harmeligt er det dog at være paa farlige Eventyr med Jer!“ — brummede Thorstensøn: — „førend jeg faaer Leilighed til ordenlig at bruge mit gode Sværd, har I med Sværdet i Balgen udrettet langt Meer med et Par Ord.“

„Eders gode Sværd kan vi maaske alt for snart trænge til“ — svarede Drost Peder med dæmpet Røst: — „Det er et større Vovestykke, vi har rakt Haand til, end maaske Nogen troer.“

Der blev nu ikke vexlet flere Ord mellem de alvorlige Riddere. Deres fyrstelige Statsfange værdigede dem ikke et Ord. Med skjult Forbittrelse fandt han sig i sin Skjæbne: ved sin Medfanges Side gik han op og ned ad Dækket med en Mine, som han var Herre paa Skibet; tilsidst syntes han endogsaa munter og ligegyldig; men Drost Peder bemærkede ofte et Udtryk af hevngjerrigt Haab i hans Blik, som satte ham i en høist alvorlig og betænkelig Stemning. Den aarvaagne Drost sad selv ved Roret, da han atter saae de mørke Taarne paa Flynderborg. Han kastede et vemodigt Blik op til det lille Taarnvindue, hvor han om Natten havde seet Lyset blinke. Vinduet var lukket og syntes indvendig tilhyllet af et mørkt Tæppe. Den hele mægtige Borg, som han ikke dennegang agtede at betræde, laae i den rolige Foraarsmorgen halvt indhyllet i Taage og syntes ham dunkel og gaadefuld, som hans Fremtid og det ulykkelige Fædrelands Skjæbne.

Snart var det bekjendt over hele Landet, at Hertug Valdemar og hans Drost vare førte fangne til Sjøborg. Dette dristige Skridt af Kongen og hans virksomme Mænd slog de misfornøiede Adelsmænd med Forbauselse, og det syntes nu som selv de forvovneste Lehnsmænd havde tabt Modet til at trodse Kongemagten eller tænke paa farlige Foretagender mod Riget og Kronen. En stor Deel af den mægtigste danske Adel saavelsom mange fremmede Fyrster forsøgte i Mindelighed at bilægge denne farlige Stridighed mellem Kongen og Hertugen og udvirke den unge misledede Herres Befrielse af Fængslet; men den ene Maaned gik efter den anden, og der kom intet Forlig istand. Kongen drog om Sommeren som sædvanlig om i Riget og tilbragte Vinteren paa Ribehus. Drost

Peder, hed det, var i stor Anseelse, og de Betingelser for Hertugens Frihed, Drosten og den gamle, strenge Ridder Jon ansaae for nødvendige til Kronens Sikkerhed, tvivlede man med Rette paa, at den unge, trodsige Hertug vilde underkaste sig, saalænge han kunde stole paa sine mægtige Forbindelser baade i Riget og udenlands.

Det var en af de sidste Dage i Marts 1286. Den fangne Hertug og hans ridderlige Medfange, Drost Tuko Abildgaard, sade om Eftermiddagen ligeoverfor hinanden ved Skakbrættet i et dunkelt Taarnkammer paa Sjøborg Slot, hvor de nu saaledes havde tilbragt tre skjønne Sommermaaneder og over sex lange Efteraars- og Vinter-Maaneder. De bleve bevogtede strengt, men uden Haardhed og med al den Agtelse og Udmærkelse, som saa anseelige Statsfanger kunde fordre. De savnede ingen af de Fornødenheder og Smaabehageligheder, som paa dette afsides Sted kunde erholdes, og som kunde forundes dem uden Fare for, at de skulde undvige eller vedligeholde nogen Forbindelse med deres Venner og Tilhængere. Hver af de fangne Herrer havde sit eget Værelse; men det var dem ikke formeent at være hinanden til Selskab, og deres Værelser stode i Forbindelse ved en Dør, som de selv raadede for. De snevre Taarnkamre holdtes rene og luftige og saa varme, som Fangerne selv ønskede det. Kamrene vare forsynede med allehaande Boskab til deres Bekvemmelighed, desuden med adskillige Slags Brætspil og nogle haandskrevne Krøniker. Et Par Homiliebøger og nogle andre Opbyggelsesskrifter fandtes der ogsaa tilligemed en Lyre, en Davidsharpe og flere slige Ting, der kunde lette dem Fangenskabet og forkorte dem Tiden. Men Lys og Skrivertøi var dem formeent, og de saae intet Menneske, uden den døve Taarngjemmer, der aldrig talte et Ord, naar han opvartede dem, og den strenge Slotsfoged Poul Hvit selv. Han besøgte dem daglig paa ubestemte Tider, og han veg aldrig fra deres Side i den Time, naar de daglig havde Tilladelse til under hans Bevogtning at bevæge sig i fri Luft i Slotsgaarden. Hver Dag bragtes deres veltillavede Spise dem paa Sølvfade, og enhver Aarstids mest udsøgte Frugter prydede altid deres eenlige Bord. I Hanken paa deres Sølvvinkande var som oftest en frisk Blomsterkost anbragt, selv i de strengeste Vintermaaneder; men hvo der viste dem denne venlige Opmærksomhed, havde det endnu ikke været dem muligt at opdage.

For dog at give deres eensformige Liv nogen Forandring, skiftedes de til at være Gjester hos hinanden, og denne Dag var Drost Tuko Abildgaard Verten. Middagsbordet var afdækket; men Vinkanden og to Sølvbægere stode endnu paa Bordet.

„Nu, munter, min ædle Gjest!“ — sagde den artige Ridder. — „Er I ked af at gjøre mig mat, saa lad de dumme Brikker staae! og lad os heller drikke et Bæger sammen end-

nu! Vinen er fortræffelig. Havde vi nu kun et Par smukke, muntre Smaapiger her til Selskab, vilde vort Fangenskab ikke forekomme mig som saa stor en Ulykke. Hvo veed, fra hvilken deilig Haand disse smukke Blomster bestandig bringes os, og om ikke En af os har gjort sin Lykke her blandt de vevre Terner og Fadeburpiger!"

„Du har et lykkeligt Sind, Tuko!" — svarede Hertugen — „men jeg misunder dig det ikke. Naar du kun ikke savner Vin og letfærdige Kvinder, troer jeg, du gjerne kunde være lykkelig i Helvede selv. — Der var dog en Tid, Tuko! da du delte mine stolte Drømme" — vedblev han efter et tankefuldt Ophold og kastede Skakbrikkerne overende: — „selv i vore letsindigste Galskaber glemte du ikke, at du var en forurettet Fyrstes Ven og skulde virke med ham for det Største, man kan attraae. Du var indviet i mit Livs store Hemmelighed: du hævede dit Hoved stolt med mig over Hoben og foragtede Dukkerne, vi legede med, hvergang du tænkte paa hvad ogsaa du kunde udrette, naar Hertug Valdemar engang bar sin store Oldefaders Seierskrone."

„Tro ikke, jeg har glemt det endnu, ædle Herre!" — svarede Ridderen — „men hvad nytter det at græmme sig bleg og mager her mellem disse tykke Mure, hvor vi dog intet Skridt kan gjøre mod Maalet?"

„Kæmpeskridt kan vi gjøre her, Tuko! Jeg har maaske i dette snevre Rum allerede gjort et vigtigere Skridt, end om jeg havde staaet fri midt i den larmende og gjøglende Hofverden. Læs om de største Mænd i Krøniken, og du skal see hvorledes de begrove sig i Ørkener og eensomme Huler, for at prøve sig selv og deres Kræfter i Løndom, inden de begyndte paa en Id, som skulde forbause Efterslægten og mindes gjennem Aarhundreder! Naar du har sovet her og drømt om Fjas og Tant og smukke Piger — har jeg vaaget mangen Nat hist inde i min Hule. Den store, mægtige Tankeverden var opladt for mig i mit Fængsel, medens de forgangne Tiders store Aander vare mig nær."

„Kors bevare os, ædle Herre! er I bleven en Aandeseer! Saa er det intet Under, I er bleven saa bleg og mager. Slig Nattevaagen og slige Grublerier ødelægger eders Sundhed og bringer Eder dog ikke et Skridt videre. Hvad har I da udtænkt? og hvad er Frugten af saa farlig en Anstrengelse? I er bleven mig saa alvorlig og høitidelig, som en forfastet Klerk, og jeg kjender Eder neppe meer."

„Men du og Verden skal lære at kjende mig!" — sagde Hertugen: — „nu kjender jeg først mig selv, og nu veed jeg, at jeg før var en letsindig Gjæk. Elendige, trodsige Drengestreger var det, at jeg vilde unddrage mig Tyrannens Formynderskab og kævles med min mægtige Undertrykker om Smaa-Øer og usle Mynt-Rettigheder, naar jeg havde hans Krone for Øie. Dumt, umaadelig dumt var det, at jeg lod

mig forlede af dig og de andre ubetænksomme Herrer til at gjøre Fordring paa Land og Rige, førend jeg var vis paa, at jeg var Folkets aandelige Herre."

„Jeg forstaaer Eder ikke, ædle Herre! et aandeligt Herredømme er det jo ikke, I kan attraae; det maae vi overlade til Kleresie og Pave. Men I har Ret: til at slaae Spiret af Haanden paa en Tyran, der bevogtes af stærke, forblindede Slaver, dertil behøvede I vistnok en Feltherrestav og en Hær. Det var unegtelig en Feil, at I fortidlig røbede hvad I bar i Skjoldet og gav Modstanderne Vaaben i Hænderne mod Eder, inden I selv var tilstrækkelig rustet."

„Det var min mindste Feil, Tuko! og den har jeg længe nok afbødet inden disse Mure. Min største Forblindelse var, at jeg indbildte mig, der gaves et virkeligt Herredømme over et Folk, naar det ikke frivillig havde valgt og hyldet sin Hersker, og at en Krone kunde vindes, som en Borg eller et dødt Stykke Land, ved dristigt Heltemod og fremmede Hære, saalænge det Folk, jeg vilde beherske, endnu havde Gnist af Aand og Kraft, og jeg ikke først havde vundet de Sjæle, hvis Herre og Konge jeg vilde være i Sandhed."

„Det er Sværmeri, ædle Herre! det er Følger af Fængselsluften, utidig Nattevaagen og Mangel paa Bevægelse. Hvad troer I den store, stupide Folkemasse bekymrer sig om sin Herskers indre Væsen og Værd? Den, der har Magten og Myndigheden, adlydes af Hoben; den Hersker, der har de største Hære og kan svinge det længste Sværd over Folkenes Hoveder, ham kalde de gjerne deres Konge og hjertenselskede Fader, naar han kun ikke lægger høiere Skatter paa, end hans Formænd, og nogenlunde holder over Lands Lov og Ret."

„Nei, Tuko! nei!" — tog den blege, alvorlige Hertug heftig Ordet igjen — „den ukloge Foragt for Folkeliv og Folkeaand har misledet de største Herskeraander i Verden. Et saadant blot udvortes Herredømme, der ikke har sin Rod i Folkenes dybeste Hjertegrund og ikke knytter sig til store Folkeminder og Heltenavne, er usselt og foragteligt, om det saa strakte sig over en Verden: det er en Throne, bygget i Luft af Hovmods og dum Forfængeligheds Dunstskyer. Et Vindpust kan bortveire den, og den første frie, kraftige Aand, der reiser sig hos et saaledes undertrykt og af plump Legemskraft behersket Folk, er mægtig til at omstyrte en saadan Skyggekonge med alle hans aandløse Hære."

„I forbauser mig, ædle Herre! hvor har I al den nye Viisdom fra? — Jeg maa dog næsten troe, I har havt Aabenbaringer derinde i eders Viisdomshule og pleiet Omgang med Aander eller sligt Galskab."

„Kom! du skal see mine Aander!" — sagde Hertugen og reiste sig. — „Jeg skal vise dig, at jeg ikke er den Første, som indenfor disse Mure har tænkt alvorligt over Folkenes og Herskernes Vilkaar!"

„Sjøborg har vel før indesluttet vigtige Statsmænd“ — sagde Ridderen — „men jeg tvivler dog paa, at Nogen af dem har deelt eders nye, besynderlige Synsmaade. Den Mærkeligste, jeg veed der har beboet dette Statsfængsel, var den rasende Biskop Valdemar, der stræbte Sjette Knud og Valdemar Seier efter Livet og Kronen og endte som en vanvittig Helgen i Lockum Kloster.“

„Det er vel muligt, at han blev afsindig tilsidst“ — svarede Hertugen — „men hvad der har gjort Andre afsindige, kan maaske gjøre os kloge. Du har gjettet rigtigt, Tuko! Jeg har faaet mit Sovekammer i den Fængselscelle, hvor hin ulykkelige Bisp af kongelig Æt og Sind sad lænket til Blokken og gav sin Harme Luft i Forbandelser over Verden og Menneskene; men at han ogsaa har havt lyse Øieblikke og mangengang har skuet klarere hen over Verden og dens blinde Beherskere, end maaske Nogen drømte om, det skal jeg vise dig Mindesmærker om, som maaske aldrig før min Tid noget Menneskeøie har seet.“

De vare traadte ind i Hertugens snevre Fængselskammer, som vendte ud til Slotsgaarden med et lille Gittervindue atten Alen fra Jorden. Her stod endnu en Blok med en rusten Bøile og en svær Jernlænke, der var fastgjort i Muren. Ved Siden af Lænken laae der en stor, opreven Gulvsten, som syntes at være brugt til at spærre Døren med indvendig. Disse sørgelige Efterladenskaber fra dette Fængsels ældre Beboere vilde Slotsfogden have bortfjernet; men Hertugen havde udtrykkelig ønsket at beholde dem, da han hørte hvilken mærkelig Frænde de mindede ham om. Paa de smudsige Mure saae man mangfoldige Ridser, der lignede Runer og østerlandske Ziffre. Hertugen pegede derpaa; men det begyndte at mørknes, og det var ikke muligt at skjelne noget tydeligt Skrifttegn; desuden syntes Udlægningen af disse Indskrifter at udfordre en Lærdom, som hverken Ridder Abildgaard eller hans fyrstelige Herre besad.

„Er det Viisdomsbogen, I har læst i om Natten, ædle Herre!“ — sagde den lystige, unge Ridder — „saa maa I være bleven bandsat sprænglærd i en Hast, og saa maa I have laant et Par Øine hos en af de venskabelige Ugler eller Katte, der dog af og til gjøre Jer deres skyldige Opvartning gjennem Gitteret. I denne Krog skal I ikke engang ved høi lys Dag være istand til at kjende et X fra et U, om I aldrig var saa klarøiet.“

„Du har gjettet rigtigere, end du troer, Tuko! Viisdomsfuglen selv har her med sine Ildøine været en Lygte paa min forvildede Sti.“ Med disse Ord aabnede Hertugen en Kasse, der ellers tjente ham til at gjemme Skotøi i. „See her!“ — sagde han og fremtog en stor, tam Taarnugle med skjønne, guldgule Fjær og med et Par usædvanlig lysende Øine.

„Fy, Herre!“ — sagde Ridderen og sprang tilbage — „det

er jo den afskyelige Skrighals, som man kalder Lighanen; hvad vil I med den? den er ikke værd at have til Gjest, og Pokker skulde røre ved den! Har I ikke hørt, at der altid skal komme Lig i det Hus, hvorpaa den sætter sig?"

„For mig maa her gjerne komme Pest paa Sjøborg, naar vi først er vel herfra!" — sagde Hertugen. — „Men jeg og Lighanen er nu gode Venner, som du seer. En Nat, som jeg laae vaagen i urolige Tanker, saae jeg disse Øine lue mig imøde hist fra Kanten paa Muren. Jeg blev forfærdet, og det var mig, som der stod en Djævel og stirrede mig med gloende Øine gjennem Sjælen i den tause, hemmelighedsfulde Nat. Jeg sprang op og saae min Vildfarelse. Men idet jeg nærmede mig for at gribe den ubudne Nattegjest, dreiede den de funklende Øine mod Muren; et Glimt og Maaneskinnet faldt idetsamme herind, og om det var Fuglens Lysøine eller Maaneskinnet, der oplyste Muren, veed jeg ikke; men jeg blev en dunkel Skrift vaer, som jeg dog ikke kunde læse. Jeg lagde vel Mærke til Stedet. Jeg satte min Fange der i Kassen og sov ind. Men næste Morgen tidlig undersøgte jeg Muren og Skriften. Naar Morgensolen skinner herind, kan den læses et Øieblik. Det er Latin, og det har kostet mig stor Møie at læse og forstaae det. Du veed, vi drev det ikke vidt med den høflige Klerk, der skulde gjøre os til Boglærde."

„Hvad fik I da ud af de Kragetæer? høibaarne Herre!" — spurgte Tuko. — „Men kast dog den afskyelige Lighane ud af Gitteret! den gloer jo paa os, som den vilde hakke vore Øine ud for den Viisdom, den har lært Jer."

„Nei, denne kloge Fugl skal nu være min Staldbroder i Lykke, som i Ulykke!" — sagde Hertugen, idet han klappede Fuglen venlig og satte den tilbage i Kassen: — „vil den forkynde Død, skal det være for vore Fjender!"

„Men hvad læste I da? Herre!" — spurgte Ridder Abildgaard ivrig.

„Jeg læste mange gruelige Ord, som jeg ikke vil nævne: de har mangengang bragt Haaret til at reise sig paa mit Hoved; men eet Ord staaer der, som har sagt mig hvorfor jeg er kommen hid og hvad jeg har at gjøre i denne forunderlige Verden. Du, som drømte om en Throne og opvaagnede i Lænker! — staaer der — grib det Spir, som tvinger Aander! og din Krone skal lyse som Solen!"

„Det er Helgenglorien, der allerede her har spøget i den forrykte Bisps Hjerne" — sagde Ridder Abildgaard — „eller ogsaa er det den sorte Konst og magiske Aandebesværgelser, han har grublet over. Bliv dog ikke ogsaa forstyrret, min ædle Herre! og sæt Jer dog ikke det Galskab i Hovedet, at ville være en Helgen! Det tør jeg forbande mig paa hverken I eller jeg driver det til i denne Verden."

„Saaledes forstaaer jeg det ikke" — svarede Hertugen og hans Øine tindrede. — „Jeg udlægger disse Ord paa verdslig

Viis, og saaledes er det ikke Galskab, men dyb og sand Herskerklogskab. Jeg opgiver ikke min store, dristige Livsplan — jeg opgiver den ikke saalænge der er en Draabe af Valdemar Seiers Blod i mit Hjerte. Hvorledes? er kun Spørgsmaalet. Midlerne og Magten søger jeg nu ikke længer hos fremmede Fyrster og Hære, ikke heller i en uværdig Sammensværgelse med oprørske Undersaatter. De vilde siden ligesaagodt svige deres Troskab mod mig, som mod min Forgænger. Hindre og bestride vil jeg vel ikke et Foretagende, som dog rimeligviis kan være mig gavnligt, men jeg har lært at foragte det. Den Haand, som vil bære Spiret, uden at skjælve, maa være ren for Frændeblod. Den Pande, Kronen ikke skal brænde, maa ikke bære et lønligt Kainsmærke under sin Prydelse" —

„Der har vi det!" — afbrød Tuko ham: — „I vil dog være en Helgen. Nu vel! men der er Maade med Alt, naadige Herre! paa anden Haand maa I dog i det Mindste vide hvad der foretages, og hvad I allerede veed — —"

„Jeg vil Intet vide, som jeg nogensinde skal behøve at blues ved for Europas Riddere og Fyrster!" — vedblev Hertugen — „og hvad jeg veed, Tuko! — ja det vil jeg glemme og begrave i Sjælens dybeste Afgrund, som en afsindig Drøm. Jeg vil ikke bære Kronen, som min ulykkelige, forvildede Farfader bar den, for efter en stakket Herlighed selv at myrdes af mit opbragte Folk. Vil Forræderne arbeide mig i Haanden, nu vel, saa lad dem det! Jeg fremkalder ikke Stormen. Nu gjælder det kun om at give Tid og vinde Tillid. Jeg vil afstaae Als, ja selv min Hertugkrone! — Meer vil man vel ikke fordre for min Frihed. Den undergravede Throne maa dog falde, og uden mig. Men reise den igjen, det skal Ingen uden en Valdemar. Jeg vil vise Folket, at jeg ikke bærer Valdemarnavnet forgjeves, og at jeg kan overvinde mig selv. Ved at lide Uret vil jeg vinde Hjerter som Borge. Først vil jeg gribe det usynlige Spir, som tvinger Aander, og rækkes Kronen mig da, ved en lykkelig Tingenes Vending — saa, Tuko! saa er det ingen Drømmekrone — og vel heller ingen Helgenkrone; men saa skal den sidde fast paa disse Lokker og lyse som Solen gjennem Aarhundreder, som de store Valdemarers."

„Nu ja, jeg begynder at forstaae Jer, naadige Herre!" — svarede Ridder Abildgaard og gjorde store Øine: — „den Storm, der skal ompuste den raadne Stamme, kan ogsaa medtage Grene og Skud, mener I, og uden at I behøver at puste Eder en Lungesyge paa Halsen derfor. — Jeg begynder ogsaa at blive klarøiet og faae Respect for eders gode Ven der i Kassen. Kom, min ædle Herre! paa denne ædelmodige Beslutning vil vi drikke et Bragebæger, som vore gamle hedenske Forfædre. Eders Viisdomsfugl skal leve! min ædle Herre og Fyrste! Naar I kommer i eders Rige, tage vi Løven af eders Skjold og sætte den kloge Fugl istedet!"

Hertugen fulgte sin muntre Ven til Drikkebordet og var nu atter den livslystige, overmodige Yngling. Hans blege Kinder blussede, og hans noget indfaldne Øine tindrede af de store dristige Forhaabninger. Det var imidlertid blevet mørkt; men snart skinnede Maanen ind til dem gjennem Jerngitteret og oplyste det lille Drikkebord. Ridder Abildgaard sang lystige Viser, og Hertugen istemmede dem med vild Heftighed, medens han hyppig tømte sit Bæger. Under denne Støi mærkede de ikke, at der rasledes med Laase og Stænger, førend Fængselsdøren aabnedes, og en stærk, alvorlig Mand i Pelstrøie og laadden Hue traadte med en Lygte i Haanden ind til dem.

„Heida, Poul Hvit! vor dybsindige Menneskekjender — vor brave, forsigtige Vert! eders Skaal!“ — raabte Ridder Abildgaard overgiven — „Alting er her i den bedste Orden, som I seer.“

„Skaal, min gode Ven!“ — sagde Hertugen. Og de halvberusede Fanger tømte lystig deres Bægere paa Slotsfogdens Sundhed.

„Jeg takker skyldigst for den Ære, I beviser mig, mine høibaarne, unge Herrer!“ — sagde den rolige og alvorlige Poul Hvit og bukkede høfligt, idet han lettede paa sin Hue og betragtede dem med et opmærksomt og selvtilfreds Blik. — „Det er mig kjært, at I lader Vinen smage Jer og ikke tager Eder Verden med dens ustadige Lykke nærmere, end det er værd. Jeg kjender Verden og Menneskene“ — tilføiede han med Selvtillid og nikkede: — „Det er altid et godt Tegn, naar Statsfanger ere lystige. Jeg har ellers et Budskab at bringe Eder, som jeg tænker vil være Eder velkommen“ — vedblev han og lod Lygtelyset falde paa deres ophidsede Ansigter, medens han omhyggelig syntes at studere deres Miner. — „Imorgen tidlig, naar I ere mindre lystige og bedre oplagte til alvorlige Betragtninger, vil man have den Ære at bringe Eder et Forslag til Forlig med Kongen, min Herre. Hvis I, som jeg haaber, tager derimod, kan jeg snart have den Fornøielse at aabne Eder denne Dør for bestandig. Nu ønsker jeg Eder en god og rolig Nat.“

Derpaa hilsede han og gik. Den svære Dør blev laaset med stor Omhu, og Fangerne sade atter ene i Maaneskin. Slotsfogdens Efterretning havde bragt de unge Herrer til alvorlig Besindelse igjen. De talede endnu længe om hvilke Betingelser der kunde antages eller ikke. Endelig gik de til Hvile i spændt Forventning, om den næste Morgen skulde bringe dem Frihed eller maaske skærpet og forlænget Fangenskab.

---

2. KAPITEL.

Slotsfogden var gaaet tilbage til den gamle Riddersal, som i hans Tid var bleven istandsat og oppudset, og hvor han modtog fornemme Gjester. Der brændte det muntert i den store Kamin. Midt i Salen stod et rigelig opdækket Aftensbord med trearmede Messingstager. En ung, ridderlig Herre gik med faste Skridt op og ned i Salen. Det var Drost Peder Hessel. Claus Skirmen stod ved Kaminen og varmede sig.

„Nu, min gode Poul Hvit!" — sagde Drost Peder og gik den veltilfredse Slotsfoged imøde — „hvad sagde eders Fanger for Godt? Vil de helst see mig iaften eller imorgen?"

„Det er en Fornøielse at besøge de Fanger!" — sagde Slotsfogden: — „de sukke og jamre ikke som ulykkelige Forbrydere, og I maa troe, Herre Drost! der er med al deres Forvildelse et godt, ærligt Sind i dem. De havde gjort sig saa lystige med Vinkanden, ædle Herre! at Talen ikke kunde være om at afgjøre Ting af Vigtighed med dem iaften. I den Tilstand havde de maaske underskrevet ethvert Forlig; men det veed jeg hverken I eller min Herre Kongen kunde ønske eller være tjent med. Mennesket er et indskrænket Væsen, skal jeg sige Eder, og naar vi Mennesker ikke ere fuldkommen ædrue, handle vi ikke som frie Fornuftsvæsner — saa sagde min værdige Ungdomslærer i Horsens. Gud glæde hans Sjæl!"

„Det forstaaer sig!" — svarede Drost Peder — „kun ved fuldkommen Besindelse skal de høre mit Forslag. Det er en alvorlig Samvittighedssag, som de skal have Tid og Leilighed til at overveie. Altsaa imorgen! Jeg kan vel overnatte her paa Slottet?"

„Det følger af sig selv, Herre Drost! det har jeg allerede sørget for. Vi ere alle Mennesker, og Legemet maa ikke savne Hvile og Vederkvægelse, naar Sjælen skal være virksom til gode Gjerninger. Tag nu Sæde! og, hvis I tillader det, er her ogsaa Plads for eders Væbner. Oxen, som pløier, skal man jo ikke binde Munden paa, og Mennesket — nu ja, Mennesket er dog ogsaa et Menneske" — tilføiede han hastig, da ingen dybsindigere Bemærkning vilde falde ham ind.

Drost Peder smilede ad Slotsfogdens ilde anbragte Sententser og satte sig ved Bordet. Skirmen stillede sig beskeden bag ved hans Stol og rødmede, idet den høflige Slotsfoged pegede paa den ledige Plads ved Drostens Side.

„Sæt dig kun, Skirmen!" — sagde Drost Peder venlig — „her er vi ikke ved Hove."

Skirmen adlød og satte sig paa Kanten af Stolen. Han iagtog, som han var vant til, en beskeden Taushed, naar de Ældre talte, og gav nøie Agt paa hvad hans Herre ønskede, for at gaae ham tilhaande.

„Eders vigtige Fanger, min gode Poul Hvit! finde sig altsaa uden Harm og Bitterhed i deres Skjæbne" — sagde

Drost Peder. — „Det glæder mig: uagtet deres grueliger Forblindelse, er der dog fortræffelige, ja fast store Egenskaber hos dem Begge. Det er en sørgelig Nødvendighed, at vi saalænge har maattet berøve dem Friheden; men jeg veed, I har ikke gjort dem Fangenskabet surere, end nødvendigt."

„Jeg har punktlig fulgt eders Befaling, Herre Drost! og — jeg troer at kjende en Smule til Verden og Menneskene. Den Fange, man behandler vel, tænker mindst paa at undvige. Nu vil vi see, om Ensomheden har bragt dem til Eftertanke. Ere de gjenstridige, og vil I, de skal behandles haardere, kan det ogsaa skee. Jeg er kun en ringe Tjener, og hvad der befales mig, udretter jeg uden Persons Anseelse. Mennesket — sagde den uforglemmelige Ludimagister i Horsens — Gud glæde hans Sjæl! Mennesket kan ikke altid taale gode Dage."

Nu traadte en tyk, rundkindet Madsvend ind og satte et Fad paa Bordet. Drost Peder betragtede ham og studsede, men taug til han var gaaet ud igjen.

„Har I havt den Madsvend længe? min gode Poul Hvit!" — spurgte han nu — „og er I vis paa hans Troskab?"

„Han har tjent mig siden sidst i Mai forrige Aar" — svarede Slotsfogden — „og jeg maatte slet kjende Menneskene, hvis jeg kunde tvivle paa hans Troskab; han passer sin Dont og bekymrer sig om ingen anden Ting i Verden. Han leer og synger altid i Stegerset og taler aldrig et alvorligt Ord. Havde jeg lutter saadanne Folk, kunde jeg sove trygt, om jeg saa havde Konger og Keisere at passe paa. Jeg troer, som sagt, at kjende lidt til Verden og Menneskene, Herre Drost! — Har I ellers nogen Grund til at tvivle paa min Madsvends Troskab? ædle Herre!"

„Det vel ikke" — sagde Drosten — „men giv dog vel Agt paa ham! Det var maaske blot Tilfælde, men jeg saae ham ifjor kort før Danehoffet i Henner Frisers Herberg i Melfar, med et Reiseselskab, som just ikke bestod af Rigets og Kronens Venner."

„Det maa have været et blot Tilfælde, ædle Herre!" — — svarede Slotsfogden med rolig Selvtilfredshed. — „Jeg kjender mine Folk, og Ingen skal saa let sætte mig en Voxnæse paa. Morten Madsvend bekymrer sig, min Tro, ikke om Statssager; han er en lystig, godmodig Karl, som jeg har megen Moro af. Han er tillige Urtegaardsmand her paa Slottet, og jeg har benyttet mig af ham til at prøve Fangernes Sind og forøge min Menneskekundskab. Jeg har tilladt ham hemmelig at forsyne de fangne Herrer med Blomster. Fangerne veed ikke hvorfra den Artighed kommer, og jeg har mærket, det tjener til at adsprede de unge Herrer og sætte dem forelskede Griller i Hovedet. Folk, der kan tænke paa sligt Narreri, ere ikke farlige for Land og Rige, mener jeg. Den tykke Morten seer aldrig Fangerne, men han er færdig at lee

sig fordærvet, naar han hører dem synge forelskede Viser over den deilige Haand, der binder dem Blomsterkoste.“

Drost Peder smilede, men rystede paa Hovedet og vilde dog fraraade Slotsfogden denne Maade at studere sine Fangers Charakteer paa.

Imidlertid traadte Morten Madsvend ind igjen, og strax efter meldte Dørvogteren en geistlig Herre, der bragte Hilsen og Budskab fra Abbeden i Esrom.

„Lad ham træde herind!“ — sagde Slotsfogden. — „I har vel Intet derimod? Herre Drost! det er formodentlig en af Abbedens Venner, som vil afgjøre en Sag med mig om nogle Jorder. Men det er en underlig Tid at komme paa“ — tilføiede han betænkelig.

Drost Peder svarede med en høflig Hilsen og syntes at tænke paa ganske andre Ting. Døren aabnedes, og en anseelig geistlig Mand traadte ind. Man reiste sig for at hilse ham, og han traadte forbauset et Skridt tilbage, da han saae Drost Peder. Drosten studsede ogsaa. Slotsfogden lagde ikke Mærke til den gjensidige Overraskelse, men modtog sin nye Gjest med høflig Opmærksomhed og en Deeltagelse, som røbede, at det var ham en magtpaaliggende Sag, dette Besøg gjaldt. „Formodentlig en Ven af den værdige Abbed Magnus“ — sagde han. — „Behag at træde nærmere! Hvad vi har at afhandle seer jeg gjerne, at denne Kongens troe Mand, Hr. Drost Hessel, er Vidne til, saameget meer, som jeg i denne Tid ellers ikke tør modtage nogen Fremmed saa silde her paa Slottet. Man kjender Verden og Menneskene, skal jeg sige os, og strenge Forholdsregler ere her nødvendige. Tør jeg spørge om min værdige Herres Navn?“

„Hr. Drost Hessel kjender mig“ — svarede den geistlige Herre og traadte med stolt Mine nærmere. — „I den lærde Verden er Navnet Magister Janus Roskildensis mig Anbefaling nok; for Lægmænd kalder jeg mig Domprovst Jens Grand. Er I Slotsfogden Poul Hvit?“

„Til Tjeneste, ærværdige Herre!“

„Godt! Hvad jeg har at sige Jer kan alle høre: jeg kommer fra Esrom Kloster, og da jeg just skulde her forbi, har jeg paataget mig paa Abbedens og Conventets Vegne at bringe Jer Skjødet paa de bevidste Jorder i Grimstrop og bringe den Sag i Orden efter eders Ønske. Men hvis I har Forhindringer eller Betænkeligheder ved at modtage mig, kan det opsættes, og jeg sætter mig strax paa min Ambulator*) igjen.“

„Gud bevare's, gjør mig ikke den Tort, Herre! I er mig hjertelig velkommen!“ — sagde Poul Hvit hastig. — „Tag ikke min Forsigtighed ilde op! — Vi ere alle Mennesker, og man maa see sig vel for i disse Tider; her kommer ofte Ulve

*) Pasgænger.

Hr. Drost Hessel kjender mig« — svarede den geistlige Herre og traadte med stolt Mine nærmere.

i Faareklæder, og jeg maa kjende hvem jeg her modtager. Siden Hr. Drosten kjender Eder, kan jeg uden mindste Betænkelighed byde Eder velkommen; jeg maatte slet kjende Menneskene, naar jeg ikke kunde see, I var den lærde Herrens Tjener, I siger, og en værdig Ven af den værdige Abbed Magnus. Har I Skjødet med, kan det bringes i Orden imorgen. Vær nu saalænge min Gjest, ærede Hr. Domprovst, og tag til Takke med Leiligheden! Vær saa god at sidde hos!" Med disse Ord bragte han det forøgede Selskab til Sæde.

Drost Peder var stille og ordknap. Domprovsten syntes heller ikke at befinde sig vel i dette Selskab. Skirmen havde ved hans Indtrædelse reist sig og taget Plads bag ved sin Herres Stol. Slotsfogden alene var særdeles oprømt; han nødte flittig sine Gjester og søgte at bringe Underholdningen i Gang. Han berørte alle de Ting og Begivenheder, som man sædvanlig paa denne Tid talte om. Den norske Krig og den Tønsbergske Grev Mindrealfs dristige Plyndringer paa de danske Kyster omtalte han med en Iver, som viste, at han var en tro, fædrelandsksindet Mand. Han havde Familie i Horsens og fortalte omstændelig hvad denne Stad havde lidt ved hin grumme Fribytters Angreb.

„Greven af Tønsberg er vel vor Fjende" — tog Mester Grand nu Ordet — „men en kjæk og berømt Fjende, som man ikke bør udskjelde for en Røver og Fribytter; han er vel ikke af det fine Slags Riddere, som stikker Damerne i Øinene ved Tourneringer; men vi har dog ingen dygtigere Ridder her tillands; han er den største norske Søkriger i vor Tid og kan snart vente at blive ophøiet til Jarl."

„Men naar han paa egen Haand med Grumhed og gridsk Rovsyge plyndrer og brænder paa vore Kyster, som den vildeste Hedning" — svarede Drost Peder — „saa gjør han dog Ridderskabet ingen stor Ære; han er en almindelig plump Sørøver, hvor kjæk og mægtig han er, selv om han er af kongelig Byrd og, som I siger, nu attraaer Jarlenavnet. Vi danske Lægmænd har ingen Grund til at hædre ham med noget ædlere Navn, og vore Christendomslærere vel endnu mindre."

Mester Grand taug og søgte at skjule sin Harme. Slotsfogden bragte atter Samtalen i Gang. At Grev Jacob af Halland midt under Krigen havde modtaget Ridderværdigheden af den norske Konge, bragte han nu paa Tale og misbilligede det høilig; deri gav Drost Peder ham Ret og betragtede den ærlige Slotsfoged med Agtelse; men Mester Grand kunde nu ikke længer betvinge sin Harme. „Det er dog godt," — sagde han spodsk — „at danske Mænds Fortjenester paaskjønnes af fremmede Fyrster, naar de miskjendes og forurettes her hjemme. Det er høimodigt af den norske Konge, at han saaledes vil hædre en agtet Fjende, og jeg kan ikke dadle den kjække Grev Jacob, fordi han modtager en saa velfortjent Ære."

„Tillad mig, Hr. Domprovst!" — sagde Drost Peder rolig

— „en tro, dansk Mand modtager aldrig Æresbeviisninger af sit Fædrelands Fjende. Dog det kan umuligt være eders Alvor, som Fædrelandsven, at forsvare en saadan Handlemaade.“

„Saa ivrig som en begunstiget Hofmand behøver jeg vel ikke at dreie Kappen efter Hofvinden“ — svarede Mester Grand bitter — „for at være en fornuftig og christelig Ven af Fædrelandet. I min Stand behøver man, Gud skee Lov, ikke at fordølge Sandheden eller forsvare ugudelig Slethed for at opfylde sin Embedspligt. Med Guds hellige Ord og den canoniske Ret for Øie, frygter jeg ikke for at sige Kongens og Dronningens mægtigste Yndling frit og aabent, at jeg kun agter og elsker dette jordiske Fædreland, forsaavidt mit høie himmelske Fædrelands guddommelige Love her agtes og overholdes. Vil I overbevise Eder derom, Hr. Drost! saa skaf mig Tilladelse til blot at holde en eneste Bods-Prædiken for Kongen og Dronningen, med samt alle deres fine, høflige Smigrere! og I skal høre, jeg er Mand for at holde denne Verdens Mægtige et Sandhedsspeil for Øie, hvorved mangen Kind maaske dog vil rødme, hvis der endnu en er Rest af Samvittighed og Ære ved Hoffet i Danmark.“

„En saadan Straffeprædiken, ærværdige Herre!“ — sagde Drost Peder med Vægt — „kunde vistnok ofte gjøres behov, saavel blandt Læge som blandt Lærde. Jeg vilde ønske, I med samme Oprigtighed vilde føre det Sprog, naar I paa eders fromme Veie træffer fyrstelige Herrer og kongelige Lehnsmænd, der i deres Overherres Synder og Feil søge Retfærdiggjørelse for deres egne — Forbrydelser!“

Mester Grand taug. Slotsfogden betragtede sine uenige Gjester med Forbauselse og afbrød hastig en Samtale, hvis bittre Vending han ingen Grund indsaae til. Han spurgte hastig, om ingen af de ærede Herrer paa deres Reise var kommen gjennem Soer og havde seet den nylig gjenopbygte Kirke, og da dette besvaredes med et kort Nei, spurgte han om Ingen af dem vidste hvor den afsatte svenske Konge nu opholdt sig, og om det var sandt, at han havde forladt sin Dronning for en vis berygtet Jomfru Kristine.

„Det er kun altfor sandt!“ — svarede Domprovsten ivrig og syntes at gribe denne Leilighed til at give sin Harme Luft. — „Der har vi atter et Beviis paa vore Tiders Ugudelighed og den Syndepest, som udgaaer fra de Store. Det er intet Under, Herren hjemsøger saadanne Fyrster og viser denne Verdens mægtige Herrer, at der er en Dommer over os Alle, der ikke lader sig spotte, men som leer over Skyerne, naar Jordens Store hovmode og bryste sig. Det er en trøstelig og opløftende Tanke“ — tilføiede han med en overmodig Mine — „at den Stærke, som har al Verden i sin Haand, ligesaa let kan fornedre Konger og Fyrster og deres Yndlinge, som han kan ophøie de Ringe og de Ydmyge af Hjertet.“

Slotsfogden havde andægtig foldet sine Hænder som ved

en Prædiken. „Ak ja,“ — sukkede han — „vi ere alle Mennesker! — Magt og Høihed er forgængelig.“

„Vistnok ere mange af vor Tids Ulykker vel forskyldte, ærværdige Herre!“ — tog Drost Peder temmelig heftig nu Ordet med et skarpt Blik til Domprovsten — „vilde kun syndige Mennesker ikke formaste sig til ukaldet at udføre Herrens Straffedomme! Den ulykkelige Konge, I taler om, vil jeg ikke forsvare; men kan Folkene med Rette afsætte deres Konger, fordi de ikke ere som de bør være, saa kan jo ingen Throne og intet Rige bestaae, førend der sendes os rene Engle fra Himlen til at regjere Folkene i Verden.“

„Det behøves ikke!“ — svarede Domprovsten og brystede sig med myndig Pavemine. — „Saalænge Herrens Statholder sidder paa St. Peders hellige Stol og saalænge hans og Ordets Tjenere agtes som Guds og Sandhedens Sendebud blandt Folkene — saalænge behøver intet Folk at være tvivlraadig om hvor stor en verdslig Byrde de taalmodig skal bære, og hvor stor en Synder Herren vil taale blandt sine Salvede. Dersom I ikke er en Erke-Kjætter, Hr. Drost! saa kan I umulig have Noget derimod at indvende.“

Drost Peder taug, og Morten Madsvend, der just satte en udsøgt Ret for den geistlige Herre, syntes med sit skalkagtige Smil at more sig over, at den kjække Provst saaledes havde bragt Drosten til Taushed.

Uden at røbe mindste Vrede vendte imidlertid Drost Peder sig til den triumferende Domprovt igjen. „Jeg har som Ridder svoret at opoffre mit Liv for Troen som for min retmæssige Konge“ — sagde han med det ham egne Udtryk af dyb Alvor og Kraft — „og jeg frygter ikke for at dømmes som Kjætter til Baal og Brand, om jeg endogsaa er af den Mening, at en lovlig kronet og salvet Konge ikke kan styrtes fra sin Throne ved den mægtigste Bandstraale fra Vatikanet eller Lund. At idetmindste vore danske Konger hidtil har været af samme Tro, har blandt Andre eders egen Frænde, Erkebisp Erlandsen, erfaret. Jeg vil ikke raade nogen Prælat i Danmark til at følge saa misligt et Exempel. Dette Fangeslot, ærværdige Herre! kunde idetmindste erindre Eder om, at selv en Erkebispestav er for svag til at sprænge disse Porte, naar de paa Kongen af Danmarks Bud ere lukte.“ Med disse Ord reiste Drost Peder sig og bad den forbausede Slotsfoged om, at hans Sovekammer maatte blive ham anviist. Mester Grand reiste sig ogsaa fra Bordet paa trodsig Mine og yttrede samme Ønske.

Slotsfogden ledsagede selv med en trearmet Lysestage Drost Peder. Skirmen fulgte sin Herre med hans Kappe og Sværd. Man hilsede hinanden taus og koldt. Morten Madsvend fulgte paa Slotsfogdens Vink den geistlige Herre til et Kammer ved Siden af Riddersalen. Det var snevert og skummelt. Døren var kun til at aabne udenfra og blev staaende paa Klem. En

stærk Trækvind havde nær udslukt Lyset. En Løibænk, en Stol og et Bord udgjorde hele Boskabet, og for Lyshullet i Muren var der Jernstænger.

Da Mester Grand traadte ind i dette Kammer, studsede han og saae sig urolig om. „Hvad betyder Dette?“ — spurgte han — „anviser man mig et Fangehul til Sovekammer?“

„I maa derfor give os Absolution, Ærværdige!“ — svarede Morten, idet han satte det viftende Lys paa Stenbordet og lukkede med en lang Stang en Luge for det lille, runde Jerngitter, der sad høit oppe i den tykke Mur. — „See, nu er her lunt og godt!“ — vedblev han. — „Her overnatter ellers aldrig Nogen, uden af og til en forvildet Ugle. Her er kun eet Gjestekammer paa Slottet, hvori Gjesten er Herre over Døren, og det har Drosten nu faaet. For uventede Gjester har vi kun dette lille, vakkre Kammer. Det har i gamle Dage været et Marterkammer, siger man, og her skal have hængt allehaande slemme Redskaber til at pine forstokkede Forbrydere til Bekjendelse med. Nu er her dog ganske hyggeligt, som I seer. Men det er Skade, jeg ikke kan vise Jer de gamle, konstige Pineredskaber: jeg veed, I er en stor Elsker af slige lærde Snurrepiberier.“

Den stolte Domprovst blegnede, og der overfoer ham en uvilkaarlig Gysen. „Min gode Ven!“ — sagde han urolig til Kokken — „mig synes, vi skulde kjende hinanden — Morten Madsvend fra Ry? ikke sandt?“

„Til Tjeneste, ærværdige Herre! At I kunde have Plads i eders lærde Hjerne til min ringe, men temmelig fyldige Person, havde jeg ikke ventet; men saalænge mit Hoved faaer Lov at sidde mellem mine Skuldre, og min Hals ikke bliver gjort smallere, end jeg kan drikke og synge en lystig Vise, saalænge glemmer jeg ikke heller eders lærde og kjække Ærværdighed.“

„Tal alvorligt, Morten! hvad vil du sige med den Snak?“

„Vi er jo her under fire Øine“ — vedblev den tykke Kok — „og I er jo en vel justeret Guds Mand, som jeg uden Fare kan tylle mine Synder i. Saa vil jeg da betroe Jer, at da I paa Jagten ifjor over lille Bælt reddede mit Flaskeskrin fra at kastes overbord, befriede I mig med det Samme fra en fordømt Krilren om Halsen for visse Brevskabers Skyld, som laae under de uskyldige Flasker; jeg havde af lutter forbandet Tjenstagtighed og Dyd taget dem med for en god Ven, som jeg er bange, Fanden tager engang. Hvad der stod i de Elskovsbreve veed jeg ikke, og det rager ikke mig; men det veed jeg, var de blevne opfiskede eller sete af nogen Moderssjæl, havde jeg været vis paa en Ophøielse, som vilde foruleiliget mig bandsat med min Førlighed. See derfor har jeg lovet den benedidede Jomfru og den hellige Martinus, at være Eder til Tjeneste igjen, naar jeg kan; og har I Noget

at befale, skal jeg staae paa Pinde for Jer af alle Livsens Kræfter!“

Mester Grand studsede. „Ja saa, min Søn!“ — sagde han kjæk og drog roligt Veiret igjen — „har du i disse urolige Tider givet dig af med at være Brevdue? Din Munterhed vidner om, at du forresten har en god Samvittighed, og jeg giver dig paa dit ærlige Ansigt Absolution for hvad du dengang kan have syndet. — Hvor bragte du de Breve hen? Søn!“

„Til en af eders Skriftebørn og gode Venner, Ærværdige!“ — svarede Morten med et Smil — „dog det føler jeg just ingen Trang til at skrifte Eder endnu; men vil I paalægge mig nogen Bod derfor, saa sig til!“

„Godt, Søn! godt! Jeg forlanger ikke at vide det; men det var en lovstridig Handling og kunde komme dig dyrt at staae; for at afbøde det, kan du maaske nu i min og den hellige Kirkes Tjeneste besørge et Trøstens Ord til en forvildet Sjæl, som behøver mit Raad inden disse Mure, eller, hvad jeg hellere saae, hjælpe mig til et lønligt Stævnemøde“ —

„Hjertens gjerne, Ærværdige! men I spøger vel? I seer mig ikke ud til at have det paa samme Maade som vi andre skrøbelige Verdensbørn“ — —

„Det er ikke af den Natur, Morten! jeg har afsagt det forfængelige Daarskab, du i din Verdslighed tænker paa. I min hellige Stand bør kun ren Christenkjærlighed lede vore hemmeligste som vore aabenbareste Skridt. Den unge Hertug, som her sidder fangen, er uerfaren, seer du — han er bleven misledet til ubesindige Skridt, som kan gjøre ham høist ulykkelig, hvis han ikke angrer dem og omvender sig. Omhu for hans Sjæls Frelse har bevæget mig til at komme hid, for om muligt at faae ham i Tale eller faae bragt ham et godt Raad skriftlig.“

„Vil I have ham i Tale, fromme Herre! maa I kunne forvandle Jer til en Ugle eller Flaggermus“ — —

„Men var det dog ikke muligt, blot at besørge mig to Ord til ham, inden han taler med Drost Hessel imorgen?“

„Er det bogstavelig kun to Ord, tænker jeg vel det kan lykkes“ — svarede Kokken med en listig Mine efter et Øiebliks Betænkning — „men jeg maa vide de to Ord og selv give dem Røst og Vinger. Troer I mig ikke, Ærværdige! saa kan hverken jeg eller den hellige Martinus hjælpe Jer. Er I bange, Væggene skal høre det, saa hvisk mig Ordene i Øret! Hvo veed, om de ikke ogsaa kan omvende mig og frelse min syndige Sjæl, og saa kunde I jo slaae to Fluer med eet Smæk, fromme Herre!“

„Letsindige Spøgefugl, som du er!“ — sagde Domprovsten alvorlig og betragtede ham med et forskende Blik; derpaa bøiede han sig langsomt og hviskede ham et Par Ord i Øret.

„Godt!“ — svarede Morten. — „Ak ja, ved St. Mar-

tinus! troer jeg ikke, jeg strax er bleven from deraf, Ærværdige! og jeg begynder at faae Skrupler. Var det nu en Pagt med den Onde, der var Talen om, hvad saa? Ærværdige! — Men I er en from Guds Mand; det veed jeg nok, og eders høibaarne Skriftebarn skal vist faae eders gode Raad imorgen paa fastende Hjerte!"

„Endnu Eet! — bliver den unge Hertug ikke fri før Sol gaaer ned imorgen, maa jeg nødvendig tale med ham."

„Det vil holde haardt, Ærværdige! — hvor mange Nætter gjør I os den Ære at studere Oldtidens Barbari i dette Marterkammer?"

Mester Grand saae sig atter urolig om. „Sæt Stolen over Tærskelen, Søn! og lad Døren staae paa Klem!" — sagde han: — „indespærres vil jeg ikke! Jeg bliver nødig længer her end høist nødvendigt — men jeg maa dog see at drage det ud til iovermorgen —"

„Nu vel, saa hitter man vel paa Raad!" — svarede Morten og flyttede Stolen. — „Mod, veed jeg, mangler I ikke. Er det Eder kun om at gjøre at holde en Bodspræken for den høibaarne Fange, saa viser nok en eller anden Helgen Jer Veien. En Engel i eders Skikkelse paa en Himmelstige eller i Mangel deraf paa en Brandstige — vilde kunne virke høist opbyggeligt paa en forvildet Sjæl. Nu, god Nat, Ærværdige! Imorgen tidlig bringer jeg Eder Øllegrøden. Dersom det ikke spøger her, kan I sove trygt. — Nu maa jeg ud og synge i Stegerset, ellers troer Slotsfogden mig ikke." Med disse Ord var den lystige Kok allerede ude af Døren og sang saa høit, saa det skingrede i Riddersalen:

„Det var høien Berner Rise
Han voxte over alle Mure,
Han var galen og aldrig viis;
Ingen Mand kunde hannem styre.
— Men Skoven stander alt udi Blomster!"

3. KAPITEL.

Næste Morgen, da Hertug Valdemar vaagnede, stod der allerede en Sølvskaal med varmt Øl paa hans Bord ved Sengen. Han stod hastig op og klædte sig paa. Saasnart han var paaklædt, løftede han Skaalen som sædvanligt ved Hanken for at drikke, men satte den strax forundret fra sig igjen og betragtede en Sommergjæk, der var falden ham i Haanden og som lod til at have været løselig heftet til

Hanken. — „Hvo vil gantes her med mig?“ — sagde han fortrædelig og kastede Blomsten paa Bordet, men blev idetsamme en lille Strimmel Pergament vaer, som stak ud af den fine Blomsterkalk. Han greb det lille Blomsterbrev og læste blot de tvende Ord: „skriv under!“ — Han stirrede længe paa den løndomsfulde Skrift og faldt i dybe Tanker. „Hvad betyder Dette?“ — udbrød han endelig, som han vaagnede af en Drøm. — „Hvo sender mig her hemmelighedsfulde Raad? Er det Ven eller Fjende? Hm, skriv under! Det er let sagt; men gjælder det min Ære — gjælder det Sjæl og Sind eller det store Maal for mit Liv, saa maatte jeg før underskrive min egen Dødsdom, end det Forlig, jeg idag kan vente.“ Han stirrede atter paa Sedlen og faldt i grublende Tanker.

„Allerede i Statsraadet? ædle Herre!“ — sagde hans muntre Medfange og traadte ind. — „Hvis jeg ikke hørte feil, har I alt modtaget et Morgenbesøg af eders vise og underholdende Aander. Mig syntes, I talte med Nogen. Var det maaske med eders gode Ven der i Kassen?“

„Nei, Tuko!“ — svarede Hertugen — „men aarvaagne Aander ere os nær. Det er ikke blot den døde Bisp, der taler til mig fra disse Mure; ogsaa levende Væsner tage Deel i min Skjæbne og ville raade over min Villie, før jeg kjender den selv. See hvad jeg fandt i denne Blomst!“ Han rakte ham Blomsten og Pergamentsstrimlen.

„En Sommergjæk! Den maa I vogte Eder for, ædle Herre! hvis den ikke kommer fra en lille, nydelig Haand, som kun vil gjække paa Skrømt, for at gjøre sin Vinternar lyksalig for Alvor. Skriv under! Ih, det var et godt og kort Raad i en fuldkommen Herskerindes Tone. Havde det været paa Tydsk, veed jeg nok hvem jeg vilde gjette paa.“

„Ja saa! troer du, min usynlige Skytsaand er tydsk? sig frem! hvem mener du?“

„Ih, hvem Anden skulde jeg mene, end den lille, nydelige Helgeninde, Hertugdatteren i Sachsen, der bekymrede sig meer om eders Tro og rare Sjæleklenod, end om eders Hertugkrone og alle eders stolte Forhaabninger! I bærer dog endnu hemmelig hendes usynlige Lænker.“

„Sophie, det fromme, gode Barn?“ — udbrød Hertugen og rødmede, idet han foer med Haanden til Panden — „mener du, hun tænker paa mig og min Skjæbne endnu? Nei, Tuko! det vilde jeg ikke engang ønske; det vilde forstyrre mig fortrædeligt: i halvandet Aar har nu hint forunderlige Billede været udslettet af min Sjæl; jeg har havt vigtigere Ting at tænke paa, end en lille Hertugs Datter og hendes fromme, indskrænkede Gudsfrygt. Jeg har lykkelig løsrevet mig fra det Daarskab. Jeg lader mig nu ikke blende eller standse af et Par fromme Dueøine, som høre hjemme i et Kloster eller paa en Altertavle. Tal aldrig meer om hende.

Tuko! du veed, det tjener kun til at forvirre mig — og, sandt at sige, siden vore Planer drog os til de høie Danehofs-skjønheder, har jeg maattet rødme for mig selv, naar jeg tænkte paa hende. Men du har dog Ret!“ — vedblev han bevæget: — „Disse stille, beskedne Blomster, der saa mildt og venligt næsten et helt Aar her har mindet os om Vaar og Sommer og Livets stille Glæder i vort Fængsel — de maatte vel have mindet mig om hende; og denne hvide, uskyldige Vaarblomst, som nu endog har faaet Røst og bedet mig give efter og underskrive — ha, underskrive en Pagt, der maaske vil gjøre mig til en from Slave af min egen Samvittighed til min Dødsdag! — og dog — der var en Tid, da en saadan Trældom syntes mig den rette Frihed. — —“ Han taug og faldt atter i dybe Tanker.

„Det var en jammerlig Tid, Herre!“ — tog Tuko hastig Ordet: — „den havde nær gjort Jer til et Hængehoved. Jeg siger ogsaa: skriv under — hvad Pokker det saa er! — Friheden kan ikke kjøbes for dyrt. Men bliv derfor ingen Slave af et Pennestrøg! Den lille, smukke Sværmerinde gjør Eder dog tilsidst til en stille, føielig Hertug af Sønderjylland, der aldrig tænker paa at blive Meer i Verden, men opgiver alle dristige Planer, tager sig en stille from Hustru, siger Godnat til denne Verdens forfængelige Herskerdrømme og sover sødelig ind paa Slesvig Slot, som en tro og lydig dansk Vasal. Det kan blive et rørende Liv, Herre! Hvad vi her har døiet, vil vi ikke tænke paa at hevne — fy, det var uædelt og uchristeligt; vi kysse, som fromme Børn, paa Riset og blive kjønt artige. Og hvilket deiligt, fredeligt Liv! I vil i det Høieste kun ruste Jer for at beskytte Gæssene mod Ræven eller for med egen høie Haand at nedlægge en velsmagende Raa til det tarvelige Hertugtaffel, hvor den fromme Husmoder sidder med foldede Hænder, medens de stille, artige Børn læse Bordbønnen.“

„Tuko, ha nei!“ — udbrød Hertugen heftig og opfoer som af Drømme — „jeg skal vise dig, at jeg har Valdemar Seier til Oldefader. Han sad ogsaa engang i Fængsel; men han glemte ikke Hevnen før han blev gammel og graa — han glemte ikke sin Krone og sin kongelige Værdighed i Ulykken.“

Nu bankede det paa Fængselsdøren, og Samtalen var afbrudt. Det var den høflige Slotsfoged. Han aabnede først Døren, da man havde raabt: luk op! Nu traadte han ind og spurgte, om det var den høibaarne Hertug beleiligt at modtage Drost Hessel.

„Drost Hessel?“ — gjentog Hertugen med bitter Harme, — „Nu vel! lad ham komme!“ Derpaa satte han sig stolt og rolig i Lænestolen ved Bordet, medens Ridder Abildgaard paatog sig en ærbødig Tjeners Skikkelse og stillede sig med et listigt Smil bag ved sin fyrstelige Herres Stol. Slotsfogden bukkede ærbødig og gik. Strax efter traadte Drost Peder ind.

Han hilsede høfligt og alvorligt. Hertugen reiste sig halvt i Sædet og satte sig atter tilbage. „Hvad har Drost Hessel at forebringe Hertug Valdemar af Sønderjylland?“ spurgte han med rolig Stemme og tilbagetrængt Harme.

„Høibaarne Herre!“ — tog Drost Peder Ordet — „min Herre Kongen har paa Grund af eders Venners Forestillinger besluttet at tilbyde Eder Forlig og Frihed, hvis I vil underskrive og bekræfte de Vilkaar, jeg her i Kongens Navn overbringer Eder.“ Med disse Ord fremtog han et stort Pergamentsbrev, som han med en høflig Bøining overrakte Hertugen.

„Forelæs mig det, min Drost!“ — sagde Hertugen og rakte Ridder Abildgaard Brevet over Skulderen, medens han heldede sig tilbage i Stolen og paatog sig en ligegyldig Mine. Ridder Abildgaard traadte frem for sin Herre og læste. Brevet var affattet af Cantsleren paa Dansk i den sædvanlige stive og pedantiske Document-Stil, der syntes dannet efter de lærde Sprog. Drost Peder gav nøie Agt paa Hertugens Miner, idet han blev staaende i beskeden Frastand. Hertugen syntes ikke at bemærke ham, men stirrede mørk og tankefuld paa den dunkle, beskrevne Fængselsmur. Indledningen til Forliget nævnede Hertugens Venner, som havde udvirket det, og blandt dem syntes han især med Deeltagelse at høre Hertugen af Sachsen nævnet, hvis Datter han nylig havde talt om; ogsaa den godmodige Grev Gerhard af Holstens Navn syntes her at overraske ham, idet han maaske erindrede sig hvorledes han ved Danehoffet i Nyborg havde søgt at gjøre denne kjække Herre latterlig. Indledningen til Forliget lød saaledes:

„Alle, som dette Brev see eller høre læse, Herman, af „Guds Naade Biskop til Schwerin, Johannes, Hertug af „Sachsen, Gerhard, Johannes og Adolph, Grever af Holsten, „Helmold, Claus, Grever af Schwerin, Geert, Greve af Hoya, „Johannes og Henrik, Grever af Meklenborg, evindelig Hilsen „med Gud! Det skal Alle vitterligt være, at paa Hertug „Valdemars Vegne af Slesvig var ydmygeligen begjeret af „os, at vi skulde love for hannem, at han skulde holde disse „Punkter, som udi efterskrevne Brev findes inddragne, som „er en Forligelse imellem Kong Erik af Dannemark og han„nem.“

„Hvo har paa mine Vegne bedet de gode Herrer saa ydmygelig at love for mig hvad jeg endnu ikke veed?“ — sagde Hertugen — „dog det er vel en sædvanlig Formel. — Til Sagen!“

Nu oplæste Ridder Abildgaard Forliget selv, der i Hertugens Navn saaledes begyndte:

„Valdemar, af Guds Naade Hertug udi Sønderjylland, „evindelig Hilsen med Gud! Det er Fyrsters Lov og Ære, „at de naadeligen høre og efterlade de Paaraabendes deres „Begjering, og for den Gunst og Naade Skyld, de meddele „de Klagende, fødes udi deres Underdane Lydighed og Tro- „skabs Forøgelse, saa at — tilvoxendes sig Undersaatternes „Hyldest og Yndest — skal sig og formere de Regjerendes „Ære, Titel og Navn“ — —

„Det er Drost Hessels smukke Tanker og Mester Martins smukke Stil!“ — afbrød Hertugen med en spottende Mine Oplæsningen. — „Bliv ved, Drost!“

„Derfor skal Alle vitterligt være,“ — vedblev Ridder Abildgaard med et undertrykt Smil og i ydmyg Tone — „at vi af Ungdoms Uforfarenhed og barnlige Raad er for- „førte, at indtage det, Kronen tilhørte paa Als, imod vor „Herre Kong Eriks i Danmark Befaling, hvorudinden vi kjen- „des os ilde have gjort, saa det synes os og andre vore Ven- „ner, at vort Fædrenelands Lov er os for skarp og for strenge; „hvorfore forbemeldte Konge, efter vor ydmyge Supplicering, „hans Prælaters Raad og andre troe Mænds, haver efterladt „os al Skyld og Brøde, som vi uforsynligen have began- „get imod hannem.“ Og nu fulgte Alt, hvad der angik Stridighederne om Als, om Myntrettigheden og om Forpligtelse til at lade Kongen udbyde Leding i Sønderjylland. Til alt Dette smilede Hertugen ligegyldig og syntes neppe at værdige det sin Opmærksomhed, medens han dog med lønlig Spænding gav Agt paa hvert Ord; men nu forandredes hans paatagne Ligegyldighed til synlig Uro, idet Ridder Abildgaard læste: „Vi love derhos, at vi aldrig skal til Kongens „Død eller Fængsel gjøre og skaffe, raade eller befordre, „han skulde tabe Jord, Byer, Stæder, Fæster, ei heller at „forbinde os, conspirere eller practisere imod Riget eller „hannem; ikke heller tilskynde, forhandle eller nogen Deel „gjøre, som kan hedde Crimen læsæ Majestatis (Majestæts- „forbrydelse); men vi skal bevise hannem al Ære, Under- „danighed, Reverents, Troskab. Gjøre vi Noget vitterligt „herimod, heller kan os overbevises efter Fædrelands Lov „og Brug, hemmeligen at have skaffet, da skal alt vort „Lehn og Gods dermed være forbrudt, saa at vor Herre og „Konge af egen Magt maa det annamme paa Kronens Vegne „og gjøre deraf til evindelig Eie hvad hans Naade tykkes, „tilmed at straffe os paa Livet, efter Retten, eller benaade „os, som hans Naade tilsiger.“

Her standsede Ridder Abildgaard og betragtede sin Herre forbauset; men den unge Hertugs Uro var forsvunden og en stolt Trods udtindrede af hans Øine, medens han hævede sit

Hoved dristig og kjæk. „Nu kjender jeg baade eders Ord og Aand, Drost Hessel!“ — sagde han — „saaledes vil I gjerne føre Ordet, naar en forblindet Konge vil give Eder Myndighed dertil.“

Drost Peder rystede alvorlig paa Hovedet og taug. „Bliv ved!“ — sagde Hertugen, og Ridder Abildgaard vedblev:

„Vi tillade hermed, at Danmarks Prælater maae lade for- „kynde Kirkens Band over os, intet Varsel foregjort, om „saa skete, det Gud forbyde, at vi gjorde Noget imod dette, „foreskrevet staaer.“ Ridder Abildgaard holdt atter inde og betragtede sin Herre med et forskende Blik.

„Ret saa!“ — sagde Hertugen — „glem ikke den hellige Bandstraale! den kan gjøres behov. Er der meer?“

Ridder Abildgaard oplæste endnu nogle Punkter om Hertugens Forpligtelse til at staae Kongen bi i Leding og møde paa Herredagene, hvorpaa han kun lidet syntes at agte. Men nu hed det:

„Vi skal ikke heller holde fredløse Folk. Item for dette „vort Fængsel skal vi ikke feide Kongen, hans Sønner eller „Nogen i Riget eller uden, eller noget Ondt noget Men- „neske derfore tilføie; men derfore lade vi dennem qvit og „ledig. Vi skal ingen Forpligt eller Forbund gjøre med „nogen Person i Verden, ved hvilken hans Majestæt og Riget „nogen Skade kan tilføies, og have vi nogen saadan For- „bund gjort, skulle vi dennem opsige.“ Endelig hed det til Hertugens største Forbauselse: „Og paa det hvis nu lovet „er, ikke skulle stilles udi Tvivl, da have vi med en corpor- „lig Ed svoret og lovet paa de hellige Evangelia, at vi „uden al Bedrageri skulde holde hvis foreskrevet staaer, „vedersigendes al Exception, som kan tjene til Besvigelse, „Magt eller Trudsel eller og Underviisning, geistlig eller „verdslig Rettens Behjelpning, Lov eller Brug, hvorved for- „nævnte Brev kan brydes.“

Hertugen blegnede; han hørte ikke Slutningen, som indeholdt de Bispers og Fyrsters Navne, der havde overværet Forhandlingen og hængt deres Indsegl derhos, han syntes først at være kommen til sin fulde Samling, da han hørte de sidste Ord: „Og ville vi det forsegle med første Leilighed.“

„Ja vist, saasnart vor Leilighed falder!“ — udbrød han med den heftigste Forbittrelse og foer op. — „Et saadant oprørende Forlig vover I at overbringe mig, Drost Hessel! og I kan indbilde Jer, jeg skulde være feig og ussel nok, til at underskrive og besegle det! I har havt et værdigt Mynster for dette smukke Forlig i sorte Grev Henriks djævelske Pagt med den fangne Kong Valdemar. Deri vil jeg dog ikke

træde i min store Oldefaders Spor og kjøbe min Frihed saa dyrt. Tænker I at tvinge mig, saa forsøg det! Har I Lænker med, saa kom med dem! kald eders Bødler frem og see, om jeg lader mig pine til at fornedre mig!"

„I miskjender mig svarlig, høibaarne Herre!" — tog Drost Peder med en smertelig Følelse Ordet. — „Tro ikke, det glæder mig at see en ædelbaaren Herre som Eder paa dette Sted! og tro end mindre, jeg er saa lavhjertet, at jeg vilde see eders frie Villie tvungen ved uværdige Midler! Ikke af Had eller Hevn, men kun for Rigets og Kronens Sikkerhed er Friheden her berøvet Eder. I det Øieblik I opgiver det uforsvarlige og tilstrækkelig oplyste Foretagende, som har gjort eders Fangenskab her nødvendigt, staaer I atter fri paa den ophøiede Plads, hvortil I er fød og baaren. I beholder alle eders lovlige Rettigheder, som Hertug af Sønderjylland, ubeskaarne — og Alt er glemt. I det Øieblik, I underskriver dette Forlig, har Slotsfogden Befaling at aabne Eder disse Fængselsdøre og med sikkert Leide ledsage Eder til min Herre Kongen; saasnart I da paa Herredagen offentlig har vedkjendt Eder Underskriften og bestyrket den med Segl og Ed, kan I uhindret drage til eders Hertugdømme, og hverken min Herre Kongen eller nogen retsindig Mand i Danmark vil nogensinde tvivle paa eders Troskab mod Land og Rige for Fremtiden."

Med disse Ord lagde Drost Peder sin Sølvpren paa Bordet tilligemed Pergamentsbrevet, som Ridder Abildgaard havde tilbageleveret ham. Men Hertugen stod ubevægelig og stirrede paa Muren, uden at værdige Kongens Udsending et Ord eller Blik.

„Herre!" — vedblev Drost Peder — „raadfør Eder nu med den alvidende Gud og eders egen Samvittighed! Jeg overlader Forliget i eders Haand. I kan tilintetgjøre det eller underskrive det, som I vil! Til Sol gaaer ned kan jeg vente paa eders Bestemmelse, og i 24 Timer staaer Fængselsdøren Eder endnu paa disse Vilkaar aaben. I det Øieblik I har underskrevet og drager i Klokkestrengen hist, vil eders Fængsel aabnes. Jeg forlader Eder nu med det Haab, at I vel overveier eders timelige som eders evige Velfærd. Miskjend i denne Sag hverken min Herre Kongen eller mig! Den alvidende Gud og alle hellige Mænd ere mine Vidner! her er Intet skeet af personligt Nag til Eder. Jeg tør vidne for Guds Aasyn paa den yderste Dag, som i denne Time: jeg har kun handlet imod Eder efter min Ed og Pligt til Riget og Kronen." Med disse Ord hilsede Drost Peder, ikke uden Bevægelse og vemodig Deeltagelse, den fangne Hertug og forlod hastig Taarnkammeret.

Fængselsdøren var atter lukket og laaset. Paa Bordet laae det vigtige Pergamentsblad tilligemed Sølvprenen, som Drost Peder havde ladet ligge til Underskriften. Ridder Abildgaard betragtede sin Herre med et uroligt forskende Blik. Hertugen

gik nu med heftige Skridt op og ned ad Gulvet; hans Øine rullede vildt, og hans Kinder blussede af Harme. „Aldrig, aldrig i Evighed underskriver jeg den Helvedpagt!" — udbrød han — „skal jeg saa sidde her til min Dødsdag! Skal jeg besværge hvad her staaer med min Saligheds Ed, maa jeg enten opgive hele min store Livsplan eller vorde en Meeneder og Nidding for al Verden. Nei, ha nei, aldrig i Evighed! Jeg skal vise dem, at Hertug Valdemar ikke elsker Friheden og sin usle Hertugkrone høiere, end sin Ære og sin frie, ubetvingelige Villie. Jeg vil ikke feig og nedrig sælge dem min Sjæl og min indre Frihed, for at kunne drage fri Luft i et større Fængsel, som en fornedret aandelig Slave. Nu, Tuko, nu er det Tid at tænke alvorlig paa Flugt og paa at sprænge disse Mure med List eller Vold, paa enhver optænkelig Maade. Staaer jeg først fri udenfor dette Helvedslot og udenfor Danmarks Grændser — da vil jeg ikke længer betænke mig paa hvad jeg var nær ved at opgive i mine sygelige Drømmerier — jeg ryster Støvet af mine Fødder og sætter ikke Fod paa dansk Grund igjen, før jeg staaer her i Spidsen for en Hær, som kan omstyrte Tyrannens Throne og knuse ham med alle hans elendige Raadgivere!"

„Var det første Skridt kun gjort!" — svarede Ridderen og trak paa Skuldrene — „vare vi kun først vore egne Herrer, saa vilde jeg hjertelig gjerne beundre eders høie Tanker og kjække Beslutninger; dog saalænge eders store Raadgiver kun kan tale til Eder fra disse Mure, men ikke, som en dygtig Aand burde, kan blæse dem bort som Spindelvæve, saalænge, naadige Herre! ere alle eders heltemodige Planer kun Luftkasteller og skjønne Drømme, og dem maa I dyrt betale med Tabet af et frit, lystigt Liv og Slesvigs Hertugkrone."

„Hvorledes, Tuko! vilde du ikke foragte mig, hvis jeg kunde underskrive dette Forlig?"

„Det være langtfra, Herre! det var en daarlig Fugl, der ikke fløi ud, naar Buret var aabent. See! her ligger Brækkejernet, som uden Hexeri kan sprænge os disse Mure. Her har den gode Hr. Drost ladet sin Sølvpren ligge. Et eneste Træk med denne Tryllestav paa Pergamentet! og vort Fængsel er aabnet — den vide, skjønne Verden staaer os opladt — vi drage bort fra dette Ulykkesland, til vi kan sige Kongen af Danmark Tak for Sidst! Hos Hertugen af Sachsen ere vi velkomne, og hvor vil ikke den skjønne Prindsesse Sophie glæde sig" — —

„Ti, ti, Frister!" — afbrød Hertugen ham opfarende — „er det din Standhaftighed, Tuko! er det din Begeistring for mit høie, fjerne Maal? Hvad nytter det, Fuglen er fri, naar den er stækket for Livstid? Er du ked af at dele min Skjæbne, nu vel, dig kan jeg vel skaffe fri! — sværg du dig den Onde i Vold og gaa! — jeg bliver."

„I miskjender mig, min ædle Hertug!" — svarede Ridder

Abildgaard alvorlig — „jeg har deelt eders Fangenskab og været lystig til denne Time; jeg skal dele det fremdeles, uden at beklage mig, saalænge I lyster. Hovedmaalet har jeg ikke tabt af Sigte. I har jo selv udfundet hvorledes I kan naae det uden at røre en Haand; eders Samvittighed skal lettelig forliges med vor Frihed. Vil I høre mig!"

„Nei, nei, intet Ord vil jeg høre. Lad mig være ene, Tuko! Imorgen skal du vide min Bestemmelse. Det gjælder mig selv og mit hele tilkommende Liv; jeg vil selv udkaste Loddet, som skal afgjøre det. Hverken du eller nogen Menneskesjæl skal her lede min Villie!"

Ridder Abildgaard taug og gik ind i sit eget Fængselskammer. Hertugen lukkede, mod Sædvane, Døren efter ham og tilspærrede den med Stenen. Derpaa kastede han sig paa sin Stol i mørke Tanker. Saaledes sad han den hele Dag uden at røre sig og uden at ville indlade noget Menneske eller modtage nogen Vederkvægelse. Der var stille som sædvanlig paa Borgen. Først da Solen gik ned, forstyrredes han et Øieblik i sine Betragtninger ved Lyden af Hestetrin i Slotsgaarden. Det var Drost Peder og hans Væbner, der forlode Slottet. Hertugen reiste sig og gik til Gitteret. Hans Haand knyttede sig krampagtig, da han saae den unge Drost fri og djærv tumle sin brune Hingst i Aftenglandsen. Den fyrstelige Fange drog et dybt Suk, lukkede Lugen for Gitteret og gik hen til den dunkleste Afkrog af Fængslet, hvor han kastede sig paa det uredte Leie.

Den indvendige Luge for Jerngitteret, som Fangen kunde aabne og lukke efter Behag, var forsynet med en lille Hornrude, som næsten intet Daglys kunde gjennemtrænge. Denne Luge lod han ellers bestandig staae aaben; ikke engang om Natten pleiede han at have den lukket, undtagen naar det var meget koldt og Vinden stod paa; thi naar den var lukket om Natten, var det hændtes ham nogle Gange, at han ved Midnat var faret forfærdet op i halv Søvne og havde troet sig levende begraven i sine Fædres gamle Gravkapel. Men nu var Lyset og ethvert Glimt af Liv og Munterhed ham forhadt, og han havde med et Slags trodsig Glæde berøvet sig det sidste sparsomme Dagglimt, han var Herre over. „Kom frem, min Ulykkesbroder! og lær mig at see lystig ind i min Nat med dine gloende Øine!" — mumlede han — „lad dem længenok kalde dig Dødsfugl og Lighane! du seer dog klart, naar vi Andre ere blinde; skriger du om Død og Ulykke, nu vel, desbedre! den Vise huer mig nu bedst." Medens han saaledes med dæmpet Røst gav sine mørke Tanker Luft, aabnede han Kassen og tog den store Natfugl frem. Den satte sig fortrolig paa hans Arm og lod sig klappe. Han lænede sig tilbage paa Leiet og blev saaledes liggende i mørk Grublen. Imidlertid blev det Nat. Der var dødsstille paa Slottet. Paa den svage Lysning gjennem Hornruden kunde Fangen see, at

det var Maaneskin. Endelig lukkede hans Øine sig, og han blundede ind, uden at han først, som sædvanlig, havde indespærret Fuglen. Han vidste ikke, at han havde sovet, da den samme gruelige Forestilling, der før havde vakt ham ved Midnat, nu paa samme Tid overvældede ham: det var ham som han laae i Ligkisten i sine Fædres Gravkapel, og han reiste sig beængstet halvt op i Leiet. Han var endnu ikke fuldkommen vaagen, da et afskyeligt Skrig udrev ham af Drømmen; han slog Øinene op, og paa Kanten af Muren ved den hemmelighedsfulde Indskrift saae han atter Lighanens Lueøine. Den skreg endnu engang og langt afskyeligere, end den nogensinde pleiede, idet den stirrede paa Hornruden i den tillukte Gitterluge. Nu vendte Hertugen ogsaa Blikket derhen, og med Forbauselse troede han at skimte et mørkt Ansigt, halvt skjult af en Hætte udenfor Gitteret. En forunderlig Rædsel overfoer ham, og han blev liggende ubevægelig i den halvt opreiste Stilling og stirrede paa Ruden. Nu hørte han en sagte Banken paa Gitterlugen og foer op. „Hvem er der?“ — raabte han — „er du et Menneske, saa tal!“

Det bankede stærkere paa Lugen, og han hørte en dyb, dæmpet Stemme hviske hemmelighedsfuld: „Luk op, Hertug Valdemar! en god Ven vil tale med Jer.“

„Er det muligt!“ — udbrød han — „et Menneske? en god Ven? — ha, er du den Onde selv — jeg frygter dig ikke.“ Han gik hastig hen og aabnede Lugen. Et menneskeligt Ansigt stod tydeligt nok for hans Øine bag Gitteret, men saa aldeles beskygget, medens Maanen kun oplyste Omridsene, at det ikke var ham muligt at skjelne noget Træk.

„Kjender I mig ikke? Hertug Valdemar!“ — spurgte den uventede Nattegjest. — „Jeg vover maaske mit Liv for at tale med Eder. — I maa underskrive eller Alt er tabt!“

„Grand! Mester Grand!“ — udbrød Hertugen forbauset. — „Er I en Hexemester og kan I flyve? hvad staaer I paa?“

„En Stormstige!“ — svarede den dristige Klerk. — „Morten Kok holder ved den og passer paa. Tiden er kort, min Hertug! skriv under!“

„Fra Eder kom altsaa det gode Raad imorges, fromme Herre! men jeg skriver ikke under, om saa baade Himmel og Helvede raabte: skriv under! — Skal jeg afsværge enhver Tanke paa min store Id? — skal jeg selv afsværge Hevnen? hvad har jeg da vovet saa Meget for? hvad har jeg udholdt alt Dette for? — Jeg skriver ikke under! Vil I have mig fri, saa befri mig med List eller Magt! og jeg er eders; jeg stiller mig aabenbart i Spidsen for de Sammensvorne, og det skal briste eller bære!“

„Paa den Maade er Alt tabt, Herre! Førend I er lovlig fri og sikkret, kan der Intet foretages. Eders Fangenskab holder alle Hænder bundne; men skriv under, Herre! og alle Hænder ere løste med eders! Vil I ikke holde Eden, kan den

hellige Fader ligesaagodt løse den for Eder som for eders Oldefader — og vil I holde den, nu vel! saa kan I staae udenfor det Hele og dog være Hovedet. Marsken og hans Venner handle ene — I veed Intet deraf — og den ledige Plads vorder eders. Forstaaer I? Herre! I kan holde eders Ed og med frelst Samvittighed træde til, naar Tid er. I griber med Lov og Ret den Umyndiges Spir, og naar I har vundet Folkets Hjerter og viist, I er Kronen voxen — saa falder den af sig selv paa eders Hoved — og I har ikke brudt Forliget eller Eden.“

„Ha, er det dig selv, kloge Mester Grand! eller er det den døde Bisp, der har laant din Røst og din Skikkelse for at lære mig Viisdom! — Ja, du har Ret! — saaledes kan jeg gribe det Spir, som tvinger Aander, og vinde den Krone, der straaler ren som Solen! Nu veed jeg hvad jeg vil. Du har ikke først lært mig det. Du har kun sagt mig hvorledes. Godt! jeg skriver under. Men fra den Time, jeg har underskrevet, veed jeg Intet og vil Intet vide af eders Foretagender. Gjør hvad I vil! og forsvar det som I kan! Jeg gaaer min egen Vei, og naar vi mødes ved Maalet — da — først da kjender jeg Eder og tør nævne Eder Venner. Forstaaer du mig? Grand!“

„Jeg forstaaer, Herre! Det er altsaa vist, I skriver under og drager herfra imorgen. Paa Danehoffet i Nyborg bekræfter I Forliget og venter saa rolig paa de Ting, som skal komme —“

Nu afbrødes den hemmelige Samtale ved en pludselig Larm i Slotsgaarden.

„Jeg har ham, Husbond! jeg har ham, den listige Klerk!“ — raabte Morten Madsvends Stemme. — „Nu skal han ikke undslippe! Jeg mærkede strax hvad han bar i sit Skjold og hjalp ham selv op paa Stormstigen. Skal jeg nu rive Stigen om med ham og lade ham brække Halsen? eller vil I have ham levende?“

„Jeg er forraadt!“ — udbrød Mester Grand forfærdet — „den fordømte Kok har forraadt mig. Nu gjælder det!“ Han steg hastig ned af Stigen og stod omringet af ti Huskarle med Fakler, og midt iblandt dem stod Slotsfogden, halvt paaklædt, med et stort Sværd i Haanden.

„Skal jeg troe mine egne Øine, Hr. Domprovst!“ — sagde den ærlige Poul Hvit — „I er kommen hid for at skuffe min Aarvaagenhed og hjælpe de vigtige Statsfanger til Flugt!“

„Hør mig, værdige Poul Hvit!“ — svarede Mester Grand med kjæk og myndig Stemme — „og I skal ikke miskjende en Herrens Tjener, som selv paa hemmelige og usædvanlige Veie kun gaaer i sin himmelske Konges Tjeneste! At min Hensigt ikke har været, imod Lands Lov og Ret, at befrie eders Fanger, derom kan I overbevise Eder ved at undersøge Fængslet og mine Klæder. Jeg har hverken havt Fil

eller noget Værktøi med mig, hvorved det var muligt at aabne Jerngitteret og hjælpe Fangerne til Flugt.“

Slotsfogden syntes forvirret og ubestemt.

„Jeg fordrer denne Undersøgelse for min egen Æres Skyld!“ — vedblev Mester Grand, idet han slog sin Kappe tilside og vendte selv hastig alle sine Lommer. — „Er I nu overbevist om min Uskyldighed i denne Henseende, saa kan I med Rette fordre at vide min Hensigt med dette Nattebesøg. Jeg vidste, Adgangen til Fangerne var mig formeent; men jeg vidste tillige, at et kraftigt Guds Ord til rette Tid kan virke meget paa en forvildet Synders Hjerte. Den unge, trodsige Hertug, veed I, vilde ikke underskrive Forliget med Kongen og ikke opgive sine oprørske Planer. Jeg har nu saaledes talt ham til med et mægtigt knusende Guds Ord, at han er gaaet i sig selv og med Ruelse har erkjendt sin store Synd. Han vil nu strax underskrive Forliget og blive en tro Kongens Undersaat. See! det har jeg bevirket, og det er min Brøde. Troer I at have Ret til at drage mig til Ansvar for saa christeligt et Foretagende, saa er jeg eders Fange. Men er I, som jeg formoder, en gudfrygtig Mand, som forener Ærbødighed for min Stand og mit hellige Embede med streng Troskab mod eders Konge, saa lader I mig blot bevogte her, til I selv har undersøgt Fængslet og overbeviist Eder om Sandheden af mit Udsagn, derpaa lader I mig drage herfra i Herrens Fred endnu i denne Time!“

„Bevogter ham!“ — sagde Slotsfogden og gik hastig med en Lygte op i Taarnet til Fangerne. Han aabnede Fængselsdøren og fandt Alt i Orden i det første Taarnkammer hos Ridder Abildgaard. Paa hans Forlangende aabnede Hertugen sin tilspærrede Dør. Slotsfogden traadte ind, og uden at sige et Ord undersøgte han først Gitteret nøie. Derpaa satte han Lygten paa Bordet og betragtede Hertugen opmærksom. „Sig mig, høibaarne Herre!“ — spurgte han — „er det Sandhed, at Domprovst Grand har talt med Eder, og at I er gaaet I Jer selv og vil underskrive Forliget?“

„Det har sin Rigtighed!“ — svarede Hertugen og greb Sølvprenen. — „Det kan skee strax. See saa! her staaer mit Navn.“ Han rakte Slotsfogden det underskrevne Forlig og kastede sig tankefuld i Stolen.

„Saa lykønsker jeg Eder til eders Frihed og Fædrelandet til en tro Mand!“ — sagde Slotsfogden glad — „saa bedrog jeg mig dog heller ikke dennegang! jeg kjender Verden og Menneskene, og jeg saae vel paa eders Væsen og Adfærd, at I var en ædel, ung Herre, der kun af Ungdoms Ubesindighed havde overilet sig. Hvil nu, hvis Eder saa behager — paa eders gode og fromme Beslutning til det bliver Dag, høibaarne Herre! saa skal jeg med Ære udføre Eder af dette Fængsel og selv ledsage Eder til min Herre og Konge!“

„Godt!“ — sagde Hertugen — „gaa nu kun! og lad den

værdige Mester Grand intet Ondt vederfares! Han har kun holdt en Natteprædiken for mig, og I seer selv, han har lykkelig omvendt mig."

Slotsfogden bukkede og gik. Ridder Abildgaard, der i Døren havde hørt og seet hvad der nys var foregaaet, ilede veltilfreds ind til sin Herre for at faae fuldstændig Oplysning om hvad der saa hastig havde bestemt ham til at underskrive.

Imidlertid stod Mester Grand blandt de forundrede Huskarle, der efter Slotsfogdens Befaling bevogtede ham nøie, men med en Ærbødighed, som hans myndige Mine vidste at vedligeholde. Morten Madsvend stod smilende ved Stormstigen og syntes at more sig over det natlige Eventyr. Mester Grand kastede et bebreidende og foragtende Blik til ham uden at sige et Ord.

„Det havde jeg mindst tænkt, at han saaledes skulde slippe fra det" — sagde nu Kokken til Huskarlene. — „Jeg har aldrig før i mine Dage seet en ærværdig Domprovst paa en Stormstige, og den Fristelse kunde jeg umulig modstaae; men jeg skulde vel vogtet mig for den farlige Spas, havde jeg ikke vidst, I og Slotsfogden var i Nærheden. Nu vil det give sig, om jeg har gjort den fromme Herre Uret eller ikke. Ingen kan fortænke mig i, at jeg holdt ham for en listig Gavstrik; hvor finder man ellers i Verden saa ivrig en Sjælesørger, at han sætter sin Hals i Vove for at redde et Par Sjæle. Det var en Lykke for den lærde Herre, at I kom; jeg havde allerede fat i Stigen for at trække den fra ham, og saa havde den ærværdige Herre maattet hænge med Hænderne om Jernstængerne deroppe, som en Kat ved et Fuglebur, til jeg havde hentet Jer."

„Usle, troløse Sjæl!" — udbrød Mester Grand heftig — „jeg sagde dig jo, at min Hensigt var from og gudfrygtig, og du kunde saaledes forstille dig og stræbe en Herrens Tjener efter Livet!"

„Det vil jeg forsvare for min Husbond og hans Naade vor dyrebareste Konge!" — svarede Morten. — „Her gjør vi aldrig Forskjel paa Folk. Fyrster og store Herrer spærre vi inde, naar vi faae Befaling til at ansee dem for Kjæltringer; jeg sætter dem skyldigst paa Spid, naar jeg faaer Befaling til at ansee dem for Kapuner; og vil Keiseren eller Paven selv krybe ind ad Vinduerne til dem, vil jeg forsvare det for hele den høistærede Christenhed, om jeg lader Høistsamme brække deres høie og hellige Halsben."

Morten Madsvend var bleven høirøstet, og Slotsfogden, som nu ilte tilbage fra Fængslet og hørte disse dristige Ord, bød ham holde Maade med sin Tjeneste-Iver og tale med meer Ærbødighed til den fromme, ærværdige Hr. Domprovst, der var aldeles uskyldig og havde tilmed udøvet en Gjerning, hvorfor enhver brav dansk Mand maatte takke ham. „Jeg troer at kjende saa temmelig til Verden og Menneskene" — sagde han

med selvtilfreds Mine til Mester Grand — „og det glæder mig, Ærværdige! at jeg ikke heller har feilet i min gode Mening om Eder. At I mener det godt med Landet og Kongen, det seer jeg nu, hvorvel I talte haarde Ord igaaraftes mod de Stores Feil og Synder. Dertil har I, som en streng Guds Mand, vel Ret; men, Herregud! vi ere alle Mennesker, og selv den dydigste Mand kan mistænkes og faae Skinnet imod sig. Det har I nylig selv erfaret, fromme Herre! Nu staaer det Eder frit for at reise herfra hvad Øieblik I vil; men vil I være min Gjest til det bliver Dag, skal det være mig kjært. Natten er dog intet Menneskes Ven, og skjøndt I er en from Herrens Tjener, kunde I dog fare vild.“

„Derfor frygter jeg ikke!“ — svarede Mester Grand. — „Jeg har Intet meer her at udrette. Med Mageskiftet er I jo ogsaa tilfreds? min gode, ærlige Poul Hvit!“

„Fuldkommen, fromme Herre! bring Abbed Magnus min ærbødige Hilsen og faer da med Gud! siden det endelig saa skal være.“

Paa Slotsfogdens Befaling blev strax Mester Grands Pasgænger trukken frem. Den høie, geistlige Herre hilsede Slotsfogden med rolig Værdighed og gjorde Velsignelsens Tegn med de tre Fingre til de ærbødige Huskarle, hvorpaa han tilligemed en Laibroder, der tjente ham som Rideknegt, forlod Sjøborg i den stille, maanelyse Nat.

Faa Timer efter, da Solen stod op, red Hertug Valdemar og hans Drost, ledsagede af Poul Hvit og tolv bevæbnede Ryttere, ud af Sjøborg Slotsport ad Veien til Korsør, for at drage over til Nyborg, hvor Kongen og hans bedste Mænd opholdt sig, og hvor Forliget med Segl og Ed maatte stadfæstes ved Danehoffet, inden Hertugen og hans Drost kunde sættes i fuldkommen Frihed.

4. KAPITEL.

Efter en usædvanlig streng Vinter, hvorved Østersøen endogsaa havde været tilfrossen, udbredte nu atter Vaaren med hastige Skridt sin Skjønhed og Blomsterrigdom over Danmarks yndige Sletter. I Midten af Mai stode Bøgeskovene udsprungne, og uagtet Folkets sørgelige Tilstand og den hemmelige Tvedragt, der adskilte saa mange Hjerter, syntes dog Landet for Den, der ikke kjendte dets indvortes sønderrevne Tilstand, et fredeligt og lyksaligt Paradis.

Det var en af de skjønneste Foraarsdage, da et ridende Reiseselskab af tvende fornemme Riddere og tvende Damer tilligemed en anseelig geistlig Herre, ledsagede af en ung Væbner, to Rideknegte og to Terner, drog ind af Porten paa

Flynderborg Slot ved Ørekrog. Paa Slotstrappen stod Befalingsmanden, Hr. Lave Litle, ærbødig med blottet Hoved, for at modtage de ærede Gjester; og den høie Jomfru Inge stod ved Faderens Side. Medens Ridderne hjalp deres Damer af Hestene og førte dem hen imod Slotstrappen, blev den svære geistlige Herre rolig siddende paa sin Pasgænger, for at læse den latinske Indskrift over Døren; det var Rigets Cantsler, den lærde Mester Martinus de Dacia. Den lille, graahaarede, men endnu raske og kraftige Ridder, som først gik op ad Slotstrappen med en høi, aldrende Dame under Armen, var Rigsraaden, Hr. Jon Litle, med sin Hustru Fru Ingefried. Hans Datter Cæcilie blev ledsaget af en ung, ridderlig Herre, paa hvis ranke Skikkelse Jomfru Inge strax med blussende Kinder havde gjenkjendt Drost Peder Hessel.

Ikke uden en vis Forlegenhed og hemmelig Uro modtog Hr. Lave Little disse Gjester. Isærdeleshed syntes han, med al sin Høflighed, ængstelig at undvige sin gamle Frændes Blik. Drost Peder hilsede han med frastødende Kulde. Den lærde Cantsler, som endelig ogsaa var kommen op ad Trappen, syntes Hr. Lave at betragte med et sky, mistænkeligt Blik; men da den lærde Herre strax erkyndigede sig om Slottets Ælde og Oldtidsmærkværdigheder, syntes Hr. Lave noget beroliget og henviste ham til sin Datter, der, som han udtrykte sig, bedre kjendte alle slige Snurrigheder, end nogen Anden paa Borgen.

„Her kan du jo leve som en lille Konge, min gode Lave!“ — sagde Ridder Jon og saae sig om i den store, hvælvede Hal, som indtog hele Hovedfløiens Brede og hvor to store Fløidøre stode aabnede til Slotshaven med den skjønneste Udsigt over Sundet.

„O ja, Hr. Rigsraad! Slottet er kongeligt nok, og eders Nærværelse giver det først sin rette Glands“ — svarede Ridder Lave i en ydmyg Tone, som strax angav det ulige Afhængigheds-Forhold, han stod i til sin ældre, berømte Frænde, hvis Overvægt baade i Stilling og Aandsgaver han kun altfor trykkende følte.

„Du er altfor høflig, Fætter!“ — sagde Ridder Jon. — „Glandsen veed du nok er ikke min Sag. Men er denne Borg saa fast, som den er smuk og anseelig, gad jeg nok være Befalingsmand her i Krigstider. Har I været her før? Drost Peder!“

„I min Barndom var jeg ofte i disse Haller; jeg gjenfinder her mine kjæreste og skjønneste Barndomserindringer!“ — svarede Drost Peder med et Blik til Jomfru Inge, som han endnu kun taus havde hilset, og som alene syntes beskæftiget med Fru Ingefried og Frøken Cæcilie. Hendes Øine mødte nu hans, og han syntes med Glæde at bemærke, at denne Erindring heller ikke var hende ligegyldig.

„Har I ikke været her siden?“ spurgte Ridder Jon, men Drost Peder hørte det ikke.

„I falder i Staver, troer jeg. Har I været her siden? Peder Hessel!“

„Ifjor“ — svarede Drost Peder noget forvirret — „ved min ubehagelige Forretning angaaende Hertugens Fængsling.“

Ved disse Ord vendte Ridder Lave sig høist urolig til den gamle Rigsraad og overvældede ham paa eengang med en halv Snes Spørgsmaal tildeels om ligegyldige Ting og om Hofnyheder.

„Om alle de Narrerier bekymrer jeg mig ikke!“ — svarede Ridder Jon alvorlig og betragtede sin urolige Frænde med et skarpt, forskende Blik. — „Men det bedste og vigtigste Nyt veed du vel, Fætter! siden Kongen nu har vundet en tro Undersaat igjen i Hertug Valdemar, haabe vi dog engang at faae Fred og Enighed i Landet. Vi vente nu med Føie, at enhver dansk Ridder, som har været paa Afveie, men dog mener det ærligt med sit Fædreland, følger den unge Hertugs Exempel og afsværger i set Hjerte enhver Tanke paa fordømmelig Opstand og Trods mod Landsloven. En streng Undersøgelse vil maaske hist og her blive nødvendig“ — tilføiede han — „men jeg haaber, der ikke findes mange Tilhængere af den dumdristige Marsk Andersen her i Landet.“

Ridder Lave var bleven dødbleg, og over den strenge Ridder Jons Aasyn foer et Udtryk af Harme og dyb Smerte, som dog øieblikkelig igjen var forsvundet. Den gamle Herre vendte sig spøgende til Jomfru Inge, med Hentydning til en af hendes Barndoms Heltinder, stolt Dotte, hvis Historie var afbildet paa de gamle, virkede Tapeter. „Holder du endnu med hin stolte Krønike-Jomfru?“ — spurgte han og pegede paa Billedet, der forestillede en lænket Jomfru, med et lille Anker i Haanden, paa et Skib. — „Kan du endnu Visen om hendes Osteankere, hvormed hun vilde holde hele Harald Haardraades Flaade fra Danmark?“

„Husker I det endnu? min ædle Frænde!“ — svarede Jomfru Inge og rødmede. — „Da jeg sang den Vise for Eder sidst og forsvarede Dotte mod eders Spøg, da var jeg endnu et Barn. I loe ad min Iver; men jeg maa endnu forsvare hende, min ædle Frænde! Havde de danske Mænd i hendes Tid været saa kjække, som hun stolede paa, havde de nok lagt Staal for hendes Osteankere og ikke tilladt den norske Sørøverkonge at bortslæbe en dansk Pige i Lænker for et dristigt Ords Skyld. Lidt Overmod og barnagtig Trods mod Overmagten var der vel i den hele Spøg“ — vedblev hun med Varme — „men det lille, uskyldige Praleri var dog Tegn til, hun havde god Tro til den danske Manddom og Troskab. Havde hun været eders Datter, er jeg vis paa, I med Glæde havde betalt den dobbelte Løsningssum for hendes Frihed.“

„Det kan vel være!“ — svarede Ridder Jon og klappede

sin kjække Slægtning paa Kinden. — „Ret saa, stolt Ingelil! du er din brave Moders Datter. Pigen har dog Ret i Noget“ — vedblev han og vendte sig til den lærde Cantsler: — „hun er færdig at kjende de gamle Helte bedre, end jeg; stort Andet, end en rask, dygtig Sørøver, var hin berømte Harald Haardraade dog nok ikke; en høi, kongelig Sjæl har han aldrig været: hans Daad i Danmark som i Myklegaard gjør ham ingen Ære; jeg anseer den dristige Jarl Mindrealf i vor Tid for en værdig Frænde til ham.“

„I Sind og Gjerning kunde de vel nævnes Frænder med blodige Hedningsjæle i de christne Kroppe“ — svarede Mester Martin.

„Jarl Mindrealf?“ — gjentog Jomfru Inge og studsede — „den raae, plumpe Algreve, den lille glubske, dyriske Sørøver, er han Jarl? Jeg troede han kun var Greve af Tønsberg.“

„Han er nu en mægtig Jarl og, næst Kong Erik Præstehader og Hertug Hakon, den største Mand i Norge“ — sagde Ridder Jon; — „men du har Ret, Barn! han er en grov Karl, og ligner meer et Dyr, end et Menneske. Vovede han at hjemsøge Flynderborg, var du dog neppe bange for at spærre ham inde i dit Fadebur, som en almindelig Smørtyv. Du har vel aldrig seet ham?“

„Jeg har hørt Meer om ham, end jeg ønskede!“ — svarede hun hastig og undveg dette Spørgsmaal, der satte hendes Fader i en dødelig Angest.

Drost Peder haabede dog endnu, at Ridder Lave havde været mere ubesindig, end skyldig, ved hint mistænkelige Besøg, hvorom nu den tilfældige Erindring syntes at pine denne ængstelige Herre. For at udrive ham af sin Uro og befrie ham fra al Frygt for at drages til Ansvar i hin Anledning, henvendte den unge Drost sig nu med oprigtig Velvillie til Jomfru Inges Fader og fortalte ham uopfordret, at den egentlige Hensigt med denne Reise, der gav ham Leilighed til at gjensee saa kjært et Sted, var et Gesandtskabs-Anliggende til det svenske Hof i Stockholm og at Ridder Jon med det Samme vilde bringe sin Familie til deres Sommerbolig, Tømmerup Gaard i Skaane. Denne Efterretning opklarede mærkelig Ridder Laves Ansigt; han syntes at mærke Drostens velvillige Hensigt med denne Meddelelse og rakte ham, ikke uden Bevægelse, Haanden. „I er mig velkommen, Hr. Drost!“ — sagde han med bævende Stemme og drog ham tilside til de aabnede Havedøre. „Hvad der er forefaldet imellem os“ — vedblev han ængstelig og gik ned med ham ad Havetrappen — „det kommer Ingen ved!“ Han kastede et Blik tilbage i Havesalen, og da han saae gamle Ridder Jon i munter Samtale med Cantsleren og Damerne, drog han Drost Peder hastig ind i en afsides Gang i Haven. „Et Ord i Fortrolighed, Peder Hessel!“ — vedblev han i den faderlige Tone, der mindede Drosten om hans Barndom — „hvad her sidst tildrog sig kunde mistydes paa en Maade, der var

farlig for min Ære og min Stilling; men jeg har havt den Tillid til eders Retsind, at I ikke vilde misbruge den Overvægt, Omstændighederne gav Jer over mig, til at styrte mig i Fordærvelse. Kan I derpaa give mig eders Æresord?“

„Ved min ridderlige Ære!“ — svarede Drost Peder og rakte ham bevæget Haanden — „jeg har, Gud være lovet, ikke troet mig forpligtet til at fremtræde som eders Anklager. Himlen forbyde, jeg nogensinde skulde nødes dertil!“

„Godt!“ — sagde Ridder Lave beroliget. — „Jeg vilde kun vide mig sikker for Eder, hvad den forgangne Tid angaaer, og derfor er eders Ære mig nu Borgen; for Fremtiden skal jeg selv sørge. Vore gamle Forhold ere opløste; mellem os kan intet nyt finde Sted. Vi To kan nu være som døde for hinanden.“

Han vendte sig for at gaae; men Drost Peder holdt ham tilbage. „Hør mig, Ridder Lave!“ — udbrød han heftig — „jeg har ogsaa et vigtigt Ord at sige Eder. Jeg anseer ikke det Forhold for opløst, som jeg først lærte at skatte høit i det Øieblik, det syntes sønderrevet. Hvad der fjerner Eder fra mig, knytter mig netop fast til eders Hus og eders ædle Slægt med et Baand, som ingen jordisk Magt kan opløse. Det er det samme Baand, som binder Danmarks Krone og Danmarks Hjerter sammen. Derom deler eders høihjertede Datter min Synsmaade, og det med et Liv og en Begeistring, som har gjort min Sjæl uadskillelig fra hendes, trods alle stridige og mislige Forhold. Jeg har intet Ord talt til hende uden hvad I selv har hørt, om hvad jeg nu med Vished veed, jeg føler for hende. Om hun føler det Samme for mig, tør jeg endnu ikke sige; men jeg har et stort og skjønt Haab; det opgiver jeg ikke saa længe jeg lever, medmindre hun selv — som Gud forbyde! — skulde berøve mig det“ — —

„Derom er ethvert Ord nu overflødigt, Hr. Drost!“ — afbrød Ridder Lave ham, kold og fremmed. — „For mig maa I haabe og føle hvad I vil! Min Villie, som Fader, veed I. Eders Forbindelser og Grundsætninger gjør mig og enhver frisindet dansk Mand til en borgerlig Kjætter i eders Øine, og jeg kan aldrig tænke paa noget Samfund med Eder for Fremtiden. Lad os gjensidig agte hinandens Hjerte og gode Villie, hvor uforeneligt vi saa ere forresten!“ — tilføiede han, mindre kold. — „Lad os, som Bekjendere af en forskjellig Statstro, ikke fordømme og anklage hinanden for Meningers Skyld og saa hermed sige hinanden et fredeligt Farvel — for bestandig!“ Med disse Ord rakte han Drost Peder Haanden med bortvendt Aasyn.

„Saa er det da sidste Gang, I rækker mig Haanden? Ridder Lave!“ — udbrød Drost Peder med dæmpet Smerte — „o! kunde jeg holde fast ved denne Haand og drage Jer fra den gruelige Skillevei, I vakler ved!“ — —

„Slip mig, Menneske! og ti!“ — hviskede Lave og saae sig

urolig om. — „Vil I styrte mig i Ulykke med eders Snak? Min Vei er ikke eders; men jeg havde lært at gaae ene før I blev fød. Slip mig! Vi høre ikke sammen.“

„Desværre, I har Ret!“ — sukkede Drost Peder med lønlig Gru og slap den kolde, bævende Haand. Uden at see paa ham, forlod Ridder Lave ham hastig og gik tilbage til sine andre vigtige Gjester, medens Drost Peder gik, heftig rystet, ind i en mørk Buegang i Haven.

I den store Havesal saae Ridder Lave endnu, til sin store Beroligelse, den gamle Ridder Jon i en spøgefuld Samtale med Mester Martinus, medens Fru Ingefried og hendes Datter vare ifærd med at gaae ud af Havedøren med Jomfru Inge for at besee Slotshaven.

„Drost Hessel sværmer allerede derude over de skjønne Udsigter!“ — sagde Slotsherren til de fremmede Damer og hilste dem. — „Min Datter vil vist kunne vise Eder alle de Steder, hvor det klare Vand og de grønne Træer gjøre dem, der har Forstand paa Sligt, til lidenskabelige Beundrere af alle Fædrelandets Herligheder. Jeg er ikke saa lykkelig at forstaae mig derpaa.“

Damerne smilede høflig til denne ligegyldige Bemærkning og gik ned ad Havetrappen. Ridder Lave kastede et forskende Blik ud til Vindhanen over Slotsporten og nærmede sig derpaa de tvende samtalende Herrer uden at forstyrre dem.

„I forbauser mig, lærde Hr. Cantsler!“ — sagde Ridder Jon og loe hjertelig. — „Hvo skulde troe, den tørre Filosofi kunde være saa morsom! Og det er eders egen Opfindelse Altsammen?“

„Visselig, Hr. Rigsraad!“ — svarede den lærde Cantsler alvorlig og med selvtilfreds Mine: — „det er Frugten af mange vaagne Nætters Grandskning. Jeg tænkte allerede derpaa før jeg promoverede i Paris; men først udi mit rolige Otium paa Antvorskov blev det mig selv ret klart, og nu doceres det paa alle Europas Høiskoler.“

„Og det er de berømte Martinianske Modummer? — eller hvad er det I kalder det?“

„Modi significandi Martiniani“ — rettede Cantsleren ham hastig — „det er et lærd Liggendefæ, et videnskabeligt Fund, som jeg ikke bør hovmode mig af, men jeg haaber dog i al Ydmyghed, med Guds og den hellige Jomfrues Hjælp, at denne vigtige Opfindelse udi Logica skal bevare mit Navn udi Filosofiens Historie og erindres saalænge der er grundig Filosofi og Universiteter til.“

„Nu ja, det kan jeg forstaae!“ — svarede Ridder Jon med et undertrykt Smil — „det maa sagtens være lærd og filosofisk; for jeg vil give Jer mit Hoved, om jeg forstaaer en Tøddel deraf. Men hvad forstaae Lægmænd, som jeg og mine Lige, sig paa Sligt?“

„Hvorledes? Hr. Rigsraad!“ — udbrød Cantsleren forundret

og tørrede Sveden af sin skallede Pande — „er det ikke klart og indlysende, som Guds klare Dag? og jeg har dog anstrengt mig for at oversætte Eder alle de græske og latinske Talemaader, der ere en stor Prydelse udi slige Materier, men som maaske kunne være de Uindviede dunkle. Tillader I det, skal jeg udvikle Eder hele Systemet forfra. Ved Modis significandi forstaaes udi Logica" —

„Nei, for Himlens Skyld, nei, bedste Hr. Cantsler!" — afbrød Ridder Jon ham hastig — „bring mig ikke dybere ind i den Lærdom! Jeg har al Ærbødighed derfor og troer gjerne, I til evig Tid vil blive udødelig derved blandt de Lærde; men kan jeg ikke blive udødelig paa anden Maade, skeer det, saa Skam, aldrig, og jeg faaer i Guds Navn nøies med at gjøre hvad jeg kan, medens jeg lever, og lade Vor Herre sørge for Resten. Alvorlig talt, Hr. Cantler! kunde man ikke være en forstandig og dygtig Mand, uden alt det Bryderi, og skulde jeg paa den Maade vende og dreie mine Tanker, inden jeg selv vidste, om de vare Viisdom eller Galskab — saa blev jeg, sandt for Herren, hundrede Aar inden jeg fik tænkt en enste ordentlig Tanke, og kunde behøve tre Menneskers Alder inden jeg bragte en dygtig Tanke i Udøvelse. Nei, jeg bruger en anden Maade. Naar jeg veed hvad jeg vil sige, saa siger jeg det, og naar jeg veed hvad jeg vil og bør gjøre, ih, saa gjør jeg det, og bryder mig saa ikke om hvad enten Verden staaer eller falder. See, der har I hele mit System. Det er ikke saa lærd som eders; men at I dog ogsaa igrunden følger det, har I givet mig dygtige Prøver paa, som jeg har al Agt og Ære for." Med disse Ord rystede han trohjertig den lærde Cantsler i Haanden og kastede et Blik til Ridder Lave. „See! der staaer min Fætter Slotsbefalingsmanden" — vedblev han munter — „han er næsten femten Aar yngre end jeg, og han kan maaske dog endnu lære Noget i Verden. Kan I bringe ham til at indsee hvorledes man bør tænke rigtigt og fornuftigt i disse gale Tider, saa kan det maaske ikke være afveien. Jeg maa ud og drage frisk Luft i Haven!" Idet han saaledes overlod Ridder Lave til den noget trættende filosofiske Cantsler, gik han hastigt ud af Havedøren og fordybede sig snart i alvorlige Tanker i Buegangen.

Paa en grøn Høi, med den herligste Udsigt over Sundet, stod imidlertid Drost Peder mellem Jomfru Inge og Frøken Cæcilie i en livlig Samtale om de mærkelige Oldtidsbegivenheder, denne herlige Egn endnu bevarede Sagn og formeentlige Minder om. Imod Jomfru Inges Mening paastod dog Drost Peder, at hine Begivenheder maatte henføres til andre og ham velbekjendte Steder i Jylland. Det var nemlig de store tragiske Sagn om Hamlet, der vare blevne Gjenstand for deres Underholdning. Fru Ingefried havde ogsaa med Deeltagelse hørt hvorledes den fædrelandsk begeistrede Jomfru Inge vidste at oplive disse Oldtidserindringer ved Sagn og Brudstykker

af gamle Folkesange, idet hun henpegede paa ethvert Sted, hvor hun som Barn havde hørt og tænkt sig, at hine store Begivenheder maatte være skete. Nu saae Fru Ingefried sin Mand ved Enden af Buegangen og gik ham imøde for at vise ham denne Udsigt. Drost Peder og Jomfru Inge talede endnu om Hamlet og hans dristige Id, hvori Drost Peder vel beundrede Kløgten, men dog savnede Sandhed, Retfærdighed og ædel Storhed.

„Denne underfundige Snildhed" — sagde han — „denne blot tilsyneladende Sandhedskjærlighed, hvorved Sandheden just fordølges, idet den siges tvetydigt og forblommet — dette listige Spil med Klogskab og Vanvid, med Spøg og gruelig Alvor har for mig noget Forfærdeligt; men disse Træk i Sagnet, hvor udanske de end synes, grunde sig dog unegtelig paa en mærkelig Særegenhed ved Folket.

„Hvorledes mener I? Drost Peder!" — spurgte Jomfru Inge med krænket Selvfølelse — „beskylder I Eder selv og os Alle for smaalig Hang til List og Falskhed?"

„Forstaa mig ret, ædle Jomfru! den hamletske Snildhed er vist igrunden ægte dansk, skjøndt jeg ikke priser den, som noget Ædelt og Stort; det Slags List røber dog endnu Ærbødighed for Sandheden, selv da, naar den ikke kan eller tør siges aabenbart. Enhver urolig og indvortes oprørt Tid i Danmark vil vise os, at det Ædleste og Bedste hos Folket, var Ærlighed, Oprigtighed og Sandhedskjærlighed, aldrig ganske forsvinder, men røber sig endogsaa der, hvor det blotte Skin af Sandhed kun synes at være tilbage som et Skalkeskjul. Den største Nidding og Bedrager iblandt os vil dog endnu stedse blues ved aabenbart at negte eller fordølge Sandheden; han er for stolt til at lyve, om han saa kunde frelse sit Liv derved, og han siger Sandhed, selv hvor det kunde være ham farligst, men saa dunkelt og forblommet, at kun han selv og hans Venner forstaae det, men hans Fjender maae troe det Modsatte."

„Deri kan I maaske have Ret" — sagde Jomfru Inge alvorlig — „men derfor ligger det dog ikke i Folkets Tænkemaade, at ville fordreie Sandheden."

„Det være langt fra mig at paastaae!" — svarede Drost Peder — „men selv hos de Retsindigste blandt vor Almue har jeg ofte fundet en besynderlig Lyst til i Spøg at binde Folk Noget paa Ærmet, som de kalde det, uden dog at sige nogen egentlig Usandhed. Deri bestaaer jo for en stor Deel vor Almuesmands hele Lystighed og Vid. Det kan være høist godmodigt og uskyldigt; men i Tider som disse er det dog en farlig Egenskab, som gjør det høist vanskeligt at skjelne mellem Kronens sande Venner og dens hemmelige Fjender."

„Nei, nei!" — udbrød Jomfru Inge glad — „deri feiler I storlig, Drost Peder! jeg kjender vore brave, troe Landsmænd bedre. Jeg seer og taler ofte her med de fattigste og ringeste

iblandt dem. De klage aabenmundet og utaalmodig over deres Byrder og spare ikke de Store og Mægtige i deres Ord; de frygte ikke for at sige selv den dristigste Sandhed selv om Kongen og hans Fortrolige; men taler jeg til dem om Kronen og Riget og hvad de vilde sige til en uretmæssig paatvungen Konge, saa skulde I see hvor snart de glemme al deres egen Nød og hvor oprigtig de yttre deres troe Hengivenhed for det gamle, retmæssige Kongehus. Naar de spøge, det er vel sandt, da finde de ofte stor Moro i forblommet Tale og i at gjække hverandre med gamle Ordsprog og Talemaader; men denne godmodige Skalkagtighed holder jeg just af, og der er jo intet Ondt deri.“

„Jeg dadler heller ikke hvad der er et Folk saa naturligt og ligesom medfødt“ — svarede Drost Peder. — „Ingen af os er vel ganske fri derfor“ — tilføiede han: — „vi har maaske Begge idag, ædle Jomfru Inge! og selv i denne Time, uden at sige et usandt Ord, fordulgt hvad vi vidste og undveget Sandheden, for at skaane os selv eller Andre.“

Jomfru Inge rødmede. „Dertil har ethvert Menneske Ret!“ — sagde hun alvorlig: — „Hvad jeg ikke vil eller bør sige, kan ingen Magt i Verden aftvinge mig et Ord om. Kunde vi ikke være sanddrue og oprigtige, uden at sige Alt, hvad vi vidste, var der jo intet ærligt Menneske til. I maa dømme os imellem, gode Cæcilie!“ — her vendte hun sig spøgende til sin beslægtede Veninde, som hidtil taus havde hørt efter. — „Troer I, Drost Peder selv er saa oprigtig, at han, uden at skuffe os, blot vilde sige os, naar vi spurgte ham derom, hvilken Farve han holder mest af?“

„Derom behøve vi ikke at spørge ham,“ — svarede Cæcilie: — „den Farve, I der bærer paa eders Haarbaand, bar Hr. Drosten idetmindste ifjor.“

Drost Peder blev blussende rød. „Jeg bar den ifjor, fordi det var Dronningens Farve!“ — sagde han: — „ved Ridderspillet i Helsingborg havde jeg vundet Ret til at bære den. Siden Mai Maaned ifjor bærer jeg den ikke længer; men siden den Tid er den bleven mig kjærere, end nogensinde: hint rosenrøde Perlebaand med de smaa Lilier troer jeg at kjende fra min Barndom; det er det eneste Baand, jeg vilde taale at bindes med som Fange; men om Jomfru Inge nu endogsaa vilde skjenke mig det, turde jeg dog ikke bære det aabenbart. Grunden dertil er unegtelig en Hemmelighed.“

Jomfru Inge havde gjort en hastig Bevægelse med Haanden til det rosenrøde Haarbaand, som hun vilde afløse det; men da hun hørte Drost Peders sidste Ord, satte hun det kun fastere og vendte hastig Samtalen paa en anden Gjenstand. — „See min smukke Aarvaagenhedsfugl!“ — sagde hun munter — „havde Hamlet havt den, vilde han vist have forstaaet at bruge den.“ Hun klappede med disse Ord en stor, tam Gaardhane, der var fløiet op til hende paa Høien, skræmmet, som det

lod til, af Claus Skirmen, der søgte sin Herre for efter Befaling at melde ham hvad Vinden var. Drost Peder gav ikke Agt paa hvad hans Væbner berettede. Han priste den stolte, ridderlige Fugl og betragtede dens Herskerinde med en underlig blandet Følelse af Glæde og Vemod, idet mange kjære Barndomserindringer fløi ham forbi Sjælen og forbandt sig med det nærværende Øieblik. Det var ham næsten som han drømte og som den høie, skjønne Ridderdatter atter var forvandlet til Barnebruden fra de gamle Dage.

Imidlertid nærmede Ridder Jon sig langsomt Høien med sin Hustru. Han standsede og betragtede de unge Mennesker paa den grønne Strandhøi. „En brav Karl! en flink ung Mand!“ — sagde han og pegede paa Drost Peder — „han er en anderledes Drost, end Ridder Abildgaard. Vor Cæcilies Deeltagelse for hin forslagne Ridder huer mig ikke. — Den Mistanke, der hviler paa ham siden hans Fangenskab, burde dog have helbredet hende for den Grille. Har hun endnu ikke bestemt sig?“

„Din Taushed har gjort hende ængstelig“ — svarede Moderen bekymret — „og uden din Villie giver hun ham intet afgjørende Svar.“

„Hun er fri! men af mig faaer hun intet Ord om den Sag. Hvad jeg tænker om ham, veed hun.“

„Saa bliver hun aldrig Drost Abildgaards Hustru. Gud styrke hende!“

„Drost Peder giver sig gode Stunder!“ — afbrød Ridder Jon hastig.

„Hans Barndomsbrud hader ham ikke længer“ — svarede Fru Ingefried. — „Han foreslog neppe dette Ophold blot for Vindens Skyld.“

Ridder Jon kastede et Blik til Fanen paa Slotstaarnet. „Du har Ret! Vi maae afsted. Vil min gode Drost Peder holde os for Gjæk, skal han komme tilkort!“

De vare nu tæt ved Høien. „Drost Peder!“ — raabte Ridder Jon — „Vinden er god nok! vi ere seilfærdige. Vil I med, saa kom!“ Derpaa gik den gamle Herre hastig tilbage til Havesalen, og hele Selskabet fulgte ham.

Da Jon Litle traadte ind i den store Havesal, fandt han den lærde Mester Martinus alene og fordybet i et lille, pynteligt Haandskrift.

„Atter til Halsen i Studeringer!“ — sagde Ridder Jon. — „Er det endnu eders Logica?“

„Nei, nei, ædle Herre!“ — udbrød den lærde Cantsler, og hans Øine tindrede af et næsten ungdommeligt Liv — „see, her finder jeg de herligste ældgamle danske Sange, som jeg har hørt i min Barndom, og mange ægte nationale, som jeg aldrig har kjendt. Eders Fætter Slotsbefalingsmanden maa ret være en brav, fædrelandssindet Mand og vel bevandret udi vore gamle Sagn og Historier. Her er skrevet høist

fortræffelige Bemærkninger i Randen ved Sangene; og her er øst af den sande, levende Kilde, af Folket selv."

„Det var brav!" — sagde Ridder Jon med særdeles Deeltagelse. — „Det var Meer, end jeg havde troet om min gode Hr. Fætter, og det er mig kjærere, end I troer. Viserne selv kan være artige nok; det Krammeri forstaaer jeg mig ikke paa; men naar man synger Sligt, hører jeg det gjerne. Det Halve af hvad der staaer i slige Viser er vel sagtens Løgn og Digt, men Meningen er god, og det har været brave danske Folk, der har gjort dem."

Jomfru Inge og de andre Damer vare nu tilligemed Drost Peder ogsaa komne ind.

„Ingelil, Barn!" — raabte Ridder Jon hende imøde — „naar er din Fader bleven saa lærd og har faaet Lyst til Sang og gamle Viser? han kunde jo før aldrig udstaae Sligt."

„Det er ikke Faders, det er min egen lille Visebog!" — svarede Jomfru Inge. — „Salig Moder har skrevet mange af dem" —

„Og Randgloserne? Noterne?" — spurgte Mester Martinus.

„O! det er ikke Andet, end hvad jeg har hørt af mine gamle Spindekoner, og hvad der sommetider er faldet mig selv ind derved."

Mester Martinus syntes ved denne Opdagelse næsten at blues over sin Iver for et Arbeide, man havde Kvinder og ulærde Lægfolk at takke for; men hans oprigtige Kjærlighed til de gamle Sange overvandt dog dette Anstød af lærd Stolthed. Han greb med Varme Jomfru Inges Haand, idet han rakte hende Haandskriftet tilbage. „I har glædet min Sjæl, ædle Jomfru!" — sagde han bevæget — „og jeg vilde fast for dette ulærde Kvindehaandskrift give Eder mit eget noksom bekjendte Værk de Modis significandi" — —

„Det Bytte kunde Pigen ikke staae sig ved, Hr. Cantsler!" — afbrød Ridder Jon ham. — „Men hvor er din Fader? Ingelil! Vi maae sige ham Farvel og strax ombord!"

„Jeg vil søge ham!" — svarede Inge og gik hastig.

„Hr. Slotsbefalingsmanden taler nok med en god Ven i sit Lønkammer" — sagde Mester Martinus. — „Jeg havde rent forglemt ham over Bogen. Den reisende Herre havde stor Hast."

„Kjendte I den gode Ven?" — spurgte Ridder Jon tilsyneladende ligegyldig.

„Det lod jeg vel være!" — svarede Cantsleren, halv adspredt, og betragtede endnu Haandskriftet, som Jomfru Inge havde lagt fra sig paa Bordet. — „Han bar lukket Hjelmgitter — det var en drabelig Skikkelse."

„En formummet Krigsmand?" spurgte Ridder Jon opmærksom.

„Formodentlig en Kystvogter" — svarede Cantsleren. — „Paa en kongelig Borg er man vel altid paa Krigsfod. Slotsbefalingsmanden lader til at være ligesaa forsigtig, som aar-

vaagen; jeg fortænker ham ikke i, om han i saa urolige Tider betjener sig af Speidere og formummede Tjenere.“

Jomfru Inge kom nu tilbage. Hun var dødbleg og søgte forgjeves at skjule en gruelig Angest og Forvirrelse. „Min Fader“ — sagde hun med halvkvalt Røst — „min Fader kommer strax.“

Drost Peder ilede forskrækket med et Par heftige Skridt imod hende, og et Udbrud af bekymret Deeltagelse svævede ham paa Læberne; men han standsede og taug, idet han pludselig anede Aarsagen til hendes Forvirrelse.

„Hvad fattes dig? mit Barn!“ — spurgte Ridder Jon med et uroligt forskende Blik. — „Du har vist løbet for stærkt“ — tilføiede han besindig, ligesom for at lægge hende Svaret i Munden.

„Jeg er ikke ret vel“ — svarede hun og holdt sig fast ved en Stol. — „Han kommer vist strax — jeg har sendt Bud efter ham.“

„Han har Embedsforretninger, som jeg hører, og vi vil ikke forstyrre ham. Hils ham og sig, vi havde Hast! Gud velsigne dig, Barn! — Kom, mine Herrer!“

I den gamle Herres Aasyn var en dyb Græmmelse og Harme synlig, og idet han betragtede den blege Jomfru Inge, traadte en Taare ham i Øiet — men som sædvanlig var han i et Øieblik atter tilsyneladende rolig. „See, der har vi jo vor aarvaagne Hr. Slotsbefalingsmand!“ — sagde han i sædvanlig munter Tone, idet Ridder Lave aabnede Døren og traadte ind med et spændt, men høfligt smilende Ansigt. „Ingen Undskyldninger, Fætter!“ — tilføiede Ridder Jon. — „Kongens Tjeneste gaaer for Alt. Derfor maa jeg nu ogsaa i al Hast sige dig Farvel.“

„Allerede, Hr. Rigsraad!“ — stammede Ridder Lave — „jeg troede, Vinden — —“

„Vi har ikke den bedste Medbør, hvis din Vindhane er at lide paa“ — svarede den gamle Herre — „men jeg troer, man forregner sig, Fætter! hvis man stoler paa den. Jeg gaaer med Kongejagten; det Fartøi kjender jeg: det krydser ret godt med Modvind. Jeg forstaaer mig desuden selv lidt paa Seiladsen, og vi har en god Styrmand i Drost Peder. Farvel!“

Disse tilsyneladende ligegyldige Ord, som den gamle Rigsraad sagde med en vis Vægt, skjøndt med den roligste Mine af Verden, havde for Hr. Lave en alvorlig og frygtelig Betydning, som betog ham Mund og Mæle. Han bukkede forlegen og høflig, idet han fulgte sine Gjester til Døren. Den gamle Jon rakte endnu engang Jomfru Inge Haanden med en Heftighed og Hjertelighed, som var ham usædvanlig. Drost Peder hilsede hende med et Blik, der trængte hende trøstende og velgjørende gjennem Sjælen, og Mester Martinus takkede hende endnu engang for den Moro, hendes Visebog havde ydet ham. Fru Ingefried og Frøken Cæcilie syntes ligesaalidt som Cants-

leren at ane Grunden til hendes Upasselighed. Damerne vilde ikke tillade hende at følge dem til Døren; de omfavnede hende med hjertelig Velvillie, og Moderen gav hende omhyggelig alle de Husraad, hun vidste for pludselig Hjertebeklemmelse.

Neppe vare de andre ude af Døren, før Jomfru Inge udbrød i heftig Graad og sank med begge Hænder for Øinene hen i en Stol. Saaledes sad hun ubevægelig nogle Minutter. Da hun tog Hænderne fra Øinene, stod hendes Fader for hende.

„Hvad er det? hvad betyder denne Opførsel? Barn!“ — spurgte han i næsten haard Tone. — „Kjære, bedste Inge!“ — tilføiede han mildere — „fat dig dog! hvad er det?“

„Fader, Fader!“ — udbrød hun heftig og reiste sig — „er den fremmede Ridder endnu paa dit Lønkammer?“

„Hvad bringer dig til at bekymre dig om mine Embedssager?“ — spurgte Faderen forvirret. — „Jeg lider ikke denne Indblanding i mine Anliggender. Gak paa dit Kammer og gjør min Reisevadsæk istand! Jeg skal reise herfra om en halv Time.“

„Du reiser, Fader! og lader mig ene her tilbage? — hvor længe bliver du borte?“

„Nogle faa Dage. Det er nødvendige Forretninger. Naar pleier du at være bange for at være ene? For Borgens Bevogtning i min Fraværelse skal jeg sørge. Du kan være rolig — —“

„Ogsaa for dig? Fader! Nei, nei, jeg kan ikke udholde denne kvælende Taushed. Du maa vide det, Fader! — jeg gruer for dine hemmelige Foretagender — jeg gruer for dine skrækkelige Venner — jeg pines af den forfærdeligste Angest for din Sjæl —“

„Raser du, Pige!“ — udbrød den urolige Fader fortørnet og stampede heftigt — „har du ogsaa sammensvoret dig imod mig? Er det ikke nok, at min egen tyranniske Frænde og hans Haandlangere skal ængste mig i mit eget Hus og true mig lønlig med den despotiske Kongemagt? Skal mit eget Barn være min Forræder? Skal jeg ikke kunne tale med en fortrolig Ven i mit Lønkammer, uden at mistænkes og forraades af mine Egne? Gak paa dit Kammer, Barn! og græd ikke! Græd idetmindste ikke, naar Nogen seer det! og vogt din Tunge, at du ikke forraader din Faders Liv med din barnagtige Uforstand! Mine Handlinger forstaaer du ikke at bedømme, og for min Sjæl behøver du ikke at sørge! — jeg veed hvad jeg tør gjøre: — min Sjælesørger er en Mand, som bedre forstaaer sig paa min Salighed, end du og den samvittighedsfulde Drost Peder. Gjør som jeg siger, mit gode Barn, og vær fornuftig! Jeg faaer siden ikke Tid til at sige dig Farvel. Den Herre, jeg reiser med, er min Ven, og en Mand, jeg kan lide paa. Farvel!“ Med disse Ord gik han hastig bort. Den ulykkelige Datter græd ikke længer. Hun

syntes rolig, næsten kold, og gik op paa sit Kammer for at udføre sin Faders Befaling.

Neppe havde hun pakket Faderens Vadsæk, før en Rytter traadte ind for at afhente den. Det var en høi, fremmed Karl i fuld Jernrustning og med et vildt, trodsigt Ansigt.

„Hvad er dit Navn? og hvem er din Herre? Landsmand!“ — spurgte Jomfru Inge, idet hun betragtede ham roligt og skarpt.

„Her behøver jeg ikke at skjule mit ærlige Navn!“ — svarede Karlen med jydsk Udtale: — „man kalder mig lange Mads Jyde. Min Herre har et bedre Navn; men det tør jeg ikke nævne paa sjællandsk Grund. De trevne Hallunker herovre er ikke værd, at de skal see en saadan Herres Ansigt. Han sætter heller ikke Fod her paa Landet uden i slebet Staal fra Top til Taa, og hvem der blot seer hans Øine gjennem Hjelmrifterne, faaer, med Tugt at melde, Bugvrid paa Stedet. Med eders Fader, bitte Jomfru! er det en anden Sag: han er en brav Mand, mærker jeg. I seer mig heller ikke ud til at være tabt bag af en Vogn.“

„Mads Jyde?“ — gjentog Jomfru Inge — „min Ternes, liden Elses Kjærest?“

„O ja, bitte Jomfru!“ — smidskede Karlen og strøg sig om Skægget — „en Smule Kjærest maa man jo have hvor man kommer; det hindrer aldrig: det er baade godt for Rytteren og hans Beest. Men der gaaer alt min Herre ned til Skuden. Farvel, bitte Jomfru!“ Han greb hastig med et Par Fingre den temmelig svære Vadsæk i Remmen og kastede den paa Nakken. Jomfru Inge var gaaet til Vinduet. I Døren stod Else for endnu engang at sige sin drabelige Kjærest Farvel; han gav sig dog ikke Tid til nogen lang og rørende Afsked: han gav hende kun i Forbigaaende et drøit Kys i den smalle Gang og puffede hende tilside for at indhente sin Herre.

Jomfru Inge stod som fastnaglet til Vinduet. Hun saae sin Fader, tæt indhyllet i sin Reisekappe, gaae over Slotsgaarden ved Siden af en høi, mægtig Ridderskikkelse, som i sort anløbet Staalharnisk med lange, stolte Skridt gik hen imod Borgporten. Slotsherren standsede et Par Gange, som han havde glemt Noget eller var tvivlraadig. Den fremmede Ridder syntes ikke at agte derpaa. Først ved Indgangen til den sorte Porthvælving standsede den høie Kæmpeskikkelse og vendte sig. Jomfru Inge saae nu, at hans Ansigt var skjult af et sort Jerngitter. Han hævede den malmklædte Arm og vinkede. Ridder Lave tøvede endnu et Øieblik. Da klang den fremmede Ridders Sværd haardt mod Stenene ved hans Fod; han vinkede atter med en myndig Armbevægelse, som en Feltherre, og vendte sig. Ridder Lave fulgte ham hastig, og de forsvandt begge i den mørke Porthvælving. Det var for Jomfru Inges Øine som hendes Fader var dragen i en Afgrund af den frygtelige Jernkæmpe. „Forbarmende Gud! Stig Andersen selv!“

— udbrød hun og sank med et Skrig tilbage paa Gulvet uden Bevidsthed.

Da hun kom til sig selv, befandt hun sig i sine Terners Arme, og lille Else var med al sin Letsindighed dog nær ved at græde over sin kjære Jomfrues Tilstand. Snart var Jomfru Inge imidlertid fattet. En pludselig Tanke syntes atter at have givet hende Kraft og Mod. Hun reiste sig hastig og forlod Ternerne. Hun gik til sin Faders Lønkammerdør, med sit Nøgleknippe i Haanden. Ved Døren standsede hun betænkelig og famlede urolig mellem Nøglerne; men til sin Forundring fandt hun Lønkammerdøren paa Klem. Hun undersøgte Laasen og fandt, at den havde været lukket, men rimeligviis med en saadan Hast og Uro, at Staalfjæren, som skulde holde den, var sprungen. Dette Tilfælde syntes at betage hende enhver Betænkelighed; hun traadte bestemt over Tærskelen og saae sig om. Hvad hun først betragtede var et hende velbekjendt Lønskab i Muren, hvori hendes Fader altid forvarede sine hemmeligste Brevskaber. Staalknappen, hvorved Skabet kunde aabnes, skinnede hende som et farligt Slangehoved i Øinene. Hun trykte paa Staalknappen, og Skabet sprang op. En Bunke Papirer og Breve kom tilsyne, som hun kjendte: kort før Hertug Valdemars Besøg forrige Aar havde hun seet Faderen med stor Ængstelighed modtage denne meget kjendelige Pakke af en munter, fed Mand, der havde sjunget lystige Viser i Folkestuen og hjulpet Pigerne i Stegerset med Maden. At disse Brevskaber vare af et vigtigt og farligt Indhold, var hende kun altfor klart. Uden at kaste et Blik i Papirerne, kastede hun dem i et stort Jernskrin, som stod tomt og oplukket ved Døren, og hvori Faderen pleiede at forvare de kongelige Toldpenge. Hun lukkede Skrinet i Laas og gjemte Nøglen paa sit Bryst. Derpaa hensank hun taus i en bedende Stilling og blev saaledes Resten af Dagen i det eensomme Lønkammer. Saasnart det blev mørkt, slæbte hun det store Jernskrin hemmelig ned i Slotshaven, hvor hun med stor Anstrengelse nedgravede det i Høien ved Sundet. „Gud forlade mig!“ — sukkede hun dybt. — „Han er min Fader — jeg begraver hans Skjændsel! — jeg redder hans Navn og Ære! men bort fra mit Bryst med den gruelige Hemmeligheds Nøgle! den knuger mig med Centnervægt.“ Som greben af en mægtig Rædsel, tog hun Nøglen til Skrinet fra sit Bryst og kastede den med al sin Styrke ud i det dybe Sund, der brusede ved Foden af Høien. Derpaa gik hun stille og tankefuld tilbage til Borgen.

———————

»Forbarmende Gud! Stig Andersen selv!« — udbrød hun og sank med et Skrig tilbage paa Gulvet uden Bevidsthed.

5. KAPITEL.

I Aarhuus Stift laae i Felballe Sogn i Sønderherred den berømte Borg Møllerup tæt ved en Aa med nogle Vandmøller og ved en mørk Skov af en halv Mils Udstrækning. Det var et velbefæstet Slot i svær gothisk Bygningsstil med tykke Kampestens-Mure og et høit firkantet Taarn i Midten af Vaaningsfløien. Borgen var beskyttet af Jordvolde og brede Grave baade forinden og foruden. Her boede den berømte og mægtige Marsk Stig Andersen Hvide med sin Familie. Han havde selv ladet denne Borg opføre og befæste. I lang Frastand kunde det høie Taarn sees over Skoven. Paa den flade Pynt af Taarnet stod indenfor Murkronen Dag og Nat en Udkigsvagt af fire stærke, jernklædte Mænd, der uafladelig henstirrede mod de fire Verdens Hjørner, lig Stenkæmperne paa Kolding Slot. Den svære Vindebro var altid optrukken, og over Porthvælvingen vaiede et stort Banner, prydet med Borgherrens Vaaben: en syvoddet Stjerne i blaat Felt under en Hjelm med to hvide Vinger. Paa Voldene stode mægtige Blider eller Valslynger, et Slags store Træmaskiner, hvormed uhyre Stene kunde udslynges. Med megen Bekostning havde Marsken her samlet en Mængde Forsvarsmaskiner, der tildeels vare forfærdigede i Roskild af tydske Konstnere. Man saae her de frygtelige Igelkatte med Børster paa Ryggen af Egepigge til at knuse Beleirerne med; her fandtes ogsaa de farlige Brynkjøller af Jern med krumme, staalhaarde Torne og med piggede Jernkjæder forneden til at fange Folk med og drage dem op paa Volden. Skudvogne til gloende Stene stode Dag og Nat beredte til Forsvar. Syv Hundrede jernklædte Mænd bevogtede Borgen. Der var en Orden og Rolighed, som vidnede om den strengeste Mandstugt. De mørke Jernmænd bevægede sig blandt hverandre med en Taushed og Stilhed, som frygteligt betegnede den mørke Stemning, der herskede paa Borgen.

Den mægtige Borgherre selv var ikke tilstede; men han ventedes daglig, og Borgen var fuld af stille, alvorlige Gjester. Hver Nat nedrullede Vindebroen paa et hemmeligt Tegn, og Porten aabnedes for tause, formummede Herrer i Graabrødrekapper eller i fuld ridderlig Rustning. I den store Riddersal og de høie, hvælvede Gemakker saaes daglig et større Antal Gjester bevæge sig. Der klirredes med Knive og andet Bordtøi; men der hørtes ingen høirøstet Tale og ingen Lyd af selskabelig Glæde. Blandt Gjesterne saaes intet kvindeligt Væsen; men i en afsides Fløi af Borgen levede den kvindelige Del af Borgens Beboere i næsten klosterlig Afsondring fra Mændenes krigerske Samfund.

Det var Eftermiddag, tredie Dag efter at Ridder Lave havde forladt Flynderborg med den pantsrede Ridder, i hvem Jomfru Inge førstegang og med saa stor Forfærdelse havde seet den mægtige Marsk. I den hvælvede Fruerstue paa Møllerup sad en

taus, sortklædt Ridderfrue, med Ansigtet skjult af en sort Hoveddug. Tvende Smaapiger, ligeledes sortklædte, men uden Slør, sade paa høie Skamler ved hendes Side. Det var et Par deilige Pigebørn med lyse Haar og klare blaae Øine. Den Ene var næsten et Hoved høiere, end den Anden, og bar de glatte Haarfletninger sammenbundne med et sort Perlebaand; hun syntes at kunne være fjorten Aar gammel; hendes Kinder vare saa svagt farvede, og hendes Hud var saa skær og hvid, at hun næsten lignede et deiligt Marmorbillede, der ved et Underværk havde faaet Liv, men dog endnu kun halvt tilhørte Menneskenes Verden. En dyb, stille Vemod var udbredt over det fine, alvorlige Ansigt; dog det Smertelige deri havde intet Pinligt og Fortærende, men var mildnet af et saa fromt og venligt Udtryk, som om hun allerede havde overvundet en uhyre Sorg og havde fundet sin tabte Barneglæde i den fremmede, hemmelighedsfulde Verden, hun syntes at tilhøre. Hun sad med en Haandvæv paa Skjødet og afbildede med Silke- og Guldtraad den hellige Jomfru og Frelseren, som Barn, i en Glorie af tilbedende Engle. Den anden lille, sortklædte Pige havde hørgule Haar, der hang hende i krøllede, frie Lokker om Halsen. Hun syntes ikke ældre, end ni Aar, og havde et muntert, høist livligt Barneansigt, brændende, høirøde Kinder og et Par vildt spillende Øine, som aldrig stode stille og som hun bestandig blinkede med. Hun var ellers et nydeligt Barn, men heftig, utaalmodig og urolig i alle sine Miner og Bevægelser. Hun sad næsten intet Øieblik stille paa Skamlen, kastede ofte sit lille Haandarbeide og greb det igjen og havde tusinde Indfald, som hun ligesaasnart forkastede og blev ked af.

„Stille, Rikke!“ — sagde den tilslørede Dame, uden at see paa Barnet eller tage Sløret tilside. — „Vil du igjen ud i Ammestuen?“

„Ja, gjerne. Moder! der er meget morsommere!“ — sagde den lille, urolige Pige og løb ud.

Den tilslørede Dame drog et dybt Suk og hensank atter i den forrige Taushed. Hun var beskæftiget med at gnide Rustpletterne af et stort, bredt Slagsværd, der laae over hendes Skjød; men hun syntes med Besværlighed at holde Tankerne ved Arbeidet, og Hænderne faldt hende ofte uvirksomme ned i Skjødet.

„Moder!“ — sagde den stille, alvorlige Pige ved Guldvæven — „jeg tænker paa hvad vor Herre og Frelser vilde sige, naar han endnu gik omkring her i Verden og kom ind til os her —“

„Stod den Retfærdige iblandt os, Barn! — saa vilde han vel spørge, hvi Retfærdigheden her slumrede saa længe.“

„Ak, Moder! mener du ikke, han vilde sige, som han sagde til den hellige Peder i den Nat, han blev forraadt af den falske Judas?“

„Det har jeg glemt“ — svarede Moderen — „har Pater Anton lært dig det? nu, hvad sagde han da?“

„Det staaer jo i den hellige Læst, kjære Moder!“ og nu fremsagde hun med foldede Hænder og i syngende Læsetone Stedet hos Matthæus: „Stik dit Sværd paa sit Sted! thi alle de, som tage Sværd, skulle omkomme ved Sværd. Eller mener du, at jeg ikke nu kunde bede min Fader, at han skulde tilskikke mig mere, end tolv Legioner Engle?“

Moderen taug og henfaldt i mørk Grublen. „Du er et fromt Barn, min Margrethe!“ — sagde hun endelig — „men du ligner kun lidet din kjække Fader. Du er endnu for ung til at forstaae den gruelige Uret og den uhyre Skjændsel, der er gaaet over dette Hus. Du kan endnu ikke forstaae hvorfor din Moder ikke vil lade noget Menneske i Verden see sit beskæmmede Aasyn. Der gives Pletter, uforskyldte Pletter, min Barn! som kun kan afvaskes i en Tvæt, der er kostbar og farlig og forfærdelig, men nødvendig som den evige Retfærdighed. Din Moder har heller ikke ganske glemt sin fromme Børnelærdom. Veed du hvad vor retfærdige Herre og Dommer sagde, da han forudsaae den gruelige Uret, han skulde lide? Hvo som ikke haver Sværd, sælge sit Klædebon og kjøbe et! sagde han.“

„Ja, rigtig, rigtig, min Datter Ingeborg!“ lød nu en lallende Oldingsstemme fra en mørk Krog i Fruerstuen — „saaledes staaer der skrevet. Det er Guds egne Ord. Kjøb mig et Sværd for mit Klædebon! jeg behøver ingen Klæder — al Verdens Klæder kan dog ikke skjule vor Skjændsel.“ Den, der saaledes talte, lod sig nu see: en lille, kroget Oldingsskikkelse ravede frem som iblinde med et forfærdeligt udtæret Ansigt; de røde, halvtillukte Øine vare uden Seekraft; hans Hoved var næsten aldeles skaldet; det saae ud som forkradset, og der sad kun enkelte hvide Haarlokker. Den Gamles filtrede, graae Skæg sad ligeledes i Totter, ligesom det var halvt udrevet; hans magre Fingre vare krumme og forsynede med uhyre Negle. Hans Klædedragt var af nyt og fint sort Pelt, men hang forreven om ham i Pjalter, og det vilde, vanvittige Udtryk i hans Ansigt røbede, at han selv i Raseri saaledes havde mishandlet sig.

„Ak, stakkels Morfader!“ — sagde den lille Margrethe — „nu har han atter gjort sig selv Fortræd og faaet Hænderne løse.“

„Løb ud og kald paa et Par Huskarle, Barn!“ — hviskede Moderen hastig — „men i al Stilhed! maaske kan jeg dog selv tale ham til Rette.“

Den lille Margrethe gik hastig ud med de foldede Hænder over Brystet, som hun bad.

„Stille, stille, min Fader!“ — sagde nu den tilslørede Frue, idet hun lagde Sværdet under Bordet og gik ham langsomt imøde. — „Vor Time er endnu ikke kommen; men den nærmer sig: Du skal endnu maaske, før du døer, høre din Datters

Stemme uden at blues. For at see mig og min Skjændsel er du jo fri."

„Ha, ha!" — loe den Gamle vildt — „den Frihed tog gamle Palle Litle sig selv! derom spurgte han hverken Kongen eller Paven! — Vil du binde mig igjen, min Datter, saa gjør det! men skynd dig! — og rør ikke mine Ravnekløer! det raader jeg dig — de voxe godt til at udrive Tigerhjertet og de glippende Bukkeøine. Men lov mig vist, at du vil løse mig og selv række mig Tokes Sværd, naar det er Tid!"

„Det har jeg lovet og svoret dig dyrt og helligt, min Fader! men saa maa du ogsaa holde hvad du lovede mig og hverken mishandle dig selv eller os Andre saalænge!"

„Vel, saa bind mig da, Barn! og led mig tilbage til min Uglekrog! Du talte om Sværdet, min Datter! og jeg troede! Timen var kommen. Det varer længe, længe. Det er jo nu ni lange Vintre. Der er ikke meget Liv i mig tilbage — og døe kan jeg dog ikke før det er skeet — det veed du jo."

„Ulykkelige Fader!" — sukkede den høie Kvindeskikkelse, idet hun knælende udstrakte sine udtærede Hænder; hun greb sagtelig de krumme, skjælvende Oldingshænder, som hun ærbødig kyssede gjennem Sløret, medens hun bandt dem lempelig overkors paa hans Ryg med et Silkebaand. „Nu er du bunden igjen, min Fader!" — vedblev hun og reiste sig. — „Lad mig nu lede dig tilbage til din Forventningskrog! — Forsag ikke, Fader! Gjengjældelsens Dag kommer vist: den er ikke langt borte."

Taus og stille fulgte den skjælvende Olding tilbage med hende til sin Krog og faldt sammen, som han slumrede.

Den lille Margrethe kom nu tilbage med tvende Huskarle, som stille bleve staaende i Døren.

„Bliv kun borte! jeg behøver Jer ikke" — sagde Husfruen og gav dem et Vink til at bortfjerne sig. Huskarlene bøiede sig ærbødig for deres ulykkelige Frue og gik tause tilbage.

„Den kjære, hellige Frue være lovet! nu sover Morfader rolig igjen" — sagde lille Margrethe og satte sig stille til sit Arbeide. Moder og Datter sade en Tidlang tause, og der var dødsstille omkring dem, da hørtes der Larm i Gaarden af Heste. „Hør, nu kommer her Fremmede igjen" — sagde Margrethe. — „Det er vel endnu fler af Faders gode Venner, som skal forsvare os." Hun gik til Vinduet. „Det er Fader selv med en fremmed Herre!" — sagde hun hastig. — „Han stiger af paa den store Sten ved Trappen. Gud skee Lov, han kom! jeg var næsten bleven bange for alle de Fremmede."

Den ulykkelige Husmoder hørte denne Efterretning med en Bevægelse, som røbede en øiebliklig Glæde. Hun reiste sig hastig, men satte sig atter med et dybt Suk, uden at sige et Ord.

I den store Riddersal paa Møllerup ventede tretten alvorlige Fremmede paa Borgherrens Ankomst. De havde taget

Sæde ved et langt Egebord, der stod midt i Salen, overtrukket med sort Klæde. Der stod atten Stole omkring Bordet. En af Stolene var høiere, end de andre, og beklædt med rødt Fløiel. Den stod ledig. Paa venstre Side af denne stod ligeledes et Sæde ledigt; men paa høire Side af den Fløiels Stol sad den svære Grev Jacob af Halland og strakte Benene fra sig, medens han trommede paa Bordet med Fingrene. Mellem ham og hans Broder Niels Hallandsfar, der lignede ham i Væsen og Adfærd, sad den anseelige Domprovst, Mester Jens Grand, og betragtede med alvorligt forskende Blik de forsamlede Herrer, hvoraf de Fleste vare hans Frænder og regnede sig stoltelig, ligesom han, til den store Absalonske Slægt. Han syntes især med Velbehag at betragte fire Riddere, hvis mørke Ansigter og trodsige Miner røbede Misfornøielse og dristig Hevnlyst; det var Hr. Jacob Blaafod, Arved Bengtsøn, Peder Jacobsen og Niels Knudsøn af Skaane, som Alle havde udmærket sig under Stig Andersen og Grev Jacob i den svenske Krig, men vare tilligemed deres Feltherrer faldne i Unaade for deres egenmægtige Fremfærd ved den forrige svenske Konges Afsættelse. Domprovsten havde ligeoverfor sig en pyntelig, ung Herre med et stolt, men tillige muntert og letsindigt Ansigt: det var Hertug Valdemars Drost og Medfange paa Sjøborg, Ridder Tuko Abildgaard. Næst ham sad en Mand, der længe havde været anseet for en af Kongens troe Mænd: Kammermester Ove Dyre; han og hans Sidemand, Peder Porse, havde nylig aabenbart brudt med Kongen, for en Gjelds Skyld, som Kongen ikke havde villet erkjende, og hvorover de endogsaa havde taget deres Tilflugt til Kong Magnus i Sverrig. Alle disse Herrer syntes den kloge Domprovst at betragte med Tilfredshed. En gammel, adelig Væbner, Aage Kagge, der var bleven tilsidesat af Kongen og længe forgjeves havde ventet paa Ridderslaget, syntes Domprovsten ogsaa at betragte med Tillid og Tilfredshed; men han kastede et mistroisk Blik til hans lange, opløbne Sidemand, hvis forslagne Ansigt smilede selvtilfreds og som syntes at føle sig som en høist vigtig Mand i dette hemmelige Raad. Det var Kongens tvetydige Forlystelsesraad, den listige Kammersvend Rane. Med en bondestolt, beskyttende Mine sad midt i dette Selskab en lille, plump, prægtig klædt Herre med Diamanter paa Dolkheftet og store Guldkjæder om den tykke Tyrehals; hans glubske Ansigt var barskt og fortrædeligt, og han syntes at kede sig over den lange Taushed. Det var den norske Fribytterhøvding Jarl Mindrealf. „Nu, for Satan! hvorlænge varer det, inden han kommer af Hesten?“ — afbrød han endelig Tausheden — „han skal vel først ind og trøste Kvinden, skal vi see. Jeg har redet tre Bester ihjel for at komme tidsnok, og saa maa jeg endda vente. Min Tid er knap, og nu sidder jeg her en halv Time, som en tom Tønde, og har hverken faat Vaadt eller Tørt. Jeg har kun tre Ord at sige

Jer fra min Konge, I gode Herrer! men de ere Guld værd; gjør I mig Tiden for lang, rider jeg, Gud fordømme mig, min Vei strax, og da skal vi see hvad der kommer ud af al jer Hvisken og Surmulen!"

„Høibaarne Herre Jarl!" — svarede Mester Grand hastig — „paa slig en Ilreise maa I nødvendig først have en Hjertestyrkning, inden I tænker paa alvorlige Ting. Behag at følge mig ind i Værelset her næst ved! der finde vi herlig Skinke og en fortræffelig gammel Vin, som I neppe har erobret Mage til i noget af vore Klostre."

„Nu, det kan jeg forstaae!" — brummede den svære Herre og reiste sig. — „I er en Mand, der forstaaer sig baade paa Krop og paa Sjæl: I veed hvad en ærlig Søgut kan trænge til paa den fordømte Landjord. Et Hus uden Vert og Vin og Kvinder skal Fanden sætte Fod i. Kom da! Men det skal dog kun være en lille Hjertestyrkning!" — tilføiede han betænksom: — „sætter jeg mig ordentlig til Drikkebordet, faaer I neppe et Ord af mig idag om de lumpne Landkrabbesager."

Mester Grand tog ham nu hastig under Armen og førte ham med sig ud af Riddersalen.

„Ved St. Knud! Jeg troer, jeg gaaer med!" — sagde Grev Jacob og reiste sig — „min gode Krigskammerat Marsken husker nok ikke paa, hvem han har budet til Gjest."

„Der er han! — der er Marsken!" — sagde den ene Ridder til den anden, og Grev Jacob blev staaende, medens alle Herrerne reiste sig og saae med spændt Opmærksomhed mod Døren, der sprang op for den mægtige Borgherre. Stolt og majestætisk traadte den velbekjendte Kæmpeskikkelse over Tærskelen, med sit sorte Ridderharnisk og det lukkede Hjelmgitter; han var ledsaget af Ridder Lave Litle, der ængstelig saae sig om og syntes høist urolig, da hans Blik traf Kammersvend Rane.

Marsken hilsede Selskabet taus og gik op til Bordet, hvor han stillede sig paa venstre Side af den ledige Fløiels-Stol. Derpaa slog han Hjelmgitteret tilside og betragtede Selskabet med et skarpt prøvende Blik. Over det strenge, kraftige Feltherreaasyn var en fast forfærdelig Græmmelse udbredt, som virkede besynderligt paa dem Alle. „Tager Sæde!" — sagde han med dæmpet Stemme. — „Min Svigerfader og min Hustru ere enige i hvad vi beslutte; deres Sæder kan staae ledige; men jeg savner tvende vigtige Mænd —"

Idetsamme aabnedes Døren til Sideværelset, og Mester Grand førte den formildede Jarl ind i Salen. De hilsede Begge tause og toge Sæde paa deres ledige Pladser. Den høie Marsk blev ene staaende.

„Spærrer Dørene! vi ere her Alle" — sagde han nu med et Vink til de tvende Nederste ved Bordet.

Væbner Kagge og Kammersvend Rane reiste sig og satte

Stængerne for Salens tvende Døre. De toge atter Sæde, og der var en forventningsfuld Stilhed, medens Alles Øine vare heftede paa Marsken.

„I vide Alle hvorfor vi her atter ere forsamlede, mine troe Venner!“ — tog endelig den alvorlige Marsk Ordet med den dybe, dæmpede Røst, der røbede en uhyre tilbagetrængt Kraft og Harme. — „I vide Alle hvad der i ni Aar har gjort denne Borg til en Sorgens og Forfærdelsens Bolig; jeg har kundgjort det for Danmarks Folk og for al Verden i den Stund, jeg paa Viborg Thing undsagde Kongen af Danmark og svor at hevne min Skjændsel eller lade mit Liv. Endnu er det ikke skeet, og Marsk Stig Andersen lever endnu. Havde jeg tøvet saa længe af ussel Frygt, og havde jeg heller villet være en Storpraler og Meeneder, end vove Livet for min Ære, da maatte I foragte mig Alle — da maatte hver Bloddraabe, der er i mit Legem, nu farve disse Kinder med Blussel for mine Venners og Frænders Aasyn; men seer! jeg blues ikke: jeg er rolig og kold, som det sømmer den Mand, der kunde gjemme Hevnen til hans Haar blev graat og lod Tanken voxe til den blev moden. Min egen Forsmædelse har jeg baaret saalænge for eders Skyld og for Fædrelandets Skyld; jeg har havt et større og vigtigere Maal for Øie, end blot at udslette Ædderpletten paa min egen og mit Huses Ære. Endnu er den store Gjengjældelsens Time ikke kommen; men den nærmer sig. Ingen Utaalmodighed! ingen Overilelse, Venner! og den kommer vis. Jeg seer ingen Mand her, som jo er dybt krænket og forurettet af den samme Tyran, jeg har undsagt og svoret Død og Undergang; men Ingen af Eder har saa Meget at hevne som jeg — saalænge Stig Andersen kan tøve, kan I ogsaa.“

Grev Jacob gjorde en utaalmodig Bevægelse og syntes at ville tale, men et Blik af Marsken bragte ham strax igjen til Ro.

„Det gjælder Meer, end enkelt Mands Hevn“ — vedblev Marsken — „Meer, end hele vor Slægts Ve og Vel tilsammen: det gjælder et udartet, men dog ædelt, underkuet og ulykkeligt Folks Redning. Det er ikke nok, at vi styrte Tyrannen, som trodser menneskelige og guddommelige Love: han maa falde; men Thronen maa staae! Idet vi styrte den kronede Nidding, maae vi ikke alene kunne sikkre os selv og vore Rettigheder, men tillige bevare Thronen for en værdigere Hersker! Vi haabede vist at have fundet ham, og vi haabe det endnu; men hans Fangenskab standsede vort store Foretagende; hans Ed og Afsigelse har nu berøvet os hans Deeltagelse i vort Raad; vi see ham ikke her iblandt os; hans ophøiede Sæde staaer ledigt. Dog seer jeg hans ridderlige Ven og Medfange her; jeg seer hans Skriftefader, den kloge, ærværdige Hr. Domprovst. Taler, ædle Herrer! hvad kunne vi vente af Hertugen?“

„Alt — alt Muligt!“ — svarede Drost Tuko Abildgaard og reiste sig. — „Dette er vel ikke min Herres og Fyrstes udtrykkelige Ord, men mine. Eden binder hans Tunge; men jeg kjender ham: jeg tør sætte Jer mit Hoved i Pant paa, at han nu, som før, er eders Ven og hemmelige Beskytter, og at han vil træde kraftig frem og virke, naar Tid er.“

„Jeg bekræfter dette Vidnesbyrd!“ — tog Mester Grand høitidelig Ordet og reiste sig med kjæk Værdighed. — „Vor lønlig udkaarne David har valgt mig til sin Ordfører her. Jeg har med Livsfare viist ham Veien til Frihed, som I ønskede det; han tjener nu vor afsindige Saul, til den Domfældedes Time er kommen. Han er for samvittighedsfuld til at bryde sin Ed; han er selv for storsindet til at fordre den løst af Christenhedens Fader. Han vil og kan nu ingen aabenbar Deel tage i eders store Foretagende. Han vil og bør selv Intet vide af hvad hans Venner beslutte til Fædrelandets Befrielse. Men naar Timen er kommen, som han i rolig Selvfornegtelse forventer, naar Veien og Pladsen staaer ham aaben, da vil han med Kirkens og den Almægtiges Hjælp fremtræde, som han kan og bør, og med Ære sætte Kronen paa Værket. Det tør jeg i hans Navn og i hans høifyrstelige Sjæl sværge Eder dyrt og helligt.“

„Vel!“ — tog Stig Andersen atter Ordet — „tvende saa agtværdige Vidnesbyrd maae vi lide paa. Men Tyrannen har kloge og dristige Venner; en stor Deel af det forblindede Folk hænger ubegribelig fast baade ved ham og ved Sønnen; uden Vished om mægtig Bistand hos den ædle norske Konge, vilde vort Foretagende være en Afsindighed. Jeg seer vor troe, svorne Ven, den kjække Jarl Alf af Tønsberg, i vor Midte. Det Svar, han har at bringe os fra sin Konge, maa bestemme, naar Tid er at handle.“

„Nu da, for Fanden! kommer det endelig engang til mig at tale et Ord med!“ — brummede Fribytterhøvdingen, der længe havde siddet utaalmodig og gnedet Juvelerne paa sit Dolkhefte. — „Min Konges Svar er kort og godt, Marsk Andersen!“ — vedblev han høit, idet han hævede sig langsomt og mageligt fra Sædet og blev staaende med Benene vidt fra hinanden som paa et slingrende Skib. — „I er en Mand til Mund og til Haand, siger min Herre og Konge, og han er eder en fuldtro Ven i Lykke og Ulykke. Eders Venner ere ogsaa hans, og hvem der vil Eder tillivs, faaer med ham at gjøre. Med eders hemmelige Raad vil han just ikke have at skaffe; men han vil, som en tro og ærlig Normand, aabenbart forsvare Jer mod enhver Fjende og staae Jer bi med en Flaade, naar det kniber. Hans Land og Rige staaer Jer og eders Venner aabent, hvis et Uheld skulde møde, og jeg, hans Jarl og Søkrigshøvding, forlader ikke disse Kyster med mine egne Knorer og Søgutter saalænge I behøver en Smule Haandrækning og her er Noget at tage Haand i.

Hermed er jeg klar og færdig. Hvad I her har at afgjøre, kommer mig ikke stort videre ved. Hvad der er gaaet mig ind ad det ene Øre, vil jeg lade gaae ud af det andet. Sladder er ikke min Sag, og I har nu eengang min Ed. — Men, sandt at sige, her gaaer det mig for stille og surmulet til. Jeg lider heller ikke hemmelige Raad og fine Anslag. Jeg duer ikke til anden Færd, end den grove, hvorved man kan raabe høit og slaae til uden Omsvøb. Med eet Ord — jeg brænder Jer hele Danmark af for Alles Øine, hvis det kan hjælpe Jer! Forresten rager det ikke mig hvem der er Konge i Landet. Saalænge her er godt Bytte at gjøre, er jeg med, og hvor jeg er at træffe, veed I. Lad mig nu drikke eders Skaal derinde og ikke spilde Tiden med Snak! I har jo forstaaet mig?"

„Fuldkommen, Herre Jarl!" — svarede Marsken — „Endnu kun et Ord! Vil I holde det Løfte, I gav Hertug Valdemar for min Hustrues Søstersøn, Kammersvend Rane Johnsøn, som sidder hist? Paa det Vilkaar vil han vorde vor Ven. Hans Bistand er os af større Vigtighed, end I maaske troer."

Ved disse Marskens Ord havde Kammersvend Rane reist sig og nærmet sig Jarlen.

„Er det dig, som vil være min Svigersøn? Gut!" — spurgte Jarlen og smaaloe, idet han maalte ham med et stolt Blik. — „Nu, det maa jeg sige, du seer mig just ikke ud som en Karl, der kan beile til en Jarledatter. Jeg gav Hertugen det Ord i en ærlig Rus, og jeg tvivler paa, min Datter vil sige Ja dertil. Men er du saa snild en Gut, som du har Ord for, saa kan vi tale derom, naar Tid er; vrager Glutten dig saa ikke, nu vel, saa kommer Jarlen ædru til at svare for hvad Greven af Tønsberg har vrøvlet i sin Rus."

„Videre gaaer mit dristigste Ønske ikke, Herre Jarl!" — svarede Rane. — „Naar Betingelsen fra min Side er opfyldt, skal jeg vise Jer, at jeg ikke har sigtet høiere, end jeg vel kan naae!"

„Godt! den Tid, den Sorg!" — mumlede Jarlen. — „Viis mig først ved en dygtig Bedrift hvad du duer til! og jeg skal oven i Kjøbet slaae dig til Ridder, saa det skal knage i dit tynde Kraveben!"

„Det er et Ord, Herre Jarl! I høre Alle derpaa, mine Herrer!" — sagde Rane og saae sig dristig om i Forsamlingen. Derpaa gik han taus med et listigt Smil tilbage til sin Plads, medens Fribytterhøvdingen, uden videre at agte paa ham, hilsede de øvrige Herrer med et Nik og gik ind i Drikkestuen. Alle toge paa Marskens Vink Sæde igjen, og der blev atter dødsstille i Forsamlingen.

„Vi har raadslaaet længe og ofte nok!" — tog Marsken nu hemmelighedsfuld Ordet. — „Hvad der skal og maa skee, vide vi Alle. Timen er endelig kommen, da vi kunne tage

den sidste afgjørende Beslutning. Men hvad der i denne Time besluttes i vor Sjæl, skal selv disse tause Mure ikke høre. Et bifaldende eller benegtende Tegn er os nok, og vi forstaae hverandre.“ Derpaa bøiede han sig og hviskede Grev Jacob nogle Ord i Øret, som strax besvaredes med et alvorligt Nik. Paa samme Maade meddeeltes det hemmelige Ord fra Mand til Mand. Der herskede under denne Forhandling en lang og dyb Taushed. Mange af Herrene betænkte sig længe inden de nikkede, og blandt dem var Ridder Lave Litle. Han var bleven dødbleg ved de Ord, der tilhviskedes ham. Endelig gjorde han en Bevægelse med Hovedet, der ansaaes for et Nik, men som snarere syntes en ufrivillig krampagtig Muskeltrækning. Tilsidst kom Raden ogsaa til Kammersvend Rane. Marsken betragtede ham med et gjennemborende Blik, og Mester Grand havde ikke Øinene fra hans Ansigt. Den listige Kammersvend havde hørt de tilhviskede Ord; han gjorde store Øine, som høist forbauset, idet han med hemmelig Glæde syntes at nyde den Triumf, at see den almindelige Opmærksomhed henvendt paa sig alene. Han gav sig en høistbetænkelig Mine og tøvede endnu med at give det afgjørende Nik. Alle maatte nødvendig være enige ved et Foretagende, som den ringeste Medvider kunde røbe og tilintetgjøre. Kammersvenden var den sidste og, næst Væbner Kagge, den ringeste i Rangen af dem Alle; men, som Kongens Fortrolige, var han dem en vigtig Mand, og han syntes med Stolthed at føle hvorledes en Konges Liv og maaske et helt Folks Ve eller Vel nu alene afhang af en liden Bevægelse med hans forslagne Hoved. Medens han endnu saaledes stod betænkelig og syntes ubestemt, bankedes der tre Slag paa den lukkede Gangdør. Alle studsede og saae til Døren; paa Marskens Vink aabnede Væbner Aage Kagge den, og fast med Forfærdelse stirrede Alle mod den aabne Dør, som en høi, sortklædt og tilsløret Dame traadte ind ad, med en blind, krumrygget Olding ved Armen. Et stille, men grueligt Vanvid stod malet i Oldingens Aasyn, og hans Hænder vare bundne paa Ryggen. De tvende tause Skikkelser bleve staaende for Enden af Bordet. Alle reiste sig og stode som forstenede Støtter.

„Frænder og Venner!“ — udbrød Marsken med en Røst, som næsten syntes kvalt af den uhyre Harm og Græmmelse — „Ætlinger af den store Absalonske Slægt! seer her min Hustru og hendes ulykkelige Fader! behøver jeg at sige et Ord mere? Vil I see den uforskyldte Skamrødme gjennem det Slør, som i ni Aar har skjult mig min Hustrues Aasyn? Vil I høre Fortvivlelsens Vanvidsskrig af hendes beskæmmede Fader? — Er der en Eneste blandt Jer, som endnu betænker sig paa den afgjørende Beslutning, der skal styrte Tyrannen og befrie det ulykkelige Fædreland?“ Med disse Ord hvilede

hans skarpe Blik paa Kammersvend Rane, der ogsaa et Øieblik syntes overrasket og bevæget.

Rane nikkede.

„Velan!“ — vedblev Marsken — „I have Alle bifaldet; saa lægger da nu eders Hænder paa de hellige Evangelier og sværger!“ Han gav Mester Grand et Vink, og den geistlige Herre fremtog en tyk Evangeliebog med sort Fløiels-Bind.

„Saa sandt hjælpe os Gud og hans hellige Ord! det skee!“ — sagde Domprovsten langsomt og høitideligt og lagde selv først sin Haand paa Bogen. Derpaa gik han med den fra Mand til Mand. Enhver gjentog de samme Ord og lagde Haand paa Bogen. Efter en heftig indvortes Kamp, som var synlig i hver Mine, lagde ogsaa Ridder Lave Litle sin skjælvende Haand paa Bogen og fremstammede Eden. Da Raden kom til Rane, sagde han høit og tydeligt de samme Ord, men bevægede Læberne efter at Eden var udsagt, uden at dog Nogen kunde høre de Ord, han syntes hemmelig at tilføie; han lagde derpaa uden al Betænkning Haanden paa Bogen.

„Løs mig, løs mig, min Datter Ingeborg!“ — raabte nu den afsindige Gamle, som han pludselig opfoer af Drømme — „jeg vil ogsaa sværge — jeg vil sværge og forbande mig, saa han skal høre det, den Mægtige deroppe, og alle Djævlene skal ryste og bæve!“ — — —

„Stille, stille, Fader! husk hvad du lovede!“ — hviskede Fru Ingeborg, og Marsken gav Tegn til, at man skulde føre den ulykkelige Olding ud; men inden Nogen kunde forebygge det, havde han med en næsten ubegribelig Styrke sønderrevet sine Baand. Han udstrakte de befriede Arme med en vild, frygtelig Latter. „Evig, evig fordømt, hvis jeg ikke er den Første!“ — raabte han og slog i Evangeliebogen med knyttet Haand. — „Er gamle Palle ikke den Første, der støder til, vil jeg gaae saaledes her i Verden til Dommedag!“ — —

Mester Grand havde nær tabt Bogen, og Alle syntes forfærdede. Marsken vinkede atter, og tvende Riddere førte den afsindige Olding hastig ud af Salen. En almindelig Taushed fulgte paa dette Optrin. Domprovsten havde snart fattet sig; han stod nu med den hellige Bog i Haanden for Fru Ingeborg. Han hviskede hende de hemmelige Ord i Øret, som de Alle saaledes havde modtaget. Hun bøiede Hovedet bekræftende, og med en Stemme, som trængte skærende i Sjælen paa Enhver, der hørte det, fremsagde hun den samme Ed, de Alle havde svoret, idet hun bøiede sit Knæ og berørte Bogen med den udtærede Haand. Hun blev liggende ubevægelig. Paa Marskens Vink bortfjernede Alle sig tause. Som uvilkaarligt udbredte den mørke Borgherre sine Jernarme mod sin ulykkelige Hustru; men med et dybt Suk lod han

dem atter synke. Han greb heftig i en Klokkestreng, hvorpaa Fru Ingeborgs Terner traadte ind og bare deres afmægtige Frue tilbage til Fruerstuen.

6. KAPITEL.

Hvad der var foregaaet paa Møllerup var en Hemmelighed, som Ingen uden de Indviede vidste. De fremmede, formummede Herrer havde forladt Borgen, een ad Gangen, til forskjellige Tider og fordetmeste om Natten, ligesom de vare komne; selv i den nærmeste Omegn syntes Ingen at have bemærket dette hemmelige Møde. Paa Borgen selv skete ingen Forandring. Man saae endnu bestandig de fire jernklædte Vægtere paa Taarnet. Vindebroen var som sædvanlig optrukken, og uagtet den stærke Besætning, var der saa stille, som om Borgen var forladt og øde.

Forliget med Hertug Valdemar havde gjort de Kongeligsindede trygge, og Rigsraadet syntes ikke at frygte for nogen Fare. Kongen og Dronningen tilbragte den skjønne Sommer paa Skanderborg Slot, omgivne af hele Hoffet og Landets bedste Mænd. Den gamle Ridder Jon og Mester Martinus vare tilligemed Drost Peder komne tilbage fra Stockholm med gode Tidender om Udfaldet af deres Sendelse. Deres Underhandlinger med Kong Magnus angik fornemmelig begge Kongehuses nøie Forbindelse ved et dobbelt Svogerskabs Baand. Den lille danske Prindsesse Merete, der var trolovet med den svenske Thronarving, skulde inden et Aar bringes til Hoffet i Stockholm, hvor hendes Opdragelse efter Overeenskomsten skulde fuldendes. Paa samme Maade skulde den lille svenske Prindsesse Ingeborg opdrages ved det danske Hof, hvis det fordredes. Forlovelsen mellem hende og den danske Thronarving var ved et skriftligt Document bestemt; men den offentlige Erklæring om denne Forbindelse var endnu dog udsat et Par Aar. Med Glæde havde de danske Gesandter betragtet den lille svenske Prindsesse, som man saaledes kunde haabe engang at see som Danmarks Dronning; og selv den gamle Ridder Jon, der ikke ventede at opleve den Tid, kunde ikke tale om dette skjønne venlige Barn, uden med en besynderlig Begeistring, som om han i hende ventede en anden Dagmar, der skulde bringe Danmark Fred og Velsignelse. Saavel denne statskloge Herre, som Drost Peder, satte lønlig alt Haab om bedre Tider i Danmark til den kommende Slægt og den unge, haabefulde Thronarving. Ridder Jon søgte ofte at virke gavnligt paa den unge Prinds; men med al sin Agtelse for Drost Peder, rystede han mangengang paa Hovedet, naar han saae hvorledes den unge, ridderlige Drost

søgte at nære Prindsens Æresfølelse og Retfærdighedsiver i en Grad, som syntes ham farlig.

En Dag havde den gamle Herre med Dronningens Hofstat paa Skanderborg været tilstede ved Prindsens Vaabenøvelser og lagt Mærke til hvorledes den unge Konge, som han bestandig kaldtes, søgte at forvandle disse Øvelser og Lege til kostbare og glimrende Efterligninger af ordenlige Ridderspil, hvorved han uddeelte kongelige Gaver blandt Væbnerne og med overdreven Strenghed fældede Dom over enhver Overtrædelse af Ridderloven, hvor den i disse Lege kunde anvendes. Den gamle Rigsraad smilede og synes at finde Behag deri, saavelsom Dronningen og Drost Peder; men da Legen var endt, kaldte han Drosten til sig i Eenrum. „Jeg er gammel“ — sagde han alvorlig — „men jeg troer dog ikke, jeg er gjerrig eller smaalig, om jeg end sætter større Pris paa de nødvendige Midler til udvortes Lykke, end I kan billige. Det er smukt, at Prindsen er gavmild og storsindet; men lær dog ikke vor tilkommende Konge at være en Ødeland og at foragte Folkets Guld og Eiendomme, som det Støv, han træder paa! Vogt Jer for, at han ikke faaer meer Øie for Glands og ridderlig Pomp, end for stille Kraft eller sand Bedrift og Storhed!“

„Det forbyde Gud!“ — sagde Drost Peder — „men skal de store Valdemarers Dage komme tilbage“ — —

„Godt, godt! jeg veed hvad I mener“ — afbrød den Gamle ham — „men vil I danne en Valdemar Seier af Prinds Erik, saa vogt Jer, at hans Ærelyst ikke bliver tom Glimresyge og hans Retfærdighedsiver utidig Haardnakkenhed! Det er en Dreng, der med Guds Hjælp kan blive Meget af. I har et stort Ansvar, Drost Peder! betænk det vel! Den raskeste Falk bliver dog aldrig en Ørn. Det er farligt at ville omskabe Guds Værk, og det er Daarskab at ville lægge en Alen til sin egen eller Andres Væxt.“

Med disse Ord trykte han sin unge Ven kraftig i Haanden og forlod ham. Siden fandt Drosten ham munter som sædvanlig, og det lod ikke til, at den Gamle havde Lyst til oftere at sige ham sin Mening om den Sag. Ridder Jons Advarsler havde imidlertid stemt Drost Peder høist alvorlig, og han kunde ikke negte, at den kloge, gamle Herre havde Ret i mange af sine Betænkeligheder.

Ogsaa den lærde Mester Martinus tog sig paa sin Viis med kjærlig Iver af Prindsens Oplærelse; men han søgte forgjeves at gjøre ham til Filosof og lære ham sine tørre logiske Modos significandi. Prindsen havde stor Ærbødighed for den lærde Cantsler, men var dog aldrig gladere, end naar han slap fri for hans Latin. Den muntre, livlige Thronarving glædede sig mest paa Skanderborg ved de ridderlige Lege med de raske Væbnere og Disksvende, blandt hvilke den lille venlige Aage Johnsøn var hans kjæreste Legekammerat.

Naar Junker Christopher undertiden fordærvede dem Legen ved slette Drengestreger eller ved at sætte Splid mellem Disksvendene, var den lille Konge altid Voldgiftsmanden, og hans strenge Upartiskhed gjorde ham ligesaa elsket af Disksvendene som ilde lidt af den stridige Broder. Naar de daglige Vaabenøvelser vare forbi, glædede det ofte Prinds Erik at tumle om paa Skanderborg Sø, hvor hans kyndige Vaabenmester Drost Peder ogsaa lærte ham at styre en Seilbaad let og sikkert, selv naar Søen var uroligst.

Drost Peders virksomme Deeltagelse i Rigsraadets Forhandlinger saavelsom hans Omsorg for den vigtige Thronarving forbød ham næsten at tænke paa sig selv og sine lønlige Hjerteanliggender. Men naar han undertiden tumlede om paa Skanderborg Sø med sine Lærlinger til sildigt ud paa Aftenen, faldt han ofte i dybe Tanker, idet han styrede Seilbaaden efter Lyset i Fruerstuen, der fra det høie Taarn vendte ud imod Søen, ligesom Jomfru Inges Kammer paa Flynderborg. Han kunde da ofte sidde længe som en Drømmer og stirre paa det fjerne Lys, uden at mærke hvad der foregik omkring ham, indtil et stærkt Stormpust eller en urigtig Slingring med Baaden bragte ham til Besindelse; undertiden foer ham da helt urolig op og bebreidede sig sine Drømmerier, naar den dristige Prinds Erik paa egen Haand havde gjort en farlig Vending med Seilene og Junker Christopher trættedes heftig med Broderen derover.

Kongen morede sig fordetmeste med Jagten, som han lidenskabelig elskede, og hvorover han ofte forglemte de vigtigste Statsssager. Kammersvend Rane var endnu bestandig hans Yndling. Den listige Kammersvend var ofte fraværende i hemmelige Ærender; men dette syntes alene at angaae de sædvanlige Elskovshandler og elendige Eventyr af det laveste Slags, der ofte stode i Forbindelse med Kongens hyppige Jagtreiser. Dronningen syntes Intet at ville vide herom. Hun var siden Danehoffet i Nyborg forrige Aar bleven besynderlig stille og alvorlig. Hun yndede vel endnu kongelig Pragt omkring sig og viste sig med Værdighed ved Hoffesterne, men hun tog ingen Deel meer i Dandsen og drog sig efterhaanden meer og meer tilbage fra Hoffets Forlystelser. Hun syntes nu at foretrække et stille, afsondret Landliv paa det skjønne Slot, hvor hun tildeels var beskæftiget med velædige Sysler. Undertiden, naar Kongens Fraværelse satte Rigsraadet i Forlegenhed, indtog den kloge Dronning hans Plads i Raadet, og Alle beundrede den Finhed, hvormed hun i slige Tilfælde vidste at lede Forhandlingerne og undgaae ethvert Skin af Anmasselse, idet hun søgte at bevare Thronens Værdighed og fremme ethvert Foretagende, der kunde lette Folkets Byrder og dæmpe den endnu lønlig ulmende Oprørsaand. Drost Peder omgikkes hun med Tillid og Velvillie, men med en paafaldende Opmærksomhed paa den strengeste Hofskik; hun

talte aldrig med ham uden i Rigsraadet eller i gamle Ridder Jons Nærværelse, naar hun havde vigtige Ting at sige ham med Hensyn paa Prindsens Opdragelse.

Uagtet den Beundring, Drost Peder nu meer, end nogensinde før, troede at skylde den kloge, skjønne Dronning, var det ham dog stedse, som han i hendes Nærværelse følte sig sin sædvanlige Frihed og Livlighed berøvet. Den Beundring, han endnu af fuld Overbeviisning ydede hende, tog hans Hjerte dog ikke længer den heftige og lønlige Deel i, som dengang, da han, som hendes Ridder og udmærkede Yndling, bar hendes Farve. Naar han nu saae hende i den røde Skarlagens-Kjortel og med Rubindiademet i de mørke Lokker, fandt han hende vel skjøn og majestætisk; men den kjække, høie Jomfru Inge stod i al sin Simpelhed ham dog langt elskværdigere for Øie, og det rosenrøde Haarbaand i hendes gule Lokker forekom ham langt skjønnere, end Dronningens glindsende Diadem.

Uagtet Kongens Fortrolighed til Rane viste han dog stedse Drost Peder stor Tillid og gav ham mange hædrende Beviser paa sin Naade, især siden Drostens vigtige og heldige Foretagende med Hertugens Fængsling og efter Forliget med denne farlige Herre, der siden den Tid havde holdt sig rolig paa Slottet i Slesvig. Der udstedtes intet Kongebrev af Vigtighed uden at Drosten tilligemed Jon Litle og Cantsleren havde underskrevet og beseglet det; mange vigtige Kongebud bleve endogsaa affattede af Drosten alene, og han ansaaes med Rette for en af Kongens vigtigste og mest begunstigede Mænd.

Kongen havde ofte talt om at besøge Drost Peder engang paa hans Fædreneborg Harrestrup, hvor Raa-Jagten i Omegnen især deleshed var fortræffelig om Efteraaret. Dette hædrende Besøg var bestemt til September Maaned, og Drosten havde ladet Alting paa det Prægtigste indrette paa sin Gaard til Kongens og Hoffets Modtagelse. For andre Jagttog og Forlystelser blev dette Besøg imidlertid udsat den ene Uge efter den anden. October Maaned gik hen, og Drosten troede, at Kongen havde forglemt det eller udsat det til næste Efteraar.

Det var allerede midt i November. Efteraaret syntes dennegang ikke at ville vige for Vinteren, og det mangfoldigfarvede Efteraarsløv var endnu ikke ganske affaldet i Skovene. En Morgen overraskedes Drost Peder med det Budskab fra Kongen ved Kammersvend Rane, at Kongen næste Dag vilde besøge ham paa Harrestrup og more sig en otte Dages Tid hos ham med Jagten. Det var ikke usædvanligt, at slige øiebliklige Bestemmelser af Kongen, helst naar de angik Jagtreiser og de daglige Forlystelser, bekjendtgjordes mundtlig af Kammersvenden. Skjøndt det var Drost Peder ubehageligt at modtage sine Forholdsregler i denne Anledning af Kammer-

svenden og i en temmelig myndig Tone, fandt han sig dog høflig deri, og forlod ufortøvet Skanderborg, for at kunne indrette Alt som Kongen ønskede det og selv modtage ham næste Dag paa sin Gaard saaledes som Hofskikken og den ridderlige Artighed udfordrede det. Med Tilfredshed hørte han dog først, at Ridder Jon skulde ledsage Kongen, og Ridder Thorstensøn blive tilbage paa Skanderborg, som Drabanthøvding hos Dronningen og de unge Prindser.

Fra Skanderborg til Harrestrup Gaard var der paa de krumme og ulige Veie en Afstand af over ti Mil. Det var noget op af Dagen, da Drost Peder forlod Slottet. Han red ene, blot ledsaget af sin Væbner, Claus Skirmen, der havde tvende Heste med til Skifte.

Drosten red saa hastig og var saa fordybet i sine egne Tanker, at hans Væbner mange Gange begyndte og afbrød en Underholdning, som han ikke kunde bringe sin Herre til at tage mindste Deel i. Det var noget over Middag, da de kunde øine en meget høi Bakke, tæt ved Harrestrup, som mod Sønden og Vesten kan sees i fire Miles Frastand og er kjendelig paa den blaae Taage, der næsten bestandig staaer over den og opstiger fra den nærliggende store Mose.

„Seer du Daugberg-Daas? Skirmen!“ — sagde nu Drost Peder og pegede paa Bakken, idet han standsede og steg af for at skifte Hest. — „De sex Mil gik hastig. Vi naae endnu mageligt Harrestrup inden Kvel.“

„Vi komme tidsnok til Harrestrup dennegang!“ — sagde Skirmen, idet han sprang af sin Nordbak og bragte sin Herre den anden Hest. — „Var vi saavel derfra, Herre!“

„Hvi saa? Skirmen! naar pleier du at have Betænkeligheder? hvad er der i Veien med dig? du seer mig saa fortrædelig ud.“

„Med mig er der ingen Ting i Veien“ — svarede Skirmen og holdt Stigbøilen for sin Herre — „er her kun Intet i Veien for Eder, eller maaske for Kongen selv! — I maa troe mig, om I vil — det er dog ikke rigtig fat. Vel havde de drukken tæt, og de kunde ikke kjende en Flue paa Væggen; men drukken Mands Snak skal man dog ikke altid foragte. I gamle Viser hedder de jo ofte, at man kan lære Viisdom af Fuglenes Sang, naar man forstaaer den; saa kloge er Folk vel ikke nuomstunder; men jeg troer dog nok, jeg kan gjette hvad Hanen galede om imorges.“

„Er du tosset? Skirmen! jeg forstaaer jo ikke et Ord af al den Snak.“

„Da er det, saamænd, ikke min Skyld, strenge Herre!“ — svarede Skirmen, idet han atter steg til Hest og red frem ved sin Herres Side. — „I har nu i fem stive Timer ikke villet svare et Ord paa Alt, hvad jeg har sagt Jer, men ladet mig tale for døve Øren. I kan troe mig, der stikker Noget under med denne Reise til Harrestrup. Saae I hvor glad

den listige Kammersvend blev, da han fik Jer jaget afsted? og lagde I Mærke til hvor ivrig han gjentog, at Kongen vilde træffe Jer hjemme, som en omhyggelig Husvert, og at I paa ingen Maade maatte ride ham imøde imorgen."

„Nu ja, det er en naadig Grille af Kongen."

„Men Ingen kunde dog bedre vise Kongen hvor I boer, end I selv, Herre! og det er dog helt besynderligt, at I skal sendes iforveien og dandse efter Kammersvendens Pibe — I, som dog baade er Ridder og Drost."

„Ingen barnagtig Forfængelighed, Skirmen! — Kongens Bud maa jeg adlyde, hvo der saa bringer mig det; jeg finder ligesaalidt Mærkeligt deri, som i alt Andet, jeg nok har hørt du finder mærkværdigt ved Graabrødre-Munke og Høns og Ribe Borgere. Vil Kongen besøge mig, følger det jo af sig selv, at jeg maa være hjemme iforveien, for at tage anstændigt imod ham. Ridder Jon følger ham jo med sine troe Jægere, og her er fuldkomment roligt og sikkert i Landet."

„Hvor veed I det? Herre! Niels Ufred veed jo Ingen hvor er, og Algreven krydser bestandig ved Kysterne; ikke at tale om Marsken paa Møllerup."

„Han er Ridder og ingen Stimand, og Niels Ufred er ingen Feltherre; en klog Røver løber aldrig Kongen paa Ærmet, og ingen Fribytter vover sig indenfor Strandvagten. Naar Ridder Jon og jeg ikke frygte for Stimænd og Oprørere, kan du være ganske rolig, min gode Skirmen!"

„Men har I ikke hørt om de mange Graabrødre-Munke i Ribe?"

„Kommer du igjen med dine Munke? dem er der jo Mange af allevegne."

„Men de pleie dog ikke at ride i Klynge om ved Nattetide; og har de havt Sværd og Ridderpantser under de graae Kapper, som man vil sige, saa er det nok ikke for Guds Skyld, de gode Herrer ere krøbne i Munkehætten."

„Hvem har fortalt dig det Eventyr?" spurgte Drosten opmærksom.

„De tre Mænd fra Ribe, som endelig igaar vilde havt Kongen i Tale — det var dem, Kongen lod sige ved Kammersvenden, at han havde Andet at gjøre, end høre paa deres dumme Vrøvlerier; derfor var det, de var blevne saa vrede. Da jeg traf dem i Kroen iaftes, vare de rigtignok drukne; men saamegen Mening fik jeg dog ud af deres Snak, at det ikke var for ingen Ting de havde seet de tre Sole paa Himlen" — —

„Snak, Skirmen! drukne Folk kan jo see saa mange Sole paa Himlen, det skal være."

„Mange ædrue Folk har jo ogsaa seet det, Herre! Det betyder en stor Ulykke, sagde de, og de kunde aabenbare Kongen vigtige Ting; men nu kunde han hytte sig selv, siden han var for stolt til at tale med fattige Borgere."

„Fia, det er Troskaben nuomstunder!“ — sagde Drost Peder harmfuld: — „naar en Mand er selv fornærmet, giver han Land og Konge en god Dag. Troede du, der var Andet, end dum Overtro og Praleri i den Ølsnak, Skirmen! hvorfor sagde du mig det da ikke strax?“

„I var hos Dronningen med Ridder Jon og Prindserne, Herre! For slig løs Tale vilde jeg ikke heller gjøre blind Allarm strax. De Ribe Borgere lode til at ville slaae sig til god Ro nogle Dage i Kroen; imorges tidlig var jeg der igjen, for at træffe dem ædrue; men de var forsvundne inat, sagde man, og Ingen vidste hvor de var blevne af. Imorges kunde jeg jo ikke komme Eder nær for Kammersvenden og de mange fornemme Herrer; og siden I kom til Hest, har I jo ikke hørt et Ord af Alt, hvad jeg har sagt Jer, før nu, ikke engang om den smukke Hane med Halsbaandet.“

„Det Fjas har jeg hørt Nok af; men hvad kommer det denne Sag ved? og hvad troer du, jeg har Tid at tænke paa dine Haner og deres Kamp?“

„Men naar det nu var den samme Hane, som I selv beundrede saa høit paa Flynderborg?“

„Flynderborg?“ — gjentog Drost Peder og studsede — „hvem taler om Flynderborg? Var det ikke paa Skanderborg det Vidunder af Hane var at see, som vandt Seier over alle de andre?“

„Jo vist, Herre! men den er kommen fra Flynderborg: det er den selvsamme, som I beundrede og holdt den smukke Tale over for Jomfru Inge, da hun klappede den i Haven paa Strandhøien. Jeg stod hos og turde ikke afbryde Jer; I havde nylig talt om Hamlets List med de svedne Trækroge og med Bremsen og Straaet, og Jomfru Inge mente, at hendes Aarvaagenheds-Fugl havde været et forstaaeligere Advarselstegn mod Forræderi og Livsfare.“

„Og den Hane, siger du, er nu paa Skanderborg?“

„Der er ingen Tvivl om, det er den samme; den Opdagelse har jeg gjort imorges. I husker nok den sjællandske Hønsekræmmer, der forleden Aften trængte sig ind til Jer paa Slottet og endelig vilde havt Jer til at see paa sine Høns? I lukkede Døren i for ham og troede, han var fjantet; jeg troede ogsaa, Manden var tosset, da han løb bort og slap sin bedste Hane løs i Slotsgaarden. Først imorges faldt det mig ind, at den tappre, stridbare Fugl var en gammel Bekjendt. Falkedrengene havde fanget den, for et rødt Perlebaands Skyld, som den bar om Halsen. Jeg tog Baandet, og jeg troer vist, jeg kjender det; I kjender det maaske ogsaa, Herre!“ Med disse Ord fremtog han et rosenrødt virket Perlebaand med et Par smaa hvide, indvævede Blomster.

Med blussende Kinder kjendte Drost Peder Jomfru Inges Haarbaand. „Giv hid!“ — sagde han hastig — „det er mit!“ Han trykte det hemmelig til sine Læber og forvarede det

ved sit Bryst, medens han gav sin Hest af Sporene og red forud i den forunderligste Stemning. Han følte sig lyksalig over al Maade og dog tillige besynderlig ængstet og urolig. Snart forsvandt dog næsten aldeles det glædelige Haab, Besiddelsen af dette Baand havde opvakt i hans Hjerte. Den hemmelighedfulde Advarsel og Opfordring til Aarvaagenhed, der var forbunden med dette kjære Minde, fik en Betydning for ham, som næsten forbød ham at tænke paa sig selv og sin Kjærlighed. Hvad den fædrelandsksindede Pige saaledes vilde sige ham, ved et hemmelighedsfuldt Vink, syntes ham nu alene at gjælde Kronen og Kongehuset. Han standsede pludselig sin Hest og overveiede, om han ikke skulde ride tilbage til Skanderborg og selv ledsage Kongen næste Dag eller bevæge ham til at opgive dette Besøg. Men det Urimelige og næsten Latterlige, Kongen og hele Hoffet vilde finde deri, bragte ham selv til at smile derover.

Skirmen havde imidlertid indhentet sin Herre. „Nu vel!“ — sagde Drosten — „den Hane kan have Ret; vi vil være aarvaagne. Men nogen overhængende Fare er her ingen fornuftig Grund til at befrygte. Kongen reiser med et anseeligt Følge; jeg rider ham nu dog imøde imorgen og følger ham gjennem Skoven med mine Folk. Paa Harrestrup kan han være tryggere, end paa Skanderborg selv.“

„Det troer jeg med“ — svarede Skirmen. — „Her er vel heller ikke videre at gjøre; men, at der er Ugler i Mosen, troer jeg vist.“

De rede nu tause og betænkelige videre. Det begyndte at mørknes, da de vare komne forbi Daugberg Kirke og rede Norden for Byen gjennem en langagtig Dal mellem store Høie, hvori det betydelige Kalkstenbrud havde dannet dybe Gruber. Ovenpaa Høiene stod over Gruberne den mørkegrønne nysopkomne Vintersæd mellem enkelte Stendysser og halvt nedfaldne Grupper af Træer. Synet af dette malerisk vilde Sted opvakte skjønne Barndomserindringer i Drost Peders Sind og adspredte hans urolige Tanker. „Her har jeg ofte leget Røver i min Barndom“ — sagde han. — „Dengang tænkte jeg ikke paa, at jeg nu skulde ride her i disse alvorlige Tanker.“

„See, Herre!“ — sagde Skirmen og red tæt hen til sin Herre. — „Seer I ikke Noget blinke og bevæge sig i hin store, mørke Grube?“

„Drømmer du om Røvere?“ — spurgte Drosten — „Jeg seer Intet.“

„Nu seer jeg heller ikke Noget“ — svarede Skirmen — „men den Grube er jo halvfjerdsindstyve Alen dyb; den maa kunne skjule en hel Flok.“

„Stedet var beleiligt nok for slige Karle“ — sagde Drosten — „men hidtil har denne Egn dog været sikker. Saa nær Harrestrup vover ingen Røver sig. Min raske Tyge Borgfoged er ikke at spøge med. Seer du den gamle Retterpæl paa

Daugberg-Daas? den staaer ogsaa der endnu, som et alvorligt Advarselstegn for Stimænd og Røvere. Skoven var slige Folk tjenligere; men der passer gamle Henner paa.“

„Henner Friser?“ — udbrød Skirmen heftig og studsede — „er han her?“

„Nu ja, det er sandt! det skulde du ikke vidst, Skirmen! men du kan vel tie? Du husker nok, han nedlagde en kongelig Væbner i Selvforsvar. For ikke at komme i Uleilighed derfor, er han tyet til et af mine Skovhuse.“

„Hvilket? Herre! — det ved Finnerup?“

„Nu ja, siden du dog veed det — der boer han. Men du tier dermed!“

„Det forstaaer sig, Herre!“ — svarede Skirmen sjæleglad. — „Jeg skal vel vogte mig for at bringe den brave Gamle og den lille, deilige Aase i Ulykke. Men gjorde de ikke bedst i at forlade Skovhuset i disse Dage? hvor let kan Kongen og hans Jægere ikke komme derhen? og kommer den fordømte Snushane Rane med“ — —

„Du har Ret, Skirmen!“ — svarede Drosten — „du er betænksommere, end jeg. Du kan imorgen tidlig ride hen og advare dem.“

„Tak, Herre, Tak!“ sagde Skirmen og hoppede lystig i Sadlen.

De rede nu ind i en lille plantet Lund af unge Bøge og Popler. Mørket faldt paa; men endnu kunde man dog see de ranke hvide Poppelstammer.

„Jeg kjender neppe mit lille Kjælderriis igjen“ — sagde Drosten. — „See hvor stolt mine Popler ere voxede!“

„Hvor godt Henner Friser passer paa, er her dog nok Vildttyve, Herre!“ — sagde Skirmen. — „Jeg hørte Klangen af en Staalbue — og hører I hvor det rasler hist i Krattet?“

„Snak, Skirmen! det er mine Popler, der suse mig: velkommen!“ — svarede Drosten. — „Hvad der rasler i Løvet er nok en opjaget Raabuk. De Krabater skulde rigtignok holdes herfra!“ — tilføiede han. — „Hegnet maa ikke være godt istand.“

De vare snart ude af Lunden og rede gjennem en dyb Dal. Det sidste svage Dagskjær oplyste endnu Aasen af en stor bjergagtig Høi, der ragede mægtig frem over Dalen. Der laae Harrestrup Borg for deres Øine paa den flade, næsten cirkelrunde Pynt af Høien. Borgen var lille, men saa vel befæstet af Naturen, at den ingen konstige Grave behøvede; med sine høie steile Mure og bratte Skrænter syntes den utilgængelig for den dristigste Stormløber. Hele Borgen syntes næsten at bestaae af et eneste rundt Taarn, opført af Kampesten og brændte Mursten. En eneste steil og smal Vei førte op fra Dalen mod Taarnborgen. De udmattede Heste havde Møie med at stige op ad denne Vei, som bestandig blev smallere og steilere. Drost Peder og hans Væbner sprang tilsidst af og

trak deres Heste over det vanskeligste Sted mellem to bratte Dybder, hvorover en smal Vindebro førte. Som sædvanligt i Fredstider, var Broen nedslagen. Endelig stode de Reisende ved Borgporten. Den var lukket. Høit over Drost Peders Hoved vaiede nu fra Murkrandsen over Borgporten et stort, ridderligt Banner, prydet med Borgherrens Vaaben: tre røde, lige nedgaaende Bjælker i gult Felt.

„Du har jo Hornet med, Skirmen!“ — sagde Drosten — „nu, saa blæs da et lystigt Stykke, saa de kan høre, vi er her!“

Skirmen bar et forgyldt Krumhorn i en Rem over Skulderen. Han satte det til Munden og blæste Begyndelsen af den lystige Kæmpevise om Hr. Jon, der tog Bruden fra sin klodsede Medbeiler. Dette Tegn besvaredes strax fra Taarnet af en rask, ungdommelig Mandsstemme, der sang Omkvædet paa den angivne velbekjendte Vise:

„I binder op Hjelm af Guld og følger Hr. Jon!“

„Er det Eder selv? strenge Herre!“ — spurgte derpaa Stemmen fra Taarnet.

„Ja vist, luk kun op, Tyge!“ — sagde Drosten. Strax efter aabnedes den store, jernbeslagne Port, og Drost Peder modtoges med hjertelig Glæde af sin unge, kjække Borgfoged og en talrig Flok Huskarle, der ligeledes vare unge, raske Mænd og ligesom Borgfogden vare bevæbnede med runde Staalhuer og blanke Hellebarder. Endeel Stalddrenge og Kertesvende trængte sig ogsaa frem for at see og hilse deres Herre.

Drost Peder rystede sin Borgfoged trofast i Haanden, klappede nogle af Huskarlene paa Skulderen og nikkede venligt til dem Alle. „Har I nu Alt i Orden?“ — spurgte han. — „Imorgen har vi Kongen her!“

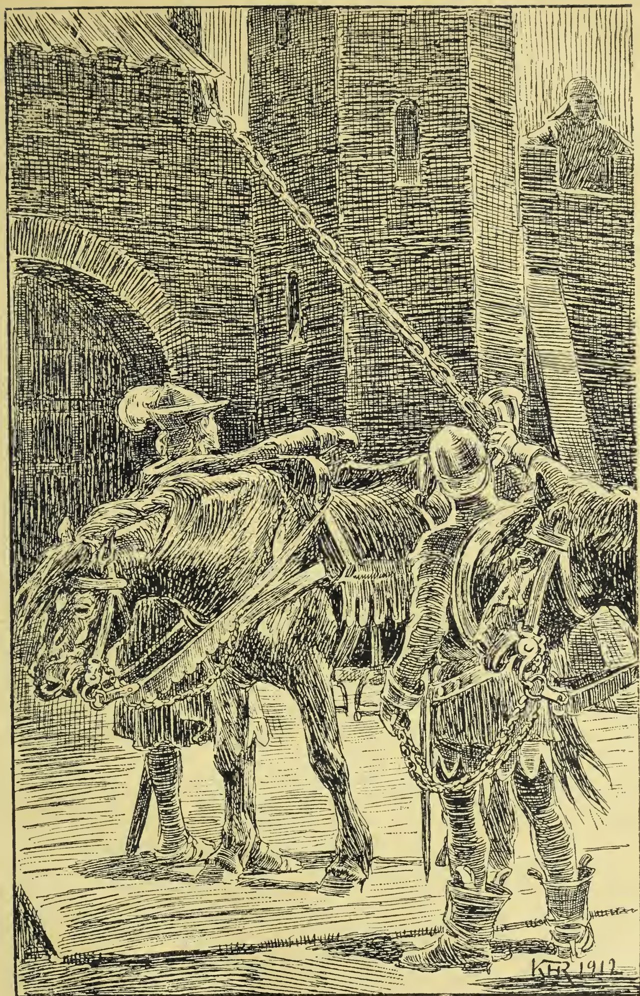
„Kom her selv en Keiser, Herre!“ — svarede Borgfogden — „I skulde ingen Skam have af Huset. Dorthe har over i to Maaneder havt Voxlysene i Stagerne og Bordene dækkede. Den hele Borg er pudset og blank, som vore Hellebarder. Fadeburet er fuldt af Gammelmad og Kjælderen af Godtøl og sød Vin. — Blev Kongen her ogsaa den hele Vinter, han skulde ikke komme til at suge paa Labben.“

„Og Jagthestene? Hundene? Falkene?“ spurgte Drosten.

„De er raske og øvede. I skal have Ære af dem, Herre!“

„Endnu Et, Tyge! er Egnen sikker? er her ingen Vildttyve i Kjælderriis og ingen Løsgængere eller mistænkelige Folk i Daugberg Kalkgruber?“

„Hvor vil I hen, Herre! hvor falder I derpaa? Rakkere og Kjedelflikkere kan vel trække her forbi engang imellem; vi give dem i Guds Navn Brød og Sul, og de røre ikke et Dyr i Skoven eller en Fjær i Hønsehuset. Var Egnen usikker, maatte vi dog vel have hørt det. Saa nær Harrestrup Borg

»Du har jo Hornet med, Skirmen!« — sagde Drosten — »nu, saa blæs da et lystigt Stykke, saa de kan høre, vi er her«!

skal ingen Tyv eller Røver vove sig, saalænge eders Banner hænger over Porten! Har I mærket Noget? Herre!"

„Jeg ikke; det var kun et Indfald, Skirmen fik paa Veien."

„Hvad, Claus Skirmen!" — sagde den muntre Borgfoged — „naar pleier du at have Kjærlingesyner?"

„Vil I betroe mig en halv Snes Huskarle, Herre!" — sagde Skirmen rask og bestemt til Drosten — „saa skal jeg maaske endnu inden I gaaer til Sengs vise eders trygge Borgfoged, at jeg ikke har havt Kjærlingesyner."

„Nu vel, har du Lyst til at see dig lidt om, saa for mig gjerne! tag ti Karle med! men bræk ikke Halsen i Gruberne! inden Midnat er du her igjen! Maanen staaer sildig op; har du Fakler?"

„Det behøves ikke!" — sagde Skirmen: — „jo mørkere jo bedre! — tilfods kan vi finde Veien iblinde. Sørg I godt for min Norbak, Drenge! Ingen af Jer vil jeg have med — men dig, raske Jon! og dig, Søren Gaardsfoged! og dig —" Han udvalgte nu selv Ti af de raskeste Huskarle og skyndte sig ud af Porten med dem, medens Stalddrengene trak Hestene til Stalden. Drost Peder gik med Borgfogden over Gaarden og op ad Stentrappen til Vaaningshuset.

7. KAPITEL.

Inden den unge Borgherre gav sig Tid til at hvile og vederkvæge sig efter Reisen, besaae han hele Borgen. Han fandt Alting i den skjønneste Orden og paa det Prægtigste indrettet til at modtage Kongen og hans Følge. Drost Peders gamle Amme, den geskæftige Dorthe, var med en Støvekost og en Karklud i Hænderne trippet ham imøde fra Stegerset og havde med overvættes Glæde omfavnet ham. Hun var ikke lidet stolt af at være betroet Overopsigten med hele Borgens Husvæsen. Hun græd af Glæde ved den stolte Tanke, at hun skulde være Vertinde for det kongelige Herskab, og det var hende en Ære uden Lige at være regjerende Dronning i Stegerset og Fadeburet ved saa vigtig en Leilighed, som var en Hovedbegivenhed i hendes Liv. Hun trak sin kjære, unge Herre om med sig allevegne, for at vise ham alle de udsøgte Retter, hun vilde gjøre Kongen og de store Herrer tilgode med, og hun var uudtømmelig i at udvikle for sin Herre, hvorledes hun havde indrettet det til hver Time paa Dagen, saalænge det kongelige Besøg varede.

„Godt, godt, min kjære Dorthe!" — sagde endelig Drost Peder noget utaalmodig, idet han dog venlig klappede hende paa Skulderen — „du har indrettet Alting fortræffeligt. Jeg

forstaaer mig ikke derpaa; men jeg veed jo nok, du sørger for Husets Ære, som du kunde være min Hustru."

„Ak, kjære, unge Herre!" — svarede Dorthe og kyssede hans Haand — „naar skal jeg dog have den Hjertens Glæde at see Jer forsørget og modtage en from og deilig, ung Husfrue her paa Borgen? I fortjente, saa sandelig, at en af de kjære Guds Engle skulde gaae ind til Jer! — her er Guds Velsignelse, og I er jo som den velsignede Joseph bleven den første Mand i Landet næst Kongen, og det tør jeg sværge paa, vilde Potiphars Hustru endogsaa friste Jer! — —"

„Godt, godt, Dorthe!" — afbrød Drost Peder hende og rødmede — „jeg tvivler ikke paa dine gode Tanker om mig" —

„Ak ja!" — vedblev Dorthe — „men hvad hjælper al den Ære og Lykke Jer, min kjære, unge Herre! naar I dog saaledes lever som en eenlig Fugl i Verden? Tro mig, gode Herre! det er ikke godt, at Mennesket er ene. Det sagde altid min salig Mand. Gud glæde hans Sjæl! Vel slog han mig engang imellem, den salig Sjæl, naar han ikke fik varm Hakkemad til Kvelsnadver — det var saamænd hans Livret — og hver Menneskesjæl har sin Skrøbelighed; men han var dog en hjertens god Mand og saa from som en Engel, naar han havde faaet sin Mad. — Ak ja, Alt i Verden er forgængeligt. Min lykkelige Tid er forbi. Nu har jeg ingen anden Glæde, end at see Eder tilgode, min dyrebareste Herre! og kunde jeg engang see min lille, gode Peder Hessel gift og hjemfaren og vugge eders Børn og de velsignede Børnebørn paa mine Arme, saa vilde jeg saamænd gjerne lukke mine gamle Øine og sige denne forfængelige Verden Godnat." Med disse Ord tørrede hun et Par Taarer af sine rynkede Kinder med Stegersforklædet, uden at bekymre sig om Tyge Borgfogeds tørre Bemærkning om hvor langt hun kunde være over de Hundrede, inden alle de Ønsker bleve opfyldte. „Men kom nu dog ind, min kjære, unge Herre, og faae Noget at leve af!" — tilføiede hun og trippede iforveien for at aabne ham Døren. — „I vansmægter, Gud hjælpe mig! i eders eget Hus midt i al denne Guds Velsignelse." Med disse Ord løb hun tilbage og trak ham ind med sig i den blanke, bonede Dagligstue, hvor hun nødte ham til at sætte sig tilbords, medens hun geskæftig sørgede for hans Vederkvægelse.

Drost Peder havde endnu Meget at aftale med Borgfogden. Han fik endelig Dorthe til at gaae til Ro og blev ene med Tyge Borgfoged tilbage i Stuen. Han erkyndigede sig om Godsets og sine Undergivnes Tilstand, og nogle Timer gik hen.

Borgfogden var gaaet ud for at see til Folkene og kom nu ind igjen.

„Det bliver sildigt, Tyge!" — sagde Drosten og følte sig træt. — „Hvor bliver Skirmen af? Det er paa Tiden, at vi Alle komme til Ro. Før Dag maae vi ride Kongen imøde

med de raskeste Svende. Du har vel sørget for, at de kan lægge sig for at være tidlig paafærde?“

„De sove allerede som Stene, de Knegte!“ — svarede Borgfogden — „men det var ikke efter min Husskik. Tre af de Karle, der fulgte med Skirmen, skulde holde Vagt inat; men deres Poster staae nu ledige. Det er en slem Uorden, Herre Drost! det er aldrig hendtes mig før; og I maa gunstigst undskylde mig. Det er sært nok, Herre! men vi To er i dette Øieblik de eneste vaagne Sjæle her paa Borgen. Vore Huskarle er ellers brave ædruelige Karle; men af Glæde over eders Hjemkomst har de Alle seet lidt for dybt i Ølkruset og slaaet Hul paa den tydske Tønde.“

„Hvad? har I tydsk Øl her paa Borgen?“ — spurgte Drosten misfornøiet; — „det veed du jo, jeg har strengelig forbudt: det strider mod Kongens Anordninger, og dem maae jeg og mine Folk først og fremmest adlyde.“

„Det har jeg ogsaa sagt, strenge Herre! men det var Dorthes Skyld; hun lod mig ikke faae Rist eller Ro, før jeg lod hente et Par Tønder fra Viborg. Uden tydsk Øl, mente hun, kunde man umulig med Anstændighed beverte Kongens Folk, om saa Kongen havde forbudet det ti Gange. Naar han selv og hans Folk fik godt deraf, var det ingen Synd, troede hun.“

„Det ligner hende!“ — sagde Drosten og smilede. — „Det faaer nu saa være! men imorgen tidlig lader du hver Draabe tydsk Øl, her er paa Borgen, løbe i Rendestenen, enten Dorthe saa seer surt eller mildt!“

„Det skal skee, Herre! men vil I ikke selv sige hende det, for den kjære Husfreds Skyld! — Hvad er nu Dette?“ — vedblev han og lyttede — „mig syntes, det knirkede med Døren i Riddersalen. Jeg troede, Dorthe sov sødelig. Skulde hun endnu pusle om derinde? hun er saa ivrig i sin Huslighed, at hun tidt staaer op midt om Natten og støver af; bliver hun ikke gal af Glæde over al denne Herlighed, er det en Guds Lykke. Tillader I, Herre! vil jeg dog see om det er hende.“

Han tog et af Lysene og nærmede sig Døren til Riddersalen; men inden han naaede Døren, aabnedes den sagte paa Klem, og et vildt, skægget Ansigt tittede ind til dem. Det forsvandt i samme Øieblik, hvorpaa Døren strax lukkedes igjen.

Drost Peder reiste sig hastig, og den unge Borgfoged stod som forstenet med Lyset i Haanden midt paa Gulvet. „Død og Ulykke!“ — hviskede han — „Skirmen er rendt med Gaardsfogden og har ladet Porten staae aaben — her er bestemt Tyve eller Røvere i Huset, Herre! Lad mig vække Huskarlene! man veed ikke hvor mandstærke de Kjæltringer kan være. Jeg gaaer gjennem Stegerset. Luk ikke denne Dør op før jeg kommer igjen!“ Derpaa satte han hastig Stang for Døren til Riddersalen.

„Vel! skynd dig!“ — sagde Drost Peder. — „Saae jeg ret, var det Niels Ufreds Tyreansigt. Hm! saa havde Skirmen dog Ret!“

Borgfogden gik hastig, og Drost Peder stod alene i Stuen. Han havde draget sit Sværd; han støttede sig besindig til det og lyttede. Han hørte mange Stemmer i Riddersalen.

„Er han der? — er han der? hvor Mange er der?“ — spurgte en hel Deel Stemmer lavrøstet i Munden paa hverandre.

„Der er kun to Mand, og den fordømte Drost er den Ene“ — lød en dyb, raa Stemme. — „Kom, Karle! han skal nu ikke oftere føre os i Ulykke!“

Man greb voldsomt i Døren; men Stangen holdt fast.

„De har stænget for Døren. — Den Pind kan vi vel knække!“ — lød nu den samme raae Stemme — „Løb til, Karle! lad os sprænge Døren! den gaaer ind ad —“

Med et forfærdeligt Bulder knak Stangen. Døren foer op, og ni vilde, stærke Karle, med Niels Ufred i Spidsen, styrtede ind med korte Stridsøxer og blanke Daggerter i Hænderne. Drost Peder gik nogle Skridt tilbage og stillede sig, med Ryggen mod Væggen, i en Stilling, hvori han kunde forsvare sig en Stund og med sit lange Riddersværd holde Stimændene fra Livet. Han betragtede de vilde Karle med et skarpt Blik. „Er I slige feige Niddinger?“ — sagde han — „vil I fegte Ti her mod Een? jeg seer i det mindste een Mand iblandt Jer, som engang blev hædret med Ridderslaget af Danmarks Konge; saavidt jeg veed, er det endnu ikke med kogende Vand skoldet af hans Skulder. Træd her frem, Ridder Lave Rimaardsøn! I er den Eneste af disse Karle, jeg endnu vil agte værd at kæmpe en Enekamp med paa Liv og Død. Er der Gnist af Ære i Jer endnu, saa kom ene!“

Niels Ufred og hans raae Kammerater lode ikke til at bekymre sig om denne Udfordring, men trængte frem for at overvælde deres eenlige Modstander.

„Afveien, Slyngler!“ — raabte nu en heftig, ungdommelig Stemme, og en smuk Karl med en rød Fjær i Hatten og et stolt, forvovent Ansigt sprang frem. — „Hvem der rører Drosten uden jeg, hugger jeg ned paa Stedet!“ — vedblev han. — „Een om Een og Ti om Fanden! — Kom, Drost Peder Hoseøl! det er anden Gang, vi træffes, siden I gjorde mig fredløs i Danmark. Paa Vaarby-Bro fik jeg Forfald; havde mit Broderblod ikke dengang været lidt tykkere, end Vandet i Aaen, skulde I aldrig sluppet over den Bro. Nu staae vi paa en større Skillevei; den fører fra Jord til Himmel eller — Helved, alt som det kan føie sig. Her maa nu enten I eller jeg sige denne skjønne, lystige Verden Godnat!“ Med disse Ord kastede han sin Stridsøxe fra sig og drog sit Riddersværd, der var af samme Længde som Drost Peders; sin Fjærhat kastede han hen ad Gulvet, for ikke at have nogen

Fordeel for sin Modstander, der stod med blottet Hoved for ham.

„Nu vel, skal det endelig være en ordenlig Hanekamp, saa for mig gjerne!“ — brummede Niels Ufred. — „Men gjør I det ikke strax af med ham, Ridder Storsnude! saa skal jeg!“

Den plumpe Røverhøvding og hans vilde Kammerater loe veltilfreds og sloge en tæt Kreds om de tvende Herrer. Derpaa begyndte der en heftig og alvorlig Fegtning, men efter alle Konstens og Ridderlovens Regler. De satte Fod mod Fod og vege ikke en Haarsbred fra deres Plads. Ingen af dem brugte Spidsen af Sværdet; de huggede med den skarpe Eg og kun efter Hoved og Bryst eller mellem de fire Lemmer, som det kaldtes. De tvende Lys paa Bordet oplyste Værelset kun halvt; men Ridderne stirrede hinanden stivt i Øinene, og de klirrende Sværd mødtes saa hurtigt, at man neppe kunde øine dem. Hvert Øieblik truede et dødeligt Hug de tvende blottede Hoveder; men de syntes begge lige kyndige Vaabenmestere. Ingen af dem kunde bibringe sin Modstander noget Saar; som idelige Lyn knittrede Klingerne over deres Hoveder.

„Skal jeg gjøre Ende paa Legen?“ — brummede Niels Ufred og hævede sin brede Stridsøxe.

„For Satan! er I da saarfri?“ — raabte nu den ridderlig fegtende Røver utaalmodig og sprang imod Reglerne ind paa sin Modstander med et forvovent og farligt Udfald; men i samme Øieblik foer Sværdet ham af Haanden og fløi hen ad Gulvet tilligemed de tre forreste Fingre paa den høire Haand.

„Nu skal I ikke oftere sværge Kongen og Ridderskabet falsk Ed!“ — raabte Drost Peder forbittret.

Den unge Røver blegnede og tumlede til Gulvet.

„Hug ham ned, den Satan!“ — raabte nu de rasende Røvere og fore ind paa Drosten, der, med Ryggen mod Væggen, forsvarede sig fortvivlet. Han havde allerede et Par Saar og blødte stærkt; da sprang Stegersdøren op, og Tyge Borgfoged styrtede ind med sex halvberusede Huskarle. De kom tumlende deres Herre til Hjælp, og der begyndte en blodig Kamp med Daggerter og Øxer. Røverne havde dog endnu en stor Overvægt over de ravende Huskarle, der neppe kunde skjelne Ven fra Fjende. Under vilde Skrig styrtede Huskarlene omkuld mellem hverandre. Kun Drost Peder og Tyge Borgfoged kæmpede besindigt og med Sikkerhed; men de vare nær ved at overvældes, da hørtes der Larm i Gaarden og Lyden af et Krumhorn.

„Skirmen!“ — udbrød Drost Peder og Tyge Borgfoged paa eengang med Glæde, idet de huggede fra sig med fordoblede Kræfter. Røverne studsede og trak sig med deres snue Anfører tilbage mod Døren til Riddersalen; men et Øieblik efter fløi den sønderslagne Dør helt op, og Skirmen foer sin Herre til Hjælp med sine ti raske Huskarle, af hvilke de To dog

havde Møie med at tæmme tre bundne uregjerlige Mænd, som de havde imellem sig. Efter en kort, men drabelig Modstand blev nu den stærke Niels Ufred og alle hans Kammerater afvæbnede og bundne. De bandede og støiede; men paa Drostens Bud bleve de strax førte til Fangetaarnet. Lave Rimaardsøn laae endnu med sin lemlæstede Haand paa Gulvet. Den unge, stolte Røver havde nogle Øieblikke ligget uden Bevidsthed; nu kom han til Besindelse og saae hvad der var skeet: han saae sig bunden og i sine Fjenders Hænder. Drost Peder var ifærd med at forbinde hans saarede Haand; men han sprang op, skar forbittret med Tænderne, sparkede vildt om sig og vilde ikke lade sig forbinde; man bandt hans Ben og nødte ham dertil. Saasnart han var forbunden, løsnede man hans Fødder.

„Pas nøie paa ham!“ — sagde Drost Peder, idet Borgfogden slæbte den gjenstridige Fange mod Døren — „giv ham det bedste Fængsel og god Kost! Der kunde blevet en stor Mand af den Karl. Nu er hans Liv i Kongens Haand; men kan han frelses fra Hjulet, skal det glæde mig.“

„Drost Peder Hessel!“ — sagde den unge Røver og standsede ved Døren i en fast og trodsig Stilling — „jeg hader Jer til Døden; men I er en brav Karl, og jeg vilde ikke skammet mig ved at falde for eders Haand. Kan I befrie mig for Steilen, saa gjør det! ikke for min Skyld — jeg døer ligesaa gjerne paa et Hjul i fri Luft, som i en lumpen Seng — men jeg har en Broder — og jeg bærer et Riddernavn — I forstaaer mig“ — — han holdt inde og en bævende Muskelbevægelse ved hans Mund røbede en Følelse, som han syntes at blues over og øiebliklig betvang. „Husk paa, jeg er jer smukke Dronnings Frænde og maaske lidt i Svogerskab med Jer selv!“ — tilføiede han med et bittert Smil. — „Men bild Jer ikke ind, jeg frygter for Døden, og vent ingen Tak af mig, hvis I redder mig!“ —

„Bort, bort med ham!“ — raabte Drost Peder, forbittret over den raae Spot og den frække Beskyldning, der laae i hans Ord og trodsige Miner. „Af en meensvoren og æreløs Ridder kan ingen ærlig Mand fornærmes!“ — tilføiede han og vendte sin Fange Ryggen, idet Borgfogden stødte ham udaf Døren.

„I bløder, Herre!“ — udbrød nu Skirmen. — „Lad mig forbinde Jer!“

„Giv Tid!“ — svarede Drosten. — „Jeg vil først høre om du fortjener Tak eller Utak. Trak du Gaardsfogden fra den aabne Port og lod Røverne smutte herind istedet for at opsøge dem?“

„Blev Porten ikke lukket efter os, maa Tyge Borgfoged forsvare det, strenge Herre!“ — svarede Skirmen. — „Jeg bekymrede mig ikke derom. — Jeg førte Karlene lige til Daugberg store Kalkgrube, og Noget af hvad vi søgte fandt vi dog: tre

balstyrige Røverknegte har vi bastet og bragt med og dertil saa meget Guld og Sølv, som vi kunde slæbe. Da vi kom tilbage, stod Porten aaben, og vi mærkede strax Uraad. Det var en Guds Lykke, vi kom tidsnok.“

„Du er en flink Knøs, Skirmen!“ — sagde Drosten og klappede ham paa Skulderen. — „Jeg har seet dig fegte som den bedste Ridder. Byttet skal du selv bringe Kongen, og slaaer han dig ikke til Ridder inden Aar og Dag, saa kan jeg selv.“

„Herre! kjære, gode Herre!“ — raabte Væbneren glad og kyssede hans Haand med Varme — „naar jeg engang har fortjent Ridderslaget, saa lad mig kun faae det af denne Haand! den vil hædre mig langt meer, end en saadan Konges“ — —

„Skirmen!“ — afbrød Drosten ham streng og alvorlig — „vover du ogsaa at mestre min Herre og Konge? Nu tjener du kun mig; men bliver du Ridder engang, tjener du Land og Konge, og ingen Tjener skal ringeagte sin Herre!“

„Men kan I da selv i eders Hjerte, ædle Herre Drost!“ — —

„Jeg kan tie, hvor Hjertet ikke kan tale uden at gjøre Tungen til Landsforræder, og det er den, naar den spotter Majestæten. Ti du nu ogsaa og forbind mig! — Hm! der var dog Helteblod i den Arm, der slog mig disse Saar“ — tilføiede han vemodig, idet han blottede sin saarede Arm. — „Han fegter godt den forvildede Rimaardsøn. — Gud styrke hans ædle Frænder, naar de høre hvad her er skeet!“ Drost Peder gik nu med sin omhyggelige Væbner ind i sit Sovekammer; og snart var der saa stille paa Harrestrup Borg, som der Intet var forefaldet.

8. KAPITEL.

Inden det blev Dag næste Morgen sad Drost Peder allerede til Hest tilligemed tolv pyntelige Huskarle og red Kongen imøde. Borgfogden og de øvrige Huskarle havde han ladet blive tilbage, for at udslette Sporene af det natlige Overfald inden Kongen kom og for at bevogte de fangne Røvere, der laae lænkede i Taarnet. Skirmen var med sin Herres Tilladelse reden til Skovhuset, hvor Henner Friser og hans Datterdatter boede, for at underrette dem om Kongens Ankomst og sørge for deres Sikkerhed.

Drost Peder ansaae ikke selv sine Saar for betydelige og havde ikke bekymret sig om Skirmens Betænkeligheder eller Dorthe Fostermoders besværlige Omsorg for ham. Først længe efter at Larmen med Røverne var forbi, var gamle Dorthe vaagnet og havde faaet at vide hvad der var skeet, og i sin Bekymring for sin kjære, unge Herre havde hun vækket

ham i hans bedste Søvn for at spørge til hans Befindende. Uagtet hans Forbud havde hun vaaget ved hans Dør den hele øvrige Deel af Natten. Først da hun saae ham rask og munter til Hest, gav hun sig Tid til at korse sig over Ødelæggelsens Vederstyggelighed i de ellers saa blanke og bonede Stuer; og medens hun raadede Bod derpaa med Gulvklud og Støvekost, havde hun paa fastende Hjerte den Sorg at see den ubarmhjertige Tyge Borgfoged udtappe alt det tydske Øl i Rendestenen.

Solen var endnu ikke opstaaet, da Drost Peder med de tolv Huskarle red forbi Daugberg Gruber. Han standsede for at betragte Stedet og spurgte Jon Huskarl, der havde været med Skirmen, hvorledes de havde baaret sig ad med at fange de tre Røvere og bemægtige sig det anseelige Bytte.

„Det skal jeg snart sige Jer, Herre!" — svarede Huskarlen: — „da vi stod paa dette Sted, saae vi Lys i hin store Hule. Ingen af os havde just Lyst til at krybe derned; men den gale Skirmen skammede os ud og krøb strax ind i Hulen. Vi tog da Mod til os og fulgte ham. Lyset, vi havde seet, var Pokker i Vold, og vi var vist hundrede Alen under Jorden inden Trappetrinene fik Ende. Den Ene kunde ikke see den Anden, og Mange af os faldt næsegrus paa de fordømte glatte Kalksten. Vi var saa stille som Mus, og jeg kunde bestandig høre Søren Portner trække Veiret gjennem Næsen. Hvor Skirmen var bleven af vidste Pokker; men da hørte vi pludselig et fælt Skrig og Larm af Vaaben og Slagsmaal i Mørket noget fra os. Vi styrtede frem efter Lyden. Jeg fik fat i en lang Næse og holdt fast; men der hørte et Par dygtige Næver til den Næse, og jeg maatte brydes længe med Krabaten inden jeg fik ham til Gulvs. Søren Portner havde ogsaa sin Hyre med en Karl, der endnu var stærkere. En havde Skirmen faaet Bugt med, og de, der ingen Røvere fik fat paa, brødes med hverandre af Hjertens Grund, uden at vide hvem de droges med; men nu kom Jesper Kulsvier med en Brand, han havde opsnuset og pustet i Lue. Saasnart vi nu saae hvem vi var, og at vi havde alle dem fat, der var at finde, saa var det snart bestilt at bagbinde dem og lede Skatkamret op — og dermed var den Sag klar."

„Dengang var Lykken bedre, end Forstanden!" — sagde Drost Peder. — „Men det maa jeg tilstaae, Skirmen er dristig; det Vovestykke vilde jeg betænke mig paa at gjøre ham efter."

Som de nu talte herom, foer en Rytter i graa Munkekappe og paa en graa Hest dem i fuldt Firspring forbi. Ingen havde seet ham paa Veien og det saae ud som han kom fra en af Gruberne. Alle saae forundrede efter ham; men i et Øieblik var den graae Skikkelse forsvunden i Morgentaagen.

„Tænd Faklerne, Karle!" — sagde Drost Peder og steg af sin Hest. — „Vi maae undersøge disse Røverhuler inden vi ride et Skridt videre!"

Nogle af de Fakler, man havde medtaget for at oplyse Veien for Kongen, hvis han skulde komme sildigt, bleve nu tændte, og medens sex af Huskarlene bleve ved Hestene, undersøgte Drost Peder selv med de andre sex Karle de betænkelige Huler. I den første Grube opholdt de sig længst, og derfra medbragte de nogle Vaaben og tvende store graae Kapper med Maskehætter; forresten havde de fundet Gruberne tomme og intet Spor til, at der havde været nogen langvarig eller vel indrettet Bolig for Røvere. For en Sikkerheds Skyld lod Drost Peder dog fire Karle blive tilbage, som Vagt ved Gruberne, og red derpaa med de Andre i alvorlige Tanker videre frem at Veien til Skanderborg.

Kongen var efter sin Bestemmelse meget tidlig reden fra Slottet. Hvor ofte han end i alle andre Ting forandrede sine Beslutninger, var han dog høist punktlig ved slige Lystreiser. Drost Peder mødte ham paa Halvveien til Harrestrup, og da Drosten strax berettede hvad der var skeet og omtalte det store Bytte, der var frataget Røverne, syntes Kongen særdeles tilfreds og fortsatte Reisen uden Ophold. Gamle Jon Litle, der tilligemed Kammersvend Rane og et stort Antal Jægere og Falkedrenge ledsagede Kongen, syntes med en vis Betænkelighed at høre Drostens Beretning, idet hans skarpe Blik opdagede en urolig Spænding i Rane Kammersvends Ansigt; men da Drosten fortalte hvorledes han selv havde undersøgt Daugberg Gruber og sat Vagt ved dem, syntes den gamle Herres Betænkeligheder forsvundne. Han loe og spøgede muntert, medens han dog umærkeligt havde Øie med enhver af Kammersvendens Miner og Bevægelser.

Det var noget over Middag, da Kongen og hans Følge standsede ved det mærkelige Kalkbrud, som han desuden havde foresat sig at besee, og som han nu end mindre kunde ride forbi uden Opmærksomhed. Da han saae de bevæbnede Huskarle udenfor Gruberne, studsede han og spurgte Drosten, om det var hans Folk, og i hvad Hensigt de holdt Vagt der, naar Røverne vare grebne og Hulerne undersøgte.

„Det var dog muligt, at vi ikke havde faaet dem Alle, Herre Konge!“ — svarede Drost Peder; — „maaske staae de ogsaa i Forbindelser, som det kunde være vigtigt at opdage. Saalænge Eders Naade er paa Harrestrup, anseer jeg det for min Pligt at bevogte disse farlige Smuthuller nøie.“

Kongen var stegen af sin Hest. Huskarlene havde tændt deres Fakler og stode ventende ved Indgangen til den største Grube. Kongen gik et Par Skridt frem og saae flygtigt derned. „Det er ikke værd at spilde Tiden med!“ — sagde han pludselig og steg til Hest igjen. — „Hvem der har Lyst, kan gaae derned! Løb du, Rane! det var jo dig, som gjorde saa meget Væsen af det Kalkbrud.“

„Det er vist værd at besee, Herre Konge!“ — svarede Rane hastig og begav sig med megen Iver ned i Gruben

tilligemed en stor Deel af Jægerne og Falkedrengene. Gamle Ridder Jon var ogsaa stegen af; han tog selv en Fakkel i Haanden og besaae med Deeltagelse den store Grube, uden dog at stige helt ned.

„Det var en god Fangst, Drost Peder!“ — sagde Kongen og red langsomt frem. — „Det var en forvoven og farlig Bande. Nu skal denne berygtede Niels Ufred ikke oftere undvige! Endnu før Kvel lader jeg dem Alle henrette. Saa kan vi sove rolig inat og behøve ikke at opsætte Jagten imorgen tidlig.“ Drost Peder taug.

„Nu, hvorfor tier I?“ — vedblev Kongen. — „Ere de ikke grebne af Jer selv i aabenbart Indbrud og Røveri? Med slige Karle behøves ingen lang Rettergang.“

„De ere Alle skyldige til Døden, Herre Konge!“ — svarede Drost Peder — „men det var dog ønskeligt, om de fik Frist til at skrifte for en Klerk og sørge for deres forvildede Sjæle.“

„Dertil er der ingen Tid!“ — sagde Kongen. — „Jeg vil ikke sove under Tag med Røvere og Mordere. Skal jeg være eders Gjest, Drost Hessel! maae eders uventede Gjester sove paa Steilen inat!“

„Naar I befaler det, Herre Konge! kan de iaften føres til Viborg Fangetaarn, og I behøver hverken at sove under Tag med dem eller udstede saa brat en Bloddom. Der er Mænd iblandt dem, som ere fødte til noget Bedre, end at ende deres Liv saa brat og grueligt.“

„Dertil er vel Ingen fød!“ — svarede Kongen og faldt i Tanker. — „Vidste Nogen hvad der var sjunget ved hans Vugge, og havde Sligt Noget at betyde“ — vedblev han — „saa gad jeg selv vidst hvad der var sjunget ved vores; det kunde være godt i disse Tider. Er der fornemme Folk iblandt dem?“

„Der er idetmindste een Mand iblandt dem, som ikke hører til Uskuddet af Menneskeslægten, og som der endnu er Rest af Ære og høit Sind i; hans Sjæl stod maaske endnu til at redde i denne Verden; hans Stand og Fødsel ere vistnok nu hans største Anklagere: han er af høi og ædel Byrd; I har selv engang hædret ham med Ridderslaget, Herre Konge!“ —

„Det hjælper ham ikke — deri har I Ret! han maa døe: en ædelbaaren Ridder burde selv straffes tifold strengt, naar han blev greben blandt Røvere og Stimænd. Hvem er han?“

„Ridder Lave Rimaardsøn, eders ædle Dronnings Frænde og den trofaste Bent Rimaardsøns Broder.“

Kongen studsede. Han standsede sin Hest og betragtede Drost Peder med et skarpt Blik, hvori en hemmelig Mistanke syntes at spores, idet han glippede urolig med Øienlaagene. „Dronningens Frænde, siger I! den fredløse Lave Rimaardsøn? han, som har vovet at trodse mig og oprøre Bønderne? han, som I selv var med at dømme fredløs?“

„Han selv, Herre Konge!“

„Og nu vil I forsvare en Oprører og gaae i Forbøn for slig farlig Forbryder? Drost Hessel!“

„Forsvare ham vil jeg ikke, Herre Konge! men bede for en Synder tør jeg vel! hos den retfærdigste af alle Dommere er jo Barmhjertigheden størst. Jeg vil kun bede min Konge betænke hans Broders Fortjenester af Land og Rige og hans Forhold til Eder selv og Kongehuset.“

„Hm! Jeg skal nu vise Eder og mine troe Undersaatter“ — sagde Kongen med lønlig Tilfredshed — „at jeg i Retfærdighedens Udøvelse intet Hensyn tager til Frændskab og Venskab eller til høi Byrd og Fødsel, ikke engang til mit eget Svogerskab og fyrsteligt Blod! Ridder Lave Rimaardsøn vil jeg selv see paa Steilen før Sol gaaer ned. — Afsted!“

Kongen sporede sin Hest. Alle fulgte ham. De, der havde været i Gruben, skyndte sig at indhente ham. Ridder Jon red nu atter ved hans Side. Den gamle Herre havde ikke hørt hvad der var talt om. Han saae, Kongen var urolig og heftig, og han red nogle Øieblik taus i det usædvanlig hurtige Trav, medens han nøie gav Agt paa Kongens vrede Miner og Drost Peders Forstemthed. „Hvi haster I saa? Herre Konge!“ — spurgte endelig den gamle Ridder. — „Hist seer I Harrestrup Borgtaarn, og Solen staaer endnu høit paa Himlen.“

„Desbedre!“ — sagde Kongen. — „Hvor henrettes Forbrydere her? — hvor boer Stedets Bøddel?“

„Daugberg-Daas er det befalede Rettersted, Herre Konge!“ — svarede Ridder Jon, der var vel bekjendt med Alt, hvad der hørte til Rettens Pleie i Landet. — „Det var Retterpælen, vi saae hist over Kalkgruberne. Den Rettens Tjener, I spørger om, har fri Bolig i Daugberg.“

„Godt! lad ham strax hente!“

Den gamle Ridder studsede, men adlød uden Indvendinger og lod strax en Jæger ride tilbage til Daugberg efter Bødlen. Han red derpaa taus igjen ved Kongens Side til han troede, den øieblikkelige Opbrusning havde sat sig. „I vil dog ikke gjøre eders Indtog her paa Borgen mærkværdigt ved en pludselig Bloddom? Herre Konge!“ — sagde nu den gamle, alvorlige Rigsraad, da han et Øieblik red ene hos Kongen paa den smalle Vei. — „Jeg agter ikke at gaae i Forbøn for saa grove Forbrydere: Strenghed er vist i vore Tider høist nødvendig; men hvor man har sikkre Fængsler og der ikke er Oprør i Landet, priser jeg ikke saa ilsom en Retspleie.“

Kongen taug og blinkede urolig.

„Slig Hast, min Konge!“ — vedblev gamle Jon — „kan let blive uretfærdig eller ansees som Tegn paa en Frygt, der kan svække Tilliden til Statens Overlegenhed. En Kæmpe, der er sig sin Kraft bevidst, behøver ikke ilsom at dræbe en Flok bundne Dværge for sin Sikkerhed. Uden Lov og Dom bør desuden ikke den største Misdæder falde.“

„Misgjerningen er jo aabenbar!“ — udbrød nu Kongen opfarende. — „Loven er bekjendt nok — og Dommen fælder jeg strax: de skal steiles! — I fører Misdæderne til Retterstedet, Ridder Jon! I er mig ansvarlig for, at Loven og Dommen fuldbyrdes paa dem i dens hele Strenghed, og det inden Sol naaer ned. Ingen Indvendinger! det er min kongelige Villie.“

Ridder Jon taug, og man red langsomt op ad den steile Vei til Borgen. Her sprang Drost Peder af og gik ved Siden af Kongens Hest. Følget var standset, og der hørtes hastige Hestetramp og Rumlen af et Par Hjul bag ved dem. Jægerne og Falkedrengene saae tilbage; det var den Jæger, Ridder Jon paa Kongens Bud havde bortsendt. Han kom i fuldt Firspring med en lille, bredskuldret Rytter paa en skindmager Hest. Den Fremmede bar en laadden Hue og en kort blodrød Kappe; han holdt en stor, blank Øxe i Haanden og havde et usædvanlig langt Sværd over Sadelknappen. Et Par lurvede Karle kom bagefter med Lænker, Bøier, Hjul og allehaande gruelige Henrettelsesredskaber paa en smal Karre.

Med dette frygtelige Følge drog Kongen og hans Selskab op mod Harrestrup Borg. Drost Peder var taus og stille. Ridder Jon talte heller intet Ord. Gamle Dorthe havde uden sin Herres Vidende faaet en Æreport opreist udenfor Borgporten; den var prydet med Krandse af Buxbom, Taxgrene, Vintergrønt og alle de Blomster, hun paa denne Aarstid havde kunnet skaffe tilveie; selv sod hun, i hvide Klæder og med en stor Urtekost i Haanden, foran alle sine Fadeburpiger og Malkepiger ved Siden af Æreporten, beredt til at modtage Kongen paa en Maade, som hun mente skulde overraske og behage baade ham og hendes kjære, unge Herre. Siden Kongen havde benaadet hende, dengang hun for sin kvindelige Hæders Skyld skulde været levende begravet, havde hun ikke noksom kunnet berømme hans Mildhed og Naade; for nu at vise ham sin Taknemmelighed ved denne overordenlige Leilighed, havde hun over i to Maaneder øvet sig og alle Borgens Piger i en Vise, som de vel aldrig før havde hørt Nogen synge, men som til Nød kunde gaae paa en gammel Folkevisetone. Sangen havde hun faaet af sin Skriftefader; det var en fri Oversættelse af den schwabiske Mestersanger Hr. Reinmar von Zweters smigrende Hæderssang over Kongen, hvori dog enkelte sande, kongelige Træk vare opfattede. Udenfor Æreporten stod, ligeoverfor Dorthe og hendes Piger, Tyge Borgfoged med en Deel af Borgens mandlige Besætning. Dorthe havde pyntet deres Hjelmhatte med Silkebaand og Grønt, og med deres blanke Hellebarder stode de i en ærbødig Stilling ubevægelige som Træmænd. Da Drost Peder saae disse festlige Tilberedelser, der saa lidet passede til hans egen Sindsstemning og til dette Indtogs barske Udseende, blev han helt underlig og næsten ængstelig tilmode. Den sletbyggede Æreport var ikke ulig en Galge, og den gamle hvid-

klædte Amme erindrede ham om de saakaldte Ligkvinder, der ved Begravelser i Kjøbstæderne gjerne anførte Ligtogene. I Spidsen for de latterlig udpyntede Malkepiger, der skulde forestille fornemme Damer, følte Dorthe sig, i sin husmoderlige Værdighed, som en Dronning. I en mindre alvorlig Stemning vilde dette Syn maaske have afnødt den unge, livlige Drost et Smil. Nu forøgede det skærende og næsten pinlig hans mørke Forstemmelse. Kongen syntes ikke at lægge Mærke til disse Hyldingstegn, som han i de smaa Kjøbstæder ar saa vant til, selv hvor han vidste, at han var forhadt af de Fleste; som oftest skete slige konstlede Hyldinger paa Foranstaltning af den listige Kammersvend, der klogelig beregnede, at om de end ikke altid fandt Bifald, mishagede de dog sjelden den smigrede Konge.

Uagtet det Smagløse og Farceagtige i dette Optog, som Dorthes Kjøbsteds-Cultur var Skyld i, var det dog sand Ærbødighed for Kongen og eenfoldig Velvillie, der yttrede sig, da den gamle Amme nu med sin falske skingrende Sangstemme, ledsaget af de jydske skraldende Malkepigestemmer, saaledes bragte Kongen den tydske Mestersangers Hylding paa Dansk:

„En Konning jeg priser foruden al Bram:
Meer Kronen han pryder, end den pryder ham.

Han frelser den fattige Enke af Nød,
Han giver de faderløse Smaabørn Brød.

Han hæger og freder om Folk og Land;
I Hu er han kjær hos Kvinde og Mand.

I Hjerte og Mod er han gjæv og snel:
Hans Mund er os allestund vennesæl.

Hans Haand er fuldrund mod Store og Smaa;
Ei Guldet i Skrinet ham skimle maa.

Den Konning med Ære jeg nævne kan —
Og det er Kong Erik af Danmarks Land!“

Nu først fæstede den gamle, ivrige Forsangerinde sine kortsynede Øine paa Kongen, og da hun saae hans barske Aasyn og de blinkende Øine, blev hun dødbleg; hun stirrede paa ham som en Troldkvinde, der har fremmanet en forfærdelig Aand og pludselig gruer ved at see den mægtige Ubekjendte, hun kaldte paa i sin Tryllesang. Hun korsede sig uvilkaarlig og vendte Øinene fra ham; men nu var det som Synet af Bødlen og de lurvede Rakkerknegte, der sluttede

Toget, bragte hendes Forfærdelse til det Høieste og betog hende Sands og Samling; med et krampagtigt Skrig styrtede hun til Jorden, medens Kongen tumlede sin skye Hingst og red rask ind ad Porten med sit Følge.

9. KAPITEL.

Drost Peder havde ikke mærket hvad der var hændt. Han hjalp hastig Kongen af Sadlen og førte ham op ad Stentrappen til den store Riddersal. Her stod et prægtigt Taffel beredt, og her modtoges Kongen paa Dorthes Foranstaltning af en mere lystig, end velklingende Taffelmusik, som udførtes af de landlige Gigemænd og Skalmeieblæsere, der pleiede at stryge Fiddelen ved Bondebryllupper. De gned og blæste med den største Anstrengelse; Sveden stod dem paa Panden, og de bøiede sig ærbødig, medens de, i deres Ærefrygt og Iver for at behage Kongen, fremkaldte de mest skrigende og skærende Mislyd. Drost Peder tyssede ad Spillemændene og gav dem Tegn til at bortfjerne sig, idet Kongen harmfuld holdt for Ørene, og Kammersvend Rane med et skadefro Smil beundrede Drost Hessels Opfindsomhed i behagelige Overraskelser for Hans Majestæt.

„Det er mere velmente, end heldige Indfald af min gamle Fostermoder, Herre Konge!“ — sagde Drost Peder. — „Jeg haaber, I undskylder slige uskyldige Feilgreb af mine Husfolk; de forstaae sig ikke paa Hofskikken.“

Kongen syntes at staae i dybe Tanker og svarede ikke.

„Jeg er just ikke blødhjertet“ — tog Ridder Jon nu Ordet — „men jeg kan paa eders Vegne, min Konge! blive ganske øm om Hjertet over slig Kattemusik, saasnart jeg blot mærker, det er godt og ærligt ment.“ Kongen gav heller ikke Agt paa hans Tale; og Ridder Jon vendte sig til Drosten. „Var det eders Amme, der sang for os derude? Drost Peder! jeg kjendte hende ikke i den Stads.“

„Jeg kunde neppe selv kjende hende; men det var rigtignok hende: hun har i sin Eenfoldighed ogsaa villet overraske mig ved dette Optog.“

„Hun skreg som en Ugle; men det var dog ganske rørende“ — sagde den gamle Ridder og søgte ved sin sædvanlige muntre og ligefremme Tone at bringe Kongen i bedre Lune og maaske faae ham til at udsætte den saa pludselig besluttede Henrettelse. — „De gode Kvinder besang eders Naade og Mildhed, min Konge!“ — vedblev han — „men de tabte baade Mund og Mæle, da de saae Dragehalen i eders Følge. Vil I dog ikke sove paa eders Beslutning inat og lade os sende Fangerne til Viborg? var det nu ikke bedre, om vi fik

en Hjertestyrkning her, end strax at tænke paa saa alvorlige Ting?"

Denne sidste Opfordring, som Drost Peder understøttede med en ærbødig Henviisning til Hæderspladsen ved Bordet, syntes Kongen at billige; han taug, men tog Sæde ved Bordet, hvor han hastig vederkvægede sig med et Par Bægere Vin. Gamle Ridder Jon søgte nu at bringe en munter Bordsamtale i Gang; men det vilde ikke dennegang lykkes ham at faae Kongen i godt Lune. I Gaarden, lige udenfor Vinduerne, holdt Bødlen paa sin Benradhest og ventede med sine glubske Haandlangere paa Kongens Befalinger. Dorthe var bragt syg til Sengs, og det Syn, der havde virket saa voldsomt paa hende, havde ogsaa gjort et besynderlig grueligt Indtryk paa alle Husfolkene. Tyge Borgfoged sørgede imidlertid for de kongelige Jægere saavelsom for Falkedrengene og Disksvendene, som i tre forskjellige Stuer bleve prægtigt bevertede. Men der var dødsstille paa Borgen, som det var et Jordefærdsgilde, der holdtes.

Nu reiste Kongen sig pludselig fra Bordet.

„Jeg vil see de Karle!" — sagde han bestemt. — „Her stikker noget Andet under. Lad dem bringe hid, Drost! men i forsvarlige Lænker og under sikker Bevogtning!"

Drost Peder gik strax ud, for at iværksætte Kongens Befaling. Et Øieblik efter traadte han ind igjen i Riddersalen. Kongen gik med heftige Skridt frem og tilbage paa Flisegulvet. Ridder Jon og Kammersvenden stode tause og syntes begge med lige Opmærksomhed at give Agt paa de urolig vexlende Miner i Kongens Ansigt. Drost Peder blev ogsaa staaende taus, indtil Kongens Øine mødte hans. „De ere her paa Øieblikket!" — sagde han derpaa og traadte nærmere. — „Tillad mig endnu kun eet Ord, Herre Konge! Ingen af Fangerne er greben her i noget Ran. De har Intet berøvet mig af mit Gods, og Ridder Rimaardsøn har ikke anfaldet mig, før jeg selv udæskede ham til ridderlig Enekamp. Førend Sagen nærmere oplyses, kan han ikke efter Landsloven dømmes som Røver."

„Ti!" — svarede Kongen. — „En fredløs Mand har ingen Ret. Der har vi dem. Jeg vil selv forhøre dem."

Tyge Borgfoged traadte nu ind med de bevæbnede Huskarle, der havde Niels Ufred og tolv lænkede Røvere imellem sig. Huskarlene opstillede sig i tvende Rækker paa begge Sider af Fangerne. Niels Ufred traadte med stolt Frækhed frem i Spidsen for sine Kammerater; men Lave Rimaardsøn syntes at blues ved det Selskab, han var kommen i, og blev staaende længst tilbage.

„Hvo er eders Formand?" — spurgte Kongen.

„Jeg!" — svarede Niels Ufred og saae ham saa dristig i Øinene, at Kongen traadte et Skridt tilbage.

„Hvad er dit Navn?" — spurgte Kongen.

„Det kjender hver Dreng i Danmark!“ — svarede den trodsige Røverhøvding: — „med det kan Mødrene faae deres Ravneunger til at tie, om de saa har en Kniv i Halsen. Mit Navn kan skræmme alle Smaapiger og mange stornæsede Karle i et Musehul. Havde jeg blot en Arm fri, Herre Konge! skulde I ikke give Jer Tid til at høre mit Navn til Ende. Niels Ufred hedder jeg ellers til Tjeneste. Var I saa dygtig en Konge, som jeg er Røver, vilde det see bedre ud med Land og Rige, og jeg havde maaske da nu været eders høire Haand.“

„Du tilstaaer altsaa selv, at du er Røver, og at alle disse Karle ere dine Medskyldige?“

„Vilde vi negte det, var vi Hallunker og lumpne Karle!“ — svarede Niels Ufred. — „Løgn og Falskhed er I maaske vant til ved Hove. Jeg og mine Lige er dog ærlige i det Stykke.“

„Godt!“ — sagde Kongen — „saa veed I Alle hvad Straf Loven dømmer Jer til. Bered Jer paa at døe i denne Time!“

„Ligesaagodt først som sidst, Herre Konge! — vi skal dog Alle den Vei. Men vil I lade mig leve til imorgen, skal jeg fortælle Jer noget Nyt, som kan være Jer gavnligt og maaske hindre, at vi skulde mødes alt for snart igjen paa et andet Sted.“

Kongen gjorde store Øine og kastede et Blik til Kammersvend Rane, som gav ham et lønligt Vink og pegede paa et Dolkhefte, der stak frem af Røverhøvdingens Brystlomme.

„Ja saa!“ — sagde nu Kongen og vendte sig til Røveren igjen — „du vil gjøre mig bange og nyfigen, Karl! for at faae Frist til at bryde ud og gjøre nye Ulykker imorgen. Det Kneb er gammelt og forslidt; kan du intet bedre hitte paa, lever du ikke denne Time til Ende.“

„Nu vel da! saa lad mig gaae iforveien og skaffe Jer Plads! den Tjeneste vil jeg dog gjøre Jer endnu for godt Kammeratskabs Skyld. Nu, nu! det skal I ikke see saa storagtigt til, Eders Naade! vi To er snart lige høit paa Straa. Hvad I og eders Lige gjør i det Store, naar I duer dertil, det gjør jeg og mine Lige i det Smaa, seer I, det er hele Forskjellen. Vil I nu derfor gjøre mig til jer Herold i den anden Verden, saa faaer jeg finde mig deri; dertil har I endnu Magten idag; men I vil fortryde det, Herre Konge! Vi sees snart igjen; saa skal I dog tilstaae mig, at Niels Ufred mente Jer det bedre, end I selv.“

„Før ham tilside!“ — bød Kongen: — „han skal være den Sidste, som rettes. Tilstaaer han ikke hvad han vil indbilde os at vide, skal han pines dertil paa det Strengeste! — hører I, Ridder Jon! paa det Strengeste!“

Ridder Jon besvarede det strenge Kongebud med et taust Buk. Et smerteligt Udtryk var synligt i den gamle Herres

Ansigt; men han foer hastig med Haanden over den rynkede Pande og syntes atter kold og rolig.

„Træd frem, Lave Rimaardsøn!“ — bød nu Kongen, og den vilde, fortvivlede Yngling fremtraadte med et Aasyn, som opvakte den dybeste Gru og Medlidenhed hos Alle, undtagen hos Kongen og Kammersvend Rane, der begge syntes at betragte ham med hemmelig Ængstelighed.

„Det var Eder, jeg slog til Ridder med dette Sværd for tre Aar siden“ — sagde Kongen. — „Nu skal Bødlen i eders Fødeby knuse eders ridderlige Vaaben og hænge eders Skjold med Spidsen i Veiret under Galgen. Tilstaaer I at have været i Ledtog med denne frække og berygtede Røver?“

„Ja, Kong Erik Christophersøn!“ — svarede den unge Røver — „jeg tilstaaer end Mere: vare vi To mødtes i Daugberg Gruber for en halv Time siden, skulde I ligesaalidt see Solen gaae ned idag, som jeg nu venter det.“

„Ha, et Mytteri!“ — udbrød Kongen. — „I er ikke blot Røvere — Landsforrædere, Kongemordere er I — formastelige Stimænd! hvo har betalt Jer Kongen af Danmarks Liv?“

„Jeg er ingen leiet Stimand“ — svarede Lave Rimaardsøn stolt — „jeg er en Ridder af fyrsteligt Blod, og mig skal ingen Konge fornærme ustraffet. I den Stund, du gjorde mig fredløs, svor jeg dig Død og Undergang, Kong Erik! Var saasandt min høire Haand løs i denne Stund, jeg skulde endnu holde min Ed, og denne Time skulde være din sidste.“

„Afsindige!“ — udbrød Kongen og traadte et Skridt tilbage — „tænker du med slig formastelig Tilstaaelse at vinde et Øiebliks Frist, tager du feil: har du saa tusinde Medskyldige, jeg skjenker dig ingen Time for at nævne mig dem.“

„Deri gjør I klogt, Kong Erik!“ — svarede den bundne Ridder og loe haanligt — „spar paa de Timer, I har at skjenke bort! I har ikke Brev paa hvormange de ere, og naar eders Regnskabstime kommer, har I Meer at gjøre Rede for, end de Syndere, I nu dømmer til Hjul og Steile.“

„Ti, Elendige!“ — raabte Kongen forbittret, men han blinkede ængstelig, og der syntes pludselig at foregaae en Forandring i hans urolige Sind. — „Dit Liv er i min Haand“ — vedblev han — „du er en fredløs Oprører — du er Røver og Morder — du har selv stræbt din Herre og Konge efter Livet; men Drost Hessel har vidnet, at der endnu er Rest af Ære og ridderligt Sind hos dig; din Broder Bent er mig en tro og vel fortjent Mand — din æreløse Død blandt disse Forbrydere vil selv kaste Skygge paa min Throne — troer du ikke, Kong Erik Christophersøn endnu kunde benaade dig?“

„O jo, med evigt Fængsel paa det skjønne Sjøborg — ikke sandt?“ — svarede den trodsige Fange — „for jeg sælger ikke min Sjæl og Salighed ved en Meened og afsværger

Hevnen; den skal og maa komme, om ikke ved mig saa ved Andre. Naar Høsten er kommen, findes Meierne nok —"

„Satan, bekjend! hvem mener du?" — raabte Kongen i pinlig Uro. — „Elendige Forbryder! troer du ikke, jeg har Pinebænke? — see ud af Vinduet! der holder en Mand, som vel kan løse dit Tungebaand."

„Det behøves ikke, Kong Erik!" — svarede den stolte Fange med dæmpet Røst, idet han hævede sit blege Aasyn og stirrede paa Kongen med et frygteligt Blik. — „Eders Bødler behøve ikke at skære mig for Tungebaand! Vil I høre Sandheden, skal jeg ikke fordølge Jer den i min Dødsstund. Hvor stor en Forbryder jeg end kan være" — vedblev han og hævede sin Røst — „saa staaer jeg dog høit over den Nidding, der forraadte sin bedste Ven og beskæmmede hans Hustru, medens den troe Ven blødte for Niddingens Ære i en berømmelig Kamp. Hvis den kjække Stig Andersen ikke blodig hevner sin Hustrues Ære — hvis Fru Ingeborgs blinde, vanvittige Fader ikke har saameget Syn og Vid tilbage, at han med sit Riddersværd finder Veien til dit falske Hjerte, Kong Erik! — saa er der ikke en ærlig Blodsdraabe meer i den danske Adels Hjerter, og saa fortjene de ingen bedre Konge, end du er."

Kongen var bleven bleg som et Lig. Fraaden stod ham for Munden af rasende Forbittelse; han havde krummet Haanden krampagtig om sit store Sværdhefte. Nu foer Sværdet ham af Skeden, og som afsindig foer han ind paa den trodsige Fange, der blev staaende urokkelig og loe vildt. Da sprang Drost Peder til og stillede sig imellem Fangen og den forbittrede Konge. „Her er intet Rettersted, Herre Konge!" — sagde han heftig — „og I er ingen Bøddel, som kan fælde en værgeløs Fange. Han er en formastelig Majestætsforbryder, og jeg beder ikke længer for hans Liv; men mit Hus skal ikke plettes med en Daad, som er Eder og Kronen uværdig. Vil og maa I strax see denne forvildede Ynglings Blod, saa har I jo bragt Bødlen med!"

Kongens rasende Forbittrelse gik nu pludselig over, og han bed sig harmfuldt i Læben, idet han stødte Sværdet i Balgen og kastede et Blik til den dristige Drost, som tydelig nok sagde ham, at det var sidste Gang, han lod sig styre af saa forvoven en Raadgiver.

„Vel, Drost Hessel!" — sagde han kold — „I har Ret! jeg var nær ved at forglemme min kongelige Værdighed over denne frække Forbryders Uforskammenhed. I har heller ikke været langt fra at glemme den Ærbødighed, I skylder eders Konge. Dennegang skal jeg imidlertid følge eders vise Raad. Bring Fangerne til Rettersted, Ridder Jon! Lave Rimaardsøn er den første, som falder. Den Ære vil jeg forunde hans høie Byrd. Han skal henrettes med Sværdet; men hans Hoved skal sættes paa Stage og hans Legeme for-

tæres af Ravnene paa Steilen. Paa Drost Peders Forbøn skal af særdeles Naade hans ridderlige Skjold blive skaanet. De Andre skal steiles og radbrækkes levende. Nu bort!"

Ridder Jon gik og gav Borgfogden Vink til at føre Fangerne ud. Lave Rimaardsøn kastede et foragteligt Blik til Kongen. Han lagde sin høire saarede Haand paa Brystet, og med fravendt Aasyn trykte han med den venstre Haand Drost Peder taus i Haanden, idet han gik.

Niels Ufred gjorde ved Døren et uhyre Spring og raslede med sine Lænker. „Nu lystig, Kammerater!" — raabte han med vild Latter. — „Lad mig nu see, I holder Jer som Karle og rækker Tungen brav langt ud, til den er afbidt! See paa mig til det Sidste og gjør eders Høvding Ære! Naar jeg har seet dem Alle paa Steilen, Herre Konge!" — raabte han spottende og vendte sig endnu engang trodsig om i Døren — „saa kommer Raden til de fornemme Folk. Kom saa selv og giv mig Naadestødet, som en barmhjertig Bøddel! og jeg skal hviske Jer en Hemmelighed i Øret, som I ellers ikke faaer at vide før St. Cæciliæ Dag er forbi." Med disse Ord var han ude af Døren.

Kongen vendte sig hastig om med en foragtelig Mine, men syntes dog urolig over den frække Røverhøvdings Afskedsord. — „Bi!" — raabte han — „dog nei, de skal ikke gjække mig, det listige Pak! jeg kjender deres Kneb; med slig forblommet Tale har mangen forstokket Skjelm snakket sig fra Galgen. Lad min Hest trække frem, Rane! Jeg vil i Frastand dog see, om de holde den Trods vedlige til det Sidste."

Rane gik ud og kom strax efter tilbage. „Hestene staae for Døren, Eders Naade!"

„Din vel ogsaa?"

„Efter Befaling, Herre Konge!"

„Jeg troer dog, jeg har betænkt mig. Man sover ikke godt paa sligt et Syn, og vi skal tidlig op imorgen. Alt er vel istand til Jagten? Drost Hessel!"

„Der skal Intet mangle, Herre Konge!" — svarede Drost Peder og betragtede ham med et Blik, som ikke dulgte hans oprørte Følelse.

„Jeg rider alligevel derhen!" — sagde Kongen — „det er dog en Adspredelse. Man kan jo lukke Øinene for hvad man ikke gider see. I maa nu selv tilstaae, min samvittighedfulde Drost, at jeg baade har været retfærdig og naadig!"

Drost Peder bukkede og taug.

„Min artige Vert ledsager mig vel?" — tilføiede Kongen med venlig Tone og dulgt Harme.

„Jeg gjør det saare nødigt, min Konge! men hvis I befaler det, maa jeg adlyde. Her skeer ingen Uretfærdighed, det maa jeg nu tilstaae; men det er intet kongeligt Syn, og jeg ønskede Eder en værdigere Forlystelse ved dette Besøg, som jeg nu ikke tør kalde naadigt."

„Lad mig derom! I følger mig!“ — sagde Kongen og gik.

Rane smilede; og inderlig oprørt fulgte Drost Peder i den mørkeste Stemning sin kongelige Gjest.

10. KAPITEL.

Næste Morgen, da Solen stod op, skinnede den paa de tretten henrettede Røveres Lig paa Daugberg-Daas. Nedenfor paa den dybe Hulvei hørtes lystig Larm af Jægerhorn og Hundeglam, og et stort, prægtigt Jægertog drog forbi. I Spidsen red Kongen i en stadselig grøn Jægerdragt mellem gamle Ridder Jon og Drost Peder. Efter dem fulgte sex pyntelige Disksvende med Falke og Jagtredskaber, og blandt dem var den lille, venlige Aage Johnsøn, der bar Kongens Yndlingsfalk. I Spidsen for en Flok kongelige Jægere, der førte tredive Hunde i Kobbel, red dernæst Kammersvend Rane, der ligesom Jægerne var let bevæbnet med Bue og Jagtkniv; desuden bar han en prægtig, smal Kaarde, med glimrende Ædelstene paa Sølvheftet; dermed havde Kongen nylig givet denne sin Yndling et iøinefaldende Beviis paa sin Naade.

Væbner Skirmen var ikke med i Jagtselskabet; han var endnu ikke kommen tilbage fra Besøget hos Henner Friser i Skovhuset. Han havde Tilladelse til at blive borte til denne Dags Aften, og i hans Sted fulgte Tyge Borgfoged nu Drosten og sluttede Jagttoget med Skytten og nogle raske Jægere fra Harrestrup.

Da Kongen red forbi Daugberg-Daas, lukkede han det venstre Øie, for ikke at see Retterstedet, og sporede sin Jagthingst. Da de vare komne et Stykke fra Høien, vendte han sig til høire Side, hvor gamle Ridder Jon red. „Nu, de holdt sig jo standhaftig i deres Trods?“ — sagde han — „igaar Aftes vilde jeg ikke forstyrre min gode Nattesøvn med at høre eders Beretning til Ende, og jeg kom ikke selv saa nær til Stedet, at jeg kunde høre hvad de sagde. Vilde den forvovne Niels Ufred slet Intet bekjende?“

„Intet Ord, Herre Konge!“ — svarede Ridder Jon — „men han loe afskyeligt i Døden og truede med, inden otte Dage at fortælle Jer hvad han vidste.“

Kongen blinkede urolig og blev bleg. „Sig mig, min kjære Jon!“ — sagde han — „troer I, alle de forblommede Trudsler og Advarsler, de Karle lode sig forlyde med, vare Andet, end listige Paafund, hvormed de vilde faae Galgefrist og Leilighed til at undvige?“

„Jeg veed det ikke, Herre Konge! men i eders Sted havde jeg dog ikke ilet saa meget med Fuldbyrdelsen af denne

Dødsdom. Den Omstændighed, at en fredløs Ridder af saa høi Byrd var med blandt disse Røvere, syntes mig, ogsaa uden deres eget Udsagn, et sandsynligt Beviis for, at de har været her i et farligere og vigtigere Foretagende, end at plyndre Fadeburet eller Vinkjælderen paa Harrestrup. De kunde maaske have givet os vigtige Oplysninger."

Kongen var ved disse Ord bleven endnu mere urolig. „For Djævlen!" — sagde han heftig — „man maatte jo haste for at gjøre dem ethvert farligt Foretagende umuligt. Hvorfor sagde I mig ikke eders Betænkeligheder medens de levede? nu kommer eders Klogskab for silde, Ridder Jon!"

„I vilde intet Ord høre, Herre Konge! Naar jeg har et bestemt Kongebud for mig, maa jeg tie og adlyde, helst hvor det, som her, unegtelig var retfærdigt og efter Lovens Bogstav."

„Nu, for Pokker! saa vil Vi ikke tænke meer derpaa!" — sagde Kongen og betvang sin Uro, idet han gav sin Jagthingst af Sporerne og lod Jægerne spille et lystigt Jagtstykke.

Drost Peder var alvorlig og stille. Kongen havde endnu ikke talt et Ord til ham den hele Morgen, og den skarpsynede Drost troede tydeligt at læse saavel i Kongens som i den listige Kammersvends Miner, at hans Fald var besluttet, men at man blot ikke vilde forstyrre disse Dages Forlystelser med at lade ham formelig vide, at hans Magt og Indflydelse var til Ende. Denne nedslaaende Forestilling overveiedes dog af andre, ham langt vigtigere Betænkeligheder angaaende Land og Rige, hvortil Jomfru Inges Paamindelse om Aarvaagenhed og hvad der nylig var hændtes med Stimændene gav ham tilstrækkelig Grund. Ridder Jon syntes nu derimod at have bortslaaet alle mørke, foruroligende Tanker. Han havde i sin Ungdom været en rask Jæger, men havde nu ikke i mange Aar deeltaget i denne Forlystelse. Klangen af Jægerhornene og den lystige Jagtlarm opvakte livlige Ungdomserindringer i hans Sind, og, som Kongens Ledsager paa denne Lystfart, ansaae han det for sin Pligt, at være saa munter og underholdende som muligt. Saasnart det første Vildt var opjaget, var Kongen lidenskabelig beskæftiget med at forfølge og nedlægge det. I denne Færdighed kom Ingen ham nær; han foer afsted med vild Heftighed blandt Jægerne og de løsladte Hunde, og han blev som sædvanlig høilig beundret af de fremmede Jægere saavel for sin Hurtighed som for sine sikkre Pileskud. Ikke uden Besværlighed fulgte gamle Ridder Jon ham; men han lod sig ikke mærke med, at det kostede ham Anstrengelse; han satte sig livlig tilbage i sin Ungdom, gav sin fyrige Jagthingst Tøilen og lod den gjøre de dristigste Spring over Grøfter og Gjærder. Drost Peder var vant til slig heftig Jagt, men følte sig dog ofte smertelig erindret om sine Saar. Den mørke Stemning, han var i, forøgedes snart ved hans Deeltagelse for Ridder Jon, som han tydelig saae

anstrengte sig over sine Kræfter; men det nyttede ikke at tale til den gamle Herre derom: hvor munter han end syntes, havde han dog meddeelt Drosten ved et Vink, at han deelte hans Betænkeligheder og holdt det for høist nødvendigt, at Jagtselskabet var samlet. Hele Formiddagen gav Kongen kun Agt paa Jagten. Naar man af og til standsede ved et nedlagt Raadyr, havde Kammersvenden strax et nyt i Sigte, og Kongen foer afsted igjen med fornyet Jagtlyst. Endelig standsede man paa en smuk Skovslette for at lade Hestene puste og for at nyde et hastig beredt Middagsmaaltid. Nu var Kammersvenden uudtømmelig i at underholde Kongen med lystige Jagthistorier. Man havde taget Plads paa en fældet Egestamme. Dugen laae udbredt paa det friske Mos; i nogen Frastand havde Jægerne leiret sig, og Jagtbyttet laae opstablet i Nærheden. Disksvendene opvartede Kongen; han syntes oprømt og veltilfreds.

„Det er en ridderlig og kongelig Forlystelse!“ — sagde Ridder Jon paa Kongens Spørgsmaal om han morede sig; — „i min Ungdom var jeg ogsaa en vældig Jæger; men nu bliver jeg for stiv og gammel til den Spøg. En anden Gang, Herre Konge! gjør jeg dog bedst i at blive hjemme, som de gamle Jagthingste.“

„I vilde jo endelig selv med denne Gang!“ — sagde Kongen. — „Det undrede mig, I havde Lyst dertil.“

„Det var just ikke for Jagtens Skyld, Herre Konge!“ — svarede den Gamle alvorlig med et opmærksomt Blik til Rane. — „Denne Deel af Jylland kjender jeg kun lidet“ — tilføiede han hastig. — „Jeg gad ogsaa nok seet vor gode Drost Hessel som Husvert.“

„Saa har I da seet, han er Herre i sit Hus og vaager strengt over Gjestfriheden!“ — svarede Kongen med et bittert Smil. — „Selv Stimænd og Mordere ere sikkre under hans Tag.“

„Gik han maaske deri lidt for vidt, Eders Naade!“ — sagde Ridder Jon — „saa beder jeg Eder for min Skyld at holde ham det til Gode. Jeg ansaae heller ikke de Fanger for saa farlige.“

„Jeg maa tilstaae, Herre Konge!“ — tog Drost Peder nu Ordet — „det var en vigtigere Sag med de Forbrydere, end jeg havde troet; de ligge nu paa deres Gjerninger. Har jeg ved denne Leilighed forseet mig og et Øieblik forglemt den Ærbødighed, jeg skyldte min kongelige Gjest, saa lad denne Dags Sol ikke gaae ned over eders Vrede, min Konge! Har jeg forspildt eders kongelige Naade derved, saa lad mig idetmindste“ — —

„Nok derom!“ — afbrød Kongen ham koldt — „jeg er kommen hid for at forlyste mig og ikke for at holde Dom hver Dag; mine Tanker er jeg selv Herre over, og mine Beslutninger skal I faae at vide, naar Tid er. Nu, hvorfor blæser Jægerne ikke?“

Hele Formiddagen gav Kongen kun Agt paa Jagten.

Rane gav hastig de kongelige Hornblæsere et Vink; de stode i nogen Frastand paa en Høi, og de blæste nu et kjækt Jagtstykke, som de kaldte Kong Valdemar Seiers Jagt og som Kongen fortrinlig yndede.

En forstemt Taushed var fulgt paa Kongens unaadige Yttringer mod Drost Peder. Rane smilede listig; han fyldte Kongens Bæger og søgte ved et Par Hofnarstreger at bringe Lystigheden tilbage. Men Kongen lod Bægeret staae og faldt i dybe Tanker. Den raske Bevægelse og Følelsen af hans Jægerdygtighed saavelsom hans Harme mod Drost Peder syntes at have betaget hans Aasyn det ubestemte og modsigende Anstrøg, der saa ofte skæmmede det, og der var et Øieblik et Udtryk af sand Kongeværdighed og Storhed udbredt over hans Ansigt, medens han, med Haanden paa sit mægtige Sværd, betragtede sine tre første Raadgivere, som den, der havde Magt til, hvad Øieblik han vilde, at løsrive sig fra dem alle. Den Eneste af dem, som han havde et Slags Fortrolighed til, var Rane; men ham foragtede han i sine bedre Øieblik, som et usselt Middel til hans sletteste Morskab. Den Magt, gamle Jon udøvede med saa megen Klogskab og Besindighed, syntes ham i dette Øieblik et tillistet Indgreb i Majestætsretten, og Drost Peders kjække Overlegenhed var ham en utaalelig Anmasselse. Det var ligesom de raske, stolte Seierstoner, som Kongen kjendte fra sin Barndom, tilbagekaldte hans dristige Ungdomsdrømme med Mindet om den Tid, da han ved sin kjække Moders Side allerede hilsedes med Kongenavnet og følte Valdemarernes Blod i et kjækt og ufordærvet Hjerte. Det var som hans hele forspildte Kongeliv fløi ham forbi, og som han nu sad ene og forhadt midt i sit Rige uden en eneste Ven. Et Anfald af Vemod og Forsagthed syntes at ville overvælde ham; men han bekæmpede den ydmygende Følelse, og en vild Trods og Haardhed udtindrede af de blinkende Øine.

Drost Peder sad tankefuld og stille; i hans aabne, djærve Aasyn kunde man tydelig see hvor nær Kongens Unaade gik ham til Hjerte: hans hele Fremtids Virksomhed laae i dette Øieblik knust for hans Øine, og ved et eneste heftigt og uforsigtigt Ord. Han kunde ikke frikjende sig for et lønligt Overmod midt i hin Retfærdighedsfølelse, hvis alt for dristige Yttring havde vendt Kongens hele Harme imod ham. Det var ham en bitter Følelse at have fornærmet sin Konge i det Øieblik, Majestæten traadte som Gjest i hans Hus. Det var ham i dette Øieblik næsten bittrere, end Tanken paa de sandsynlige Følger. Nu traf ham Kongens strenge Dommerblik; men den overdrevne Haardhed deri syntes næsten at forsone ham med sig selv. Den Uforsagthed, hvormed han mødte dette Blik, var derimod kun lidet skikket til at forsone Kongen, om den fornærmede Hersker end nødtes til at agte den faste Selv-

tillid og det rolige Mod, som intet ugunstigt Herskerlune kunde ydmyge.

Saavel Rane som gamle Ridder Jon vare opmærksomme Vidner til dette stumme men betydningsfulde Minespil, der under Musikken og den almindelige Taushed erstattede den standsede Bordunderholdning. Den gamle, kloge Statsmand syntes rolig og ligegyldig; men der glindsede ham en hastig tilbagetrængt Taare i Øiet, idet han betragtede den Rest af Høihed og Værdighed, der endnu dog flygtig fremglimtede i det af vilde Lidenskaber forvanskede Kongeaasyn. Han saae med Bekymring, at den troe Drost Peders Fald var bestemt, og at hans egen Indflydelse stod paa svage Fødder; men hvad der mest foruroligede ham var den Triumf, den forslagne Kammersvend forgjeves søgte at skjule, og den geskæftige Iver, hvormed Rane beredte Alt til Jagtens Fortsættelse. Nu bemærkede endogsaa den gamle Herre, at Kammersvenden gjorde en usædvanlig Bevægelse med Armen, og at Kongen nikkede til ham, som efter en hemmelig Aftale. Kongen gjorde Mine til at reise sig, men faldt atter i Tanker og blev siddende. Musikken vedblev endnu.

„Herregud!“ — afbrød gamle Ridder Jon nu den lange Taushed — „det er Kong Valdemar Seiers Jagt, de der spille. Det er dog sært at tænke paa, Herre Konge! havde eders store Farfader, høilovlig Ihukommelse! havt Grev Albert og den troe Carl af Rise ved sin Side, da man spillede det Stykke for ham ved Ulykke-Jagten paa Lyø, saa havde sorte Grev Henrik neppe dengang faaet ham i sin Vold.“

„En Kronhjort! en Kronhojrt!“ — raabte nu Kammersvend Rane og sprang op. Kongen reiste sig hastig. En Flok Dyr foer forbi med en Kronhjort i Spidsen. I et Øieblik vare alle Jægerne til Hest. Hornene løde vildt. — Hundene gave Hals.

„Afsted!“ — bød Kongen og svang sig paa sin Hingst. Drost Peder og Ridder Jon fore hastig frem ved hans Side. — Kammersvenden red forud; og nu begyndte Jagten igjen med fordoblet Iver og Voldsomhed. Man tabte ofte Vildtes Spor og fandt det igjen, og saaledes gik det fort nogle Timer uden mindste Ophold.

„Herre Konge!“ — sagde endelig Drost Peder og red tæt hen til Kongen, da han et Øieblik standsede for at give Agt paa Hundene og Sporet — „tillad os et lidet Ophold! Ridder Jons Alder gjør ham den voldsomme Bevægelse besværlig; og mine Saar have gjennemblødt Forbindingen!“

„Hvem der ikke kan følge med, maa blive tilbage!“ — svarede Kongen — „jeg har Jægere nok med mig; jeg behøver Eder ikke. Fort, Rane!“

Jagten fortsattes med Iver, og hverken Drost Peder eller Ridder Jon bleve tilbage. Endelig begyndte det at mørknes. Drost Peder red atter ind imellem Ranes og Kongens Heste.

„Vil I tilbage til Harrestrup inden Natten, Herre Konge!“ — sagde han med synlig Uro — „saa maae vi nu vende om og give Dyrene Fred for idag.“

„Jeg maa kun hvad jeg vil!“ — svarede Kongen fortørnet. Han havde nylig selv med en Pil anskudt Kronhjorten, som man med Hidsighed forfulgte. — „Det kronede Dyr skal være mit“ — raabte han — „skal jeg saa forfølge det til imorgen!“

Det gik nu fort i flyvende Galop, over Stub og Sten, gjennem Krat og Skov, med Hundeglam og lystig Hornklang. Drost Peder og Ridder Jon fulgte endnu Kongen og tabte ham intet Øieblik af Syne; men ved et farligt Spring styrtede Hesten med Ridder Jon, og han fik saa voldsomt et Stød i Siden, at han et Øieblik blev liggende bevidstløs paa Jorden. Drost Peder sprang strax af Hesten og kom ham til Hjælp; han fandt med Forskrækkelse, at den gamle Herre havde brækket et Sideben. „Holdt, for Gud i Himlens Skyld! holdt!“ — raabte han af alle Kræfter. Jægerne hørte Drostens mægtige Røst, som de vare vante til at adlyde, og de standsede. De kom hastig til Hjælp. Snart var en Baare af Grene gjort istand til at bære den gamle Herre paa. Alle viste ham den største Deeltagelse. Men under denne Forstyrrelse var Kongen og Kammersvend Rane tilligemed to af de raskeste Drenge med Falkene komne dem af Syne.

Saasnart Ridder Jon var kommen til sig selv og saae sig paa Baaren, med Drost Peder og alle de bekymrede Jægere omkring sig, spurgte han bekymret og forfærdet om Kongen. „Han vilde ikke standse“ — sagde Drost Peder — „men han maa strax vende tilbage. — Det er umuligt at jage længer. — Det er næsten Nat.“

„Efter ham, Drost Peder!“ — raabte den Gamle — „for Gud i Himlens Skyld, efter ham! Hvad tænker I paa!“ — hviskede han — „han er jo ene med Rane. Eders Folk kan sørge for mig. Afsted!“

„Sørg vel for ham, Tyge! han er Kongens vigtigste Mand“ — sagde Drost Peder til sin Borgfoged, idet han hastig svang sig paa sin Hest. — „Bær ham forsigtig til Harrestrup med vore Skytter! I Andre følger mig! Gud være med Jer, ædle Herre!“

I et Øieblik var Drost Peder forsvunden i Skoven med de kongelige Jægere, medens Tyge Borgfoged og hans Skytter langsomt og forsigtigt bare den syge Ridder Jon til Harrestrup.

11. KAPITEL.

I et lille eenligt Skovhus i Nærheden af Finnerup stod paa samme Tid i Aftenskumringen Claus Skirmen med sin Væbnerhue i Haanden for den gamle Henner Friser og Aase. Den

stærke, kæmpehøie Olding syntes at have beredt sig paa Ufred. Han stod i sin frisiske Krigerdragt, med det Lærreds Pantser, Sælskindshuen over det stride, graae Haar, og lænede sig til et langt Spyd. Den lille, nydelige Aase syntes at have langt fredeligere Tanker i Hovedet; hun bar den samme mørkeblaae Trøie, det foldede Skjørt og det lyseblaae Forklæde, hvormed Skirmen førstegang havde seet hende, da han var med at befrie hende paa Hegnæsgavl; hun holdt Skirmen fortrolig i Haanden og saae kjærlig paa ham med de sorte, spillende Øine, medens han halv undseelig syntes at vente paa et vigtigt Ord af den gamle Henner.

„Tak for din Advarsel, brave Knøs!“ — sagde Henner og rystede Væbneren trofast i Haanden. — „Det var vel, du kom saa betids, at du kunde hjælpe os med vore smaa Forskandsninger! Nu maae vore Forfølgere komme hvad Øieblik de vil. Ingen skal see os længer, end vi selv lyster. — Er det sandt, hvad du siger — og jeg holder dig ikke for nogen Pralhans — saa er du en flink Knøs. De Røvere har ikke været at spøge med. Vil du saaledes blive ved, saa din Herre engang med god Samvittighed kan give dig Ridderslaget, saa har jeg Intet imod, at min lille Aase holder af dig og du af hende. Naar vi sees igjen, kan vi tale nærmere om den Sag!“

Skirmen og Aase fløi sjæleglade i hinandens Arme og omfavnede den Gamle med stormende Fryd.

„Godt, godt, Børn! Gud og St. Christian velsigne Jer!“ — vedblev den stærke Olding bevæget — „men det er ikke Tider til at tænke paa Elskov og Kjælenskab. Nu maa du afsted, Skirmen! over Hals og Hoved og bringe din Herre Budskab om hvad vi veed!“

„Han har allerede Nys derom“ — svarede Skirmen. — „Hvad de Ribe Borgere sagde i Kroen, veed han; men han troer dog nok ikke, det har Stort at betyde.“

„Saa sig ham fra mig“ — sagde den Gamle — „at det vist ikke har Mindre at betyde, end hvad Folk sige de tre Sole skal betyde, vi saae paa Himlen St. Nemesi Dag. Det var Dagen før alle Helgens Fest. De lærde Klerker snakke Meget om en hedensk Trold-Gudinde for Hevnen, der næsten har havt samme Navn som den gode Helgen, vi den Dag dyrke; Vor Herre kjender den Hex, og jeg forstaaer mig ikke paa de Tegn i Sol og Maane; men det veed jeg: naar vrede Riddersmænd krybe i Munkehætten, er det neppe en hellig Valfart, de har for. Bed din Herre først og fremmest at vogte sig og Kongen for Finnerup Lade! Og nu afsted! Giv ham et Kys, Aase! og lad ham saa rende! Din Norbak er ivrigere, end du, i Kongens Tjeneste, Skirmen! Hører du hvor utaalmodig den kalder?“

„Farvel, Fader Henner! farvel, min velsignede Aase!“ — sagde Skirmen nu hastig. — „Vær nu kun forsigtig, Aase! gjælder du for Ellefruen, saa vær ligesaa snild som hun

og forsvind! forsvind for Guds Skyld, saasnart du mærker Uraad!“

„Tag dig iagt, min unge Hr. Ridder! jeg er virkelig Ellefruen!“ — sagde Aase overgiven og omfavnede ham: — „seer du ikke mit blaae Skjørt og min brune tostykkede Hue! — Ret saa, see mig kun i Øinene, men ikke paa Ryggen! der er jeg hul som et Deigtrug. Nu, afsted! herud med dig! red din Herre og Konge! ellers fortjener du aldrig at blive Ridder i dine Dage, og jeg vil Intet vide af dig at sige.“

Skirmen omfavnede hende hastig og ilede ud, ledsaget af Aase og den Gamle. Strax efter lød der et let Firspring gjennem Skoven, og Henner Friser kom tilbage i Hytten med sin Datterdatter. De vare begge tause. Han slog en Skodde for Døren, kastede sit Spyd hen i Krogen og satte sig betænkelig paa Sivhyndet i sin Bedstefaderstol. Det var nu ganske mørkt i Stuen. Aase tog sit Bindetøi frem og satte sig til Arbeid ved Gluggen.

„Tænd Lampen, Aase!“ — afbrød den Gamle endelig Tausheden og reiste sig urolig. — „Det er dog for tidligt at gaae til Ro i Hulen derinde, og sidde i Mørke veed du nok, jeg ikke kan udholde.“

„Men var det dog ikke bedst iaften? kjære Bedstefader!“ — svarede Aase. — „Om jeg ogsaa hænger mit Forklæde for Gluggen, skinner dog Lampen derigjennem; og vil vi holde os skjulte, var det nok raadeligst“ — —

„Jeg er ingen Kjærling!“ — sagde Henner. — „Jeg kryber ikke saaledes i Skjul af Menneskefrygt, at jeg derfor vil sidde i Mørke og pines af den Onde. De Levende frygter jeg ikke for; vilde kun de fordømte Døde unde mig Fred!“

„Tænker du nu igjen paa de Døde? kjære Bedstefader!“ — sagde Aase med et let Suk og tændte hastig Lampen, som hun hængte i en Jernkrog under den lave Bjælke, efterat hun først havde hængt sit tynde, lyseblaae Hørgarnsforklæde for Hornruden i Lugen, der vendte ud til Skoven. — „Det er jo ikke de Døde, men de Levende, som forfølge os, kjære Bedstefader!“ — vedblev hun og satte sig paa Gaasebænken, lige over for hans Stol, ved sit Haandarbeide. — „Hvad du sommetider bliver urolig for om Natten, er vist kun Stormen, som river de tørre Grene af Træerne, og de vilde Natfugle, der tude fælt og flyve over Skoven.“

„Det kommer altid histnede fra Gottorp!“ — mumlede den Gamle, der atter havde taget Plads i Armstolen — „der er det, han ligger med Pælen gjennem Hjertet i Sumpen, den fordømte Konge, som lod sin Broder kaste i Slien; ham er det, som jager her gjennem Skoven ved Nattetide. Jeg har længe holdt det for Løgn og Overtro; men nu maa jeg vel troe det, siden jeg selv har seet det.“

„Kors bevare os! har du selv seet det? Bedstefader! naar saae du det da?“

„Det var Natten efter St. Nemesii Dag, da vi havde seet det forunderlige Syn paa Himlen — igaar Nat var det tre Uger siden; det var Søndag, og vi havde været i Kirke. — Du husker nok hvor det tudede i Stormen. Du faldt dog tilsidst i Søvn der i Alkoven; men jeg kunde ikke lukke et Øie for den fordømte Hylen og Susen. Jeg stod endelig op og saae ud gjennem Lugen i Skoven, og da saae jeg, det var ingen Løgn. Der red en kulsort Herre gjennem Skoven i Maaneskinnet; han red i flyvende Firspring paa en ravnesort Hest. Bestet hvinede og fnyste, som det var besat, og det gnistrede efter det. En Karl, som støbt af Jern, foer efter ham, som det kunde være den lede Satan selv, og tre store Hunde kom bagefter; det glindsede i Maaneskinnet; men om det var gloende, som man siger, skal jeg dog ikke bande paa. Jeg havde nok af hvad jeg havde seet; og nu skal Ingen bilde mig ind, det er Snak og Overtro med Kong Abels vilde Jagt."

„Jeg saae vist de samme to Ryttere i Mandags Aftes" — svarede Aase — „men du kan troe, Bedstefader! det har været levende Mennesker. Skovfogdens Maren havde ogsaa seet dem, og hun mente, det havde været den forfærdelige Marsk Stig fra Møllerup og den stærke Mads Jyde, der altid følger ham. Det var kort før vi hørte om de mange Graabrødre-Munke i Ribe og om Spøgeriet i Finnerup Lade, og det troer du dog jo selv er Forrædere, der lure paa Kongen."

„Du kan have Ret, Barn!" — sagde Henner roligere og nikkede betænksomt med det graae Hoved. — „Jeg er en gammel Gjæk, at jeg kan sætte mig sligt Galskab i Hovedet. Var det ogsaa den fordømte Kong Abel selv" — vedblev han og reiste sig — „saa lad ham komme, naar han vil! jeg har ikke før været bange for at see den Karl under Øine; jeg har min gamle Staalbue endnu, og mit gode frisiske Spær skal endnu holde mig alle Niddinger fra Livet, enten de saa ere døde eller levende!" Han blev staaende midt paa Gulvet, med Armene over Kors, og faldt i dybe Tanker. „Skulde det virkelig have været Stig Andersen?" — udbrød han nu pludselig — „skulde han selv være her med og have Deel i Spøgeriet i Laden? — Hm, hm! saa er det farligere, end jeg troede; saa er det ikke Tid til at krybe i Skjul for sit eget Skind. Det var bedre, jeg var selv reden til Drosten. Skirmen er en rask Knøs; men nu har du sat ham forelskede Griller i Hovedet, og saa kan man ikke lide paa den Bedste; har han ikke grebet saa bagvendt paa Alting idag, som han aldrig før havde havt Spade og Øxe i Haand" —

„Han er jo ogsaa en Riddersøn, Bedstefader! og er ikke vant til det Slags Arbeide. Men du skal see, han er flink, naar det gjælder om at redde hans Konge."

„Snak du længe nok for din Væbner! er han ikke bedre Væbner, end Tømrer, bliver han aldrig Ridder i sine Dage. Sig mig, Aase! er du bange for at være her hjemme alene inat?"

„Bange? Bedstefader!“ — svarede hun hastig og blev rød — „nei, det er jeg just ikke — naar du nu kun ikke havde talt om den fæle, døde Konge. — Men det har Intet at betyde!“ — vedblev hun munter, da hun saae en misfornøiet og urolig Bevægelse i den Gamles Ansigt. — „Jeg er slet ikke bange, Bedstefader! jeg er jo Ellefruen, veed du nok, og naar jeg ikke vil sees, behøver jeg kun at gjøre mig usynlig.“

„Det kan nu være godt nok, Barn!“ — sagde Bestefaderen og betragtede hende med kjærlig Deeltagelse: — „der løber kjækt frisisk Blod i dine fine Aarer, og du har nu længe været fri for Drømmesoten; for din Sikkerhed er her nogenlunde sørget; men er du ængstelig, vil jeg dog ikke forlade dig. Du er min Øiesten, Aase! den øvrige Verden kommer der nu ikke Stort ud af at bekymre sig om; men naar det bryder paa Diget, kan ingen ægte Strandfriser sove, saa længe Vor Herre og St. Christian ikke lader os falde i Staver. Det er en vigtig Sag, som du nok veed. Kongen selv giver jeg ikke en raadden Ende Toug for; men for Landets og Rigets Skyld er han dog en vigtig Mand, idetmindste til Drost Hessel har optugtet os en bedre Konge. Den flinke Drost har reddet din Ære og maaske mit Liv; han er sin Konge tro, som en brav Karl, og jeg skylder ham at gjøre hvad jeg kan for ham og hans Herre. Tør du være her alene, Barn! rider jeg strax ud og opsøger Drost Hessel og Kongen, hvor de saa er; naar jeg kommer i sligt Ærende, skulde jeg dog troe, jeg var sikker.“

„Rid i Guds og den hellige Jomfrues Navn, Bedstefader! hvis du bør og maa! jeg er ikke bange og skal nok hytte mig!“ — svarede Aase kjæk. Den Gamle betænkte sig ikke længer. „Kom en Bid Brød i min Jagttaske, medens jeg sadler Høiben!“ — sagde han og gik ud gjennem Stegerset til Gaarden og Stalden.

Aase gik med ham ud i Stegerset og kom strax efter alene tilbage med nogle Fødemidler, som hun indpakkede i en Grævlingeskindstaske, der hang paa Hjortetaksknagen ved Arnen. Medens hun var beskæftiget hermed, faldt Forklædet ned fra den lille Hornrude; men hun mærkede det ikke. Hun stod med Tasken ved Bordet ligefor Lyset og vendte Ryggen til Vinduet. Hvad der havde foraarsaget Forklædets Fald var en tynd Kaardespids, som hastig trak sig tilbage gjennem Hornruden. Et listigt Ansigt med rødt Mundskæg tittede nu ind gjennem Ruden. Det forsvandt strax igjen og gav Plads for et andet, som ligeledes strax forsvandt, idet Aase vendte sig. Nu mærkede hun først, at Forklædet var faldet fra Ruden. Hun gik rolig hen og hængte det op igjen, uden at bemærke den smalle Sprække i Hornruden.

Nu traadte hendes Bedstefader reisefærdig ind ad Stegersdøren. „Jeg rider ud af Bagporten“ — sagde han og kastede Jægertasken over den brede Skulder. — „Du er dog virkelig

ikke bange? Barn! Naar du mærket det Mindste, saa veed du hvad du har at gjøre. Tør du ikke have Lys, saa sluk Lampen!"

„Vær kun rolig for mig, Bedstefader!" — svarede Aase uden Tegn til nogen Frygt. — „Siden du har talt saa meget om de Døde, vil jeg dog ikke slukke Lampen. Spøgelser kan jo ikke lide Lys. Levende Mennesker kan jeg nok hytte mig for. Naar kan jeg vente dig igjen?"

„Inden Dag" — svarede den Gamle. — „Stæng for Stegersdøren efter mig! Du lukker Ingen op før du hører de ni Slag paa Døren. Gud vilsigne dig!" Han omfavnede hende heftig og gik samme Vei ud, som han var kommen ad. Aase satte Stang for Døren efter ham og gik tilbage i den eenlige Stue. Kort efter hørte hun Hestetrav i Skoven og kjendte Bedstefaderens stærke Ridt.

12. KAPITEL.

Omtrent et Bueskud fra det lille Skovhus bag nogle tætte Hvidtjørnbuske stode tvende opsadlede Heste; de holdtes af to stadselige Drenge, der selv sade paa et Par smaa Jagtheste og tillige bare en Falk hver paa Armen. Men en halv Snes Skridt fra Skovhuset stode Kongen og Kammersvend Rane og hviskede hemmelig sammen bag et tæt Krat af Ellebuske, der ganske skjulte dem.

„Det var den Gamle, der red ud!" — hviskede Rane. — „Det kunde aldrig træffe beleiligere. Og hørte I? Herre! Ni Slag paa Døren aabner den!"

„Hm! jeg havde jo opgivet den hele Spas" — mumlede Kongen urolig. — „Det var bedre, du havde passet paa Veien!"

„Sandt at sige, Herre Konge! jeg vidste bedre Besked i Skoven, end jeg lod til; jeg vilde endog mod eders Villie overraske Jer og holde mit Løfte. Nu har I dog selv seet, hun er her, og det er Drost Hessel, der skjuler hende for Jer. Det er hans Skovhus. Her har han nu siden ifjor hælet og huset baade Pigen og den gamle Kongemorder."

„Tys!" — hviskede Kongen urolig. — „Nævn ikke det fordømmelige Ord! han er ikke langt borte endnu, og hvo veed, om her ikke er Forrædere? Det var uforsigtigt af dig, Rane! at lede mig vild her i Skoven paa denne Tid for slige Narrestreger. Hvor let kunde du ikke ført mig i Kløerne paa den gamle Satan! Jeg vil nok have fat paa Glutten; men Stort vil jeg ikke vove for den Spas. Hvad den fordømte Niels Ufred og den forfærdelige Lave Rimaardsøn sagde mig igaar, kan jeg dog ikke glemme. Nu ligge de deroppe paa Steilen; de vil grine slemt i Maaneskinnet, naar vi siden skal ride dem forbi. — Hør, sig mig, Rane!" — vedblev han efter et tankefuldt Ophold — „jeg har ikke længe været i

Kirke og veed ingen stor Besked med Helligdagene — naar har vi vel St. Cæciliæ Dag?“

„Det veed jeg ikke, Herre!“ — svarede Rane. — „Jeg er i det Stykke ikke helligere, end I; men der er nok længe til.“

„Den Dag skulde være forbi, inden jeg fik hans Hemmelighed at vide, sagde den frække Satan. Det er ikke Tider at gaae paa Galskab og Pigejagt i. Natten falder paa, og jeg har intet Menneske om mig uden dig. — Du forraader dog ikke ogsaa din Herre og Konge, Rane! du er vel ikke saa gudsforgaaen, at lede mig her i en Snare?“

„Kors bevare mig, Eders Naade! hvor falder I derpaa?“ — stammede Rane forskrækket.

De vare traadte nærmere til Huset. Et svagt Glimt fra Sprækken i den tildækte Rude oplyste Ranes Ansigt. Kongen betragtede den listige Kammersvend med et uroligt forskende Blik og holdt bestandig Haanden paa sit Sværdhefte. „Jeg har mangengang troet dig før“ — vedblev han — „og vi har havt mange lystige Eventyr sammen; men hvem i Verden skal jeg nu troe, naar selv Drost Hessel kan være en Forræder, som holder til med Kongemordere, og naar selv den gamle Ridder Jon ikke er at lide paa?“

„Jeg troer dem kun halvt, Herre Konge!“ — sagde Rane hastig — „men det er jo muligt, jeg tager feil. Saalænge jeg er hos Jer, kan I være tryg. Naar jeg mærker mindste Uraad, skal jeg advare Jer. Havde jeg villet forraade Jer, Herre! vilde jeg vel have vogtet mig for at fortælle Jer, hvad jeg sidst saae og hørte paa Møllerup.“

„Men du lagde jo dog ogsaa Haand paa Bogen, Rane! du svor jo ogsaa din Konges Undergang; hvad du føiede til hørte Ingen.“

„Jeg var Jer kun en slet Speider, Herre Konge! hvis Fjenden ikke troede mig ligesaa godt som I. Men tænk nu ikke meer paa de Sager, naadigste Herre! her er I sikker. Jeg troede at have fortjent Tak iaften for denne behagelige Overraskelse, og i dets Sted faaer jeg Utak, og I faaer Skrupler, Herre! og forsømmer maaske det gunstige Øieblik. Nu sidder den deilige Aase derinde og keder sig. Maaske klæder hun sig allerede af og drømmer sødelig om Eder, naar I kommer.“

„Tal ikke om hendes Drømme, Rane! hun kan drømme forfærdeligt. Paa Hegnæsgavl havde hun nær gjort mig gal med sine Drømme. Men deilig er hun; det er sandt, og en lille klog Satan er hun. Man siger, hun virkelig skal forstaae sig paa at forudsige det Tilkommende, og jeg er selv nær ved at troe det. Var det sandt, var der nok Et og Andet, det kunde være godt at vide. Hørte du hvad Bonden sagde om de tre Sole?“

„Det var Tant og Overtro, Herre Konge! og jeg forstod ikke det Halve deraf. Men hvad han sagde om Ellefruen her

i Skoven ved Ellemosen, forstod jeg nok. Efter Beskrivelsen var det jo vor lille Aase op ad Dage. Maaske hun er snild nok til at benytte Bøndernes Overtro for at gjøre sig vigtig og drive lidt Smughandel med hemmelige Konster. Nu vel, Herre Konge! er I nu ogsaa bleven overtroisk og vil spaaes, saa har I her den bedste Leilighed til at faae eders Videlyst tilfredsstillet. I har ikke ti Skridt til Ellefruen, og af saa deilig en lille Mund vil I vist ikke høre Andet, end Godt. Det kan i alt Fald være et artigt Paaskud for eders uventede Besøg, og det kan gjøre Jer Eventyret endnu morsommere."

„Nu vel, jeg besøger hende, Rane! men pas vel paa, at Ingen overrasker os! Du bliver i Nærheden og er paa Pletten, saasnart jeg kalder!"

„I kan være fuldkommen tryg, Herre Konge!"

Nu nærmede den høie Jægersmand sig forsigtig og urolig Døren til det lille Skovhus. Han saae først ind ad Hornruden; men Klædet hang for, og han kunde kun skimte Lampelyset og en ubestemt kvindelig Skikkelse, der syntes at hvile paa en Bænk. Han stod ved Døren og opløftede Haanden, men tog den tilbage igjen. Endelig syntes han bestemt og slog med sit Sværdhefte ni sagte Slag paa Døren. Han hørte en let, men langsom Bevægelse i Stuen. Skodden blev skudt fra indvendig, og der blev stille igjen. Han tøvede endnu nogle Øieblik og syntes atter ubestemt, om han skulde aabne Døren. Endelig aabnede han den halvt og sagte og kigede ind. Lampen brændte dunkelt under Bjælken, og paa Bænken ved Bordet laae den lille, nydelige Aase i en yndig Stilling og syntes at slumre. Han aabnede nu Døren helt og traadte sagte ind. Først lukkede han Døren efter sig og slog Skodden for; derpaa nærmede han sig den sovende Pige og betragtede hende med de blinkende Øine. Aldrig syntes han at have seet nogen deiligere Kvinde. Hendes lille Hue laae paa Bordet ved Siden af et Breviar med fromme Aftenbønner, skrevne med gothiske Bogstaver i den frisiske Mundart. Pigens sorte Lokker vare opløste af deres Fletninger og nedrullede frit over den brune, jomfruelige Hals og Skulder. For ikke at forskrække hende med sit lange Sværd, hang han det op paa en lille Trækrog paa Væggen.

„Aase, lille Aase, vaagn op!" — hviskede han — „Du maa laane en god Ven Hus inat."

Den sovende Pige reiste sig langsomt; men hendes Øine vare lukte.

„Begynd nu ikke at gaae i Søvne igjen, lille Aase!" — vedblev han. — „Den Spas fik jeg nok af sidst. Luk kun de smukke Øine op og see paa mig! kjender du mig ikke?"

Hun aabnede Øinene, men fæstede dem ikke paa ham; de vare stivt og livløst opspilede; det lille, nydelige Ansigt var

dødblegt og havde i høi Grad Søvngængerindens og den ubevidste Seerindes høitidelige og frygtelige Udtryk.

„Nu vel da!“ — sagde Kongen og veg forfærdet tilbage — „er du en Hex og Spaakvinde, saa vil jeg Intet have med dig at skaffe paa menneskelig Viis, saa skal du brændes engang, naar du falder i Klerkernes Kløer. Dog nei, dertil er du endnu for smuk“ — tilføiede han roligere og betragtede hende skarpt. — „Ha! er det Alvor, Kvinde! og intet listigt Gjøgleri“ — vedblev han spændt — „kan du stirre ind til de Fordømte, saa sig mig hvad den døde Røver hist paa Daugberg Steile nu tager sig for! hvad var det, han vilde sige Kong Erik Christophersøn inden otte Dage?“

„Røveren paa Steilen“ — gjentog Aase med sagte klangløs Stemme, uden at forandre Stilling eller Mine — „han staaer nu i den sorte Hule og kalder paa Kong Erik Christophersøn.“

Kongen foer sammen; han betragtede hende atter og blinkede mistænkelig, idet han saae sig urolig om i Stuen. — „Skuffer du mig, Gjøglerske! skal det koste dit Liv!“ — mumlede han med Haanden paa sit Dolkhefte. Han gik et Skridt længer tilbage mod Døren. „Hvem seer du da i den Hule?“ — spurgte han med dæmpet Røst, og han syntes nu ikke længer i Tvivl om, at hun jo virkelig var i en forunderlig Drømmetilstand, hvori hun kunde see det Forborgne og maaske aabenbare ham den Fremtid, han gruede for.

Det var ligesom hun betænkte sig paa Svaret og som det kostede hende smertelig Anstrengelse at see, hvad hun dog syntes at fornemme med en ganske anden Sands, end med de ubevægelige, stivt opspilede Øine. „I Hulen seer jeg Røvere — Mordere — Kvindeskjændere!“ — sagde hun endelig med den samme hviskende tonløse Stemme. — „Der er Konger, Fyrster og — Bisper iblandt dem. Og see! der sidder han, Brodermorderen paa Thronen af Dødningeben — med Hyndet af de gloende Slanger — han bereder Plads ved sin Side til sin Brodersøn — hører du“ — —

„Kvinde! Satan! hvad drømmer du for Djævelskab!“ — udbrød Kongen som overvældet af en gruelig Angest — „svar mig, svar mig! kan jeg frelses endnu? — hvorlænge har jeg Frist?“

„Spørg Sværdet, som klirrer paa Væggen!“ — svarede Drømmevandrerinden med stærkere Røst og pegede til Kongens Sværd, uden at vende Øinene mod det — „naar det falder, er din Time nær!“

Med en krampagtig Bevægelse famlede Kongen urolig efter Sværdet; men den tynde Trækrog, som bar det, knak — og Sværdet faldt klirrende paa Stengulvet.

„Det er et Kongesværd og intet Bøddelsværd!“ — sagde Kongen stolt og heftig, idet han hastig tog Sværdet op og syntes med det i Haanden at føle Kraft til at trodse sin egen Gru. — „Naar Bøddelsværdet klirrer paa Væggen, veed jeg

nok, det venter Blod“ — mumlede han — „men dette skal drikke mine Fjenders! Ha, sig mig, forfærdelige Kvinde!“ — vedblev han atter og saae sig ængstelig om — „hvor er de fordømte Forrædere, der lure paa mig? er de mig nær? hvor mange er de?“

„Vil du vide deres Tal, saa tæl paa dit Bælte!“ — svarede Aase. — „Vogt dig for de Graamunkes Kapper! de skjule saa raske Helte. De ride med dragne Sværd gjennem Skoven. — See den blinde, skaldede Munk! — han leer og hvæsser sine Negle paa Sværdet.“

„Ha, Palle, Palle! er det dig?“ — mumlede Kongen og stirrede vildt hen for sig, som ogsaa han saae de frygtelige Drømmesyner. — „Seer du Fleer?“

„Jeg seer Jernmanden med de luende Øine — han sporer den sorte Hest“ — svarede Aase med svagere Stemme og syntes udmattet og nær ved at synke til Jorden — „hans store Sværd er draget — nu vil han hevne sin Hustrues Ære!“

Kongen stirrede endnu vildt hen for sig. — „Satan! Djævelinde!“ — raabte han nu som rasende — „staaer du i Forbund med mine Dødsfjender, saa skal du nu ogsaa være den Første, jeg knuser med dette Sværd!“ Han foer med voldsomt Raseri mod hende og vilde gribe hende i Halsen; men han beholdt den løse Halsdug i sin venstre Haand; hans hævede Sværd klirrede mod Lampen under Bjælken, og Lampen faldt udslukt til Gulvet; han hørte idetsamme et Skrig og en hul Lyd som af et stort Kistelaag eller en Trælem. Pigen var pludselig forsvunden. Kongen huggede vildt omkring sig og ravede om i Bælgmørke. En gruelig Angest overvældede ham; han vilde raabe, men kunde ikke. Han ledte efter Døren, men kunde ikke finde den; han styrtede som rasende mod en Trævæg, og det var som den gav efter og som Huset styrtede sammen over ham. En kold Luft kom ham imøde; han snublede og troede, han var nedstødt i en forfærdelig Morderhule. Hans Sandser forvildedes, og han saae alle de Skrækkebilleder for sig, som han mest gruede for. Det var ham som den blege Fru Ingeborg gik ham forbi med hævet Dolk og nikkede ad ham med et udtæret Dødningehoved; hendes vanvittige Fader saae han dandse med vild Latter og famle iblinde efter sit Bytte, og den forfærdelige Stig Andersen stod truende for ham, hvorhen han saa vendte sig, med det samme skrækkelige Hevnblik, som da han undsagde ham paa Viborg Thing. Dødsangstens kolde Sved udsprang af hans Pande; det var ham som Jorden bevægede sig under hans Fod. Han tumlede frem uden Bevidsthed, til han endelig styrtede over en Sten og forrev sit Ansigt paa Torne, og nu mærkede han, at han befandt sig midt i et vildt Krat i Skoven. Et svagt Stjernelys oplyste Krattet, og han saae sig fortvivlet om. Der var intet Hus at see, og Synet af Pigen i Skovhuset forekom ham som en forfærdelig Drøm.

Nu fik han først sin Stemme i sin Magt. „Er jeg bleven afsindig eller forkoglet!“ — udbrød han — „Rane, Rane! hvor er du?“ Han hørte en Raslen i Buskene, og Rane stod forskrækket for ham.

„Kors bevare os, Herre! — er det Eder?“ — stammede Kammersvenden forundret — „hvorledes er I kommen hid? — og hvor er Huset blevet af? Jeg syntes I kaldte inde i Krattet, og jeg sprang efter Lyden — men saa blev det stille paany; jeg foer vild i den fordømte Ellemose, og det var mig ikke muligt at finde Huset igjen.“

„Det er Djævelskab og Kogleri!“ — sagde Kongen — „havde du ikke ogsaa seet baade Pigen og Huset, vilde jeg forbande mig paa, jeg havde drømt eller været gal. Hvor er Hestene?“

„Strax herved, Herre! jeg hører dem stampe og puste.“

„Afsted!“ — raabte Kongen — „bort fra dette forbandede Sted! — Jeg er bleven forkoglet eller afsindig. — Jeg bliver aldrig Menneske meer, kommer jeg ikke strax herfra!“

„Skal jeg hente Hestene? Herre!“

„Nei, forlad mig ikke! — følg mig til dem! — ræk mig din Haand, Rane!“ Han greb krampagtig Kammersvendens Haand. „Du er mig dog tro, Rane! du staaer dog ei ogsaa i Pagt med mine Mordere? — du forraader dog ikke skammelig din Herres og Konges Liv?“ — —

„Hvor kan I tale saaledes, Herre Konge! jeg har været i den dødeligste Angest for Eder. — I maa dog have Ret! Det kan ikke være gaaet naturligt til. Saaledes kan et Hus da ikke pludselig synke i Jorden. Hvor i al Verden kom I midt ind blandt disse Tjørne?“

„Jeg veed det ikke, Rane! Hvor er Hestene?“

„Vi er strax ved dem, Herre! følg mig kun! frygt ikke. Vi finde vel en Udvei af denne forhexede Skov. Hei, Drenge! kom med Hestene!“

Nu kom den lille Aage Johnsøn og hans Kammerat med Hestene.

„Der er dog ingen Ulykke skeet?“ — spurgte Aage — „det syntes mig, Kongen raabte?“

„Han havde forvildet sig i Krattet“ — svarede Rane. — „Her er eders Hest, Herre Konge! Lad mig hjælpe Eder op og trække Hestene gjennem Tjørnene, til vi finde en Vei eller Sti!“

Kongen steg taus paa sin Hest og lod Rane lede den gjennem de tætte Buske. Det varede længe, og de fandt hverken Vei eller Sti. Bag efter trak de smaa Drenge deres Heste. Den Ene af dem græd: „vi komme aldrig ud af Skoven!“ — sagde han klynkende.

„Ti stille, Bent!“ — svarede Aage — „lad ikke Kongen mærke, du er forsagt!“

„Faaer det da ingen Ende?“ — udbrød nu Kongen utaal-

modig. — „Hvor fører du mig hen? Rane! det bliver jo længer jo værre! Hvor er vi?"

„Vi maae snart være ved en Udgang af Skoven, Herre!" — svarede Rane: — „jeg seer allerede aaben Mark; men hvor vi er, skal jeg ikke kunne sige, om det gjaldt mit Liv. — Dog jo, nu seer jeg Lys — der ligger en hel By. Det maa være Finnerup. Harrestrup naae vi dog ikke iaften, og I er træt, Herre Konge! — Lad os drage til Finnerup og hvile, idetmindste til Maanen staaer op! I kan være rolig, Herre! der er brave Folk i Finnerup; der skeer Eder ingen Men."

„I Guds og alle Helliges Navn da!" — sagde Kongen ængstelig — „lad os kun komme under Tag og ud af denne Helvedes Skov!"

Det varede nu ikke længe, inden de vare paa fri Mark og paa en Vei, som førte lige til den lille Landsby. De satte sig Alle til Hest. Kongen følte sig lettere om Hjertet, da han saae Lys i Husene og Tegn til Mennesker igjen. De vare ikke langt fra Byen; men det var sildigt, og nu sluktes det ene Lys efter det andet."

„Det maa alt være Sengetid" — sagde Rane — „og vi skal have ondt ved at faae Husly saa silde, hvis vi ikke vil give os tilkjende; men vil I tage til Takke med Leiligheden, Herre! kan vi altid komme ind i den store Finnerup Lade. Der er man jo forpligtet til at give Reisende Husly, og det skal være skikkelige Folk; der behøver I ikke at give Jer tilkjende."

„Det er ogsaa sikkrest!" — sagde Kongen. — „Men er der kun ingen farlige Reisende, som kunde kjende os!"

„Jeg skal først gaae ind og eftersee Leiligheden, Herre! See, hist ligger Laden. Den staaer aaben, og den store Lygte lyser der endnu. Lad os skynde os, Herre! inden den ogsaa slukkes!"

De sporede nu Hestene og rede i stærkt Trav hen imod den straatakte Bygning, der laae afsides i en Udkant af Byen ved Siden af en lille, fattig Bondehytte, hvori Kromanden boede, men hvor kun Bønder og Fattigfolk søgte. Det lille, smudsige Krohus var mørkt og tillukket. Ved den aabne Ladeport saae de kun et Par Staldkarle, der vare ifærd med at trække nogle Heste ud af Laden.

„Bi, Herre! jeg kommer strax igjen!" — sagde Rane og red i Forveien hen til Laden, hvor han saae sig nøie om og talte et Par Ord med Staldkarlene. Han kom strax tilbage.

„Der er ikke en Sjæl i Laden, og der er herligt rent Straa at hvile i" — sagde han hastig. — „Folkene kjende os ikke. Følg mig kun, Eders Naade!"

Han red foran, og Kongen fulgte ham ind i den lange, skumle Lade, som kun svagt oplystes af en Hornlygte, der hang

ned i et Toug fra den midterste Hanebjælke. Da Kongen red Staldkarlene forbi, betragtede han dem med et skarpt forskende Blik. De lettede ligegyldigt paa deres Gedeskinds-Huer og syntes ikke at kjende ham.

13. KAPITEL.

„Luk Ladeporten, Rane! og stæng vel for den!" — sagde Kongen og steg af Hesten. Medens de to Smaadrenge nu modtoge Kongens Hest og førte den tilligemed Kammersvendens og deres egne til den lange Krybbe, kastede Kongen sig udmattet paa et Halvknippe og saae efter Rane, der hastig lukkede Ladeporten og larmede med den store Stang forneden. Der var desuden en Pind til at sætte for temmelig høit oppe; ligesom for nemmere at naae den, kastede Rane et Halmknippe hen for Porten og steg op paa det. — „See saa!" — sagde han og gik forpustet tilbage til Kongen — „nu har jeg sat baade Pind og Stang for. Det var alt det, jeg kunde magte Stangen; den er saa tyk som en Bjælke; den Mand er ikke født af Kvinde, som skal rykke den op med Hænder."

„Godt, min troe Rane!" — sagde Kongen venlig. — „Hvil du dig nu hos mig! du har døiet Ondt nok med mig iaften. Naar vi huske paa hvad Marsk Stig sagde mig paa Viborg Thing, skulde vi lade slige Eventyr fare!" — vedblev han fortrolig og ængstelig. — „Her i Jylland vil vi aldrig meer ride ene om ved Nattetide. Hm! havde jeg gjort ham fredløs dengang, havde jeg maaske gjort klogt. Men dengang mente gamle Jon, det var klogest at fare med Lempe. Den Marsk Stig er en heftig Mand og helt underlig i sine Ord. Der har Fler, end Een, bragt mig ham ihu i disse Dage."

„Han sidder nu vist over sit Bord og drikker med sine gode Venner paa Møllerup" — svarede Rane og blev ærbødig staaende. — „Han drømmer vel mindst om, at Kongen af Danmark hviler paa Halm inat i en ussel Lade. Den Marsk Storpraler maa være glad, naar han kan have Fred for Jer!" — vedblev Rane. — „Han bilder sig rigtignok ind, at det er ham, der værger hele Folket, siden han fik Jer til at erkjende Rigens Ret og Dele; men vilde I ham tillivs, Herre! var vel Møllerup ikke uindtagelig. Den dumdristige Marsk skulde huske paa hvad der staaer i Visen."

„Hvad staaer der da i Visen?" — spurgte Kongen adspredt og tankefuld.

„Jeg holder just ikke meget paa Viselærdom, Herre Konge!" — svarede Rane — „men det er dog et sandt Ord, naar man forstaaer det ret:

„Viben vil værge for hver den Sted,
Som udi Marken mon staae;
Hun kan ikke værge den lille Tue,
Som hun kan bygge paa.“

‚Ak ja, min troe Rane!“ — svarede Kongen vemodig — „det kan nu jo ligesaagodt passe paa mig. Men stængede du ogsaa godt for Porten? mig synes, den bevæger sig for Vinden.“

„Den slutter ikke godt, Herre! men Bjælken holder den nok i den stærkeste Storm. Jeg er bange, Lygten gaaer ud!“ — vedblev han hastig — „der er kommen en Tyv i Lyset, troer jeg. Skal jeg tridse den ned og see den efter?“

„Ja nok, men vær forsigtig! her ligger saa megen Halm. Lad ikke Trækvinden blæse den ud! Kom, lad mig heller selv! —“

Medens de syslede med Lygten, hørte de stærk Hestetrampen udenfor Laden.

„Der kommer mange Reisende, Herre!“ — sagde Rane og tog Lygten i Haanden. — „Vi lade dem vel ikke komme herind?“

„Nei, for Guds Skyld, nei!“ — svarede Kongen ængstelig. — „Vil de herind, saa sig, Laden er fuld og her er ingen Plads!“

Alle taug og lyttede med tilbageholdt Aande. Nu blev der stille igjen.

„De red maaske forbi“ — hviskede Kongen og blev siddende, halvt opreist i Halmen, i den lyttende Stilling og med Haanden paa sit Sværdhefte.

Begge de smaa Drenge vare ængstelig løbne til. Alle lyttede endnu en Tidlang, og der var dødsstille.

„Hvad er dette for en Dag?“ — spurgte nu Kongen. — „Jeg har ingen værre oplevet.“

„Det er St. Cæciliæ Nat, Herre Konge!“ — svarede den lille Aage og saae med Forskrækkelse, at Kongen blev dødbleg. „Ak, naadige Herre Konge!“ — vedblev Drengen — „lader os bede til den hellige Cæcilie, at hun holder sin Haand over Eder i denne Nat!“

„Bed, bed du, Barn! jeg kan ikke“ — svarede Kongen. — „Jeg led aldrig Kirkesang og Messeklang: mig hjælper den hellige Cæcilie ikke.“

Den lille Aage foldede sine Hænder og bad. Rane holdt endnu Lygten i Haanden. Han havde aabnet den, og et stærkere Lys faldt nu paa Kongen, der med en forunderlig Vemod i det blege Aasyn sad tankefuld paa Halmknippet og famlede paa sit Bælte. „Det var Ret! lys mig, og hjælp mig at tælle!“ — hviskede han. — „Hvormange Knapper er det, jeg har i mit Bælte?“

Rane holdt Lygten til. „Jeg tæller tolv“ — sagde han — „men hvorfor vil I vide det?“

„Det var en forunderlig Ting med den Kvinde i Skovhuset, Rane! hun kunde see ind i Himlen og ned til de Fordømte. Hun bad mig tælle paa mit Bælte, hvis jeg vilde vide mine Forræderes Tal. Tolv talte du kun? mig syntes før, jeg talte fjorten. Tretten er der idetmindste."

„Hvem gaaer med ulige Knapper? Herre!" — svarede Rane forvirret. — „Naar man ikke veed hvad man vil gjøre, har jeg nok hørt, man skal tælle paa sine Knapper? men det siger man kun til Børn, Herre!"

„Veed du da saa vist hvad du vil gjøre? Rane! Tæl om igjen! saa betænker du dig maaske. — Ikke sandt? der er tretten?"

„Vel muligt!" — svarede Rane og lukkede Lygten. — „Men tretten er intet godt Tal, Herre Konge!"

„Du har Ret! Tretten var Tallet i den Nat, da den falske Judas forraadte sin himmelske Herre og Konge. Hvi bliver du saa bleg? Rane!"

„Jeg har fastet den hele Dag, Eders Naade!" — sagde Kammersvenden og saae til Porten — „det er intet Under, om jeg bliver lidt bleg om Næsen. Men hør, hvad er Dette?"

Der stødtes nu stærkt paa Ladeporten som med Spyd og Stænger.

„Stat op, Hr. Kong Erik! og gak ud til os!" lød en mægtig Røst udenfor.

„Jeg er forraadt!" — udbrød Kongen og foer op. — „Det var den forfærdelige Stig Andersens Stemme!" Kongen havde draget sit Sværd, men stod raadvild og forfærdet der, bleg som en Dødning. Rane løb med Lygten i Haanden til Porten. „Kong Erik er ikke herinde! — det tør I aldrig troe!" — raabte han. „Skjul Jer, Herre!" — hviskede han hastig og vendte tilbage til den raadvilde Konge. — „Læg Jer i Halmen! Jeg skal skjule Jer med Hø og Straa! Ingen skal see Jer!" Han kastede idetsamme Lygten fra sig. Lyset sluktes, og de stode nu i Bælgmørke.

„Rane, Rane! forraader du dog din Herre og Konge?" — hviskede den ængstede Herre.

„Skjul Jer, skjul Jer, Herre! Jeg skal forsvare Jer til min sidste Blodsdraabe!"

„Det vil jeg ogsaa!" — raabte den lille Aage Johnsøn, der hidtil med stille Angest havde knælet og bedet, men nu sprang op med Iver og Mod. — „Ak, havde jeg kun et Sværd!"

Den lille Bent græd høit og jamrede, medens Larmen tiltog udenfor.

„Stille, stille, Drenge! her nytter intet Forsvar!" — hviskede Kongen. — „Forraad mig ikke med eders Jamren! Skjul mig med Halmen, og sæt Jer stille hen i Krogen!"

De skjulte Kongen hastig med Halmen og gjorde som han befalede.

Larmen blev nu frygtelig udenfor. Der stødtes heftigt paa Ladedøren. Den tynde Pind foroven knak, og Porten sprang op saa let, som den ikke forneden havde været spærret med Andet, end Halmknippet. Tolv tause Mænd i Maskehætter og graae Munkekapper traadte ind med dragne Sværd. En af dem holdt en blussende Fakkel. De saae sig om allevegne og syntes forbausede ved ikke at finde hvad de søgte. „Hvor er han? hvor skjuler han sig, den feige Tyran?“ — afbrød en mægtig Stemme blandt de Formummede Tausheden, medens man endnu forgjeves saae sig om allevegne. Rane stod med dragen Kaarde ved Halmdyngen.

„Red mit Liv, min troe Rane!“ — hviskede Kongen under Halmen — „og jeg giver dig min egen Søster tilægte!“

„Min Herre og Konge er her ikke!“ — raabte Rane — „men jeg bevogter her hans Skat og Klenodier“ — han pegede paa Stedet, hvor Kongen laae. — „Den Første af Jer, der kommer dem nær, knuser jeg Panden paa!“ Han svingede sin tynde Pragtkaarde og huggede vildt og heftigt mod en Vognstang og en Træklods, som laae paa Ladegulvet.

„Du værger din Konge som en Skalk og Forræder!“ — hviskede Aage. — „Giv mig dit Sværd, naar du ikke vil bruge det bedre!“

„Afveien, Dreng!“ — raabte Rane som rasende og huggede efter hans Hoved, dog uden at træffe ham.

Blandt de bevæbnede Munkeskikkelser var der en lille, kroget Mand, der med vaklende Oldingsskridt ravede frem som iblinde ved Siden af en mægtig Kæmpeskikkelse. Disse to Mænd trængte sig frem i Spidsen for den hele formummede Skare, og den Blinde holdt sig fast ved den høie Herres Kappeflig indtil de kom til Stedet, Rane havde peget paa. Her standsede de begge ved den store Halmdynge, der skjulte Kongen.

„Her!“ — lød en hul Røst, som gjennem et Hjelmgitter, fra Kæmpeskikkelsens Maskehætte, og en jernklædt Arm opløftede sig med et vældigt Sværd. I samme Øieblik vare alle tolv Sværd opløftede.

„Ha, ha!“ — raabte den blinde Olding med vild afsindig Latter og styrtede sig pludselig med sit lange Sværd dybt ind i Halmdyngen.

Et dæmpet Forfærdelsesskrig, blandet med den Afsindiges halvkvalte Latter, lød frygteligt under Halmen, der skjulte baade Kongen og hans rasende Morder. De kæmpende Skikkelser væltede sig derunder, og nu styrtede paa engang hele den bevæbnede Munkeskare hen over dem begge. Rane vedblev at hugge vildt og som rasende omkring sig, dog uden at saare Nogen; han foer endelig hen og rev Faklen af Haanden paa Den, der bar den. „Hjælp! Hjælp!“ — raabte han. — „De myrde min Herre og Konge!“ Han kastede Faklen i Halmen og foer som afsindig ud af Laden.

Høit blussede nu Halmdyngen op og oplyste det grueligste Syn.

Kongens blodige Legeme var udslæbt af Halmen og laae midt i Laden, paa eengang gjennemboret af tolv lange Sværd. De tolv frygtelige Munkeskikkelser stode tause rundt om Liget med de gjennemborende Sværd i Hænderne og stirrede gjennem Maskehætterne med stive spændte Øine paa den Myrdede, der fordreiede Ansigtet krampagtigt og nu først opgav Aanden.

„Han er død. Lad nu Flammerne fortære ham!“ — afbrød endelig Formandens Kæmperøst den gruelige Taushed. — „Afsted! til Hest!“

I et Øieblik vare de Alle ude af Laden, undtagen den blinde, afsindige Olding, som endnu engang havde kastet sig over Liget med et Raseri, som om han vilde sønderkradse det med sine Negle.

De to Drenge havde hidindtil siddet skjulte under Krybben og grædt.

„Uhyre!“ — raabte nu den lille Aage og foer til; han vristede Kongens Sværd ud af Ligets knyttede Haand og stødte det i den rasende Oldings Hjerte.

„Godt, godt! nu kan jeg døe! — Velsignet være den Engel fra Himlen, der forløste mig!“ sagde den blinde, lallende Olding og sank livløs tilbage ved Siden af den myrdede Konge.

Den halve Deel af Laden stod allerede i Brand. De fire Heste ved Krybben sprang vilde over Liget og fore ud af den brændende Port. Falkene fløi skrigende efter dem. Luen slog igjennem Straataget; en kvælende Røg opfyldte den frygtelige Morderhule, og udenfor lød Brandraab og Larm af tililende Mennesker.

„Hjælp mig at redde Kongens Lig, Bent!“ — sagde Aage til sin grædende Kammerat. Med stor Møie slæbte Drengene det svære Legeme til Udgangen. De vare næsten kvalte af Røg inden de naaede den. „Gud være hans Sjæl naadig, det gamle Uhyre derinde!“ — sagde Aage og saae endnu engang tilbage til Palles Lig — „Han faaer nu brænde! — Skynd dig!“

De vare neppe komne helt ud af Laden, før Taget faldt med et stort Brag og skjulte den sønderknuste Oldings Lig.

Mange Folk vare med Forfærdelse stimlede til. De bekymrede sig ikke om Branden, af Skræk og Gru over at see Kongens mishandlede Lig og høre hvad de jamrende Drenge fortalte. Udenfor Brandstedet voxede stedse den larmende Folkeklynge om Kongens Lig og de grædende Drenge. Den Deeltagelse, dette gruelige Syn opvakte hos de Fleste, syntes dog at vidne om, at den myrdede Konge var mindre forhadt af Folket, end man i Almindelighed troede. Der var en skrækkelig Forvirring. Den Ene skreg i Munden paa den Anden. „Sætter efter Morderne!“ — raabte Nogle. — „Sørg dog for Kongens Lig!“ — raabte Andre. „Send Bud til

Harrestrup! hent Drosten! hent Ridder Jon!" — skrege Nogle. — „Send Bud til Skanderborg!" — skrege Andre — „der er jo Dronningen og den unge Konge." Men der var Ingen, som rørte sig for at udføre noget af alle disse Forslag. Kvinder og Børn trængte sig frem til Liget. Børnene skrege; Kvinderne jamrede over det skrækkelige Syn; Mændene bandede og støiede. Mange befalede og anordnede; men Ingen adlød. Endelig hørtes midt i Forvirrelsen det Raab: „Plads, Plads! Drosten kommer!" — og den larmende Folkehob adspredtes af tre ilsomme Ryttere, som fore midt ind iblandt dem paa deres forpustede Heste. Det var Drost Peder med Skirmen og den gamle Henner Friser. Bag efter fulgte en Flok Jægere med Rane Kammersvend bunden imellem sig.

„Rolig her! Plads!" — raabte Drost Peder og sprang af Hesten. Alle vege ærbødig tilside, og der blev dødsstille i den store Folkeklynge. Med Forfærdelse betragtede Drosten Kongens Lig. Han undersøgte hastig hans Saar og saae, om der ikke var Livstegn endnu. Han talte 56 Saar, som alle vare dødelige. Under den Myrdedes Brystdug fandt han endogsaa en Daggert, som ikke var uddragen af Saaret. Han drog den ud og betragtede den nøie; den var prægtig og med megen Konst forarbeidet: Heftet var en forgyldt Løve. Han lod den besee af de nærmeste Vidner og forvarede den.

„Kong Erik Christophersøn er død og skammelig myrdet!" — raabte han nu med høi Røst, idet han reiste sig fra Liget og overskuede den hele Folkehob, hvis spændte og deeltagende Ansigter oplystes af Flammerne fra Laden. — „Denne himmelraabende Ugjerning skal visselig ikke blive ustraffet, saasandt der er en retfærdig Dommer over os Alle!" Han holdt et Øieblik inde, og der herskede en dyb Taushed omkring ham. „Den unge Kong Erik Eriksøn er nu vor retmæssige Herre og Konge!" — vedblev han derpaa roligere og hævede sin høire Haand. — „Danmarks Folk har selv kaaret og hyldet ham. — Den hellige Kirke vil stadfæste hans Kongevalg; snart skal han sidde salvet og kronet paa sine Fædres Throne. Vær ham tro, brave danske Folk! han skal, vil Gud, blive en god og retfærdig Konge! — han skal strengelig straffe sin Faders grumme og formastelige Mordere. Den Almægtige give ham Styrke og holde sin beskærmende Haand over ham og hans troe Folk!"

„Kong Erik Eriksøn leve! vor unge Konge leve!" — raabte mange Stemmer. „Hevn, Hevn over Kongemorderne!" raabte Enkelte.

Drost Peder vinkede til Taushed og vendte sig til dem, der stode ham nærmest. „Hvo har her den raskeste Hest?" spurgte han.

„Jeg, jeg!" — raabte Skirmen og sprang frem.

„Ret saa! Ingen kan flyve som du. Rid øiebliklig til

Skanderborg, min troe Skirmen! Il og bring Dronningen dette Ulykkesbudskab! Sig hvad du har hørt og seet! Sig Ridder Thorstensøn i mit Navn, at enhver Adgang til Slottet og vor unge Konge øieblikling maa spærres! Imorgen kommer jeg selv med Ridder Jon — naar jeg har sørget for min Konges Lig. Afsted! Gud være med dig!"

Skirmen var i et Øieblik til Hest og foer pilsnar afsted paa sin lille raske Norbak.

„Du gamle, troe Henner!" — vedblev Drost Peder og vendte sig til den alvorlige Olding, der holdt ubevægelig ved hans Side paa sin høie Hest og med et forunderlig smerteligt Aasyn stirrede paa Kongeliget. — „sæt du strax efter Morderne med de kongelige Jægere! Tag Rane med! tving ham til at lede dig paa Sporet!"

Henner Friser nikkede og vendte sin Hest. Et Øieblik efter foer den kæmpehøie Olding, i Spidsen for Jægerne og med den bundne Kammersvend ved Siden, i fuldt Firspring forbi den blussende Lade.

„I gode danske Mænd!" — vedblev Drost Peder og vendte sig til nogle af de anseeligste Bønder, der stode ham nærmest og med mest Deltagelse syntes at betragte det mishandlede Konge-Lig — „I fører nu med mig vor myrdede Konges Lig til Viborg! Saa blodigt, som det der ligger, skal det stilles til Skue for Folket. Læg fire Fjælle over hin Høstvogn og spænd sex Heste for! tag de første de bedste! Bred min Kappe over Fjællene og læg Liget forsigtigt derpaa! — I følger med, Børn!" — sagde han til de to grædende Drenge, der imidlertid havde fanget Kongens Jagthingst og den ene Falk. — „Bind Kongens Hest til Ligvognen, Aage! og lad den følge sin Herre! Giv mig Falken, Bent! Tænd et Par Vedfakler og sæt Jer ved Kongens Fødder! I skal inat bære Kerten for ham for sidstegang!"

Drengene græd og adløde. Snart havde Bønderne ogsaa udført Drostens Befaling. Hans Skarlagenskappe var nu bleven Kongens Ligklæde. Selv sad han stille paa sin Hingst med Kongens Yndlingsfalk paa sin Arm og havde Øie med, at Alt gik sømmeligt til. Endnu stod der en stor Folkeskare omkring ham; men der var ingen larmende Uro: blandt Kvinderne hørtes kun enkelte Suk og dæmpede Medynksudbrud; blandt Mændene syntes Forbauselsen over denne uhørte Gjerning større, end Sorgen eller Medynken. Drost Peder saae det med dyb Vemod. „Kong Eriks sidste Vei er mørk. — Tager Brande fra Laden og lyser os!" — sagde han med dæmpet Stemme til den talrige Folkeskare, hvoriblandt nogle Mænd fra Harrestrup strax adløde. — „Ærer den Døde for Kronen, han bar, og for den store Kongeslægts Skyld, hvoraf han er udgangen! Følger ham, saamange der kan! dog det er en frivillig Kjærlighedsgang. Ingen nødes dertil. Drager hvad Vei I vil! men gaaer

stille herfra og beder idetmindste en Bøn for hans Sjæl! — Da Sol gik ned, var han en mægtig Mand og vor retmæssige Herre og Konge. — Lad Morderhulen der brænde!" — tilføiede han med Gru — „dens Grund skal oprives, og dens Spor skal udryddes af Jorden. Hvor den stod, skal intet Menneske meer hvile. Men om hundrede Aar skal der endnu bedes Nat og Dag for den myrdede Konges Sjæl. Den forbarmende Gud være ham og os Alle naadig!"

Bevæget foer han med Haanden over Øinene og vinkede. Langsomt skred nu Toget frem. Taus og stille adskiltes den store Folkehob. Kun tolv Bønder fulgte med; de gik med brændende Vedfakler ved begge Sider af Ligvognen. Nærmest ved Kongens Hoved red Drost Peder med Falken paa Armen. Kongens ledige Jagthingst gik ved hans Side. Toget drog forbi den flammende Lade. Et stærkt Lys faldt paa Drostens alvorlige Ansigt. Kongeliget laae høit og synligt for Alle. Ved Ligets Fødder sade de to Drenge med Faklerne i de foldede Hænder. Stille og langsomt forsvandt det mærkelige Ligtog i Natten, og længe stode endnu hist og her forbausede Bønder paa Stier og Markveie og stirrede betænkelige hen ad Veien til Viborg.

14. KAPITEL.

Paa Skanderborg laae Dronningen saavelsom de unge Prindser endnu i dyb Søvn henad Morgenstunden, da Claus Skirmen kom farende ind i Slotsgaarden paa sin forpustede Norbak, der i sex Timer havde rendt over ni Mil med sin lette Rytter.

Landseknegtene, som holdt Vagt ved Borgporten og ved Slotstrappen, kjendte Drostens Væbner og gave ham Plads. De undrede sig over hans Hast. „Træk Vindebroen op og luk Porten!" — raabte Skirmen. — „Fjenden er mig i Hælene." De alvorlige Landseknegte studsede: de kunde i den taagede Morgendæmring ingen Fjende øine og vare ikke vante til at modtage Befalinger af en Væbner. Medens de nølede og betænkte sig, sprang Skirmen af Sadlen og ilede op ad Slotstrappen til Dronningens store Forsal, hvor Ridder Thorstensøn selv holdt Nattevagt med de kongelige Drabanter.

„Kongen er myrdet!" — sagde Skirmen fast aandeløs. Alle de rolige Riddersmænd i Hallen fore op; de stode som lynslagne og forstenede.

„Myrdet?" — udbrød Ridder Thorstensøn — „Raser du, Skirmen!"

„Myrdet!" — gjentog Skirmen. — „Morderne ere ingen halv Mil herfra! de komme med en stor Flok Ryttere. — Vil I ikke overrumples, Herre! saa lad Slottet strax spærre!"

„Vil du gjøre os gale, Skirmen! — Spærrer Slottet, Drabanter! Alle Mand i Vaaben! — Retfærdige Gud! — myrdet!“ —

Drabanterne forlode hastig Salen, blege af Skræk, og havde neppe Samling til at udføre deres Høvdings Befaling.

„Nu, for Satan, Skirmen! tal!“ — udbrød den heftige Thorstensøn og stampede — „Hvo har vovet slig formastelig Gjerning? Ha, er det Algreven? den fordømte Algreve — —“

„Nei, strenge Herre! er det ikke Djævelen og hans Slægt, saa er det Marsk Stig og hans Frænder. I Finnerup Lade er Ulykken skeet“ — og nu fortalte han hvad han selv havde hørt og seet og hvad Drosten havde paalagt ham at sige. „Og min Herre havde Ret:“ — tilføiede han — „havde han ikke sendt mig strax afsted, havde Morderne maaske selv bragt Jer Budskabet først. For en Time siden holdt de Raad paa Heden ved Tulstrup. De holdt i Jern og Staal paa deres Heste; jeg var nær reden midt ind iblandt dem i Taagen; men saa stod Maanen frem over deres Hoveder og viste mig deres blodige Sværd. — Jeg skyndte mig forbi; men de satte efter mig lige til Skoven. Der var vist over halvfjerdsindstyve Mand, og der var formummede Graabrødre blandt dem. De kan være her paa Øieblikket.“

„Lad dem komme!“ — sagde Thorstensøn. — „De skal finde os vaagne. — Ha, det turde Ingen vove uden Marsk Stig; har han nu holdt sin Ed og fældet Kong Erik — saa gjælder det visselig ogsaa Prindsens Liv — men nei, hertil skal Hevneren komme — ikke videre! Er Alt i Orden? Drabanter!“

Nogle Drabanter traadte atter ind i Forsalen og berettede hvad der var foretaget til Borgens Forsvar. Nogle af dem bortsendtes igjen med nye Befalinger, og Alle vare i den største Virksomhed paa Slottet.

Ved den pludselige Larm var Dronningen vaagnet. Hun ringede paa sine Terner og spurgte hvad den Uro betydede. Alle vare forskrækkede; men Ingen vidste endnu hvad der var skeet. Dronningen stod op og klædte sig hastig paa, for selv at ile til Drabantsalen. Larmen tiltog paa Slottet. Folk løb forvirrede mellem hverandre; det var som et Lyn var slaaet ned iblandt dem, men dog Ingen vidste hvor. — En stor Ulykke maatte være skeet, det saae Enhver, men hvad det var, vovede fast ingen Læbe at nævne. I Drabantsalen stode Ridderne betænkelige i fuld Rustning og ventede paa Drabanthøvdingens Befalinger. Salen vendte ud til Slotsgaarden og havde tillige en høi Altan eller saakaldet Høienloftssvale med Udsigt til Landeveien. Ridder Thorstensøn og Skirmen stode paa den aabne Svale og betragtede en stor Støvsky, som i det frembrydende Morgenlys saaes paa Veien til Slottet, og som nu først tydelig adskilte sig fra Morgentaagen.

„Du har Ret, Skirmen!“ — sagde Thorstensøn og nikkede. — „Det er en stor Flok Ryttere — de vil virkelig gjeste

os her paa fastende Hjerte. Nu vel! de skal faae Davre før vi! — Er Bueskytterne paa Taarnet?“ — spurgte han en Drabant.

„Ja, Hr. Ridder!“ — svarede Drabanten — „de har besat alle Skydehullerne; de staae Alle med Pilen paa Strængen, som I har befalet.“

„Godt! men Ingen skyder, før jeg svinger dette Banner over Svalen!“ Med disse Ord greb han det store kongelige Banner med de to Løver, som stod opstillet i Enden af Salen. „Jo længer vi kan vinde Tid, jo bedre!“ — tilføiede han — „gjælder det en Storm, maae vi kunne bruge vore Skudvogne; varm Davre har de Karle fortjent; lad fyre brav under Stenene, at de snart kan blive røde! De pantsrede Stenhjerter skal vi smelte!“

Drabanten gik.

I dette Øieblik traadte Dronningen ind, ledsaget af sine Damer og Terner. „Hvad er her paa Færde?“ — spurgte hun og saae sig urolig om, idet hun dog med sædvanlig Værdighed besvarede Drabanternes Hilsen med deres Hellebarder.

„Gud og vor Frue styrke Eder, min ædle Dronning!“ — sagde Ridder Thorstensøn og traadte hende ærbødig imøde, idet han bøiede Banneret for hende. — „Jeg troede, ikke, Eders Naade var vaagen, og jeg vilde ikke lade Eder vække med et Ulykkesbudskab. Bered Eder paa at høre det med Fatning, min høihjertede Dronning! Dette Ilbud sender Drost Hessel os; i Nattens Farve burde han og vi Alle her staae: det Budskab, han bringer, er mørkt som Natten og Graven.“

„Saa er det da skeet, hvad jeg længe befrygtede?“ — sagde Dronningen og blegnede — „Min Herre og Konge er død? — Tal, unge Menneske!“ — vedblev hun og vendte sig til Skirmen — „hvad Ulykkesbudskab bringer du mig om min ulykkelige Gemal? — tal! — Dronningen af Danmark skal ikke knuses af et Ord, om end den blotte Tanke jager mig Blodet af Kinderne — min Herre og Konge er død?“

„I har sagt det, ædle Dronning!“ — svarede Skirmen og traadte ærbødig nærmere, idet Thorstensøn traadte tilbage og saae med spændt Opmærksomhed ud over Svalen. — „Forrædere har overrasket ham inat“ — vedblev Skirmen — „det skete i et ulykkeligt Øieblik, da han havde forvildet sig i Skoven ved Finnerup og hans troe Mænd ikke vare ved hans Side.“

„Myrdet altsaa, ynkelig snigmyrdet, som nu alle Konger i Danmark?“ — udbrød Dronningen og støttede sig ved en af sine Terner.

„Desværre! min ædle Dronning!“ — svarede Skirmen med inderlig Deeltagelse, skjøndt det smertelige Udtryk i Dronningens Aasyn mere syntes ham at røbe bitter Harme, end dyb Hjertesorg. — „Drost Hessel fandt først eders ulykkelige Gemal, da den skrækkelige Gjerning var skeet og Morderne vare

undvegne. Han undersøgte strax Saarene — de vare mange og alle dødelige. Han vilde ikke forlade det kongelige Lig før det var i Fred for videre Mishandling. Men for eders og Prindsens Sikkerheds Skyld bød han mig ile. Jeg har ilet det bedste jeg kunde, og, Herren skee Tak! jeg kom førend Forræderne. Gud bevare Eder og den unge Herre, som nu skal styre Danmarks Rige!"

„Hvor er han?" — spurgte Dronningen og saae sig ængstelig om — „hvor er Prindsen? — hvor er min Erik? — Komme Morderne ogsaa hid? ere de nær?"

„Vær rolig, min ædle Dronning!" — tog nu Thorstensøn atter Ordet — „en Flok bevæbnede Ryttere rider vel imod Slottet, med nogle formummede Herrer i Spidsen; men saalænge jeg og en eneste dansk Mand er her ilive, skal ingen Forræder sætte sin Fod inden disse Mure. Prindserne har jeg Bud efter; de vil være her paa Øieblikket."

„Kan Slottet forsvares?" — spurgte Dronningen hastig — „ere Forræderne blot udenfor? er her Ingen iblandt os? — var det ikke Danske, som myrdede Danmarks Konge?" Som overvældet af Gru og Forfærdelse saae Dronningen med disse Ord paa de mørke, bevæbnede Mænd, der opfyldte Salen, og blandt hvem hun ikke saae en eneste, som havde været Kongen af Hjertet hengiven.

„Forsvares kan og skal Slottet saalænge her er Sten paa Sten tilbage!" — svarede Thorstensøn med blussende Kinder. — „Forræderne ere os nær; men I har troe Mænd omkring Eder. Beskæm ikke alle Danske med saa vanærende en Mistillid, høie Dronning! I dette blodige Forræderi har det troe danske Folk ingen Deel. Eders kongelige Gemal var ikke elsket — min Mand var han ei heller; — det baader ikke at dølge hvad sandt er — men derfor ere vi ikke Meenedere og Forrædere. Marsk Stig er Ophavsmanden til denne gruelige Hevndaad, og selv han er ingen Meeneder: han har frygtelig holdt hvad han lovede; men han er nu min og alle Danskes Dødsfjende. Kongehuset vil vi beskytte, og eders kongelige Søn skal ligesaa sikkert bære Danmarks Krone, som han er kaaret dertil af et frit og trofast Folk!"

„Kongehuset skal vi beskytte!" — gjentoge de alvorlige Riddere og Drabanter — „Dronningen og vor unge Konge leve!"

„Hvor ere Forræderne?" — spurgte nu Dronningen og fattede sig — „kan vi see dem?" Hun gik hastig til Svalen og saae nu selv den store, mørke Rytterskare nærme sig Slottet med de graae, formummede Hættemænd i Spidsen. „De ere mange" — vedblev hun — „de lade ikke til at frygte mine Beskyttere. De nærme sig jo Slottet som i den dybeste Fred."

„Lad dem kun komme lige til Muren, ædle Dronning! De maae ikke troe, vi frygte for at see dem under Øine. De har ingen Bueskytter eller Stormstiger med. Har de Noget

at sige os, kan vi sikkert tale med dem her fra Svalen. Det Øieblik, de gjøre Mine til Angreb, sender jeg dem en Pilehilsen fra Taarnet."

„Godt, Ridder Thorstensøn!" — svarede Dronningen og hævede sit Hoved med stolt Harme. — „De skal see Danmarks Dronning! — de skal see deres unge Herre og Konge! — de skal see, at Retfærdigheden ikke sover, og at Danmarks Krone, selv paa den Umyndiges Hoved, endnu har Magt til at trodse en Flok Mordere!"

Nu traadte begge de unge Prindser ind i Drabantsalen, ledsagede af et Par Riddere. Den tolvaarige Thronarving var bleg af Gru over den forfærdelige Tidende, han alt havde hørt. Den yngre Prinds, Junker Christopher, var blussende rød og høist urolig. Dronningen vendte sig fra Svalen og gik dem imøde. „Mine Sønner!" — sagde hun — „Eders kongelige Fader er død. — Bærer den Sorg, som det sømmer sig hans Sønner og Hevnere! De, der voldte hans Død, tørste ogsaa efter mit og eders Blod. De nærme sig i fræk Formastelse dette Slot; men ere I mine Sønner, skræmmer dette Budskab Eder ikke."

Den urolige Junker Christopher blev nu bleg; han saae forfærdet ud over Svalen og gik hastig tilbage. Men i den lille Kong Eriks Kinder kom Blodet ved denne Tidende tilbage. „Mit Sværd og min Kronhjelm!" — bød han en Drabant. — „Jeg er nu eders Konge. Det er nu min Sag at forsvare Land og Rige. Jeg vil forkynde min Faders ugudelige Mordere Død og Undergang. Er Slottet sat i Forsvarsstand? Ridder Thorstensøn!"

Den kjække Ridder saae forbauset paa Prindsen, som for første Gang talte til ham med en Høvdings og Konges Myndighed; han bøiede sig ærbødig for sin unge Konge og underrettede ham hastig om Alt, hvad der var anordnet til Slottets Forsvar, medens han tillige holdt Øie med de fjendtlige Rytteres Bevægelser.

„Godt, godt!" — sagde Erik og nikkede.

En Drabant havde imidlertid bragt den unge Konge et kort Sværd med forgyldt Hefte og en lille forgyldt Hjelm med Krone og høi Fjærbusk. Erik bandt Sværdet ved sin Side, satte Hjelmen paa sit Hoved og traadte med sin Moder hen paa Svalen.

I nogen Frastand fra Slottet holdt den store Rytterskare stille, og de munkeklædte Høvdinger syntes at raadslaae.

Endelig red en høi Kæmpeskikkelse i graa Munkekappe og Maskehætte, ledsaget af tvende mindre Herrer i samme Mummedragt, langsomt hen imod den ydre Slotsgrav og Høienloftssvalen, hvor Dronningen og den unge Konge stode høit over Fæstningsmuren, tæt omgivne af Drabanterne, der paa deres Høvdings Vink dannede en Skjoldborg om de kongelige Personer. Solen stod just op og oplyste den ædle Dronning-

Skikkelse med det skjønne, blege Aasyn og den ridderlige Tolvaars-Konge ved hendes høire Side.

Dette Syn lod til at gjøre et forunderligt Indtryk paa den kæmpehøie, fjendtlige Skikkelse; han standsede Hesten et Par Gange, men lod den atter gaae frem; endelig holdt han stille ligefor Svalen. Han kastede Hætten af sit Hoved og Munkekappen af sine Skuldre; i sort anløbet Staalharnisk og med tillukket Hjelm sad han nu som en Malmstøtte paa den høie, sorte Hingst og betragtede Dronningen og Kongesønnen med funklende Øine gjennem Hjelmgitteret. „Dronning!“ — sagde den dybe Kæmpestemme — „I har kaldet den Mand en afsindig Storpraler, som undsagde Kong Erik Christophersøn paa Viborg Thing. I mente, den Mand var ikke i Danmark fød, som vovede at holde saa dristigt et Ord. Her seer I den danske Mand, der holdt hvad han lovede Kongen. Nu er der Ild i Spotterens Hus. Her seer I Haanden, som udkastede Branden! Her seer I det Ansigt, hvorfor eders feige Herre skjulte sit kongelige Aasyn i Staldhalmen!“ Med disse Ord slog han Gitteret fra sin Hjelm. Dronningen veg med Gru et Skridt tilbage for det frygtelige hevngnistrende Blik og det jernfaste Kæmpeaasyn; men hun fattede sig hastig og traadte med stolt Harme frem igjen paa Svalen, medens den lille Konge ved hendes Side knugede Haanden om sit Sværdhefte.

„Kommer I selv, Marsk Stig Andersen, selvgjorte Konge!“ — sagde nu Dronningen med stolt Høihed — „kommer I selv for at høre eders Dom — saa viid, den er fældet histoppe i denne blodige Midnatstime, og her staaer nu eders Herre og Konge! Under Gud ham Livet, skal et Vink af hans Barnehaand fuldbyrde Guds Dom over Eder!“

„En selvgjort Konge er jeg ikke!“ — svarede Marsken med dæmpet Røst: — „slig fordømmelig Tanke opstod aldrig i min Sjæl; men hvo der nu skal være Danmarks Konge, skal Folkets mægtige Aand og dette Sværd afgjøre! Dog dertil er Timen ikke kommen. Jeg kom ikke hid for at kæmpe med Børn og Kvinder. Jeg kom hid for at see, hvad jeg nu seer. Hvo der var en selvgjort Konge i Danmark veed I vist bedst selv. Jeg har ikke gjort Eder til Enke inat; jeg har ikke bragt Eder Sorg og Hjertekvide, Dronning Agnes! jeg har bragt Eder et kjærkomment Budskab.“

Det var et Øieblik som Dronningen skulde synke i Jorden ved disse Ord, og som den forfærdelige Hevner havde givet et lønligt Tankebilled Liv, som hun engang med Gru havde skimtet i Drømme. Hun blev rød som hendes Skarlagens-Kjortel og bleg igjen som Linkraven om hendes skjønne Hals; men hun samlede al sin Styrke, og i Følelsen af sin dybt krænkede Ære udbrød hun med Værdighed og Stolthed: „Paa det Ord, Stig Andersen! skal jeg svare Eder, naar vi mødes for den alvidende Guds Domstol. Her staaer I dybt under Dronningen af Danmarks Vrede“ — —

„Lad mig nu tale, Moder!“ — afbrød den lille Erik hende: — „her er jeg hans Dommer og Herre. Du blodbestænkte Kongemorder!“ — raabte han med en besynderlig Fasthed og Kraft og betragtede Kæmpen med et Blik, hvorfor den mægtige Feltherre blinkede — „har du myrdet min kongelige Fader og forhaanet Dronningen, min Moder, skal du visselig døe! Fra denne Stund er du fredløs, saasandt jeg skal bære Danmarks Krone!“

Nu lod ogsaa Junker Christopher sig see paa Svalen: „Hjul og Steile skal vorde din Løn, forbandede Morder!“ — raabte han vild og harmfuld og knyttede Haanden krampagtig.

Det besynderlige Indtryk, den lille Konges Ord og Blik havde gjort paa Marsken, udslettedes ved Synet af den hidsige Broder. „Barnetrudsler skræmme mig ikke!“ — svarede Kæmperidderen. — „Men det vil jeg dog sige dig, du unge Faderhevner med Barnekronen! skal jeg rømme Land og Rige paa dit Bud, skal der Fleer blive Enker i Landet, end din Moder; skal Marsk Stig ligge fredløs i Skov og Skjul, skal Danmark dog føde mig og mine Mænd, og det baade Vinter og Sommer. — Afsted!“ — raabte han til sine Ledsagere og slog op med den høire Haand. — „Lad ikke Barneblod besmitte vore Hænder! Land og Rige kan frelses endda.“ Derpaa vendte han sin stolte Hingst.

Ridder Thorstensøn kunde nu ikke længer holde sin dæmpede Harme tilbage. „Styrt, Forræder!“ — raabte han og svingede det kongelige Banner over Svalen. Paa dette Tegn foer en Pileregn fra Skydehullerne paa Slotstaarnet mod de forvovne Kongemordere. Marsken vendte sin Hest og loe høit ad de afmægtige Pile, der formedelst Frastanden sprang matte tilbage fra hans Staalpantser og bleve hængende i Kapperne paa hans formummede Følge. Som for at trodse dette frugtesløse Angreb, blev han rolig holdende et Øieblik og modtog med haanlig Latter endnu en Pileregn, der havde samme svage Virkning; men idet han nu vilde vende sin Hest, udfoer der en gloende Sten fra en af Skudvognene paa Muren og oprev Bugen paa hans stolte Hingst, der med et forfærdeligt Spring styrtede under ham. I samme Øieblik nedrulledes Vindebroen, og en stor Flok Jægere styrtede ud med spændte Buer. Feltherren svang sig hastig paa en ledig Hest og foer bort med sin pantsrede Rytterskare med en besynderlig Il, der syntes at modsige den Trods, hvormed han lod til at foragte Pileregnen, der susede om ham, og de gloende Stenkugler fra Barnekongens Slot.

15. KAPITEL.

Fire og tyve Timer efter Kongens Mord var Rygtet om hans Død næsten udbredt over hele Riget; men Beretningerne om hans Dødsmaade vare høist forskjellige.

»Lad ikke Barneblod besmitte vore Hænder! Land og Rige kan frelses endda.«

Paa Kiels Slot havde Grev Gerhard vigtige Gjester. Hertug Valdemar og hans Drost, Ridder Tuko Abildgaard, vare sildig om Aftenen ankomne dertil fra en Reise gjennem det Brandenborgske, og begge Dronning Agnes's Brødre, Markgreverne Otto og Conrad af Brandenborg, vare i Hertugens Følge. Med disse kjække Herrer havde Hertug Valdemar paa denne Reise gjort et nyt Bekjendtskab, som han syntes at sætte megen Pris paa, og han havde indbudet dem til at følge ham til Slesvig. Markgreverne vare fortrolige Venner af den gjæve, godmodige Grev Gerhard. De havde derfor foreslaaet Hertugen at hvile nogle Timer paa det gjestfrie Kieler-Slot, og han havde ikke kunnet modsætte sig dette Ønske uden at opvække billig Forundring over den Il, hvormed han hastede mod Hjemmet.

Hertugen havde ikke seet Grev Gerhard siden hin Aften hos Ridder Jon ved Danehoffet i Nyborg, kort før han selv blev fængslet. Den Deeltagelse, hvormed Greven siden havde medvirket til hans Befrielse og Forliget med Kongen, havde gjort et næsten beskæmmende Indtryk paa Hertugen, der ved mange Leiligheder havde overseet den jævne, lystige Herre og gjort sig tilgode over hans noget firskaarne Skikkelse, saavelsom over hans Forlegenhed og Mangel paa let fyrstelig Omgangstone, naar han skulde underholde Damer. At den kjække, ærlige Herre desuagtet ved sin stormende og konstløse Dands med Dronningen hin Aften havde vakt langt større Deeltagelse, end hans fine Medbeiler til Dronningens Bifald, var en Lykke, den stolte, ærgjerrige Hertug aldrig havde kunnet tilgive ham. Grev Gerhard havde modtaget sine Gjester med sin sædvanlige jævne og muntre Hjertelighed. Rygterne om de vigtige danske Begivenheder vare endnu ikke komne til Kiel. Reiseselskabet sad muntert ved Drikkebordet og underholdt sig ved lystige Sange. Markgrev Otto var en midaldrende Herre med et roligt og besindigt Ansigt; han var en artig Ridder, dertil en agtet Feltherre og en Fyrste, der yndede Videnskaber og Konster. Han var en Ynder af de tydske Minnesange og sang adskillige af disse Sange med sin rene og dybe Basstemme. For at vise de danske Herrer hvorledes hans kongelige Svoger, Kong Erik Christophersøn, var mere agtet i Tydskland, end blandt sit eget Folk, sang han tilsidst ogsaa Reimar von Zweters bekjendte Hæderssang over Kongen, der i den schwabiske Mundart begyndte saaledes:

„Ein künig der wol gekroenet gat
Und das sin crone verre bas
geküniget stat,
Da zirt der künig die crone.
Bas dan in diu krone gezieren muge
Ein wol geküniget krone trage.“ *)

Det var forresten den samme Sang, hvormed Kongen var bleven modtagen paa Harrestrup, og hvori han rostes for at „han stillede Enkers og Faderløses Klage, at han holdt Fred, og at hans Hjerte og Mod var sjelden ledigt.“

„Pokker i Vold med jer bekronede Konge og bekongede Krone, min gode Ven!“ — sagde Grev Gerhard og loe, da Markgrev Otto gjentog Begyndelsessententsen, som Omkvæd. — „Jer gode Mester Reimar er mig noget for boglærd og smører for tykt paa; ellers vilde jeg ønske, den Vise var dansk, og at Folket kunde synge den af Hjertens Grund. De Folkesange, der skal hentes udenlands fra, giver jeg ikke Meget for.“

„Nu, nu, min kjære Grev Gerhard!“ — sagde Markgreven — „det skal jo heller ingen Folkesang være, men et Hædersdrapa. Hvorledes vil I da besynges, naar det skal være Jer tilpas?“

„Ligefrem, saa Folk kan kjende mig, eller slet ikke. Naar slige Viser skulde due til Noget“ — vedblev han munter — „maatte de ikke være ærbødige Berømmelser og Skrabud fra først til sidst, men give os et lysteligt og tro Billede af den hele Karl, saavel med hans Feil og Naragtigheder, som med hans Dyder og Fortjenester, saa man kunde see ham hel og holden deri, som i et blankt Skjold. Nei, da priser jeg min Langben Gammelmands Konst: han kan gjøre Mere med sit Ansigt, end alle vore lærde Mestersangere med deres Lirumlarum. Hans fornøielige Gaver maa jeg dog vise Eder, mine Herrer!“

Paa sin Herres Opfordring traadte nu den lange gravitetiske Hofnar frem og gjorde sig al Flid for at underholde Gjesterne ved sin sjeldne Færdighed i at efterligne ethvert mærkeligt Menneskes Miner og Adfærd, som han blot eengang havde seet. Denne Spøg morede Grev Gerhard selv kostelig. Han loe saa hans Øine randt, medens Hofnarren med den største Alvorlighed forestillede en lærd Ordstrid mellem tvende geistlige Herrer, hvis Stemme, Miner og Adfærd han vexelviis efterabede, og i hvis pudseerlige Vrængebilleder man strax gjenkjendte den lærde, noget pedantiske og adspredte Mester Martinus de Dacia og hans ivrige Modstander, den stolte, hidsige Mester Grand, der med Rette gjorde ham Rangen stridig som Dialectiker og lærd Theolog. Domprovstens magre Skikkelse og myndige Mine kunde Hofnarren i Særdeleshed paa en høist træffende Maade fremstille.

Hertugen og Ridder Abildgaard saavelsom de høflige Mark-

---

*) (Side 282.) En Konge, der vel bekronet gaar,
Saa Kronen fuldtvel bekonget staar,
Den Konge smykker sin Krone.
Og pryder Kongen sin Krone saa,
Den velbekonget ham pryde maa —
Saa prydes Konge og Krone.

grever vare blevne oprømte af den gode Vin og loe ligeledes hjertelig over denne Spøg.

„Det er fortræffeligt!“ — sagde Hertugen — „det er vor kjække Mester Grand op ad Dage; men vidste vor strenge Hr. Domprovst, at vi her saaledes morede os over hans Ivrighed og hans ærværdige Person, vilde han ansee det for en ryggesløs og utilgivelig Fornærmelse mod ham selv og hele den hellige Kirke.“

„Han er jo ikke Pave endnu, veed jeg“ — svarede Grev Gerhard — „og flere ufeilbare Klerker har vi jo ikke nødig at troe paa. Den lærde Domprovsts Dygtighed har jeg al Respect for; men han er dog ogsaa et skrøbeligt Menneske, og han maa som en god Christen finde sig i, at selv hans gode Venner ikke ere blinde for hans Skrøbeligheder. For at vise Eder, mine Herrer! at vi her ingen Forskjel gjør paa Folk, naar vi har Lyst til at see dem her iblandt os i et lystigt Lag, uden at gjøre dem Uleilighed med Reisen, saa skal Langben Gammelmand endnu give os en Efterligning af Naturen, som I selv maae see om I kan kjende.“

Han hviskede Hofnarren et Par Ord i Øret, hvorpaa den lange Mimiker nikkede og gik ud af Drikkestuen. Han kom strax efter tilbage, iført en fyrstelig Purpurkaabe og med en forgyldt Pergamentskrone paa Hovedet over en Tot tyndt udkæmmet Hør. Hans Miner udtrykte en besynderlig Blanding af Majestæt og raa Haardhed, af vild Kraft og blødagtig Svaghed; han syntes baade at true og smile paa eengang, medens han bestandig blinkede med Øinene. Han skred langsomt frem og standsede undertiden, som han betænkte sig, idet han støttede sig paa et langt Træsværd.

Ved dette Syn blev Hertug Valdemar dødbleg, medens Grev Gerhard loe umaadeligt, og de ridderlige Markgrever syntes forlegne.

„Lad den altfor dristige Spøg fare, ædle Grev Gerhard!“ — sagde Markgrev Otto alvorlig. — „Det sømmer sig ikke for os, her at see vor kongelige Svoger saaledes gjort latterlig.“

„Hvad, den Pokker! mine kjække Herrer! er I bange for et Skyggebillede af eders kongelige Svoger?“ — sagde Grev Gerhard og loe. — „I agte nu dog at besøge ham selv. I har godt af at vænne Jer til at see ham djærvt under Øine, uden at forvirres af hans Blinken eller skræmmes af hans Vrede; den har dog ikke Stort at betyde.“

Hofnarren havde trukket sig tilbage til den yderste Ende af Salen, hvor han stod i Halvmørke og betragtede Virkningen af sit træffende Minespil. Idetsamme aabnedes Døren, og tvende unge, noget berusede Riddere tumlede ind. „Nyt! Nyt!“ — raabte de i Munden paa hinanden. — „Der er Oprør i Danmark! — Kongen er ihjelslagen!“

Alle fore forbausede op, undtagen Hertug Valdemar, som var afmægtig sjunken tilbage paa Stolen. I den almindelige For-

virring bemærkedes dette kun strax af Ridder Abildgaard, som hastig kom ham til Hjælp og gned ham med Vin i Tindingen, uden at gjøre Larm, idet han tillige stillede sig for ham og skjulte ham for de Andre med sin Kappe.

Alle stirrede forfærdede paa de unge Riddere, der bragte den forbausende Nyhed. Men Ingen blev saa forfærdet over denne Tidende som Hofnarren: uagtet hans lystige Gjøglertalent nagedes han af en dyb Tungsindighed, der undertiden grændsede til Vanvid. En forfærdelig Gru havde overvældet ham, og det var ham som den myrdede Konges Aand nu virkelig var faret i ham, for at hevne den Spot, der her dreves med den Døde. Langben var bleven bleg som en Dødning og stod ubevægelig som en Støtte; saaledes lignede han nu virkelig et forfærdeligt Gjenfærd af den myrdede Konge, hvis Maske han i spottende Spøg havde paataget.

Grev Gerhard var bleven pludselig alvorlig; men de unge Riddere, som bragte Dødsbudskabet, syntes i deres halve Rus ikke at bemærke hvad Virkning deres Beretning frembragte; de vidste ikke, at de to fremmede Herrer vare Markgreverne af Brandenborg og den myrdede Konges Svogre. De fortalte nu i ligegyldig og næsten overgiven Tone hvad de havde hørt om Kongemordet. „Der er ingen Tvivl om, Hr. Greve!" — sagde den unge, letsindige Ridder, der stod Greven nærmest — „han er falden paa en værdig Maade ved et lystigt Elskovseventyr i Skoven ved Finnerup; han kunde aldrig ønske sig en skjønnere og fornøieligere Død. Lad os nu drikke paa hans lykkelige Reise og ønske hans smukke Dronning en bedre og trofastere Ægtemand! Lystig, mine Herrer! Kong Erik Christophersøns Skaal hvor han er!"

Grev Gerhard stod som paa Gløder over denne usømmelige og letsindige Yttring i Markgrevernes Nærværelse. Han vilde irettesætte den unge, letsindige Ridder; men Hofnarren forekom ham, idet han i den kongelige Maskedragt som rasende foer frem og greb et Raabukkeben af et Sølvfad paa Bordet. „Kong Erik Christophersøn takker Jer for Skaalen!" — raabte han frygtelig med den døde Konges Stemme — „han sender Jer og alle sine lystige Venner her en Hilsen!" Med disse Ord slyngede han det store Kølleben efter den unge Ridders Pande; men det traf Grev Gerhard i Ansigtet. Greven tumlede til Jorden, og Blodet strømmede ham ud af det venstre Øie, som var knust af Benet.

Alle fore forfærdede til. Ved den almindelige Larm kom Hertugen til Besindelse; han kastede et ængsteligt Blik hen i Baggrunden af Salen, hvor Hofnarren havde staaet med Kongens fordreiede Ansigt, og da han ikke længer saae den truende Kongeskikkelse, syntes han fuldkomment beroliget.

I det Øieblik, Ulykken med Benkastet var skeet, havde Hofnarren kastet Purpurkaaben tilligemed Hørtotten og Pergamentskronen og havde med et Jammerskrig styrtet sig over sin

saarede Herre. Nu reiste Grev Gerhard sig og holdt Haanden for sit blødende Øie. „Vor utidige Spas har kostet mig et Øie“ — sagde han med Fatning — „men det er nu en ringe Ting. Er det sandt, hvad vi har hørt, er Land og Rige og vor ædle Dronning i en skrækkelig Forfatning. Iler, mine Herrer! og staaer hende bi med Raad og Daad! Saasnart det er mig muligt, er jeg til Kronens og Rigets Tjeneste.“

Medens den saarede Grev Gerhard nu forlod Drikkestuen for at overlade sig til sin Saarlæges Omhu, forlode hans Gjester øiebliklig Kieler-Slot og ilede bort ad Veien til Skanderborg.

Samme Aften var der paa Møllerup en ængstelig Forventning. Borgherren var for otte Dage siden draget bort med en Deel af Borgens Besætning. Borgporten var lukket og Vindebroen opdragen som sædvanlig. De fire Vogtere stode paa Taarnet, og der var dødsstille paa den mørke, faste Borg.

I Fruerstuen sad henimod Midnat den høie, tilslørede Fru Ingeborg i sin sorte Sørgedragt, med en Lampe for sig, ved Sømmebordet og syede paa et langt, hvidt Linklæde. Den lille, urolige Ulrica havde hun faaet til Sengs; men den stille Margrethe sad ved Moderens Side og arbeidede flittig paa hint fromme Billede, som hun med Guldtraad og Silke udsyede, og hvis Bestemmelse var at pryde et helligt Alterklæde i Møllerup Borgkapel.

„Nu er jeg snart færdig, Moder!“ — sagde Datteren. — „See dog engang! — ved Lys skinner det ret smukt: det er mig ligesom de smaa Englebilleder smilede, og som der virkelig kom Lys fra Jesusbarnets og den kjære Gudsmoders Ansigter.“

„Godt, godt, mit fromme Barn!“ — svarede Moderen og klappede hende paa den hvide Kind, idet hun kastede et flygtigt Blik gjennem Sløret paa hendes Arbeide. — „Jeg er nu ogsaa snart færdig!“ — tilføiede hun med et dæmpet Suk.

„Men hvad skal det lange Linklæde bruges til? kjære Moder! det er jo hverken en Dug eller et rigtigt Lagen.“

„Naar jeg er død, mit Barn!“ — svarede Moderen — „saa skal du takke den forbarmende Gud og tilhylle mit Legeme og mit Aasyn med dette Linklæde; saa vil jeg aflægge Sorgens sorte Dragt og iføres hvide Klæder. Den hvide Farve betyder Uskyldighed og Renhed, Barn!“ — —

„Ak, Moder! kan vi da ikke bære det Klædebon, medens vi leve? Vor Herre og Frelser har jo dog taget al vor Skyld paa sig, da han døde for os paa Korset; ved hans Grav kom jo Englene i hvide Klæder, og naar vi blive som Børn, hører Guds Rige os jo til ligesom Englene.“

„Tag din hvide Kjortel paa imorgen, Barn!“ — svarede Moderen.

„Ak, Moder, Moder!“ — sukkede Margrethe — „naar skal jeg dog see dit kjære Ansigt igjen og dine smukke, kjærlige Øine? — Jeg husker dem godt fra jeg var ganske lille — men det er længe, længe siden. Den lille stakkels Rikke har jo aldrig seet dit Ansigt, og hun er dog ogsaa dit Barn?“

„Snart, snart skal I begge see mig Ansigt til Ansigt, haaber jeg!“ — svarede Moderen med bævende Stemme. — „See paa Sanduhret, Barn! er det ikke snart Midnat?“

„Det er over Midnat, Moder! — Venter du Fader hjem inat?“

„Han lovede at være her eller sende Bud inden denne Midnatstime“ — svarede Moderen urolig. — „Han pleier ikke at glemme hvad han lover. Men han har et større Løfte at opfylde; førend det er opfyldt, hører jeg ikke fra ham — og før faaer Ingen af os Fred.“

„Ak hvorfor ikke? Moder! — husker du ikke hvad der staaer i den hellige Læst om den Fred, som er høiere, end al Menneskeforstand? den har Herren jo dog givet os Alle.“

„Ja visselig, Barn! den Fred skal de Retfærdige finde; de skal gaae ind med Fred — de skal hvile sig i deres Sovekamre, staaer der; men Alt har sin Tid: først Strid — saa Fred!“

Der hørtes Hundetuden i Borggaarden.

„Hør, Moder, hør!“ — sagde Margrethe — „Hundene larme. De vente vist Fader; men de pleie dog aldrig at tude saa fælt.“

„Det betyder et Dødsbudskab“ — sagde Moderen. — „Stille, Barn! mig syntes, jeg hørte din Faders Jagthorn — og hør, nu klinger Luren fra Taarnet — han kommer!“

Der lød nu ogsaa Fodtrin i Gaarden. I den stille Nat kunde man høre hvorledes Vindebroen nedtridsedes og Borgporten bevægedes paa de knirkende Hængsler. Kort efter lød der Hestetrampen og Larm af en stor Mængde Ryttere i Gaarden. Margrethe løb til Vinduet. „Det er Fader og hans Mænd!“ — sagde Barnet. — „Men hvad er det? der er graae Munke blandt dem med Fakler; nu staaer Fader af ved Stenen. Han gaaer strax her op til os!“

Fru Ingeborg gjorde en hastig Bevægelse, som hun vilde reise sig, men sank magtesløs tilbage paa Sømmestolen. „Seer du ogsaa Bedstefader? — seer du min gamle, ulykkelige Fader?“ — spurgte hun.

„Nei, den stakkels Bedstefader seer jeg ikke, Moder! — Jeg kan see dem Allesammen; men Bedstefader er ikke iblandt dem.“

Nu aabnedes Døren til Fruerstuen, og den høie Borgherre stod i sin Staalrustning paa Tærskelen. Hjelmgitteret var opslaget; hans strenge, alvorlige Aasyn var blegt. Han

blev staaende paa Dørtærskelen uden at sige et Ord, men gav med et Vink tilkjende, at Barnet skulde bortfjernes.

„Gak ud i Ammestuen, mit Barn!“ — sagde Moderen, idet hun reiste sig langsomt og bævende. — „Hvad Fader har at sige mig, skal du ikke høre.“

Margrethe havde nærmet sig Faderen for at hilse ham og kysse hans Haand; men hun saae levret Blod paa den jernpantsrede Haand og foer forfærdet tilbage. Hun foldede sine Hænder og gik grædende ud af Stuen.

Nu traadte Marsken over Tærskelen. „Det er skeet!“ — sagde han. — „Tag Beskæmmelsens Slør fra dit Aasyn, min Hustru! — omfavn nu endelig din Ægtemand og din Hevner igjen! din Skjændsel er aftvættet med Tyrannens Blod. — Du skal ikke længer blues ved at nævnes Stig Andersens Hustru!“

Med en heftig, fast krampagtig Bevægelse rev den høie Fru Ingeborg nu Sløret fra sit Ansigt, og Lampelyset faldt paa et dødningeblegt, udtæret Ansigt, som endnu dog bar Spor af en sjelden, undergaaet Skjønhed. De mørkeblaae, tindrende Øine laae dybt indfaldne i de store Øienhulinger; hun udbredte de magre Arme og nærmede sig Ridderen. Han traadte forfærdet et Skridt tilbage; men i samme Øieblik styrtede han med voldsom Heftighed i hendes udbredte Arme, og to store Taarer nedrullede ad hans jernfaste Kinder.

„Min Ingeborg! min ulykkelige Ingeborg! skal jeg saaledes favne dig igjen!“ — udbrød han — „er en Menneskealder da henfaret over vore Hoveder, og ere vi begge blevne udlevede og gamle siden jeg sidst saae dit Aasyn og holdt dig i disse Arme? Lev, lev nu, min ulykkelige Hustru! og bliv ung paany! al din Jammer er forbi: dit Ungdomsliv og din Ære er hevnet — frygtelig hevnet. Ingen Kvindeskænder i Verden er straffet haardere, end han, der myrdede din Fred. Din Fader var den Første, der gjennemborede hans troløse Bryst.“

„Ak, Fader, Fader — hvor er han?“ — spurgte nu Fru Ingeborg og foer forfærdet af sin Ægtemands blodige Arme — „og du bløder! — er du saaret?“

„Det er Tyrannens Blod; jeg svor jo, du skulde see det. Jeg selv er karsk, min Hustru! men din Fader, din arme, afsindige Fader — han fulgte os ikke ud af den brændende Lade. — Jeg ilede tilbage for at udrive ham af Luen — men forsildigt“ — —

„Brændt — levende brændt!“ — skreg Fru Ingeborg. — „Retfærdige Gud! — saa knuser dog den almægtige Dommer os for vor Hevn!“ Hun styrtede afmægtig til Gulvet paa sit Ligklæde.

Da hun opslog sine Øine igjen, sad hun i en Stol, og hendes Ægtemand stod endnu alene i det blodige Harnisk for hende. „Fat dig, min Hustru!“ — sagde Marsken — „din ulykkelige Fader led ikke længe i Flammen; hans Sjæl har

svunget sig freidig gjennem Luerne til Frihedens forjættede Land, som han saalænge sukkede efter forgjeves. Fat dig, Hustru! hør hvad jeg har at sige dig! Det gjælder nu vort eget Liv. Paa vor store Plan med Land og Rige er der ikke at tænke endnu. En forunderlig Skræk har slaget alle vore Venner. Enhver tænker kun paa sig selv og sin Frelse. Folket vil ikke slutte sig til os; man skriger som Afsindige over Kongedrabet — jeg selv er fredløs. Den unge Konge har forkyndt mig det, skjøndt uden Lov og Dom. — Jeg loe derad; men det slog mine Mænd med Rædsel — og Barnets Ord lød mig selv helt underlige: Man sige hvad man vil! — Barnet er nu dog en Konge. Hertug Valdemar stoler jeg ikke paa. — Vi maae rømme!"

„Aldrig, aldrig! — Jeg bliver her!" — sagde Fru Ingeborg bestemt og hævede sit Hoved.

„Det er Nødvendighed, min Hustru! du maa troe mig: jeg gjør intet Skridt tilbage, hvor det er muligt at gaae frem. Vil du nu følge en arm og fredløs Mand, min Ingeborg! eller blive tilbage med Hadingsnavnet blandt vore mægtige Fjender?"

Ved disse Marskens Ord vendte Livskræfterne et Øieblik med spændt Styrke tilbage hos Fru Ingeborg; hun reiste sig rolig og betragtede sin Ægtemand med et forundret Blik.

„Hadingsnavnet har jeg baaret længe nok!" — sagde hun — „det vil jeg ikke bære længer i Verden, om jeg ogsaa nu i Sandhed kunde blive Dronning i Danmark. Hav Tak, at I borttog min Skjændsel! for mig skal Ingen meer sørge. Men er jeg Marsk Stigs Ægtehustru igjen, saa hør det sidste Ord, jeg har at sige dig i denne Verden! Mine Timer ere talte. De Timers Ære, jeg vandt, vare ikke ni Aars Kvaler og saa gruelig en Mordbrandsnat værd. Har den Skræk, der slog vore Venner, da ogsaa slaget den mægtige Marsk Stig? Er I den Mand, der ræddes for et Barn og rømmer af Landet paa et Drengebud? Nei, nei, min kjække Hevner! det er kun den skumle Blodnats Taage, der er falden dig for Øiet og betynger din Sjæl — det er kun Kongeblodet paa dine Armskinner, der lammer din Arm. Bliv her til det dages! tvæt Blodet af dit Harnisk og kom ihu hvad det randt for! — det var ikke blot for at du skulde see dette Dødningeaasyn — jeg staaer kun som et Gjenfærd for dig i denne Nat, for at huske dig paa, hvi du tøvede saa længe, og for at gaae med Ære i min Grav; men naar du har lukket disse Øine" — —

„Lev, lev, min kjække Hustru!" — afbrød Marsken hende bevæget — „og du skal see, jeg skal handle som ingen Mand i Danmark endnu har handlet! men ene kan ikke den stærkeste Mand omstyrte Danmarks Throne."

„Naar blev du da ene? har du ikke Grever og Riddere til Slægt? staaer du ikke i Pagt med Fyrster og Konger?

lever Hertug Valdemar og Grev Jacob da ikke endnu? er Ove Dyre og Jacob Blaafod da ikke til? Vore mægtige Frænder vil ikke svige dig, det veed jeg — Kong Erik i Norge er dig en fuldtro Ven; han er rig paa Folk og paa Skibe — paa ham kan du lide. Bliv i Landet! Lad ikke vor Slægt udryddes og Landet forgaae! Byg en Borg paa Hjelm! den skal staae fast for Pile og Skud og alle Blidekast. Tag ikke din mægtige Haand fra Danmark, min kjække, stolte Stig Andersen! sæt Kronen paa et Hoved, som kan bære den, og lad ikke Tokes og Skjalm Hvides Slægt være landflygtig, saalænge dine Øine ere aabne! giv mig derpaa din Haand, hvis du har min Fred og min Salighed kjær!"

„Vel, vel, min Hustru! jeg lover dig det!" — sagde Marsken og rakte hende sin jernpantsrede Haand — „vil Gud, det skee!" Han taug og faldt i dybe Tanker.

De stode saaledes nogle Øieblik Haand i Haand. Da var det som Ilden udsluktes i den blege Frues Øine og der ligesom foer en Skygge over hendes Ansigt. „Tak, Tak! nu er jeg rolig!" — sagde hun langsomt og høitideligt. — „Nu skal jeg ligge stille i min Grav og ikke jamre over mit sønderrevne Liv og over det Blod, der blev udøst for min Kvindeære — jeg skal ikke høre mine forladte Døttre græde — jeg skal ikke høre min Faders Dødsskrig i Flammerne. Det sortner sidstegang for mine Øine" — hviskede hun mat og vaklede — „god Nat, min Hevner! hav Tak! du har bragt mig det sidste Budskab fra Verden, jeg faaer at høre — det var et Seiersbudskab, men forfærdeligt — din Ægtehustru er jeg igjen — men først paa hin Side Skærsilden er jeg den, jeg var for ni Aar siden — —"

„Ingeborg, kjæreste Ingeborg! tal ikke saa forvildet!" — udbrød Marsken ængstelig — „gak til Ro! du er syg."

„Jeg gaaer til Ro!" — hviskede hun og stirrede vildt hen i Luften. — „Fader, Fader! brænd ikke længer for din Datter! nu vil hun gaae med dig gjennem Flammerne — Godnat!" — med disse Ord trykkede hun Marskens Haand heftigt og styrtede pludselig til Stengulvet, som ramt af et indvortes Slag.

Forfærdet raabte Marsken paa Hjælp; men inden Tjenerskabet var samlet, laae deres ulykkelige Frue uden Livstegn i sin Ægtemands blodige Arme.

16. KAPITEL.

Før Hertug Valdemar med Markgreverne af Brandenborg naaede Skanderborg Slot, stod Drost Peder og Ridder Bent Rimaardsøn i Spidsen for en anseelig Hob Krigsfolk udenfor Slottet, hvor en Leir var opslagen, medens en talrig Folke-

skare strømmede til, for at hylde den unge Konge. Gamle Ridder Jon var paa en Bærestol bragt til Slottet, og de strengeste Forholdsregler vare tagne. Ingen Oprørsstemme vovede at yttre sig. Hertug Valdemar og hans Følge havde uden Ophold redet Dag og Nat. De saae nu anden Gang Solen staae op siden de forlode Kiel, og den viste dem Leiren ved Skanderborg i nogen Frastand. Hertugen standsede. „Vi komme dog for silde!“ — sagde han. — „Tøv et Øieblik, mine Herrer! seer jeg ret, er her alt en Leir.“

„En Leir til en syv otte hundrede Mand“ — svarede Markgrev Otto, og hans Blik paa Leiren røbede den kyndige Feltherre.

„Drost Hessel og Ridder Jon har altsaa ilet med Hyldingen“ — vedblev Hertugen — „og det uden at vente paa Landets vigtigste Mænd og Kongehusets næste Frænder. Der seer I de selvraadige Herrers Anmasselse. For Øieblikket har de Magten, og vi maae tie. Drengen bliver nu erklæret for Danmarks Konge, og eders vise, ophøiede Søster, ædle Herrer! maa for det Første nøies med at forestaae Formynderskabet tilligemed mig. Dog selv dermed maae vi tie endnu. Saalænge den første Uro opfylder alle Sind, er der ingen Tillid at vente og intet fornuftigt Raad at tænke paa.“

De holdt Alle tause og betænkelige paa Veien.

„Eders Forslag, min ædle Hertug! forekommer mig nu ogsaa noget overilet“ — tog Markgrev Otto endelig Ordet. — „Eders Veltalenhed har kun et Øieblik i denne Forvirrelse forrykket mig Synspunktet. Kongevalget er jo allerede for længe siden lovlig bestemt; enhver Forandring deri vilde være et anmassende Indgreb i Folkets Rettigheder. Min Søster Dronningen vilde vist ogsaa høilig betænke sig paa, at spærre sin egen Søn Veien til Thronen, for den Forfængelighed, at kunne nævnes regjerende Dronning. I Virkeligheden maa hun desuden jo blive det, saalænge den unge Konge er mindreaarig.“

„Deri er jeg enig med min Broder!“ — sagde Markgrev Conrad. Han lod til at være endeel yngre, end sin Broder, hvis Mening han som oftest var af, uagtet han syntes at røbe en vis selvstændig Kraft i Miner og Adfærd. „Eders Deeltagelse for vor ulykkelige Søster, ædle Hertug!“ — vedblev Markgrev Conrad — „ere vi Eder forbundne for; men den har misledet Eder. Lader os ikke tale til hende om et saa farligt og forførende Ønske, som vist aldrig er opstaaet i hendes Sind!“

„I har Ret, ædle Herrer! det var en overilet Flyvetanke“ — sagde Hertugen hastig. — „Vi lade Tingene gaae deres nødvendige Gang! Hvad jeg af Ærbødighed for eders høie Søsters Klogskab og sjeldne Egenskaber har tænkt mig, som et Redningsmiddel for Danmark, og hvad jeg i denne

Forvirring har yttret derom, bliver en Hemmelighed mellem os paa Ridderære og Tro!"

„Det forstaaer sig!" — svarede Markgrev Otto og betragtede Hertugen med et forskende Blik. — „I har i den sidste Uge angrebet Eder særdeles og fast forstyrret os Hovederne med eders eventyrlige Statskløgt. Jeg skulde næsten sværge paa, I har havt en Anelse om hvad der vilde skee."

Hertugen skiftede Farve, og Ridder Tuko Abildgaard, der paa hele Reisen havde været taus og stille, vendte hastig sin Hingst og syntes kun beskæftiget med at styre den.

„Desværre!" — sagde Hertugen hastig. — „Hvo har givet Agt paa den ulykkelige Forfatning i Danmark — og paa den Spænding, her længe har været mellem Kongen og den mægtige Adel, uden at befrygte det Værste? — Der var en Tid" — vedblev han — „da jeg, som I vide, tog virksom Deel i de danske Statsanliggender; i Ungdoms Ubesindighed haabede jeg selv ved et dristigt Foretagende og med væbnet Haand at bringe indvortes Fred og en retfærdig Statsstyrelse tilveie. Mit Forsøg mislykkedes, og nu glæder det mig, at jeg ved mit Forlig med Kongen og min Afsigelses-Ed drog mig tilbage itide og undgik selv den fjerneste Mistanke om Deelagtighed i denne oprørende Begivenhed. Selv mit Ophold hos Eder, ædle Herrer! i denne forfærdelige Tid anseer jeg for et af de lykkeligste Tilfælde i mit Liv. I Forening med Eder og eders ædle Søster kan jeg nu maaske dog umistænkt bidrage til at holde Orden i dette forvirrede Land og tugte disse formastelige Adelsmænd, der nu ville være Herrer i Landet. Vi har desværre seet, at de ikke frygte for de voldsomste Foretagender, for at hævde deres egne smaalige Fordringer og tilfredsstille et usselt, indskrænket Privathad" — —

„Der er min Haand, ædle Hertug Valdemar!" — udbrød Markgrev Otto og rakte ham trohjertig Haanden: — „I mener det ærligt med Folket og dette ulykkelige Kongehus — og vi skal fremdeles staae Eder bi med Raad og Daad i at bringe Fred og Orden i Landet! — Lader os nu ikke dvæle længer! Jeg længes efter at see min ædle Søster og bringe hende Trøst i denne Nød."

De sporede Alle deres Heste og rede rask imod Leiren ved Skanderborg. Her bleve de standsede og maatte nævne deres Navne for Vagterne, der dog strax ærbødig vege tilside og gave dem Plads, saasnart de hørte, det var Hertugen og Dronningens Brødre. Da de kom til Skanderborg Slot, saae de den nedladte Vindebro besat med en stærk Vagt af Landseknegte; her maatte de stige af Hestene for den myldrende Folkeskare, der spærrede Veien. Vel veg man af og til ærbødig tilside for de trende fyrstelige Herrer, hvis prægtige Dragt og guldbroderede Purpurkaaber betegnede deres høie Værdighed; men de bleve dog ofte standsede af Trængselen, og deres

Væbnere maatte blive tilbage med Hestene. Ved slige Standsninger hørtes mange Ytringer af Folket, som Hertugen og Ridder Abildgaard især lagde Mærke til.

„Har de faaet fat paa Kongemorderne?“ — sagde en Borgermand.

„Fanden heller!“ — svarede en Anden. — „De Karle hytte sig nok! og hvo kjender dem? de vare jo krøbne i Munkehætten. De kan gjerne være her midt iblandt os. Ingen kan skue Hunden paa Haarene.“

„Skov har Øre og Mark har Øine! — hvad der skjules i Sne, kommer op i Tø!“ — sagde en gammel Kvinde med en Krykkestav. — „Faaer Ridder Jon eller Drost Hessel dem fat, blive de visselig hængte.“

„Hængte?“ — raabte en ung Karl. — „Hvor vil I hen? Dorthe Rakkers! De Karle maatte slikke Fingre efter Galgen og tage mod Strikken med kys Haand strax, naar de kunde slippe dermed; nei, radbrækkes skal de Hunde og ligge paa Hjul og Steile. Kongen var en haard Mand, det er sandt, og slem var han efter Piger og Koner; men derfor skulde man dog ikke have Lov til at slagte ham som en gal Bytyr i en Lade.“

„Naar vor unge Konge bliver stor, vil han nok hevne sin Fader, som en god Christen!“ — sagde en stærk Bonde.

„Men hvor bliver han af? faae vi ham ikke at see?“ — sagde en Anden. — „De har dog aldrig slaaet ham ihjel med?“

„Nei, det satte Vor Herre Pind for!“ — svarede Bonden. — „De var her jo den samme Morgen aarle, før Fanden fik Sko paa, og vilde havt Fingre paa den unge Konge; men han var ligesaa tidlig oppe som de; da de saae ham paa Svalen, bleve de blege om Næsen og turde ikke krumme et Haar paa ham. Om det saa var den drabelige Marsk, blev han ræd, der han hørte, han var fredløs, og Fanden tog ved dem Allesammen inden de fik banket paa Porten.“

„Hjul og Steiler blev dem lovet, og gloende Stene fik de med paa Reisen“ — sagde den unge Karl.

„Det var brav! — det vil blive en dygtig Konge!“ — sagde Mange i Munden paa hverandre — „han vil blive en anderledes Karl, end hans Fader!“

„Der er han! der er han!“ — raabte nu mange Stemmer, og paa Høienloftssvalen saae man den unge Konge, med sin lille Kronhjelm og i sort Ridderdragt, ved Siden af sin Moder, Dronningen, der stod i sort Fløiel med Diademet over de dunkle Fletninger og betragtede Folkehoben med et blegt men roligt Aasyn og et stille, forskende Blik. Ved den lille Kongens venstre Side frembares Ridder Jon i en Armstol, og bag ved ham saae man Ridder Thorstensøn og en hel Deel kongelige Drabanter med Vaaben og Skjolde.

„Kong Erik Eriksøn leve!“ — lød nu en kraftig Stemme

fra Svalen, og den gamle Ridder Jon reiste sig med Møie og svingede sin Hat. Dette Hyldingsraab blev gjentaget med stor Larm af mange hundrede Stemmer. Den lille Konge hilsede Folket med ridderlig Anstand og sagde nogle Ord, som dog kun hørtes af de Nærmeste, men bleve besvarede af hele Folkeskaren med et tusindstemmigt Hyldingsraab.

„See hvor Pogen kroer sig!" — hviskede Ridder Abildgaard. — „Han har tidlig lært at lege Ridder og Konge."

Hertug Valdemar bed sig harmfuld i Underlæben og gav Ridder Tuko et hemmeligt Vink. Ridderen gik tilside. Kort efter hørtes en Stemme midt i Folkeskaren, som raabte: „Ingen Erik meer paa Danmarks Throne! en Valdemar vil vi have til Konge!" Dette Raab, som Ingen vidste hvorfra kom, istemmedes af Flere, og der begyndte en urolig Mumlen i Folkeklyngen. Men da reiste gamle Ridder Jon sig atter, og uagtet den voldsomme Smerte, denne Stilling syntes at koste ham, oplæste han med høi og kraftig Røst et af Bisperne og alle Rigets Stænder undertegnet og beseglet Document, som stadfæstede den lille Kong Eriks lovmæssige Kongevalg, saaledes som det allerede for ti Aar siden i hans andet Aar var vedtaget og for sex Aar siden, Aar 1280, var fornyet af Folket. Derefter gjentog han Hyldingsraabet, og enhver oprørsk modsigende Stemme overdøvedes af de overvægtige Udraab: „Kong Erik Eriksøn leve! vor retmæssige Konge skal leve! ned, ned med Forræderne!"

Hertug Valdemar skyndte sig nu at komme ud af den larmende Trængsel og befrygtede med Rette at blive anholdt og sønderrevet af Almuen, som deelagtig i hint Oprørsraab. Han istemmede høirøstet Hyldingsraabet for Kong Erik og kom lykkelig ind gjennem Slotsporten tilligemed Markgreverne af Brandenborg.

Hyldingen var forbi. De kongelige Personer havde forladt Svalen. Folket adspredtes efterhaanden, og Dronningen modtog i Riddersalen med heftig Bevægelse sine fyrstelige Brødre, idet hun hilste Hertug Valdemar med en Kulde, der syntes at være ham aldeles uventet.

Drost Peder havde imidlertid taget Krigsfolket i Ed for den unge Konge, og faa Timer efter ledsagede han med en talrig Bedækning den hele kongelige Familie paa Veien til Viborg. Dronningens Karm drog langsomt foran med den lille Prindsesse Merete og hendes Hofmesterinde og blev undertiden benyttet af Dronningen selv, naar hun blev træt eller ked af at ride.

Det var et pragtfuldt og høitideligt Sørgetog. I en sort Fløielskaabe, med Ravnefjær i den høie Perlehat, red Dronningen gjennem Byerne paa en snehvid Pasgænger mellem begge sine Sønner. Prinds Christopher var ligeledes iført en prægtig Sørgedragt; men den unge Konge tildrog sig fornemmelig Alles Opmærksomhed. Han red en høi kul-

sort Hingst. Under den sorte Fløielskappe, der var prydet med Maarskind og gyldne Kroner, bar han en fuld ridderlig Staalrustning, ifølge Drost Peders og Ridder Jons forsigtige Raad. I hans lille Kronhjelm vaiede en Busk af Ravnefjær. Hans Hjelmdækkener vare blaae og forgyldte, og paa Armen bar han et lidet Skjold. Paa Skjoldet var der afbildet en Hjelm med to forgyldte Oxehorn, paa hvis yderste Bøininger tvende Paafuglehaler vare heftede. Den lille Konge var for sin Alders Skyld endnu ikke slagen til Ridder; men uagtet han allerede fra sit andet Aar havde hørt sig nævne med Kongenavnet, satte han dog langt større Pris paa at gjælde for en Ridder og vise sig i Vaaben. I denne barnlige Lyst til Ridderpomp havde han saaledes selv ladet det Skjold male, han nu førstegang lod sig offentlig see med. Han bar det med saa mandig og alvorlig en Mine, som om han med en forunderlig Tillid følte, at han nu var kaldet til at beskytte Land og Rige med sit Barneskjold.

Nærmest ved de kongelige Personer rede Markgreverne af Brandenborg tilligemed Hertug Valdemar og hans Drost. Efter dem fulgte Cantsleren, den lærde Mester Martinus, i sin geistlige Ordensdragt, tilligemed Hofmarsken, Rigets Hofmester, Undermarsken og alle Rigets Raader, paa den gamle Jon Litle nær, der havde været nødt til at blive tilbage paa Skanderborg, hvor der med Omhu sørgedes for hans Helbredelse. Dernæst fulgte de kongelige Drabanter og tolv Disksvende med Fakler. I Spidsen for Toget red Ridder Thorstensøn med en talrig Flok Landseknegte, og Drost Peder Hessel med Ridder Bent Rimaardsøn omsluttede Toget og de kongelige Personer paa begge Sider med deres troe, kjække Ryttere.

Toget drog langsomt og stille mod Viborg, som man efter adskillige Ophold først nærmede sig den næste Dags Aften.

I Viborg store Domkirke havde den myrdede Konges Lig siden St. Cæciliæ Nat staaet offentlig til Skue for Folket. Denne Aften var bestemt til Kongeligets Skrinlægning og Jordefærd.

Da Toget nærmede sig Viborg, begyndte først Mester Martinus at afbryde den lange, høitidelige Taushed, han paa hele Reisen havde iagttaget. Uagtet den dybe Sorg over Landets Ulykke, der nedbøiede ham, følte den lærde, fædrelandsksindede Herre dog her saa stor Lyst til at meddele sig, at han selv for et Øieblik forglemte den Mistanke, han hemmelig nærede til Hertug Valdemar, som Kongemordernes lønlige Hoved og Beskytter. De vare komne til at ride jævnsides, og Cantsleren henvendte sig til Hertugen med en antiqvarisk Bemærkning om den gamle Stad Viborgs Navn og dets Oprindelse, som han mente kunde udledes af en Dronning V e b e c a, eller af det gothiske Folk V i t i, eller maaske rettere af Stedets Høide og ældgamle Brug til Offringer, samt af den

hedenske Krigsafgud Vig, saa at Staden altsaa oprindelig havde hedt Vigbjerg.

„Meget muligt, Hr. Cantsler!“ — svarede Hertugen adspredt. — „Det maa I, som en lærd Mand, forstaae bedst.“

Cantsleren vedblev og nævnede endnu et Par Hypotheser om Odins Tilnavn Vigner og om Skjoldmøen Vebjorg, som nævnes i Stærkoddersangen om Bravallaslaget.

„Meget muligt, Hr. Cantsler!“ — sagde Hertugen fortrædelig. — „Jeg forstaaer mig ikke paa slige sprænglærde Ting og bekymrer mig ikke derom.“

„See vi hen paa Byens Vaaben“ — vedblev Cantsleren ivrig, uden at bemærke Hertugens Utaalmodighed — „saa kunde det maaske bestyrke deres Mening, der antage, at Byen først hed Vigletsborg, hvis vi antage de tvende Skikkelser i Vaabnet for Kong Viglet og hans Dronning. Nogle Lærde have derudi fundet Adam og Eva med Kundskabens dyre Træ paa Godt og Ondt imellem sig; men sammenligne vi det med Stadsseglet (sigillum Senatorum Vibergensis civitatis) saa opdage vi, at bemeldte Adam og Eva eller Kong Viglet og hans Dronning ere tvende virkelige Mandspersoner, en gammel og en ung, som unegtelig betegne tvende Dommere; og dette finder jeg særdeles klogt og rigtigt, at den unge Dommer har den gamle og erfarne ved Siden, ligesom vor unge Konge nu maa prise sig lykkelig i al sin Ulykke, at han dog har sin Faders gamle troe og prøvede Venner ved sin Side.“

„Eders Lærdom, værdige Hr. Cantsler! kan isærdeleshed være ham gavnlig“ — svarede Hertugen spottende. — „Og kunde I hjælpe ham til at udfinde den rette Oprindelse til Navnet Danmark, vilde det vist være ham en stor Hjælp til at styre Land og Rige viselig.“

„Udlede vi ikke vort kjære Fædrelands Navn af Danais, som den aqvitaniske Historieskriver Dudo mener, men af den gamle Kong Dan, som Fader Saxo antager“ — svarede Cantsleren rolig, uagtet han vel mærkede Spotten — „saa maa det vistnok kunne vække store, kongelige Tanker i vor unge Herres Sjæl, at han kan regne sin Byrd og Herkomst fra hin ældgamle Konge, der gav Folket og Landet Navn, og slig Kundskab er ingenlunde at ringeagte.“ Han taug nu noget utilfreds og faldt i dybe Tanker; derpaa nikkede han, som han selv billigede en Tanke, der var falden ham ind.

„Naar jeg seer denne store, skjønne Stad med sine høie Volde“ — begyndte han nu Samtalen igjen — „da bestyrkes mit Haab til den almægtige Gud, at han fremdeles vil holde sin Haand over Folket og dets retmæssige Konge. Herfra udbredtes Christendommens store Lys over Folket ved den hellige Biskop Popos naaderige Jertegn. Paa Dannerlyngen hist bleve vore gamle Konger hyldede. Her fandt den hellige Martyr Kong Knud trofast Bistand af de brave Viborgere mod Landsforrædere og Oprørere. Her blev den store Kong

Valdemar først udraabt til Konge, og her fandt han Hjælp og Tilflugt hos de troe Borgere efter det forræderske og himmelraabende roskildske Blodbad. Ak, og her blev, for tre og tredive Aar siden, den samme ulykkelige Konge hyldet, som et uskyldigt Barn, hvis blodige Lig vi nu skal see og bringe til Hvile. Forbandet være hans Mordere og de, der har anstiftet denne Ulykke! — Gid de vare tilstede midt iblandt os, at vor myrdede Herre og Konge kunde opslaae sine brustne Øine imod dem og vise os dem!“

Med disse Ord betragtede han Hertugen nøie. Det begyndte at mørknes; men han syntes dog tydelig at see en urolig Bevægelse i hans Ansigt. „Deler I ikke dette mit Ønske? høibaarne Herre!“ — spurgte han — „og troer I, Nogen af Kongemorderne eller nogen Medskyldig i saa gruelig en Ugjerning kunde være saa fræk og gudsforgaaen, at han ikke maatte blegne og røbe sin Brøde for sin myrdede Konges Aasyn?“

Hertugen tumlede sin Hest, og først da han havde bragt den i et roligt Skridt igjen, gav han Cantsleren Svar paa hint Spørgsmaal, dog uden at vende sit Ansigt imod ham. „I duer ikke til Inqvisitor, Hr. Cantsler!“ — svarede han rask — „hvis I troer paa den Maade at komme paa Spor efter Forbryderne. Det maa I lade mig om, ærværdige Herre! jeg søger dem allevegne; men her venter jeg mindst at træffe dem; de formastelige Mordere vil vist vogte sig for at komme hid ved slig Leilighed, hvor de saa let kunde røbes. At Marsk Stig er Hovedmanden, veed vi jo. Vilde vi ansee alle de Mennesker for deelagtige i saa gruelig en Handling, som her blegne eller bevæges ved denne sørgelige Fest“ — vedblev han — „saa maatte vi vel først fordømme os selv med alle Landets og Kongehusets hengivneste Venner; thi hvo kan blot tænke paa saa forfærdelig en Handling, uden at bevæges og oprøres? Da jeg og Markgreverne hørte det første Rygte derom hos Grev Gerhard i Kiel, blev det fast sort for vore Øine. Den forvovne Marsk har sagtens Medskyldige. — Jeg har sendt Speidere rundt om i Landet. Kan I opdage Morderne før jeg, Hr. Cantsler! vil jeg vide Jer Tak. Som vor unge Konges næste Frænde og naturlige Værge, anseer jeg mig nærmest forpligtet til at forfølge dem.“

Den lærde Cantsler taug og faldt i dybe Tanker.

Nu laae Byen tydelig for dem med sine mangfoldige Kirker og Kapeller, hvorfra over tyve høie Taarne og Spir ragede i Veiret.

„Hør, nu ringer alt Ligklokken fra Spiret paa vor Frue Kirke!“ — sagde den alvorlige Cantsler. — „Nu vil det snart ringe saaledes fra alle Kirketaarne i Danmark, og mener I da ikke, høibaarne Herre! det vil ringe som med Dommedagsklokker for Mordernes Øren, hvor de saa ere?“ Som han saaledes talede, fordobledes Ligklokkeklangen; den blev

stærkere og stærkere og lød snart fra alle de tyve Kirketaarne i Staden og fra alle Landsbykirker i Omegnen. Mørket var faldet paa, og Disksvendenes Fakler oplyste Sørgetoget. Hertug Valdemars Hest tumlede sig vild mellem de gnistrende Fakler og syntes at være bleven sky over Klokkeklangen.

„Nei, hør engang til den lille Klokke paa Graabrødre-Kirkens Gavl hist bag Domkirken — hvor den klinger klart og fint fremfor alle de andre, skjøndt den intet Taarn har at klinge i!“ — sagde nu Mester Martinus til Hertugen, som var ophidset af at styre den vilde Ganger. — „De arme Graabrødre!“ — vedblev Cantsleren — „de ringe ret ivrigt iaften; de vil maaske lade os vide, at de ingen Deel havde i, hvad deres Kapper maatte skjule i Finnerup Lade.“

Hertugen svarede ikke, men vendte sig til sin Drost. „Komme vi ikke ind ad St. Mogens Port?“ — spurgte han i ligegyldig Tone.

„Nei, høibaarne Herre! den kommer man ind ad fra Aalborgveien“ — svarede Ridder Abildgaard — „her har vi jo Søen og Borrevold paa Høire; vi maae ind ad St. Michels Port og gjennem St. Michels Gade til Domkirken.“

„Du har Ret, Tuko! den fordømte Larm har fortumlet mig. Er det ikke St. Mogens Port, man har det dumme Eventyr om?“

„Jo, rigtig, Herre!“ — svarede Ridderen og loe — „om Kobberhesten, der skal klinge under Jorden, hvergang vi faae Krig i Landet. Den Snak hørte jeg i Sløikjolen af min Amme.“

„Den skjulte Hest under St. Mogens Port er Stadens Palladium fra de ældste Tider, mine Herrer!“ — tog Mester Martinus alvorlig Ordet. — „Man siger, ingen Forræder og Fædrelandets Fjende har hørt den klinge og overlevet det.“

„Det var som Pokker!“ — sagde Ridder Abildgaard med tvungen Lystighed. — „Det er Skade, den gode St. Mikkel ikke ogsaa har slig en Mirakkelhest under sin Port: saa kunde vi dog nu strax faae sikkert Beviis for, om vi Alle ere ligesaa gode Patrioter som vor lærde Cantsler.“

„Den hellige Michael varsler ikke“ — svarede Cantsleren — „han slynger Flammesværdet mod de Fordømte. — Det er hans Billede, I see hist over Porten, mine Herrer!“

Toget drog nu allerede ind ad den hvælvede Port, og Faklerne oplyste en ridderlig Malmstøtte, der stod over Porten med Foden paa en Drage og et langt, flammedannet Sværd i Haanden. Sværdet var lueforgyldt og blinkede just stærkt i Fakkelskinnet over Hertugens Hoved. Han saae derop, og det var ham som Støtten bevægede sig og blev dobbelt. Han sporede sin Hest og foer ind i Portens mørke Hvælving.

„Vidste jeg ikke, det var en Malmstøtte“ — hviskede han til sin Drost — „vilde jeg svoret, den var levende og havde Marsk Stig til Skygge.“

Toget drog nu langsomt gjennem den brede St. Michelsgade

til Domkirken. Der var Lys i alle Vinduer, og Gaderne vare opfyldte med Mennesker af alle Folkeklasser; men der herskede en Stilhed, som det var livløse Skikkelser, der betragtede Sørgetoget. Man nærmede sig den store oplyste Kirke, hvis mægtige Malmklokker med deres dybe, hule Klang overdøvede alle de andre. Paa den store Plads omkring Kirken steg Sørgeskaren af Hestene udenfor Domhuset, og nu bevægede Toget sig i samme Orden, som det var kommet, men tilfods, over en Vei af sort Klæde, op imod den aabnede Kirkeport.

Kirken stod endnu høi og majestætisk med sine tvende Spir og sine fire prægtige Kapeller, saaledes som den i det tolvte Aarhundrede var udvidet af Kong Niels og fuldført af Biskop Nicolaus. Man traadte ind i Kirken og drog gjennem Hovedgangen forbi alle fire Kapeller, hvori der brændte Lys paa fjorten Altere. Stadens Skytshelgen St. Kields Kapel, paa venstre Haand ved Kirkens nordlige Side, var især deleshed prægtig oplyst; der brændte bestandig Lys Nat og Dag under St. Kields forgyldte Ark, der hang i lueforgyldte Lænker under Hvælvingen, og her saae man i Forbigaaende den myrdede Svend Grathes Ligkiste. Toget standsede, og de Sidste af Følget vare endnu ikke komne ind ad Kirkeporten, da de Forreste stode ved Høialteret. Af tolv store Voxlys oplystes her den myrdede Konges Vaaben, med de to Løver og de tvende Kroner, der var halv skjult af et langt sort Sørgeflor; her stod Kannikcollegiets Præpositus i sin Ordensdragt med tvende andre Prælater, en Archidiaconus, en Cantor og tolv Kanniker. Med Fakler i Hænderne sang de et høitideligt Reqviem over en stor, med Bly overtrukken Egekiste, hvorover der paa Laaget laae Kong Erik Christophersøns store Sværd, ved Siden af en Sølvæske med Sacramentet, som skulde følge ham i Graven, da han ikke havde kunnet nyde det før sin bratte og voldsomme Død. Paa Æsken stod den latinske Indskrift: „Panis adest veræ domini sponsalia vitæ.“*)

Da Sjælemessen var sjungen og Kannikcollegiets Præpositus havde holdt en kort Tale, opløftede han Kistelaaget og lagde Æsken med Sacramentet mellem Ligets foldede Hænder. Enhver, som vilde see det kongelige Lig, kunde nu træde til. Kun Faa traadte saa nær, at de kunde see det; blandt dem var den unge Kong Erik; han bøiede sig stille over sin Faders Lig, lagde sin Haand paa hans blodige Bryst og sagde et Par Ord, som Ingen hørte; derpaa traadte han tilbage og skjulte sit grædende Ansigt i sin Sørgekappe. Da ingen Flere nærmede sig for at see Liget, tillukkede Prælaten atter Kistelaaget og lagde Sværdet derover igjen; derpaa opløftede Kannikerne Kisten og bare den i Spidsen for Sørgetoget om bag Høialteret, hvor de hensatte den i en hvælvet og en Alen over Jorden ophøiet Grav, medens der fra den under-

---

*) Her er det sande Livs Brød, Herrens Fæstensgave.

jordiske Krypkirke ligeunder Graven lød en dyb, høitidelig Sørgesang. Nu kastede Prælaten tre Skuffer Sand paa Kisten og fremsagde med høi Røst den christne Kirkes sædvanlige Begravelsesformel. Derpaa forkyndte han for Folket, at den forraadte og myrdede Konge fem Aar før sin bratte Død, ligesom dreven af en vidunderlig Spaadomsaand, havde skjenket Gods og Sjælegave til denne Domkirke, for at der her skulde holdes Messer og Vigilier for hans Sjæl til den yderste Dag. „Den Sørgesang, her nu toner, skal aldrig forstumme!“ — sagde han: — „hver Nat skal Vaadesangen her opstige fra Jordens Dyb til den Almægtiges Throne! Vi skal Dag og Nat her bede for vor myrdede Konges Sjæl og paakalde Kongernes Konge, at Kong Erik Christophersøn maa være den sidste danske Konge, der falder for Forræderes og Morderes Haand! Herren forbarme sig over sin Salvedes Sjæl! — Ve, Ve over Kongemorderne!“

Dette Veraab gjentoges af alle Kannikerne og af Mange blandt Følget, hvoriblandt den unge Kong Eriks Stemme lød med en Kraft, som forbausede; og tre Gange gjentoges Veraabet af det usynlige Sørgechor i den underjordiske Kirke under Graven.

Mester Martinus betragtede under hele Høitideligheden alle Ansigter omkring sig med et skarpt forskende Blik, medens han selv var inderlig bevæget og holdt de foldede Hænder mod sit Bryst. Han saae dyb Bevægelse i Nogles Aasyn; men Mange stode kolde og ligegyldige, og selv i Nogles Miner saae han en hoverende Trods, som forfærdede ham. Hertugen og hans Drost vendte deres Ansigter fra ham og syntes at have deres Opmærksomhed henvendt paa St. Kields Kapel. Men da Sangen fra Kryptkirken lød under deres Fødder og det dybe Veraab gjennemtonede Kirkens Hvælvinger, støttede Hertugen sig ved sit Sværd og foer med Haanden til Panden, medens Ridder Abildgaard hastig hviskede ham et Ord i Øret. I samme Øieblik hørtes der et dæmpet Skrig, og der opstod et Øiebliks Uro mellem Folket ved Kirkeporten, hvor man bar et Menneske ud, der var falden i Afmagt.

Nu gik Sørgetoget langsomt ud af Kirken. Drost Peder havde under Begravelses-Høitideligheden staaet stille ved en Pille ved Choret, med Hænderne foldede om Heftet paa sit blottede Sværd, som han holdt med Spidsen i Veiret, ligesom naar Evangeliet læstes; i denne ridderlige Andagtsstilling, som betegnede, at Ridderen var beredt til at beskytte den sande hellige Tro, havde han lønlig bedet for sin myrdede Konges Sjæl, saavelsom for Danmarks og den unge Konges Fremtid. Da Toget gik tilbage fra Kirken, bemærkede han en høi, kvindelig Skikkelse, der, i simpel sort Borgerpigedragt og med en sort Hoveddug over Ansigtet, laae knælende med foldede Hænder nær ved Høialteret, hvor hun med heftig Andagt syntes at bede, uden at bemærke hvad der foregik omkring hende. Den

skjønne, ædle Skikkelse erindrede ham om den af alle danske Kvinder, der var ham kjærest, og uagtet den borgerlige Dragt og det Usandsynlige i, at Jomfru Inge her kunde være tilstede, blev han dog staaende, som hensjunken i Drømme. Han bemærkede først, at Sørgetoget havde forladt Kirken og Alterlysene vare slukte, da den høie Borgerpige ogsaa reiste sig for at gaae. Han stødte Sværdet i Skeden og traadte hende langsomt imøde. Da han stod ligefor hende i den øde Kirkegang, der endnu kun svagt oplystes af Lysene fra St. Kields Kapel, gjorde hun en Bevægelse, som hun ved dette Møde var bleven forbauset og vilde undvige ham.

„Inge, ædle Jomfru Inge! er det Eder“ — sagde han — „o! saa undvig mig ikke, men sig mig hvad vigtig Grund der bringer Eder hid! — Skulde vore Bønner her forene sig mellem Kongegraven og Guds Alter paa denne Fædrelandets store Sørgedag!“

„Drost Peder Hessel!“ — svarede den høie Jomfru og blev staaende — „her maatte vi da mødes — maaske for sidste Gang i denne Verden! — Velan! jeg vil ikke skjule mit Aasyn for Eder: I kan ikke miskjende mig, om jeg end i denne Stund er Jer en Gaade.“ Hun slog Hoveddugen tilside, og han saae — hvad allerede den kjære, velbekjendte Stemme havde sagt ham: den kjække Jomfru Inge stod for ham. Hun betragtede ham med et Aasyn, hvori en stille, dyb Kummer var afpræget; men dette Udtryk var dog mildnet af et fromt, tillidsfuldt Blik og af en rolig Mine, der forkyndte en fast og mægtig Villie.

„For Gud i Himlens Skyld! hvad er der hændet Eder?“ — udbrød Drost Peder forfærdet. — „For sidste Gang seer jeg Eder, siger I? — Hvad har I for? ædle Jomfru Inge! hvad gjør I her ene? hvor er eders Fader?“

„Spørg ikke, Drost Peder! jeg kan, jeg tør ikke svare Eder. Giv mig eders ridderlige Æresord paa, at I ikke vil følge mig ti Skridt fra dette hellige Sted og ikke udforske mine Veie i de første fire og tyve Timer!“

„Min Gud! hvor kan I troe — skulde jeg forfølge Eder?“

„Husk paa hvem jeg er! og I vil forstaae mig. Saameget kan jeg kun sige Eder: jeg opfylder en tung, men nødvendig Pligt. Jeg forlader dette ulykkelige Land. Gud veed, naar jeg seer det igjen; men her er mit Hjerte og min Sjæl dog kun hjemme. Endnu Eet maa jeg sige Eder“ — vedblev hun med bævende Stemme — „til min egen Retfærdiggjørelse og til eders Beroligelse maa jeg sige Eder det — at det er Sandhed maa I troe paa mit Ord: min ulykkelige Fader var paa Flynderborg St. Cæciliæ Nat.“

Drost Peder saae hvad dette Ord kostede hende at udsige; han hørte det med Gru over den skrækkelige Tanke, det skjulte, men tillige med en Yttring af Glæde. — „Den forbarmende Gud være priset!“ — udbrød han. — „Modtag mit

Ridderord, ædle Jomfru Inge! hvorhen I farer, følger min hele Sjæl Eder; men mit Øie skal ikke udspeide eders Veie, hvo der saa følger Eder. — Vi staae her paa en underlig Skillevei" — vedblev han dybt bevæget — „og jeg seer vel, vi maae adskilles for en Tid; men, ved den Gud og Frelser, for hvis Aasyn vi her staae! jeg opgiver ikke Haabet om at gjensee Eder. I var min Barndomsbrud, Jomfru Inge! Vore Engle for Guds Throne har forenet vore Barnesjæle, før de saae og kjendte hinanden. — Kan eller vil I ikke vorde min virkelige Brud engang, naar Jordrystelsen ophører, der nu adskiller os, og naar Danmarks Throne atter staaer fast — nu, saa lover jeg Gud og alle Hellige, at Drost Peder Hessel skal gaae som en eenlig Svend i sin Grav, men aldrig glemme sin Barndomsbrud. Svar mig ikke, ædle, høihjertede Inge! knus ikke med et Ord mit Livs skjønneste Haab! — Jeg har en vigtig Gjerning at udøve i Verden; jeg føler, Gud være lovet, Mod og Kraft til at fuldende den tro, ogsaa med det største Savn — men med Eder bortfarer Blomstret af mit Liv, og den umodne Frugt staaer kold og prydløs tilbage. Betag mig ikke mit skjønne Haab! men kan I oplive det med et Ord, o! saa gjør det! sig det mægtige Ord! og mit Mod skal være tifold stort og min Kraft tifold stærk og freidig til at udføre den Tanke, hvori vore Sjæle dog først ere mødtes. — Inge, kjæreste Inge! kunde du elske mig engang?" Med disse Ord greb han hendes Haand og betragtede hende med et Blik, hvoraf den mægtigste Kjærlighed udtindrede.

Hun drog ikke Haanden tilbage. „Jeg kan det, min Barndomsbrudgom!" — svarede hun inderlig bevæget — „ja, hvad Meer er, jeg kan elske dig saa høit, at jeg, selv uden at see dig meer med disse Øine, kan bevare dit Billede i min Sjæl til vi mødes i det større Fædreland, hvor der ingen Strid og Forblindelse hersker, og hvor ingen Magt kan adskille de Forenede. — Men jeg er Datter, Drost Peder!" — vedblev hun og traadte tilbage — „jeg er en ulykkelig Datter. — I maa — I maa være en Fjende af den Mand, der gav mig Livet. — Gjør i Guds Navn hvad I maa og bør! Lad ingen Tanke paa mig lede eders Øie fra Sandhed og Ret! — Lad den Almægtige raade for, om vi skal sees meer i denne Verden eller ikke!"

„Det skal, det maa skee, ædle, kjæreste Inge! den forbarmende Gud vil ikke adskille os!"

„Det veed Ingen, uden han, der veed Alt. Farvel, min Barndomsbrudgom, farvel! — Gud og alle hans Hellige være med dig og Fædrelandet! Den store Forbarmer være os Alle naadig! Farvel!" —

Med disse Ord skjulte hun sit Ansigt i sit Slør og var forsvunden i den dunkle Kirkegang.

Drost Peder vovede ikke at følge hende. Han stod som fastnaglet til Kirkegulvet, og det var ham som den mørke, for-

»Ha! Marsk Stig, Kongemorder!« — raabte Drost Peder og uddrog sit Sværd. —

færdelige Aand, der foer over Fædrelandet, nu ogsaa havde bortrevet al Lyst og Glæde af hans Liv; men han følte dog tillige med en besynderlig vemodig Glæde, at denne Afskedsstund havde viist ham Glimtet af en Salighed, som ingen Skilsmisse og ingen Verdens Magt kunde berøve ham. Han havde staaet en Tidlang og stirret paa en Ligsteen paa Kirkegulvet; nu hævede han sit Hoved mod den Korsfæstedes Billede over Chorsdøren, og det var ham som det nedbøiede Frelserhoved skinnede forklaret i Lysstraalerne fra St. Kields Kapel. Da følte han et mægtigt Slag paa sin venstre Skulder, som af en Jernhaand; han vendte sig om mod det oplyste Gravkapel, og en høi, jernpantsret Mand stod med lukket Hjelmgitter for ham.

„Vi mødes, Drost Peder Hessel! vi mødes!“ — lød en dyb og mægtig Stemme i hans Øren. „Er I den Ridder, der er sat til Vagt ved Barnethronen — nu vel, forsvar den da, om I kan! I har seet den Mand, der svor at styrte den eller lade sit Liv.“

„Ha! Marsk Stig, Kongemorder!“ — raabte Drost Peder og uddrog sit Sværd; men i samme Øieblik udsluktes paa een Gang alle Lysene i St. Kields Kapel, som ene havde oplyst Kirken. Den mægtige Kæmpeskikkelse var forsvunden, og Drost Peder ravede ene om, med sit dragne Sværd, blandt Gravene i den bælgmørke Kirke.

ERIK MENVEDS BARNDOM

TREDIE DEL

1. KAPITEL.

En halv Time efter at Jomfru Inge, ved den myrdede Konges Begravelse, havde talt med Drost Peder i Viborg Domkirke, drog hun med sin Fader i borgerlig Forklædning ud af St. Mogens Port. Mange Reisende droge samme Vei; men før Midnat bleve alle Stadens Porte, paa den unge Konges Befaling, spærrede. Hertug Valdemar og Ridder Abildgaard vare fulgte med Sørgetoget fra Kirken. Det gamle Slot Borrevold var indrettet til det kongelige Herskabs og dets Følges Modtagelse. Dronningen og den unge Konge holdt sildigt ud paa Natten et hemmeligt Raad for lukte Døre med Markgreverne af Brandenborg, Cantsler Martinus og Drost Peder, der var ilet fra Kirken og havde bragt den vigtige Efterretning, at Marsk Stig var selv i Viborg og formodentlig havde været tilstede i Kirken ved Begravelsen. De alvorligste Forsigtighedsregler vare tagne. Adgangen til de kongelige Gemakker paa Borrevold blev bevogtet af Ridder Thorstensøn og Benedict Rimaardsøn med de kongelige Drabanter. Pantsrede Ryttere og Landseknegte opfyldte alle Gange paa Slottet. Viborgs troe Borgerskab var bragt i Vaaben, og efter Cantslerens Raad blev der paa den unge Konges Befaling strax anstillet en streng Husundersøgelse i hele Staden, hvor enhver mistænkelig Person blev greben og fængslet.

Det var over Midnat. Hertug Valdemar gik urolig frem og tilbage i sit Sovegemak i den østlige Fløi af Slottet, som vendte ud til Viborg Sø. Reisen og den frygtelige Begravelse havde angrebet ham voldsomt. Cantslerens Yttringer paa Veien til Staden og hans forskende Blik i Kirken havde sat Hertugen i en Uro, som han forgjeves søgte at bekæmpe. Denne Stemning forøgedes endnu mere ved de alvorlige Foranstaltninger paa Slottet, som ikke undgik hans Opmærksomhed. Overalt hørte han Fodtrin af bevæbnede Krigere, saavel i Slotsgaarden som paa Gangen uden for hans Gemakker. Skjøndt saavel han som hans Drost bleve opvartede med den største Opmærksomhed og med kongelig Pragt, forekom det ham dog, som ethvert af hans Skridt blev bevogtet, og den stærke Æresvagt, man havde sat for hans Dør, behagede ham ikke. Han havde sendt Tuko Abildgaard ud i Staden, for at bringe ham Underretning om hvad den megen Vaabenlarm paa Gaderne betydede. Ridder Abildgaard havde været over en

Time borte og var endnu ikke kommen tilbage. Endelig aabnedes Døren, og den unge Herre traadte forpustet ind.

„Nu, hvad har man for? — „spurgte Hertugen — „er hele Byen i Oprør?“

„Det just ikke; men her seer betænkeligt ud!“ — svarede Ridder Abildgaard urolig. — „Man søger Marsken og hans Venner allevegne. Jeg er tre Gange bleven anholdt, og eders Navn var neppe mægtigt nok til at befrie mig.“

„Har man grebet Marsken?“ — spurgte Hertugen hastig.

„Nei, min Hertug! man siger nu, han var ude af Byen, inden Portene bleve spærrede. Den Mand veed nok hvad han gjør; men hvad han vilde her idag, kan jeg dog ikke begribe.“

„Det er let at forstaae!“ — svarede Hertugen. — „At vide Folkets Stemning maa være ham vigtigt. Stor Sorg og Jamren mærkede jeg ikke; jeg saae hverken Bonde eller Borger i Følget.“

„Men nu har Vinden vendt sig, Herre! Synet af Dronningen og den unge Konge har omstemt Hoben. Nu skulde I høre hvor de brumme mod den dristige Marsk og hans Venner, og hvor de beklage og rose den døde Konge, de blødhjertede Narre! Nu skal vi see, Reimar von Zweter og de andre tydske Poeter dog faae Ret, og Erik Glipping bliver en stor Mand i sin Grav. Saaledes gaaer det altid hertillands: naar det vilde Dyr, som Alle forfulgte, endelig er fældet, saa staae hans værste Fjender selv som Kjærlinger og jamre over Uhyret, ligesom han dog havde lidt skammelig Uret, og saa beundre de ham for de mægtige Kløer, der ikke længer kan sønderrive dem. Den befippede Vendekaabe, Ridder Lave fra Flynderborg, skal have været her med Marsken; han har faaet Kvalme i Kirken, siger man, og skal have teet sig som en gal Mand under Begravelsen. Han er til Lykke forsvunden. Fik man ham fat, var han istand til at røbe os Alle.“

„Os?“ — gjentog Hertugen og forandrede pludselig den fortrolige Tone til en kold og stolt Herskertone — „husk paa hvem du taler med, Tuko! hvad har jeg med de Sammensvorne at skaffe? Sørg du kun for dig selv! — Hvad har du isinde? Efter hvad du har yttret, vil jeg nu raade dig at sørge for din Sikkerhed. Stol ikke paa mit Navn! Kan du ikke, som jeg, vaske dine Hænder og sværge paa, at du ingen Deel har i hvad der er skeet — saa kan jeg ikke hjælpe dig. Jeg bliver nu her hos den unge Konge, som hans nærmeste Frænde og Beskytter. Med Marsk Stig og hans Haandlangere har jeg Intet at skaffe. Den sidste Sammensværgelse paa Møllerup, man allerede taler om, som en bekjendt Sag, og nævner dig som Medvider i — den veed jeg Intet om og vil Intet vide om.“

„Men, naadigste Herre!“ — svarede Ridder Abildgaard forbauset — „I havde dog Intet derimod, da I gav mig Orlov

til Reisen, og skjøndt I ikke udtrykkelig gav mig noget Budskab med, forstode vi dog hinanden ret godt. Hvad jeg lovede i eders Navn, har jeg aldrig tvivlet paa, I jo vilde holde“ — —

„Hvad du har lovet, maa du selv see til hvorledes du holder! Jeg har Intet lovet, som jeg jo ikke tør sige al Verden. Hvad jeg lovede og tilsvor den afdøde Konge, ved Forliget paa Sjøborg, har jeg bogstavelig holdt. Jeg har intet Skridt foretaget mod Riget og Kronen siden hin Time; og dog har man ingen Tillid her til mig. Her maa jeg nøies med ærbødige Tjenere og en alt for rundelig Æresvagt, medens Markgreverne og Drost Hessel stedes til det hemmelige Raad. Men jeg skal snart vise de gode Herrer hvem der nu efter Landsloven er Kongens Formynder og Rigets Forstander! Jeg skal vise de dumdristige Oprørere, at jeg ikke er den Mand, som mod Ed og Pligt beskytter Majestætsforbrydere og Kongemordere!“

Ridder Abildgaard stod som lynslagen. „Min ædle Hertug!“ — sagde han — „I spøger dog vel? I slaaer dog ikke i Nøden Haanden af eders fortroligste Ven, der for eders Skyld har sat sit Liv i Vove? Mig, som tro deelte Fængsel og Nød med Eder, bruger I dog ikke til et Redskab for eders store Planer, et Dolkeskaft, som I ubekymret lader sønderknuses, naar I ikke behøver det meer? Er det Fyrstevenskab, nu ja, saa var jeg den dummeste Djævel i Verden, da jeg troede paa Høimod og Ædelmod under Purpuret.“

„Tuko!“ — svarede Hertugen med et Udtryk af flygtig Bevægelse og med et stolt, mægtigt Herskerblik — „bland ikke dine borgerlige Begreber om Venskab og Ædelmodighed. i den store Tankekjæde, som binder mit Fyrste-Liv til Danmarks Throne! Har du siden min Barndom været min Fortrolige og forstaaer endnu ikke at skille Tanken fra Ordet? Troer du, denne Haand nogensinde, lav og nedrig, kan knuse den troe, virksomme Barndomsven, der talte og handlede, hvor jeg maatte tie og sove? Lær at agte din fyrstelige Herre! han ophører ikke at være din Ven, hvor streng en Fjende han end af høiere Grunde nu maa synes dig at være. Har du med mig erkjendt hvad det betyder, at leve for en stor og mægtig Id. saa veed du ogsaa, at alle de smaalige, borgerlige Dyder, som man kalder Venskab, Troskab, Taknemmelighed og jeg veed ikke hvad — dog igrunden ere pyntede Dukker, som kun Barnet i Aand og Statskonst holder i Ære, men som den myndige Herskeraand ikke gruer for tilsyneladende at sønderbryde, naar han af Barnedukkernes opløste Masser kan danne sig en Form for det store Tankebillede, han lever og virker for. Forstaaer du mig, Tuko! saa viis mig nu, at du erkjender og agter den mægtige Aand, du sluttede dig til i dens Udvikling, og som du engang skal staae ved Siden, naar jeg har naaet mit Maal, og du har været stærk nok til at følge min Flugt! — Fly! — fly i denne Nat! anklag dig selv ved

din Flugt! og røb hvad du ikke længer med Nytte kan skjule! Jeg dømmer dig med alle de Skyldige fredløs — jeg forfølger dig, streng og mægtig, saasnart jeg nødes dertil, som Kongens Formynder og dette Riges Forstander. Men er der en stor Aand i dig, som jeg troede, saa hader og miskjender du mig ikke derfor; og naar Forfølgelsens Tid er forbi, da skal du see, at Hertug Valdemar ikke var en egennyttig og troløs Ven, og at du ikke var en lettroende Daare, da du troede paa Høimod og Ædelmod under Purpuret!"

„Nu forstaaer jeg Eder, ædle Herre! og jeg beundrer Eder" — svarede den listige Ridder og bukkede dybt — „skjøndt jeg nu maa flye Eder som en frygtelig Dommer. Hvad jeg har øvet i Løndom for Eder skal ingen Skygge kaste paa eders Glorie. I staaer ren og høi ved Barnethronen og kan uden at blues fordømme eders Venner. Velan! jeg flyer — hvorhen tør jeg ikke sige Eder, men hvor der sidder en mægtig Beskytter af Marsk Stig paa en Throne i Norden, der er Plads i Nøden til hans forfulgte Venner. Lev vel, ædle Hertug! eders Drost skal paa Øieblikket forsvinde. Skaan ikke den forstokkede Synder i tilbørlig Frastand! men husk dog paa, at vi Alle ere Syndere, og lad Naade gaae for Ret, naar Absolutionens Tid er kommen!"

Med disse Ord gik han ind i et Sideværelse og kom strax efter tilbage, forklædt som en ret vakker Fadeburspige. Han neiede for Hertugen og efterabede pudseerlig en saadan Piges undseelige Adfærd. „Dyrebareste Herre!" — sagde han med jydsk Bondepigestemme — „jeg er et uskyldigt, blufærdigt bitte Pigebarn; jeg veed, saa Marre, slet ikke hvorledes jeg er kommen her ind til saa fornem en ung Herre. Skaan min Dyd og Ære, og lad mig slippe ud fra dette farlige Sted, uden at den ugudelige Verdens Børn skal troe noget Ondt om mig! At I er en farlig Herre for mig og mine Lige, er bekjendt nok, og eders Æresvagt vil vist ikke forundre sig over, at jeg skjuler mit blufærdige Ansigt for dem. Tak, allersomnaadigste Herre! fordi I var saa huld og naadig! For eders Skyld maa jeg nu skjule mig for Verdens Øine en Tidlang, og I tør ikke lade som I kjender mig; men jeg skal sørge trolig for hvad Eders er, og I vil vist heller ikke slaae Haanden af eders ydmyge Tjenerinde."

„Gjæk, som du er! er det nu Tid at fjase?" — sagde Hertugen og aabnede Døren til Gangen — „God Nat, mit Barn!" — sagde han derpaa saa høit, at Vagten kunde høre det, idet han klappede den forklædte Fadeburspige paa Kinden i den aabne Dør. — „Løb nu kun din Vei! disse brave Krigsmænd gjøre dig ingen Fortræd. Pas paa, at du en anden Gang ikke gaaer i Giftetanker og tager feil af Fadeburet og Riddernes Lønkamre!"

De barske Landseknegte udenfor Døren smidskede i Skæg-

get og lode uden Mistanke den temmelig høie Fadeburspige smutte dem forbi.

Hertugen lukkede Døren og kastede sig mørk og tankefuld paa en Stol.

„Flyv, elendige Spasfugl!“ — mumlede han — „see du nu til, hvor du finder en Rede! uden svedne Vinger slipper du neppe.“

Han gik kort efter urolig til Vinduet og syntes at høre Nogen skrige. — „Grib hende! det er en formummet Forræder!“ — raabte en barsk Stemme paa Gaden, og der blev stor Skrigen og Tummel, som dog snart tabte sig i andre Gader.

Det var som Afskeden med den fortrolige Ungdomsven og Frygt for hans Skjæbne havde stemt Hertugen vemodig; men det varede ikke længe. „Hm!“ — sagde han ved sig selv og gik med stolte Skridt hen ad Gulvet — „naar de gamle Helte bandt Ild under Svalevinger for at indtage en Stad, hvad bekymrede de sig da om Smaafuglenes Piben?“ Han kastede sig atter paa Stolen og faldt i dybe Tanker. Siden Hertugens Fangenskab paa Sjøborg, hvor han ofte i sine mørke Grublerier havde underholdt sig hele Nætter med sin Lighane og med sin døde Frænde, der ligesom gav ham Svar fra de beskrevne Fængselsmure, talte han ofte halv høit i sit Lønkammer, og det Rygte gik blandt menig Mand, at Hertugen stod i Forbund med mægtige Aander. „Saavidt kom jeg!“ — vedblev han i sin mørke Grublen. — „Det første store Trin er besteget — der skal Mod til at træde derpaa — det er blodigt og glat — hm! — men jeg rørte ingen Haand — der kom intet Ord over min Læbe — jeg staaer der, ren og fri — hvo kan anklage mig? — Det næste Trin er en Umyndig. — Ogsaa det Skridt maa gjøres — men uden Brøde! — En deilig Haand skal lede mig over ham! — Den er kold; den maa opvarmes! Det koster mig en from Sjæl! — Ha, en Elskovsdrøm skal ikke standse mig paa Veien. Frem! frem! — og da — da skal Ingen sige: see! Kong Abel gaaer igjen i sin Sønnesøn“ — —

Da Hertug Valdemar næste Formiddag traadte ud af sine Gemakker for at fremstille sig for det kongelige Herskab, bøiede Æresvagten ærbødig Landserne for ham. Dronningen og den unge Konge modtoge ham med en Opmærksomhed, som overraskede ham. Drost Peder hilsede ham vel koldt, men med udmærket Høflighed, og Hertugen formodede, det hemmelige Raad var blevet enigt om at indrømme ham den hele Magt og Myndighed, man ikke kunde negte ham, uden at overtræde Landsloven og vække en farlig og mægtig Fjende, der i aabenbar Forbindelse med de Sammensvorne let kunde omstyrte den endnu svagt befæstede Throne.

Følelsen af den Magt, man her ikke kunde negte ham, og Overbeviisningen om, at han allerede hemmelig var fryg-

tet, hvor hans Myndighed dog endnu ikke var offentlig erkjendt, gav ham en Kiækhed og hartad kongelig Værdighed i Miner og Adfærd, der ikke klædte ham ilde. Han nærmede sig Dronningen med en saadan Frihed og Lethed, som om dette Forhold ikke var ham nyt, men som han allerede længe havde været hendes Raadgiver og den unge Konges Værge. Han talte om Rigets betænkelige Tilstand og hvad der nu var at foretage, med Klogskab og Iver, men tillige med en afgjort Medregent-Mine. Dog denne Adfærd var ledsaget af saamegen ridderlig Artighed og ærbødig Erkjendelse af Dronningens vigtige Indflydelse, som Kongemoder, at den stolte skjønne Dronning Agnes umuligt kunde støde sig derover. Hun syntes allerede at være stemt gunstigere for Hertugen af hendes Brødre, og hun maatte nu beundre den Finhed, hvormed han hævdede sine Fordringer, uden i mindste Maade at synes anmassende eller paatrængende.

Den Tvang, der i Begyndelsen af denne Samtale synlig sporedes i Dronningens Adfærd, forsvandt efterhaanden, og Drost Peder bemærkede med Uro, hvorledes Hertugen ved sine fine Smigrerier og ved sine heftige Yttringer mod de Sammensvorne syntes at betage Dronningen enhver Mistanke om hans Forhold til hendes og Rigets Fjender.

„Det er en gruelig Sammensværgelse!“ — sagde nu Hertugen ivrig. — „Mange af Landets vigtigste Mænd synes deelagtige deri. En streng Undersøgelse bliver nødvendig, at de Skyldige kan opdages og ingen Mistanke skal falde paa de Uskyldige. Mit forrige Misforhold til Kongen og hin Ungdoms-Ubesindighed, jeg med Rette maatte bøde for paa Sjøborg, men ogsaa der lærte at fortryde og afsværge, har selv udsat mig for en Mistillid, som jeg haaber snart ved trofast Raad og Daad at hæve. I store, kongelige Sjæle kan en ugrundet Mistanke aldrig slaae dybe Rødder, om der ogsaa gives smaa, frygtsomme Aander nok, som vil nære den. Dog jeg fortænker Ingen i, at man er aarvaagen og forsigtig!“ — vedblev han. — „I saa ulykkelige Tider indsniger Mistilliden sig selv i Venskabets og Slægtskabets inderligste Forhold. Skulde I troe det, ædle Dronning! jeg har selv faaet en gruelig Mistanke til min Ungdomsven, Drost Tuko Abildgaard, og den er desværre nu bestyrket, da han i denne Nat er forsvunden.“

„Hvorledes?“ — spurgte Dronningen og studsede — „eders Drost, den unge Ridder Abildgaard“ —

„Ja, er det ikke forfærdeligt? ædle Dronning! Et Menneske, som jeg mange Aar har anseet for min Ven. — Han var vel deelagtig i mine Ungdomsforvildelser og tildeels Aarsag dertil — men han deelte derfor Skjæbne med mig paa Sjøborg og forlod Fængslet, som jeg troede, med samme Erkjendelse af sin Vildfarelse, som jeg selv — og nu har jeg Grund til at troe, han har været med i Sammensværgelsen

paa Møllerup, i den afsindige Forventning, at jeg vilde billige hint gruelige Foretagende, naar det først var skeet, uden at jeg drømte derom. Igaar hørte han med hvilken Gru jeg fordømte de Sammensvorne; han forlod mig, og siden har jeg ikke seet ham.“

„Hvad den Sag angaaer, høibaarne Herre!“ — tog Drost Peder Ordet — „da maa jeg melde Eder, at Ridder Tuko Abildgaard inat er bleven anholdt af Vagterne i en mistænkelig Forklædning, men at han ved en forvoven List er undvegen og ingensteds at opspore.“

Hertugen taug. Han foer med Haanden til Panden, og han skjulte ikke en Bevægelse, der lod til at gjøre hans Hjerte Ære.

„Ædle Hertug!“ — sagde Dronningen med Deeltagelse — „hvad I har tabt i hin falske Ven, har I vundet i min Agtelse og Tillid. At eders Drost havde været med blandt de Sammensvorne, var mig bekjendt, og der var et Øieblik, hvori selv de, der ivrigst forsvarede Eder, maatte finde eders fortrolige Forhold til denne Ridder høist besynderligt. Mine Brødre ere eders Venner. De har oplyst mig om eders oprigtige Deeltagelse saavel for mig, som for Riget og Kronen. De har været Vidner til eders Forfærdelse over denne formastelige Udaad, og det vil glæde dem særdeles, naar de høre, at selv denne ubegribelige Gaade, angaaende eders Forhold til Ridder Abildgaard, saaledes er opløst til eders Retfærdiggjørelse.“

En let Rødme farvede Hertugens Kinder; men han benyttede hastig det fordeelagtige Indtryk, hans Meddelelse havde gjort paa Dronningen. Han raadede til et Danehof i Nyborg til Foraaret, hvor han selv vilde være tilstede og i Forening med Dronningen lovlig overtage Formynderskabet for den unge Konge, naar han først, som han haabede, havde gjort sig værdig dertil, ved at betrygge Landet mod den dristige Marsk Stig og Oprørerne. For det Første raadede han Dronningen til at blive med den unge Konge i Viborg, hvor den stærke Befæstning og Borgernes Troskab gjorde ethvert fjendtligt Angreb umuligt. Dette havde ogsaa været Drost Peders og Cantslerens Raad, som Markgreverne af Brandenborg havde billiget.

Endnu samme Dag forlod Hertugen Viborg, i den bedste Forstaaelse, som det syntes, med Kongehuset, og kort efter hørte man, at han samlede en Hær i Sønderjylland mod Marsk Stig og hans Tilhængere. Men Drost Peder troede ham ikke, og gamle Ridder Jon, der snart kom helbredet til Viborg, rystede paa Hovedet over disse Efterretninger og frygtede med Grund, at Hertugen kun rustede sig mod Marsk Stig paa Skrømt, for med en anseelig Magt at kunne understøtte sine Fordringer og sikkre sig Valget til Rigets Forstander paa Danehoffet.

2. KAPITEL.

Medens næsten alle de Sammensvorne, som slagne af Gru over deres egen Daad, havde taget Flugten til Norge, havde Marsk Stig begravet sin Hustru og med sine Døttre forladt Møllerup, hvor han ikke længer troede sig sikker. Ved Kongens Begravelse i Viborg havde han selv med stor Fare mærket hvor lidet Folkets Stemning var ham gunstig. Dog snart fortalte Rygtet, at Ribehus og Flynderborg vare i Oprørernes Hænder, og at den dristige Marsk, med sine syv hundrede Jernmænd og de svære Krigsmaskiner fra Møllerup, havde taget en truende Stilling paa Helgenæs og Hjelm, fra hvilke to faste Punkter han syntes at ville udbrede en forfærdelig Ødelæggelse over Landet.

Helgenæs er en med store Høider forsynet Halvø, der som et Forbjerg strækker sig fra Molsherred imod Samsø mellem Begtrup-Vig og Ebeltoft-Vig. Den Landstrimmel, hvorved Halvøen er landfast med Nørrejylland, er kun to hundrede Skridt bred, og denne Adgang til Halvøen havde Marsken i største Hast ladet afskære ved en dyb Grav, hvorved han lod opføre en Mur af store Kampesten. Paa denne Mur arbeidedes der Dag og Nat, medens paa samme Tid det ældgamle Slot paa Øen Hjelm befæstedes.

Denne lille mærkelige Ø, der kun er en Fjerdingvei i Omkreds, ligger i Kattegattet omtrent to Mil Østen for Helgenæs og een Mil fra Næsset, der løber ud fra Ebeltoft Sogn. Det gamle Slot paa Øen sagdes at være bygget i den hedenske Tid af den berømte Kong Jarmerik, som der var bleven slagen. Øen og Slottet tilhørte Kammersvend Rane Johnsen tilligemed en Avlsgaard paa Næsset, der mange Tider efter kaldtes Ranes Ladegaard. Øen havde en god Havn, og her laae Jarl Mindrealf med sine Fribytterskibe. Der var ingen Mangel paa fersk Vand, og Fru Ingeborg havde med god Føie givet sin Ægtemand Anviisning paa dette Tilflugtssted, hvor han langt sikkrere, end paa Møllerup, kunde have fast Fod ved de danske Kyster og uhindret faae Undsætning fra Norge. Øen var allerede ved sin Beliggenhed og ved sine Høider saa vel befæstet af Naturen, og det gamle Slot laae saa høit paa den spidse Top af en steil, bjergagtig Bakke, at det ikke syntes vanskeligt at gjøre dette Tilflugtssted utilgængeligt. Der byggedes nu to høie Taarne med Skydehuller og faste Murkroner, som kunde sees langt ind i Landet, og Slottet forsynedes med dybe, dobbelte Grave.

Til at tage dette vigtige Punkt i Besiddelse havde Marsken ikke kunnet oppebie sin Frændes, den listige Ranes Tilladelse, og han ventede maaske heller ikke saa stor Føielighed af ham. Dette sikkre Fristed syntes Rane at have villet forbeholde sig selv, naar Alt glippede. En lille, kjæk Besætning fandtes paa Slottet ved Marskens Ankomst, og man havde

streng Befaling af Kammersvenden til at forsvare Slottet mod Enhver til det Yderste. Marsken havde derfor indtaget Borgen med væbnet Haand, og han blev saa opbragt over den uventede Modstand, at han lod hele Besætningen nedhugge. Derom hed det siden i Folkesangen:

„Marsk Stig tog til Hjelm saa brat,
Og saa tog han det ind.
Det vil jeg for Sanden sige:
Der blegned saa mangen Kind.“

Her opstillede nu Marsken sine Blider og frygtelige Forsvarsmaskiner paa de gamle, klippefaste Mure, og herfra besøgte han næsten daglig Helgenæs og havde Tilsyn med Forskandsningerne. Hans syv hundrede jernklædte Mænd vare fordeelte paa Hjelm og paa Halvøen. Nogle af Omegnens Bønder havde frivilligt sluttet sig til ham; men mange lod han gribe og tvinge til at kjøre Sten og arbeide paa Muren. Taarnene paa Hjelm hævede sig saa hastigt, som ved et Underværk, og forfærdede de forkuede Bønder i Omegnen, der baade maatte arbeide paa Helgenæsmuren og forsyne Besætningen begge Steder med Levnetsmidler.

Folkets nedkuede Stemning og hvorledes man ansaae denne Ulykke for en sørgelig Følge af den myrdede Konges slette og uretfærdige Regjering, saae man tydeligst af den Folkesang, der faa Maaneder efter Kongens Mord blandede sig sørgelig med de muntre Fugles Foraarssange, og hvori den nye Befæstning betragtedes som et Uhyre, der reiste sig af Havet med taarnhøie Horn. *) Deri hed det vemodigt:

„Den Bonde han ganger paa Marken ud,
Og saaer han der sit Korn.
Hjælp os Gud Fader i Himmerig!
Og haver nu Hjelm faaet Horn!

Gud naade os arme Bønder graae,
At Glipping skulde regjere!
At han til Verden ufødder var!
Da havde det gaaet os bedre.“

Denne Vise hørte den strenge Marsk selv en lille Bondepige synge, da han en smuk Foraarsmorgen først i Mai Maaned holdt paa en høi Stridshingst uden for Muren paa Helgenæs og med Stolthed betragtede det stærke Forskandsningsværk, som endnu nogle Bønder og Krigsfanger slæbte de sidste Stene til.

En af de stærkeste Arbeidere paa Muren var en kæmpe-

*) See danske Viser fra Middelalderen 2. Del S. 140—145.

høi Olding, med et forslidt Lærredspantser, der uagtet Marskens Nærværelse ikke rørte nogen Haand ved Arbeidet, men havde sat sig rolig paa Kanten af Muren med Armene overkors og med et vildt, trodsigt Blik paa den stolte Feltherre.

Bondepigen, som sang, gik med et Bindetøi i Haanden langsomt paa en Sti udenfor Muren. Hendes Sang syntes at forundre Marsken. Ogsaa den gamle Fange paa Muren lyttede opmærksomt dertil. Først sang Bondepigen høit i nogen Frastand:

„De vare vel syv og syvsindstyve,
  Der mødtes paa den Hede.
Hvad skulle vi nu begynde for Raad?
  Den Herre er slagen til Døde.

Den Herre er slagen og lagt udi Lig,
  Vi have vor Fred forbrudt;
Vi kunne i Riget ei bygge eller boe —
  Vi ere af Landet udskudt.

Og vi ville ride til Skanderborg,
  Og Dronningen ville vi gjeste;
Vi høre nu, hure den Frue hun maa,
  Førre vi af Landet reise.

Hun pleied at spotte og drive for Spe,
  Hun maatte det nu forgjette;
Nu er der Ild udi Spotterens Hus,
  Hun maa det lide med Rette."

Marsk Stig studsede. Han hørte sine egne Ord til de Sammensvorne i Raadet paa Heden kort efter Kongemordet og hvad han tildeels ordret havde gjentaget for Dronningen udenfor Skanderborg Mure.

Bondepigen kom nærmere og sang nu med høi Røst hvad der af Dronningens og den unge Konges Ord var optaget i Visen:

„Velkommen Marsk Stig, selvgjort Konning!
  Du faae din rette Løn!
Lever han unge Kong Erik nogle Aar,
  Du napper vel deraf Røn.*)

Det meldte liden Hr. Erik Eriksøn,
  Saa liden som han monne være:
For vist skal du af Danmark rømme,
  Om jeg skal Kronen bære!"

---

*) ɔ: faaer vel Nys derom.

Marsken gjorde en harmfuld Bevægelse og tumlede sin Hingst; men den gamle Fange paa Muren loe vildt. „Bliv kun ikke vred, strenge Hr. Marsk!“ — brummede han høit. — „Hør kun den Vise ud! der er ikke løiet et Ord deri.“

Bondepigen syntes ikke at bekymre sig om Andet, end sit Bindetøi og sin Vise. Hun sang nu om hvorledes Marsken kom hjem til Fru Ingeborg paa Møllerup og hvorledes hun raadede ham til at befæste Hjelm; og med dyb Smerte hørte Marsken nogle af sin ulykkelige Hustrues sidste Ord til ham, idet Pigen sang:

„Nu haver jeg baaret min Sorg i Løn
I Vintre ni, ei færre;
Mit Hjerte det er i Kvale lagt —
I have Godnat, min Herre!“

Marskens Vrede var gaaet over til dyb Vemod. Han sad stille som en Støtte paa sin Hest og hørte de to sidste Vers af Sangen, som Pigen med et saa smerteligt Udtryk sang, at det skar ham dybt i Hjertet, og det var som hele Fædrelandets Jammer havde forenet sig i disse Sørgetoner, for at trænge med Bebreidelsens skarpe Sværd gjennem hans Sjæl. Det lød simpelt og rørende:

„De store Ege, i Skoven staae,
Naar de udi Storm nedfalde,
Da slaae de ned baade Hassel og Birk
Og andre smaa Ymper med Alle.

Hvad Konger og Høfdinger sig forsee,
Det gaaer ud over de Arme;
Thi naade os Gud, vi fattige Bønder,
Og sig over os forbarme!“

„Min Aase, min Aase!“ — udbrød nu den gamle Fange paa Muren og foer pludselig op, idet han udbredte sine Arme mod den lille, sortøiede Bondepige; og med det Glædesskrig: „Bedstefader, kjære Bedstefader! finder jeg dig endelig!“ — slap hun sit Bindetøi og løb hen imod Muren med udbredte Arme, med en Lethed og Heftighed, som hun vilde flyve op til ham over den dybe Grav, der adskilte dem.

„Hvad er Dette? Barn!“ — sagde Marsken og red nærmere. — „Vil du være den Første, der løber Storm mod Marsk Stigs Befæstning? — Er det din Datter? gamle Graaskæg!“

„Mit Barnebarn, min lille, velsignede Aase er det, strenge Hr. Marsk!“ — sagde den gamle Henner Friser og syntes

saa bevæget, at han et Øieblik havde glemt sin Trods. — „Hun har rendt hele Landet rundt paa sine smaa Fødder for at søge mig. Ak, har I et menneskeligt Hjerte, Hr. Marsk! saa negter I mig ikke den Glæde at klemme hende til mit gamle Hjerte og velsigne hende endnu engang, inden jeg slæber mig ihjel paa eders forbandede Mur!"

„Du er en stiv, forvoven Karl, Henner!" — svarede Marsken. — „Selv naar du beder mig om en Gunst, vover du at trodse mig og forbande mit Værk."

„Jeg tør ikke forbande eders Id, Herre!" — sagde Henner. — „Min Haand er ikke renere, end eders — men min Hjælp bringer Jer heller ingen Velsignelse. Hver Sten, jeg har væltet hid, skal visselig adspredes, det veed jeg; derfor har jeg slæbt som et Bæst og ikke hver Dag lagt Hænderne i Skjødet; men forbandet maa jeg vel kalde denne Mur: den bærer sin Forbandelse i sin egen Grund; den skal ligesaa vist gaae tilgrunde, som den nu staaer her, fræk og stolt, og er en Helvedmur mellem alle danske Hjerter. Selv Fædre og Børn adskiller den; derfor staaer jeg nu her, som en elendig, trælbunden Mand, og kan ikke engang omfavne mit eget Barn."

„Forunderlige Gamle!" — svarede Marsken, som greben af en besynderlig Gru — „du er fri! — stig ned af Muren! byd Landseknegtene løse dig og drag i Fred herfra med dit Barn!"

„Tak, strenge Herre!" — raabte den lille Aase og greb Marskens jernpantsrede Haand, som hun trykkede til sine Læber: — „for denne Gjernings Skyld vil den forbarmende Gud tilgive Jer al den Sorg, I har voldet mig! Kom, kom, Bedstefader! du er fri! hører du ikke, du er fri!"

„Fri var jeg ogsaa før!" — svarede den Gamle stolt og blev staaende ubevægelig paa Muren. — „Jeg har ikke løftet en Sten meer, end jeg vilde, og fra idag af havde jeg dog ikke løftet en eneste meer. Det havde maaske kostet mit Hoved; men det har siddet længe nok, og jeg har aldrig ønsket at falde for en dygtigere Haand, end Marsk Stigs."

„Kom nu, sære Gamle!" — sagde Marsken tankefuld. — „Min Haand skulde du dog ikke falde for, hvorvel du ved din Trods tidt har forskyldt det. Som jeg mærker, skal Ingen af os To dømme den Anden. Du er en Mand, som kunde staaet Stig Andersen ved Siden, hvis du havde villet" —

„Jeg staaer dig jo ved Siden, Stig Andersen!" — svarede Henner og kneisede stolt paa den høie Mur over hans Hoved. — „I dette Øieblik staaer jeg endog vel saa høit — ikke blot paa denne Mur, der adskiller dig og dit Fædreland, men paa den store Grændse mellem de Dødes og de Levendes Land. Mange Bodsdage har jeg ikke efter Naturens Orden tilbage, hvis jeg ikke som Jerusalems Skomager skal gaae

som et Gjenfærd her i Verden til Dommedag. Hvad jeg har at sige dig til Afsked vil jeg sige høit for hele Verden; kunde jeg kun raabe det saa høit, at alle danske Øren kunde høre det!“ — Og nu raabte han med mægtig Røst: „forbandet, Herre! forbandet er den Haand, der løfter sig mod Konger og Kroner, om den end var stærk som St. Christophers og ren derhos som den hellige Jomfrues. En Kongedrabsmand skal ingen Fred have! — hans Slægt skal fordærves og udslettes af Jorden! — hans bedste Gjerning skal blive til Blaar! den skal opgaae i Røg og Flammer! —“

„Ti! er du afsindig, Gamle!“ — raabte Marsken harmfuld og hævede truende sin Haand; men den gamle Krigsmand blev staaende ubevægelig og stirrede ham stift i de lynende Øine. „Vi To maae kunne see vred Mand under Øine!“ — vedblev han rolig — „men I har Ret: Ingen af os skal dømme den Anden! Jeg har ikke Stort at lade dig høre, Stig Andersen! du slog den falske Kvindeskænder Kong Glipping — jeg, Henner Hjulmand Friser, slog den fordømte Brodermorder Kong Abel — deri staaer jeg dig ved Siden: jeg kan række dig Haanden som Staldbroder — den ene blodige Haand skal ikke smitte den anden!“

„Ha, gamle Henner! var du hin kjække Friser?“ — raabte Marsken forbauset. — „Kom hid! jeg slaaer dig til Ridder endnu paa dine gamle Dage!“

„Det skal du ikke, Stig Andersen!“ — svarede den Gamle. — „Jeg staaer dig jo alt ved Siden i Bedrift; nu skal jeg vise dig, at jeg selv uden Ridderslaget staaer vel saa høit som du. Jeg fortrød ikke min Gjerning; du fortryder ei heller din; men jeg forfulgte ikke den Døde i hans uskyldige Slægt; jeg paatog mig ikke med besmittet Haand at udskifte Kroner og være en Afgud blandt Mennesker; jeg vilde frelse men ikke ødelægge mit Fædreland — jeg byggede ingen Mure mellem Hjerter og Sjæle — jeg indsaae dog engang, hvor sent det blev, at der ingen Velsignelse er med os og vore Lige. See, derfor kunde jeg ikke gribe dig og dine Medskyldige; derfor skulde jeg ledes i din Vold af en listig Djævel, jeg dog selv havde bastet — her skulde jeg afbøde min Formastelse med at trælle for en større Kongemorder, og det var Løn som forskyldt. Seer du, stolte Marsk! det indseer jeg nu, og derfor staaer jeg høiere, end du. Den Tid vil maaske komme, da du seer det Samme, Stig Andersen! saa mødes vi vel igjen, og saa kan vi maaske begge slæbe, som troe Staldbrødre, paa en større Oprørsskandse, end denne.“ Han taug et Øieblik og hans vilde Aasyn blev vemodigt. — „Dog nei, nei“ — vedblev han med dæmpet Røst — „endnu er der Forbarmelse for os begge; men ikke saaledes, ikke saaledes, mægtige Marsk! Jeg er paa Veien dertil; vil du med, saa nedriv selv dine fordømte Skandser og følg mig did, hvor Solen kommer fra!“

Med disse Ord steg han ned af Muren ved dens indvendige Side. Hans Ord havde gjort et besynderligt Indtryk paa Marsken. „Hm! halv forrykt er han dog“ — mumlede den mørke Herre og red taus hen til Skandseporten, hvorfra den befriede Fange maatte komme ud. Forfærdet over sin Bedstefaders Ord, fulgte Aase, bleg og skjælvende, den tause Ridder. Da de naaede Skandseporten, traadte Henner Friser dem imøde med en lang Stav i Haanden. Han bar endnu en svær Jernlænke, der dog ikke hindrede ham i at bevæge sig. Marskens troe Krigsknegt, Mads Jyde, der havde Opsigt med Skandsearbeidet, fulgte den trodsige Olding, for at høre Bekræftelsen paa hans Frigivelse af Marsken selv inden han afløste Lænken.

„Løs ham! han er fri!“ — bød Marsken — og Mads Jyde adlød.

„Kun et Ord endnu, Henner!“ — sagde Marsken — „hvorhen vilde du, jeg skulde følge dig?“

„Derhen, hvor hint Træ engang groede og bar den evige Forbarmelses Frugt!“ — svarede Henner, idet han pegede paa et stort Kors, der stod ved Veien.

„Ja, vist! naar jeg bliver saa gammel, at jeg gaaer i Barndom!“ — svarede Marsken og loe vildt. — „Far nu med Fred, Gamle! din Gjerning var større, end du selv; derfor kan du ikke engang bære dens Minde. — Gaa, ombyt det med et Afladsbrev! — bliv en Helgen, om du kan, og lad os see hvo der først naaer Maalet! Naar du kommer igjen, skal du være mig velkommen, hvor jeg saa er. — Da kan vi tale nærmere om hvo af os To der stod høiest og hvo der drev det videst i Verden!“

Marsken sporede derpaa sin Hest og red indenfor Skandsen. Taus rakte Henner Friser den lille Aase sin Haand og gik langsomt bort med hende uden at see sig tilbage.

Den gamle Henner og hans Datterdatter havde gaaet en Tidlang saaledes sammen uden at sige et Ord. Endelig afbrød Aase den ængstende Taushed. „Kjære, gode Bedstefader!“ — sagde hun kjærlig — „hvorfor taler du ikke et Ord til mig? Jeg har dog nu ikke seet dig saalænge, ikke siden hin forfærdelige St. Cæciliæ Nat.“

„Hvad siger du? mit Barn!“ — spurgte den Gamle, som opvakt af en Drøm. — „Nu, lad høre! hvorledes har du havt det? og hvor gik det dig hin Nat?“

„Ak, det var en forfærdelig Nat! Da baade Skirmen og du havde forladt mig, faldt jeg i Søvn paa Bænken, og jeg havde saa gruelige Drømme; da jeg vaagnede, laae jeg i Jordkjælderen under Gulvet, og det var mig som jeg havde seet Kongen og advaret ham for Graabrødrene. Det var lys Morgen, og jeg løb hen til Skovfogdens. Der hørte jeg om det forskrækkelige Kongemord og hvorledes du var redet efter Morderne med den bundne Kammersvend. Jeg ventede tre Dage paa dig i den græsseligste Angest; saa kunde jeg ikke

»Løs ham! han er fri!« — bød Marsken — og Mads Jyde adlød.

længer holde det ud; jeg byttede Klæder med Skovfogdens Maren; jeg tog vor lille Skat med og besluttede at gaae hele Landet rundt, til jeg fik opspurgt dig."

„Min troe, kjære Aase!" udbrød den Gamle og klappede hende paa Kinden — „du har bedre Lykke med dig, end jeg, og det er da intet Under: du har de rene Guds Engle til Følgeskab; men jeg — jeg havde en Satans Engel til Veiviser. Jeg fandt vel ogsaa tilsidst dem, jeg søgte; men min Veiviser var klogere, end jeg og Kongens Jægere. Den snue Rane Ræv havde os længe nok til Nar; han red hele Jylland rundt med os. Tilsidst blev jeg ked deraf og vilde give ham sit Livsbrød med mit gode Sværd; da forbandede han sig paa, jeg vilde træffe Kongemorderne paa Helgenæs, hvis de vare her i Landet. Der fandt jeg da rigtignok ogsaa Hovedmanden for dem Alle, og — som du selv saae, for at blive overvældet og gjort til Slæbebest. Ha, Løn som forskyldt! hvad vilde Henner Hjulmand gaae i Rette med Kongemordere!"

„Ak, kjære, kjære Bedstefader! nu veed jeg hvad der saa længe har ængstet dig, naar det stormede om Natten; men tro mig, det var visselig ikke den døde Kong Abel, der red om Natten gjennem Finnerup Skov; det var Marsken og hans Svend: nu kjendte jeg dem begge igjen. Og vær nu trøstig, kjære Bedstefader! Vor Herre kan vist heller ikke længer være vred paa dig for hin Gjerning. Den ugudelige Kong Abel havde jo slaaet sin Broder ihjel, som Kain; han fortjente jo ikke at leve paa Jorden. Men har du ikke Ro derfor, kjære, gode Bedstefader! saa lad os gaae til Paven i Rom eller til den hellige Grav, som du jo mente, og faae Afløsning for alle vore Synder!"

„Ja, det vil vi, mit Barn! Havde jeg ingen større Byrde at bære, end du, vilde denne Gang være mig let. Dog nu, da du veed hvad der trykker mig, er jeg allerede lettere om Hjertet. Jeg har endnu aldrig ønsket hin Gjerning ugjort; men den har dog kostet mig min Fred. Dog, vil Gud og St. Christian, skal jeg endnu faae Fred i Sjælen før jeg døer. Hvad Bod den hellige Fader paalægger mig vil jeg udøve, naar han kun ikke vil forlange, jeg skal fortryde! — — Nu, vi komme vel tilrette. Har du taget Guldlædiken med dig, skal vi ikke lide Mangel paa Reisen. — Man kan tidsnok komme til at faste."

„See, her er Lædiken, Bedstefader! jeg har ikke rørt den endnu. Jeg har bundet Ærmer underveis og fortjent flere Ørtuger, end jeg brugte." Med disse Ord rakte hun den Gamle en lille Trælædike og et Kridthus med Kobbermynter. — „Ak, men er det sandt, kjære Bedstefader! at den forfærdelige Marsk oprører hele Landet mod vor unge Konge?"

„Desværre, mit Barn! han er den dygtigste Karl, jeg har kjendt; men i ham har Danmark født en stor Mand til sin Fordærvelse. Han har mægtige Venner baade her og udenlands.

Landet er fuldt af Forrædere. Her var Noget at tage Haand i — hvis jeg var ung endnu og turde opsætte denne Sjælesag. Flynderborg er forraadt af Hr. Lave, og paa Ribehus vaier Marskens Oprørsbanner over Slotsporten.“

„Ak, Bedstefader, det vil blive forskrækkeligt! Hertugen skal ligge for Ribe med en stor Hær; men Ingen troer, han mener det ærligt med vor unge Konge og Landet. Nu venter man ogsaa Drost Peder der — ak, saa er Skirmen vist med — saa skal Slottet tages med Storm, siger man.“

Medens de endnu talede herom, hørte de Hestetrav bag ved sig paa Veien ved Stranden. De vendte sig om og saae tvende ranke Bønderkarle, der rede let og rask paa et Par stolte Hingste, ledsagede af en ung Bondeknøs, der selv red paa en Norbak og havde tvende opsadlede Heste i en Line efter sig.

„Drost Peder! Skirmen!“ — raabte gamle Henner og Aase paa eengang. I et Øieblik var den forklædte Bondeknøs af Norbakken og i Aases Arme. Drost Peder og Ridder Bent Rimaardsøn, der var den anden forklædte Bondekarl, standsede deres Heste. — De erfarede strax af gamle Henner hvad han vidste om Marsk Stigs Styrke paa Helgenæs og Hjelm, som de dog allerede i deres Forklædning havde vovet sig temmelig nær og næsten vidste ligesaa god Besked om som Henner.

„Følg os til Ribe, brave Gamle!“ — sagde Drost Peder. — „Før Kongeborgen er i vor Magt vil jeg ikke komme Dronningen og vor unge Konge for Øie. Her er gode Raad dyre. Forstaaer du Meer end dit Fadervor, saa viis os det nu! du og Aase kan ride paa vore Hjælpeheste!“

Snart vare de Alle tilhest, og det gik i stærkt Trav ad Veien til Ribe.

Drost Peder erfarede nu ogsaa af Henner, at den listige Rane med stor Forbittrelse havde seet sin Fædreneborg Hjelm i Marskens Hænder, men at han havde holdt gode Miner og var af Marsken og Jarl Mindrealf sendt fra Helgenæs, udentvivl for at bringe Budskab til Norge eller maaske hente Undsætning derfra. Dog hvorledes han havde røgtet dette Ærende vidste Henner ikke.

3. KAPITEL.

Med Rane og hans Stilling var der imidlertid foregaaet en vigtig Forandring. Hverken Marsken eller den norske Fribytterhøvding havde modtaget ham saaledes, som han ventede det, da han bragte Henner Friser og de kongelige Jægere i deres Vold paa Helgenæs. Marsken havde ingen Erstatning tilbudet ham for Øen Hjelm og den nedhuggede Besætning paa hans Fædreneborg. Istedetfor efter Løfte at antage ham til

sin Svigersøn, havde Jarlen givet ham Ridderslaget og bedet ham nøies med den Ære for det Første. Rane var for klog til at røbe sin Harme; han syntes kun ivrig for at tjene Marsken og vise Jarlen, at han ikke manglede dristigt Mod. Han var seilet fra Helgenæs paa et af Jarlens Fribytterskibe med den Forsikkring, at de snart skulde see Prøver paa, om han havde faaet de gyldne Sporer for tidlig. Men istedetfor efter Løfte at drage til Kongshelle, hvor den norske Kong Erik Præstehader og Hertug Hakon opholdt sig, havde han styret lige til Tønsberg.

Siden han havde modtaget Ridderslaget var det som der var faret en helt forvoven Aand i ham, der paafaldende viste sig i hele hans Væsen og Adfærd. Den pibende Stemme, der paa Overgangspunktet til den mandlige Alder vanheldede ham, var i det sidste Halvaar gaaet over til en noget hæs Basstemme, der ikke manglede Kraft. Det rødlige Mundskæg var blevet mørkere og stærkere, og det kvindagtige Udtryk i hans Ansigt var veget for et stærkere Udtryk af vild Lidenskabelighed. Følelsen af den vigtige Indflydelse, han havde paa de store Statsbegivenheder, og den farlige Stilling, han havde sat sig i, hvor han kun ved sin egen Kløgt eller Dygtighed kunde redde sig, gav hans Væsen og Adfærd et Præg af Selvstændighed, der gjorde det Ubehagelige i hans listige Smil mindre mærkeligt.

Paa Tønsberg Slot levede Jarl Mindrealfs Datter, Kirstine Alfdatter eller Jomfru Spændelsko, som hun for sine store Guldspænders Skyld almindelig kaldtes. Hun var en Pige paa sexten Aar, stærk, fyldig, med mørkegule Haar, usædvanlig livlige blaae Øine og med en kjæk, lidt opstaaende Barnenæse. Hun var opdragen paa Tønsberg Slot, som en tilkommende Fyrstinde. Moderen var død i hendes Barndom. Faderen havde hun sjelden seet. Hun var bleven føiet i ethvert Lune, og medens Algreven foer omkring paa Vikingstog, levede hans Datter frit og lykkeligt paa Borgen, hvor hun snart beherskede baade den gamle Slotsfoged og hele Besætningen. Med al sin Vildhed og Egenraadighed savnede hun dog ikke en vis Dannelse. Snorros Brodersøn, den berømte islandske Skjald og Sagaskriver Sturle Thordarsøn, havde for tre Aar siden, kort før sin Død, været paa Tønsberg, og den halvfjerdsindstyveaarige Olding havde, ved sine livlige og charakteristiske Fortællinger om Kong Hagen Hagensøns Bedrifter og ved sine Draper om de gamle nordiske Helte, vakt en saadan Deeltagelse hos den unge Pige for Daad og et virksomt Liv, at hun siden den Tid Intet høiere havde ønsket, end at kunne fare om paa Søtog, som hendes Fader, eller opleve noget ret Eventyrligt. For faa Maaneder siden havde hun gjort Bekjendtskab med Jomfru Inge, der havde fulgt sin flygtende Fader til Tønsberg og efter Faderens Villie var bleven tilbage der paa Slottet, medens han var reist til Kongshelle, hvor de fleste

undvegne Sammensvorne fandt Beskyttelse hos Kong Erik Præstehader og Hertug Hakon.

Det var Ridder Lave uudholdeligt at see den Smerte, hans Troløshed mod det danske Kongehus forvoldte hans Datter. Synet af hende vakte en bestandig Kamp og Uro i hans vaklende Sjæl. Vel saae han kun deeltagende Bekymring i Datterens Blik, siden hun havde seet hans Anger og næsten afsindige Adfærd paa Flugten fra Viborg efter Kongens Begravelse; men han greb dog den første Leilighed, der tilbød sig, til at bortfjerne hende fra sig.

Paa Tønsberg Slot aandede Jomfru Inge atter frit og overvandt den nedtrykkende Sindsstemning, der i hendes Faders Nærværelse havde kuet hende. Dog var det hende en skrækkelig Tanke, at hun opholdt sig paa en fjendtlig Sørøverborg; thi anderledes forekom hende ikke det ældgamle kongelige Slot, som af Kong Hagen Hagensøn paa det Prægtigste var istandsat, saalænge en Lehnsmand som Jarl Mindrealf der var Husbond og Herre. Kun Visheden om, at den plumpe Fribytterhøvding ikke i lang Tid ventedes hjem, kunde berolige hende; og hendes Afsky for Algreven udstrakte sig ikke til Datteren. Den kjække norske Jarledatter og den danske Ridderdatter vare snart blevne fortrolige Veninder. Norske Skjaldesange og danske Kæmpeviser tonede, som beslægtede Vexelsange imellem dem. Jomfru Spændelsko red til Fjelds med sin danske Veninde og viste hende stolt sit Fødelands Herlighed; den høihjertede Inge beundrede Klippelandet og det norske Heltemod ligesaa oprigtigt, som hun med Begeistring og Kjærlighed besang sit Fødelands stille Deilighed og berømmede sine troe, standhaftige Landsmænd, der i denne ulykkelige Tid forsvarede den danske Krone og den umyndige Thronarving mod Oprørerne.

Inges Deeltagelse for det Kongehus, hendes Fader modsatte sig, virkede mægtigt paa den dristige Jarledatter. En saadan Selvstændighed var ret efter den norske Jomfrues Sind, og det harmede hende, at hendes Fader og den norske Konge vilde række Haand til at bekæmpe den lille danske Barnekonge, der, efter Jomfru Inges Fremstilling af hans farlige Stilling, stod i en forunderlig eventyrlig Glands for hende.

En Dag rede Kirstine Spændelsko og Jomfru Inge paa en Sti ved Stranden og saae et Skib for fulde Seil løbe ind i Tønsberg Fjord. „See, see!“ — raabte Kirstine glad — „en af min Faders Knorer! — og seer du den strunke Ridder ved Forstavnen? hvem kan det være? Pas paa, stolt Inge! det er en af dine Landsmænd, som ikke længer kan afsee dig.“

„Er det et af din Faders Skibe, Kirstine!“ — svarede Inge — „saa kan det ikke medføre nogen Ven af mig eller Danmark. Den Eneste, som savner mig, ham kan det heller ikke være: han kan ikke forlade Landet og den unge Konge i Nøden, for at opsøge mig.“

„Maaske er det da en Beiler til mig!“ — sagde Kirstine

og loe. — „Er det en rask dansk Ridder, og staaer han mig an, kan jeg maaske endnu komme til Danmark og forsvare eders Barnekonge. Det er ogsaa kedsommeligt“ — vedblev hun ærgerlig og slog med Nakken — „at vi Piger altid skal sidde med Hænderne i Skjødet og lade Mændene skalte og valte, uden at de engang spørge os om vor Mening, ligesom det var saa afgjort en Sag, at vi slet ingen anden Mening turde have, end de gode Herrers; vi udgjøre dog den halve Deel af Folket, skulde jeg troe, og vi har dog hver især ligesaa hel og holden en Sjæl, som nogen Klods af Mand. Hvad mig angaaer, stolt Inge! da har jeg ligesaa godt en fri Villie, som du og nogen dansk Pige; og fordi min Fader holder med eders Oprørere, holder jeg dog ligefuldt med dig og dine troe Landsmænd. I gamle Dage var de nordiske Piger ikke saa spagfærdige som nu; da var der jo hele Hære af Skjoldmøer; det maatte selv den drabelige Stærkodder bekjende. Kjender du Visen om den kjække Hervor, som tvang sin Fader til at række hende Sværdet Tyrfing ud af Gravhøien?“

„Hun var en dansk Skjoldmø“ — svarede Inge — „men hun var en vild, forfærdelig Hedningpige. Gud bevare hver christen Sjæl for slig afsindig Formastelse!“

„Hun var dog en Pige, som vidste hvad hun vilde, og hun turde sætte det igjennem, trods nogen Mand“ — sagde Kirstine. — „Gamle Sturle lærte mig Visen om hende — hør engang! det Vers kan jeg bedst lide“ — og nu sang hun med rask Stemme saa det gjenlød over Fjorden:

„Jeg tør røre
Og i Haand tage
Hvassen Kaarde —
Maatte jeg kun den faae!
Ret aldrig troer jeg,
Den Ild mig brænder,
Som hendøde Kæmpers
Øine omspiller.“

„Syng ikke den forfærdelige Hedningsang, kjære Kirstine!“ — afbrød Inge den ivrige Sangerinde: — „Hervor maatte dog jo selv grue for sin ugudelige Vildhed, og da hun gik fra Faderens Grav, saae hun jo Luften i Luer om sig. Slig unaturlig Selvraadighed kan aldrig faae nogen god Ende.“

„Da fortalte dog Sturle mig, at hun tilsidst fik den Helt, hun holdt af“ — svarede Kirstine. — „Sværdet var der rigtignok ingen Lykke ved; men det maa ret have været et lystigt, frit Skjoldmøliv, hun har ført. Det er hende, jeg har ment med Jomfruen med Sværdet ved den brændende Høi, som jeg har baldyret i Faders Riddersal. Jeg kunde ogsaa have Lyst til at være Skjoldmø — saa drog jeg til Danmark og forsvarede eders unge Konge.“

„Kjære Kirstine!“ — tog nu Inge med alvorlig Bekymring Ordet og greb hendes Haand — „Tak for din Deeltagelse for mig og mit ulykkelige Fædreland! men lad ikke min Skjæbne afdrage dig fra Troskab og Lydighed mod din Fader! jeg priser Gud og den hellige Jomfru, at jeg endnu kan adlyde min Fader, selv naar jeg synes at handle egenraadigst. Lad mig betroe dig en vigtig Hemmelighed, kjære Kirstine! du veed, jeg er saagodtsom en Fange her; men jeg agter at flygte herfra, og du maa staae mig bi! —“

„Hjertensgjerne!“ — svarede Kirstine glad — „men saa følger jeg med. Jeg er ked af dette eensformige Liv. Kan to Piger, som vi, da Ingenting udrette i Verden? Vil du til Danmark? Inge!“

„Til Danmark eller Sverrig — jeg har Frænder beggesteds.“

„Skal jeg hjælpe dig, vil jeg vide Alt! Det Brevskab, du fik forleden Dag med den fremmede Klerk, det var vist fra Drost Hessel.“

Jomfru Inge rødmede. „Nei!“ — sagde hun med et dæmpet Suk. — „Men siden du vil vide Alt, saa læs det!“

De holdt stille paa den øde Vei. Kirstine greb hastig Brevet og aabnede det nysgjerrig. „Martinus de Dacia“ — læste hun. — „Gjækker du mig, Inge! det er jo Latin.“

„Det er kun en Mands Navn“ — svarede Inge — „saaledes kalder han sig, vor lærde Cantsler og Kongehusets troe Ven, Mester Martin Maagensen; han har skrevet Brevet for min gamle, kjære Frænde Jon. De vil have mig til Stockholm, til den unge Prindsesse Ingeborg. Den lille svenske Prindsesse er bestemt til vor Konges Brud; hun skal have en dansk Ridderdatter hos sig, for at lære Folket og Landet at kjende af en Indfødt, og de gode Herrers Valg er faldet paa mig. De skildre mig denne Vei, som den eneste, hvorpaa jeg maaske kan virke velgjørende for min Fader i Tiden og selv gavne mit ulykkelige Fædreland. Jeg har overveiet det nøie, og jeg har ingen Betænkeligheder længer. Min Fader har forladt mig her, og jeg maa ikke følge ham længer. Han er nu sikker paa Kongshelle. Jeg har hemmelig hans Tilladelse; men han tør ikke aabenbart tilstede det; hans ulyksalige Forhold nøder ham til Forstillelse. Det maa see ud som jeg flygtede uden hans Vidende og Villie. Eders gamle Slotsfoged faaer i Dag endog Anmodning om at forbyde mig enhver Reise. Hjælp mig nu herfra, kjære Kirstine! til Danmark eller Sverrig — ligemeget! kan jeg kun komme uhindret herfra, staaer Veien mig aaben. Saavel i Danmark som i Sverrig er enhver Stadsfoged og Slotsbefalingsmand forpligtet til at befordre min Reise, naar jeg fremviser dette Brevskab.“ Med disse Ord fremtog hun af sin Kaabelomme et sammenrullet Pergamentsblad med tre store Segl under.

Kirstine gjorde store Øine. „Ja saa! det maa jeg tilstaae!“ — sagde hun overrasket — „du maa have mægtige Folk til

Venner, og det maa have Noget at betyde. Men lad os nu være snilde! Nu vil Slotsfogden passe strengt paa dig, og du faaer næppe længer Frihed til at ride ud med mig. Lad os nu see hvem den fremmede Ridder er, som kom paa min Faders Skib! Skal han tilbage til Danmark, maa han vindes og tage dig med. Kan det gaae an, følger jeg med dig. Det skulde gaae underligt til, kunde to vakkre Piger, som vi, ikke faae en Ridder til at føre os bort og bilde ham ind, det var mod vor Villie."

„Letsindige Pige! du tænker kun paa Eventyr og dristig Spas; men, for Guds og den hellige Jomfrues Skyld! vær forsigtig og spøg ikke med hvad jeg har betroet dig! det gjælder min Frihed og mit hele Fremtidshaab. Endnu Eet maa jeg betroe dig!" — tilføiede hun ængstelig med et dybt Suk: — „den mægtige Befalingsmand paa Kongshelle, Ridder Thord, kjender du jo?"

„Den rige Thord med den lange, røde Næse — hvad han?"

„Han har beilet til mig; min Fader tør ikke sige ham Nei; kun en hastig Flugt kan redde mig. Inden otte Dage vil han være her med min Fader."

„Saa skal han nu faae dobbelt saa lang en Næse!" — sagde Kirstine. — „Kom kun, kjære Inge!" — du skal nu herfra, om jeg saa selv skal bortføre dig!"

De rede tilbage mod Bjerget Tunis eller Tun, hvorpaa Slottet Tønsberghus laae, i Midten af Staden. Fjorden og den anseelige By med sine malede Træhuse paa begge Sider af Bjerget, hvor Solen skinnede paa de ni Klostere og de fjorten saakaldte Kongens Kapeller, afgav et skjønt og malerisk Syn; men de unge Piger syntes ikke dennegang at agte derpaa. Hvad de tænkte paa, turde de nu ikke længer tale høit om, blandt de mange Søfolk og travle Kjøbmænd, de mødte; og de rede tause op ad Bjerget mod Slottet.

Det Skib, de havde seet løbe ind i Fjorden, var imidlertid landet. Den unge, stadselige Ridder, som førte det, var gaaet iland og havde med ridderlig Pomp fremstillet sig for Slotsfogden paa Tønsberghus, som han havde en hemmelig Samtale med i hans Lønkammer. Der var gjort Anstalter paa Slottet til at huse den fremmede Herre, som en udmærket Gjest. Nu traadte begge de unge Piger ind i Slottets store Dagligstue. De satte sig tause ved Sømmebordet og kastede nysgjerrige og forventningsfulde Blik paa en Sidedør, hvorigjennem de snart ventede at see Slotsfogden træde ind med den danske Ridder, som de allerede havde bestemt til saa vigtigt et Foretagende. Endelig aabnedes Døren, og den gamle Slotsfoged traadte ind med Rane Kammersvend, hvem han fremstillede for sin Herres Datter, som en fortjent Mand, der af hendes Fader Jarlen var hædret med Ridderslaget, og som var her i et vigtigt Anliggende.

Med ridderlig Høflighed hilsede Rane begge de Skjønne. Da

Jomfru Inge saae hans Ansigt og hørte hans Navn, skiftede hun Farve. Hans listige Smil og slebne, indsmigrende Væsen mishagede hende høilig, og hun erindrede sig at have hørt ham nævne, som den myrdede Konges Yndling, ved mange Leiligheder, hvor det hverken var til Ære for ham eller hans forrige Herre. Hans høist mistænkelige Adfærd ved Kongens Drab havde hun ogsaa hørt tale om, og da hun saae ham, som en Udsending fra Mindrealf, maatte hun med Føie betragte ham som en aabenbar Landsforræder. Hun kunde ikke skjule den Foragt og Modbydelighed, hun følte for ham, og dette undgik ikke hans Opmærksomhed, medens han med levende Veltalenhed underholdt den muntre Kirstine.

Imidlertid blev Slotsfogden kaldet ud. Rane vidste nu snart at bringe Jomfru Inge ind i Samtalen og tildrage sig hendes Opmærksomhed ved en deeltagende Yttring om Danmark og den unge Konges farlige Stilling. Hvem Jomfru Inge var, vidste han allerede; hendes Hengivenhed for Kongehuset var ham bekjendt, og at den norske Jarledatter med Livlighed deelte denne Stemning, havde han allerede med Overraskelse havt Leilighed til at bemærke. Han benyttede strax denne Opdagelse til at sætte sig i et fordeelagtigt Lys hos begge de unge Piger, idet han, i smigrende Tillid til deres ædle Sind, betroede dem, som en farlig Hemmelighed, at han var en tro Ven af det danske Kongehus og havde vovet sig hid i en ganske anden Hensigt, end han maatte foregive.

De unge Piger studsede. For at bestyrke sit Udsagn og betage dem enhver Mistillid, skildrede Rane dem nu med glimrende Farver, dog med tilsyneladende Beskedenhed, hvorledes han i Finnerup Lade havde forsvaret sin ulykkelige Konge til det Yderste. Han betroede dem hvorledes han desuagtet paa det Skammeligste var bleven miskjendt, og hvorledes han nu, for at retfærdiggjøre sig i alle Retsindiges Øine, vilde vove sit Liv ved de dristigste Foretagender til den unge Konges Fordeel. — „Min Troskab mod min forrige Herre og Konge“ — tilføiede han — „har allerede kostet mig min skjønne Fædreneborg paa Hjelm. Marsk Stig har med stormende Haand erobret den og nedhugget mine troe Mænd. Jeg har været nødt til at sætte List mod Magt; men med den Undsætning, jeg her paa Skrømt henter til Marsken, agter jeg at vise ham og eders kjække Fader, ædle Jomfru Kirstine! at jeg ikke er det Ridderslag uværdig, hvormed Jarlen har hædret mig, idet jeg selv vover at udsætte mig for hans mægtige Vrede.“

„I er ligesaa forvoven som aabenhjertig, Ridder Rane!“ — sagde Kirstine forbauset. — „Hvo har sagt Eder, at Jarl Mindrealfs Datter, efter denne Tilstaaelse, vil lade Eder slippe fri fra Tønsberg Slot? dersom jeg nu paa min Faders Vegne lod Eder øiebliklig kaste i Taarnet — —“

„Saa havde jeg mærkelig taget feil af eders høie og ædle Sind, høibaarne Jomfru!“ — svarede Rane — „dog selv et

Fangenskab hos Eder vilde jeg ikke ansee for nogen Ulykke. Men det veed jeg: Jomfru Inge Litles Veninde kan ikke hade og forfølge nogen Ven af det danske Kongehus."

„Det skulde I dog ikke stole saa trygt paa, Hr. Ridder!" — svarede Jarledatteren. — „Her i Tønsberg har de danske Konger ikke efterladt de skjønneste Mindesmærker: her fortælles endnu slemme Historier om Harald Blaatands Grumhed, og her ligge endnu Ruiner fra eders drabelige Kong Valdemars Tid. Troer I, de norske Piger ere mindre fædrelandsksindede, end de danske, saa tager I storlig feil."

Rane syntes et Øieblik forskrækket; men han fattede sig hastig, idet han bemærkede et skalkagtigt Smil i den dristige Jomfrues Ansigt og et fortroligt Blik til hendes danske Veninde. Han bøiede sit Knæ for den lunefulde Jarledatter. „Min Frihed og maaske mit Liv er i eders Haand" — sagde han — „men jeg fortryder dog ikke min Oprigtighed. For at see Jarl Mindrealfs skjønne Datter vilde jeg ikke have betænkt mig paa et større Vovestykke; men det var mig umuligt at see Eder og noget Øieblik fordølge hvad jeg fører i mit Skjold. Med de norske Skjønne har de danske Riddere aldrig havt Krig, og af vore Fyrsters Luner afhænger ikke vor Menneskefrihed og vor Erkjendelse af Ret og Uret — —"

„Godt, Ridder Rane! — staa op! — Slotsfogden kommer!" — sagde Jomfru Kirstine hastig og tillod ham, ærbødig at kysse hendes Haand, idet hun hævede ham af den hyldende Stilling. Slotsfogden traadte ind, og man talte muntert om ligegyldige Ting.

Jomfru Inge fæstede ingen Tro til den listige Rane. Da hun om Aftenen var ene med Kirstine, advarede hun sin Veninde for ham; thi hun havde vel bemærket, at hans ærbødige Hylding af hendes Skjønhed og hans smigrende Tillid til hendes frie Aand og Selvstændighed ikke havde været uden Virkning. Jomfru Inge maatte imidlertid selv tilstaae, at Ridder Rane ikke lod til at mangle Mod, og at han besad megen Snildhed og Veltalenhed; hun indrømmede ogsaa, at han mulig kunde være miskjendt; men i Kirstines Øine var han en sand ridderlig Helt.

Næste Dag søgte Rane kun Leilighed til at faae Kirstine Spændelsko ene i Tale. Det lykkedes ham, og han betroede hende nu strax hvorledes Rygtet om hendes Skjønhed og Elskværdighed længe havde gjort ham til hendes lidenskabelige Beundrer. Han fortalte hende hvorledes hendes Fader havde givet ham Ret til, selv dristig at forsøge sin Lykke hos hende; men at Jarlen nu søgte Udflugter. Endelig aabenbarede han hende hvorledes denne Reise og den Livsfare, han ved dette dristige Eventyr udsatte sig for, egentlig havde til Hensigt at see hende, og at der nu intet Foretagende var saa farligt, at han jo for hendes Skyld vilde vove det.

Hun syntes at høre alt Dette uden Mishag; dog gav hun

ham intet bestemt Svar. Fire Dage forløb, og Rane fortsatte sine Bestræbelser for at vinde Kirstine Spændelsko og bibringe Jomfru Inge fordeelagtige Tanker om ham. Der blev holdt mange hemmelige Raad mellem de unge Piger; og det blev besluttet, at man i alt Fald maatte sætte Ranes Troskab paa en streng Prøve, inden man troede ham. Rane havde paa en forblommet Maade talt om sit hurtige Skib og om sine mægtige Forbindelser i Danmark; til en Flugt eller Bortførelse behøvedes kun et Vink eller en tilsyneladende tilfældig Leilighed. Kirstine udkastede de eventyrligste Planer, og Jomfru Inge var nær ved at give efter for Nødvendigheden og sin mislige Stilling.

Den femte Dag efter Ranes Ankomst forskrækkedes Inge ved det Budskab, at man næste Dag kunde vente hendes Fader til Tønsberg med Ridder Thord fra Kongshelle, og der skete festlige Tilberedelser paa Slottet som til et Bryllup.

Ranes Skib laae seilfærdigt i Tønsberg Fjord et Par Bueskud fra Strandbredden. Det var besat med et talrigt Mandskab af dristige Fribyttere, som Rane med Guld og store Løfter havde vundet. Den listige, unge Herre havde foreslaaet en Lystvandring ved Stranden. Her gik han nu kort før Solens Nedgang mellem Kirstine og Jomfru Inge, ledsaget af den gamle Slotsfoged, der var hjertelig ked af at høre tale om Fjelde og Vandfald og alle de Naturskjønheder, Fremmede her idelig priste. Rane underholdt med ridderlig Høflighed de unge Piger; han beundrede Egnens og Landets Skjønhed. „Fra Søsiden maa Synet af disse Kyster dog endnu være langt skjønnere!“ — sagde han. — „Jeg kan ikke ret dømme derom: — den Dag, jeg kom, var Luften ikke nær saa klar som idag.“

„Det synes mig dog“ — sagde Slotsfogden og gabede: — „det var jo lige i den klare Middagsstund.“

„Men mod Aften tager Kysten sig vist langt skjønnere ud“ ud“ — mente Rane. „Her ligger just en Baad med mine Rorkarle; dersom Damerne har Lyst, kunne vi roe et lille Stykke ud i Fjorden!“

„Ja nok‘!‘ — sagde Kirstine og trak Inge ud med sig i Baaden. — „Veiret er smukt, og jeg maa dog vise dig og din Landsmand, at Solen ikke gaaer ned over noget stoltere Land, end Norge. Vil I med? Slotsfoged!“

Rane var alt sprungen i Baaden. Slotsfogden var ærgerlig over dette Indfald; men han var ikke vant til at modsætte sig den stolte Jarledatters Villie. Han steg vranten i Baaden. og den gled rask fra Kysten. Medens Rane holdt begeistrede Lovtaler over Udsigten, styrede Rorkarlene efter Aftale lige til hans Skib, som laae med halvudspændte Seil, og hvor Baadsmændene allerede stode med Haanden paa Ankertouget for at kunne lette, saasnart deres Herre var ombord. Ranes Indbydelse til at besee Skibet blev modtaget. Slotsfogdens Indvendinger overdøvedes af den veltalende Ridder, og neppe havde man sat Fod paa Skibet, før det paa Ranes Vink foer

afsted for fulde Seil. Medens nu den forskrækkede Slotsfoged førtes som Fange ned i Skibsrummet, laae Ridder Rane paa sine Knæ for Kirstine og undskyldte med en Strøm af smigrende Ord, at han førte hende og hendes Veninde til Danmark, hvor han ligesaavist haabede at vinde deres Tilgivelse, som han nu var beredt til ved enhver ridderlig Daad at fortjene den skjønneste norske Piges Haand.

Saavel Jomfru Inge som Kirstine stode dog halv forskrækkede over denne pludselige Bortførelse, skjønt det var deres egen Plan, den listige Ridder, uden at vide det, saaledes udførte. De taug begge helt betænkelige. Jomfru Inge var for stolt til at drive Forstillelsen videre. — „Vel, Ridder Rane!“ — sagde hun alvorlig — „jeg følger Eder godvillig til Danmark. Jeg har netop ønsket at forlade Tønsberg.“ Med disse Ord gik hun tilside og overlod det til sin lunefulde Veninde at anstille sig trodsig og vred over den formastelige Bortførelse.

Ved dette Skridt havde imidlertid Ridder Rane opnaaet flere vigtige Hensigter. Saalænge de Sammensvornes Skjæbne endnu var uvis, var det ham vigtigt paa en aabenbar Maade at kunne fralægge sig enhver Forbindelse med dem. Saavel hos Marsk Stig som hos Jarlen troede han desuden ved denne dristige Handling at sætte sig i Agtelse, som en kjæk Ridder, og i den mægtige Algreves Datter havde han nu et Gidsel, der betryggede ham imod dem. Det undgik heller ikke hans Opmærksomhed, at han, som en forvoven og eventyrlig Ridder, havde sat sig i et Forhold til den kjække Vikingsdatter, der hemmelig begunstigede hans Ønsker som Beiler, uagtet den tilsyneladende Trods og Vrede, hvormed hun fulgte ham. Saalænge Jomfru Inge var i hans Magt, formodede han ogsaa, at hendes Frænde, gamle Ridder Jon, og Drost Hessel vilde betænke sig paa hvad de foretoge imod ham.

4. KAPITEL.

En smuk Foraarsaften midt i Mai Maaned var der stor Fakkeldands og Lystighed paa Ribe Gader. Slige offentlige Festligheder, hvorved Borgerne blandede sig i de muntre Ridderes Klynger, vare vel ikke ualmindelige; men i denne alvorlige Tid, saa kort efter Kongemordet, maatte en slig offentlig Lystighed høilig forarge alle Kongehusets Venner blandt Stadens Borgere, medens Marsk Stigs Tilhængere glædede sig derover, som et Tegn paa den Tryghed, hvormed den frafaldne Høvedsmand paa Kongeslottet, Ridder Tage Muus, trodsede det kongelige Parti. Herved viste denne Oprørshøvding ogsaa hvor lidet han frygtede de vistnok skrømtede Trudsler, hvormed Hertug Valdemar havde opfordret ham til at overgive Slottet.

I en halv Mils Frastand Sønden for Ribe laae Hertugen rolig med sin Hær i en stor Leir. Hans Krigsfolk bestode mest af Sønderjyder; dog var der ogsaa Brandenborgske og Sachsiske Ryttere iblandt dem. I sit prægtige Skarlagenstelt bevertede Hertug Valdemar denne Aften begge Markgreverne af Brandenborg og den gamle Hertug Johan af Sachsen, saavelsom Grev Gerhard af Holsten, der forrige Dag var stødt til Hæren med et lille, udvalgt Mandskab af holstenske Ryttere. Den kjække Grev Gerhard havde neppe oppebiet sin Helbredelse efter hint uheldige Benkast, der havde kostet ham det ene Øie, før han havde udrustet sig, for at beskytte Dronning Agnes og den unge Konge mod Oprørerne. Uden Betænkelighed havde han forenet sin Styrke med Hertugens; men han var bleven modtaget i Leiren med en Kulde, som forundrede ham. Dronningens Brødre vare nylig ankomne fra Viborg, for paa Dronningens og den unge Konges Vegne at skynde paa et afgjørende Foretagende mod Marsk Stig og hans Tilhængere. Den gamle Hertug af Sachsen havde været en Ungdomsven af Hertug Valdemars Fader, den ulykkelige Hertug Erik, og havde derfor ofte med faderlig Deeltagelse taget sig af den unge, ærgjerrige Valdemar. Han var uopfordret dragen hid i Spidsen for sine Ryttere, ikke alene for at staae Hertugen bi, men meget meer for ved sin Nærværelse at forebygge ethvert ubetænksomt Skridt af den unge Valdemar, hvis ærgjerrige Higen efter den danske Krone ikke var ham ubekjendt. Hertil var den gamle, værdige Herre tildeels bleven bevæget af sin Datter, den fromme Prindsesse Sophie, som Hertug Valdemar for to Aar siden med lidenskabelig Heftighed havde beilet til, uden dog at faae noget afgjørende Svar. Hun var dengang endnu ikke femten Aar og havde erklæret, at hun først om tre Aar vilde bestemme sig, naar hendes Beiler til den Tid vilde gjentage sit Ønske. At hun havde gjort et stærkt Indtryk paa den unge Hertug, vidste hun. Hun elskede ham stille og inderlig, men uden Lidenskabelighed, og hun havde en velgrundet Tvivl om hans Bestandighed. Hun gruede for hans ærgjerrige Planer, og hun var mere bekymret for hans Ære og hans Sjæls Fred, end for Tabet af hans Hjerte, hvad hun allerede næsten ansaae for afgjort, siden hun ikke i to Aar havde seet ham. Hun oppebiede endnu kun det tredie Aars Udgang, for at faae Vished herom og for da at sige Verden Farvel, som Abbedisse i et Nonnekloster.

Den gamle, retsindige Hertug Johan billigede sin Datters Synsmaade og Beslutning. Uden at nævne hendes Navn, havde han, som en tro, faderlig Ven, talt et Alvorsord til den unge Hertug om hans nuværende Stilling og hans Pligter mod den danske Krone. Hans Ord havde ikke ganske været uden Virkning; men den Forestilling, den unge Hertug mest dvælede ved, var den stolte Bevidsthed, at han her stod paa

en vigtig Skillevei og havde Magt til at lægge det afgjørende Lod i Danmarks og det danske Kongehuses Skjæbnevægt. Markgrevernes saavelsom den ærlige Grev Gerhards Nærværelse og deres fælles Opfordring til et afgjørende Foretagende syntes at have sat ham i en pinlig Forlegenhed. Efter et Krigsraad i Feltherreteltet, hvor enhver af disse Herrer med frimodig Djærvhed havde yttret sin Mening, reiste Hertug Valdemar sig nu hastig med myndig Mine. „Jeg er Hærfører her, mine Herrer!“ — sagde han bestemt — „og med al Agtelse for eders Raad og gode Mening, kan jeg dog kun følge min Overbeviisning. Førend det ved Danehoffet er afgjort, hvorledes der skal forfares mod Marsk Stig og hans Venner, og førend jeg selv er formelig erkjendt, som Rigsforstander, kan jeg intet afgjørende Skridt foretage. Om tolv Dage skal Danehoffet holdes. Derved bliver min Nærværelse i Nyborg nødvendig. Inden den Tid kan intet Felttog begyndes, end sige fuldendes. Efter hvad jeg hører om Marsk Stigs Rustninger, maa der en større Styrke til at byde ham Spidsen. Han og hans Venner har desuden efter Landsloven endnu Ret til at forsvare sig ved Danehoffet, hvis de vove det — og, som sagt, førend det er lovlig bestemt, i hvad Værdighed jeg staaer her, og hvem vi har at bekæmpe, kan der intet Skridt foretages.“

„Med Forgunst, høibaarne Hertug!“ — tog Grev Gerhard Ordet — „jeg mener, vi veed ret godt baade hvem vi er og hvad vi har at gjøre. At vi To idetmindste staae her, som Lehnsmænd af den danske Krone, behøver ingen Bekræftelse. At Høvedsmanden paa Ribehus, ved at sætte Marsk Stigs Banner i Kongebannerets Sted, aabenbart har erklæret sig mod Riget og Kronen, er ogsaa vist nok. Førend vi kan rykke mod Helgenæs og Hjelm, maa Ribehus være i vor Magt, efter alle Regler for et ordenligt Felttog. Til at storme Slottet behøves ikke tolv Timer med den Magt, vi her har, og det synes mig en Skam og høist uforsvarligt, at vi skal ligge her med saa stor en Magt og see rolig paa, at Kongeborgen er i Oprørernes Hænder.“

„Vil I med eders egne Ryttere storme Ribehus, tappre Grev Gerhard!“ — svarede Hertugen ligegyldig — „saa for mig gjerne! men paa eders eget Ansvar! I maa da selv forsvare ved Danehoffet, at I egenmægtig har begyndt en Borgerkrig i Landet, inden det er lovligt bestemt hvorledes disse Lehnsmænds Adfærd skal ansees og med hvad Ret og Myndighed saavel de, som vi selv, her handle!“

„Nu vel, høibaarne Hertug!“ — sagde Grev Gerhard med dæmpet Harme — „saa vil jeg, i Guds og St. Jørgens Navn, handle ene her, og jeg fortrøster mig til at forsvare det!“ Med disse Ord hilsede han Hertugen og de fyrstelige Herrer, idet han forlod Feltherreteltet. Kort efter red han i Spidsen for sine halvtredssindstyve Ryttere ud af Leiren ad

Veien til Ribe. Ved hans Side red en lang, mager Væbner med et gammelt, rynket Ansigt. Det var Langben Gammelmand, som siden den sidste ulykkelige Narrestreg, der kostede hans Herre Øiet, havde nedlagt sin Værdighed og Dragt, som Hofnar, men dog endnu maatte følge sin Herre allevegne, som hans Væbner, og var ham uundværlig.

Som Grev Gerhard nærmede sig Nipsaaen, der fra den sydlige Side indesluttede Staden, lagde Vreden sig efterhaanden; hans Betænksomhed kom tilbage, og han indsaae hvor umuligt det var, med saa faa Mænd at storme et velbefæstet Slot som Ribehus. Men han bluedes ved at vende tilbage til Leiren og red langsomt fremad. Hans Ryttere fulgte ham uden at sige et Ord; men han saae paa deres betænkelige Miner, at de ventede den visse Død i den fjendtlige Stad, deres Herre og Fyrste førte dem til.

„Lad os skynde os, naadige Herre!“ — sagde nu Langben i sin alvorlige Spøgetone — „inden man paa Ribehus faaer vor forfærdelige Hær at see og overgiver sig paa Naade og Unaade! Det var dog Jammerskade, skulde vi saaledes gaae Glip af Udødeligheden og ikke faae Leilighed til at bruge vore Stormstiger og Blider —“

„Jeg stoler paa, du er en Hexemester, Langben! og kan ligesaagodt slaae et Øie ud paa Fjenden, som paa mig, saa han ikke seer vor Styrke!“ — svarede Grev Gerhard og gik som sædvanlig strax ind i sin Hofnars Spøg. — „Hvo har ellers sagt dig, at jeg vil storme Ribehus? Der er jo Gilde og Lystighed inat i Ribe, vil man sige; hvad om jeg havde isinde at skaffe mig selv og Jer Alle et Svingom med de smukke Ribe-Piger?“

„Det er en anden Sag, Herre! det vil blive en fornøielig Dands; og vi komme ikke ubudne til Gilde, skal vi see. Det Brevskab, I fik i Mørkningen ved den gamle Pilgrim, var vist en Indbydelse til Leg og Lystighed.“

Grev Gerhard nikkede. „Kjendte du ham? Langben!“

„Saae jeg ikke feil, var det vor gamle Krovert i Melfar, Henner Friser. Det er en forvoven Karl, som forstaaer lidt Meer, end sit Fadervor, siger man. Han skal være flygtet fra Melfar for et Mord. Vogt Jer vel, Herre! at han ikke leder Jer i en Snare!“

„Havde du hørt hvad han sagde, vilde du ikke frygte derfor. Afsted!“

Ikke langt fra Sønderportsbroen og Horstorgporten, paa det saakaldte Marskland lod Grev Gerhard sine Ryttere standse og stige af Hestene. Selv svang han sig af Sadlen og blev staaende betænksom et Øieblik. „Nu vel, Karle! jeg vil virkelig føre Jer til Gilde iaften!“ — sagde han oprømt. — „Seer I hvor Faklerne skinne paa Broen? — Det har sin Rigtighed: der er Lystighed i Ribe, og man venter kun lystige Gjester. Stalddrengene skal blive her med Hestene! I Andre

følger mig tilfods, men Een for Een og med Sværdet under Kappen for en Sikkerheds Skyld! Kan I faae en Fakkel i Haanden og en Pige i Armen, saa dandser kun med! Men Dandsen maa gaae gjennem Sønderportsgaden til Graabrødregaden og saa ligefrem gjennem Korsbrødregaden til den store Blegdamsgrønning ved Slottet. Der samles I om mig i det Øieblik, I høre mit Jagthorn! hvad videre Lystighed der saa kan finde Sted, kommer an paa Lykken og Leiligheden. Har I forstaaet mig? Karle!"

Et almindeligt Bifaldsraab tilkjendegav Rytternes Deeltagelse i deres Herres eventyrlige Foretagende. Derpaa gik han selv foran dem over Broen. De fulgte ham Een for Een i nogen Frastand og blandede sig i den store Folkevrimmel, der opfyldte Gaderne.

Lystigheden i Byen var netop paa det Høieste. Der skinnede Fakler og lød Sang i alle Gader op mod Slottet, og der dandsede mange pyntelige Riddere med udhugne Skoe og Damer med Silke- og Skarlagens-Kaaber. Grev Gerhard trampede med sine store Rytterstøvler gjennem Gaderne og tog ingen Deel i Lystigheden. Da han var kommen midt i Korsbrødregaden, standsede han ved den hvælvede Port til Korsbrødrenes Gaard, hvor et kjækt, velbekjendt Ansigt nikkede ham imøde fra en Bondehætte, idet han med et trofast Haandtag blev dragen ind i Porten.

„Drost Hessel! I her!" — udbrød han forbauset — „og i dette Mummeri? —"

„I er dog vel med i vor Dands? ædle Greve!" — spurgte Drost Peder hastig.

„Fanden i Vold med Dandsen! jeg er kommen hid for at storme Ribehus, til Trods for Hertugen og alle hans fine Betænkeligheder."

„Nu vel, saa er I jo netop med i Dandsen, hvad enten I vil dandse eller ikke. Men hvad veed I om det Hele? hvem er Formanden?"

„Den, der kommer først, tænker jeg — men, for den Pokker! det maa I vel vide, Drost Hessel! Spørg mig ikke om Noget! jeg veed af ingen Ting; man har kun givet mig et hemmeligt Vink, som jeg ikke ret veed hvad jeg skal troe om. Kjender I den gamle Henner Friser fra Melfar?"

„Ham kan vi stole paa!" — svarede Drost Peder glad: — „kom Vinket fra ham, kan vi følge det. Har I Mandskab med?"

„Ikke stort; men et halvt Hundrede Mand kan jeg dog blæse sammen ved et Stød i dette Horn."

„Godt!" — sagde Drost Peder — „saa er der dog nogen Mening i. Nu vil jeg først troe, det er Alvor. Det Hele forekommer mig næsten som en Drøm. Jeg veed ikke engang hvem det forvovne Indfald er kommet fra. Jeg er her kun selvtredie for at udforske Stemningen. Henner Friser traf jeg

paa Veien. Den hemmelighedsfulde Gamle har spaaet mig god Lykke og forladt mig. Han lader til at have gode Venner her. Stemningen blandt Borgerne er god; men Hertugen nøler, og jeg troer ham ikke. At storme uden Hær kunde aldrig falde mig ind; men her maa være en Aand iblandt os, som er opfindsommere og dristigere, end Nogen af os. For en Time siden har en Ubekjendt indbudet mig til at være den anden Ridder i Dandserækken, naar de danske Jomfruer begynde Sangen: for Erik, Kongen hin unge! Hvad kan det gjælde uden en Storm?“

„Det forstaaer sig!“ — sagde Grev Gerhard og gned sig veltilfreds i Hænderne. — „For Barnekongen altsaa? nu vel! for Dronning Agnes, hin fagre! vilde jeg hellere synge; dog det kommer ud paa Eet. Dands I kun i Guds Navn over Slotsbroen! jeg følger efter med mine Mænd og dækker Jer Ryggen. For vor unge Konge! er Løsnet, og hvem der ikke synger den Vise med, hugge vi ned!“

Her afbrødes den hemmelige Samtale, idet endeel lystige unge Riddere med sorte Hjelmbuske dandsede ind i Klostergaarden med deres Fakler og opfordrede de forskrækkede Korsbrødre til at aabne dem Refectoriet, medens Nogle skrege paa Vin og Andre paa sachsisk Øl.

„Saae I Hjelmbuskene? det var en Flok af Marsk Stigs Tilhængere!“ — sagde Drost Peder og traadte med Grev Gerhard frem af den mørke Krog i Porten, uden at kunne dølge sin Harme over disse anmassende Optøier, som i denne urolige Tid ikke vare ualmindelige.

Larmen i Klostergaarden holdt inde et Øieblik, idet en ærværdig Klosterbroder traadte ud og erindrede Urostifterne om, at de ikke vare i Fjendens Land, og at de høie Herrer paa Ribehus pleiede at beskytte Staden, men ikke at udplyndre den.

Klerken blev besvaret med Spot og Trudsler. En af de overmodige unge Riddere slyngede endog sin Fakkel mod de fyldte Forraadskamre og svor at sætte Klostret i Brand paa Stedet, hvis man gjorde Indvendinger. Strax aabnedes Refectoriets Døre, og det lystige Selskab indlodes.

Drost Peder stampede harmfuld i Stenbroen. „Der seer I, Grev Gerhard!“ — udbrød han heftig — „saadanne Riddere vil nu være Herrer i Danmark. Lad os efter dem!“

„Nei, lad dem kun drikke, til de ikke kan see en Flue paa Væggen!“ — sagde Greven og loe — „desbedre gaaer vor Dands. Naar skal den begynde?“

„To Timer efter Ave og paa Blegdammen ved Slottet.“

„Saa lød ogsaa min Besked. Det kan snart være paa Tiden. Lad os derhen da! Den Dands er der Mening i. Det er dog engang et Gilde, hvor en adstadig Krigsmand uden Skam kan faae sig et Svingom. Skamfærd! var nu Dronningen her! da skulde jeg dandse, og det vel saa godt og lystigt som sidst.“

De gik nu med hastige Skridt op mod Blegdammen ved Slottet. Her var en stor Mængde Mennesker samlet. Midt paa Pladsen stode Borde med allehaande Forfriskninger. Der var lystig Musik. Pladsen var oplyst med Begfakler, og mange stadselige Damer sade paa Bænkene. Drost Peder og Grev Gerhard vare blevne staaende paa Pladsen, midt i den festlige Tummel, og betragtede med opmærksom Forundring de mange glimrende Herrer og Damer omkring dem, af hvilke de Fleste vare malede pudseerligt i Ansigterne og vare i deres Ukjendelighed helt lystige og overgivne. Medens Grev Gerhard gjorde sine Bemærkninger herover, kom Skirmen springende og hviskede sin Herre nogle Ord i Øret. Drost Peder nikkede og klappede ham glad overrasket paa Skulderen, idet hans Øine søgte en Bænk, hvorpaa der sad tre tilslørede kvindelige Skikkelser. I den Nærmeste troede han at gjenkjende den lille, sorthaarede Aase. Den Midterste havde Skirmen med et skalkagtigt Smil anviist ham, som den Dame, der havde indbudet ham til Dandsen. Skirmen var strax igjen forsvunden i Vrimlen, og Drost Peder betragtede den høie fremmede Dame med spændt Opmærksomhed og med en anelsesfuld Glæde, som han dog ikke turde give Luft, idet en besynderlig Ængstelighed tillige overfaldt ham. „Skulde det være muligt?“ — udbrød han halvt høit — „skulde hun være her og ved denne farlige Leg?“ Det var ham som den hele Verden løb rundt med ham og som han oplevede en ubegribelig Drøm. Han saae sig om efter Skirmen, men kunde ingensteds øine ham, og han tumlede som beruset hen mod Bænken. Idetsamme begyndte de tre Piger at synge, idet de reiste sig:

„Og der gaaer Dands paa Riber Gade;
Der dandse de Riddere froe og glade.

Der gaaer Dands paa Riber Bro;
Der dandse Riddere med udhugne Skoe —
For Erik, Kongen hin unge!“ *)

Idet Omkvædet hørtes, faldt Krumhorn og Fløiter ind med i Sangen, medens en stor Mængde Riddere sprang frem og stillede sig i en lang Dandserække med deres Damer ved Hænderne. Drost Peder havde kjendt Jomfru Inges klare og usædvanlig dybe Stemme. I den Midterste af de tre Sangerinder gjenkjendte han nu tydelig hendes høie, ædle Skikkelse. Han styrtede frem og greb hende i sine Arme. „Inge, kjæreste Inge!“ — hviskede han — „hvilket forvovent Indfald! — Er I kommen hid, for at dandse i Døden med mig! — Nu,

---

*) See Marsk Stigs=Visen Nr. 6 i danske Viser fra Middelalderen 2. Del S. 151.

velan! for Danmark og vor unge Konge maa jeg vel følge Eder selv i Døden med Glæde; men forklar mig denne Gaade!“

„Til Kongeborgen følger min Ridder mig og til Seier!“ — hviskede Inge. — „Svigter vor Formand ikke, maa det lykkes!“

„Hvem er da vor Formand?“ — spurgte Drosten urolig. — „Her maa jeg være i Spidsen, mener jeg.“

„For Drost Hessel aabnes Porten ikke til Oprørernes Borg“ — svarede hun hastig. — „Der staaer vor Formand! Eder maa han ikke kjende. Jeg troer ham ligesaalidt som I, naar han er sin egen Herre; men her er han i vor Magt. Han maa nu dandse sig en Brud til — eller døe!“ Med disse Ord pegede hun paa en stadselig ung Ridder med et langt, rødgult Haar, der stod en halv Snes Skridt fra ham med en Fakkel i Haanden og syntes i Kamp med sig selv, om han skulde stille sig i Spidsen for den lange Dandserække eller ikke. Han havde hidtil vendt Ryggen til Drost Peder; nu dreiede han sig til Siden; Lyset af hans Fakkel faldt paa hans Kind, og Drost Peder udbrød med dæmpet Stemme i den høieste Forbauselse: „Rane!“

„Ti stille!“ — hviskede Inge — „med Ræv fange vi Ræv iaften; men dog ikke som Hamlet. Med Mailøvkrandse vil vi lænke vore Fjender og, som jeg haaber, uden blodige Roser —“

Musikken vedblev imidlertid, og Mange sang dertil, men en almindelig bekjendt Kæmpevise, der gik paa den angivne gamle Tone. Medens Rane endnu stod ubestemt og der bestandig stillede sig flere Riddere og Damer i Dandserækken, underrettede Jomfru Inge hemmelig og med faa Ord Drost Peder om den hele dristige Plan og fortalte ham hvorledes hun og hendes Veninde, Jarl Mindrealfs Datter, havde formaaet Rane, der kjendte Slotshøvdingen, til at bringe denne Fest istand. Ranes Forbittrelse paa Marsk Stig for Hjelms Erobring og hans Iver for at retfærdiggjøre sig som en af Kongehusets troe Mænd, havde begunstiget de unge Pigers eventyrlige Plan. Ved Skirmen og Aase havde de faaet Henner Friser til at tage sig af Sagen. Efterretningen om Drost Peders Nærværelse havde givet Inge dobbelt Mod; men hun vidste, at skulde han virke med Rane til eet Maal, maatte han overraskes. „Seer I, min kjære Hr. Ridder!“ — sagde hun spøgende — „de mange ridderlige Herrer, I her seer, ere vore troe Ribe Borgere og deres Sønner, som paa deres Hustruers og Kjæresters Opfordring iaften vil dandse efter Jomfrusangen.“ Og nu begyndte hun og alle Jomfruerne igjen at synge, medens Ridderne, som det syntes, tildeels ordnede sig efter Sangen, hvori en hel Deel Herrer og Damer opregnedes ved opdigtede Navne, fordetmeste tagne af gamle Eventyr, men hvis Betydning man dog meget vel syntes at vide. Den Eneste, som nævnedes ved sit rette Navn, var

Høvedsmanden paa Ribehus, som imidlertid sad tryg i et Drikkelag paa Slottet, men hvis høit udsjungne Navn, som en af Fordandserne, betryggede enhver af hans Mænd, der maatte være tilstede og kunde fatte Mistanke til denne Leg.

Medens man saaledes nærmest Slottet ordnede sig efter Sangen, dandsede en Deel af den nederste Dandserække rundt paa den grønne Plads og gjorde den lange Kjæde, hvorved Enhver kunde forsikkre sig om, at der ingen Uvedkommende var med i Dandsen. Imidlertid stod Rane endnu ubestemt ved Bænken, hvor Jomfru Kirstine Spændelsko sad. Jomfru Inge og Pigerne sang:

„For da dandser han Riber Ulf —
Han er Kongen tro og huld!“

„Hører I, Ridder Rane!“ — sagde den norske Jarledatter — „det er Eder: I er Riber Ulf iaften. Lad mig nu see, I er eders Konge tro og huld!“

Men Rane betragtede de Dandsendes Bevægelser og syntes ikke at høre hvad hun sagde.

Jomfru Inge og Pigerne sang nu høit:

„Saa da dandser han Tage Muus —
Han er Høvedsmand paa Ribehus.“

Drost Peder havde kastet sin Bondehætte og faaet en høi Fjærhat paa, som Skirmen imidlertid havde bragt ham, tilligemed en Skarlagens Kappe, som han kastede over sin Bondekofte.

„Nu er I Høvedsmanden paa Ribehus!“ — hviskede Jomfru Inge. Den iøinefaldende Dragt, han bar, var virkelig Slotsherrens Høvdingsdragt, som man til dette Øiemed havde vidst at bemægtige sig, og den anseelige Ridder, der tillige ved Bondekoften var bleven temmelig førlig, antoges af Mange for Hr. Tage Muus. Han dandsede saaledes frem i Rækken med Jomfru Inge, som tilligemed Pigerne vedblev at synge:

„Saa dandser han Hr. Saltensee
Og saa hans rige Svogre tre.

Saa da dandse de ædle Limbekke —
Og de vare Kongen alt for stærke.

Efter da dandser han Byrge Grøn,
Og siden saa mangen Ridder skjøn.

Saa da dandser han Hanke Kand
Og efter hans Frue, hun hedder Fru Ann'.

Næst da dandser han Ridder Rank,
Og efter hans Frue, Fru Berngerd blank.

Saa da dandser han rige Volravn
Med hans Frue, haver intet Navn.“

Den Ridder, som ved dette Vers sprang frem i Dandserækken, var Hr. Bent Rimaardsøn, der paa samme Maade som Drost Peder var indbuden til Dandsen og havde grebet en ubekjendt Dame ved Haanden.

Endelig sang de:

„Saa da dandser han Iver Helt;
Han fulgte Kongen over Bælt.“

Og med stor Forundring saae Drost Peder den kjække Ridder Thorstensøn springe frem i Dandsen med en rask Borgerpige ved Haanden. „Hvad! Thorstensøn ogsaa her!“ — udbrød Drost Peder og erfarede i al Hast af Jomfru Inge, at den kjække Ridder var her, for at hente ham til Nyborg, hvorhen han havde ført Kongen og hele Hoffet, og at han strax havde billiget og understøttet hendes Foretagende.

Under alt Dette var Rane endnu bestandig bleven staaende ubestemt, uden at gjøre Mine til at tage Deel i Dandsen. Man havde tvende Gange dandset rundt om Pladsen, og hvergang Jomfru Inge var kommen nær ved Rane, havde hun sjunget høit og opfordrende:

„For da dandser han Riber Ulf —
Han er Kongen tro og huld!“

Nu nærmede hun sig tredie Gang; men han stod som i dybe Tanker og gav ikke Agt paa hende.

„I er nok bange, eders favre Haar skal komme i Urede, Ridder Rane! siden I tøver saa længe med at føre mig i Dandsen“ — sagde nu den modige Jomfru Spændelsko, spodsk og utaalmodig, idet hun urolig flyttede sig paa Bænken, uden at reise sig.

„I har Ret, ædle Jomfru!“ — svarede Rane — „her kan let baade Hoved og Haar komme i Urede. Mit Haar er lidt vel rødligt allerede, har I jo bemærket — i denne Dands kunde det let blive rødere — —“

„Og eders smukke røde Kinder kunde blive alt for hvide“ — afbrød hun ham spottende.

„Ogsaa deri har I Ret, skjønne Jomfru!“ — svarede han med et listigt Smil. — „I kunde kun lidet være tjent med den kjækkeste Brudgom, naar han havde Dødningekinder. Intet

er rimeligere, end at man betænker sig lidt, inden man springer i Dødedandsen, var det aldrig med saa rig og deilig en Jomfru.“

„Betænker I Jer et Øieblik længer, Ridder Rane!“ — sagde nu den kjække Jomfru Spændelsko harmfuld — „saa har jeg skammelig taget feil af Eder — saa rækker aldrig Jarl Mindrealfs Datter Jer sin Haand, men I skal blive til Spot for alle danske og norske Piger. Dog nei“ — tilføiede hun mildere — „den Skam og Spe vil I dog aldrig tilføie mig og Eder selv? Skal Inge nu dog faae Ret, og skal hendes Ridder see eders Svaghed og Forsagthed? see hvor strunk han der dandser med hende, den kjække Drost Hessel —“

„Drost Hessel!“ — udbrød Rane forbauset og blegnede.

„Ja netop! I bliver dog vel ikke bange for det Navn? Er I saa kjæk, som I har gjort Ord af, og har min Fader givet Jer Ridderslaget, saa lad os nu see, I er det værd! og viis den stolte Drost, at I ikke holder med Oprørerne og Landsforræderne! Drosten er streng, siger man, og den gamle Friser har svoret Jer Død og Undergang, hvis I sviger os — —“

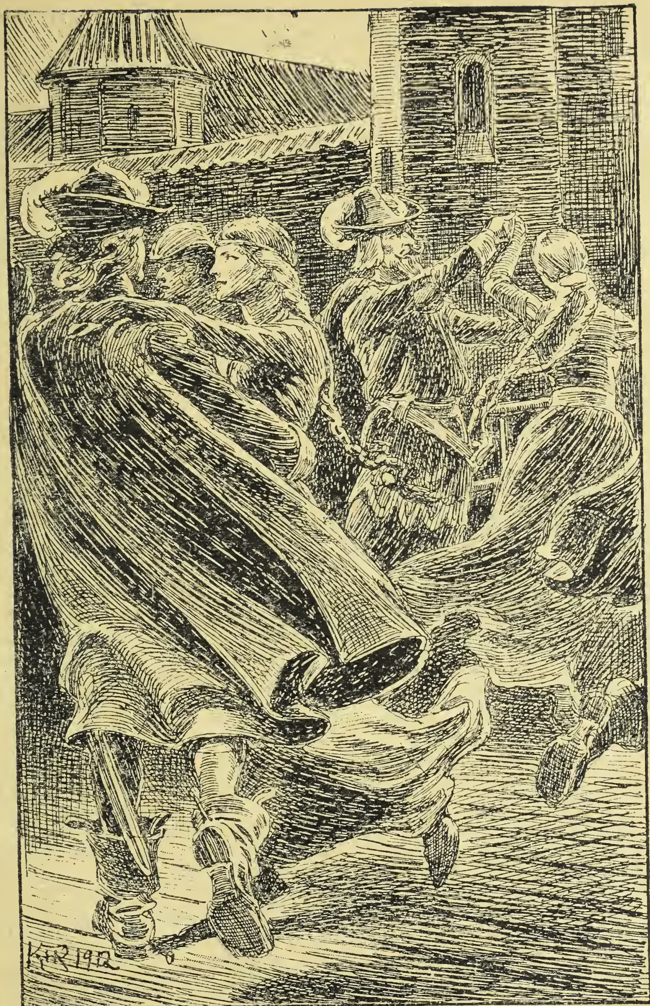
„Miskjend mig ikke, ædle Jomfru!“ — sagde Rane hastig. — „Jeg frygter hverken for Drosten eller den glubske Krovert; for deres Skyld gjør jeg ikke et Skridt. Men alene for eders Skyld, deiligste Kirstine! og for min egen Ridderæres Skyld, sætter jeg nu min Hals paa Spil og dandser med Eder lige til Slotsporten. Naar den aabnes paa mit Tegn og Løsen, har jeg holdt mit Ord; men vil I saa ogsaa holde tro og ærlig hvad I lovede og følge mig herfra som min Brud?“

„Hvad jeg har lovet, skal jeg holde, som en ærlig norsk Pige!“ — svarede Jomfru Spændelsko glad, idet hun rask stod op og rakte ham sin Haand. — „Dandser I først gjennem Slotsporten med mig, saa er I en kjæk og rask Helt, som jeg troede, og saa er I vel den bedste Jarledatter værd.“

Det var nu som Rane pludselig blev henreven af dristig Begeistring; han gjorde et rask Spring og svang sig med sin Dame i Spidsen for Dandserækken, som nu tredie Gang havde dandset Pladsen rundt og nærmede sig Bænken, han stod ved.

Inden Jomfru Inge tredie Gang havde sjunget det opfordrende Vers om Riber Ulf, dandsede Rane lystig foran hende med Jomfru Spændelsko i Armen; han sprang let og sang høit, og alle Jomfruerne og Ridderne sang efter ham:

„Og der gaaer Dands paa Riber Gade —
Der dandse de Riddere froe og glade
— For Erik, Kongen hin unge!“

»Her gaar Dands paa Riber Bro!
Her dandser Riddere med udhugne Skoe
For Erik, Kongen hin unge!«

„Det var Ret!“ — sagde den muntre norske Dame, som han svingede, og Silkebaandene flagrede hende om det flettede Haar, idet hun hartad dandsede lettest og raskest af dem Alle. — „Dands saaledes over Broen! saa vil jeg sige, I har Mod, og dands saaledes ind ad Porten, saa giver jeg Eder min Tro!“

Ved Vindebroen viftede Rane med sit Axelskjærf — og Broen rullede ned.

„Inge, kjæreste Inge! det lykkes!“ — udbrød nu Drost Peder og favnede sin høie Dandserinde heftig i Dandsen.

Riddernes Sporestøvler dundrede klirrende mellem de lette Skotrin paa den nedslagne Slotsbro, og Alle sang lystigt:

„Her gaaer Dands paa Riber Bro!
Her dandser Riddere med udhugne Skoe —
For Erik, Kongen hin unge!“

Nu klappede Rane i Hænderne, og Slotsporten sprang op. Under jublende Sang og Lystighed var snart hele Dandseskaren inde. Grev Gerhard stod endnu paa Blegdammen; han loe og blæste af alle Kræfter et lystigt Jagtstykke i sit Horn. I et Øieblik stode hans halvtredsindstyve Mænd om ham. De fulgte ham med lystig Jubel til den aabne Slotsport. Med Hælvten af sit Mandskab besatte han Porten, og med de Andre fulgte han de Dandsende med vældige Stormskridt.

En stor Deel af Slottets Besætning var adspredt i Byen. Slotshøvedsmanden Hr. Tage Muus sad selv halvdrukken blandt tredive Riddere ved Drikkebordet i den store kongelige Riddersal. Han hørte Sangen og Dandsen i Slotsgaarden og i Gangen til Riddersalen; men det syntes ikke at forundre ham. Han havde selv tilladt sin gode Ven Rane og sine unge Riddere at føre de smukke Borgerpiger op til ham med Dands og Sang. Nu fløi Dørene op, og det store Selskab dandsede ind i Riddersalen. De dandsende Riddere havde deres Damer ved venstre Haand og de blussende Fakler i den høire. Den hele Dandserække var sammenslynget i en Kjæde af grønt Mailøv og enkelte sjeldne Roser fra Fruerstuerne og Nonneklostrenes Blomsterkamre. Ved en Svingning stode alle Damerne pludselig i Klynge og svingede Faklerne, medens Ridderne stode rundt om dem i en tætsluttet Kreds og med dragne Sværd i Haand.

Ved dette uventede Syn mærkede Slotshøvedsmanden og hans tredive Riddere først Uraad. De saae lutter fremmede Ansigter om sig og fore forfærdede op til Forsvar. Men i et Øieblik var Slotsherren med hele hans overrumplede Mandskab uden Blodsudgydelse afvæbnet. Uden om Ridderne og deres Fanger dandsede nu Pigerne med høi Jubel og sang:

„Saa dandsed vi os paa Slottet ind
Med dragne Sværd under Skarlagensskind —
Slottet det er vundet!“

„For Erik, Kongen hin unge!“ — udbrød Drost Peder og traadte strax frem som Befalingsmand. Han tog i Kongens Navn Slottet i Besiddelse og lod den oprørske Høvedsmand og hans Mænd føre bundne til Slotstaarnet. Til stor Glæde for de troe Ribe Borgere, vaiede kort efter det kongelige Banner atter over Slotsporten, og det var en høi, skjøn Jomfru, som plantede det paa Murkronen. Nu blev der først en virkelig Glædesfest i Ribe. Medens Drost Peder og Grev Gerhard besatte alle Poster med troe Mænd og iagttoge de strengeste Forsigtighedsregler, fortsattes Dandsen saavel paa Slottet som i Staden med stor Jubel.

5. KAPITEL.

Saasnart Drost Peder havde besørget det Nødvendige til Slottets Betryggelse og Borgernes Sikkerhed, vendte han med længselsfuld Hast tilbage til Riddersalen, hvor han havde forladt Jomfru Inge hos Skirmen og Ridder Thorstensøn, midt i den seiersglade Dandsekreds. Mødet med hans Barndomsbrud og den hele eventyrlige Erobring forekom ham endnu selv som en forunderlig Drøm. Den listige Maade, Slottet var taget paa, og Ranes Medvirkning ved dette Foretagende behagede ham vel ikke; men Glæden over at have seet den kjække Jomfru Inge igjen og Haabet om, at hendes Tilbagekomst til Danmark ligesaalidet var et flygtigt, drømmeagtigt Syn, som det hele natlige Eventyr, havde nu sat ham i en Spænding og glædelig Uro, der tilbagetrængte enhver anden Forestilling. Hans Uro steg jo længer han søgte hende; thi han saae hende ingensteds: han saae kun de unge, lystige Riddere og de forklædte Borgersønner, som med Latter, Sang og overgiven Munterhed svang de raske Ribe Piger. Han saae Ridder Thorstensøn og den ellers saa tungsindige Bent Rimaardsøn, der begge, som berusede af den almindelige Lystighed, fore ham forbi i den hvirvlende Runddands, hvori nu ogsaa Grev Gerhard trampede med sine store Støvler og sang af Hjertens Grund som en brummende Bjørn. I Sangen, hvorefter man endnu med livlig Begeistring dandsede, hørte Drost Peder ikke meer Jomfru Inges dybe Stemme, medens baade Riddere og Damer endnu gjentoge deres kjække Forsangerindes Ord:

„Saa dandsed vi os paa Slottet ind,
Med dragne Sværd under Skarlagensskind.
— Slottet det er vundet!

Aldrig saae jeg en Ridderdands
Vinde saa Slotte med Rosenkrands —
For Erik, Kongen hin unge!“

Den almindelige Begeistring over Kongeborgens eventyrlige Erobring vilde nu vistnok ogsaa have henrevet Drost Peder paany, hvis han kun havde seet et Glimt af Jomfru Inge. Hendes pludselige Forsvinden var ham en ængstelig Gaade, og hans Uro forøgedes, da han heller ikke øinede Rane. Han vidste, at denne listige Ridder havde været hendes Ledsager fra Norge, og han ansaae ham endnu baade for sin egen og Kongehusets underfundigste Fjende, uagtet den Maske, han nu syntes at have paataget sig, og hans vigtige Deel i Slottets Overrumpling. Drosten saae ikke heller den kjække, norske Jomfru, som Inge havde kaldet sin Veninde, og som med Rane havde været i Spidsen for Dandserækken; at hun var den berygtede Jarl Mindrealfs Datter, vidste han, og Inges Forbindelse med denne Slægt forøgede hans Uro. Nu traadte Ridder Thorstensøn ud af Dandsen og rakte ham Haanden.

„Det kalder jeg, min Tro, en lystig Jomfruseier, Drost Peder!“ — sagde den krigerske Herre oprømt. — „De smukke Piger ere nær ved at tage Krigeræren fra os Riddere. Det maa jeg bekjende: Seierskrandsen er Jomfruernes iaften, og det med al Ære. Næste Gang er den vores, haaber jeg.“

De gik tilside, og Ridder Thorstensøn fortalte sin urolige og adspredte Ven hvorledes han ved sin Ankomst til Ribe, for faa Timer siden, over Hals og Hoved var dragen ind i dette forunderlige Eventyr, hvis vigtige Hensigt maatte undskylde, at han ikke strax havde røgtet sit egentlige Ærende. „Sandt at sige, min gode Ven!“ — tilføiede han — „eders Riddersværd og besindige Bistand, saavelsom eders Drostmyndighed var os nødvendig til at slaae Hovedet paa Sømmet; men eders altfor samvittighedsfulde Betænkeligheder vilde jeg helst undgaae. Derfor overtalte jeg Jomfru Inge til at overraske Jer. Er I vred derfor, saa lad det kun gaae ud over mig! I er min Overmand her. I kan nu, om I vil, sætte mig i Slotstaarnet, fordi jeg for dette Eventyr har forsømt min Skyldighed og selv har vovet at lægge Raad op imod Jer med eders Fæstemø — for det er hun dog vel igrunden?“

„Hvor er hun?“ — spurgte Drost Peder hastig.

„Det veed jeg ikke!“ — svarede Thorstensøn. — „Men lad nu Jomfruerne dandse! og lad os ikke længer tabe Sands og Samling over de Skjønnes Indfald!“

Drost Peder taug, og Thorstensøn vedblev: „Hertugens Udrustninger har Rigsraadet fundet betænkeligt, uagtet Dronningens Tillid til ham. Gamle Ridder Jon troede ikke den unge Konge længer sikker i Viborg. Jeg troer selv, der var Ugler i

Mosen, og jeg maatte i eders Fraværelse føre de Kongelige hemmelig til Nyborg. At jeg vilde træffe Jer her, sagde Ridder Jon mig. Her er Brevskaber til Eder baade fra ham og fra Dronningen! Jeg veed, I skal til Nyborg. Men her er I min Herre og Befalingsmand: medens I kun følger Kongebudet, skal jeg skyldigst dandse efter eders Pibe; dog det gjør jeg med Stolthed og Hjertenslyst."

Drost Peder gjennemsaae hastig de Brevskaber, Thorstensøn havde rakt ham. „Jeg maa afsted før Dag!" — sagde han. — „I er Høvedsmand paa Ribehus, Ridder Thorstensøn!" — tilføiede han efter nogle Øiebliks Betænkning. — „Denne vigtige Kongeborg kan ikke betroes nogen dygtigere Ridder. Til Straf for eders Egenraadighed paalægger jeg Eder nu at forsvare denne Borg til det Yderste, om saa Hertugen og Marsk Stig faae isinde at storme den med forenet Styrke."

„Vel!" — sagde Thorstensøn glad — „en hæderligere Straf kunde I ikke have tilkjendt mig. Er I vred paa mig, Drost Peder! saa er I det som en brav Mand. Tak for eders Tillid! Her er flinke Folk nok blandt Borgerne til at forsvare Slottet; ingen Fjende eller Forræder skal sætte sin Fod her saalænge her er Sten paa Sten tilbage! Er Kongen intet andet Sted sikker i Landet, saa bring ham hid! Ribehus er og bliver dog den fasteste Kongeborg i Danmark. Inden en Maaned skal den være uindtagelig!"

„Godt!" — sagde Drost Peder — „inden en halv Time skal Slottets Nøgler med eders Høvdingsmagt paa lovlig Viis være Eder overdraget. Lad nu Lystigheden her være forbi! og lad alle Uvedkommende forlade Slottet! Vil I tillige, som Ven, gjøre mig en Tjeneste" — tilføiede han spændt og med dæmpet Uro — „saa lad i største Hast Jomfru Inge Litle opsøge! Maaske tillader hun mig at være hendes Ledsager til hendes Frænde, Rigsraaden —"

Thorstensøn nikkede og trykkede ham trofast i Haanden, idet han allerede gjorde Mine til at gaae.

„Et Ord endnu!" — sagde Drost Peder med heftig Uro og holdt fast paa hans Haand — „hvor I træffer Rane, er han vor Fange, til hans Sag er undersøgt! Lad ham ufortøvet efterspore! Lad Stadens Porte spærre og intet Skib løbe ud af Aaen i de første fire og tyve Timer! Gud være med Jer!"

Thorstensøn nikkede, og i glad Følelse af sin nye Værdighed, som Befalingsmand paa Kongeborgen, gik han med stærke Skridt bort for at udføre hvad Drosten havde paalagt ham.

Drost Peder selv gik hastig ind i den fængslede Slotshøvdings Lønkammer, hvor han forefandt hvad der behøvedes til øiebliklig at udstede de nødvendige Befalinger og Fuldmagter. Uagtet den Uro, han var i, og den Kamp, det kostede ham, nu at tilsidesætte sit eget kjæreste Hjerteanliggende for hvad

han i dette Øieblik skyldte sin vigtige Stilling, fuldførte han dog med besindigt Overlæg dette nødvendige Arbeide. Han trykte allerede sin store Seglring med den flyvende Ørn paa Seglvoxet under Thorstensøns Høvdingsudnævnelse, da Døren aabnedes og Claus Skirmen med stor Hast traadte ind.

„Finder jeg Eder da endelig, strenge Herre!“ — sagde den troe Væbner forpustet og glad — „jeg har søgt Eder allevegne. Jeg bringer Eder saa mange flittige Hilsener og et lille, nydeligt Brevskab fra Jomfru Inge. Jeg fulgte hende selv tilvogns. Hun kom rask og herligt afsted i Stadsfogdens egen Karm med fire Hingste for og tolv Ryttere til Bedækning.“

„Hvad siger du? Skirmen! hun er reist?“ — udbrød Drost Peder forbauset — „hvorhen? hvorhen?“

„Veed I det ikke? Herre! Var det da ikke paa eders Foranstaltning? Nu skal I da høre: først satte hun Kongebanneret over Slotsporten og sang, saa alle Borgerne gjentoge det: for Erik, Kongen hin unge! — saa bød hun mig følge hende til Stadsfogden. Hun viste ham et Brevskab med tre store Segl under. Han bøiede sig for hende, som for Dronningen selv, og lod strax spænde for Karmen — —“

„Men hvorhen? hvorhen reiste hun? spørger jeg — hvor er Brevet? giv hid!“

„Her, Herre!“ — svarede Skirmen og rakte ham en lille Pergamentsseddel, som var sammenbunden med en rosenrød Silkesløife. — „Hun reiste til Kolding, sagde man, og skulde til Sverrig.“

Drosten gjennemlæste hastig den lille Seddel og blev blussende rød.

„Lev vel, min Barndomsbrudgom!“ — stod der — „For Erik, Kongen hin unge! synger jeg endnu i mit Hjerte. Faklen i min Ridders Haand skinner endnu for mit Øie. — Han, som er mægtig i de Svage, har ogsaa givet mig en Gjerning. Den troe Ridder Jon veed det. Spørg ham! men følg mig ikke! I Danmarks mørkeste Nat har vi dandset en Seiersdands sammen — og, Gud være Lovet! den kostede intet Blod. — Naar Barnekongen er Danmarks Herre, og Kronen hviler fast paa hans Hoved, kan vi maaske sees igjen i en lykkelig Stund. Kun min Fader kan forene vore Hænder. — Men hvad Gud i Sandhed har sammenføiet, skal intet Menneske evig adskille.“

Drost Peder drog et dybt Suk, idet hans Øine tindrede af et stort og herligt Haab. Han gjemte Sedlen ved sit Bryst og vendte sig atter til Skirmen: „Til Kolding altsaa, siger du, og derfra til Sverrig — forunderligt! hvem sagde dig det?“

„Jeg sluttede mig dertil af hvad jeg hørte hun talte med Stadsfogden og med den norske Jomfru eller Frue“ — —

„Den norske Jomfru“ — afbrød Drosten ham hastig — „hun og Ridder Rane fulgte hende dog aldrig?“

„Nei, Kors, Herre! saa havde jeg ikke ladet hende reise, om jeg saa skulde holdt hende tilbage med Vold og Magt. Jeg troede, som sagt, I vidste Alting og — —“

„Men Rane, Rane — hvor saae du ham?“

„Paa Veien til Stadsfogden traf vi Kammersvenden eller Ridderen — som han jo nu skal være, den Snog! — han kom tilligemed den norske Jomfru ud fra Graabrødrenes Kapel. De var allerede Mand og Kone, sagde de. Jomfru Inge græd bitterlig og omfavnede den norske Dame med stor Bevægelse; men Kammersvenden, den Helvedes Ridder, han havde stort Hastværk: inden en halv Time maatte de være i rum Sø, sagde han, og han talte om sine norske Søgutter, idet han saae sig om, ligesom de ikke var ret langt borte. Han vilde række Jomfru Inge den ene Arm, medens han urolig holdt fast paa sin unge Frue med den anden. Men Jomfru Inge forstod Uret: hun sagde ham et koldt og høfligt Farvel og vendte sig hastig om til mig. Jeg havde stor Lyst til at maale mit Væbnersværd med den nybagte Ridders Kaarde. Sværdet var hændelsesviis kommen mig ud af Skeden, og meget mildt saae jeg just ikke til den dristige Ridder Ræv; han huskede nok paa hvorledes jeg sidst vendte op og ned paa ham udenfor Hertugens Dør paa Nyborg Slot; for han blev med Eet ganske bleg om Næsen, da han saae, jeg sprang til. Jomfru Inge havde grebet mig ved Armen, og før jeg fik Tid til at kalde Rane en Forræder og fordømt Nidding, var han som blæst afveien med samt den smukke Frue, han har ranet og lokket.“

Drost Peder drog atter Veiret med lettet Hjerte. „Nu, Gud være lovet!“ — udbrød han — „saa har den Usling da ikke længer nogen Magt over hende!“

„Jo, Mænd! har han saa, den Satan! han tog hende jo med sig.“

„Hvad, raser du? Inge?“

„Nei, Kors, Herre! hende holdt jeg fast paa — men den smukke, norske Jomfru —“

„I Guds Navn! Hun var jo hans Hustru — godt, Skirmen! du har opført dig som en brav Karl. — Hun er altsaa reist ene til Kolding — Inge mener jeg —“

„Nei, med tolv Ryttere og fire Hingste, Herre! foruden Kjøresvenden.“

„Godt! lad strax vore Heste sadle, Skirmen!“

„Allerede?“ — spurgte Skirmen og blev blodrød — „jeg troede, vi blev her inat. Sandt at sige, Herre! jeg har sat lille Aase og hendes Bedstefader Stævne ved Stenporten. Hun skal gjøre en hellig Valfart med ham, og jeg seer hende nu ikke igjen i lang Tid.“

„Det kan skee paa Veien! Den Port skal vi gjennem. Skynd dig!“

Skirmen gik, med et let Suk. Drost Peder kastede sig tanke-

fuld i en Stol. Han fremtog atter Jomfru Inges Brev, som han læste endnu engang og trykkede til sine Læber. Kort efter traadte Ridder Thorstensøn, blussende af Vrede, ind til ham.

„Ha, den fordømte Algreve! — hans Datter var det!“ — udbrød Thorstensøn heftig — „og væk er de — Jomfru Inge med —“

„Jeg veed det!“ — svarede Drost Peder og gjemte Brevet, idet han reiste sig. — „Her er eders Udnævnelse og Fuldmagt, brave Thorstensøn! Gud være med Eder! Rane undkom altsaa — nu vel! — denne Gang skylde vi ham dog Tak.“

„Fordømt! det var Algrevens Datter, han løb bort med!“ — vedblev Thorstensøn og trampede af Harme. — „De var i rum Sø inden Aaen kunde spærres. Ha, hvi vidste jeg ikke det for en Time siden! Død og Ulykke! Algrevens Datter skulde visselig siddet fangen paa Ribehus, til Ridder Algotsøn var hængt og Stolt Ingrid var Thorstensøns Hustru!“

„Det var da vel, I ikke kjendte den dristige Vikingsdatter!“ — svarede Drosten — „I havde ellers faaet med mig at gjøre: det havde været en Skam for alle Danske, var den kjække Eventyrjomfru ikke dragen fri herfra, som hun kom; havde hun ikke sat Mod i vor snedige Fordandser og var sprungen foran os Alle iaften, havde den kjækkeste, danske Jomfru dog sjunget sin Vise forgjeves og I ikke nu været Høvedsmand paa Ribehus.“

„Men, for Satan! hun var dog den fordømte Algreves Datter.“

„Hvad kan hun derfor? En Heltinde er hun, og vi skylde hende baade Tak og Ære. Hun har betalt det dristige Eventyr dyrt nok, hvis hun derfor gav Rane sin Tro.“

„I har dog Ret, Drost Peder!“ — svarede Thorstensøn og besindede sig. — „Pigen var en bedre Brudgom værd og fremfor Alt en bedre Fader. Lad hende da flye, den raske Klippefugl! hun gjør maaske endnu en Helt eller idetmindste en dygtig Sørøver af vor usleste Ridder; men, Død og Ulykke! havde jeg vidst, det var Algrevens Datter — —“

„I havde dog ærbødig kysset hendes Haand, David Brushoved!“ — afbrød Drosten ham og smilede.

„Hestene staae for Slotstrappen, Herre Drost!“ — lød nu Skirmens Stemme i Døren. Drost Peder tog en hastig og hjertelig Afsked med den kjække Befalingsmand paa Ribehus og forlod Slottet med et let Brystharnisk under Reisekappen. Skirmen fulgte sin Herre, som red hastig gjennem Grønnegaden til Torvet, uden at lægge Mærke til Borgernes larmende Glæde. I Kjøbmændgaden var Folkestimlen ophørt; men Skirmen bemærkede, at her listede sig adskillige dunkle Skikkelser omkring, der saae ud som Dominicanernes Ligbærere og havde Hætter med store, udskaarne Øienhuller over Ansigterne; paa deres Armbevægelser og lange Skridt lignede de dog mere formummede Krigere. Den troe Væbner gjorde sin Herre opmærksom paa disse Folk, der syntes at give nøie Agt paa ham.

„Det er en Flok Ligbærere, der skal hente et Lig etsteds“ — svarede Drosten — „hvad Mærkeligt er der ved dem?“

„Det kommer an paa hvad det er for et Lig, de skal hente“ — svarede Skirmen — „og om det ikke er et, der først skal skaffes tilveie.“

De formummede Karle vare imidlertid forsvundne paa Hjørnet af Skibbrostrædet, og Drost Peder red over Broen til Mellemdammen.

„Hvorledes er det fat? Skirmen!“ — spurgte han og standsede sin Hest paa den øde Gade: — „Du har siden ifjor sat af paa Kjækheden — synes mig. Da du fangede Røverne i Daugberg Grube, var du en anderledes Karl. Nu mærker jeg, du har faaet en Kjærest i Hovedet; men har du glemt, at man ikke vinder Guldsporen ved Kjælenskab og Forsagthed?“

Skirmens Kinder blussede. „Havde I den Morgen, vi red til Harrestrup sidst, ikke holdt mig for en frygtsom Gjæk og de Graabrødres Kapper for ærlige, strenge Herre!“ — svarede han med dæmpet Uro — „da havde maaske endnu Kong Erik Christophersøn kunnet give mig Ridderslaget iaar, som I gav mig Haab om hin Aften. Af eders Haand vilde jeg rigtignok helst modtage det engang“ — tilføiede han med bævende Stemme — „men holder I mig nu for en frygtsom Stakkel, fordi jeg er bange for eders Liv, saa forlanger jeg aldrig at blive Andet i mine Dage, end jer troe Væbner; dog advare Jer maa jeg ligefuldt. Jeg vil heller gaae med Sølvsporen til min Grav, end følge Jer med Guldsporen til eders.“

„Min kjære, troe Skirmen!“ — sagde Drosten bevæget og rakte ham Haanden — „jeg veed det nok: du bryder dig meer om mit Liv, end om dit eget; men jeg er jo ingen fredløs Mand. Her rider jeg jo velbevæbnet i min Konges Ærend. Enhver Hættekappe, vi see, skjuler dog heller ingen Forræder.“

„De Karle har listet sig om os den hele Dag, strenge Herre! og jeg tør bande paa, det er Hertugens Folk. Jeg troede, Grev Gerhard og hans Ryttere skulde følge os.“

„Han er sin egen Herre!“ — svarede Drosten. — „Om han vil til Danehoffet dennegang, veed jeg ikke.“

„Men Ridder Rimaardsøn da?“

„Han gaaer til Skibs herfra. — Nu afsted! Det er alene værgeløse Reisende eller vigtige, fyrstelige Personer, der i denne Tid behøve Bedækning paa Landeveiene.“

Skirmen taug, og de rede videre over Broen til Nedredam og over endnu en Bro, der førte over den tredie Arm af Nipsaaen til Stenporten ved Byens østlige Ende. De saae kun faa Mennesker i denne afsides Deel af Staden. Da de naaede Porten, fandt de den paa Ridder Thorstensøns Befaling lukket. Paa Drostens Bud og velbekjendte Tegn blev den af Borgervagten strax aabnet, og man vilde ride videre. Da hørte Skir-

men sit Navn nævne af en klar, kvindelig Stemme over Porten. „For Guds Skyld, kjære Herre! lad os holde!“ — udbrød han ivrig og sprang af Hesten. — „Aase sidder vist i Portfængslet.“

„Befri os, ædle Herre Drost!“ — lød nu Aases Stemme fra Fængselsgittret over den hvælvede Stenport — „I kan vidne, at min Bedstefader og jeg hverken er Speidere eller Forrædere.“

Paa Drostens Ord og Forklaring til Vagten bleve Fangerne strax løsladte. Den gamle Henner traadte i en lang Pilgrimskappe ud af Fængslet med Aase ved Haanden. Han rakte Drost Peder trofast Haanden, og Aase fløi sjæleglad i Skirmens Arme.

„Eet Ord, Herre Drost!“ — sagde Henner med dæmpet Stemme: — „vil I sikker ad Snoghøi eller Kolding til inat, saa tøver I her til jeg kommer tilbage, eller lader idetmindste Veien staae aaben for gode Venner! — Løb, Aase! det haster!“

„Hvad betyder nu det? Gamle!“ — spurgte Drosten utaalmodig; men han fik intet Svar. Den kæmpehøie Pilgrim havde paa gammel Friserviis gjort et Par uhyre Spring ved sin Stav og var pludselig forsvunden i Halvmørket. Strax efter hørtes stærke Aareslag i Aaen paa den nordre Side af Porten, og man skimtede en Baad, der med utrolig Fart løb ned ad Aaen til Slottet. Næsten i samme Øieblik, som den Gamle var forsvunden, var den lille Aase, let som en Kat, sprungen ud af Skirmens Arme og var dem ligeledes strax af Syne. Skirmen syntes at høre hendes Fodtrin paa Broen til Nedredam. Han sprang paa sin Norbak og vilde ride efter hende; men nu hørte han sin Herre raabe høit og utaalmodig: „Afsted! denne Vei, Skirmen! Den Gamle er halv forrykt. Jeg kan ikke vente her efter hans Griller. — Porten kan I lade staae aaben!“ — sagde Drosten til Borgervagten: — „kommer den Gamle igjen eller spørger Nogen efter mig, saa ophold dem ikke!“

Med disse Ord red han ud igjennem Stenporten. Skirmen fulgte sin Herre med beklemt Hjerte og saae sig bestandig tilbage efter den kjære, forsvundne Aase, som han neppe havde faaet Tid til at give et Afskedskys; men i det matte Stjernelys saae han kun den skumle Porthvælving og en lang Jernhaand, der ligesom truende strakte sig ud efter ham fra Murpillen ved Porten.

„Sig mig dog, kjære Herre! hvad betyder den afskyelige Haand der ved Stadsporten?“ — spurgte han, for at faae Leilighed til at tøve et Øieblik endnu, medens han bestandig kun stirrede efter Aase.

„Den Haand er der opslagen til Skræk og Advarsel for Lovens Overtrædere“ — svarede Drosten og red langsommere, idet han saae sig tilbage. „Den, der forvolder Dyrtid i Byen ved at gjøre Forprang, skal miste Haanden. Men forstaaer jeg dig ret, Skirmen! saa er det nok efter en anden

Haand, der er mindre kold og streng, du nu seer dig tilbage. Du vilde vel endnu engang tage Afsked med den lille Aase? Nu vel! det er en vakker Pige. Vil Gud, skal hun blive din Hustru engang. Naar vi faae Fred og Ro i Landet, skal jeg sørge for eders Velfærd. Men slaa nu alt Kjælenskab af Hovedet og vær flink! Jeg tør jo heller ikke gjøre et Skridt fra min beskikkede Vei for hendes Skyld, som er mig kjærest af Alle.“

„Ak, men I drager dog endnu samme Vei som hun, og maaske træffer I hende i Kolding. — Tak fordi I vil sørge for os, ædle Herre!“ — tilføiede Skirmen bevæget. — „Dog Gods og Rigdom behøver jeg ikke. Aase forlanger kun, at jeg skal blive en dygtig Ridder, som I, og gjøre Eder og vor unge Konge Ære. — Rid kun til, Herre! Jeg skal ikke opholde Jer længer. Vor Herre lader mig nok see den lille, velsignede Aase engang igjen i Verden.“ Han foer hastig med Haanden over Øinene og sporede sin Norbak.

De rede nu begge rask frem ad Veien, og Drost Peder tænkte paa hvad den underlige, gamle Henner vel kunde have ment med sin Advarsel, og hvorfor han havde bedet ham lade Stadsporten staae aaben. „Det var dumt, Skirmen!“ — sagde han betænkelig: — „jeg skulde ikke have føiet den Gamle i den Grille med Porten. Var de Karle, du talte om, Forrædere, der gik paa Lur efter os, saa har vi nu jo selv aabnet dem Veien til at falde os i Ryggen.“

De syntes kort efter begge at høre stærkt Hestetrav bag ved sig. De vendte hastig deres Heste. De kunde i Halvmørket ikke længer skimte Stadsporten; men de saae en Flok Ryttere paa Veien.

„Lad os ride til Side, Herre!“ — sagde Skirmen — „det er sikkert Hættemændene.“

Omtrent hundrede Skridt fra dem løb en Sidevei ind i Skoven til Høire. Denne Vei saae de nu den mørke Rytterskare fare bort paa.

„De har andensteds Ærend!“ — sagde Drosten og tog Haanden fra sit Sværd. — „Videre!“

De rede atter frem i stærkt Trav.

„Maaske vil de heller møde os ved Skovens Udgang, Herre!“ — sagde Skirmen. — „Vi har Forspringet endnu; men det var vist raadeligst at vende tilbage til Ribe efter Undsætning. Gamle Henner bad os vist ikke tøve forgjeves.“

„Nei, vi vil nytte vort Forspring!“ — sagde Drosten bestemt og sporede sin Hest. — „Var det Fjender, er de istand til at naae Jomfru Inge før vi, og hvo veed hvad hendes tolv Ryttere due til?“

„De rede i Firspring til Skovens Udgang. Her var Veien meget smal og paa begge Sider indesluttet af steile Bakker. Skirmen var paa sin raske Norbak kommen nogle Favne foran sin Herre. Han vendte nu pludselig om og foer tilbage.

„Hulveien er spærret, Herre!“ — Drosten standsede. „Og see!“ — vedblev Skirmen, idet han pegede til Siden — „hist kommer den samme Flok ud igjen fra Skoven.“

Drost Peder saae sig om og drog sit Sværd. „Desværre!“ — sagde han — „de har os i en Fælde. Men vi vil ikke lade os fange som Rotter. Rid op paa Høien og blæs i dit Horn! Din Norbak kravler jo som en Kat. Bringer Henner os Undsætning, vil han høre det og skynde sig. Med Guds Hjælp holder jeg vel de Karle fra Livet en Stund. Skynd dig!“

Skirmen adlød og forlod med tungt Hjerte sin Herre i denne Nød; han klappede sin Norbak, og som en Stenbuk klavrede den op med ham ad den steile Bakke.

6. KAPITEL.

Rytterne nærmede sig paa den snevre Vei fra begge Sider; men inden de tvende Skarer endnu vare hinanden nær, lød Skirmens Krumhorn skingrende fra Bakken over Drostens Hoved. Begge Rytterflokke standsede og syntes at studse; men da de kun saae den eenlige Hornblæser paa den lille Hest øverst paa Høien, trængte de frem og omsluttede Drosten paa tre Sider. Der var ingen Grøft; men den steile Bakke dækkede ham Ryggen. Nu saae Drost Peder først hvem han havde for sig: han gjenkjendte i den Flok, der kom fra Staden, de formentlige Ligbærere fra Ribe, med deres Broderskabs-Hætter for Ansigterne og med lange, dragne Sværd i Hænderne. De, der kom fra den modsatte Side, bare samme mistænkelige Dragt. Der var over tyve Mand, Alle tilhest. Ingen af dem talede et Ord; men de syntes at vente paa, at Drosten skulde kaste sit Sværd og overgive sig.

„Tal, Karle! hvad vil I mig?“ — raabte Drost Peder med spændt Iver og svang sit Sværd til alle Sider. — „Den Første, der kommer mig nær, er Dødsens! Er I Krigere, saa sig i hvis Navn I her handle og lad mig kjende den Landsforræder, der udsendte Jer! Mød mig Mand for Mand, hvis I har Ære i Livet! Men er I Stimænd og Røvere, saa vent intet Bytte hos mig! her vanker kun blodige Pander saalænge jeg kan røre mig!“

Han fik intet Svar; men de formummede Rytterskarer sluttede sig tættere omkring ham, uden at Nogen dog endnu vovede at være den Første til Angreb; thi Drost Peder var, som den unge Konges Vaabenmester, vel bekjendt og almindelig frygtet for sin Vaabenfærdighed. Imidlertid blæste Skirmen af alle Kræfter i sit Horn, og langt borte lød et andet Horn paa Veien til Ribe.

„Nu hurtig, for Satan! død eller levende!“ — lød idetsamme en raa Stemme blandt de formummede Ryttere, og Tre af dem fore paa engang ind paa Drosten. Den Ene styrtede strax saaret af Hesten, og Drosten fegtede heftigt med de to Andre. Flere rede til; men nu steilede Drostens Hest, og intet af de mangfoldige Sværd kunde i dette Øieblik naae ham. De forbittrede Stimænd saarede hans Hest i Bringen; den foer som rasende midt ind iblandt dem og styrtede. Drost Peder laae et Øieblik med det ene Knæ paa Jorden og var nu paa alle Sider omringet af de morderiske Ryttere, der syntes at skulle knuse ham under Hestehovene. Endnu havde han dog Sværdet i Haanden; men Blodet strømmede ham over Fingrene, og Armen var saaret. Hestene vege skye tilbage for hans voldsomme Bevægelser, og han kom endnu engang paa Benene. Idetsamme slyngede Skirmen sit Væbnersværd ned fra Høien; det ramte, og Formanden for Stimændene tumlede af Sadlen. Men nu sprang alle Hættemændene af deres Heste for med forenet Styrke at overvælde den ubændige Ridder tilfods. Dog førend de Alle vare komne af Sadlerne var Lyden af Krumhornet paa Veien kommen betydelig nærmere. Skirmen blæste paa Høien, som hans Horn skulde briste. De formummede Karle saae sig tilbage; deres Formands Fald syntes at have forvirret dem. De øinede en velbevæbnet Rytterskare, med en svær Ridder paa en hvid Hest i Spidsen, der i det heftigste Firspring foer frem med draget Sværd.

„Greven fra Kiel! — den eenøiede Greve!“ — raabte en af Hættemændene; og som ved et Lyn adsplittedes ved dette Ord hele den formummede Skare. Ingen syntes længer at bekymre sig om Drost Peder; Enhver svang sig paa sin Hest, og i et Øieblik var hele Skaren forsvunden i Skoven, paa de tvende Mænd nær, som laae saarede paa Veien, og hvis Heste løb med tomme Sadler efter de andre.

Kort efter holdt Grev Gerhard paa sin hvide Hest, tilligemed Henner Friser og de holstenske Ryttere, i Hulveien. Skirmen stod omhyggelig hos sin Herre og forbandt hans høire Arm.

„Fordømt!“ — raabte Grev Gerhard og sprang af Hesten — „kom vi for silde?“

„I kom tidsnok til at redde mit Liv, ædle Greve!“ — svarede Drost Peder glad og rakte ham den venstre Haand.

„Hvi havde I saadan Hast? Herre Drost!“ — sagde gamle Henner mørk og blev siddende som i dybe Tanker paa sin Hest. — „Hm, hm!“ — tilføiede han halv sagte — „det er i Sporet af en Jomfrukarm, I der har blødt: I vilde nok heller op at age, end følge Graaskæggens Raad.“

„Du har Ret, Gamle!“ — sagde Drost Peder. — „Ungdom og Gubbeviisdom følges ikke ad; forresten red jeg min lovlige Vei i Kongens Ærend; vidste du, her laae Forrædere i

Baghold, kunde du sagt mig det rent ud. Imidlertid — Tak for Raad og Daad!"

Saasnart Grev Gerhard saae, at Drosten var uden Fare, vilde han strax forfølge de flygtende Stimænd i Skoven.

„Det nytter ikke!" — sagde Drost Peder. — „De ere adsplittede som Avner for jer Rytterstorm. Et Par Stykker fik Forfald; lad os holde os til dem! Her ligger nok Formanden. Han faldt som ved et Lyn, uden min Hjælp."

„Ham ramte jeg!" — sagde Skirmen glad, idet han heftede Forbindingen paa sin Herres Arm. „Inden tre Uger kan I føre Sværdet igjen, Herre! men naar I bruger det næste Gang, maa I ikke byde mig gjøre Musik til Legen!"

„Din Musik hjalp mig meer, end mit gode Sværd, og du stritter som en David" — sagde Drosten og rakte Skirmen den forbundne Haand, idet de gik hen til den faldne Stimandshøvding. Skirmen rev Hættekappen af den svære Karl, og paa den gule Vaabenkøllert kjendte man forbauset en af Hertug Valdemars slesvigske Ryttere. Der var kun lidt Liv i ham tilbage, og inden man kunde bringe et Ord ud af ham, var han død. Den anden Hættemand bar en ligedan Vaabenkjortel under Kappen. Han var ikke dødelig saaret; men han var trodsig og stum; hverken Løfter eller Trudsler kunde bevæge ham til at sige et Ord. Man forbandt hans Saar og satte ham fastbunden paa en Hest.

Nu steg Henner Friser af den store, staalgraae Hingst, han sad paa. „Jeg tog eders Stridshingst i Slotsstalden, Herre Drost! den kan I nu snart trænge til" — sagde han med et besynderligt Eftertryk. — „Jeg skal nu gaae tilfods til min Grav og aldrig meer sætte mig paa den høie Hest. Jeg har gjort det vel grovt tilforn, veed I. Jeg er nu færdig med de verdslige Handeler; men jeg skal bede et Ave for Jer og den unge Konge ved den hellige Grav, hvis jeg ikke dumper i min egen underveis. Gud og St. Christian være med Jer, ædle Herre!" — tilføiede han usædvanlig bevæget. — „Endnu er Lykken med Jer i Ulykken; men vogt Jer! Forekommer I ikke Dødsfjenden, vil han forekomme Jer. Kronen, I vogter, har endnu ikke naaet sit Hoved."

Drost Peder steg tankefuld paa den velbekjendte, skjønne Stridshingst, der havde staaet ubrugt i Slotsstalden siden sidste Dystridt. Taus og vemodig rakte han den gamle Pilgrim Haanden til Afsked.

„Hvad den Pokker!" — sagde Grev Gerhard, da Henner nu ogsaa hilsede ham for at gaae — „Du er mig for dygtig en Karl, Henner! til nu ikke at gjøre Andet, end Poenitentse. Jeg har lært Meer af dig inat, end af alle mine Skriftkloge og Verdsligvise i mit Liv. Bliv hos mig! og du skal føre mit Banner og sidde i mit Raad! Hvad du sagde mig om min Lykke, gad jeg dog nok ogsaa vidst lidt Meer om."

„Derom er det ikke godt at vide for Meget, høibaarne

Herre!“ — svarede Henner betænkelig og rystede det graae Hoved, idet han heldede sig til sin Pilgrimsstav — „jeg er heller ingen Hexemester; men forsøgt Mand veed hvad Verden giver, og en gammel Marsvinsjæger kan nok sige Jer hvad Veir vi faae imorgen. Vor Herres Bøger lyver ikke, og dem behøver man just ikke altid at være skriftklog for at forstaae. Det veed jeg“ — vedblev han og betragtede Grevens Ansigt med et skarpt Blik: — „I kommer vel saa langt med eders ene ærlige Øie, som eders snildeste Fjende med to; men derfor skal I ikke meer, end noget andet Menneskebarn, stole paa Lykken! hun er af Glar, veed I nok, og hun brister tidt, naar hun skinner klar. Jeg bar gjerne eders Banner, høibaarne Greve! men hvad man har lovet Vor Herre og den hellige Jomfru, skal man holde. Vi har en svar Regning sammen, og Døden blæser ikke i Lur for sig. Gud og St. Christian være med Jer! — Farvel, Knøs!“ — sagde han derpaa til Skirmen. — „Jeg svarer dig til Aase, naar du svarer mig og hende til din Troskab og Dygtighed!“

Skirmen havde grebet den Gamles Haand, som han med Heftighed trykkede til sine Læber; men inden han fik Tid til at sige et Ord, havde den gamle Kæmpe knuget ham i Haanden, saa det knagede, og skred nu med lange Skridt hen ad Veien til Aaen.

Grev Gerhard og Drost Peder rede en Tidlang tause frem ad Veien til Kolding og fulgte, efter Henners Raad, Veien Syden for Skodborg Aa. Skirmen og den gamle Hofnar fulgte dem i nogen Frastand blandt Rytterne, med den fangne Stimand imellem sig.

„Jeg følger Jer nu for det Første over den slesvigske Grændse, min gode Ven!“ — afbrød Grev Gerhard endelig Tausheden. — „Dette Overfald maa have havt vigtige Grunde. I denne Tid skal man vel mindst skue Hunden paa Haarene; de gule Vaabentrøier bevise heller intet Stort; men tro mig dog! Hertugen er Manden. Her stikker Meer under, end blot et Tak for Sidst for Fangenskabet paa Sjøborg. Den gamle Pilgrim har ikke rost mit ene Øine forgjeves. Jeg seer nu maaske nok saa klart som I, og hvad den snilde Hertug fører i sit Skjold begynder at blive mig klart. Jeg kunde have stor Lyst til at sætte den fine Herre lidt paa Prøve. Pas paa, min gode Drost!“ — vedblev han efter nogen Betænkning — „møder Hertugen ikke i rette Tid paa Danehoffet, saa maa I være paa jer Post og ikke lade Dronningen og den unge Konge troe ham. Iler han ikke med at vælges til Rigsforstander, har han ganske vist en høiere Værdighed isigte. Den gamle Pilgrim forklarede mig en Gaade —“

„Hvad har I for? Grev Gerhard!“ — spurgte Drosten og betragtede Grevens usædvanlig alvorlige Ansigt med Opmærksomhed. — „Gamle Henner har dog ikke sat Jer Anelser og Grillenfængerier i Hovedet? Jeg har al Agt for hans Erfa-

ring; men han er ikke altid ret ved sin Samling, og hans Drømmerier vil jeg Intet have med at gjøre. Hvad I saa gjør, ædle Greve! saa glem ikke, at vi paa Rigets og Kronens Vegne for Øieblikket maae undgaae ethvert fjendtligt Skridt mod Hertugen!"

„Hvad jeg foretager, gaaer paa min egen Kappe; det kommer ikke Riget og Kronen ved!" — sagde Grev Gerhard. — „Derfor skal I heller ikke vide det. Vil I betroe den fangne Stimand til min Bevogtning? Jeg svarer Jer til ham."

„Vel!" — svarede Drosten — „den Skat maa I beholde! Gjaldt det kun mig selv, vilde jeg glemme dette Eventyr, og da var det maaske klogest at lade Fangen løbe; men gjælder det Mere, bør det undersøges. En blot personlig og lav Hevn troer jeg den snilde Hertug ophøiet over, og saa meget maatte han dog vel kjende mig, at han ikke kunde befrygte, jeg mod Landsloven vilde modsætte mig Rigsforstandervalget."

„Han kjender Jer meer end godt nok, min gode Ven!" — sagde Grev Gerhard og nikkede. — „I vilde vist være ham en særdeles kjærkommen Gjest i Norborg Slotstaarn. Dog I har Ret! vi vil holde os til Hovedsagen. Erfarer jeg Noget, som kan være Dronningen og den unge Konge vigtigt at vide, skal I høre det af min egen Mund, inden Danehoffet er sluttet! men" — tilføiede han urolig, idet Blodet pludselig foer ham til Hovedet — „hører jeg forinden, at Hertug Valdemar og den skjønne Dronning Agnes har sluttet en hemmelig Formælingstractat, saa maa I have mig undskyldt!"

„I forbauser mig, Grev Gerhard!" — udbrød Drosten — „troer I sandsynligt, hvad jeg længe har gruet for at tænke mig som muligt? — og troer I, Dronningen — —"

„Om hende troer jeg Intet uden alt Godt og Skjønt og Herligt" — afbrød Greven ham ivrig. — „Men hvor klog hun er, kan hun see feil; hvorfor skulde et glimrende Skin ikke ogsaa kunne blende hende? Var den smukke, veltalende Hertug en firskaaren, eenøiet Enkemand, som jeg, og en Klods til at tale med Kvinder — da var det maaske godt for os Alle."

De taug nu begge og rede i alvorlige Tanker videre. Den ellers saa muntre Grev Gerhard syntes tilligemed sit Øie og endeel af sin Fedme at have tabt endeel af sin jævne, næsten ligegyldige Tilfredshed; men dette Tab vanheldede ham ikke, det forøgede snarere hans krigerske og heltemæssige Udseende, og det Anstrøg af lønligt Vemod, der undertiden blandede sig i hans Lune og godmodige Spøg, syntes at gjøre den vakkre, djærve Herre endnu elskværdigere.

Drost Peder var saa beskæftiget med sine egne Tanker, at han ikke lod til at savne den standsede Underholdning, idet Jomfru Inges Billede ofte blandede sig oplivende i hans

dunkle og alvorlige Fremtidsforestillinger. Hvergang han saae en Støvsky paa Veien, troede han at skimte hendes Reisekarm. Han red da saa stærkt, at Grev Gerhard og hans Følge havde Møie med at indhente ham; men hver Gang saae han sig skuffet i sit Haab: som oftest var det en Flok Øxne eller Prangerheste, han havde seet, og han standsedes ofte i sin utaalmodige Hast, naar de trevne Oxedrivere og Hesteprangere spærrede Veien.

De havde redet over syv Mil gjennem det Slesvigske, og Solen stod ikke høit paa Himlen, da man øinede den stolte Ørnsborg eller Koldinghus, som det allerede nævnedes. Slottet laae høit paa Bakken over Søen paa den anden Side af Kolding Aa. Drostens Stridshingst vrinskede og sprang let paa sin Herres Opmuntring.

„Men hvad jage vi da saa djævleblændt for?“ — spurgte Grev Gerhard noget utaalmodigt og pustede. — „Der er jo over otte Dage til Danehoffet, og naar I kommer til Nyborg imorgen er det vel tidsnok!“

Drost Peder rødmede. „Jeg har Befaling at ile“ — sagde han. — „Vinden er netop god; men her er Farten længere og vanskeligere, end ved Snoghøi.“

„Men, for den Pokker! hvi gaaer I da ikke hellere over Snoghøi?“ — spurgte Greven. — „Dog det er sandt“ — tilføiede han lidt mut — „I vil sagtens med det Samme see eders stolte Hjertenskjær igjen.“

„Hvor vidste I det? Grev Gerhard!“ — spurgte Drosten forundret og noget undseelig.

„Ih, det veed jo hver Mand i Landet: den stolte Ørnsborg histoppe er Drost Peder Hessels Yndlingsborg, og Ørnen paa Bjerget med de udspilede Vinger staaer ikke forgjeves i eders Segl ligesom i Stadsvaabnet. Her vandt I jo eders første Laurbær med Hertug Erik, og det har vi længe nok maattet høre, at I her har Porten og Nøglen for Danmarks Rige baade mod mig og mod Hertugen af Sønderjylland.“

„Slottet taler I om!“ — svarede Drost Peder og smilede — „nu ja, det forstaaer sig, det er mig en kjær Befæstning og en vigtig Borg for Land og Rige. Kong Erik Christophersøn har sat den i herlig Stand. Den er Jer Holstenere en Torn i Øiet, det veed jeg nok; men lad os derfor være lige gode Venner! Var Hertugen os saa fuldtro en Ven som I, ædle Greve, havde jeg maaske neppe drevet saa ivrig paa at faae dette Forsvarsværk istand. Oprigtigt talt“ — vedblev han og rakte Greven Haanden — „jeg troede, I vilde gjække mig med en virkelig Hjertenskjær. Hvad jeg saae efter var heller ingen Sten-Brud. Slottet er i gode Hænder. Dennegang bliver der ingen Tid til at besee det.“

„Det vover I, som en klog Drost, vel heller ikke, naar en Greve af Holsten er med, om han ogsaa kun har halvt saamange Øine som Andre?“

„I vilde vist med eders ene Feltherreøie see flere Mangler ved Skandserne, end jeg med begge mine“ — svarede den unge Drost beskeden og betragtede sin Ledsager med velvillig Tillid; — „men det veed jeg“ — tilføiede han — „I vilde ikke røbe vor svage Side for Andre, end for mig, og det kunde baade jeg og Borgen have godt af.“

„Dersom jeg nu tog Eder paa eders høflige Ord, Drost Peder!“ — sagde Gerhard — „vilde I saa opsætte eders Reise blot en halv Time, for at ride Nord op igjennem Byen og vise mig Slottets fire Kæmpebilleder saavelsom Forskandsningerne nærved?“

De vare ikke langt fra Kolding-Aa og rede just gjennem den saakaldte Broskov. Over den store Vindebro, som her adskilte Nørre- og Sønderjylland, saae de nu en tom Reisekarm med fire Heste, ledsaget af tolv Ryttere, rulle dem imøde.

„Der kommer hendes Vogn tilbage!“ — sagde Skirmen og red hastig hen til sin Herre. — „I kan endnu træffe hende. Ude af Fjorden kan hun ikke være.“

„Jeg viser Eder Slottet en anden Gang, ædle Greve!“ — sagde Drost Peder hastig til sin Ledsager, idet han sporede sin Hest. — „Maaske kan jeg nu i dets Sted vise Eder et skjønnere og stoltere Billede, som jeg hellere vilde føre i mit Skjold, end al Verdens Ørne og Slotte tilhobe.“

„Hvad den Pokker!“ — udbrød Grev Gerhard og loe høit — „rider jeg her min Hest træt for at følge en forelsket Eventyrridder? nu vel, min gode Ven! kan Drost Hessel ogsaa tænke paa sligt Galskab i saa alvorlig en Tid, saa er jeg dog ikke den eneste Gjæk i vort Selskab!“

De rede den tomme Reisekarm og Rytterne forbi, men maatte standse ved Broen, som atter var optrukken. Paa Drostens Foranstaltning var her anlagt et vigtigt indbringende Toldsted, og, under Paaskud af streng Opsigt derved, havde han nylig udstedet det Bud, at denne Grændsebro skulde holdes opdragen ligesom i Krigstider. Dette forvoldte alle Reisende endeel Ophold og Uleilighed. I sin ivrige Hast udbrød Drosten nu selv i heftige Yttringer mod Høvdingen for Borgervagten, der, inden Broen nedlodes, fordrede strengt Regnskab for de ham ubekjendte Ridderens Adkomst til at indlades med saa mange Krigsfolk. Efter nogle Vanskeligheder adlød vel Borgerhøvdingen ærbødig, da han hørte Drostens Navn, men glemte dog ikke den billige Undskyldning, at det var Drostens eget Bud, han her opfyldte.

„I har Ret, min Ven!“ — sagde Drost Peder og besindede sig, idet en let Rødme foer over hans Kinder. — „I har gjort eders Pligt; jeg havde ingen Ret til at dadle Eder.“

Den formildede Høvding hilsede Drosten med Velvillie, og man foer over den nedladte Bro.

Under den korte Standsning havde Grev Gerhard havt stor Møie med at tilbageholde en hjertelig Latter, som nu først

udbrød, da han red over Broen og saae hvorledes Drosten ilede og stirrede ud mod Skibene i Havnen. „Nu seer I selv hvad eders strenge Love er for noget fordømt Tøi, min gode, samvittighedsfulde Hr. Drost!“ — sagde han — „I har vist ikke tænkt paa ilfærdige Elskere, da I lod denne Bro spærre.“

„Det er Vand paa eders Mølle!“ — svarede Drosten halvt fortrydelig, men maatte dog smile ad det godmodige Drilleri, hvormed Grev Gerhard holdt sig skadesløs for disse Foranstaltninger, der ligesaagodt gjaldt Danmarks Stilling til Holsten som til Sønderjylland.

„Faaer I nu ikke den smukke Dame at see, som I er nær ved at ride saa mange, gode Heste ihjel for“ — vedblev Greven i samme Lune — „saa er det bedrøveligt nok — saa kommer I dog ogsaa paa en Maade til at betale Told ved denne bandsatte Rendesten. Den koster mig og mine brave Holstenere flere Sølvører mellem Aar og Dag, end hele denne Kræmmerrede er værd. Men lee maa jeg dog, uden Fortrydelse! —“

„Lad nu det være godt, Grev Gerhard!“ — sagde Drosten hastig. — „Seer jeg ret, lægger der et Skib ud af Havnen. Vidste I hvad dette fordømte Ophold berøver mig, vilde I ikke have Hjerte til at lee.“

De vare redne gjennem Sønderporten og Brogaden. Drosten foer nu om ad Høire til den saakaldte Klosterport, hvorfra det gik i Firspring over den store Engbund til Havnen. Greven og hans Følge ledsagede ham.

I et Øieblik stod Drosten paa Skibsbroen og erkyndigede sig om hvem der var ombord paa det Skib, der for fulde Seil løb ud af Havnen.

„Det var sagtens en Prindsesse“ — brummede en gammel Stavngjemmer og vedblev ligegyldigt at hamre paa sit Ror: — „hun kom i et malet Bur med fire Bester. Stadsfogden selv stod med Hatten i Haanden, og Alt maatte staae paa Pinde for hende. Det var en Svensker, der løb ud med hende. Staaer denne Kuling, vil de snart være i rum Sø. Holder kun Skuden til hun naaer Land! det var et fordømt raaddent Trug og holder ikke mange Stød ud. Men med Svenskeren vilde hun, om det saa var Djævels.“

„Læg til med jer raskeste Skude!“ — bød Drosten — „Jeg betaler tidobbelt. Kun hastigt!“

„Skal vi paa Jomfrujagt? strenge Herre!“ — brummede den gamle Sømand. — „Ih Gu' vel, for mig gjerne! Det stolte Pigebarn gjør I dog ingen Fortræd, seer jeg nok. Jeg haler Jer hende ind paa en halv Time. Det var ogsaa for god Hyre for en Svensker.“

„Godt, Gamle! kun rask!“ — sagde Drosten og rakte ham en Haandfuld Sølvmynt. I en Haandevending laae der en Skude klar ved Skibsbroen. Skirmen bragte Hestene ombord. Drost Peder tog imidlertid Afsked med Grev Gerhard. „Gud

være med Jer, ædle Greve!" — sagde han med et hjerteligt Haandtryk. — „Om vort eget Haab endog er en Flygtning, vi aldrig kan indhente — Landets og Rigets store Haab opgive vi ikke! — for Dronningen og vor unge Konge! er vort Livsløsen —"

„Vel, min gode Ven!" — sagde Grev Gerhard og smilede. — „I skal snart høre fra mig! — Glem nu kun ikke at styre den rette Vei til Melfar!"

Snart foer Skibet med Drosten og hans Væbner for fulde Seil ud af Kolding-Havn. Grev Gerhard blev staaende paa Skibsbroen og smaaloe. Han saae hvorledes den lette Seiler fløi pilsnar afsted og nærmede sig Skuden med de blaae og gule Seil, der bortførte Jomfru Inge. At hun var den Dame, Drost Peder havde dandset ind paa Ribehus med og nu ilede saa heftig efter at indhente, formodede han veltilfreds. Skjøndt den Mistanke for længe siden var udslettet, hvorom han bar Mindet i Arret paa sit Bryst, saae han dog ikke ugjerne hvorledes hans ridderlige Medbeiler til Dronningens Gunst nu for en Ridderdatters Skyld syntes nær ved at glemme al Verdens Dronninger og Konger.

De to Skibe vare snart hinanden saa nær, at man gjensidig kunde see hverandre. Drost Peder stod i Forstavnen paa sin lette Seiler og saae en høi Jomfruskikkelse med en rød, maarbræmmet Silkekaabe ved Bagstavnen paa det Skib, han forfulgte. Han kjendte Jomfru Inge og udraabte med høi Røst hendes Navn. „For Gud i Himlens Skyld! lad stryge Seil og lad mig føre Eder til Land!" — raabte han. — „Eders Fartøi kan ikke holde Søen."

Men Jomfru Inge rystede paa Hovedet, idet hun afløste sin grønne Hoveddug og tilviftede ham et kjærligt Levvel.

„Vil I entre, strenge Hr. Ridder!" — raabte den gamle Stavngjemmer — „saa seiler jeg Svensken en Planke ind, og han stryger vel."

„Nei, nei!" — bød Drosten — „ingen Vold! hun har sin Frihed. Styr forbi da! men saa nær som muligt!"

Et Øieblik fore Skibene jævnsides. Drost Peder stod med udbredte Arme faa Skridt fra den høie Ridderdatter, som med et usigeligt kjærligt Aasyn betragtede ham. „For Erik, Kongen hin unge!" — sagde hun og pegede frem, idet hun hastig slap sin grønne Hoveddug og lod den flagre over til hendes Ridder. Et Stykke af Seierskrandsen fra Dandsen forrige Aften fulgte med det flagrende Slør og blev siddende paa Ridderens Fjærhat. I samme Øieblik adskiltes Skibene, og den brede, dybe Afgrund aabnede sig mellem de Elskende. Drost Peder syntes at have seet en Taare i den stolte Piges Øine; men det Blik, hvormed hun havde betragtet ham, havde fyldt hans Sjæl med det gladeste Haab, tilligemed en besynderlig Tillid til den kjække Piges Lykke og Ærbødighed for hendes faste, urokkelige Villie. Han greb det grønne Slør og trykkede

det til sine Læber. „Styr til Melfar!“ — raabte han til Stavngjemmeren .— „Gud og hans mægtige Engle ere med den Jomfru; vi tør ikke standse hende.“

Skibene vare allerede vidt adskilte. Drost Peder stod endnu i Forstavnen og stirrede hen mod det fremmede Skib, hvorpaa han endnu længe troede at øine en Flig af Jomfru Inges Kaabe; og vemodig, men forunderlig styrket og begeistret ved den kjærlighedsfulde Afskedshilsen, ilede han trøstig fort paa sin beskikkede Vei.

7. KAPITEL.

Hastig udbredtes over hele Riget det næsten utrolige Rygte om hvorledes Ribe Slot under Dands og Leg var blevet overrumplet, og Jomfrusangen: „For Erik, Kongen hin unge!“ var snart en almindelig Folkesang. Efterretningen herom havde fornøiet saavel Dronningen som især den unge Konge, og som første Overbringer af dette Budskab var Drost Peder med dobbel Glæde bleven modtaget paa Nyborg Slot, hvor vigtige Forhandlinger udfordrede hans Nærværelse i Rigsraadet. Ogsaa angaaende Hovedøiemedet med hans Reise, bragte Drost Peder bedre Efterretninger, end man ventede. Folkets Hengivenhed for Kongehuset og Almuens Had til Marsk Stig og hans Tilhængere havde han havt mange Prøver paa. Med Hensyn paa Sammensværgelsen og Kongemordet medbragte han vigtige Oplysninger. Marsk Stigs Befæstninger paa Helgenæs og Hjelm kunde han som Øienvidne beskrive, og de bleve ikke fundne nær saa frygtelige, som de efter Hertugens Beretninger og de uvisse foruroligende Rygter skulde være.

Medens der nu skete prægtige Tilberedelser til Danehoffet i Nyborg, hvor den unge Konge første Gang skulde vise sig paa Dommersædet, var Rigsraadet daglig forsamlet. Drost Peder fordulgte ikke sin Mistillid til Hertugen. Hans saarede Arm havde vakt Deeltagelse, og hans Beretning om Stimands-Overfaldet paa Veien gav Anledning til mange Gisninger, som han dog selv endnu ansaae for høist usikkre og ingen Vægt lagde paa. Men gamle Ridder Jon og Mester Martinus fandt heri en stor Bestyrkelse for deres Mistanke til Hertugen, i Forbindelse med de mistænkelige Bevægelser i Viborg, der havde foranlediget deres hastige og hemmelige Reise med de kongelige Herskaber til Nyborg. Denne Mistanke betragtede Dronningen dog som uværdig og aldeles ugrundet, idet hun talte om Hertugen med en Deeltagelse, der satte Drost Peder i en høist urolig Stemning.

Den lille, ridderlig sindede Konge mente ogsaa, man var altfor ængstelig og forsigtig. „Er min Frænde Hertugen da ikke en Ridder og Fyrste?“ — sagde han en Dag, da denne Sag atter afhandledes i Rigsraadet. — „Han maa jo vide, at

han ikke kan bryde Tro og Love, uden at miste sin Ære og blive til Spot for al Verden!"

„Binder Guds Lov i hans eget Hjerte ham ikke, min unge Herre og Konge!" — svarede Mester Martinus — „saa binder Ridderloven ham visselig end mindre, allenstund den ikke egentlig endnu vedkommer ham. Vel er han en Fyrste af kongeligt Blod; men Ridderslaget har han endnu aldrig formeligt modtaget. Eders høisalige Herre Fader, af hvis Haand han kun værdigt kunde modtage det, opsatte maaske denne Hædersbeviisning længer, end det under det spændte Forhold havde været ønskeligt."

„Nu vel, saa giver jeg ham Ridderslaget, saasnart jeg selv har modtaget det og har Lov til at uddele det!" — sagde den lille Konge. — „Morbroder Otto maa slaae mig til Ridder inden Kroningen. Det sømmer sig dog ikke, at jeg krones til Konge i Danmark, før jeg ordenlig er optagen i den ædle Ridderstand."

Ridder Jon smilede og rystede det graae Hoved; men Drost Peder betragtede sin kongelige Lærling med Glæde. Han fandt, at den unge Konges Ønske viste hans Agtelse saavel for Kronen, som for Ridderstanden, og han bemærkede, at Sligt ikke heller var ualmindeligt med umyndige Fyrster, samt at man allerede fra Carl den Stores og hans Søns Tid havde et Exempel for Øie, som Ridderskabet ærede og fulgte.

„Men med Ridderslaget ophører Mindreaarigheden efter Ridderloven" — bemærkede gamle Jon Litle — „og vor unge Konges Mindreaarighed forbyder Rigets Grundlov os at hæve før Tiden."

„Det forstaaer sig, ædle Ridder Jon!" — svarede Drost Peder — „her maa Ridderloven i det enkelte Punkt vige for den større Lov, der grunder sig paa Folkenes Velfærd og Frihed. Men en mindreaarig Konge bør efter min Mening ikke være ringere i Værdighed, end enhver af hans ridderlige Tjenere."

Dronningen og Mester Martinus understøttede Drost Peders og den lille Konges Mening, og gamle Ridder Jon gav efter med et Skuldertræk, da han ikke ansaae Sagen for særdeles vigtig. Rigets Forhold til Hertugen var ham en alvorligere og vigtigere Sag. Nødvendigheden i, at man omhyggelig maatte skjule enhver Mistanke og betroe Hertugen samme Deel i Rigsforstanderskabet og Kongens Formynderskab, som Dronningen, gjorde den gamle Herre saa indlysende, at selv Mester Martinus, som havde Mest derimod, dog ingen Indvendinger kunde gjøre. Dronningen havde mindst Betænkelighed derved, og Drost Peders personlige Mistillid til Hertugen maatte vige for Nødvendigheden og hans Agtelse for Landsloven. Medens saa vigtige Statssager beskæftigede Rigsraadet, søgte Drost Peder forgjeves en Leilighed til at tale med Ridder Jon om Jomfru Inge og hendes Reise til Sverrig; enhver Yttring derom afbrød Rigsraaden, som han ikke forstod den.

Den til Danehoffet bestemte Dag kom. Dronningens Brødre, begge Markgreverne af Brandenborg, vare Dagen iforveien komne til Nyborg og havde for to Dage siden forladt Hertugen i Leiren ved Ribe. Men Hertugen selv var endnu ikke kommen til Nyborg. At opsætte Danehoffet til hans Ankomst, stred mod Kronens og Rigets Værdighed, og denne Hertugens tilsyneladende Ligegyldighed ved saa vigtigt et Møde, hvor hans Nærværelse først og fremmest udfordredes, forundrede Alle. Dronningen følte sig især deleshed krænket over denne Mangel paa Opmærksomhed, som var hende aldeles uforenelig med Hertugens sædvanlige Artighed og ridderlige Adfærd.

Danehoffet holdtes imidlertid paa sædvanlig Viis i de første Pintsedage. Forhandlingerne og de almindelige Retssager foretoges af Rigsraadet og bekræftedes saavel af Dronningen som af den unge Konge, der ligeledes med sin Moder udstedte og bekræftede Diplomer og Gavebreve til Kirker og Klostre, hvorunder han skrev sig de Danskes og Slavers Konge og Hertug i Estland. Men Hovedsagen, angaaende Kongens Formynderskab og Rigets Bestyrelse i hans Mindreaarighed, kunde ikke afgjøres. De tvende første Pintsedage gik saaledes hen, og Hertugen var endnu ikke kommen.

Drost Peder havde den anden Dag henimod Aftenen forladt Slottet og var gaaet hen til sin Bolig, hvor han agtede at tilbringe en Deel af Natten med at eftersee Danehofsagerne til næste Dag. Han sad ene i sit Lønkammer. Gamle Henners Advarsel og Grev Gerhards Yttringer om Hertugen faldt ham ind; han blev urolig og spændt, og den dristige Tanke gjennemfoer ham, at man nu maaske med Rette kunde forbigaae Hertugen ved Formyndervalget. Idetsamme hørte han Larm paa Slotspladsen af klapprende Hesteskoe og Musik af Krumhorn fra Slotsvagten, hvilket kun var tilladt ved en fyrstelig Persons Ankomst. Han gik hastig til Vinduet og saae Hertugen med et anseeligt Følge af Riddere og med stor Pomp ride op paa Slottet. I Hertugens Følge saae han tre Riddere med lukket Hjelmgitter; paa deres Vaabenmærker kjendte han med Forbauselse tre af Marsk Stigs forvovneste Frænder, om hvem han havde sikkre Beviser, at de havde personlig taget Deel i Kongemordet. Han kastede hastig sin Kappe over sig, greb sin Fjærhat og ilede op paa Slottet, hvor Ridder Jon, som Drabanthøvding, allerede havde modtaget Hertugen og strax paa hans heftige Fordring indladt ham til en hemmelig Samtale med Dronningen og hendes Brødre.

Med stor Uro hørte Drost Peder Dette strax ved Døren til Drabantsalen, hvor den lille Aage Jonsøn stod Vagt blandt Kertesvendene. Drosten traadte hastig ind i Drabantsalen og nærmede sig Ridder Jon. Den gamle Herre gik tankefuld frem og tilbage foran Døren til de kongelige Gemakker. Han syntes ikke at have Lyst til at tale med Nogen; han nikkede taus til Drosten og blev gaaende. Drost Peder rømmede sig nogle

Gange og søgte forgjeves Leilighed til at meddele ham sine Betænkeligheder.

„Rigsraadet maa nødvendig samles endnu iaften!“ — sagde han endelig med dæmpet Røst, idet Ridder Jon atter vendte sig for at gaae ham forbi.

„Dets nuværende Formand er hos Dronningen!“ — svarede den Gamle og fortsatte sin Gang.

„Kan her da Intet foretages?“ — hviskede den utaalmodige Drost, da den Gamle atter kom ham nær. — „Der er Forrædere i Hertugens Følge. — Dronningen er forblindet. — I denne Time afgjøres maaske Landets og Rigets Skjæbne.“

„Den er i Guds Haand!“ — svarede den gamle Herre, og der glindsede en Taare i hans Øie. — „Han kan gjøre Blinde seende, veed I.“ Han vendte sig og gik atter tilbage i Salen, hvor han gjorde en af Drabanterne et ligegyldigt Spørgsmaal og syntes at skjemte.

„Skal her ikke skee Mirakler“ — sagde Drost Peder ivrig, da den gamle Rigsraad atter standsede ved ham — „saa maa I eller jeg aabne Øinene paa Dronningen og Folket itide!“

„Ilsindige Menneske! hvad tænker I paa?“ — hviskede Ridder Jon heftig. — „Vil I styrte hele Landet i Ulykke med eders Iver? — Rolig, min unge Ven!“ — tilføiede han hastig og greb hans Haand, idet han drog ham tilside — „I gjør ellers kun Ulykken vis og større. Nogle af Marskens Venner ere her for at forsvare deres Sag, hedder det. Vidste vi ogsaa for vist, hvad vi nu kun befrygte — vi maatte dog tie og adlyde Nødvendigheden.“

„Hvorledes? ogsaa da, naar jeg imorgen ved Danehoffet kunde godtgjøre for Dronningen og hele Folket, at vor nye Rigsforstander var en Landsforræder?“

„Ogsaa da! I dette Øieblik har han Rigets Skjæbne i sin Haand. Ved et aabenbart Brud med ham sætte vi ham selv i Spidsen for Oprørerne. Nu maa han, selv mod sin Villie, med os fordømme og bestride dem. Til Marsk Stig er falden, maa Hertugen staae! Han maa æres som Thronens Støtte, om han saa er vor dødeligste Fjende. Alt, hvad der kan gjøres, er at advare Dronningen og vogte hende og den unge Konge. Nu rolig, som ieg — og munter, hvis I kan!“

Den hemmelige Samtale blev pludselig afbrudt, idet Dronningens Hofmarsk traadte ud i Drabantsalen og tilsagde Ridder Jon og Drost Peder til Aftenstaflet, som paa Dronningens Befaling skulde være en Velkomstfest for Hertugen.

„Seer I!“ — sagde Drost Peder, da Hofmarsken var gaaet — „vor snilde, veltalende Rigsforstander er i høieste Gunst og Naade.“

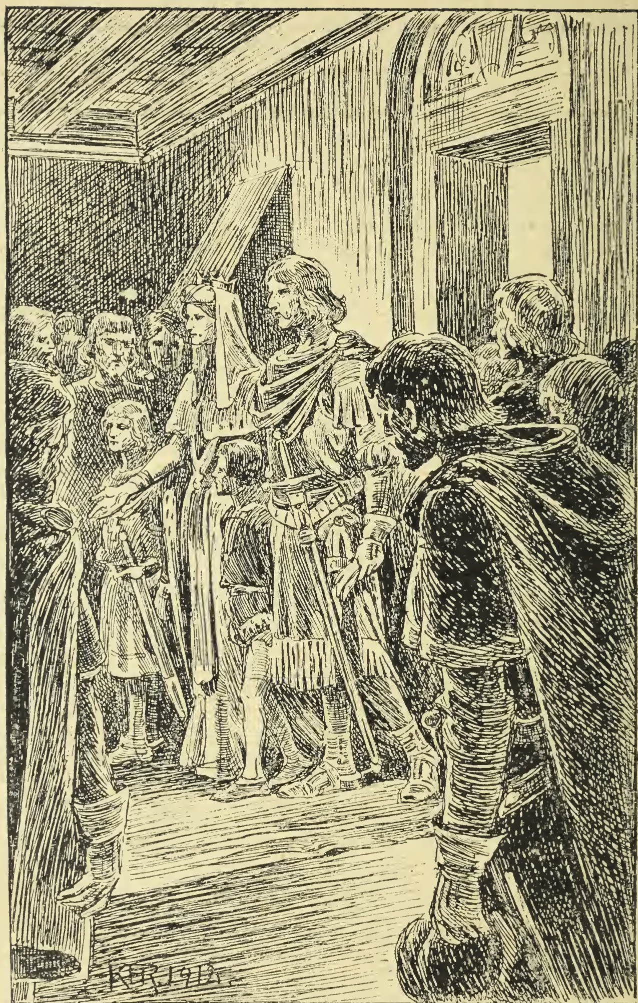
„Maaske klogt!“ — svarede Ridder Jon. — „Vor ædle Herskerinde er ikke let at gjennemskue. I ethvert Tilfælde maae vi synes trygge og oprømte. Lad mig i den Konst være eders Læremester! Vil I være Statsmand, Drost Peder! maa I

først og fremmest være Herre over jert Ansigt." Med tilsyneladende munter Mine og en spøgefuld Yttring forlod Ridder Jon sin unge alvorlige Ven og beskikkede en anden Drabanthøvding i sit Sted. Derpaa gik han med Drosten ind ad Døren til de kongelige Gemakker.

Snart samledes alle Hoffets Embedsmænd med Rigsraaderne og Danehoffets anseeligste Mænd i den store Riddersal, hvor Dronningens Damer allerede ventede hende og hvor Dronningen kort efter traadte ind, i sin prægtige Sørgedragt, tilligemed sine Brødre og den unge Kong Erik. Ved Dronningens venstre Side fremtraadte Hertug Valdemar. Han bar ligeledes en pragtfuld Sørgedragt. Hans dristige Seierherreblik røbede en høi Grad af Selvtilfredshed, og han syntes at skjule Glæden over en Lykke, han ikke længer tvivlede paa, om han ogsaa endnu kun saae den i Frastand. Ridder Jon hilsede ham med ridderlig Artighed paa en munter og utvungen Maade, medens Drost Peder blot iagttog den nødvendige Høflighed; men de øvrige Rigsraader viste ham en Ærbødighed, der mere røbede Frygt, end Velvillie.

Drost Peder betragtede Dronningen med Opmærksomhed. Han troede at see i hendes Ansigt en rolig Tilfredshed, der med ædel Værdighed og et stille, halvt vemodigt Smil ikke stod i nogen skærende Modsigelse med hendes Sørgedragt. Hun kastede et alvorligt Blik til Drost Peder, og han syntes deri at læse en Bebreidelse over hans Mistillid til hendes Klogskab og Menneskekundskab. Det forekom ham som hun ved sin hele Adfærd vilde beskæmme og udrydde enhver Tvivl hos Kongehusets Venner om den fyrstelige Herres Retsindighed, hvem hun uden Mistillid værdigedes at udmærke som Landets vigtigste Mand.

Saasnart den almindelige Hilsen var forbi og de sædvanlige Høflighedsregler vare iagttagne efter Hofskikken, førte hun selv Hertugen ind i Kredsen af Rigets anseeligste Mænd, som hun med faa Ord forestillede ham. Derpaa henvendte hun sig til Ridder Jon og de andre Rigsraader. „Vor høifyrstelige Ven og Frænde" — sagde hun — „har, af Omhu for Landets og Kongehusets Bedste, ædelmodig udsat sig for at miskjendes saavel af mig som af Eder. Han har opsat at modtage Rigsforstandervalget ved dette Danehof, paa Grund af et Rygte, hans Fjender har udspredt, om en fornærmelig Mistillid til ham, som her skulde finde Sted, og om et Parti, der i denne Anledning vilde oprøre Folket her ved Danehoffet og opvække Tvedragt i Riget. Da han imidlertid har erfaret, at dette Rygte er ugrundet, har han ikke længer taget i Betænkning at indstille sig her, for i enhver Henseende at retfærdiggjøre sig. Han bringer os desuden den vigtige og beroligende Efterretning, at den oprørske Marsk Stig er falden til Føie og har overladt sin og sine Medskyldiges Sag til Danehoffets Kjendelse. Hertugen har klogelig søgt at undgaae en ødelæggende Borgerkrig, ved ikke at angribe Oprørerne, medens han

Ved Dronningens venstre Side fremtraadte Hertug Valdemar.

ved at samle en betydelig Hær har indjaget dem Skræk. Han har personlig vovet sig indenfor Marskens Befæstninger, for om muligt i Mindelighed at bringe ham til at underkaste sig Landsloven. Han medbringer under sit Leide trende af Marskens Venner til dette Danehof, for at selv vore farligste Fjender ikke skal siges at være dømte uhørte og uden Forsvar. Jeg finder dette Foretagende ligesaa priseligt og retfærdigt, som kjækt, og det glæder mig, at jeg med saa oprigtigt et Sind kan ønske os Alle og Danmarks Rige til Lykke, idet jeg siger den ædle Hertug Valdemar velkommen iblandt os!"

De sidste Ord henvendte hun til Hertugen. Han traadte frem og bøiede sig dybt for Dronningen, idet han med let Anstand og sirlige Ord besvarede denne hædrende Velkomsthilsen. Med tilsyneladende Begeistring udtrykte han sin Hengivenhed for for Dronningen og den unge Konge, og han priste Kongehusets troe Mænd med en høist nedladende og smigrende Venlighed, der hos den største Deel af de forsamlede Herrer ikke savnede sin Virkning.

Derpaa abnedes Døren til Spisesalen. Hertugen førte Dronningen tilbords, og den lille Konge tog Plads ved hendes høire Haand.

Det var første Gang efter Kong Erik Christophersøns Død at Dronningen og den unge Konge gjorde nogen Forandring i den sørgelige Stilhed, der ellers herskede ved Hoffet. Dog var denne Velkomstfest for Hertugen ingenlunde larmende: der hørtes ingen Sang eller Musik eller høirøstet Glæde, og saasnart Taflet var hævet, adskiltes Selskabet. Hertugen drog sig tilbage til den Fløi af Slottet, der sædvanlig ved Danehoffet var ham indrømmet. Ridder Jon overtog igjen Drabanthøvdingsvagten ved de kongelige Gemakker, og Drost Peder gik i den uroligste Spænding tilbage til sin Bolig.

Da den alvorlige Drost traadte ind i sin daglige Stue, saae han Grev Gerhard sidde i den brede Armstol ved Bordet og gjøre sig tilgode med et Bæger Vin, medens gamle Dorthe Fostermoder, der nu her førte Hus for sin Herre, overlæssede Bordet med Fødemidler. Paa Drostens Vink forlod den geskæftige Amme strax Stuen, medens han med urolig Forventning hilsede sin Gjest.

„Velkommen hjem, min gode Ven!" — sagde Greven munter og reiste sig, idet han rolig drak Bægeret ud og satte det paa Bordet. — „Jeg har siddet her en liden Stund og samlet Kræfter ved eders gode Vin. Har eders Fostermoder opammet Jer med den, er det intet Under, I er rask og stærk. Hun er en fortræffelig Husmoder. I faaer aldrig nogen bedre, om I saa fik en Engel til Kone. Det var dog en Lykke, hun ikke blev hængt eller begravet levende for sin kvindelige Hæders Skyld. Nu, hvor staaer det til? Er jeg Jer ikke velkommen? I seer jo ud som I var dømt fredløs paa Danehoffet eller stevnet for Ribe Ret."

„I er mig hjertelig velkommen, ædle Grev Gerhard!“ — svarede Drosten og rakte ham Haanden — „Er der ingen Fred og Glæde at see i mit Aasyn, er det vist ikke eders Skyld. I holder Ord, seer jeg, og I er en sand Spaamand. Hertugen er først kommen iaften. Imorgen er han min og Kongehusets Herre. Men hvad veed I da nu? hvad har I opdaget?“

„Artige Ting, min gode Ven! I har næsten været ligesaa nær ved at begraves levende som jer Amme: i Nordborg Taarn skulde I have siddet. — Stimanden fik jeg lykkelig løst for Tungebaand med mit gode Sværd paa Struben. — Han skulde rigtignok knække jer Hals, hvis I ikke vilde lade Jer fange. I havde jo vigtige Beviser mod Kongemorderne i jer Lomme.“

„Derfor altsaa? — nu vel! det kan jeg forstaae!“ — svarede Drost Peder. — „Men hvad saa videre?“

„Ja, tøv lidt, min gode Ven! man kan ikke leve af Snak. Eders fordømte Statssager har fast taget alle mine Kræfter med i disse Dage.“ Med disse Ord satte Grev Gerhard sig atter rolig i Stolen og fyldte Bægeret, medens Drosten utaalmodig ventede paa hans vigtige Meddelelser.

„Hertugen er en fin Herre“ — begyndte Greven igjen, da han havde tømt Bægeret og rost Vinen — „og jeg er en Stormløber, siger man; jeg hugger helst lige til og gaaer ligefrem uden Krogveie. Men nu skal I dog see, at jeg ogsaa til Nød kan gaae paa Rævejagt, og at det ikke er alle Krogveie og Omsvøb, jeg skyer — —“

„Det troer jeg hjertensgjerne, kjære Grev Gerhard! men, for Guds Skyld, beviis mig det ikke nu! Hvad veed I? — hvad har Hertugen havt for? — hvad kunde tilbageholde ham fra Danehoffet? — hvor har han været?“ — —

„Saa sagte, saa sagte, min gode Ven! man kan ikke besvare Alting paa eengang. Han har ikke sovet i de tre sidste Døgn, og jeg ikke heller. Det kan I nok see paa mig. Jeg har jaget Livet af tre Heste og kan neppe selv hænge sammen. Men hør nu Alt i sin Orden! da vi dandsede med de smukke Piger paa Ribehus, laae Hertugen, veed I, paa den lade Side i Leiren ved Ribe. Men den hellige Germani Dag — lad mig see! — ja det var den 28de Mai sidstleden — det var den første Danehofsdag her — da var han beviislig i Slesvig og udstedte i Bispens og sit eget Raads Nærværelse et Handelsdiplom til Fordeel for Kræmmerne i Lybeck af følgende Indhold — —“

„Vil I have mig til Bedste, Grev Gerhard! hvad i al Verden kommer alt det Kræmmeri Kronen og Riget ved?“

„Meer, end I drømmer om, min gode Ven! Indholdet af Kræmmerbrevet skal I blive fri for, siden jeg ikke kan huske det; det gjør heller Intet til Sagen; men læg Mærke til — han foretog sig en offentlig, ubetydelig Regjeringsforretning i Slesvig den samme Dag, han her skulde vælges til Rigsforstander og Kongens Formynder! — See, det er en politisk Gaade, som vil være Efterverdenen en haard Nød at knække;

men den Gaade kan jeg forklare Jer. Han havde kort før været paa Helgenæs hos Marsk Stig —"

„Alt det veed vi!" — afbrød Drosten ham utaalmodig. — „Det har han ikke fordulgt; men det er just udlagt til hans Ære, som et Beviis paa hans Troskab og kjække Iver for Kongehuset."

„Godt! veed I Alting, min kloge Hr. Drost! saa er I vel ogsaa klogere, end min Langben Gammelmand, skal vi see! —"

„Eders Hofnar? — —"

„Ja vel, I kjender ham jo nok; gal er han rigtignok til sine Tider, og han bildte sig ind, han var den døde Konge, da han slog mit Øie ud; men naar han ikke er gal og vil sætte Folk en Voxnæse paa, er han Fanden til Karl og til at lee sig fordærvet over — —"

„Men, min Gud! hvad har en Nar med Statssager at gjøre? glem dog ikke hvad I vilde sige for den Døgenigt!"

„Respect for Langben, min gode Ven! en saadan Nar kan være klogere, end et helt Rigsraad; han har i otte Dage været klædt i Jern fra Top til Taa og ageret Marskens fortrolige Svend, Mads Jyde. Han lignede den svære Karl paa et Haar og kunde tale mesterlig Jydsk efter ham; saaledes kom han efter hvad jeg allerede havde Nys om, og hvad gamle Henner havde mærket under sit Fangenskab hos Marsken. Medens Hertugen udeblev fra Danehoffet, skulde her ved Marskens og hans Venners Hjælp gjøres Tumult og Oprør den første Danehofsdag; men det forpurrede jeg ved at lade alle Færgestederne spærre i tre Dage, saa Ingen af Urostifterne kunde komme herover."

„Min Gud! hvad hører jeg? hvad skulde her da være skeet?"

„Under Skin af en Opstand mod Hertugen selv, hvori man troede Folket vilde tage Deel, skulde i Forvirrelsen Dronningen og den unge Konge tages tilfange. At I sad i god Forvaring paa Nordborg, havde vi tvunget den fangne Stimand til at berette, og for den Løgn fik han sin Frihed igaar. Medens de kongelige Fanger med Algrevens Hjælp bragtes til Tønsberg, skulde Hertugen drage til Viborg med sin Hær og for at redde Landet lade sig af lutter Naade hylde til Konge. At han den 28de under Tumulten havde været i Slesvig, maatte kunne bevises med et offentligt Document, for at den snilde Herre kunne vaske sine Hænder i hvad der skete. Den Streg, jeg gjorde i den hele Regning, maa han imidlertid have mærket før jeg ventede det. Han maa være reist over Hals og Hoved fra Slesvig for at være her iaften."

„Kom, Grev Gerhard!" — udbrød Drost Peder forfærdet. — „Sligt hører til Lønkamret. Jeg svimler ved at tænke derpaa. Kan I give mig klare Beviser ihænde for et saa-

dant uhyre Forræderi — saa maa han styrtes, om det saa koster mit Liv!“

Drost Peder drog sin Gjest hastig ind med sig i sit Lønkammer, hvor han optegnede hvert Ord, Greven sagde, og enhver Omstændighed, som kunde oplyse Sandheden af hans Beretning. Hofnarren blev ligeledes tagen i Forhør, og hans Udsagn bleve ordret optegnede. Grev Gerhard satte sit Segl derunder og tilbød sig med sin Ed og sit gode Sværd at godtgjøre hvad der maatte mangle i formelige Vidnesbyrd. Med gravitetisk Mine satte Hofnarren ligeledes sit Segl derunder med en Knap af sin Væbnertrøie.

8. KAPITEL.

Næste Morgen tidlig, før Danehoffet igjen begyndte, havde Drost Peder en hemmelig Samtale med Ridder Jon; men næsten ligesaa tidlig var Hertugen med Markgreverne af Brandenborg hos Dronningen.

Paa denne Danehoffets sidste og vigtigste Dag skulde Forhandlingerne som sædvanlig foretages under aaben Himmel og for Folkets Øine paa Slotspladsen. Det var den tredie Dag i Pintseugen, og det skjønneste Foraarsveir begunstigede Høitideligheden, hvorved tillige den unge Konge skulde hyldes af sine fyenske Undersaatter. Alt var indrettet paa det Prægtigste. Paa begge Sider af Thronen, som den unge Konge skulde beklæde, vare tvende næsten ligesaa prægtige ophøiede Sæder anbragte til Dronningen og Hertug Valdemar. Der var udbredt Skarlagenstæpper paa Jorden og opstillet tvende Halvkredse af Stole til de fyrstelige Herrer og Ridderne saavelsom til Bisperne og Prælaterne; men midt i Kredsen stod et rundt Bord, beklædt med sort Klæde og med tre og tredive Stole om, der dog kun syntes at indtage en liden Deel af den store Kreds; dette usædvanlige Syn fremkaldte mange betænkelige Betragtninger blandt Folket. En usædvanlig stor Mængde Borgere og Bønder saaes dennegang paa Danehofspladsen fra tidlig om Morgenen. Der herskede en ængstelig Stilhed. Efterhaanden forsamledes ogsaa Ridderne og de geistlige Herrer, blandt hvilke man saae den anseelige Domprovst, Mester Jens Grand, og den lundske Erkebisp, John Dros, blandt alle Rigets Bisper. Alles Opmærksomhed syntes kun henvendt paa Slottets store Fløidøre, hvorfra man nu hvert Øieblik kunde vente de Kongelige. Endelig aabnedes Dørene, og tvende Vaabenherolder med høie Fjærbuske i Hjelmhuerne og med hvide Stave i Hænderne aabnede Pragttoget, ligesom ved en Tournering; men de sorte Sørgedragter gave hele dette Optog mere Udseendet af et Ligtog. Den lille Konge gik med smaa men faste Skridt alvorlig ved sin høie Moders Side,

nærmest ledsaget af Prinds Christopher, Hertugen og Dronningens Brødre. Grev Gerhard havde uventet sluttet sig til Rækken af de fyrstelige Herrer. Han var ikke kommen alene, men havde medbragt sine tvende Brødre, de unge Grever af Holsten, saavelsom den rygiske Fyrste Witzlau, en djærv og dygtig Mand, der var Grev Gerhards Ven og en tro Lehnsmand af den danske Krone. Disse Herrer havde, kort før Toget begyndte, af Ridder Jon ladet sig forestille for den unge Konge; men Grev Gerhard havde kun fundet Leilighed til i Frastand at hilse paa Dronningen.

I Spidsen for de tolv Rigsraader saae man gamle Ridder Jon, Cantsler Martinus og Drost Peder. Paa den gamle Statsmands Ansigt var ingen Uro at see. Mester Martinus syntes ogsaa rolig; men han gik nedbøiet med de foldede Hænder i sine vide Dominicaner-Ærmer og syntes hemmelig at bede. Drost Peder kunde med al sin Anstrengelse ikke ganske skjule den Kamp, der foregik i hans Sjæl; han bar sin saarede Arm i et Bind, og under sin sorte Ridderkappe bar han et Bundt Documenter. Naar han betragtede den stolte, triumferende Hertug, funklede hans Øine af Harme; men han havde maattet love Ridder Jon at beherske sig; han saae selv, det var nødvendigt. Han smilte bittert, og det var ham, som han var dømt til med smilende Ansigt at følge Danmarks Frihed og Lykke til Graven. De kongelige Væbnere, der, efter Marsken, Undermarsken og Ridderne, sluttede Toget, anførtes af den unge Konges Yndling, Aage Jonsøn, der siden Ulykken i Finnerup Lade var bleven en besynderlig stille og alvorlig Dreng. Hans og Kongens Vaabenmester, Drost Peder, var hans ridderlige Forbillede, og næsten med en fuldmyndig Ridders Værdighed bar Aage allerede det Væbnersværd og de Sølvsporer, hans unge Konge havde ladet ham give.

Danehoffet var sat; og da Folket nu saae den lille Konge paa Thronen, da de saae Dronningens ædle Aasyn og saamange troe og dygtige Mænd ved Thronens Side, forvandledes pludselig den almindelige Taushed til et larmende Hyldingsraab. Ligesom ved Hyldingen paa Skanderborg, oplæste Ridder Jon med høi Røst Documentet angaaende Kongevalget, og Hyldingsraabet gjentoges med fordobblet Iver. Under denne Hylding reiste den lille Konge sig fra Thronen og hilsede Folket med et mildt og venligt Aasyn; den barnlige Glæde over at være Gjenstanden for den almindelige Hyldest gav hans medfødte Kongeværdighed og hans tidlige Riddervæsen en Ynde og en Uskyldighed, der uimodstaaelig henrev Alle.

Idet Kongen reiste sig, hævede Dronningen sig ogsaa fra sit Sæde, og Hertug Valdemar tøvede nu ikke, tilligemed alle de andre fyrstelige Herrer saavelsom alle Rigets Lehnsmænd og Riddere, at bøie sig for Thronen og Barnekongen,

der uagtet sin Mindreaarighed dog var deres retmæssige Herre.

Saasnart Hyldingen var endt, fremtraadte Ridder Jon og oplæste den Artikel i Landsloven, ifølge hvilken Dronningen og Hertug Valdemar vare berettigede til at forestaae Rigsforstanderskabet i Kongens Mindreaarighed. Uagtet den Misfornøielse, der sporedes i mange Ansigter, vovede dog Ingen at gjøre nogen Indvending herimod, og saavel Hertugen som Dronningen stadfæstedes formeligt i denne Myndighed. Da Documentet derom var undertegnet af Stændernes udvalgte Mænd og oplæst for Folket, hørtes der et larmende Hyldingsraab for Dronningen, hvorpaa fulgte en pludselig og almindelig Taushed. Nogle Stemmer, hvoriblandt man kjendte Mester Grands myndige Røst, udbragte nu ogsaa et: „Leve Hertug Valdemar, Kongens Formynder og Rigets Beskytter!“ Det istemtes af Mange, dog med dæmpet Røst og — som det lod til — mere af Tvang eller Frygt, end af Velvillie.

Hertugen hilsede med nedladende Venlighed. Derpaa reiste den unge Konge sig, og der blev den største Stilhed og Opmærksomhed. Hans Øine dvælede paa Drost Peder og Mester Martinus og syntes i deres opmuntrende Blik at læse hvad han skulde sige. Han overvandt hastig den undseelige Uro, der et Øieblik lod til at have bemægtiget sig ham, og nu sagde han saa høit, at Alle kunde høre det: „Mit troe danske Folk! jeg lover Eder ved Gud og vor hellige Frue, at jeg vil være Eder en god og retfærdig Konge. Jeg veed, at Landslovens Bud og Folkets Beslutning er ret og gyldig, og jeg underkaster mig villig min kjære Moders og Hertugens Formynderskab til min myndige Alder. Men saavist jeg under dette lovlige Formynderskab er retmæssig Konge af Danmark og skal bære min Faders og de store Valdemarers Krone — byder og befaler jeg nu, i Tillid til mine Formynderes og Rigsraadets Bekræftelse — at Sagen mod min kongelige Faders Mordere ved dette Retterthing paa det Strengeste skal undersøges og dømmes. Træd frem, Drost Peder Hessel! I er paa mine og Kronens Vegne Kongemordernes Anklager!“

Drost Peder fremtraadte og fremtog Documenterne, han bar under sin Kappe.

„Hvis min kjære Moder og Hertug Valdemar billiger det“ — vedblev den lille Konge, idet han saae paa Ridder Jon og syntes næsten ordret at erindre hvad den gamle Statsmand havde forberedet ham paa — „saa foreslaaer jeg, at min værdige Morbroder, Markgrev Otto af Brandenborg, min troe Lehnsmand, Fyrst Witzlau af Rygen, den tappre og retsindige Grev Gerhard af Holsten og hans høibaarne Brødre tilligemed syv og tyve gode Mænd af den danske Adel og Ridderstand træde sammen her paa Stedet, for at randsage Drostens Klage og Vidnesbyrd. Derefter maae de besværge hvo de Mænd vare, der i Finnerup Lade St. Cæciliæ Nat

lagde voldsom og morderisk Haand paa min ulykkelige Herre Fader, Kong Erik Christophersøn. Jeg har med Haanden paa hans blodige Bryst lovet hans Sjæl og den retfærdige Gud, at dette skulde være mit første Ord fra Danmarks Throne og at de ugudelige Kongemordere efter Landsloven skulde dømmes og straffes med Retfærdighed.“

Den lille Konge var ved Anstrengelsen og den Iver, hvormed han havde erindret og fremsagt denne Opfordring, bleven blussende rød, og ved de sidste Ord, som han selv, til Ridder Jons Forbauselse, havde tilføiet, vare Taarerne komne ham i Øinene. Han taug og tog atter Sæde paa Thronen.

Alle syntes forundrede over den Alvor og Myndighed, hvormed Barnekongen havde talt. Dronningen lod til at være forberedet derpaa. Hun reiste sig strax og sagde høit og bestemt: „Jeg billiger dette Kongens Forslag; det er allerede med mig vel overlagt i Rigets Raad, og det behøver nu alene den høibaarne Hertug Valdemars Bekræftelse.“

„Jeg billiger det ligeledes!“ — sagde Hertugen med dæmpet Røst og, som det syntes, kun tvungen dertil af den overraskende Nødvendighed, hvorimod enhver Indvending vilde været høist mistænkelig og farlig.

Paa Ridder Jons Foranstaltning foretoges strax Valget af de syv og tyve Adelsmænd, der tilligemed de fyrstelige Herrer skulde undersøge Drostens Klage. Valget faldt paa de ældste og mest agtede Riddere og adelige Styresmænd, der vare tilstede. De toge Alle strax Sæde ved det sorte Bord inderst i Kredsen, og udenom dem herskede der en lang, forventningsfuld Taushed, medens Vidnesbyrdene bleve afhørte og Efterretningerne oplæste af Drosten. Medens Dette skete, fremtraadte paa Hertugens Vink, under en stærk Rytterbedækning, de trende Riddere, der, som de Anklagedes Forsvarere, under sikkert Leide vare medbragte af Hertugen. De vare alle Tre klædte i Jern fra Top til Taa og havde Vizirerne nedslagne.

Endelig reiste de fyrstelige Herrer sig tilligemed de syv og tyve Adelsmænd fra det sorte Bord, og i Spidsen for dem fremtraadte Markgrev Otto af Brandenborg med et Pergamentsblad i Haanden. Han bøiede sig for Thronen og Forsamlingen og læste derpaa høit og tydeligt paa Dansk, skjøndt med fremmed Udtale: „Efter de Beviser, der ere os forelagte, og de Vidnesbyrd, vi have hørt, maae vi nævne, som beviislige Deeltagere i Kong Erik Christophersøns Mord, følgende Herrer, Riddere og danske Adelsmænd: den høifyrstelige Herre Grev Jacob af Halland, Danmarks Riges Marsk Hr. Stig Andersen Hvide, Kammermester Hr. Ove Dyre, Ridderne Hr. Peder Jacobsen, Hr. Peder Porse, Hr. Niels Hallandsfar, Hr. Arved Bengtsen, Hr. Niels Knudsen og Hr. Jacob Blaafod, desuden Kammersvend Rane Johnsen og Væbner Aage Kagge. At nysnævnte elleve Mænd tilligemed en tolvte, som

nu er død og borte, have i formummet Dragt St. Cæciliæ Nat været tilstede i Finnerup Lade ved Viborg og personlig været deelagtige i Kongemordet, det maae vi med Haand paa de hellige Evangelier her vidne og sværge for den alvidende Guds Aasyn, som for Kongen og det danske Folk.“

Idet Navnene bleve oplæste syntes de Tvende af de tre jernklædte Riddere at vakle, og de støttede sig til deres Sværd; men den Tredie, der var en svær, anseelig Skikkelse, blev staaende urokkelig og svøbte sig trodsig i sin store blaae Kappe med de knyttede Hænder overkors paa Brystharnisket. Mester Martinus fremtraadte nu med Evangeliebogen. De fyrstelige Herrer og de syv og tyve Riddere lagde Haand paa Bogen, idet de høit og tydeligt besvore Sandheden af deres Angivelse. Nu slog den svære, trodsige Herre Hjelmgitteret fra sit Ansigt og saae sig om i Forsamlingen med et vildt, men noget blegt Kriger-Aasyn.

„Grev Jacob! — Grev Jacob selv!“ — lød det fra Mund til Mund med en dæmpet Mumlen i Forsamlingen; og Alle syntes i høi Grad forbausede.

„Ja, jeg er Grev Jacob af Halland, Kongehusets Frænde og Danmarks Riges Feltherre“ — sagde han med stolt og trodsig Mine — „og her staae mine fuldtroe Venner, de brave Riddere Arved Bengtsen og Jacob Blaafod, der med mig ere nævnte blandt Kong Erik Christophersøns Banemænd.“

Begge de andre Riddere sloge nu ogsaa Hjelmgitteret tilside, og Alle kjendte med Forbauselse de anklagede Kongemordere, der med al deres dristige Trods dog vare dødblege og syntes kun halvt at lide paa deres personlige Sikkerhed, uagtet Leidet, der var givet dem.

„Hvad saamange Herrer og Riddere har vidnet og besvoret, agte vi ikke at negte!“ — vedblev den stolte Grev Jacob. — „Løgn og Falskhed føre vi ikke i vort Skjold. Dansk Ærlighed vente vi ogsaa her. Man har i Kongens og Rigets Navn lovet os frit Leide og retfærdig Behandling. Vi fordre derfor ikke alene Ret til at drage uantastede herfra, men først Ret til at blive og høres; hvad vor høire Haand har øvet, fortrøste vi os til at forsvare med Mund som med Sværd, hvor det gaaer lige og ærligt til. Retmæssig Nødværge er ingen Mand formeent, og det kalde vi den Ret, vi selv toge os over en uretfærdig Voldsmand, der selv havde brudt alle Love, inden vi brøde Staven over hans skyldige Hoved.“

Dronningen havde reist sig, og den unge Konge var sprungen op fra Thronen af Forbauselse over denne mageløse Dristighed. Folkets Forbittrelse var stor ved at see de overbeviste Kongemordere midt iblandt dem; dog Grev Jacobs fyrstelige Stand og hans bekjendte Kjækhed, som Feltherre, bragte Mange til Taushed; hans Dristighed behagede Mange, og hvad han havde sagt om den danske Ærlighed smigrede

en Deel. Oprørerne havde ogsaa hemmelige Venner blandt Folket; men der hørtes en frygtelig Mumlen blandt de spændte og ophidsede Gemytter, idet en stor Hob af Nyborgs ringeste Borgere, der havde været den myrdede Konge særdeles hengivne, med vilde, rasende Skrig strømmede til, for at sønderrive Morderne. Kun med stor Møie holdt Ridderrækken den rasende Almue tilbage, og der var en frygtelig Støi. Endelig bragte Ridder Jon og Drost Peder Rolighed tilveie, idet de forkyndte høit, at man nu strax skred til Dommen over Kongemorderne, og at de ikke skulde blive ustraffede.

„Lad dem paa Stedet føres til Steilen!“ — raabte Junker Christopher og truede ad dem med knyttet Haand.

Dronningens Harme var ogsaa stor; men hun taug og sank bleg tilbage paa sit Sæde. Synet af Morderne og de mange vilde Ansigter blandt Folket erindrede hende ængstende om Marsk Stigs forfærdelige Besøg Morgenen efter Kongemordet.

„Havde jeg drømt om, at disse Herrer selv vare deelagtige i Drabet, skulde jeg visselig ikke have givet dem Leide!“ — sagde Hertugen urolig og spændt. — „Nu maa jeg for min egen som for Kronens Æres Skyld fordre, at de drage frie herfra, hvorledes deres Dom saa falder!“

„I har dog Ret, Hertug Valdemar!“ — sagde den unge Konge og betvang sin heftige Vrede. — „Vil vi være Riddere med Ære, maae vi holde Tro og Love, selv mod de ugudeligste Mordere, og retfærdigt har jeg lovet Gud og den hellige Jomfru at regjere. Har I paa mine og Kronens Vegne lovet dem det, maae vi lade dem gaae frie herfra; men deres Dom skal de først høre, og hvorhen de saa flygte i Verden, vil den retfærdige Gud vist hjælpe mig at naae dem. Lad os høre Dommen“ — tilføiede han heftig — „som den staaer i Kong Valdemars Lovbog! Ære og Liv har de forbrudt — saa vil jeg dømme.“

„Ingen Straf synes mig for haard for slige Forbrydere“ — sagde Hertug Valdemar i streng Tone. — „Men Sagen kan betragtes fra flere Sider, og førend nogen upartisk og retfærdig Dom kan fældes, bør Danehoffet høre saavel hvad de Anklagede selv kan sige til deres Forsvar, som hvad andre lovkyndige Dannemænd i denne Anledning har at sige. Træder frem for Thronen, I anklagede Herrer! Kongen og Folket vil høre eders Forsvar.“

Grev Jacob og Arved Bengtsen bleve staaende; men Jacob Blaafod, der var bekjendt for sin Veltalenhed, fremtraadte paa denne Opfordring for Thronen. Blodet var kommet tilbage i hans brune Kinder; han hilsede til alle Sider med ridderlig Anstand og dæmpede strax den urolige Mumlen blandt Folket med en kort smigrende Tiltale, hvori han priste de danske Loves Retfærdighed, saavelsom Folkets djærve Frihedfølelse og Høimodighed. Derpaa indrømmede han med frimodig Mine Angivelsens Sandhed, men fremstillede Konge-

mordet som en stor og heltemodig Handling, som et dristigt Offer for Folkets Frihed og som en aldeles retfærdig og lovmæssig Daad. Han opregnede alle den myrdede Konges Overtrædelser af hans Haandfæstning eller „Rigens Ret og Dele", hvorved Kongen, efter hans dristige Paastand, havde forbrudt sin Krone og selv stillet sig paa lige Trin med enhver Ridder og Adelsmand i Riget, der uden Majestætsforbrydelse kunde forsvare sin Ære og sine Rettigheder imod sin Ligemand. Og nu fremstillede han med skarpe Ord de haarde Forurettelser, Landets ypperste Adelsmænd havde lidt; isærdeleshed skildrede han med de stærkeste Farver Kong Erik Christophersøns Forbrydelse mod Marsk Stig og hans Hustru tilligemed alle dens frygtelige Følger, og han fordrede af Kongen og Folket, at Fædrelandets største Feltherre, den berømte Marsk Stig, som Landets høit fortjente Mand, tilligemed hans forurettede Venner og Frænder burde i denne Sag aldeles frikjendes, saasandt der endnu var Følelse for Retfærdighed, Ære og Frihed i Danmark.

Hans Ord gjorde Indtryk paa Mange, og ikke faa dristige Stemmer opløftede sig til de Anklagedes Fordeel.

Dronningen havde kastet Sløret over sit Ansigt. Den lille Konge maatte i al sin billige Harme og Smerte rødme af Blussel over sin ulykkelige Faders Eftermæle, og de klare, bittre Taarer stode ham i Øinene. „Tal, tal, Drost Peder!" — raabte han heftig. — „Er det ikke nok, de har myrdet min Fader? skal jeg sidde paa Danmarks Throne og taale, at de gjøre ham Skam og Spe i hans Grav?"

Ved dette hjerteskærende Udraab af den umyndige Konge fremtraadte Drost Peder. I hans alvorlige Aasyn var en heftig Bevægelse synlig, og det varede nogle Øieblik inden han var fuldkommen Herre over sin Stemme. „Hvad vor myrdede Herre og Konge, som Menneske, har syndet i denne Verden" — sagde han — „det er han gangen til Regnskab for hos Kongernes Konge. Den almægtige Forsoner være ham og os Alle en barmhjertig Dommer! — Kun Umennesker kunne fordre, at hans Søn og hans forladte Undersaatter nu skal retfærdiggjøre hans Liv og forsvare hans Eftermæle for hans Mordere. Det er ikke Mennesket Erik Christophersøn her er Talen om, men Danmarks Konge og Danmarks Krone, hvis uantastelige Majestæt og Hellighed med blodig og formastelig Haand er angreben; det er en Forgribelse paa et Folks og et Riges salvede Hoved, her skal dømmes." Uden alt Hensyn paa Kongens Personlighed, skildrede han nu Kongemordets Fordømmelighed med saa stærke og glødende Farver, at Morderne selv nedsloge de trodsige Øine, og mange af den myrdede Konges største Dadlere, der nylig høirøstet havde bifaldet Jacob Blaafods Tale, vendte med Afsky deres Blik fra de tre Blodmænd. Den veltalende Drost vedblev; han nævnede nogle af den myrdede Konges gavnlige

Foranstaltninger, især deleshed hvormeget denne gamle, troe Stad skyldte hans Naade og Mildhed; han nævnede mange Velgjerninger, som de oprørske Adelsmænd selv utaknemlig havde modtaget af den Herre, de snigmyrdede, og det lykkedes ham at bevæge mange Hjerter og næsten aldeles at udslette Virkningen af Kongemorderens Tale. Han benyttede endelig denne Stemning til at aabne Folkets Øine for Fædrelandets hele farlige Stilling, idet han med kraftige Ord opfordrede Kongens og Landets troe Mænd til, uden Menneskefrygt, at hævde Folkets Værdighed tilligemed Kronens Hellighed og Majestæt, ved at rive Masken af enhver hemmelig Landsforræder, der havde Lod og Deel i saa oprørende en Misgjerning. Idet han med funklende Øine sagde Dette, henvendte han sig pludselig til Hertugen selv, som den Mand, der ved de helligste Frændskabs-Baand var bunden til Kongehuset, og opfordrede ham i Folkets Navn til, i Kraft af sin nye Værdighed, først at udsige Dommen over de Skyldige til Stændernes Kjendelse.

Drosten holdt inde. Hertugen havde skiftet Farve. En forventningsfuld Taushed paafulgte. Men nu reiste Hertugen sig rask med et Lynblik til Drost Peder. Han bøiede sig ærbødig for Dronningen og overlod hende beskeden, først at udsige hvad Dom hun og Rigsraadet ansaae for lovlig.

„Nu vel!“ — sagde Dronningen og slog Sløret fra sit Ansigt, idet hun reiste sig bestemt og rolig — „saa vil jeg først forkynde hvad Rigets Raad med mig har fundet lovligt og retfærdigt, og hvad hver dansk Mand og Kvinde, efter Guds Lov i sit Hjerte, maa dømme: en æreløs Død er Landsforræderes og Kongemorderes Straf efter guddommelige og menneskelige Love. For Kronens og Rigets Sikkerheds Skyld foreslaaer jeg ingen Benaadning.“

„Har Nogen herimod nogen lovlig Indsigelse at gjøre?“ — spurgte Hertugen, og hans Blik traf Domprovst Grand, der kun syntes at have ventet paa denne Opfordring for at fremtræde.

„I Sandhedens og Retfærdighedens Navn fordrer jeg at høres!“ — raabte den myndige Domprovst, idet han fremtraadte med den opslagne Lovbog i Haanden. — „Her er Lovstedet, hvorefter de Anklagede alene kan dømmes, hvis de ikke, som jeg paastaaer, med større Ret og Billighed bør frikjendes. Var Drabet skeet i Guds hellige Hus eller paa den Dræbtes egen Gaard, var Dødsdommen lovmæssig, men da dette beviislig ikke er skeet, kan de Skyldige i det Høieste kun dømmes fredløse og til at have deres Gods forbrudt til Kongens Kammer. Skal Lovens Ord, men ikke uretfærdig, lidenskabelig Frændehevn her fælde Dommen, kan den ingenlunde fældes strengere.“

En heftig Strid opstod over denne dristige Paastand, der imidlertid fandt stort Bifald hos Mange. Endelig paabød

Hertugen Taushed og erklærede sig for denne mildere Udtolkning af Loven, med en smigrende og ikke uvirksom Hentydning til Folkets og Stændernes store Rettigheder og til Overtrædelsen af Haandfæstningen. Drost Peder bestred ham heftig; men da tog Ridder Jon, til Drostens og den unge Konges Forbauselse, Ordet og paastod, at efter Lovens Bogstav og de oplyste Omstændigheder kunde man ikke komme Forbryderne nærmere. Fredløshed — tilføiede han — var desuden en Straf, der ingenlunde kunde agtes ringe, da den indesluttede borgerlig Død, idelig Livsfare og Udelukkelse fra alle Borgerens og Menneskets Rettigheder i Landet.

Den gamle Rigsraads Ord virkede mægtigt paa Alle. Drost Peder og alle Kongehusets troe Venner indsaae strax, at den gamle Statsmand kun af en vigtig og høiere Grund her forsvarede en Mening, som han selv for faa Dage siden i Rigsraadet havde bestridt.

Drost Peder taug. Af Ærbødighed for den statskloge Olding erklærede Dronningen og den unge Konge sig tilfredse med denne Dom, siden den af saa mange kyndige og værdige Mænd fandtes lovlig og retfærdig.

Fredløshedsdommen over Kongemorderne blev nu formelig affattet; den blev strax underskreven og beseglet af Kongen og begge Rigsforstanderne tilligemed Stændernes udvalgte Mænd, hvorpaa den af Drosten blev oplæst høit for det forsamlede Danehof. Under stærk Bevogtning bortførtes derpaa de tre dømte Riddere for øiebliklig at føres til Stranden, hvor de sattes paa en Baad og forsynedes med Øse og Fyrtøi samt Levnetsmidler til tre Dage. De sattes saaledes istand til at sørge for deres Sikkerhed og undgaae den forbittrede Almue, som intet Leide længer kunde beskytte dem imod, saasnart det frygtelige Ord „fredløs“ var udsagt over dem.

Da saaledes denne vigtige Sag var bragt til Ende, fremstod Markgrev Otto af Brandenborg for Thronen. Efterat han ærbødig havde hilset de Kongelige, henvendte han sig til Ridderskabet og sagde: „Min kongelige Søstersøn, Kong Erik Eriksøn af Danmark, har begjeret at modtage Ridderslaget af min Haand paa dette Danehof, og jeg agter det for en Ære at kunne meddele ham det. En Kongesøn, der fast fra Vuggen bar Kongenavnet, kan allerede ved Fødselen ansees for Ridder og ved Kongenavnet hævet over enhver ringere Værdighed. Men det er en priselig Skik hos Konger og Fyrster, at de ikke forsmaae Ridderens Værdighed, men som oftest ønske at prydes dermed, inden de salves og krones til Ridderens og den fyrstelige Lehnsmands Overherre. Jeg fritager paa Ridderskabets Vegne min kongelige Søstersøn for de Prøver og Forberedelsesskikke, Ridderværdighedens Uddelelse ellers udfordrer.“ Han vendte sig nu høitidelig til den unge Konge selv og vedblev: „Jeg tilspørger dig altsaa, Kong Erik Eriksøn af Danmark! for dit troe Folks og det danske

Ridderskabs Aasyn: i hvilken Hensigt begjerer du at indtræde i vor Orden? Vil du love og sværge at beskytte den hellige christelige Tro og Ridderskabets Ære?“

Den unge Konge havde reist sig fra Thronen og blottet sit Hoved; hans Kinder blussede, og hans mørkeblaae Øine tindrede af barnlig Glæde og livlig Begeistring. „Ja, saasandt hjælpe mig alle hellige Mænd! det vil jeg!“ — udbrød han. — „Gud og vor hellige Frue veed min Bøn og min Hensigt, og den hellige Jørgen veed det ogsaa: jeg begjerer Ridderslaget af din Haand, min kjære Morbroder! for at jeg med Ære kan salves og krones, som Danmarks Konge, og for at vise mit kjære Folk og alle Mennesker, at jeg ikke alene vil være en god og retfærdig Konge, men først og fremmest en Ridder uden Dadel, for at jeg ikke skal gjøre Danmarks og de store Valdemarers Krone Skam. Hvad en Væbner maa forstaae førend han kan bære de gyldne Sporer, det han min kjære Vaabenmester, Drost Peder Hessel, lært mig Altsammen, og det vil jeg vise ved første Dystrid og Tournering. Ridderloven har jeg lært, som den hellige Læst, og jeg sværger ved St. Jørgen og den hellige Jomfru, at jeg vil holde den tro til mit Livs salige Ende.“ Her holdt han et Øieblik bevæget inde og besindede sig; derpaa vedblev han ivrig: „Jeg vil ikke leve sorgløs i denne Verden; men jeg vil beskytte Folket og udøse mit Blod for Troen og den hellige Kirke. Jeg veed, at Kirken er som Menneskets Hoved, og Ridderskabet er Armene, som skal forsvare det hele Legeme; det vil jeg ogsaa gjøre saagodt jeg kan. Jeg vil staae Enker og Faderløse og alle uformuende Mennesker bi; jeg vil være alle rene og ulastelige Damers Beskytter; jeg vil være billig, tapper, gavmild, retfærdig og kydsk; jeg vil give Gud Æren og være ydmyg, sanddru og ordholden; jeg vil udøve alle de syv Ridderdyder og vogte mig for alle de syv Dødssynder, med Guds og den hellige Jomfrues Hjælp!“

Efterat den lille Konge havde fremsagt og besvoret dette korte Udtog af Ridderloven, som han syntes at kunne udenad, som sin Troesbekjendelse, steg han ned fra Thronen og modtog Ridderskabets Symboler og Smykker, der efter hans Ønske og efter Vedtægten skulde overrækkes ham af Landets vigtigste Mænd og Kongehusets hengivneste Venner. Drost Peder spændte de gyldne Sporer om hans Fod og erindrede ham om deres Betydning med kjærlig Deeltagelse og inderlig Glæde. Gamle Ridder Jon iførte ham en let Pantsersærk og en Kyrads, under en kort og fyndig Opmuntring til Manddom og Dygtighed. Grev Gerhard havde udbedet sig det Hverv at binde ham Armskinnerne paa; dette gjorde han med et muntert, deeltagende Ansigt, idet han ønskede den ædle Dronning Agnes's Søn Lykke, Styrke og Seier i hvert Ledemod. Endelig reiste Dronningen sig, for selv at overrække Riddernovitsen de glimrende Pantserhandsker og omgjorde ham med det

forgyldte Sværd, som Vaabenherolderne frembare. Sværdets korsdannede Hefte berørte hun først ærbødig med sine Læber, og idet hun omgjordede sin Søn med det gyldne, af hendes egen Haand baldyrede Sværdbælte, kyssede hun ham bevæget paa Panden og bad ham aldrig at forglemme dets Betydning. Paa Beltet var nemlig udsyet en Lillie, en Vægtskaal og et Hjerte, som Symboler paa Renheden, Retfærdigheden og den christelige Kjærlighed. Derpaa gik Dronningen tilbage til sit Sæde og enhver af Ridderne til sin Plads.

Den lille, ridderlig smykkede Konge bøiede nu sit Knæ, idet Markgrev Otto uddrog sit Sværd og kyssede Korset paa Heftet. „Kong Erik Eriksøn af Danmark!“ — sagde Markgreven høitidelig — „i Guds, vor kjære, hellige Frues og den hellige Georgs Navn, slaaer jeg dig til Ridder! Vær tapper, uforsagt og tro!“ Under Trompeternes Klang berørte han derpaa den kongelige Riddernovitses Skulder tre Gange med den flade Klinge.

Taarerne stode den lille Konge i Øinene; han reiste sig taus med foldede Hænder, som i en stille Bøn; hvorpaa han endnu af Markgrevens Haand modtog en lueforgyldt Hjelm med en stor hvid Fjærbusk, som han betragtede glad og satte paa sit gullokkede Hoved. Endelig gav Markgreven ham en gylden Landse i Haanden og hang over Armskinnen paa hans venstre Arm et prægtigt Skjold med samme Vaabenmærke, som han selv havde valgt paa sit første spraglede Barneskjold. Kongens Ven og Legebroder, Væbner Aage Jonsøn, havde imidlertid fremtrukket en stolt mælkehvid Dystløberhingst, prydet med glindsende Pantserdækkener og en høi Fjærtop i Panden. Den lille Konge svang sig i Sadlen, uden at bruge Stigbøilen; han tumlede Hingsten, svang Landsen og viste sig saaledes i al sin Ridderpragt for Folket, der modtog hans glade, venlige Hilsen med et umaadeligt Jubelraab. Han red saaledes i det konstige Dandseridt den store Danehofskreds tre Gange rundt, medens Luften gjenlød af Trompetskrald og Folkets Glædesraab. Selv de alvorligste Riddere syntes at glæde sig over dette Syn og over den Raskhed, hvormed den lille, forvovne Barneridder tumlede Hingsten. Gamle Ridder Jon saae til Drost Peder, og der spillede et lønligt Smil over dette Optog paa hans Læber; men Folkets Fryderaab og den almindelige Begeistring for den ridderlige Barnekonge havde dog rørt ham underligt, og han foer hastig med Haanden over Øinene, idet han af Hjertet og med høi Røst istemte Folkets Udraab: „Gud velsigne vor unge Konge!“

Uden at hindres af Rustningen og de mange Vaaben, sprang Erik nu rask af den høie Hest, som han atter lod sin Væbner bortrække, idet han rolig gik tilbage til Thronen.

Under denne hele Høitidelighed havde Hertugen siddet stille og tankefuld. Drost Peder havde, midt i sin Glæde

over sin kongelige Lærling, dog ikke tabt Hertugens Ansigt af Syne; den skjulte Haan, han syntes at læse deri, erindrede ham kun altfor stærkt om, at det endnu ikke var Tid til at juble og glæde sig i Danmark.

Nu reiste Kong Erik sig, noget forpustet af det voldsomme Ridt, og henvendte sig til Hertugen. „Da jeg nu selv er Ridder" — sagde han — „og med Rette kan uddele Ridderslaget til hvem jeg vil, skal min fyrstelige Frænde og Formynder, Hertug Valdemar af Sønderjylland, være den Første, der modtager det af min Haand!"

Hertugen reiste sig hastig. Han syntes overrasket; hans stolte Mine røbede dog, at den Ære, han her nødtes til at modtage, mere krænkede, end smigrede ham. Idetmindste troede Drost Peder i hans konstlede Smil at læse en harmfuld Følelse af ydmyget Stolthed, idet han nu nødtes til for Folkets Aasyn at bøie Knæ for Barnekongen, for at modtage en Værdighed, han forlængst havde fordret at blive hædret med. Men det var som den snilde Hertug søgte at skjule Dette baade for sig selv og for Ridderskabet, idet han i en let og høflig Tone takkede Kongen for den naadige Opmærksomhed. Han bøiede sit Knæ halvt for Thronen; den lille Konge stod paa dens øverste Trin og fremsagde den sædvanlige Formel, medens han uddrog sit gyldne Sværd og lod det under Trompeternes Klang falde tre Gange paa Hertugens Skulder. „Vær en Ridder uden Dadel!" — tilføiede han — „vær, som Ridderloven byder, fuld af brændende Iver for det almindelige Bedste, for Rigets Vel, for Ridderskabets Ære, for Folkets Enighed og Lykke — og for den retmæssige Konges Vel! Gud og vor kjære, hellige Frue og den hellige Jørgen give Eder dertil Kraft og Bistand!"

Denne Formaning af Barnekongens Mund, hvori Hertugen troede at spore Drost Peders Indskydelse, syntes ikke at behage den stolte, ærgjerrige Herre; men han iagttog høflig og med Anstand de sædvanlige Skikke: saasnart han havde modtaget de nye, ridderlige Vaaben, svang han sig paa sin Dystløberhingst og viste sig med stolt, fyrstelig Værdighed og megen ridderlig Konst for Folket. I det dandsende Firspring kastede han sin Landse høit op i Luften og greb den igjen, medens han tillige med Lethed og indtagende Mildhed hilsede Folket. En Deel af det Bifald, han saaledes beilede til, indhøstede han ogsaa, og da han var stegen af Hesten og havde modtaget Kongehusets og Riddernes Lykønskninger, syntes han særdeles oprømt.

Med denne Ridderpromotion endtes Danehoffet og dets alvorlige Forhandlinger til almindelig Tilfredshed, som det syntes. De Kongelige gik med Hertugen og de andre fyrstelige Herrer i Procession tilbage til Slottet, hvor Kongen uddeelte rige Hædersgaver saavel til Hertugen, som til Markgrev Otto, Grev Gerhard og de danske Riddere. Paradeheste, Guldbidsler, prægtige Kapper og Vaaben blev der ikke sparet paa, og Enhver,

der ved denne Høitidelighed havde havt nogen Forretning, modtog af Kongens Gavmildhed et prægtigt Minde om denne Dag. Aage Jonsøn blev heller ikke forglemt: Kongen gav ham et forgyldt Sværd, besat med ædle Stene og med den Indskrift: „Kongeværn". For hans Troskab mod den myrdede Konge havde Erik gjerne villet give denne sin Barndoms troe Legebroder Ridderslaget; men den Undtagelse, der i Henseende til Alderen var skeet med den mindreaarige Konge selv, kunde ikke udstrække sig til nogen Ringere, ikke engang til Junker Christopher, der ved Miner og Adfærd noksom røbede, at han troede ligesaagodt at kunne være Ridder og Konge som hans Broder.

Det vigtige Rigsforstandervalg og den fyrstelige Ridderpromotion feiredes med stor Pragt paa Slottet til langt ud paa

Under alle disse Høitideligheder forlod Hertugen næsten intet Øieblik de Kongelige, og Ingen kom ham nær i ridderlig Artighed og fin Underholdningskonst. Dronningens Tillid til ham og den uværdige Miskjendelse, hun troede at skylde ham Erstatning for, bevægede hende nu endogsaa til en Beslutning, der aldeles stred imod Rigsraadets Ønske. Hertugen havde forestillet hende og hendes Brødre, at det var for alvorlige Tider til at tænke paa flere Festligheder, og at man kun maatte sørge for Kongehusets Sikkerhed. Istedetfor strax at lade den unge Konge hylde i Sjælland og derfra drage med ham til Kroningshøitideligheden i Lund, bleve derfor de nye Rigsforstandere enige om at føre Kongen tilbage til Viborgs faste Slot og opsætte Reisen til Sjælland og Skaane saalænge Marsk Stig og de Fredløse, tilligemed de norske Sørøvere kunde gjøre Bælt og Sund usikkre. Denne Beslutning tilkjendegav Dronningen om Aftenen Ridder Jon og Drost Peder i Hertugens Nærværelse og i saa bestemt en Tone, at hun derved gjorde enhver Indvending usømmelig.

Drost Peder stod som paa Gløder; han saae heri et nyt Forsøg af Hertugen paa at bringe de kongelige Personer i sin egen eller de Fredløses Magt, idet den listige Rigsforstander maaske tillige vilde standse Hyldingen og faae Kroningen udsat til han selv kunde tilrane sig Riget. Det var som Tungen brændte Drost Peder i Munden, for kjækt og aabent at røbe den mægtige Forræder og vidne hvad han vidste om den sande Aarsag til Hertugens Udeblivelse fra Danehoffet; men Ridder Jon gav ham et strengt advarende Blik — og han taug. Reisen til Viborg var bestemt til næste Morgen. Hofselskabet adskiltes.

9. KAPITEL.

Det var allerede sildigt ud paa Aftenen. Tjenerskabet paa Slottet var af Hofmarsken sat i Arbeide med Reisetilberedel-

ser, og man hørte Tummel i Slotsgaarden med Pakvognene for det kongelige Stegers. Hertugen og hans Følge havde trukket sig tilbage til deres Værelser; men man bemærkede, at nogle af hans Svende forlode Slottet og rede med stor Il bort ad Veien til Middelfart. Den unge Konge var gaaet til Ro. Markgreverne af Brandenborg havde nylig forladt Dronningen i hendes inderste Gemak. Hun havde taget Afsked med sine Brødre, der endnu samme Aften forlode Danmark, for at drage til Keiser Rudolph og bevæge ham til at erklære de danske Kongemordere fredløse i Tydskland. Denne Hensigt med deres pludselige Reise havde de dog alene betroet Dronningen.

Den unge skjønne Enke sad i sin Sørgedragt med Haanden under Kinden ved et sort Marmorbord, hvorpaa der stod to brændende Voxlys. Den sorte Hoveddug var kastet tilbage; de brune Haarfletninger hang hende ned over Armene paa Marmorpladen. De fine hvide Fingre bladede i et sirligt Haandskrift. Det var en lille Pergamentsbog, paa hvis Blade hun gjorde Kors og Mærker med en Sølvnaal. Heri havde hun i sine eenlige Timer givet sit Hjerte Luft ved oprigtige Selvbekjendelser, idet hun egenhændig havde optegnet enhver mærkelig Begivenhed i sit Liv. Her stode endnu hendes friske, skjønne Barndomsdrømme, som halvudslettede Paradisminder. De vare snart blevne forstyrrede ved hendes ydmygende Barneforlovelse. Denne tidlige politiske Forlovelse havde været en hemmelig Betingelse for Kong Erik Christophersøns Befrielse af hans Fangenskab paa Nordborg Slot i Krigen med Hertug Valdemars Fader. Erindringerne om denne hendes Afhændelse vare kun flygtigt betegnede, og hun syntes endnu ikke dengang at have vidst den rette Sammenhæng; men med afbrudte Ord og Spor af Taarer saae hun den Dag betegnet, da hun, endnu som et halvt Barn, af blind Lydighed og Pligt lod sig smykke som Kongebrud og blev et villieløst Offer for en Fredstractat og en kold politisk Beregning. Om hendes kjærlighedsløse Ægteskab vare Optegnelserne mange. I dette Tidspunkt syntes hun først at være kommen til Bevidsthed om sin Værdighed og om Livets Betydning. Midt i den store, glimrende Verden havde hun ofte følt sig ene og forladt, idet hun dog med ungdommelig Livslyst havde benyttet sin høie Stilling til at adsprede sig og udbrede Glæde og Fred omkring sig. Det var endogsaa lykkedes hende at synes lykkelig, og saavel ved sin Indflydelse som ved Kronens forhøiede Glands havde hun stræbt at modvirke den farlige Oprørsstemning, der truede Kongen og Thronen med Undergang. Hendes venlige Deeltagelse for Drost Peder var det første flygtige Lyspunkt i denne mørke Deel af hendes indre Liv. Hans kjække, ridderlige Aand og den Hyldest, han viste hende, havde givet hendes Kvindelighed et friere Sving, idet hun med Klogskab og Finhed havde skjult ethvert Savn og enhver Hustruens Krænkelse under Ridder-

damens og Majestætens prægtige Masker. Hun bladede fort i sin Livsbog og lod det Forgangne gaae forbi sig som Drømmebilleder. Ved den livlige Beskrivelse over Tourneringen i Helsingborg fandt hun førstegang Grev Gerhard nævnet med lunefuld Spøg over hans mislykkede Hyldest, men med Agtelse og Deeltagelse. Hun slog et Par Blade om og saae en bitter Erindring om hint krænkende Vanrygte, hendes Yndest for Drost Peder havde paadraget hende, og om hendes Beslutning, at undgaae ethvert Skin af Fortrolighed med denne hendes troe hengivne Ridder for Fremtiden. Ved at gjensee Optegnelserne om Festen hos Ridder Jon og hendes Dands med den saarede Grev Gerhard, farvede en let Rødme hendes Kinder, og hun følte nu, at den djærve, godmodige Stormdandser havde gjort et større Indtryk paa hende, end hun i sin daværende Stilling havde villet tilstaae sig selv. Den beskedne Hengivenhed, hvormed han ogsaa denne Dag havde betragtet hende med sit ene ærlige Øie, syntes endnu at have gjort hende hans Billede vakkrere. Hvad hun for længe siden havde drømt om ham og den fine, artige Hertug Valdemar gjensaae hun nu ogsaa med Deeltagelse. Hun havde givet Hertugen Fortrinet i ridderlig Adfærd og Underholdningskonst, idet hun dog hos ham havde savnet den Sandhed og djærve Hjertelighed, der gjorde Grev Gerhard saa vakker og godlidende. — Hun lukkede Haandskriftet sammen og faldt i dybe Tanker. Hun greb endelig efter en Sølvklokke, der stod paa Bordet, for at lade sine Damer kalde og begive sig til Ro; men hun tog hastig Haanden tilbage og lyttede. Det forekom hende som det bankede sagte paa den hemmelige Dør til Værelset, der adskilte hendes Gemakker fra den lille Konges og som kun for den kongelige Familie selv var tilgængeligt. „Kom ind, min Søn!“ — sagde Dronningen og vendte sig imod Døren. Den aabnedes sagte, og Kongens troe Yndling, Væbner Aage Jonsøn, traadte beskeden over Tærskelen. Han blev ærbødig staaende i lang Frastand og hilsede. „Tilgiv min Dristighed, allernaadigste Dronning!“ — sagde han med dæmpet Stemme — „min Herre, Kongen, har befalet mig at aabne denne Dør for at see om Eders Naade er her tilstede, og om der Ingen er hos Eder. Han beder Eder af høist vigtige Grunde at forunde ham og Drosten en Samtale her uden Vidner.“

„Drost Hessel?“ — spurgte Dronningen forbauset — „ad denne Vei og paa denne Tid? — umuligt! — hvad betyder det?“

„Jeg veed det ikke, Eders Naade!“ — svarede den lille alvorlige Væbner — „men at det er et nødvendigt og vigtigt Anliggende, maa jeg formode. Drosten kom ikke gjennem Drabantsalen, men gjennem den underjordiske Løngang, tilligemed den høie Herre fra Kiel med det ene Øie.“

„Grev Gerhard!“ — udbrød Dronningen og slog hastig Sløret over sit Ansigt — „er h a n her ogsaa? har han ogsaa forlangt at tale med mig?“

„Det veed jeg ikke, Eders Naade! Jeg havde Vagt ved Kon-

gens inderste Dør og vidste ikke, der var nogen Løndør i Muren, før den aabnedes og begge Herrerne stode for mig. Drosten bød mig vække Kongen øiebliklig, og jeg adlød. De bleve strax begge indladte og talte hemmeligt med Kongen i hans Sovekammer. Kort efter ringede han, og medens han selv klædte sig paa, befalede han mig, forsigtig at undersøge om Eders Naade var ene her og sige Eder hvad jeg har sagt."

„Nu vel!" — sagde Dronningen — „sig din Herre, Kongen, at jeg venter ham her tilligemed hvem han finder det nødvendigt at medbringe!"

Aage Jonsøn hilsede ærbødig og gik. Dronningen havde reist sig urolig. Hun aabnede et lille, forgyldt Skrin, der stod paa Bordet, og gjemte deri sin Dagbog. Derpaa gik hun nogle Gange frem og tilbage paa Gulvet ligefor et stort, slebet Staalspeil, hvori hun kastede et flygtigt Blik, idet hun hastig ordnede sine nedfaldne Haarfletninger og kastede sin Hoveddug tilbage. Kort efter aabnedes Løndøren, og Kong Erik traadte ind med Drost Peder ved Haanden.

„Hør ham, min Moder!" — sagde den lille Konge heftig — „hør og læs hvad den gode Drost og Grev Gerhard har opdaget! — Hertugen er falsk; han vil lokke os i Fordærvelse."

„Lad det ikke forurolige Eder, ædle Dronning!" — sagde Drost Peder hastig og hilsede ærbødig. — „Faren er ikke overhængende. Men uden en høist vigtig Grund skulde jeg dog ikke have vovet at nærme mig Eder paa saa usædvanlig Tid og Maade. Imorgen vilde det have været forsilde. For eders og Kongens Sikkerhed er det nu ligesaa nødvendigt, at I veed det, som det vilde være farligt for Land og Rige, hvis Hertugen fik mindste Anelse om, at vi gjennemsaae ham og hans dristige Planer."

„Hvad er det? I forbauser mig, Drost Hessel!" — sagde Dronningen urolig. — „Har I virkelige Beviser? eller er det atter en af eders og den lærde Cantslers ængstelige Drømme? Enten maa Hertugen være den listigste Hykler under Solen og et frygteligt Menneske — eller han er mig og Kongehuset tro og hengiven."

„Læs, læs selv, Eders Naade!" — sagde Drost Peder og fremlagde Pergamentsbladet for hende med Grev Gerhards Segl. — „Hvert Ord, der staaer, kan den ædle Grev Gerhard strax personlig og, om I fordrer det, med sin Ed bevidne. Han venter i næste Værelse paa eders Befalinger."

Dronningen satte sig ved Bordet og gjennemlæste hastig de af Drost Peder optegnede Vidnesbyrd om Grunden til Hertugens Udeblivelse fra Danehoffet. Hun blegnede. „Er det muligt!" — udbrød hun og reiste sig. — „Store Gud! er da Rigets og Kongehusets Skjæbne i en saadan Forræders Haand! — Og det vidste I før Danehoffet idag, Drost Hessel! og I kunde betænke Jer paa at rive Masken af Forræderen og beskæmme ham for hele Folkets Aasyn!"

„Gud i Himlen veed hvad det kostede mig at tie, ædle Dronning!“ — svarede Drosten med Haanden paa sit Bryst — „men gamle Ridder Jon havde Ret: til Marsk Stig er falden, maa Hertugen staae uantastet ved Thronens Side og selv nødes til at bestride de Fredløse. I det Øieblik, han maa afkaste Masken, er han vor aabenbare Fjende — da er han de Fredløses Hoved — og Oprørerne har en Konge.“

„I har Ret!“ — sagde Dronningen efter et Øiebliks Betænkning. — „Nu forstaaer jeg Ridder Jons Føielighed idag. Store Gud! naar har en Forræder uantastet staaet Danmarks Throne saa nær! — Lad Grev Gerhard træde ind!“

Drost Peder gik ud igjennem Løndøren og kom strax efter tilbage med Grev Gerhard, der undseelig blev staaende ved Døren og bukkede stivt.

„Træd nærmere, ædle Greve!“ — sagde Dronningen og gik ham med blussende Kinder imøde. — „I har maaske reddet Riget og Kongehuset fra Undergang; men sig mig, hvor var det muligt? hvor kunde I ane Marskens Plan? og hvor kunde I tiltroe Hertugen en saadan Underfundighed?“

„Jeg vil ikke prise min egen Kløgt, ædle Dronning!“ — svarede Grev Gerhard og traadte behjertet nærmere. — „Det vilde klæde mig ilde. En stor Deel af min Viisdom i dette Stykke skylder jeg en gammel, snild Pilgrim, jeg saae i Ribe, og som syntes at kjende Verden bedre, end den kjendte ham. Jeg havde allerede mærket Uraad, og et Par Vink gjorde mig klarøiet. Med den fine Hertug Valdemar tør jeg ligesaalidt maale mig i Statsklogskab, som i Artighed og smukke Manerer; men det turde jeg dog sætte min Hals paa, at naar den Karl troede, han kunde blive Konge i Danmark, uden at røre en Haand og uden at tabe Skinnet af en tro Folkets og Rigets Ven, saa lod han gjerne Marsken forstyrre hans Rigsforstandervalg her og brød sig en god Dag om den Lykke og Hæder at være Eders Naades og Kongehusets Beskytter. Det var kun saa min ringe Mening, Eders Naade!“ — tilføiede han noget forlegen med et dæmpet Suk — „men at Hertugen bar Ræven i Skjoldet, er vist nok, selv da han syntes at eie det dristigste Haab om eders Deeltagelse og Tillid.“

Dronningen studsede, og Grev Gerhard vedblev: „jeg har desværre ingen andre Beviser for Sagen, end mit Ord og mit Sværd, saavelsom min troe Hofnars Udsagn. At der var mange af Marskens Haandlangere, som i disse Dage vilde herover til Danehoffet, men bleve standsede af mig, det er vist nok; at Hertugen virkelig var i Slesvig den første Danehofsdag og selv sørgede for, det kunde bevises — det er ogsaa en Kjendsgjerning. I hvad Hensigt han var der, og om her virkelig var blevet Oprør, hvis man ikke havde mærket Uraad, det lader sig ikke videre godtgjøre. Min hele Fortjeneste af Eder og Kongehuset, ædle Dronning! er saaledes kun ringe. Jeg har kun givet Eder rimelig Grund til at vogte Eder og

den unge Konge for Hertugens Raad, hvor tjenlige for Land og Rige de endogsaa maatte synes."

„For denne vigtige Advarsel modtage I min hjerteligste Tak, ædle Greve!" — svarede Dronningen og rakte ham sin Haand, som han med skjult Lidenskabelighed trykkede til sine Læber, idet han ærbødig bøiede sit Knæ; hvorpaa han strax igjen drog sig tilbage i den forrige ærefrygtsfulde Frastand.

„Hvad jeg og saa ringe en Statsmand, som en stakkels afskediget Hofnar, har opdaget, maa vel desværre være en Hemmelighed, ædle Dronning!" — tog Greven atter efter et Ophold Ordet. — „Ved et Retterthing, hvor der kun fegtes med Snak, duer jeg til Ingenting; jeg vilde derimod hjertensgjerne kæmpe paa Liv og Død med Hertugen, hvad Øieblik det skulde være, og med mit gode Sværd bevise for hele Ridderskabet, at han er en Nidding og Forræder; dog, som eders troe Mænd har sagt mig, vilde jeg dermed kun udsætte Eder og Riget for den største Fare. Jeg indser selv, at det for Øieblikket maa være Eder og Danmark vigtigt at holde Fred med ham; derfor skal han ogsaa have Fred for mig indtilvidere. Men tillad mig, ædle Dronning! at jeg fra denne Time slutter mig til Rækken af eders og den unge Konges Drabanter, og at eders kongelige Personers Bevogtning ogsaa for en Deel maa være min Sag!"

„Jeg udkaarer Jer til min Ridder og Beskytter, brave Grev Gerhard!" — svarede Dronningen med hjertelig Velvillie. — „Modtag til Pant derpaa dette Minde om min forladte og sørgelige Stilling ved Danmarks Throne!" Med disse Ord afløste hun sin sorte, gjennemsigtige Hoveddug og rakte ham den. Han bøiede paa ædel Riddervis sit Knæ, idet han trykte det hædrende Tillidspant til sine Læber og gjemte det ved sit Bryst.

„Min Livfarve var fordum morgenrød!" — tilføiede Dronningen vemodigt med et velvilligt Blik til Drost Peder. — „Denne troe Ven af Kongehuset bar den engang, som I vist erindrer; men der var ingen Lykke ved min Livfarve: den var desværre laant og svarede ikke til mit Liv i Sandhed. Derfor besluttede jeg, at ingen Mand i Verden med min Villie skulle bære den. Nu er Nattens og Afsigelsens Farve bleven min, som den blev Danmarks. Gruer I ikke for den, Grev Gerhard! saa bær den, som min og Landets troe Ven, til det atter bliver Morgen i Danmark!"

Grev Gerhard havde strax reist sig igjen; men han var som beruset af Glæde og saa bevæget, som han aldrig før havde følt sig. „Saalænge Gud under mig at leve i denne smukke, forunderlige Verden" — udbrød han nu, og der glindsede en Taare i hans fyrige Øie — „saalænge idetmindste, ædle Dronning! vil jeg nu ingen anden Idræt tænke paa, end at vise mig eders Tillid værdig og af Hjertens Grund være Eder og det danske Rige en fuldtro Ven. Det har jeg forlængst for eders Skyld med Mund og Haand lovet denne

»For denne vigtige Advarsel modtage I min hjerteligste Tak, ædle Greve!« — svarede Dronningen og rakte ham sin Haand, —

eders brave Riddersmand“ — her greb han Drost Peders Haand. — „Han bærer endnu den rosenrøde Farve iløn; men derfor slaaes jeg ikke mere med ham, allenstund jeg nu veed, det er Jomfru Inges Pant og Haarbaand.“

Drost Peders Kinder blussede, og Dronningen syntes ligeledes noget forlegen ved den ligefremme Grev Gerhards Aabenhjertighed.

„Det kommer ikke denne Sag ved — det er sandt!“ — vedblev Greven hastig, da han saae de forlegne Miner: — „det var maaske en Løndom, jeg skulde tie med; men det var kun hvad jeg vilde sige Eder, ædle Dronning! næst mig, har I vist ingen oprigtigere Beundrer i Verden, end Drost Peder Hessel. Vi To vil nu kappes for Alvor om at vise Eder hvem af os der dog længst og sidst bør have Lov til at bære eders Farve. Om den er sort eller rød bryder jeg mig kun lidt om, naar den er eders; men det veed jeg: kan noget Menneske i Verden give eders Liv sin rette Farve tilbage og gjøre Eder glad og lystig i Sindet, ædle Dronning! saaledes som I vist er fød og baaren til at være — saa vilde jeg gjerne give den eneste Øiesten, jeg har tilbage, dertil, at det maatte være mig beskikket; og om jeg saa end aldrig meer kunde see eders favre Aasyn og deilige Skikkelse, vilde jeg dog prise mig lykkelig ved at vide, at I var tilfreds med blinde Grev Gerhard.“

Den trohjertige Ærlighed, hvormed han sagde disse Ord, bragte saavel Dronningen som Drost Peder til at oversee den Mangel paa Finhed og Passelighed, hvormed han gav sit Hjerte Luft ved denne Leilighed. Paa Dronningens Miner kunde man dog see, at hun ønskede dette usædvanlige Besøg og den Retning, Samtalen havde taget, afbrudt. Den lille Konge havde med spændt Opmærksomhed hørt efter og syntes heller ikke, at disse Yttringer aldeles angik den farlige Sag, der havde bragt dem herhid. „Lad det nu være godt, Grev Gerhard!“ — sagde han utaalmodig. — „Min Moder bliver nok glad igjen, naar Land og Rige er i Sikkerhed og vi har fundet paa Raad imod Hertugens Falskhed. Til Viborg reise vi nu da ikke imorgen — der har han jo sin Forræder-Hær i Leir, siger I; skal jeg være Danmarks Konge, vil jeg nu salves og krones jo før jo heller. Er det saa Guds Villie, at jeg skal forraades og myrdes, som min Fader og min Farfader, saa døer jeg dog som en rigtig Konge, og det skal ikke gaae de Forrædere vel, som vove at lægge Haand paa Herrens Salvede, hvor lille han er!“

„Din Villie skal skee, min Søn!“ — svarede Dronningen og klappede ham paa den blussende Kind. — „Dit Ønske var ogsaa Ridder Jons og hele Rigsraadets, før jeg i min Forblindelse tog Hertugens glatte Ord for oprigtig Hengivenhed. Vi reise imorgen til Skjelskør istedetfor til Viborg. Saasnart du er hyldet i Sjælland, drage vi til Kroningen i Lund; men Ingen taler et Ord derom! Lad mig raade! — Hertugen skal

følge os, som min høfligste Ridder. Han maa ikke mærke den mindste Forandring paa os. For vor Sikkerhed underveis overdrager jeg Eder, mine Herrer! Omsorgen."

„Ja, lad det blive saaledes!" — sagde den unge Konge glad. — „Den almægtige Gud og vor kjære, hellige Frue vil nok beskytte os. God Nat, min kjære Moder! I kan nu sove trygt. Ridder Jon har Vagt i Drabantsalen, og disse troe, gode Herrer blive her paa Slottet inat."

„Gud holde sin Haand over dig, min Søn!" — sagde Dronningen og kyssede ham inderlig bevæget paa den runde Pande. — „Tak med mig den Almægtige, som har bevaret os saa troe, hengivne Venner i vor Nød og Fare!" Med ædel Dronningværdighed hilsede hun nu de tvende ridderlige Herrer til Afsked, og de forlode med den unge Konge Dronningens Lønkammer ad samme hemmelige Vei, hvorad de vare komne.

10. KAPITEL.

Saasnart det var Morgen næste Dag stod Dronningens Reisekarm for Slotstrappen med de sex mælkehvide Hingste og mange pyntelige Forridere og Staldknegte. Over tredive Væbnere stode med deres Herrers Heste ved Tøilen rundt om Slotstrappen, og forrest blandt dem kjendte man paa den glimrende Væbnerdragt med de slesvigske Vaabenløver Hertugens Væbner, der med stor Bram lod den stolte Hingst med det prægtige Ridetøi gjøre Krumspring. Næst ved stod Langben Gammelmand med Grev Gerhards simple Neldebladskjold i Haanden og en stærk brun Hingst ved Tøilen. Skirmen stod med Drost Peders Kappe og Skjold i alvorlige Tanker ved sin Herres Hest og syntes at have fordybet sig i Beskuelsen af de hertugelige Løvers uheldige Ansigter paa Skjoldet, hvor de mere lignede Ulve, end Løver. Han vendte sig med den urolige Hest og saae ud imod Strandporten, hvor han med Glæde bemærkede en stor Bevægelse blandt Færgemændene og saae det kongelige Flag bæres ud af Oldermandens Hus.

„Vi skal jo til Melfar og ad Jylland til!" — sagde Langben til Skirmen. — „Jeg havde dog troet, din Herre havde en finere Næse."

„Du maatte ønske, da var halv saa finnæset, Langben!" — svarede Skirmen — „saa lod du maaske nu ikke din Herres Hest vende Halen mod den Vei, han skal ride."

„Da veed jeg dog, man rider eller ager ikke over store Bælt i Mai Maaned!" — svarede den gamle Hofnar. — „Men det var maaske ligesaa klogt saalænge Vinden blæser fra det Hjørne."

„Hvad mener du dermed? Langben! Vinden er jo netop god over store Bælt."

„Men ikke over det lille, seer du; det er Hertugens Vind,

sige Baadsmændene, og naar vi har den imod os, skulde en statskløgtig Næse, som din Herres, vel kunne lugte Halmen fra Finnerup Lade."

„Vend med Karmen og Hestene!" — lød nu Drost Peders Stemme fra Slotstrappen. — „Det kongelige Herskab kjører til Havnen!"

Alle Væbnerne adløde, og den kongelige Karm vendte for Slotstrappen. Drost Peder gik tilbage. Strax efter kom Dronningen ved Hertugens Arm og den lille Konge med sin Søster Merete under Armen ud af Slottets Forsal og stege i Karmen tilligemed Junker Christopher. Uagtet Hertugens høflige Adfærd var en ubehagelig Overraskelse dog synlig i hans tvungne Smil.

„Vi tør ikke tilbyde Eder Plads i en Damekarm, Hertug Valdemar!" — sagde Dronningen — „dertil er I for vældig en Rytter."

Hertugen svarede med et høfligt Buk, idet han svang sig i Sadlen tilligemed de andre Herrer.

„Til Skibsbroen!" — raabte Ridder Jon nu til Kjøresvenden, og i Spidsen for det store Riddertog rullede den kongelige Karm over Slotspladsen ned til den gamle Strandport ved Kanalen og derfra til Havnen, ledsaget af en talrig Mængde nysgjerrige Mennesker, der uophørlig skrege af Glæde over at see den unge Konge nikke til dem og modtage Dronningens majestætiske Hilsen.

„De reise til Hyldingen i Skjelskør og til Kroningen — til Kroningen i Lund!" — raabte den Ene i Munden paa den Anden; og tusinde Hyldingsraab og Velsignelser løde fra alle Kanter efter dem.

I Skjelskør var Hyldingen bestemt til næste Dag. Paa Ridder Jons og Drost Peders Foranstaltning var Erkebispen af Lund allerede afseilet om Natten paa en hurtig Seiler, for at berede Alt til Kongens Modtagelse og Kroning i Lund. Ved Nyborg Havn var Alt beredt til Indskibningen, og den gik meget hastig for sig. Paa Kongesmakken, hvor Hertugen ogsaa blev indskibet, var Drosten, Cantsleren og Grev Gerhard tilligemed Ridder Jon og alle de kongelige Drabanter tilstede. Til Hertugens Forbauselse blev Kongesmakken ledsaget af sex store Langskibe, der alle vare stærkt besatte med Krigsfolk. Hertugens eget anseelige Følge af Riddere og Svende, tilligemed Domprovst Grand og mange geistlige Herrer fra Danehoffet, fulgte Kongesmakken paa trende mindre Fartøier, og det gik med strygende Medbør ud af Fjorden. Næsten paa samme Tid løb en letbygget Knor ud fra Kysten, og Skirmen berettede sin Herre, at han holdt den for en norsk Fribytterknor, og at han havde seet Hertugens Væbner springe ombord derpaa i Havnen. Drost Peder saae alvorlig efter det mistækelige Fartøi, som snart var forsvundet.

Veiret var smukt. Dronningen stod ved Bagstavnen paa Kongesmakken og saae med veltilfreds Mine tilbage til den fyenske

Kyst, som endnu var opfyldt af Mennesker, der svingede Huerne med høie Hyldingsraab.

Hertugen nærmede sig nu Dronningen med en kjæk, frimodig Mine. „Eders pludselig forandrede Bestemmelse har forbauset mig, ædle Dronning!“ — sagde han i en Tone, der syntes at ville bebreide, uden at mishage. — „Men jeg maa troe, I har vigtigere Grunde derfor, end dem, I har værdigedes at meddele mig. En urolig Nat og en tilfældig Drøm kan jeg ikke tiltroe saa stor Indflydelse paa vor kloge og besindige Herskerinde. At jeg, som eders ærbødige Ridder, uden Indvending ærer selv eders uforklarligste Lune, som et Bud — det har jeg nu viist. Desuagtet maa jeg endnu gjøre Eder opmærksom paa, at vi ved flere Folkeforsamlinger i disse urolige Tider og ved denne Hyldings- og Kroningsreise udsætte Land og Rige for stor Fare. Vi give nu de Fredløse altfor nem Leilighed til at hevne sig. — I den første Forbittrelse vil intet Hevnforsøg være dem for dristigt.“

„I eders og saa mange kjække Ridderes Nærværelse vilde en saadan Frygt fra min Side være en Fornærmelse“ — svarede Dronningen — „desuden har jeg betydelig forstærket min Livvagt, som I seer. Jeg paaskjønner eders Finhed og ridderlige Overbærelse med hvad I anseer for mine Luner og ubesindige Indfald“ — vedblev hun — „og jeg skylder Eder vistnok nøiere Opklarelse om Grunden til denne Vaklen i mine Beslutninger. I vigtige Statsanliggender synes det vel uklogt, at lade sig bestemme af Anelser eller Drømme og alle slige Bevæggrunde, som eders stærke Kjøn lader haant om — denne Svaghed har jeg heller ikke tilforn havt Ord for; men I maa dog tilstaae mig, at en betydningsfuld advarende Drøm, i Forbindelse med mit Livs mørke Erindringer, maa for mig kunne have en besynderlig Overvægt. Saa uklogt er det vel ikke heller, at ile med den vigtige Handling, der efter Folkets Mening ene kan hellige og beskytte Kronen, selv mod de forvorpneste Forrædere. Ogsaa uden noget saadant Sværmeri, som I vel kalder det, kunde det virkelige Syn af Kongemorderne paa Danehoffet igaar have været mig tilstrækkelig Advarsel mod i denne Tid at nærme mig Viborg Kryptkirke eller — Finnerup Lade.“

Hertugen skiftede Farve. „Hvorledes? ædle Dronning!“ — sagde han hastig — „Eders Anelser og Drømme staae dog ikke i Forbindelse med hine gruelige Erindringer?“

„Tildeels. I har jo dog hørt, Hertug Valdemar! hvorledes Graabrødre-Kapperne vare Forrædernes Skalkeskjul hin forfærdelige St. Cæciliæ Nat. De tolv Mænd, jeg drømte om inat, og som mig synes bare Danmarks Krone paa Spidserne af deres Spyd, de viste sig just for mig, som slige Ulve i Faareklæder, og i Spidsen for dem stod en Mand, hvis Ansigt aldeles var skjult af Hætten — —“

„Ham holdt I vel for Marsk Stig?“ — afbrød Her-

tugen hende hastig — „nu vel, ham har I vel Aarsag til at vogte Eder for, og just derfor — —“

„Just derfor har jeg forandret min Beslutning!“ — vedblev Dronningen. — „Eder saae jeg ogsaa — —“

„Mig? — I gjør mig formegen Ære. Jeg vil dog haabe, at I ikke engang i Drømme satte mig paa en Plads og i et Samfund, som jeg selv med Eder har fordømt —“

„I stod ved min Side, syntes mig, og paa eders dødblege Ansigt saae jeg, at I ogsaa bævede for denne Vaabenleg og for den vaklende Krone paa Mordernes Spydsod. Da var det mig som Danmarks Skytshelgen, den hellige Kong Knud, stod for mig og sagde: den Salvede skal bære Kronen til sin Dødsdag! — Kan det undre Eder, at et saadant Varselsord maatte bestemme mig til et Foretagende, som allerede Rigsraadet og hele Folket ønskede? Førend eders Ankomst var det ogsaa besluttet saaledes. At udsætte Hyldingen i Skjelskør vilde vække Misfornøielse — og en Opsættelse af Kroningen endnu mere.“ Dronningen holdt inde og betragtede Hertugen alvorlig. „Seer jeg ret“ — tilføiede hun — „saa opfyldes allerede en Deel af min Drøm: I staaer jo virkelig nu ganske bleg ved min Side.“

„Jeg taaler ikke altid Søluften“ — svarede Hertugen og foer med Haanden over Ansigtet. — „Nu vel, ædle Dronning!“ — tilføiede han i let og ligegyldig Tone — „anseer I disse Hyldings- og Salvings-Ceremonier for saa vigtige, vil jeg ikke overtale Eder til at opsætte dem. Har ellers Danmarks Skytshelgen gjort sig den Uleilighed at give Eder en Aabenbaring, saa vilde jeg kun ønsket, han havde udtrykt sig lidt tydeligere: at bære Kronen til sin Dødsdag, siger ikke Meget; men at bære den lykkelig og bære den længe, er en vigtigere Sag, og om dette er Veien dertil, veed jeg ikke.“

„Jeg ikke heller“ — svarede Dronningen — „men lad os i Guds Navn forsøge det!“

Nu traadte den unge Konge med Ridder Jon og Grev Gerhard til, og Samtalen var afbrudt. Man talte om ligegyldige Ting. Gamle Ridder Jon skjemtede, og snart syntes det kongelige Reiseselskab særdeles muntert. Drost Peder tog dog ingen Deel i Underholdningen; han var alvorlig og stille. Men Grev Gerhard følte sig saa lykkelig ved det lønlige Pant paa Dronningens Tillid, som han bar ved sit Bryst, at han overgav sig til den mest lunefulde Spøg og var langt heldigere i at underholde Dronningen, end nogen Anden. Hertugen anstrengte sig forgjeves for at afvinde ham Fortrinet i Vittighed og artige Indfald. Den urolige Forstemthed, han søgte at skjule, betog ham hans sædvanlige Lethed og Livlighed, og han havde ofte det Uheld, at hans fremtvungne Artigheder og lystige Indfald ved Grev Gerhards tørre Tillæg opvakte en Latter, hvori han maatte deeltage uden at føle sig smigret.

Man nærmede sig Skjelskør og saae en stor Mængde Mennesker paa begge Sider af Fjorden, der delte Staden i

tvende næsten lige store Dele. Den unge Konge stod i Forstavnen ved Cantslerens Side og hørte opmærksom paa hvad den lærde Herre fortalte ham om Henrik Æmeldorfs Oprør mod hans Farfader, Kong Christopher Valdemarsøn.

„Det er nu fem og tredive Aar siden, min unge Herre og Konge!" — sagde Cantsleren — „men det er for mig som det var skeet den Dag igaar; det var netop Ugen efter at jeg havde vundet min første Palme udi Logica i Kapitelhuset. Her gik eders høisalige Herre Farfader iland med sin Hærmagt, for at tvinge den stolte Oprører til at underkaste sig og hylde ham. Stad og Slot var vel med Rette i Feltherrens Magt: det var givet ham i Pant af Kong Abel for Krigssolden; men han havde storlig Synd og Uret i at negte Kongen Hylding og oprøre Folket imod ham. Seer I den dybe Grav tværs over Bymarken? den havde den ugudelige Æmeldorf ladet opkaste, og derindenfor havde han en stor Befæstning."

„Og min Farfader blev slagen og maatte flygte for den Oprører?" — sagde den lille Konge — „det var dog harmeligt! Havde han da ingen tappre og troe Mænd i sin Hær?"

„Jo, visselig!" — svarede Catsleren — „men hvad er Menneskestyrke, naar Herren vil tugte os? han gav de ugudelige Forrædere dog kun Overhaand til en Tid: Aaret efter kom eders kongelige Farfader igjen, som en streng og mægtig Dommer, og da var Herren med ham. Staden blev indtaget og brændt; Oprørshøvdingen maatte flye, og hans Tilhængere bleve Alle henrettede paa hin grønne Mark — der, hvor nu Retterthinget og Rigsdagen holdes — Soli Deo gloria!" *)

„Der skal jeg altsaa hyldes imorgen?" — sagde Kong Erik. — „Det er dog underligt! Er det kun nogle og tredive Aar siden, saa maa der vist leve Mange endnu, hvis Frænder og Venner der ere henrettede."

„Det maa der vistnok" — svarede Cantsleren: — „de Ugudeliges Slægt er desværre ikke udryddet i Verden. Var jeg i eders Sted, min unge Konge! forlagde jeg det sjællandske Danehof til en anden Stad for Fremtiden, for de mørke Erindringers Skyld og for at undgaae de slette Forbetydninger, Almuens Overtro her let kan finde Anledning til. Kongernes Magt og Lykke er kun i Guds Haand, det er sandt; men det kortsynede Menneske vil tidt spaae ilde, hvor Herren raader vel, og paa et ulykkeligt Sted kan dog Ingen ret glæde sig og troe paa den timelige Lykke."

„I har dog ingen Mistro til mine kjære Undersaatter her? ærværdige Herre!" — spurgte Erik. — „See, hvor glade de svinge deres Huer! — og hører I, de hilse mig allerede med Hyldingsraabet!"

„Folket er, Gud skee Tak, tro og ærligt" — svarede

*) Gud alene Æren!

Cantsleren — „men komme de Fredløse hid, for at gjøre Indsigelse mod Dommen, finde de sagtens Tilhængere. Hvor har den Onde ikke Frænder? Dog I har troe Mænd hos Jer, Herre Konge! og I har, næst Guds Hjælp, Intet at frygte. Seer jeg Ret, er Rimaardsøn her ogsaa."

Kongesmakken lagde nu til Land. Paa Skibsbroen modtoges de Kongelige af Stadsfogden og alle Borgerne, saavelsom af Ridder Bent Rimaardsøn, som nylig var ankommen hertil med sine Langskibe fra Taarnborg. Denne Dronningens Frænde og Kongehusets troe Ven stod med Rette i stor Agtelse. Hans Broders Henrettelse blandt Niels Ufreds Bande havde gjort ham endnu mere tungsindig end tilforn; men den Skam, der var overgaaet hans berømmelige Slægt søgte han ved den aarvaagneste Virksomhed at udslette. Efter Overrumplingen af Ribehus, hvori han tog virksom Deel, havde han krydset om Kysterne og bevogtet dem mod de norske Fribyttere; i Skjelskør Fjord laae et Fribytterskib, han nylig havde opbragt. Saasnart den alvorlige Ridder havde hilset de Kongelige, udbad han sig Tilladelse til at ledsage dem op paa „Hovgaarden", som Slottet kaldtes, da han havde nogle Efterretninger at meddele.

„Er eders Efterretninger gode, Ridder Rimaardsøn! saa lad os høre dem strax!" — sagde den lille Konge — „dog nei!" — vedblev han, da han saae, gamle Ridder Jon blinkede, — „her er ikke Stedet til Sligt."

Den gamle Jon havde strax bemærket Ridder Rimaardsøns betænkelige Mine, og saavel han som Cantsleren havde seet, at Hertugen og Mester Grand gave hinanden et uroligt og betydende Blik, idet disse Herrer opdagede det erobrede Fribytterskib i Fjorden. Medens de Kongelige under Borgernes Fryderaab begave sig op til Slottet, tog Rimaardsøn Drost Peder hastig tilside. „Her er Forrædere i Byen!" — hviskede han. — „Vogt Kongen vel og hav Øie med Hertugen! Var I dragen over lille Bælt idag, var I falden i Marskens Hænder. — Der ligger en norsk Flaade ved Ekerø; den norske Konge skal selv være med. Marsken brænder maaske i dette Øieblik det halve Fyen af —"

„Store Gud!" — udbrød Drost Peder — „naar har en dansk Konge staaet saaledes omsnoet af Forrædere og Fjender! Var han kun salvet og kronet!"

„Var Hertugen kun aldrig kommen fra Sjøborg Taarn!" — hviskede Rimaardsøn.

„Han kan komme der igjen!" — svarede Drosten, og hans Øine tindrede.

De hørte nu Hertugens Stemme tæt ved dem og afbrøde pludselig den hemmelige Samtale.

Saasnart de Kongelige vare ene paa Slottet, lode de Rimaardsøn kalde og erfarede af ham, hvad han nys havde betroet Drost Peder. Han fremlagde desuden en Pakke opsnappede Breve fra Drost Tuko Abildgaard i Norge og Marsk

Stig til Hertug Valdemar, Mester Grand og Grev Jacob af Halland, hvoraf de Fredløses Forbindelser med Norge og deres hele Plan til at omstyrte den danske Throne tydelig røbedes. Brevene fra Hertugens Drost vare under geistlige Mænds Segl anbefalede til Domprovst Grand i Roskild, for af ham at besørges til Hertugen og de misfornøiede Adelsmænd i Riget. Af disse Breve syntes det klart, at Marsk Stig og de Fredløse agtede at indsætte Hertugen paa den ledige Throne, hvis han trolig vilde staae dem bi og skaffe dem Leilighed til at bemægtige sig de kongelige Personer. Af Brevene til Grev Jacob syntes det derimod, som Marsken og de Fredløse ikke stolede paa Hertugen, men havde lovet den norske Konge Danmarks Krone, naar han vilde indsætte dem i deres Rettigheder og staae dem bi med sin Flaade. Disse vigtige Brevskaber vare fundne paa det erobrede Fribytterskib, hvis fangne Mandskab sad indespærret i Slotstaarnet.

Med den høieste Bestyrtelse hørte Dronningen og den unge Konge disse Tidender. De lode øiebliklig Ridder Jon, Drost Peder og Mester Martin hemmelig kalde. De strengeste Forholdsregler bleve strax tagne; men efter Ridder Jons Raad maatte Hertugen paa Skrømt og kun halvt indvies i Raadet. De opsnappede Breve, der røbede hans Forbindelse med de Fredløse, bleve omhyggelig skjulte, og kun Brevene til Grev Jacob om Marskens forvovne Løfte til den norske Konge fandt man klogt og hensigtsmæssigt at meddele ham. Saasnart denne Beslutning var tagen, blev Hertugen kaldet. Hans Forbauselse over den Opdagelse, man meddeelte ham, syntes sand og naturlig: han gav sin Forbittrelse mod Marsk Stig og de Fredløse Luft i de stærkeste Udtryk og billigede aldeles de af Rigsraadet foreslagne Forholdsregler til at forsvare Landet mod de Norske. Imidlertid havde Grev Gerhard ladet alle de kongelige Krigsmænd udskibe og fordele i Byen; han havde sat en betydelig Vagt ved Slottet og selv indtaget sin Plads i Forsalen som Drabanthøvding.

Drost Peder forlod med Ridder Jon det kongelige Lønkammer, og de gik gjennem en øde Gang til Drabantsalen. Drostens Kinder blussede af Harme, og hans tindrende Blik forkyndte, at en dristig Plan fløi ham gjennem Hovedet. „Elendige Svaghed!" — udbrød han — „har vi nu da ikke Beviser nok for hans Forræderi? hvad hindrer os i at fængsle ham paa Stedet, som Landsforræder?"

„Klogskaben, min unge Ven! og Besindigheden" — svarede gamle Jon med betænkelig Mine.

„Eders Klogskab gjør mig rasende!" — sagde Drost Peder. — „Jeg kan ikke længer udholde at see den Forræder midt iblandt os, som vor og Landets Herre. Forekomme vi ikke ham, vil han forekomme os — sagde gamle Henner. — Det maa nu briste eller bære! —"

„Briste vil det, hvis I ikke giver Tid!" — sagde den Gamle med Vægt. — „Saalænge han endnu kan bære Ma-

sken, er det vor Lykke. I det Øieblik, han selv kaster den, ja — da maa han styrtes!"

„Godt! — dertil behøves kun et Ord!"

„Vogt Jer for det Ord, Drost Peder! dermed omstyrter I maaske Danmarks Throne." Ridder Jon taug og betragtede sin unge, oprørte Ven med urolig Bekymring. „Endnu Eet!" — tilføiede den gamle Herre med dæmpet Smerte — „veed I, at vor troe Inges Fader sidder fangen i Taarnet, som Overbringer af de vigtige Forræderbreve?"

„Gud i Himlen! Ridder Lave!" — udbrød Drost Peder forfærdet — „Gud være ham og os Alle naadig! jeg tør desværre ikke tvivle; men er hans Brøde beviislig?"

„Han var med paa Fribytterskibet; i hans Værge fandtes Brevskaberne. Hvad han kan sige til sit Forsvar, veed jeg ikke. Imorgen skal han forhøres og dømmes i Rigsraadet. Paa Grund af vort Forhold til ham, har jeg fordret mig og Eder fritagne for at være med blandt hans Dommere."

„Arme, arme Inge!" — sukkede Drost Peder — „hvor er hun? — hvad har I for med hende? — hun har henviist mig til Eder. I har streng og kold bortviist ethvert Spørgsmaal om hende i disse farlige Dage. Nu kan jeg ikke udholde det længer. Hvad skal hun i Sverrig, medens vi her fængsle og fordømme hendes Fader?"

„I skal vide Alt og billige det!" — svarede Ridder Jon og greb hans Haand. — „Følg mig til Cantsleren! For Inges Skyld vilde jeg selv ønske, at Lave imorgen kunde skuffe os Alle. Var jeg hans Dommer, stod han ikke til at redde. Nu er Hertugen hans Dommer. Den ene Ravn hugger ikke Øiet ud paa den anden. Saavidt er det kommet, at nu ogsaa vi maae glæde os til en Uretfærdighed og ved at have en Forræder til Rigsforstander." Han foer heftig med Haanden over Øinene og drog Drost Peder bort med sig.

11. KAPITEL.

Midt i Slotsgaarden stod et lille, mørkt Taarn, hvis nederste Deel med de dybe Stenkjældere tjente til Fængsel. I en af disse underjordiske Stenstuer var Ridder Lave indespærret. Han rørte sig med ængstelig Forsigtighed og gruede for at høre Klangen af sine Jernlænker. For hver stærk Lyd foer han sammen, og hvert Øieblik saae han til den stærkt laasede Jerndør; men den aabnedes ikke. Et lille Jerngitter sad høit oppe i Muren og vendte ud imod Slotsgaarden. Ved Hjælp af en gammel Fangeblok og et Par løse Stene, der havde tjent til at lænke Forbrydere fast til, var det med stor Anstrengelse lykkedes ham at danne sig en Opgang til Murfordybningen ved Gitteret. Her kravlede han op og kunde see Enhver, som gik op og ned ad Slotstrappen. Han saae

nu Ridder Jon gaae forbi med Drost Peder; men han gruede for at møde sin gamle Frændes Blik, og Harme kvalte hans Røst, idet han vilde nævne Drost Peders Navn og bede ham om Redning. Han jamrede sagte og vred sine Hænder. Endelig syntes han at faae Mod, idet han saae adskillige af Hertugens Folk gaae frem og tilbage. Han pillede et Brevskab frem, som var skjult i hans Ærme; hvergang han hørte en Lyd ved Fængselsdøren, skjulte han det ængstelig, og hvergang En af Hertugens Folk gik forbi, fremtog han det igjen. Den unge Konge lod sig et Øieblik see paa Svalen og hilsede de mange nysgjerrige Mennesker i Slotsgaarden, der jublede og svang deres Huer ved at see ham. Dette Syn bevægede den fangne Ridder; han gjemte atter Brevet og faldt i dybe Tanker. Om Aftenen skinnede Maanen ind til ham, og han sad der raadvild endnu med Brevet i Haanden. Endelig saae han Hertugen med en høist betænkelig Mine gaae ned ad Slotstrappen for at begive sig til den Sidefløi af Slottet, der var ham anviist. Foran ham gik en kongelig Kammersvend med en Fakkel. Sex af hans Riddere ledsagede ham i nogen Frastand. Han kom tæt forbi Fængselsgitteret. Et Glimt af Haab gav den ængstelige Fange Mod. Han hostede. Hertugen blev opmærksom og saae til Gitteret. „I taber eders Handske, Hertug Valdemar!“ — hviskede den fangne Ridder og kastede idetsamme det sammenrullede Brevskab ud af Gitteret. Hertugen lod sin Handske falde derpaa og tog det hastig op tilligemed Handsken. „Der sidder nok En af Forræderne fra Norge og venter paa Galgen!“ — sagde han høit og kastede et harmfunklende Blik til Gitteret. Derpaa gik han hastig, uden oftere at see til Fængslet, hvorfra der lød et dybt, jamrende Suk efter ham.

Skirmen, som paa sin Herres Befaling bevogtede ethvert af Hertugens Skridt, stod i dette Øieblik i en Krog ved Taarnet, hvor der faldt en stærk Slagskygge. Saasnart Hertugen var forsvunden, traadte den troe Væbner frem og gik forbi Taarngitteret for at ile over til sin Herre i Cantslerens Værelser.

„I den forbarmende Guds Navn! hør mig, unge Menneske!“ — hviskede den fangne Ridder — „er du ikke Drost Hessels Væbner?“

„Til Tjeneste!“ — svarede Skirmen og standsede.

„Sig din Herre,“ — stammede Fangen — „at den Mand, der engang reddede Drost Peder Hessels Frihed og Liv, venter nu sin Sjæls Fred af et Øiebliks Samtale med ham! Sig, jeg kan aabenbare ham noget Vigtigt — men det haster!“

„Det Ærende skal jeg røgte!“ — svarede Skirmen og skyndte sig bort.

Fangen krøb ned fra det farlige Sæde ved Gitteret. Han forstyrrede omhyggelig sit Stillads og satte sig i en sørgmodig Stilling paa Blokken under Gitteret. Han lyttede for-

ventningsfuld til enhver Lyd; men det varede en Tidlang inden han hørte nogen Bevægelse i Gangen. Endelig hørte han Fangevogterens Nøgler rasle. Skodderne sloges fra Døren; den aabnedes og lukkedes igjen. Drost Peder stod i Fængselet hos ham. Maaneskinnet faldt gjennem Gitteret paa Fangens blege Ansigt; han blev siddende nedbøiet uden at slaae Øinene op. Drosten blev et Øieblik staaende taus ved Døren og betragtede ham. Litle-Slægtens ædle Grundtræk i det svage, forvildede Aasyn erindrede ham smertelig baade om Jomfru Inge og om den brave Ridder Jon; Taarerne stege ham i Øinene. „Ulykkelige!“ — sagde han — „hvad kan jeg gjøre for eders Fred? og hvad har I at betroe mig?“

„Sig mig Sandhed, Peder Hessel!“ — sagde Fangen med bævende Røst, men i den faderlig fortrolige Tone, der erindrede Drosten om deres Forhold i hans Barndom — „er du og Fætter Jon mine Dommere?“

„Nei, Gud være lovet! vore Forhold til Eder fritage os fra at dømme i eders Sag.“

„Vel! saa vil jeg haabe Barmhjertighed. Af dig og gamle Jon kunde jeg kun vente hvad I kalde Retfærdighed; men Gud hjælpe os Alle, skulde vi skee vor Ret! — —“

„Ridder Lave!“ — afbrød Drost Peder ham — „troer I virkelig, at der ikke er en mægtig, maaske alt for mægtig Stemme, der taler for Eder baade i mit og i eders gamle Frændes Bryst?“

„Jeg vil troe det og give dig et Beviis derpaa. Siden du ikke skal dømme mig, tør jeg nu betroe mig til dig og sige dig hvad der ligger mig paa Hjerte.“ Med disse Ord reiste Fangen sig og betragtede Drosten med et forskende Blik. — „Ulykken har nu lært mig, hvad du tidt forgjeves har villet bringe mig til at troe“ — vedblev han i samme fortrolige Tone: — „Nu seer jeg, der er ingen Lykke og Velsignelse ved Opstand eller Sammensværgelse mod den lovmæssige Magt, om det ogsaa skeer af den reneste Kjærlighed til Fædrelandet og vor Frihed. Efter Landsloven maa jeg domfældes; men Kongen har Benaadningret. Jeg lægger mit Liv og min Skjæbne i den unge Konges Haand! Jeg har ingen Deel i hans Faders Drab, og han kan benaade mig. Jeg har seet ham idag. Havde jeg seet ham saaledes før, skulde jeg nu ikke siddet her. Nu begriber jeg, at selv den stærke Marsk Stig ikke kunde see den Barnekonge i Øiet og negte ham Kongenavnet. Du var hans Vaabenmester og Lærer, Peder Hessel! og jeg fortænker dig ikke i, at du haaber det Største af ham. Vil han skjenke mig Livet, vil jeg nu sværge ham Troskab. Jeg vil aabenbare ham vigtige Ting — jeg vil bekjende mine Synder for Cantsleren og afsone min Brøde i et Statsfængsel — sig ham det! —“

„Store Gud!“ — udbrød Drost Peder sjæleglad og greb

Fangens bævende Haand med Varme — „tør jeg troe, hvad jeg hører! — saa har den forbarmende Gud da hørt min Bøn og bøiet eders Hjerte! I vil være vor unge Konge tro og huld — I vil tilstaae Alt og sværge ham Lydighed — I vil gjøre Alt godt igjen — og han vil — han maa benaade Eder. — Men han raader dog ikke ene“ — tilføiede han betænkelig: — „uden Hertugens og Dronningens Minde kan han ikke benaade Eder.“

Ridder Laves blege Kinder vare blevne blussende røde. Han taug et Øieblik og syntes at betænke sig. „Hertugen kan ikke fordømme mig“ — hviskede han derpaa fortrolig med et tillidsfuldt Smil — „derfor har jeg sørget. Som Kongens Læremester og første Raadgiver, kan du med et Ord bestemme hans Villie. Et venligt Ord hos Dronningen fandt maaske et villigt Øre. Der var en Tid, da et Ord af Peder Hessel kunde gjøre Under hos den skjønne Dronning Agnes — —“

Drost Peder Aasyn formørkedes. Ridder Laves Minespil behagede ham ikke. Glæden over hans Sindsforandring forsvandt pludselig, idet han nu tillige erindrede hvad Skirmen nys havde troet at opdage. „Som Menneske tør jeg maaske tale, hvor jeg som Drost maa tie“ — sagde han med streng Alvor; — „men det tør jeg dog kun, naar jeg veed med Vished, at I taler Sandhed og ikke selv her oplægger Raad mod Kongen og Fædrelandet.“

„Hvad! faaer I nu Skrupler? Drost Peder!“ — svarede Ridder Lave forskrækket og med dæmpet Forbittrelse. — „Jeg har jo omvendt mig til eders Statstro. Vil I see mig jamre og hyle i Sæk og Aske, for at troe det? Gjør for mig hvad I kan, Peder Hessel! I skal see, jeg er ikke utaknemmelig!“ — vedblev han ængstelig og i hjerteligere Tone. — „Din Fader var min Ven, og hvad jeg lovede ham i hans Dødsstund har jeg ikke glemt: — redder du nu mit Liv, som jeg engang reddede dit, skal min Faderhaand ikke længer adskille hvad en mægtigere Haand har sammenføiet — —“

Drost Peder var bleven bevæget; men nu bemærkede han et listigt Smil i Ridder Laves urolige Ansigt, og han følte med Harme hvor nær han var ved at bedaares. „Selv ikke for den Pris sælger jeg min Troskab, Ridder Lave!“ — udbrød han heftig og med krænket Selvfølelse: — „skal jeg uden at foragte mig selv, tale og love for Eder, maa jeg vide, om vi tør troe Eder. Hvad har I med Hertugen at gjøre? hvad stod der i det Brevskab, I nys lod ham optage med sin Handske?“

Ridder Lave foer forfærdet sammen og blev dødbleg. „Brevskabet! — hvilket Brevskab?“ — stammede han — „ha, er I alvidende! — der stod — der stod — ved den levende Gud! der stod ikke Andet deri, end hvad sandt var — at jeg var en uforsigtig Gjæk og havde bragt Brevskaber her til Landet, som maaske kunde volde Hertugen Fortrædeligheder, hvis jeg

ikke oplyste Sammenhængen med dem. Jeg kan vidne, at de vare skrevne af hans Fjender for at opsnappes og sætte ham i Mistanke for lønlig Forbindelse med de Fredløse — —"

„Ulykkelige!" — afbrød Drost Peder ham — „I leger endnu paa Randen af en Afgrund med tvende hvasse Sværd, og de vil begge falde knusende paa eders Hoved. Jeg kan, jeg tør nu ikke gaae i Borgen for Eder. I er endnu Danmark og Kongehuset en farlig Mand, og jeg var en Landsforræder, om jeg vilde vidne Andet for at frelse Eder. Men for eders Sjæls Fred vil jeg sørge. Vil I oprigtig bekjende Cantsleren eders hele Brøde, vil I endnu selv betænke eders evige Vel — saa kan maaske Cantsleren tale eders Sag for den forbarmende Gud og for Kongen. Inden en Time skal han være hos Eder!"

„Ak ja, ak ja, saa lad Cantsleren da komme og berede mig til Døden!" — jamrede Ridder Lave og tørrede Angestsveden af sin Pande — „saa vil jeg da give mig Gud i Vold. — Hos Menneskene er der dog ingen Forbarmelse. Ak, saae min Inge hvor haardhjertet I er, Drost Peder! hun vilde aldrig elske den Mand, der kan være saa grum mod hendes ulykkelige Fader."

„Den almægtige Gud er mit Vidne!" — udbrød Drost Peder og knugede Haanden mod sit Bryst i den heftigste Smerte — „det skærer mig dybt i Sjælen, at jeg ikke kan troe Eder bedre. Hertugen vil I vinde ved et falsk Vidnesbyrd og mig ved et falsk Haab. I vilde, om I kunde det, gjøre min Kjærlighed til Forræder mod min Troskab. Nei, Ridder Lave Litle! saaledes staaer I ikke til at redde. Kun Sandhed kan frelse Eder og Fædrelandet og os Alle. Gud give eders vaklende Sind Fasthed og Magt til at ville helt og for Alvor hvad I nu kun vil paa Skrømt og for at redde Eder for Menneskenes Domstol!"

Med disse Ord gik han tilbage til Fængselsdøren, som aabnedes for ham ved tre Slag med hans Sværdhefte. Ridder Lave sank jamrende om paa Stengulvet, og Drost Peder hørte udenfor hvorledes den pinligste Dødsangest nu syntes at aftvinge ham en oprigtig Bøn.

En halv Time efter at Drost Peder havde forladt Fængslet, gik Cantsler Martinus i sin Dominicanerdragt, med sit Breviar og en Lygte i Haanden, over Slotsgaarden til Taarnet. Han blev strax indladt til den ængstelige Statsfange, som han fandt i en saadan Sindsforvirring og Strid med sig selv, at det ikke var den filosofiske Cantsler muligt at bringe Sammenhæng i hans Bekjendelser og modsigende Yttringer.

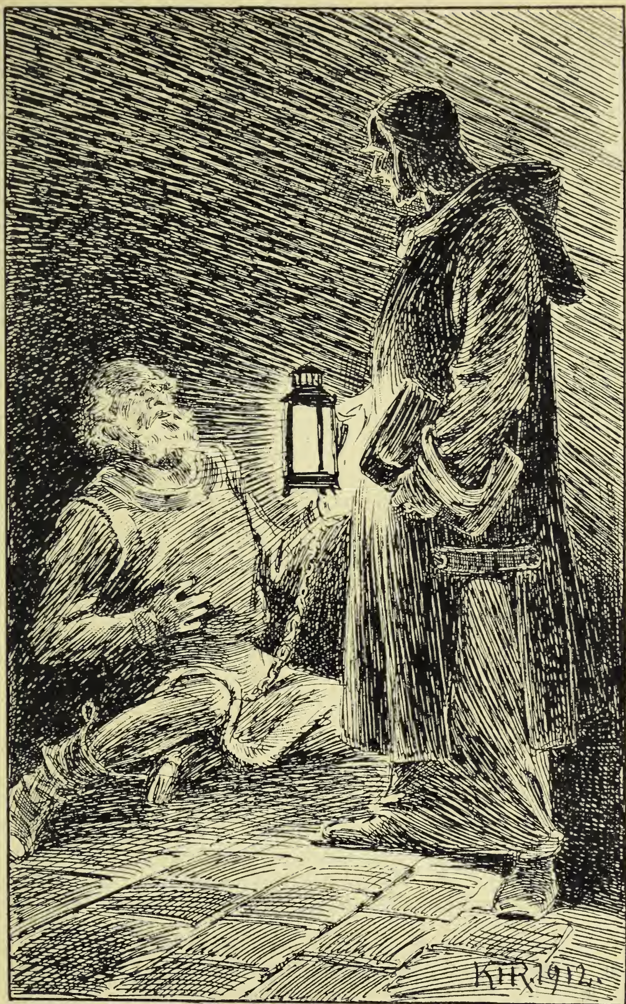
„Er det Jer, som skal berede mig til Døden?" — sagde Fangen og foer op imod ham med et vildt stirrende Blik. — „Vel, det er paa høie Tid! Steile og Hjul er mig beredt — — Drost Peder vil jo ikke bede for mig — og mit Barn, mit stakkels Barn — hun vil døe af Skam over sin Fader.

Men mig skeer min Ret!“ — vedblev han med hviskende Stemme. — „Jeg nikkede — see, saaledes nikkede jeg i de Forfærdeliges Raad. Det Nik kostede mig maaske min Salighed og Kong Erik Christophersøn Livet. — Var jeg ikke med blandt de Tolv i Finnerup Lade? — Nei, nei, det var en Drøm“ — udbrød han heftig — „i den Nat forraadte jeg kun min Herres Borg — hans Blod kom ikke paa min Haand — det kommer ikke over mit Hoved — men Ve-Raabet hørte jeg fra hans Kiste — det kom fra Graven — nei, fra Helvede kom det — jeg husker det nok. — Jeg er ikke dømt fredløs af Mennesker — men fredløs, evig fredløs blev jeg dog i hin Time. Jeg er en ulykkelig Mand!“ — sukkede han og holdt inde. — „Ha, men Ulykken skal ikke nedslaae mig!“ — vedblev han og kneisede: — „Jeg er af ædel Byrd — jeg døer ikke som Landsforræder, nei, som Fædrelandsven, som Tyranfjende! Hvad vil du mig, Klerk! du er ikke min rette Skriftefader — du er ikke den kjække Domprovst, der tør byde Konger og Keisere Trods. Jeg kjender dig nok, du er Bogormen fra Antvorskov, den lærde Cantsler — du er Tyrannens Ven, og nu vil du have alle frie danske Mænd fredløse og i Band. Kommer du hid for at høre mit Skriftemaal iaften og dømme mig til Hjul og Steile for det imorgen? Nei, nei, der bliver Intet af, min høilærde Herre! en klog Statsmand kan tie og maa kunne døe som en Hund uden Skriftemaal og Pønitentse — —“

Saaledes vedblev han at tale forvildet, idet han snart anklagede sig for de største Forbrydelser og snart pralede af sin høie Byrd og Statskløgt. Endelig kom han til Besindelse og brast i Graad.

Den lærde Mester Martinus havde forgjeves afbrudt hans forvirrede Tale nogle Gange med at ville vise ham mod hvilke Regler udi Logica han forbrød sig; nu seirede den ivrige Sjælesørger over Filosofen, og han benyttede dette Øieblik til at anføre alle de Steder af den hellige Skrift, som han troede kunde bringe den forvildede Synder til Omvendelse. I den Formening, at han dog havde været med blandt Kongemorderne, blev han streng og heftig og udtordnede Lovens frygteligste Trudsler mod Majestætsforbrydere og Manddrabere.

„Nei, nei!“ — udbrød Ridder Lave — „Kongemorder er jeg ikke; men fordømt er jeg dog, hvis der ikke er Forbarmelse hos Gud og den hellige Kirke. Hør, hør! jeg vil skrifte!“ Nu kastede han sig i Støvet for Cantslerens Fod og tilstod ethvert Skridt, han havde gjort, og hvorledes han var bleven indviklet i Sammensværgelsen uden dog at have taget nogen voldsom Deel i sine Frænders blodige Hevndaad. „Drost Peder havde dog Ret!“ — sagde han tilsidst — „kun Sandhed kan frelse mig og os Alle. Selv i denne Time vilde jeg skuffe ham; han kan ikke troe mig; han kan ikke bede om Naade for mig. Lad mig da skee min Ret! her maa jeg fordømmes — men frels, frels min Sjæl fra den evige Død!“

Sig dem Alt!« — vedblev han i den grueligste Spænding — »sig dem ogsaa, at her imorgen bliver Oprør og Mytteri, hvis de ikke forekomme det! —

„Eders Synd er stor“ — sagde Cantsleren bevæget — „men de Mennesker, som misbrugte eders Svaghed, har større Synd, end I“ — og nu talte han med sand Salvelse Evangeliets Ord til den Angerfulde og gav ham i den hellige Kirkes Navn Indulgents for sine Synder, hvis han vilde blive fast i sin Anger og tro i den Omvendelse, han lovede. „Ogsaa eders verdslige Dommere“ — tilføiede han — „haaber jeg efter denne eders Bekjendelse at formilde. Hvad I har betroet mig, skal intet Menneske af mig erfare førend I selv tillader det; men giv mig Ret til at aabenbare det for Dronningen og vor unge Konge! og jeg lover Eder, at der med Guds Hjælp skal undes Eder Frist til Omvendelse i et taaleligt Statsfængsel.“

„Sig dem Alt!“ — udbrød Ridder Lave og omfavnede hans Knæ med de skjælvende Arme: — „I mit Lønkammer paa Flynderborg er et hemmeligt Skab i Muren — der — der ligge Beviserne for min største Synd. Lad al Verden vide min Brøde! men lad mig kun ikke døe i mine Synder! Und mig kun Livet — det usleste Liv! og jeg vil gjerne skjule mig og min Skjændsel i det mørkeste Fængsel. Sig dem Alt!“ — vedblev han i den grueligste Spænding — „sig dem ogsaa, at her imorgen bliver Oprør og Mytteri, hvis de ikke forekomme det! — De Fredløse er her — de vil med Hertugens Hjælp bemægtige sig Kongen. Jeg har selv bragt Hertugen Brevet derom — —“

„Barmhjertige Himmel!“ — udbrød Cantsleren forfærdet og løsrev sig. Han bankede voldsomt paa Fængselsdøren. Den aabnedes. Fangen vilde undflye med den bortilende Cantsler; men et mægtigt Stød af den stærke Fangevogter styrtede ham baglænds om paa Stengulvet uden Bevidsthed. —

12. KAPITEL.

En umaadelig Mængde Mennesker fra alle Sjællands Egne var kommen sammen i Skjelskør, for at see og hylde den unge Konge. Byen, som havde været halv afbrændt i Kong Christophers og Henrik Æmeldorfs Feide, var endnu ikke kommen i sin forrige Flor og kunde ikke rumme en Tiendedel af de mange Fremmede. Alle Landsbyer i Nærheden vare derfor opfyldte med Mennesker. Folkestimlen forøgedes desuden ved det Rygte, at Kong Erik Christophersøns Banemænd her vare personligt indstævnte, for at høre deres Dom, men at de agtede at forsvare deres Sag for Folket og gjøre Indsigelse mod Fredløshedsdommen. En betydelig Mængde af disse mægtige Adelsmænds Venner og Tilhængere var desaarsag forsamlet. Allerede om Aftenen forefaldt der i Herbergerne og paa Gaderne adskillige haandgribelige Tvistigheder mellem Almuesfolk af de forskjellige Partier, og Stadsfogden maatte have kongelige Landseknegte til Hjælp for at holde Orden.

Saasnart det den følgende Morgen ringede til Ottesang fra

St. Nicolai høie Spir, samledes allerede Folket paa Thingstedet og paa den store Plads udenfor Hovgaarden, hvor man vilde see de Kongelige ride til Danehoffet; men den ene Time gik efter den anden, og de Kongelige lode sig ikke see. Slottet var omringet af kongelige Landseknegte, foruden Borgervagten, og i Spidsen for en liden Deel af Dronningens Livvagtsryttere holdt Drost Peder og Grev Gerhard med betænkelige Miner udenfor Slotsporten. Drost Peder bar endnu sin høire saarede Arm i sit Axelskjærf; men han forstod, som en dygtig Vaabenmester, til Nød at føre Sværdet med den venstre. Som det lod til, haabede man at have forebygget alle Uroligheder ved Hyldingen og havde fundet det uklogt endnu at bryde med Hertugen. De nærmeste Gaarde ved Slottet vare imidlertid paa Drostens Foranstaltning hemmelig fyldte med den øvrige Deel af Dronningens Livvagtsryttere, som man troede vare blevne tilbage paa Skibene. Disse Drostens hengivneste Krigsmænd havde Befaling til at rykke frem og omringe Hertugen i det Øieblik man saae det dragne Sværd i Drostens Haand.

Ikke langt fra Grev Gerhard og Drost Peder holdt Hertugen i en glindsende Pragtrustning paa sin Hingst blandt sine Riddere og sit anseelige Følge af slesvigske Ryttere. Han syntes spændt og urolig; han betragtede den talrige Folkehob med opmærksomme og forskende Blik. Drost Peders mørke Alvors-Ansigt syntes ikke at behage ham, og Grev Gerhards kjække Mine ligesaalidet.

Folket begyndte at blive utaalmodigt over den lange Venten, og Drost Peder hviskede misfornøiet til Grev Gerhard: „Det er vor gode, betænkelige Cantslers Skyld.“ Man hørte nu hist og her Murren og fortrædelige Yttringer.

„Hvorlænge skal man staae her paa Pinde uden at faae Vaadt eller Tørt!“ — brummede en tyk, aldrende Borgermand, der stod Skildvagt.

„Tid til Alting, Fa'erlil!“ — svarede en langskægget slevvigsk Rytter. — „Jer Konge behøver just ikke at sinke sig stort med at faae sit Skæg glattet; men han skal vel først svøbes og have Die. Dronningen maa jo ogsaa være pudset og pen, veed jeg, at Drost Hoseøl ikke skal blive hende utro for eders unge Pigers og Koners Skyld.“

En raa Latter blandt Rytterne ledsagede denne plumpe Spot.

„Folk er muntre; det kan jeg lide!“ — sagde Grev Gerhard, som hørte Latteren, men ikke vidste hvad man loe ad.

Drost Peder havde hørt de uforskammede Ord; han glødede af Harme; men han saae til den modsatte Side og syntes ikke at agte derpaa. Latteren vedblev og fornyedes ved andre Yttringer af samme Slags.

„Stille, Karle! tal med Respect om de Kongelige!“ — sagde Hertugen til sine Folk med tilsyneladende Strenghed.

„Ja, tag Jer iagt, Karle!“ — sagde en af Hertugens Riddere: — „Drostens venstre Arm skal ikke være at spøge med. Og I, min gode Mand!“ — sagde han til Borgeren — „I

husker nok hvad det koster i Skjelskør at knurre ved Kongehylding.“

„Det var et sandt Ord, strenge Hr. Ridder!“ — brummede Borgeren: — „vil vi nu ikke igjen have Husene svedne af over vore Hoveder, maae vi vel tude med de Ulve, Vi er iblandt, og skikke os i Drengemagten og Skjørteregimentet.“

„Fy for al Landsens Ulykke!“ — sagde en Anden — „skal nu alle danske Mænd staae under Tøflen og Drengesvøben?“

„Du har nok Lyst til at være fredløs inden Aften, Landsmand!“ — sagde en høi Mand i Munkedragt — „det kan man nuomstunder blive for et godt Ord.“

„Veed I Nyt, fromme Herre!“ — sagde en svær Messedreng til Munken — „Marsk Stig og hans Venner blive idag lyste i Kirkens Band af Erkebispen i Lund.“

„I Band, i Band!“ — mumlede den Ene til den Anden.

„De er dog aldrig galne!“ — sagde en høi Mand i Harnisk og med en stor blaa Kappe.

„Han begynder skrapt, den lille Herre!“ — sagde en spottende Stemme ved hans Side: — „han maa have en bandsat lang Sløikjole, siden han alt kan have Erkebispen i Lommen.“

„Æblet falder ikke langt fra Stammen!“ — bemærkede den tykke Borger, og hans Sidemand begyndte at nynne:

„Op saa voxer den liden Ulv
Med hvasse Tand i Mund.“

„Hvad kunde I vente Andet?“ — svarede den slesvigske Rytter: — „Det tuder Alt, som af Ulv er kommet, siger man ogsaa hos os.“

Den af Dronningens Ryttere, som holdt nærmest ved Slesvigeren, havde længe siddet i Sadlen som paa Gløder. „Er her Ulveunger iblandt os“ — udbrød han nu i bred nørrejydsk Mundart — „saa er det nok snarere i jeres Flok, end i vores, bitte Slesviger.“

„Det maa der en god Hundesnude til at lugte!“ — svarede Slesvigeren.

„Hos os ere Hundene ogsaa skrappe og troe“ — sagde Nørrejyden — „men nede ved Gottorp skal de jo være vel saa skrappe; det maa den høisalige Kong Abel bekjende, jeres Hertugs Farfader — efter ham render der jo tre gloende Hunde hver Nat for at hente ham til Fanden i Helvede.“

„Den, der laster vor Hertug eller hans Slægt, vil jeg knække Halsen paa!“ — sagde den slesvigske Rytter og drog sit Sværd.

„Og Den, der spotter min Dronning eller Drosten, vil jeg hugge Næse og Øren af!“ — svarede Dronningens Rytter og svingede allerede sit Glavind. Flere blandede sig i Tvisten, og skjøndt det var strengelig forbudt at drage Sværdet, førend det befaledes, saaes der allerede mange Sværd blinke baade blandt Hertugens og Dronningens Ryttere.

„Stille!“ — raabte Hertugen urolig og saae sig om til alle Sider.

„Den, der slaaer det første Slag uden Høvdingsbud, er Dødsens!" — bød Drost Peder — og de fleste Sværd foer atter i Skederne, medens den høirøstede Tvist blev til en dæmpet Mumlen.

„De Kongelige! de Kongelige!" — lød det nu i den urolige Folkehob, og der blev et Øieblik ganske stille. Idetsamme lod Dronningen og den unge Konge sig see til Hest; de rede i et prægtigt Optog ud af Slotsporten, nærmest omgivne af Ridder Jon og Rimaardsøn tilligemed tolv Drabanter og Cantsler Martinus. Den geistlige Herre sad i sin Dominicanerdragt med blanke Sko og hvide Hæle paa sin Pasgænger, men han var ganske bleg og forvirret. En stor Deel af Folket hilsede de Kongelige strax med Hyldingsraab. Striden mellem Hertugens og Dronningens Mænd syntes ophørt; men nu raabte der en mægtig Stemme blandt Folket: „Marsk Stig og hans Venner skal leve! bort, bort med alle Tyranner!"

Hertugen saae sig hastig om. Drost Peder gav nøie Agt paa ham og havde sin venstre Haand paa Sværdheftet.

Hyldingsraabet for de Kongelige vedblev. Men nu raabtes der fra en anden Kant: „Hertugen leve! Valdemar Eriksøn leve!" Dette gjentoges af en stor Flok Borgere og af alle de slesvigske Ryttere. Hertugen saae sig atter om i Forsamlingen; han tog sin Hat af og hilsede Folket med kjæk Mine. Drost Peder saae i denne Hilsen et aftalt Tegn; thi nu hilstes Hertugen fra tvende Sider og af de samme Stemmer, der nys havde istemt Oprørsraabet for Marsk Stig. Drosten kunde ikke længer holde sin Harme tilbage. „Ned, ned med Forræderen!" raabte han, idet Sværdet foer ham af Skeden og blinkede i hans venstre Haand. I samme Øieblik foer de skjulte Ryttere frem af alle Gaarde og omringede Pladsen. Hertug Valdemar saae forbauset denne uventede Bevægelse. „Oprør! Forræderi!" — raabte han. — „Forsvarer eders lovmæssige Rigsforstander, brave Danske! griber Drosten! han er Forræderen. Hug ind!" — raabte han til sine Ryttere; men inden han i den almindelige Forvirrelse kunde faae sine Krigere i Slagorden, foer Drost Peder og Grev Gerhard med Dronningens Ryttere saa heftigt ind paa ham, at han og hans Folk i største Hast maatte søge Redning ved Flugten; ikke en Eneste holdt Stand — de flyede Alle gjennem en Gyde, som endnu ikke var spærret og som førte ud af Byen.

„Efter Hertugen! efter Forræderen! han er Kongemordernes Hoved!" — raabte Drosten, og i Spidsen for Dronningens Ryttere foer han efter de Flygtende.

Under denne Tummel, som forøgedes ved Folkets Skrig og Larm, havde gamle Jon og Rimaardsøn tilligemed Cantsleren og de tolv Drabanter øiebliklig sluttet en tæt Kreds om den unge Konge, og uden at oppebie Udfaldet af dette Oprør, ilede de med ham over Slotspladsen midt igjennem den oprørte Folkevrimmel ned mod Fjorden.

Dronningen var dristig reden frem blandt sine troe Livvagtsryttere, og hun befandt sig snart i Spidsen for dem imellem Grev Gerhard og Drost Peder. Foran dem flyede Hertugen og hans Ryttere, som slagne af den største Skræk, uden at see sig tilbage.

„Men, ædle Dronning!“ — sagde Drost Peder — „eders Nærværelse her er alt for vovelig.“

„Jeg troer mig ingensteds sikkrere, end mellem Eder og den tappre Grev Gerhard!“ — svarede hun tillidsfuld.

„Skamfærd!“ — udbrød Grev Gerhard — „er vi nu ikke uovervindelige, skulde vi skee en Ulykke!“

Udenfor Byen paa den saakaldte Trandrup Mark, hvor Henrik Æmeldorf havde slaget Kong Christopher, bød Hertugen først sine Ryttere standse og vende deres Heste. Idet han her benyttede sit Forspring til i største Hast at opstille sine Mænd i Slagorden, hørte Drost Peder et vildt Angrebsskrig bag ved sig; han saae sig tilbage og blev en stor Flok jernklædte Ryttere vaer, blandt hvilke han troede at gjenkjende Grev Jacob og de to fredløse Riddere fra Danehoffet.

„I har vovet Eder for vidt, ædle Dronning!“ — sagde han urolig: — „Forræderne har overlistet os. I Kreds, Karle! Dronningen i Midten! Vig ikke fra hendes Side, Grev Gerhard!“

„For den Pokker!“ — brummede Grev Gerhard — „skal jeg være Nikonge i dette fordømte Keglespil? Bliv I heller med eders saarede Arm i Midten, Drost Hessel!“ Men Drosten hørte ikke hvad han sagde. Dronningens Ryttere havde strax adlydt deres Høvdings Befaling og dannet en Kreds om deres Herskerinde. Dronningen holdt midt i Kredsen og saae sig om til alle Sider; hun var bleven bleg, men hun samlede al sin Styrke og gav nøie Agt paa enhver af Fjendens Bevægelser. Grev Gerhard red i Firspring rundt i Kredsen og fnysede som en vild Løve i Bur. Fjenden trængte frem fra begge Sider. Drost Peder lod Kredsen udvide sig, idet han med løssluppen Tøile og Sværdet i venstre Haand styrtede ind mod Hertugen og hans Ryttere.

„Vend I Jer nu mod de Fredløse, Grev Gerhard!“ — sagde Dronningen rolig.

Dette var just ogsaa den kyndige Feltherres Mening; han foer ud af Kredsen og raabte: „frem, Karle! i Linie! — følger mig!“

Begge de udvidede Halvkredse dannede saaledes snart to tætsluttede Linier, som kæmpede i modsat Retning og med delt Styrke mod den dobbelt overlegne Fjende. Midt imellem dem holdt Dronningen paa Vænget og var Vidne til en heftig og blodig Kamp, der kostede mange af hendes troe Mænd Livet. Hendes Kinder blussede nu af Iver og spændt Deeltagelse; hun saae snart efter Drost Peder og snart efter Grev Gerhard; dog dvælede hendes Blik oftest paa den kjække Greve, der med munter Kamplyst svang sit Sværd og syntes med hvert

Sværdslag at trænge Fjenden et Skridt tilbage. Pladsen mellem de to dobbelte Rytterrækker blev hvert Øieblik større. Dronningen havde med ivrig Deeltagelse seet paa Grev Gerhards raske Fremskridt; nu saae hun igjen om efter Drost Peder og udstødte et Forfærdelsesskrig: hun saae hans Rytterlinie i Uorden og Drosten selv styrte hovedkulds af Hesten midt iblandt Hertugens Folk, der med et rasende Seiersskrig kastede sig over ham.

„Forbarmende Gud! de myrde ham“ — raabte Dronningen. — „Frels, frels Drost Peder, ædle Greve!“ Uden at ændse Faren red hun med dette Udraab midt ind blandt Grev Gerhards Ryttere, der vare ifærd med ganske at slaae de Fredløse af Marken. Hun trængte lige til Grev Gerhards Side og gjentog sin Opfordring.

„I Guds Navn da, som I befaler, høie Dronning!“ — svarede Grev Gerhard — „men I river os Seiren af Hænderne. — Frem, Karle! bryd Jer ikke om mig!“ Han vendte sin Hest, for at ile Drost Peder til Hjælp og bringe Orden i hans Slagrække; men en stor Deel af hans egne Ryttere gjorde nu samme Vending, og der blev en stor Uorden, idet Nogle rykkede frem og Andre tilbage. De Fredløse trængte atter frem med et vildt hoverende Skrig; fra den modsatte Side forfulgte Hertugen alt seirende Drostens høvdingsløse Ryttere. Grev Gerhard standsede den flygtende Skare og bød dem vende om; men han raabte forgjeves paa Orden: det var ham ikke muligt at samle de adspredte Krigere; Fjenden trængte seirende frem fra begge Sider; der var en frygtelig Forvirring og et drabeligt Mandslæt rundt om ham. „Alt er tabt! — vi maae flye, ædle Dronning!“ — raabte han nu harmfuld og vendte sig til Siden, hvor Dronningen et Øieblik tilforn havde redet; men han saae hende ikke. En af hendes Ryttere havde kastet sin Kappe over hende; hun var i Tummelen forsvunden. — Grev Gerhard kunde ingensteds øine hende blandt de larmende og kæmpende Rytterskarer. Han blev nu som rasende og huggede saaledes om sig til alle Sider, at hverken Venner eller Fjender kunde komme ham nær. Hans stirrende Øie søgte kun Dronningen; men det var ham som nu ogsaa det var blevet blindt; Kamppladsen og hele Verden løb rundt for ham, og da han kom til Besindelse, saae han sig ene paa den øde Valplads og kun døde eller saarede Ryttere omkring sig. Hans Øie var i Behold, men Den, der var ham kjærere, var forsvunden. Han sporede sin vilde Hingst, og den sprang over Ligene med ham ind mod Staden.

13. KAPITEL.

Oprøret var endnu ikke standset i Byen. Gjennem alle Gader løb der bevæbnede Borgere og Krigsmænd. Blodige Optrin fandt Sted allevegne. Nogle skrege paa Marsk Stigs og Grev

Jacobs Navne og raabte: „Hevn for de Fredløse!“ Andre havde Hertugens Navn til Løsen og huggede ned hvem der ikke istemte det. „Vor unge Konge skal leve! slaae dem ihjel, de Forrædere!“ — raabte en stor Deel Borgere og sletbevæbnede Bønder. De Fredløses og Hertugens Tilhængere syntes ikke ret at vide, om de skulde ansee hverandre for Venner eller Fjender; men de gjorde dog som oftest fælles Sag mod de Kongeligsindede.

Snart drog imidlertid Hertugen seirende gjennem Gaderne, midt iblandt sine slesvigske Ryttere. Rygtet om hans Seier og de Kongeliges Nederlag løb forud og udbredte Forfærdelse blandt alle Landets troe Borgere og de flygtende Bønderskarer, der vare stimlede sammen for at hylde den unge Konge. Hertugen blev ledsaget af en Hob vilde Kjødmangere med blodige Øxer og mange formummede Fremmede, der tilraabte ham larmende Bifald. Til dette Seierstog sluttede sig ogsaa en stor Flok Ryttere i Jernrustninger og med lukkede Hjelmgittere, som man ansaae for de Fredløse og deres Krigere.

Hertugen steg af ved Slottet og lod det strax besætte af sine Ryttere. „Hvor er Kongen?“ — spurgte han. „Ude af Fjorden — paa Flugten til Nyborg!“ — svarede en svær Slagter.

Hertugen synes pludselig høist urolig; han gav en af sine Riddere en hemmelig Befaling, og Ridderen red strax med en Flok Ryttere til Havnen.

„Og hvor er hendes Naade Dronningen?“ — spurgte Hertugen atter. Herpaa kunde Ingen give ham Svar; han erfarede kun, at Prinds Christopher og den lille Prindsesse Merete vare afhentede fra Slottet af Ridder Rimaardsøns Søfolk.

„Forholder Jer nu rolige, brave Borgere!“ — sagde han derpaa til den larmende Folkehob, der omringede ham — „gaaer Hver til Sit! her bliver nu intet Danehof og ingen Kongehylding idag. Oprøret har jeg lykkelig stillet. — Ophavsmanden er i min Magt. Det var Dronningens overmodige Yndling, Drost Hessel. Han har misledt hende til at forraade og forfølge mig; han har villet bemægtige sig den umyndige Konge, for selv at være Herre i Landet; men I har nu Intet at befrygte af den Forræder. Han skal aldrig meer see Dagens Lys. Jeg er endnu eders retmæssige Rigsforstander, og jeg skal sørge saavel for eders som for Landets Sikkerhed og Lykke!“ Med disse Ord, som ledsagedes af et larmende Bifaldsraab, hilsede han med Mildhed og kongelig Anstand sine oprørske Tilhængere. Derpaa gik han op paa Slottet, ledsaget af sine Riddere og af den høie, pantsrede Herre, med den lukte Hjelm og den blaae Kappe, der havde anført de Fredløse. Med denne Herre, i hvem man troede at kjende den fredløse Grev Jacob af Halland, havde han en kort og hemmelig Samtale i Riddersalen. Derpaa forlod den pantsrede Herre Slottet, og inden en Time var der ingen af de Fredløse eller deres Krigsmænd meer at see i Byen. De havde forladt Staden med

vrede Yttringer, hed det, og truet med inden Aar og Dag at komme igjen med Ild og Sværd.

Hertugen selv syntes ogsaa snart at ville forlade den urolige Stad, hvor Kongen havde mange troe Undersaatter, der hverken vare Hertugen eller de Fredløse gunstige. Den fangne og haardt saarede Drost var i Lænker bragt ombord paa Hertugens eget Skib. De kongelige Langskibe havde forladt Fjorden, og foruden Hertugens tre Skibe laae der endnu kun en Knor i Havnen, hvorpaa man troede at have seet nogle af Dronningens Folk. Hertugen vilde dog oppebie Aftenen til sin Afreise; han fandt det ikke raadeligt at forlade Slottet, inden der var fuldkommen roligt i Staden. Han havde seet Dronningen selv midt i Skjærmydslen; men hun var pludselig forsvunden for hans Øine. Han vidste, hun havde mange Beundrere i Staden, og han var høist urolig. Han lod Kamppladsen undersøge; men der fandtes hverken Spor til Dronningen eller til Grev Gerhard. Han savnede desuden endnu endeel af sine slesvigske Ryttere, som vare blevne skilte fra ham under Fegtningen og ikke komne tilbage.

Det begyndte alt at mørknes, og han gik i urolige Tanker op og ned i Riddersalen. Han følte sig vel stolt af sin Seier; men Kongens Flugt gjorde ham den hele forvirrede Tumult til et mislykket Foretagende; han befrygtede med Rette, at han for tidlig havde kastet sin Maske og røbet sin dristige Plan. De Fredløse stolede han ikke paa, siden han havde erfaret Marskens Løfte til den norske Konge. Hans Tak til Grev Jacob havde været kold og tilbageholden. Han syntes i en pinlig Ubestemthed om, hvad han fremdeles havde at gjøre, for at naae sit stolte Maal. „Grib det Spir, som tvinger Aander, og din Krone skal lyse som Solen!“ — hviskede han til sig selv, og det var ham ligesom han atter sad i Fængslet paa Sjøborg og talte med sin Ugle. Han saae sig ængstelig om i den store, dunkle Sal og ræddedes fast for sine egne Ord, som det havde været den døde, vanvittige Bisp, der talte til ham. „Lys! Lys!“ — raabte han. Hans Tjenere, som kjendte deres Herres Afsky for at være i Mørke, skyndte sig at tænde alle Lysene i Riddersalen. Hertugen udstedte endnu nogle Befalinger angaaende sin Afreise og sendte atter Folk ud for at undersøge, om der var stille i Byen og ingen Folkestimmel paa Veien til Fjorden. Kort efter aabnedes Døren, og to af hans Riddere traadte ind med en Fange, som hans Folk nys havde bragt til Slottet og som fordrede at føres til deres Herre. Fangen stod tæt indhyllet i en Rytterkappe med Regnhætten over Hovedet og syntes forskende at betragte den urolige Seierherre. Ved en hastig Bevægelse foer Hætten tilside og Kappen faldt paa Gulvet. Hertugen traadte forbauset tilbage — den skjønne, majestætiske Dronning Agnes stod for ham i sin glimrende Hyldingsdragt.

„Man vil sige, jeg er eders Fange, Hertug Valdemar!“ — sagde hun med rolig Værdighed — „men jeg paastaaer,

I er min Fange, saasandt som I er en formastelig Oprører og jeg for Øieblikket regjerende Dronning i Danmark!"

Hertugen gav hastig sine forbausede Riddere et Vink til at fortfjerne sig. „Ædle Dronning!" — sagde han derpaa høflig og ærbødig — „for endeel har I vistnok Ret: jeg er nu, som til enhver Tid, eders ridderlige Fange; men Oprører er jeg ikke; jeg er derimod af Drost Hessel og eders Mænd paa en høist troløs og uværdig Maade bleven anfaldet i mit lovlige Kald. Paa eders egen Opfordring drog jeg hid, som Rigsforstander, og her bliver jeg pludselig mod Tro og Love overfaldet i det Øieblik, jeg vil føre Kongen til Hyldingen og dæmpe Folkets Misfornøielse over Fredløshedsdommen. Jeg saae med Forfærdelse Eders Naade selv i Spidsen for mine Forfølgere. Dette forbausende Syn maa undskylde, at jeg et Øieblik veg fra Kongens Side og søgte at undflye en Kamp, hvorved eders dyrebare Liv sattes i Fare."

„Hvad hører jeg!" — sagde Dronningen og studsede — „I negter at være Hovedmand for dette Oprør? og I vover selv at vælte Skylden paa mig?"

„Ikke paa Eder, høibaarne Dronning! men paa den ærgjerrige og formastelige Drost Hessel. Han er Skyld i den Ulykke, her er skeet, og i hver Draabe Blod, her idag er udgydet; han er Oprøreren og Landsforræderen, ikke jeg — og Himlen bevare mig fra at anklage Eder for hans Troløshed! Han har skammelig misbrugt eders Mildhed og Naade; han har misledet Eder til dette uforsvarlige Skridt; han har gjort mig mistænkt, for ved mit Fald selv at opsvinge sig til Rigsforstander eller maaske endog til Konge i Danmark."

Dronningen traadte et Skridt tilbage og betragtede den listige Herre med et klogt og prøvende Blik. Hun syntes at betænke sig nogle Øieblik; derpaa var det som der pludselig gik et Lys op for hende, og hun nærmede sig atter Hertugen med en tilsyneladende tillidsfuld Mine. „I aabner maaske mine Øine for et mageløst Forræderi!" — sagde hun, uden at det dog ganske lykkedes hende at beherske Tonen i sin Stemme. — „Skulde dette virkelig været Drostens Anslag, saa maa han drages til strengt Ansvar! — han maa dømmes af Kongen og Folket, som den listigste Landsforræder! Hvor er han?"

„I min Magt!" — svarede Hertugen med et høfligt Smil — „og der forbliver han, med eders Tilladelse, saalænge jeg er Rigsforstander i Danmark."

„For hans Liv staaer I mig inde!" — sagde Dronningen med dæmpet Uro: — „hans Brøde være saa stor den vil, han kan kun dømmes af Kongen og Folket — og det i min som i eders Overværelse paa Landsthinget."

„Det forstaaer sig, Eders Naade! selv min bittreste Dødsfjende skal skee sin Ret. Men tillad mig naadigst, høibaarne Dronning! at jeg først fører min egen Sag for eders Domstol!" afbrød han høflig, idet han med et dybt Buk

fremdrog en forgyldt Armstol, hvorpaa Dronningen tog Sæde. „Jeg indseer vel, at I maa høilig miskjende mig“ — tog han Ordet igjen: — „I er bragt hid, som min Fange, skjøndt jeg igrunden, som sagt, til evig Tid er i eders Fangenskab. Jeg kan bevise Eder hvor uskyldig jeg er i denne forunderlige Tumult!“ — vedblev han ivrig, og hans høflige Mine fik pludselig Udtrykket af varm Beundring og Lidenskabelighed. — „Jeg kan give Eder det soleklareste Beviis paa hvor taabeligt — ja hvor selvmodsigende og afsindigt jeg havde handlet, hvis det havde været min Hensigt at stille mig i et fjendtligt Forhold til Eder — —“ han holdt inde og syntes at overvinde en Betænkelighed. „Ja vel, det være vovet!“ — udbrød han igjen — „jeg vil i denne Time aabenbare Eder, hvad der længe har været mit Hjertes inderligste og dristigste Ønske, og hvad jeg undertiden i mine stolteste Øieblik har vovet at haabe, som en fyrstelig Ætling af de store Valdemarers Slægt — —“

Han standsede atter og betragtede Dronningen med et listigt prøvende Blik. Der foregik en pludselig Forandring i hendes Miner, som gjorde ham tvivlsom; men Bevidstheden om hans skjønne Personlighed bortjog enhver Betænkelighed, og han tog Harmrødmen paa Dronningens Kinder for et gunstigt Tegn paa blufærdig Overraskelse.

„Eders høie, ædle Sind, skjønneste Dronning!“ — vedblev han kjæk — „kan ikke fortørnes over et Ønske, som forener Haabet om et Folks og Riges Lyksalighed med den ærbødigste Hengivenhed for Kvindeværd — det er et Ønske, som jeg mangler Ord for at udsige; men det er udsprunget af ridderlig Høiagtelse for eders Skjønhed, Sjælshøihed og Klogskab, og det har faaet Ild og Styrke af de Følelser, som gjøre Fyrsten til Menneske, idet de hæve Mennesket i Sandhed til Fyrste.“

„I taler helt artigt og pynteligt, Hertug Valdemar!“ — svarede Dronningen med et roligt Smil. — „I troer altsaa, at naar Dronningen af Danmark er i eders Fangenskab, kan hun ikke vægre sig ved at høre en Kjærlighedserklæring, og at hun ikke kjøber sin Frihed for dyrt, naar hun skjenker den artige Seierherre Haand og Hjerte?“

Hertugen studsede. „Miskjend mig ikke paany, ædle Dronning!“ — tog han med mindre Heftighed Ordet. — „Jeg vælger dette Øieblik til saa vigtig en Erklæring, for tydeligst at overbevise Eder om, hvor umuligt jeg har kunnet være eders Fjende. Eders Fangenskab her er en forunderlig Feiltagelse af mine Folk og kan hæves hvad Øieblik I befaler det. I er Dronning og Herskerinde her, som i Midten af eders hengivneste Krigsmænd. Men tillad mig en Bemærkning, som maa undskylde dette maaske altfor dristige Skridt!“ — tilføiede han kjæk, da han saae et stolt Smil i hendes Aasyn: — „I er for statsklog til ikke at indsee, at jeg i denne Time har saavel eders som Danmarks Skjæbne i min Haand. Det være

langt fra mig at misbruge denne tilfældige Overvægt! men var der endogsaa ingen Stemme, som talte for mig i eders Hjerte, maatte dog eders ophøiede Aand og fine Statskløgt tilraade Eder — ikke at foragte et saadant Tilbud i saa vigtigt et Øieblik.“ Han sagde dette med en Stolthed og Selvfølelse, som røbede den dristigste Beiler, der neppe havde isinde at give sin ophøiede Fange Friheden for en Kurv. Men for at mildne det Stødende i dette politiske Vink, forandrede han pludselig Mine og Tone. Det syntes ham nu vigtigt at bringe den skjønne Dronnings Hjerte eller idetmindste hendes Forfængelighed til at begunstige, hvad han troede tilstrækkelig at have anprist hende, som klogt og næsten nødvendigt; han var atter den ridderlige Elsker, og han udbrød nu med megen Veltalenhed og tilsyneladende Varme i en smigrende og heftig Udgydelse af hans Beundring over hendes Skjønhed og Aandshøihed. „Jeg lægger mit Liv og min Lyksalighed i eders mægtige Haand, ædle Dronning!“ — sagde han tilsidst og bøiede sit Knæ. Dronningen taug og betragtede den knælende Beiler med et Blik, der syntes helt at gjennemskue ham. Et bittert Svar syntes at svæve hende paa Læberne, da Døren pludselig aabnedes, og en af Hertugens Riddere traadte ind.

Hertugen reiste sig af den ydmyge Stilling og trampede forbittret i Gulvet. „Hvad er der?“ — sagde han — „hvo er saa uforskammet — —“

„Grev Gerhard — strenge Herre!“ — sagde Ridderen hastig — „Grev Gerhard af Holsten har omringet Slottet med en overlegen Magt. Han truer med at storme og rive Hovgaarden ned over vore Hoveder, hvis Dronningen af Danmark ikke paa Øieblikket løslades.“

Hertugen stod som lynslagen.

„I kom ret beleiligt, Hr. Ridder!“ — sagde Dronningen og reiste sig med rolig Værdighed. — „I saae eders høibaarne Herre i en Stilling, som han ikke behøver at blues ved: han har erkjendt, at han ved sine Krigsmænds Forseelse her har paadraget sig Skinnet af Oprører og Majestætsforbryder, og han har desaarsag lagt sit Liv og sin Skjæbne i min Haand. I er Vidne til, at jeg tilgiver ham denne Feiltagelse, som han dog ingen Deel har i. Eders Arm, Hertug Valdemar! Jeg agter at reise i denne Time. Den ædle Grev Gerhard venter mig med mit Følge.“

Man hørte nu en stor Larm udenfor Slottet. Hertugen bukkede dybt og rakte Dronningen uden Indvending sin Arm. Ridderen gik foran med to Armstager. Paa Hertugens Vink ilede hans Disksvende til med Fakler. Til Grev Gerhards store Forundring førtes Dronningen saaledes med den største Høflighed og med fyrstelig Pomp ud af Slottet og overlodes uden Indvending til hans Beskyttelse.

Faa Timer efter seilede Dronningen med gunstig Vind ind ad Nyborg Fjord, og Hertug Valdemar foer med den fangne Drost Peder mod Als.

14. KAPITEL.

Medens Drost Peder sad i et haardt Fængsel paa Nordborg Slot og Intet kunde foretage til Kongens og Landets Bedste, sørgede gamle Ridder Jon saavelsom Grev Gerhard, Cantsleren og den troe Rimaardsøn med utrættelig Aarvaagenhed for Kongehusets Sikkerhed og for at befæste den Umyndiges Throne. Hertugen fandt det nu ikke raadeligt at gjøre sin Rigsforstander-Myndighed gjældende. Marsk Stigs røbede Plan med at lægge Danmark under Norge og Hertugens Frygt for, at hans eget dristige Anslag var røbet, syntes at have forvirret ham aldeles, og han lod sig ikke see ved det danske Hof. I sin Harme over det mislykkede Oprør og det uheldige Beilerforsøg hos Dronningen, der især var ham en krænkende Ydmygelse, drog han kort efter til Sachsen, og snart havde man Efterretning om, at han pludselig havde formælet sig med Hertug Johans Datter, den fromme Prindsesse Sophia.

En for Danmark lykkelig Omstændighed maa have forstyrret det farlige Angreb, Landet truedes med af den store norske Flaade, der laae ved Ekerø. Den plumpe Jarl Mindrealf, hed det, skulde med den norske Konges Yndling, Halkell Augmund, anføre Flaaden. Men kort efter fortalte Rygtet, at Jarlen over Drikkebordet var kommen i Uenighed med Halkell og havde dræbt ham med en Vinkande ligefor den norske Konges Aasyn. Herover var der opstaaet en blodig Strid paa Flaaden: 260 af Jarlens Mænd vare blevne nedhuggede eller henrettede; Jarlen selv var dømt fredløs og flygtet til Sverrig. Toget mod Danmark blev opsat. Men de Fredløse foruroligede uophørlig de danske Kyster: de brændte Middelfart og Hindsholm i Fyen, og næsten ingen Søstad i Danmark var fri for disse voldsomme Gjester. Marsk Stigs Navn var en Skræk for alle Danske. Snart var ogsaa den fredløse Rane Johnsen en af de dristigste Sørøvere, der foruroligede Riget. Paa sin Gaard Gjorsløv ved Stevns Klint havde han endogsaa en Befæstning og en Tilflugt paa sine Røvertog. For at mislede sine Forfølgere red han altid, naar han var iland, paa en Hest, hvis Skohager vendte fremad, og han var altid ledsaget af en stærk, glubsk Hund, der kunde advare ham mod Forfølgerne og selv i Nødsfald binde an med de stærkeste Krigsmænd. Saavel Rane som Marsken og alle de Fredløse vare lyste i Kirkens Band af Erkebispen i Lund; men de syntes dristig at trodse Bandstraalen som Fredløshedsdommen. De fleste Fredløse vare atter flygtede til Norge, hvor de ophidsede den norske Konge til et afgjørende Tog mod Danmark. Men Marsken blev trodsig paa Hjelm, hvorfra han idelig plyndrede i Nørrejylland og paa Øerne. Den stolte Grev Jacob befæstede Hunehals i Nørrehalland, og saavel han som Marsken beredte sig paa at forsvare sig i Landet til det Yderste.

Imidlertid opsatte Dronningen og Rigsraadet ikke Kroningen

længer, end til den strenge Vinter gjorde Bælt og Sund utilgængelige for Fjenden og Sørøverne. Juledag 1287 blev den unge Kong Erik Menved, som han allerede kaldtes*), høitidelig salvet og kronet i Lund. Dette var den sidste vigtige Handling, den gamle, troe Erkebisp Johan Dros foretog sig; han levede ikke og saae i denne Verden, om hans Bøn for Kronens Sikkerhed opfyldtes. Kort efter Kroningen blev Forbundet og Venskabet med den mægtige svenske Kong Magnus Ladelaas befæstet ved den dobbelte Forlovelse, der allerede længe havde været indledet og hemmelig bestemt: den lille danske Prindsesse Merete blev af de svenske Gesandter ført til Sverrig, som den svenske Thronarvings, Prinds Birgers Forlovede, og i Midten af Marts Maaned blev Forlovelsen mellem Kong Erik af Danmark og den svenske Prindsesse Ingeborg offentlig erklæret. Der var i denne Anledning en stor Festlighed i Helsingborg, hvor den kongelige Forlovelse skulde feires med Ridderspil.

Ved denne store Fest var hele det danske og svenske Hof tilstede, og her viste den unge Kong Erik sig i al sin Ridderglands for sin tilkommende Dronning, den deilige Prindsesse Ingeborg. Ingen, som saae denne lille, elskværdige Prindsesse, kunde noksom berømme hendes barnlige Skjønhed og Huldrighed, og de begeistrede danske Skjalde nævnede hende allerede i Haabet Danebod eller de Danskes Trøst.

Tourneringen skulde holdes med al mulig Pragt og paa samme Viis som i Frankerig og Tydskland. Dagen før Ridderspillet vare Riddernes Vaabner opstillede i Korsgangen til Dominicanerklostret, hvor en statelig Herold forkyndte Enhvers Navn, som tilhørte Skjoldene. Dronning Agnes og Dronning Hedvig af Sverrig, Grev Gerhards Søster, tilligemed Prindsesserne og alle de ædle Ridderdamer gik denne Dag i Procession gjennem Klostergangen forbi de opstillede Skjolde, og hvor de saae nogen uværdig Ridders Skjold, havde de Ret til at berøre og udpege det, hvorved de paadroge ham Ansvar og Udelukkelse fra Ridderspillet. Dette skete ved tvende Ridderes Skjolde. Det ene tilhørte den mægtige svenske Ridder Hr. Carl Algotsøn, der med Jarl Mindrealfs Hjælp voldsomt havde bortført Ridder Thorstensøns rige og fornemme Fæstemø, Jomfru Ingrid. Det var den danske Dronning, der berørte hans Skjold. Hun kjendte Sagen og den brave Thorstensøns Tab. Skjoldet blev øiebliklig borttaget af Herolden, og den alvorlige svenske Konge bød, at Sagen strengelig skulde undersøges.**) Det andet Skjold, som blev anklagende berørt af en Ridderdame, tilhørte

*) Maaske af hans Mundheld: ved alle hellige Mænd! Nogle udlede dette Kongens Tilnavn af Mændevid eller Mandevid, med Hensyn paa den unge Konges mandige Vid og Kløgt.

**) Ridder Algotsøn blev Aaret efter fangen og halshugget paa samme Sted, hvor Bortførelsen var skeet. Thorstensøns bortførte Fæstemø blev Siden Abbedisse i Vreta Kloster.

en dansk Ridder: det var den troe Bent Rimaardsøns anden Broder, Ridder Jon Rimaardsøn. Skjøndt han var i Slægt med Dronning Agnes, blev han dog strax udelukket fra Ridderspillet. Han søgte Redning ved Flugten; men der blev anlagt en Livssag imod ham, som Kvindeskjænder og Morder. *)

Ved Tourneringen selv gik Alt til med den største Pomp og Høitidelighed. Festens Dronning, den lille, lyshaarede Prindsesse Ingeborg, sad mild og barneglad paa den kongelige Balcon ved Siden af Dronning Agnes; paa den anden Side havde hun sin Moder, den muntre godmodige Dronning Hedvig, der særdeles lignede sin Broder, den vakkre Grev Gerhard. Ved den svenske Dronnings høire Side sad en høi, mager, men majestætisk Skikkelse med et strengt, næsten frygteligt Krigeransigt. Han bar en kongelig Purpurkaabe med Hermelin og gyldne Kroner. Det var den mægtige Kong Magnus Ladelaas selv. Blandt Prindsesse Ingeborgs Damer var der mange, som baade de danske og svenske Riddere betragtede med opmærksomme og hyldende Blik; men den høie, stille Jomfru, der sad nærmest ved de Kongelige, vakte dog mest Opmærksomhed. Det var Jomfru Inge Litle. Hun bemærkede ikke den Deeltagelse, hun opvakte. Med vemodigt Aasyn betragtede hun Forberedelserne til den prægtige Vaabenleg. Hendes Blik foer hen over Riddernes Række; men hun saae ikke Drost Peder blandt sin unge Konges Riddere. Hun vidste hans Ulykke og havde kun lidet Haab om hans Befrielse af Fangenskabet paa Nordborg saalænge det spændte Forhold endnu fandt Sted mellem Hertug Valdemar og det danske Kongehus. En anden endnu dybere Sorg nedtrykte den ellers saa kjække Ridderdatter; hun vidste, at hendes ulykkelige Fader, som en farlig Statsforbryder, sad fangen paa Kallundborg Slot og ventede sin Dom. Dog foer der undertiden som et Lys over hendes stille, vemodige Aasyn, naar hun saae paa Prindsesse Ingeborg og den lille, ridderlige Kong Erik; det var da, som hun glemte sin egen Hjertesorg over Fædrelandets skjønne Haab og som atter Sangen: „for Erik, Kongen hin unge!“ gjenklang i hendes Hjerte.

Nærmest ved Skranken sade de ældste danske og svenske Riddere som Kampdommere, og øverst blandt dem saae man gamle Ridder Jon. Paa Kamppladsen gik en statelig Vaabenkonge og en stor Mængde Herolder med hvide Stave og Fjærhatte i Hænderne; disse skulde holde Orden og tilligemed deres Undergivne, de saakaldte Persevanter, give Agt paa ethvert Stød og enhver Bevægelse hos de Kæmpende.

Ridderspillet aabnedes med en Kamp til Hest og med stumpe Landser mellem den danske Kong Erik og den lille Prinds Birger. De vare næsten af lige Alder og Høide og bare smaa,

*) I en Storm paa Havet blev han siden ved Lodkastning bestemt til Døden, som en hemmelig Forbryder; han skriftede selv sine Misgjerninger for Crucifixet paa Segletræet og sprang overbord; man har en Kæmpevise derom, kaldet Jon Rimaardsøns Skriftemaal.

lette Vaaben, der svarede til deres Alder og Styrke. Den danske Konge bar Prindsesse Ingeborgs himmelblaae Farve, og hendes liile Handske var fæstet paa hans Kronhjelm. Prinds Birger bar ogsaa sin Fæstemøes Farve, og hans Rustning var hvid som Prindsesse Meretes Silkekjortel. De viste sig begge som raske og vaabendygtige Riddere; men den gjensidige Høflighed forbød, at Nogen af dem kunde ansees som den Andens Overvinder.

Ridderspillet ledsagedes af Sang og Musik, og der var ikke faa danske og svenske Skjalde tilstede, for at see og besynge Riddernes Bedrifter. Næsten alle Ridderne bare Handsker, Slør, Perlebaand og andre Kvindesmykker paa deres Harnisker eller Hjelme, og under Kampen udraabte de ofte helt dunkle og besynderlige Ord eller Løsener, hvis Betydning kun deres Damer forstode. Mange Landser bleve brudte og mange Riddere stødte af Sadlen; men der fegtedes med stumpe Landser, og der faldt ingen farlige eller dræbende Stød. Det var som de danske og svenske Riddere ved denne fredelige Glædesfest mest syntes at ville overgaae hverandre i artige Sæder og ridderlig Høflighed.

Den Ridder, der mest udmærkede sig ved dette Ridderspil, var Grev Gerhard af Holsten, som med Hjertenslyst og under godmodig Spøg kastede sex Riddere af Sadlen, uden selv at rokkes. Med den skjønne Dronning Agnes's sorte Hoveddug paa Brystharnisket, syntes han uovervindelig. Hans Løsen var Omkvædet paa en Vise, han havde hørt synge hos Ridder Jon den Aften, han førstegang talede med Dronningen og traadte den første Dands i sit Liv; han forandrede kun eet Ord deri, og hvergang han stødte en Ridder af Sadlen, raabte han glad:

„Det er saa høvisk en Dame, der mig tvinger!"

Da Ingen længer vilde maale sig med ham i Vaabendygtighed, erklæredes han for den første Seierherre i Ridderspillet; han sprang munter af Sadlen og modtog knælende Prisen af Dronning Agnes's Haand.

Ridderspillet syntes endt, da en fremmed Ridder, i lueforgyldt Harnisk og med en Krone paa den lukkede Hjelm, lod sig see for Skranken paa en vild, fnysende Stridshingst. Han kastede sin Staalhandske for Grev Gerhards Fod, og uden at sige et Ord berørte han med den skarpe Od af sin Landse det sorte Slør paa Grevens Brystharnisk og rev en Rift deri. Ved denne fjendtlige Handling angreb han paa en høist fornærmelig Maade den Dames Ære, hvis Pant han saaledes forhaanede. Dronning Agnes blegnede. Alle studsede og betragtede den prægtige Ridderskikkelse med Forbauselse. „Hertugen! — Hertug Valdemar!" hviskede den Ene til den Anden; men Ingen vidste dog med Vished, om denne Formodning var grundet.

Grev Gerhard foer, fnysende af Harme, paa sin Ganger og opstillede sig til Kampen, efterat han havde optaget Handsken til Tegn paa, at han modtog Udfordringen uden al videre For-

klaring. Herolderne aabnede Skranken, og den fremmede Ridder indlodes; han tumlede stolt sin Hingst og svingede en skarp Landse, som bebudede en alvorlig Kamp. Grev Gerhard greb ogsaa det dræbende Vaaben. Kampdommerne erindrede, at dette var et Fest-Ridderspil og ingen Skarptegtning; men den opbragte Grev Gerhard fordrede, at Kampen maatte svare til Fornærmelsen, og derimod kunde intet indvendes.

Med lynende Fart fore Ridderne mod hinanden. Grev Gerhards Landse brast mod det forgyldte Brystharnisk; han selv fik et stærkt Stød for Brystet, men blev siddende urokkelig i Sadlen og drog sit Sværd.

Den fremmede Ridder havde faaet et vældigt Stød og var løftet høit op i Sadlen; men han sad strax som fastgroet til den igjen og loe haanligt bag Hjelmgitteret. Han kastede sin Landse og drog Sværdet. Klingerne mødtes i hurtige Slag. De fegtede begge med stor Vaabenfærdighed. Grev Gerhard slog en dyb Bule i den forgyldte Hjelm og afhuggede Kronen; men hans ubændige Hidsighed gav hans lette og besindige Modstander en stor Fordeel over ham. Alle saae med spændt Opmærksomhed paa den farlige Kamp.

„For min høie Dames Ære!“ — raabte nu Grev Gerhard og vilde gjøre et afgjørende Slag, hvorved han blottede Hoved og Hals. Hans Modstander havde Sværdet hævet, for at forekomme ham og benytte denne Uforsigtighed, men undveg kun Slaget og holdt pludselig inde, idet han stirrede stift hen for sig over Skranken. Idetsamme lød der en kraftig Stemme: „her kæmper en æreløs Ridder!“ Alle saae studsende hen mod Stedet, hvor denne Røst kom fra, og de saae en rank, anseelig Ridder i staalblaat Harnisk holde med lukket Vizir for Skranken med en prægtig Daggert i sin udstrakte Haand. „Kjender du dette Vidne? Forræder!“ vedblev den samme mægtige Røst; den blaae Ridder dreiede Daggerten i sin Haand, og den gyldne Løve, hvoraf Heftet bestod, glimrede stærkt i Solskinnet.

„Den Daggert blev dragen af Kong Erik Christophersøns Lig St. Cæciliæ Nat!“ — lød en stærk Stemme blandt Folket.

„Den Dolk har Vaabensmed Troels i Melfar solgt til Hertug Valdemar!“ — raabte en anden Stemme — „det kan jeg vidne og sværge.“

„Det er Marskens Dolk, Marsk Stigs Dolk!“ — raabte en tredie Røst.

Kampen var aldeles standset. Ridderen med det forgyldte Harnisk sad som forstenet og stirrede gjennem Hjelmgitteret paa den blaae Ridder og paa Dolken. Sværdet faldt ham af Haanden, og han svimlede paa Sadlen, som han var en Afmagt nær. Men nu fremtraadte paa den unge Konges Vink Vaabenkongen og udraabte: „Ingen maa under Livsstraf forstyrre de Kæmpende med Ord eller Adfærd!“

Ved dette Bud bøiede den blaae Ridder sig ærbødig og for-

varede Daggerten ved sit Bryst; men han blev holdende rolig og stirrede paa Grev Gerhards Modstander.

„Ræk ham sit Værge igjen!“ — raabte nu Grev Gerhard til Vaabenpersevanten. — „Jeg kæmper med en løgnagtig og æreløs Ridder, det veed jeg; men En af os To maa her lade sit Liv!“

Idet Persevanten bøiede sig for at optage det tabte Sværd, sporede pludselig den forgyldte Ridder sin Hingst og satte i Firspring ud over Skranken. Alle saae forbausede efter ham, og der var dødsstille til Ingen længer kunde øine ham. Nu saae man efter den blaae Ridder; men han var ligeledes forsvunden blandt den store Folkehob, der omringede Skranken.

Grev Gerhard holdt ene paa Kamppladsen og erklæredes af Kampdommerne for Seierherre i denne Æresstrid. Den usædvanlige Begivenhed opvakte de forskjelligste Formodninger blandt Tilskuerne. Ridderspillet var til Ende, og de Kongelige begave sig tilbage til Slottet. Da gamle Ridder Jon gik forbi Jomfru Inge, hviskede han sagte: „Drost Peder?“

Hun nikkede taus med en høi Rødme paa de skjønne Kinder. Hun havde seet et rosenrødt Baand paa den blaae Ridders Harnisk, og hun havde troet at gjenkjende sit Haarbaand; men hvorledes det var muligt, at hendes fangne Ridder her kunde ladet sig see, var hende ubegribeligt.

Neppe var Ridderspillet i Helsingborg endt, førend et vigtigt Budskab kaldte den unge danske Konge med alle hans Riddere til Sjælland. En norsk Flaade var seet i Kattegattet, og man frygtede en Landgang ved Ørekrog, hvor Fæstningen Flynderborg ved Ridder Laves Forræderi endnu var i Oprørernes Hænder. Da gamle Ridder Jon rakte den troe Inge Haanden til Afsked, hviskede hun ham hemmelig nogle Ord i Øret, idet hun rakte ham et lidet Pergamentsblad, hvorpaa der med flygtigt Træk var afridset en Bygning og ligesom en Vei betegnet med smaa Kors. Han betragtede hende med Forbauselse og syntes med spændt Opmærksomhed at høre hvert Ord, hun sagde. Hun gjentog et Par Ord og pegede paa Bladet; derpaa forvarede han det omhyggelig; han nikkede glad, trykkede med heftig Bevægelse et Kys paa hendes Pande og skyndte sig ombord med de Kongelige.

Man landede uhindret paa den sjællandske Kyst i Nærheden af Ørekrog. Grev Gerhard ledsagede strax Dronningen og Junker Christopher til Ribehus, som man i denne urolige Tid ansaae for det sikkreste Opholdssted for Kongehuset. Men den unge Konge var ikke at bevæge til at forlade Sjælland: han drog strax med Rimaardsøn til Taarnborg ved Korsør, for at besee denne vigtige Fæstning og selv skynde paa Flaadens Udrustning. Imidlertid føiede Ridder Jon Anstalter til at beskytte det nordlige Sjælland mod et fjendtligt Angreb.

De Langskibe, der laae ved Korsør, lod Kongen strax besætte og drage op mod Kysterne af Nordsjælland, for der at virke i Forening med Ridder Jon. Den unge Konge var i høi Grad opmærksom paa Alt. Borgens Forskandsninger havde han Meget at udsætte paa. Rimaardsøn maatte i mange Ting give ham Ret og beundre hans tidlige Kundskab i Befæstningskonsten, som han havde lært af Drost Peder.

Fire Dage efter Kongens Ankomst til Taarnborg, gik han en Morgen tidlig paa Jordvolden omkring Borgen, ledsaget af Rimaardsøn og en Ridder fra Ørekrog, som havde bragt ham vigtige Efterretninger. De Norske havde gjort Landgang ved Ørekrog og brændt Byen til en Askehob; men Borgerne havde faaet Undsætning af Ridder Jon. Gjennem en underjordisk Løngang, som han viste dem Veien til, havde de med den gamle Herre i Spidsen trængt sig ind paa Flynderborg og bemægtiget sig Fæstningen; fra dette faste Punkt havde man drevet Fjenden tilbage. Ridderen gjentog nu omstændeligt for Kongen hvorledes det Hele var gaaet til, og at man i Slotsherrens Lønkammer paa Flynderborg forgjeves havde søgt de Brevskaber fra de Fredløse, som Ridder Lave Litle var beskyldt for at have modtaget før Kongemordet.

„Ved alle hellige Mænd! det er mig kjært“ — sagde den lille Konge. — „Den gamle, troe Jon har ikke villet spilde et Ord for sin Fætter Laves Liv; men nu har han dog udslettet en Deel af hans Synd. Lad Cantsleren melde Statsfangen paa Kallundborg, at hans Dom er atter opsat et Aar, fordi hans troe Fætter tog Flynderborg og man ikke fandt Beviserne for hans værste Forræderi!“

Rimaardsøn saae paa den unge Konge med et vemodigt Blik. „Give Gud og vor Frue,“ — sagde han — „at hver troe Mand, I har, kunde gjøre godt hvad hans Frænder gjorde ilde! Her er nu fast ingen ærlig Mand i Landet, som jo har Slægt og Venner i Taarn eller Galge — og Enden er ikke endda.“ Den tungsindige Ridder tænkte paa sin henrettede Broder Lave og paa sin Broder Jon, der nu ogsaa var anklaget paa Livet.

„Loven er jo alle Mands Herre“ — sagde den unge Konge med et Suk. — „Det var ikke for det Gode, jeg saa tidlig blev Konge; men Herren skee Tak! her er endnu mange troe Mænd i Landet. Havde jeg kun Drost Peder igjen!“

Medens Kongen gik tilbage til Slottet med den afsendte Ridder fra Ørekrog, eftersaae Rimaardsøn, om Alt var i Orden paa Skandserne. Medens han saaledes gik og betragtede de svære Forsvarsmaskiner, blev han en lille, tyk Skikkelse vaer, der i en Messedrengs sorte Kappe og med en høi Hat nedtrykt i Panden vraltede med en Bønnebog i Haanden hen ad Volden og syntes andægtig at læse sin Morgenbøn. Den svære Drengeskikkelse og hans vraltende Baadsmandsgang var Borghøvdingen paafaldende; han betragtede ham nøie, og idet han opdagede Spor af et slet afraget Mundskæg, troede han forbauset at

kjende den plumpe Jarl Mindrealf. „God Morgen, Søn!“ — sagde Rimaardsøn og traadte ham iveien — „hvor skal du hen saa tidlig?“

„Jeg skal hente Vin for Præsten, at han kan læse for jer Sjæl!“ — brummede den tykke Messedreng med en dyb, raa Stemme.

„Tøv lidt!“ — sagde Rimaardsøn, idet et Par Landseknegte paa hans Vink sprang til — „mig synes, jeg skulde kjende dig. Sade vi To ikke engang paa Bænk sammen i Lyse Skolehus? og slog du ikke dengang Tænderne ind paa os Alle og traadte os under Fødder? Du vilde være Greve og Jarl; er du endnu kun en ussel Messedreng?“ Med disse Ord løftede han den nedtrykte Hat op og saae ham i den brede Tyrepande.

„Forraad mig ikke, Bent Rimaardsøn! for gammelt Kammeratskabs Skyld!“ — hviskede den røbede Algreve. — „Vi er jo Frænder, og jeg tog mig af dig i Skolen som din Fader. Det er forbi med mit Grevskab og Jarledømme. Jeg er nu en fredløs Mand og maa søge Skjul hos de Fromme. Vær en brav Karl, Bent! forband dig paa, at du kjender mig ikke, og lad mig smøre Haser!“

„Binder ham, Karle!“ — bød Rimaardsøn sine Landseknegte: — „det er en Røver og Mordbrænder!“

Den stærke Vikingshøvding kastede Bønnebogen og Messedrengskappen; han stod i sin Ridderdragt og huggede drabelig om sig med sit Sværd; men Landseknegtene sprang ham tæt ind paa Livet og afvæbnede ham. Han blev strax lagt i Bolt og Lænker; og uden at gjøre Opsigt paa Borgen lod Rimaardsøn ham øiebliklig under stærk Bevogtning føre til Haraldsborgs faste Forbrydertaarn. Rimaardsøn vilde ikke forurolige den unge Konge og maaske paadrage sig en Irettesættelse med den Tidende, at saa farlig en Fjende havde kunnet indtrænge sig paa Borgen. Han troede forresten Slottet fuldkommen sikkert, og han bekymrede sig ikke om den trodsige, næsten djævelske, Latter, hvormed den fangne Fribytterhøvding lod sig slæbe ud af Borgen, da han forgjeves havde tilbudt Rimaardsøn en uhyre Pris for sin Frihed. I sin Sorg og Forstemthed havde Rimaardsøn ikke givet Agt paa, at der om Natten var løbet et Fribytterskib under dansk Flag ind i Noret ved Taarnborg. Ikke alene den forvovne Jarl Mindrealf var kommen ubemærket iland: Marsk Stig selv med en Flok dristige Fribyttere var hemmelig stegen iland, og om Aftenen stod Mads Jyde, klædt som en af Kongens Landseknegte, uden for Døren til de kongelige Gemakker, hvor han gjaldt for en tro Skildvagt. Imidlertid gik Alle til Sengs, og der var roligt paa Borgen.

Midt om Natten vaagnede den unge Konge ved en forfærdelig Larm. Hele Borgen stod i lys Lue om ham, og det Forfærdelsesskrig: „Marsken! — Marsken! — de Fredløse!“ lød allevegne blandt de forvirrede og overrumplede Krigere. Der hørtes Vaabenlarm og Skrig fra alle Kanter, og den unge

Konge stod ene, halv nøgen i sit Sovekammer, som allerede var omspændt af Røg og Flammer. „Forbarmende Gud!“ — raabte han — „skal jeg indebrændes af min Faders Mordere!“ Han kastede ihast en Kappe om sig, greb sit lille Sværd og vilde styrte sig ud af Døren gjennem Flammerne. Han hørte den troe Aage Jonsøns Røst i Vaabenlarmen udenfor hans Gemakker; men Flammerne sloge ind allevegne — Røgen bedøvede ham, og han kunde neppe finde Døren. Da følte han sig pludselig greben af en mægtig, jernklædt Arm; han havde tabt Sværdet af Haanden og var uden Bevidsthed. Da han kom til sig selv, saae han sig paa et lille aabent Fartøi, som foer pilsnart bort med ham i Mulm og Storm.

„Hvor er jeg?“ — sagde han — „er jeg blandt min Faders Mordere?“

„Blandt troe Venner og Undersaatter!“ — svarede en venlig Stemme ved Siden af ham, og han skimtede i Mørket en ridderlig Skikkelse i fuld Rustning.

„Drost Peder! ved alle hellige Mænd! det er Eder!“ — udbrød han sjæleglad.

„Hvo jeg er, tør jeg ikke sige“ — svarede Ridderskikkelsen gjennem den tillukte Hjelm, og Kongen troede nu at gjenkjende den blaae Ridder fra Tourneringen.

„Et Æresord binder min Tunge“ — vedblev Ridderen: — „jeg maa skjule mit Aasyn for min Konge og hele Verden. — Jeg fører Eder i Sikkerhed til Ribehus. — Jeg selv drager til et Sted, hvor der er mørkere, end her. Jeg besværger Eder, Herre Konge! tro hvad I vil! men frist mig ikke til at sige et Ord meer og bryde mit Ridderløfte!“

„Ti da, i Guds Navn!“ — sagde den lille Konge og trykkede hans pantsrede Haand — „visselig er du Drost Peder: skulde jeg ikke kjende din Røst? Du har frelst mit Liv i denne Nat. Er du endnu i Hertugens Magt, skal jeg befrie dig, hvad det saa koster!“

„Intet voldsomt Skridt mod Hertugen!“ — svarede Ridderen med et dybt Suk: — „han har sin Fanges Liv i sin Magt.“

Den unge Konge taug. Skibet foer fort og var snart forsvundet paa hin Side Sprogø, hvor Marsk Stigs nye Taarn stod mørkt og truende i Natten.

Faa Dage efter var det almindelig bekjendt, at Kong Erik var i Sikkerhed paa Ribehus, men at Taarnborg var ødelagt af Marsk Stig, og den troe Ridder Rimaardsøn var falden. Nu erfarede man ogsaa, hvorledes Rimaardsøn, kort før han faldt for Marskens Kæmpesværd, havde fanget den mægtige Jarl Mindrealf. Det Første, man hørte om Kongen, siden han var kommen til Ribehus, var den vigtige Nyhed, at han havde udnævnt den kjække Høvedsmand paa Slottet, Ridder David Thorstensøn, til Rigets Drost, saalænge Drost Peder var i Hertugens Fangenskab, og at han efter den nye Drosts Raad tilligemed Dronningen havde underskrevet Jarl Mindrealfs Døds-

dom. Om Hertugen hed det, at han laae syg i Slesvig til stor Sorg for hans unge Gemalinde. Det var en Sindssygdom, mumlede man om, og Rygterne om hans Forbindelse med Aandeverdenen fik atter ny Næring ved de besynderlige Omstændigheder, der fortaltes. Han skulde nemlig i sin Sygdom paastaae, at han med legemlige Øine havde seet Anklagelsens Engel. Kort før han blev syg, havde han i nogle Dage været forsvunden, og hans forunderlige Sygdom skulde pludselig være udbrudt, da han paa Nordborg havde besøgt sin vigtige Fange, Drost Peder Hessel, og fundet ham rolig i sine Lænker. Blandt andre forvildede Udbrud, man havde hørt af Hertugen, nævnedes ogsaa den Yttring, at hans Fange paa Nordborg stod i Pagt med Djævle og mægtige Aander imod ham.

15. KAPITEL.

De Norske og de Fredløse vedbleve endnu længe at forurolige Danmark, og skjøndt det ikke lykkedes den norske Konge nogensteds at faae fast Fod i Landet, var han dog en tapper og mægtig Fjende, som i denne ulykkelige Tid var dobbelt farlig for Danmark. Paa Amager og Hveen havde han brændt og hærjet; han havde gjort et dristigt, dog mislykket, Tog til Aalborg og heller ikke skaanet Hertug Valdemars Byer. Man tænkte alvorlig paa Forlig og Underhandling med ham; men han havde lovet de Fredløse i et Beskjærmelsesbrev, at han ikke vilde slutte Fred med Danmark uden deres og Marskens Samtykke.

En stille Efteraarsnat lød Vaadesangen sørgelig fra Kryptkirken under Kong Erik Christophersøns Grav i Viborg Domkirke. Vinden bar fra Kirken ud over Søen, og ved Færgehuset paa den anden Side af Søen kunde man undertiden høre de dybe Vigilietoner, der saaledes skulde tone hver Nat for den myrdede Konges Sjæl til den yderste Dag. Forbi Færgehuset gik Veien til Asmild Kloster. Her sad paa en omvendt Baad en høi, gammel Pilgrim med nedbøiet Hoved i dybe Tanker, og ved hans Side stod en ung Pige, ligeledes i Pilgrimsdragt. Hun havde en rask, sorthaaret Yngling ved Haanden. Det unge Menneske var klædt som en Væbner med Køllert og Staalhue og foruden de sædvanlige Væbnervaaben bar han i Haanden et langt, forgyldt og slangebugtet Sværd, der mere syntes at have tjent til Prydelse, end til Værge.

„Skal vi gaae til Klosteret og banke paa? Fader Henner!“ — sagde Ynglingen. — „Hverken du eller Aase kan udholde at gaae længer inat.“

„Tøv kun her, Skirmen!“ — svarede den Gamle. — „At hvile kan vi sagtens udholde, og vaaget har vi mangen god Nat under Guds frie Himmel, uden at hvile, siden vi sidst saaes. Førend jeg har seet den formastelige Marsk og sagt ham, hvad der er mig paalagt, er min Bodsgang ikke forbi;

før skal jeg heller ikke hvile under Tag: det har jeg lovet og svoret!“

„Men, kjære Fader Henner!“ — sagde Skirmen — „hvad vil I da her ved Viborg? er den bandsatte Marsk ikke paa en af sine Røverborge paa Hjelm eller Spraa, saa er han vel atter ude at plyndre og brænde Kongens Byer og Slotte. Stege Slot maatte han vel lade staae“ — vedblev han, da den Gamle ikke svarede — „men med Skjelskør og Borgen paa Sams gik det som med Taarnborg. Ak, Gud hjælpe os!“ — tilføiede han mismodig og knuste et Rør, han holdt i Haanden: — „Siden nu den mægtige Kong Ladelaas er død og borte, er der ingen Konge meer i Verden, Marsken er bange for, og vor unge Kong Erik vel allermindst.“

„Jo een Konge er der, min Søn! som hverken Marsken eller noget Menneske ustraffet skal byde Trods, og holder han med vor unge Konge, er Marskens Styrke ikke stort Meer, end det Rør, du der knækker.“ Med disse Ord saae gamle Henner alvorlig mod Himlen. „Jeg maa træffe ham snart!“ — vedblev han efter et tankefuldt Ophold. — „Han er os maaske nærmere, end du troer. Paa Hjelm er han ikke; han skal til Halland med sin gode Ven, den nye Erkebisp. I Viborg skulde de mødes eller i Asmild Kloster; hm! maaske raadslaae de der i denne Time om Landets Fordærvelse.“

„Jeg troer, du veed Alting, Fader Henner!“ — sagde Skirmen forbauset. — „Hvad skal Marsken i Halland? vil han komme Grev Jacob paa Hunehals til Undsætning?“

„Veed du ikke bedre Besked? Skirmen! og du har dog en Statsmand til Herre. De vil jo slutte Forlig med den norske Konge i Varberg; men det kan ikke skee uden Marskens Villie. To og maaske tre Rigers Skjæbne har den Mordbrænder nu i sin Magt. Det er paa høie Tid, han faaer et Budskab fra Kongernes Herre.“

Den Gamle faldt atter i dybe Tanker, og Aase hviskede nogle kjærlige Ord til sin Elsker uden at forstyrre den alvorlige Olding.

„Hm! det var dog sært, vi skulde mødes, Knøs!“ — tog gamle Henner atter Ordet og betragtede begge de unge Mennesker med Deeltagelse. — „Du og Aase ere lige gode Venner endnu, seer jeg. Du skal ellers ikke stort rose dig af Lykken, Skirmen! Guldsporerne voxe ikke paa Træer; og Ridder skal du være før du faaer hende. Nu, frisk Mod, Søn! vil ikke St. Jørgen hjælpe dig, saa vil maaske St. Christian. Behold du mit Pilgrimssværd! det skal der være Lykke med: Det har den hellige Michael baaret i hundrede Aar paa et Kirkespir. Men der hører Mere til Dandsen, end et Par røde Sko, seer du, og vil Katten fange Fisk, maa han væde Kloen. Hvad har du drevet om efter paa Harrestrup, medens din Herre sidder i Bolt og Lænker paa Nordborg?“

„Ak kjære Fader Henner!“ — svarede Skirmen — „i Nøden er ingen Tilflugt saa urimelig, at man jo griber dertil. Min

Herres gamle, troe Amme ligger syg paa Harrestrup; hun havde sendt mig Bud, hun havde noget Vigtigt at betroe mig — —"

„Hm! Kjærlingesnak baader kun lidt!" — brummede den Gamle.

„Nu, hvad fik du der at vide?" — spurgte Aase nysgjerrig. — „Den gamle Kone har gjort dig til Skamme, skal vi see — siden du ikke vil ud med det; hun har vist sørget bedre for din Herre, end du — —"

„Bebreid mig Intet, kjæreste Aase!" — svarede Skirmen nedslagen. — „Den ulykkelige Dag, da min kjære Herre blev fangen i Skjelskør, havde han sendt mig i et vigtigt Ærende til Ribehus; og siden den Dag har jeg ikke tænkt paa Andet, end at faae ham fri. Jeg har været tre Gange paa Als; men der er Vagt ved det Helvedes Fangetaarn baade Nat og Dag; to Gange fik de mig fat, og jeg var vist bleven hængt, hvis jeg ikke var undløben."

„Du kjære, troe Skirmen!" — udbrød Aase og omfavnede ham. — „Det havde da været en skammelig Død for en Væbner, der saalænge har truet med at blive Ridder" — tilføiede hun skalkagtig." — Nu, bliv ikke vred, Skirmen! jeg holder jo ligemeget af dig for det. Hvad kan du gjøre for, at man ikke anderledes skjønner paa dine Bedrifter? Men fortæl dog, hvad fik du at vide af Ammen?"

„Ak, hun gaaer i Barndom, Stakkel! og har kun Hovedet fuldt af Galskab og Urimeligheder. Hun vilde bilde mig ind, at hun i otte Dage havde siddet i min Herres Fængsel istedetfor ham. Man havde paa Als taget hende for en Hex, sagde hun, og Vagten turde ikke negte hende at besøge Fangen. Han var gaaet bort i hendes Klæder, men havde svoret dyrt og helligt at komme igjen og udløse hende inden otte Dage, og i den Tid vilde han ikke vise sit Ansigt eller give sig tilkjende for noget Menneske. Det maa være Noget, Kjærlingen har drømt. Det er jo ikke muligt."

„Hvorfor ikke det? Søn!" — sagde gamle Henner opmærksom — „det kunde vel lade sig gjøre. Det ligner idetmindste din troe, ridderlige Herre; den gode Kone kjender jeg ikke. Men hvad kunde saa alt det hjælpe, naar den ordholdne Drost dog maatte komme igjen som Hex og krybe i Fangehullet?"

„Ja det veed jeg ikke: det er jo netop det Urimelige; derfor troer jeg det heller ikke; desuden var det umuligt for Dorthe Feiekost at tie stille i otte Dage og ikke røbe sig ved Snak og Sang. Men underligt er det dog, at hun veed saa god Besked med Fængslet. Hun beskrev det udvendigt saa livagtigt som jeg selv har seet det; derhos gav hun mig denne Nøgle og svor dyrt og helligt paa, at den kunde aabne den inderste Fængselsdør."

„Ih, saa er du jo en vantro Gjek, om du tvivler længer, Skirmen!" — sagde Aase glad — „troer du ikke, vi Kvindfolk kan tie, naar det gjælder en god Ven, saa kjender du os kun lidt; og kjender jeg din Herre ret, kunde han vel i otte Dage

udrette Meer, end mange Andre i et helt Aar; i alt Fald har han jo ogsaa en Kjærest at see til. Giv mig Nøglen! jeg kan ogsaa lege Hex og Ellefrue. Har de godt Folk paa Als saa god Tro paa Hexe, saa kan vi vel hitte paa Raad. Vi har seet St. Peders Fængsel i Rom, maa du vide; der har vi faaet Afløsning for alle vore Synder, og det uden at gaae til den hellige Grav. Jeg har ikke syndet synderligt siden, troer jeg; og vil nu vor kjære, hellige Frue eller St. Christian bruge mig til at aabne et Fængsel, saa maatte de vel kunne det, hvorvel jeg ikke er nogen Engel —“

„Stille, Børn! gaaer tilside!“ — sagde nu gamle Henner. — „Jeg hører Ryttere paa Veien fra Klostret. Det kunde vel være Marsken.“

Aase og Skirmen adløde. De skjulte sig hastig i Krattet ved Søen, hvor de havde mange kjærlige Ord at sige hinanden.

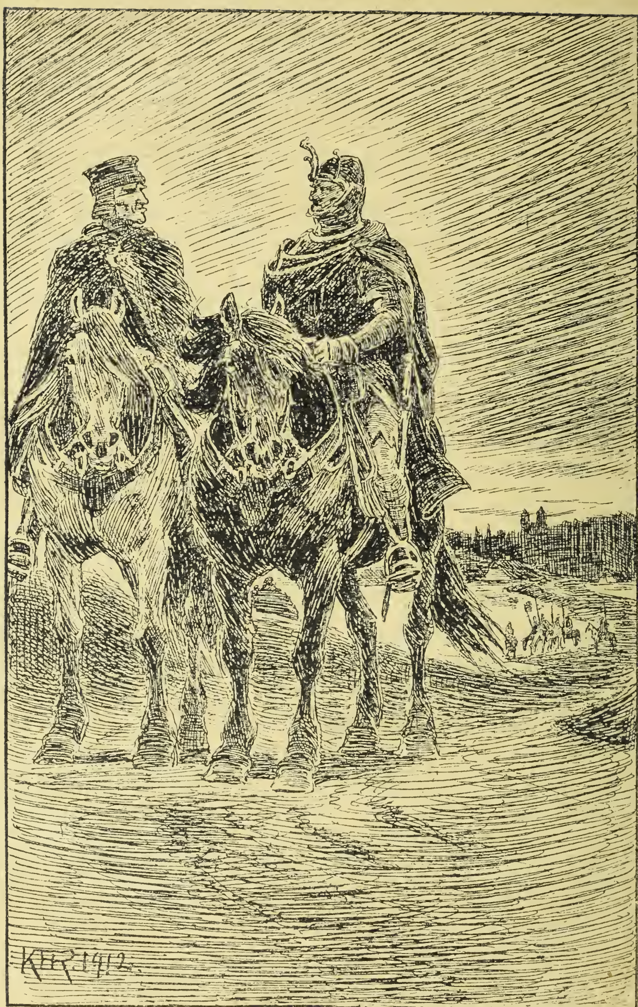
Paa Veien fra Asmild Kloster nær ved Færgehuset kom der en Flok stærkt bevæbnede Ryttere med to høie Herrer i Spidsen. Den Ene var en lang, mager Skikkelse i geistlig Dragt; han red stolt paa en rolig Pasgænger. Det var den forvovne Domprovst, Mester Jens Grand, der nu efter den gamle Johan Dros's Død, skjøndt mod Kongens Villie, var valgt til Erkebisp i Lund. Hans Ledsager var en mægtig Kæmpeskikkelse, i Staalharnisk, paa en urolig Stridshingst; det var Marsk Stig selv. De holdt stille paa Veien, medens Rytterne rede ned til Søen og vandede deres Heste.

„Som jeg siger Eder, Herre Marsk!“ — sagde den mægtige Prælat — „de skal nødes til at give Jer eders Fred og eders Godser igjen, naar I kun vil lade Drengen beholde Thronen for det Første. Med ham ere vi dog bedre farne, end med eders stormægtige Kong Præstehader.“

„Slap det derud, Ærværdige!“ — svarede Marsken. — „I er bange for Præstehaderen? Det Navn fortjener han ikke: han er fast den dygtigste og største Konge, Norge har eiet. Han er en høi, kongelig Sjæl. Naar har en Konge i Norden, før han, taalt en mægtig Broder ved sin Side, som Hertug Hakon, uden at kjende til Frygt eller smaaligt Nid? Under en saadan Konge vil Danmark og Norge blive til et Kongerige, som der ikke er Mage til i Verden.. Lad mig saa blot i ti Aar føre Feltherrestaven, medens I fører Krumstaven! og I skal see, Skjalm Hvides gamle Slægt er ikke vanslægtet siden Absalons Dage. I Sverrig sidder der nu ogsaa en Barnekonge paa Thronen, og ham bliver der aldrig Mand af i hans Dage. Hvad siger I om en verdslig Trefoldighed? ærværdige Herre!“

„I spænder Buen saa stramt, at den brister!“ — svarede Erkebispen. — „Husk paa, I er en fredløs Mand, og eders store Godser ere hjemfaldne til Kronen!“

„Fred kan jeg endnu skaffe mig med dette Sværd“ — sagde Marsken — „og Gods har jeg og mine Venner nok af, saalænge alt Danmarks Gods er i vōr Haand.“

De holdt stille paa Vejen, medens Rytterne rede ned til Søen og vandede deres Heste.

„Men husk paa, I er ikke blot fredløs“ — svarede Erkebispen med Vægt — „I er en bandlyst Mand, Marsk Stig! skal jeg skaffe Jer løst af Bandet, maa I ikke skaffe mig og Danmark den Præstehader til Konge. Før maatte I selv være Herre i Landet — det var Jer fast ligesaa let.“

„Vil I friste mig? Grand!“ — sagde Marsken med et Smil: — „sad Marsk Stig paa Danmarks Throne, maatte Mester Grand vel sidde paa St. Peders Stol, for at holde sin kongelige Frænde i Ave!“

„Det behøvedes ikke, Herre Marsk!“ — svarede den myndige Erkebisp: — „I foragter ikke den hellige Kirke og dens Overhoveder, som hin stolte Normand. I vilde være for klog til at negte Nordens første Prælat den Lydighed og Ærbødighed, han kan fordre. Men friste Jer vil jeg ikke; tværtimod, jeg ærer eders Selvbeherskelse og høie Sind; dog det er min Sag og ikke eders at flytte Kronen, naar den kan og skal flyttes. Jeg er eders Ven, Marsk Stig!“ — vedblev han stolt — „I har havt Prøver derpaa. Jeg er nu næst Kongen den første Mand i Danmarks Rige. Han har frikjendt mig, hvad eders Sag angaaer; han har selv viist mig Tillid og betroet mig at virke for Freden med Norge. Jeg gjør det — og med Iver, ikke for Kongens Skyld, men for Rigets og Kirkens Skyld. Jeg veed det vel — I kan med et Ord tilintetgjøre Forliget. Men gjør det ikke, Marsk Stig! jeg raader Eder, gjør det ikke! Forlang hvad I vil og stol paa mig! men husk paa, det er mig, som herefter skal krone Danmarks Konger, og jeg behøver ikke St. Peders Stol, for at løse og binde saavel Kongens som vore Ridderes Sjæle.“

Marsken gjorde store Øine og betragtede den dristige Prælat med Forbauselse. „I er en mægtig Mand, det er sandt!“ — sagde han — „men jeg troede forvist, at Erik Glippings Søn ingen bittrere Fjende havde i Danmark, end Eder. Selv efter Døden forfølger I jo hans troe Mænd; I lader dem jo opgrave af eders Kirkegaarde, for at begrave dem som Hunde i Rakkerkulen. Hvor kan I nu holde saa ivrigt paa Drengeregimentet?“

„Drengen er nu dog salvet og kronet.“

„Jer er tilfreds, han er salvet tusinde Gange! — jeg har svoret hans Undergang, og han eller jeg maa falde. Jeg stolede paa Eder, Grand! men nu seer jeg, Erkebispen af Lund tænker ikke som Domprovsten i Roskild. Det er en egen Sag med at skifte Sæde, mærker jeg, og de høieste Folk kan lettest blive svimle. Har I paa Erkebispestolen glemt, hvad I svor mig i Provstekjolen?“

„Det har jeg ikke, kjække Marsk!“ — svarede Grand — „men har I glemt, hvad vi begge lovede Hertug Valdemar? Han er en Herre, som fortjener trofastere Venner, end dem, der lovede Præstehaderen Danmarks Krone. At jeg ikke nu holder paa Barnekronen for Drengens Skyld, det har jeg

viist; men jeg var ikke i eders Raad, da I brød Løftet til Hertugen."

„Ja saa! nu forstaaer jeg Eder først tilfulde, Ærværdige! jeg havde glemt, I var Hertugens Skriftefader. Forlangte I, at jeg eller nogen ærlig Mand skulde stole længer paa den fine Herre, saa maatte I have optugtet det Skriftebarn lidt bedre. Kunde han være saa feig og troløs at underskrive min Fredløshedsdom, vilde han vist heller ikke betænke sig paa at underskrive min Dødsdom."

„Mig kan I takke for, I slap saa let" — svarede Grand. — „Hertugen handlede som eders klogeste Ven, da han underskrev den Dom. Han kan, som Rigsforstander, hæve den verdslige Fordømmelse, naar Tid er; og skaffer I os Forlig med Norge, skal I ikke længer være en bandlyst Mand! Den Tid kan komme, da I vil savne den saliggjørende Kirkes Velsignelse og grue for dens Forbandelse. Foragt ikke den hellige Lynstraale, kjække Marsk! den har før smeltet Kroner og styrtet Kæmper, som vare stærkere, end I."

„Ha, ti med eders Bandstraale!" — svarede Marsken harmfuldt, idet han stolt hævede sit Hoved og red frem: — „I seer jo paa mig, at en dygtig Mand kan være karsk og stærk, hvor mange Forbandelser der saa er læst over ham i Lunde Domkirke. Med de himmelske Vaaben er det forbi; de skal ikke rykke Marsk Stig en Haarsbred fra hans Vei!"

Som han høit og stolt sagde disse Ord, tonede Vaadesangen fra den myrdede Konges Grav med en forunderlig stærk Klang over den stille Sø.

„Hvad var det?" — sagde Marsken og standsede.

„Det var din Konges Blod, der skreg om Hevn mod Himlen!" — svarede en huul Stemme tæt ved ham, idet Henner Frisers høie Pilgrimsskikkelse hævede sig ved den omvendte Baad og stod truende frem for ham i Maaneskinnet.

Det var som Blodet blev Is i den stærke Feltherres Aarer; han stirrede paa Pilgrimen, som paa et grueligt Gjenfærd, medens atter hine forunderlig smertelige Toner lød over Søen fra Kongegraven.

„Hør! hør!" — sagde Pilgrimen — „saaledes skal det her klage og jamre, til Kong Erik og hans Mordere staae for Guds Domstol paa den yderste Dag!"

„Satan! hvo er du?" — raabte Marsken og drog sit Sværd.

„En Kongedrabsmand, som du!" — var Svaret — „men jeg har gjort Bod for min Synd. Dig bringer jeg nu det sidste Varsel. Foragt ikke Forbandelserne! foragt ikke de himmelske Vaaben, Marsk Stig! Menneskestyrke er et Rør; men Herrens Haand er stærk, og hans er Hevnen. Omvend dig, Stig Andersen! eller din Time er nær. Saa bød mig den hellige Fader advare dig. — Tvæt Kongeblodet af din Haand og gjør Bod! eller beskik dit Hus og vent Døden og Fordømmelsen! — Din Sjæl er veiet og funden for let — din Frist er kun stakket!"

„Henner! er det dig?“ — raabte Marsken og svingede sit Sværd — „ha, vogt dig! dit graae, afsindige Hoved skal ikke beskytte dig mod min Harme!“

„Hør! hør!“ — vedblev Pilgrimen rolig og blev staaende ubevægelig, medens en sagte Vind atter bar Vigilietonerne over Søen. Sørgechoret voxede, og der bævede som en Strøm af de dybeste Gravtoner over deres Hoveder i den stille Nat. „Hør, hør!“ — gjentog Pilgrimen — „Gravtonerne stige mod Himlen — de bede for Kongesjælen, der foer bort i sine Synder — men de tone Ve og Fordømmelse over hans Mordere!“

„Ti, Fordømte!“ — raabte Marsken som rasende, og hans Kæmpesværd blinkede mod den høie Pilgrims Pande; men i samme Øieblik faldt det ham klirrende af Haanden, og det var ham som der lynede et Flammesværd for hans Øine i Luften. Han sporede forfærdet sin vilde Hingst og foer bort, ledsaget af den geistlige Herre, der ogsaa var bleven dødbleg og korsede sig, idet han forsvandt paa den dunkle Vei. Kort efter red Marskens Rytterskare forbi den høie Pilgrim, der med Aase ved Haanden skred langsomt frem ad Veien, medens den unge Væbner endnu stod taus og alvorlig ved Baaden og støttede sig til det lange St. Michaels-Sværd.

Fire Uger vare forløbne siden hin stille Nat, da den ubøielige Marsk Stig havde mødt Henner ved Viborg Sø og hørt Vigilietonerne fra den myrdede Konges Grav. Solen gik ned og kastede sine sidste Straaler paa Hjelms Borgtaarne. Taus og stille red den strenge Marsk med sine Ryttere over den lille Ø op imod Borgen. Han kom fra Mødet mellem den danske og norske Konge i Varberg, hvor hans ubøielige Trods og ydmygende Fordringer havde aldeles tilintetgjort Forliget. Han vendte tilbage til Hjelm med stolt Følelse af sin frygtelige Magt og Indflydelse; men hans jernfaste Aasyn var blegt, og hans ranke Kæmpeskikkelse syntes at vakle i Sadlen. For den myndige Erkebisp Grand havde han fordulgt, hvor stort et Indtryk hin besynderlige Begivenhed havde gjort paa ham. Han havde leet over sig selv og det hele Eventyr, som han kaldte et blot Tilfælde eller et ondskabsfuldt Gjøglespil af den halvgale Henner. Efter en kort og kold Afsked med Erkebispen var han reist ene med sine Ryttere fra Kongemødet; men paa Hjemreisen havde han ikke talt et Ord. Han kunde ikke bortjage den Forestilling, som han dog selv ansaae for en Drøm, at Sværdet var splintret i hans Haand af et virkeligt Lyn. Det var ham endnu stedse som han under Vaadesangen fra Kongegraven havde hørt Død og Fordømmelse forkyndes ham af et Gjenfærd, og at et mægtigt Cherubsværd havde ramt ham i Lynet, medens de anklagende

Gravtoner strømmede til Himlen over hans bandlyste Isse. Med nedbøiet Hoved red han ind ad den skumle Borgport paa Hjelm. Mørk og grublende, steg han af sin Hest og traadte ind i den hvælvede Taarnhal til sine Døttre.

Den stille Margrethe gik ham venlig imøde og spændte hans Harnisk af, medens den lille, utaalmodige Ulrica overvældede ham med nysgjerrige Spørgsmaal om hvor han havde været og om han bragte Bytte og Kostbarheder hjem med sig dennegang.

„Har du ikke Guld og Kostbarheder nok endnu? du vilde Ravneunge!“ — sagde den mørke Borgherre uden at see paa Barnet. — „Jeg har dog bragt dig Meer, end nogen Kongedatter i Danmark har eiet. Hm!“ — tilføiede han med dæmpet Røst — „den Tid kan vel komme, da du maa nøies med Mindre. — Gak ud til Kammermesteren, Rikke!“ — bød han i streng Tone — „han skal aabne dig Skatkamret og give dig Rosenkrandsen, Kong Erik Christophersøn bad sin sidste Bøn ved, — den skal du gjemme som din Fædrenearv!“

„Tak, Fader, Tak!“ — sagde den lille, rødkindede Pige. — „Men hvorfor er du altid saa vred, naar du er god imod mig? — Den deilige Perlesnor med Diamanterne maa jeg nu faae at pynte mig med! — det var herligt! — Tak!“ med disse Ord løb den lille, muntre Pige ud og klappede overgiven i Hænderne.

„Og du, min fromme Margrethe!“ — vedblev Marsken og betragtede den stille, blege Datter bevæget — „du bryder dig ikke om mine Skatte — dig giver jeg min Velsignelse — hvis den ingen Forbandelse er!“ — tilføiede han halv sagte, idet han lagde Haanden paa hendes Hoved og svimlede. — „Gak ud og hent mig Huskapellanen!“

„Er du syg? kjære Fader!“ — spurgte Datteren bekymret: — „din Haand er som Is — du er ganske bleg — —“

„Det gaaer vel over!“ — sagde han mørk og kastede sig i en Armstol. — „Gjør som jeg siger! og bliv paa dit Kammer til jeg lader dig kalde! — Gud velsigne dig!“

Med Taarer i Øinene gik den stille Margrethe ud. Kort efter traadte en lille, frygtsom Klerk ind og bøiede sig dybt for Borgherren uden at sige et Ord.

„Jeg lever ikke længe!“ — sagde Marsken. — „Bered mig til Døden, hvis du kan, Klerk! og giv mig det høihellige Sacrament! man maa dog jo ogsaa tænke paa Gud og sørge for sin Sjæl. Skrifte vil jeg ikke!“ — vedblev han. — „Al Verden veed hvad jeg har øvet — og den Alvidende veed det jo bedst.“

Den ængstelige Klerk begyndte skjælvende paa en af de Taler om de syv Dødssynder og de mange Samvittigheder, han ved slig Leilighed pleiede at bruge; men Marsken afbrød ham utaalmodig: „Den Sladder hjælper mig ikke!“ — sagde han. — „Jeg vil ikke høre dine Ord, Klerk! men Guds Ord. — Kom med Sacramentet! det har bedre Kraft. —

Kong Erik fik det ikke før sin bratte Død" — tilføiede han halv sagte — „men han fik det dog med sig i Kisten. — Nu hurtig, Klerk! hvi tøver du?"

„Ak, strenge Herre Marsk!" — stammede Klerken — „jeg kan — jeg tør saavist ikke! — Den canoniske Ret — Capitlet og den hellige Fader vil fordømme mig, hvis jeg rækker en bandlyst Mand det Høihellige."

„Død og Helvede! du skal, feige Klerk! eller det koster dit Liv!" — udbrød Marsken og greb til sit Sværd.

„Ak, naadigste Herre! det har dog ingen Kraft, saalænge Kirkens Forbandelse ikke er taget fra eders Hoved — —"

„Satan! hvad siger du? ingen Kraft? det vil vi dog forsøge! — Gaa! hent det strax — eller du er Dødsens!"

Den skjælvende Klerk gik hastig med en ydmyg adlydende Mine; men han kom ikke tilbage: han ilede over Hals og Hoved ud af Borgen og tog Flugten.

Marsken blev stedse blegere. Han stirrede paa Døren, hvoraf Klerken var gaaet ud, som det var en Himmeldør, hvorfra en Engel skulde bringe ham Redning; men Døren aabnedes ikke. Han vilde reise sig, men sank magtesløs tilbage. Han vilde raabe; men hans Røst var svag, og Ingen lod til at høre det. Endelig traadte hans Svend, Mads Jyde, ind. Den stærke Svend mærkede ikke strax sin Herres Forfatning. „Her er en fremmed, høifornem Mand, strenge Hr. Marsk!" — meldte han rolig og blev staaende stiv ved Døren med Haanden paa Staalhuen — „han vil med Djævels Vold og Magt herind strax."

Marsken vinkede og lod sig bringe et Bæger Vin, hvorved han kom noget til Kræfter. — „Klerken — Kapellanen!" — raabte han derpaa ængstelig.

Den troe Svend saae nu med Forskrækkelse sin Herres Tilstand og styrtede ud for at hente baade Præst og Læge. Neppe var han ude af Døren, førend den anmeldte Fremmede traadte ind. Det var en stadselig Herre med Purpurkaabe og høi Fjærhat; hans Ansigt var skjult i den store Kappefold; den gled tilside, og et dristigt, fint Ridderansigt kom tilsyne; men det var blegt og uroligt.

„Hertug Valdemar!" — udbrød Marsken og vilde reise sig, men sank atter tilbage i Stolen — „kommer I hid for at see hvorledes den Mand døer, som I har dømt fredløs?"

„Kommer jeg i saa alvorlig en Stund?" — udbrød Hertugen forbauset — „nu vel, saa har Gjengjeldelsens Engel da ogsaa hjemsøgt Eder! — saa kommer jeg for silde til at kæmpe med Jer paa Liv og Død!"

„Det lod sig vel endnu gjøre!" — svarede Marsken og hævede sig i Stolen. — „Nu, lad høre hvorfor! men skynd Jer!"

„I har, som en meensvoren Forræder, brudt jert Løfte og Ridderord: — I har lovet den norske Konge min Krone."

„Ja, da I havde brudt Pagten og gjort mig fredløs."

„Det gjorde jeg for at frelse Jer; det vidste I, men det var Jer et kjærkomment Paaskud. Dog hvad anden Troskab kunde jeg vente af en Kongemorder?"

„I anklager Eder selv, Hertug Valdemar! den Synd, hvis det var en Synd, deler I med mig. — Jeg havde Meget at hevne — I kun Lidet. Kan I tvætte eders Hænder, hvad Kongeblodet angaaer — Raadet var dog eders som mit."

„En Mægtigere har dømt imellem os" — sagde Hertugen. — „Jeg vil gaae og ikke forbande Jer i jer Dødsstund; men eet Ord maa I sige mig — een Gaade maa I løse mig, som har gjort mig rasende: hvor er Løvedaggerten, jeg gav Jer i den Time, vi svor Tyrannens Fald?"

„Den blev i hans Bryst" — svarede Marsken — „den var fra Eder — paa den skulde det kjendes, at I var vort Hoved og vor Fyrste. Jeg grov selv eder Navn derpaa. I skulde dele vor Lykke og være os vis."

„Skjændige Forræder! saaledes vilde I drage mig med Jer i Fordømmelsen! — ha, men sig, hvo var Anklageren, der kunde vise mig Blodpagtens Dolk for Kongens og Folkets Øine?"

„Var det ikke Drost Hessel, saa lad eders Skriftefader sige Jer hvad Engelen hedder, der anklager de Troløse!"

„Drosten var det ikke" — sagde Hertugen og svimlede — „han sad i Lænker paa Nordborg — Eder selv var det — Eder selv, bandlyste Kongemorder! — eller det var Djævelen — —"

„Præst! Præst! hvor bliver du af!" — raabte nu Marsken og saae sig ængstelig om. — „Nævn ikke den Onde, Hertug Valdemar! vi har nævnet ham tidt nok i vore Blod-Raad — —"

Nu foer Døren op, og Mads Jyde traadte ind. „Herre Marsk! hvad skal vi gjøre?" — sagde den stærke Svend urolig: — „Præsten er flygtet! — Øen er omringet af Kongens Langskibe! Man gaaer iland og vil storme Borgen! Thorstensøn er i Spidsen!"

„Nu vel! — lad Præsten løbe til Helvede!" — raabte Marsken og reiste sig — „nu vil jeg ikke døe! Ret saa, Kong Eriks Mænd! — saa skal jeg dog endnu engang vise Jer hvad Marsk Stig formaaer!" Han greb sine Vaaben med pludselig tilbagevendt Kæmpestyrke. — „Afsted!" — raabte han med frygtelig Røst. — „Alle Mand i Vaaben! Vi skal knuse dem med Brynkjøller og gloende Stene!" Han var ude af Døren. Hertug Valdemar blev staaende ene tilbage, høist urolig og ubestemt. Der hørtes stor Larm med Vaaben og Krigsmænd udenfor. Endelig foer han med Haanden til Sværdet og ilede ud.

---

16. KAPITEL.

Snart hørtes der mærkelige Nyheder allevegne, og de forunderligste Ting fortaltes blandt Folket. Stormen mod Hjelm Slot var bleven afslagen, og de Kongelige havde lidt et stort Tab; men Thorstensøn beleirede endnu Borgen og beredte sig til en ny Storm. En Dag udbredte det Rygte sig blandt Beleirerne, at Marsken var død. Nogle sagde tillige, at han var forsvunden. Der havde været en fremmed fornem Herre hos ham — hed det — og han var ligeledes pludselig forsvunden. Heraf kom det Rygte ud blandt Almuen, at Djævelen havde været paa Hjelm og bortført den forfærdelige Kongemorder. Imidlertid forsvaredes Borgen endnu med stor Tapperhed af Marskens syv hundrede jernklædte Mænd. Nogle paastode, at de anførtes af Borgens forrige Herre, den fredløse Rane Kammersvend, og at han havde medbragt sin Frue, Algrevens Datter, som i Folkevisen kaldtes Jomfru Spændelsko. Undertiden saae man en liden kvindelig Skikkelse i hvide Klæder gaae over Muren paa Hjelm med et Crucifix i de foldede Hænder. Borgens mørke Stridsmænd bøiede sig for hende og knælede, naar hun gik dem forbi. Ridderne sagde, det var Marskens ældste Datter; men mange af Thorstensøns Krigsmænd holdt hende for et overnaturligt Væsen, som beskyttede Borgen og gjorde den uindtagelig.

Kort efter at det Rygte havde udbredt sig om Marskens Død og Forsvindelse, saaes om Natten ved Stubberup Præstegaard paa Hindsholmen *) et stort Ligtog med Fakler bevæge sig stille og høitideligt fra et Skib ved Stranden op imod Kirkegaarden. Præstens Piger vare just oppe den Nat ved et saakaldet Kartegilde, hvorved nogle af Landsbyens Piger hjalp dem med at karte Uld. Naar Arbeidet var endt, skulde der dandses og leges. Pigerne sade muntre ved deres Arbeide i Borgestuen blandt en hel Deel Trug og med et stor Kar imellem dem. En eneste dunkel Lampe hang i en Jernkrog paa Bjælken. Man morede sig med at synge Viser eller fortælle Eventyr og Spøgelsehistorier, medens et Par Karle strakte sig paa Gaasebænken og sov. De flittige Uldkarterinder vare just midt i den forfærdelige Historie om Røverne, der laae for Nordskov paa Halvøens Nordkant og en Juleaften bleve fangede af Drost Peder i Bondens Gaard; det var Niels Ufreds og Lave Rimaardsøns Bande, hvis Hovedmænd dengang vel undflyede igjen, men Aaret efter bleve fangne paa Harrestrup og henrettede. Tolv Mand af Banden havde dog mistet Livet paa Hindsholmen, og man havde en Vise derom, som var almindelig bekjendt. Denne Vise sang alle Pigerne med stor Iver. Stegerspigen, som kunde den bedst, sang nu det fjortende Vers:

---

*) En Halvø paa Nordkysten af Fyen.

„Det var Drost Hr. Peder Hoseøl,
Han raaber paa sine Hofmænd:
I vaagne op! I tøve ikke længer!
Thi os komme Tidende tilhænde.

I vaagne op! det er nu Tid —
I drage paa Brynie uden Falsk! — —“

Her blev Visen pludselig afbrudt, idet Bryggerspigen forskrækket foer ind til dem og fortalte, at hun havde seet et Ligtog med Fakler. Alle Pigerne lode Karterne hvile og tabte Ulden af Skjødet. Karlene vaagnede og gned Øinene; men Ingen turde gaae ud for at see hvad det var.

„Hvad er I for Krystere!“ — sagde en lille, sorthaaret Terne, som havde Opsigt ved Arbeidet: — „det er vel sagtens igjen En af de Fredløse, der er slaaet ihjel, og som hans Kammerater nu vil liste sig til at begrave i christen Jord; saaledes gjorde de jo ved Arved Bengtsøn, som Tule Ebbesen slog ihjel.“

„Da ved jeg dog, man kommer ikke anstigende med Fakler og i stort Optog, naar man vil snige sig til at begrave en Misdæder!“ — sagde Bryggerspigen. — „Det er en Konge eller en mægtig Mand, maae I troe, hvis det ikke er et Spøgelse-Ligfærd, som gamle Anders Røgter saa tidt har seet.“

„Aa! hvad kan han ikke see, naar han er drukken?“ — sagde Ternen og loe. — „Det er lyslevende Mennesker, det tør jeg vædde, og Den er en Kryster, som ikke tør see derpaa.“

„Tør du da gaae ud og see paa det, Else!“ — sagde Bryggerspigen — „saa gaa og lad os see, om du er saa kjæk, som du gjør Ord af! Jeg har faaet Skræk nok den ene Gang: det sidder endnu i mine Knæ.“

„Gaa du, Else!“ — tog Stegerspigen Ordet: — „du maa sagtens have Mod og Mands Hjerte! du har jo havt Marskens Svend til Kjærest, den lange Mads Jyde. Ham turde jeg ikke være ene med for al Verden.“

„Det troer jeg nok!“ — svarede Else og brystede sig. — „Mads Jyde er heller ikke at spøge med. Mage til Karl skal I vist ikke vise mig i hele Fyens Land.“

„Tør du sige det og lade Christen Spillemand høre paa det?“ — spurgte en af Pigerne.

„Hvorfor ikke det?“ — svarede Else og slog med Nakken — „det har jeg sagt ham mangen god Gang. Var Mads Jyde ikke kommen i Ulykke med sin Herre og bleven saa glubsk en Strandhugsmand, havde jeg ikke været bange for at tage ham til Mand. Nu maa Vorherre bevare mig for ham!“

„Hu ha!“ — sagde Stegerspigen — „han slaaer jo Folk ihjel, saasnart de barestens siger et ondt Ord om hans Herre. Det maa være en ren Djævel.“

„Sig ikke det!“ — svarede Else — „glubsk er han, det er sandt; men han er dog et ærligt Stykke Karl. Sin Herre er han, saa Skam, tro — og jeg taaler ikke, Nogen taler ilde om ham.“

„Gammel Kjærlighed ruster dog ikke!“ — bemærkede en af Karlene. — „Men vidste Mads Jyde, at du ikke er ham anderledes tro, lille Else! saa kom han nok og bed Hovedet af dig.“

„Jo pyt!“ — svarede Else — „jeg er ham dog meget mere troe, end I og mange fyenske Knøse er jeres Kjærester. Jeg har dog kun Een ad Gangen!“

„Men vil du see Stadsen, Else, saa skynd dig, inden det er forbi!“ — sagde Bryggerspigen. — „Det drog op ad Kirkegaarden til, og saae jeg ret, var der Lys i Choret.“

„Kald paa Husbond!“ — sagde Stegerspigen — „det er dog forskrækkeligt! Det kan jo være Kirkerøvere, og er det Spøgelser, maa Fa'er jo kunne læse dem bort.“

„Det var et sandt Ord!“ — sagde en af Pigerne og gik for at vække sit Herskab.

„Det er snarere den fredløse Marsk, der vil see til sit Skatkammer paa Eskebjerg“ *) — sagde en af Karlene — „der har han jo endnu store Skatte liggende, vil man sige.“

„Nu, hvorlænge betænker du dig, Else!“ — sagde Stegerspigen. — „Du har jo dog været i en Fæstning. Dengang du var paa Flynderborg, saae du jo baade Krigsmænd og Røvere, og du var jo ligesaa dristig som din Jomfru.“

„Det har jeg ikke sagt“ — svarede Else. — „Den forvovne Jomfru Inge havde mere Mod, end jeg, dengang Algreven og Niels Ufred gjestede os. Men jeg skal dog vise Jer, at jeg ikke er bange for at see paa et Ligtog. En død Mand, veed jeg da, bider ikke Næsen af mig. Er det en fornem Sørøver eller saadan en Karl, saa skal vi see, der er baade Guld og Fløiel med — det kunde være smukt til Bolstre og Buller. Det var ingen Synd, kunde man fraliste det Røverpak hvad de har plyndret fra vore ærlige Jomfruer og Fruer! Kom med, Piger! — jeg skal gaae foran!“

Pigerne gjorde store Øine til dette Forslag; men Ingen af dem havde dog Mod. Karlene syntes heller ikke om det Eventyr.

„Nu ja!“ — sagde Else — „saa beholder jeg Skatten alene! — see det, vil jeg dog.“ Med disse Ord løb hun alene ud af Borgestuen. Da hun kom udenfor Præstegaarden, saae hun rigtig et stort Fakkeltog, ligesom Bryggerspigen havde beskrevet det. Faklerne bevægede sig langsomt. Toget drog over Kirkegaarden og nærmede sig den lille Dør ved Choret. Der skinnede Lys fra Kirkeruderne. Den nysgjerrige Terne standsede forskrækket og skjulte sig bag et Træ, medens hun

---

*) Det nuværende Scheelenborg, som tilhørte de Hviders Slægt og Marsk Stig.

dog stak Hovedet frem og tittede gjennem Stakitlaagen, der gik ind fra Præstens Vænge til Kirkegaarden. Hun rystede og bævede, da hun nu tydelig saae de høie, formummede Skikkelser, der i mørke Jernrustninger og med Fakler i Hænderne bare en lang, sort Ligkiste. Bag efter gik i den formummede Sørgeskare en Præst i Ordensdragt med bundne Hænder.

Else tog Mod til sig igjen og listede sig helt op til Kirkegaardslaagen. Toget var forsvundet i Kirken, og hun vovede sig indenfor Laagen. Der var ingen Sjæl at see paa Kirkegaarden, og hun gik dristig nærmere. Med bankende Hjerte stod hun ved Døren til Choret og kigede ind. Der var stille i Choret og intet Menneske at see; men der brændte Lys paa Alteret. Hun vovede sig indenfor Kirkedøren og saae sig med ængstelig Nysgjerrighed om; der var heller intet Menneske at see i den øvrige Deel af Kirken; men Trælemmen midt i Kirkegangen var oplukket, og fra den aabne Begravelse skinnede Lyset af de mange Fakler op paa Loftshvælvingen. Hun stod uvis om hun skulde vove sig videre eller flye; men hun læste hastig et Par Bord-Bønner for at faae Mod og listede sig hen til Lemmen i Gulvet. Gjennem en Sprække mellem Hængslerne bag Lemmen maatte hun kunne see Alt hvad der foretoges. Hun vovede neppe at drage Aande; men hun bøiede sit Knæ og kigede ned gjennem Sprækken. Hun saae tolv bevæbnede Mænd staae med Fakler i Kreds om en stor Kiste, der var betrukken med sort Fløiel og prydet med et guldvirket Ligklæde, hvorpaa der laae et Sværd over et stort, adeligt Vaaben. Der herskede en høitidelig Taushed. Den bundne Præst havde man løst. Fakkellyset faldt paa hans Ansigt, og Ternen kjendte med Forfærdelse sin Husbond, Stedets Præst. Nu løftede man Laaget af Kisten, og hun saae en lang Kæmpeskikkelse deri med fuld ridderlig Rustning.

„Læg ham Guds Legeme paa Brystet, Præst!“ — lød en hul Stemme gjennem en af de lukkede Hjelme: — „han fik det ikke i sin Dødsstund, hvor høit han bad derom; nu skal han have det med, om han saa var bandlyst af den hellige Jørgen og alle Erkeenglene selv!“

„Jeg gjør det nødtvungen“ — stammede Præsten — „og, som jeg siger Eder, der er saaledes dog ingen Velsignelse ved det.“

„Læs rigtig over det, eller det gjælder dit Liv, Præst!“ — lød den samme hule Stemme. Med bævende Røst indviede Præsten en Hostie, som han derpaa forvarede i en lille Sølvæske og lagde paa Brystet af Liget. Laaget blev løftet paa Kisten igjen. Præsten kastede tre Skuffer Sand paa Kistelaaget og fremsagde høit, dog med skjælvende Stemme, Kirkens Begravelsesformel.

„Amen!“ — sagde alle de jernklædte Mænd, og nogle af dem syntes dybt bevægede. Toget gjorde Mine til at forlade den aabne Begravelse. Ternen foer hastig op og vilde undflye

ad samme Vei, som hun var kommen; men nu saae hun med umaadelig Skræk Ryggen af to jernklædte Skikkelser i Kirkedøren. Hun havde nær røbet sig med et Skrig — men hun holdt det tilbage og skjulte sig hastig under Bænken i en Kirkestol. Hun turde ikke see op; men hun hørte hvorledes de svære Trin løde paa Ligstenene i Kirkegangen. Først da hun ingen Lyd meer hørte, tittede hun forsigtig op. Kirken var tom; men Døren stod halv aaben, og Lysene brændte endnu paa Alteret. Lemmen til Begravelsen stod aaben. Hun saae, der var Lys dernede endnu. Hun listede sig atter frem og tittede ned gjennem Sprækken. Der stod en Lygte paa Kisten; men der var intet Menneske at see. Hun fik atter Mod og vovede sig et Par Trin ned i Begravelsen; det prægtige Ligklæde skinnede hende i Øinene — hun maatte see det nærved. Hun vovede endnu et Par Skridt, og hun stod ved Kisten. Adelsvaabnet paa det sorte Fløiels-Ligklæde glimrede af Sølv og Ædelstene. Under en Hjelm med to hvide Vinger tindrede en stor Sølvstjerne, med syv Straaler af funklende Stene. „Det kunde gjøre en fattig Brud rig og Brudebolstrene smukke!“ — hviskede hun. — „Hvad skal den Røver med det i Graven?“ Hun havde taget Lygten i Haanden. Diamanterne funklede som tusinde Stjerner. Hun kunde ikke længer modstaae Fristelsen; hun greb hastig Ligklædet og slæbte det op med sig ad Trappen. Men da hørte hun en Klang bag ved sig som af en jernrustet Mand, der reiste sig, og hun tabte forfærdet Lygten af Haanden; det var som en mægtig Haand holdt fast i Ligklædet, og hun hørte en forfærdelig Røst, som raabte fra Gravhvælvingen: „fordømte Kvinde! vil du plyndre den Døde?“ Hun styrtede med et Skrig baglænds tilbage i Begravelsen.

„Røvere! Røvere!“ — lød nu mange Stemmer udenfor Kirken. Alle de unge Karle fra Stubberup, der imidlertid vare samledes til Dandsen ved Kartegildet, styrtede med Pleile og Høtyve frem imod Kirken, anførte af Præstens Gaardskarl med en Staldlygte i Haanden.

„Gaa du foran, Christen Spillemand!“ — sagde en af Karlene ved Kirkedøren. — „Maaske er det dog Djævelskab og Spøgeri; men du kan læse saa godt som vor Fa'er, og hvor din Kjærest tør gaae ene, tør du vel sagtens gaae selv tolvte.“

Medens Karlene endnu nølede ved Kirkedøren, foer en lang, jernklædt Skikkelse, med et stort Sværd i Haanden, ud iblandt dem; med et rasende Brøl stødte han et Par af dem omkuld og undflyede. Ingen vovede at forfølge ham. De forfærdede Bondekarle korsede sig og bade deres Fadervor. Ingen af dem tvivlede paa, at det jo var den onde Aand selv, der var faret dem brølende forbi. Endelig fattede de dog Mod igjen og vovede sig ind i Kirken. De fandt Begravelsen aaben og saae med stor Gru den lille Else ligge blodig og døende ved den store Ligkiste, hvorover Ligklædet med det prægtige Vaaben atter var udbredt. De bare den halvdøde Terne til Præstegaarden,

hvor Præsten, bleg som en Dødning, kom dem imøde og bød dem sværge paa at fortie hvad de i denne Nat havde seet og hørt. Hvad den døende Terne betroede Præsten blev i mange Tider en Hemmelighed; men tre Dage efter blev Præstens Stuepige Else i al Stilhed begraven, og det Sagn udbredte sig længe efter paa Hindsholmen, at Præstens Pige i Stubberup var bleven myrdet af sin gamle Kjærest, Marsk Stigs Svend, fordi hun havde villet plyndre hans Herres Lig.

Præsten i Stubberup lod den aabne Begravelse i Kirken tilmure, og Ingen vovede siden at aabne den. Nogen Tid efter udspredtes det Rygte, at Marsk Stig var hemmelig begraven i Rørvig Kirke i Sjælland, hvor maaske en lignende Begivenhed med de forfulgte Fredløse har fundet Sted. Hvor den bandlyste Marsk virkelig var begraven, syntes snart Ingen at vide med Vished; det lod til at være hans Venner vigtigt, at holde hans Begravelsested hemmeligt, for at han ikke, som bandlyst Mand, skulde forfølges og mishandles efter Døden. Nogle vilde endogsaa bringe Folk til at troe, at Marsken ikke var død paa Hjelm, men paa en Bodsvalfart til det hellige Land, ved hvilken fromme Opfindelse man syntes at ville sikkre hans Grav og frelse hans Eftermæle. Men Sagnet om Præstens Pige, som blev dræbt af Marskens Svend, gik fra Mund til Mund og lød forskjelligt i de forskjellige Egne. Nogle fortalte, at en af Marskens troe Tjenere havde ægtet en Pige paa det Sted, hvor hans Herre var hemmelig begraven, men at han paa Bryllupsdagen havde kjendt Fløielet af sin Herres Ligklæde paa Brudebolstrene, og at han derfor i Bryllupsnatten havde myrdet sin unge Kone.

17. KAPITEL.

Siden den heftige Thorstensøn, under Drost Peders Fangenskab, var bleven Rigets Drost, udstedtes ofte i Kongens Navn af Drosten og Rigsraadet de strengeste Bud. Forfølgelsen mod Kongemorderne og deres Tilhængere dreves med megen Kraft, men tillige med en Voldsomhed, som Drost Peder i høi Grad vilde have misbilliget. Heri var undertiden Junker Christophers Hevngjerrighed Skyld; men skjøndt den unge Konge ingen uædel Hevn tillod sig eller billigede, vovede dog Ingen at bede ham om Skaansel, naar det gjaldt hans Faders Mordere og deres Medskyldige.

Marskens Død eller Forsvindelse havde slaget hans Mænd og alle de Fredløse med Forfærdelse. Rane Johnsen, som kort efter var kommen til Hjelm, for at beskytte sin Fædreneborg mod de Kongelige, havde forladt den beleirede Borg igjen. Snart fortalte Rygtet, at Hjelm Slot var stormet og nedbrudt af Thorstensøn, og til en fattig Bondehytte i Nærheden af Helgenæs kom en Aften tvende smaa Piger med hinanden ved Haanden og bade om Husly. Det var Marsk Stigs forladte

Døttre, der paa Flugten fra Danmark fandt Skjul og Beskyttelse hos den medlidende Almue.

En Nat vaktes Slotsfogden paa Sjøborg, den gamle, ærlige Poul Hvit, ved et stærkt Bulder paa Porten. Han stod op og lod tænde Lys. Gaardsfogden aabnede Porten, og en kongelig Rytterskare red ind i Slotsgaarden med tvende bundne Mænd imellem sig. Poul Hvit gik selv ned med en Lygte i Haanden for at tage imod de uventede Nattegjester. Han saae forundret paa disse Fanger, hvis slette Dragt ikke lod til at betegne vigtige Mænd, der som Statsfanger kunde føres til dette Slot. Den Ene var en høi, anseelig Skikkelse, men han var iført en gammel, graa Jakke, som var udskaaren nedenfor Knæerne; han bar en liden smudsig og aaben Hætte paa Hovedet, og han sad paa en lav, udmagret Ploughest i en Klævsadel af Træ og Halm; hans Fødder vare tæt sammensnørede under Hestens Bug med en Fæhorns-Tømme.

Poul Hvit holdt Lygten til Fangens Ansigt og gjenkjendte med Forfærdelse det stolte Aasyn, der blussede, opsvulmet af Harm og Smerte; det var Erkebispen selv, den myndige Jens Grand. Han sad stum i sin Fornedrelse og syntes at lide meget i den pinlige Stilling. Hans Ledsager og Medfange, der paa samme Maade var bunden til Hesten, var den oprørske og ondskabsfulde Provst Jacob af Lund. De vare begge i Kongens Navn blevne tagne tilfange i Lund af Junker Christopher, der havde ladet dem føre gjennem Landet i denne ydmygende Stilling. Rytterhøvdingen overrakte Poul Hvit et Kongebrevskab, undertegnet af Drost Thorstensøn, hvori han under Livsstraf gjordes ansvarlig for de vigtige Statsfanger, der skulde sættes i Bolt og Lænker i den strengeste Forvaring.

„Herregud! vi er dog Alle syndige Mennesker!“ — sukkede Slotsfogden; men han adlød punktlig. Uden at sige et Ord, lode den halv afmægtige Erkebisp og hans Medfange sig føre til Fængslet, hvor den menneskekjærlige Foged dog lod dem vederkvæge sig og overvinde Smerterne af den haarde Behandling inden de bleve sluttede i Lænkerne.

Den fangne Jarl Mindrealf sad endnu i Forbrydertaarnet paa Haraldsborg. Den snue Fange havde listelig faaet Dødsdommens Fuldbyrdelse udsat fra Uge til Uge ved bestandig at meddele Stadsfogden i Roskild nye og vigtige Oplysninger om de Fredløse og deres Medskyldige, hvilket fordrede Tid og gav Anledning til vidtløftige Undersøgelser.

En mørk Novemberaften løb der et Skib ind i Roskild Fjord under dansk Flag og Vimpel. I Forstavnen stod en ridderlig Herre med et langt, rødbrunt Haar, halv skjult af en laadden Hue, og med en beget Vadmelsjakke over sin Ridderdragt. En stor Hund laae knurrende ved hans Fødder. Ved hans Side stod en stærk, fyldig Kvindeskikkelse i dansk Fiskerpigedragt, men med et fint Linklæde over den mørkegule Haarfletning og et Par store Guldspænder i Skoene.

„Det gaaer aldrig godt, stivnakkede Kvinde!“ — sagde

Ridderen: — „dersom Nogen kjender mig, gjælder det mit Liv.“

„Min Faders Liv gjælder det nu ogsaa“ — svarede en ungdommelig norsk Kvindestemme — „og han er dog en dygtigere Mand, end du nogensinde bliver, snilde Rane! Igaar lovede du at befrie ham, og idag vil du ikke; det koster dig kun et Ord til Fangefogden, og det vil du ikke vove dig iland for, hvor du saa tidt har gaaet iland for at plyndre. Nei, dennegang skal du holde Ord!“

Det var Jarl Mindrealfs dristige Datter Kirstine Spændelsko, der med disse Ord hævede den raske Stumpnæse og betragtede sin Ægtemand med et Blik, der ikke røbede det kjærligste Forhold. Hun havde i Forening med Skibets norske Mandskab tvunget Rane til at gjøre Alvor af dette Foretagende, som han selv havde viist hende var ham saare let at udføre, naar han kun vilde, og som Ingen uden han ved sine vigtige Forbindelser var istand til. At Rane ligesaalidt manglede Dristighed som Forslagenhed, havde han, som en snu og forvoven Fribytter, givet Vikingsdatteren Prøver paa; men at han ikke var den ridderlige Helt, hun drømte om, da hun fulgte ham fra Norge, og da hun dandsede med ham over Ribe Slotsbro, det havde hun snart med bitter Harme erfaret. Den ridderlige Beiler var til hendes Forbauselse bleven forvandlet til en raa og myndig Ægteherre, og Kirstines Deeltagelse for ham gik over til Foragt og bittert Had, saasnart hun erfarede, at han var dømt fredløs, som beviislig Deeltager i Kongemordet. Hvad der endnu bandt dem sammen var kun gjensidig Frygt og Nød; dog det var et knuddret Baand, som ofte var nær ved at overrykkes. I Norge sang man allerede om dette ukjærlige Ægtepar en Vise, som siden ogsaa blev almindelig i Danmark og hvoraf man seer, at Ranes Troløshed mod hans forrige Konge og Kirstines Deeltagelse for Danmark ofte maa have givet Anledning til fjendtlige Optrin imellem dem. Samme Retning tog nu ogsaa deres Tvist, idet de styrede ind ad Roskild Fjord.

„Tag dig iagt for min troe Hund!“ — hviskede Rane: — „den kan mærke, du iaften vil føre mig i Ulykke for din Faders Skyld.“

„Det var Skade, din Konge ikke havde saadan en Hund!“ — svarede Kirstine — „saa var han maaske ikke bleven forraadt af sin Kammersvend!“

Rane blev saa forbittret over disse Ord, at han stødte voldsomt til hende og havde nær stødt hende overbord. „Jeg forraadte ikke Kongen!“ — sagde han. — „Det er mine Dødsfjender, der sige det, om de saa ere mine egne Frænder.“

Ved den voldsomme Bevægelse knurrede den glubske Hund ved Ranes Fødder og viste Tænder ad sin svimlende Frue.

„Tag dig iagt, Rane!“ — sagde Kirstine Spændelsko og holdt sig fast ved Tougværket. — „Det er anden Gang du lægger voldsom Haand paa mig; tredie Gang skal det ikke

skee! Det koster mig kun et Ord, og Baadsmændene kaste dig overbord. Havde jeg vidst, hvad du var for en Ridder, skulde jeg vist ikke fortørnet min Fader og forladt mit Fædreland for at følge en fredløs Kongemorder!"

Rane skar Tænder af Harme og gjorde atter en truende Mine.

„Tag dig iagt!" — hviskede Kirstine og slap ikke Tougværket. — „Stol ikke paa, her er mørkt som i Finnerup Lade! Hører du hvad mine troe Landsmænd synge i Krapperummet? de har mærket Uraad: de kjende min Hr. Gemal!"

Rane hørte nu med Harm og Skræk, at de norske Baadsmænd sang, idet et Par af dem nærmede sig Forstavnen:

„Skoven haver Øren og Marken Øine;
Liden Kirstin! vi ere af Landet drevne.

Og havde I ladet Kong Erik leve,
Da vare vi vel i Landet blevne.

Han slog hende over Tavlebord:
For Gjester skulde man føie sine Ord!

Og han slog hende ved Kinden rød:
Jeg voldte dog ikke Kong Eriks Død,
Enddog jeg er udlagt af Venner og Frænder mine!"

„Hører du?" — hviskede Kirstine — „den Vise kjender du vel? skal den ikke faae en værre Ende, saa hjælper du mig nu med at redde min Fader! — Saasnart det er skeet, siger jeg dig Godnat baade for denne og den anden Verden. Men kommer du med Svig og Falskhed, skal mine troe Landsmænd baste dig og føre dig til Kongen af Danmark!"

„Ti stille, kjæreste Kirstine! jeg gjør jo Alt, hvad du vil!" — hviskede den forskrækkede Rane og saae ængstelig til de to stærke Baadsmænd, der syntes at være deres Frue vel saa tro og aarvaagen en Livvagt, som Hunden var det for den fredløse Ridder.

Skibet lagde til Land paa et afsides Sted i Fjorden. Rane og hans Frue stege iland og gik tause hen ad en Sti, der førte til Roskild By. Den store Hund fulgte sin Herre i Hælene; men paa Kirstines Vink fulgte de to stærke Baadsmænd tæt efter hende paa den mørke Sti. Saaledes gik Rane og hans Hustru gjennem Roskild Gader op imod Haraldsborg. Da de kom i Nærheden af Fangetaarnet, saae de en Hob Mennesker forsamlet om en gammel Kvinde, som sang Gadeviser for dem. Hun sad paa en Afvisersten med en Lygte i Haanden, uagtet hun syntes blind; hun havde en Blikbøsse hængende paa Armen, hvormed hun ringlede alt som hun sang, og hvori hendes Tilhørere af og til lagde Penge. Maanen var imidlertid opstaaet; den oplyste saavel Taarnet, som den blandede Almues-

hob, der her syntes forsamlet af Nysgjerrighed efter at see den berygtede Fange og for at more sig med Bysladder.

„Saae I Drosten?“ — spurgte en Krigsmand. — „Det er en Karl!“

„Ak, Gud hjælpe os!“ — sagde en Borger: — „han sidder jo i Bolt og Lænker paa Nordborg, og før han bliver fri, faae vi dog hverken Fred eller Lykke i Landet.“

„Drost Peder mener I, Drost Hoseøl!“ — brummede Krigsmanden. — „Nu ja, det var en brav Herre; men den nye Drost mener jeg, ham med det lange Mundskæg; han er vel saa skrap en Karl: saalænge han raader, skal ingen Skjelm og Forræder ret længe beholde Hovedet i Danmark.“

„Hvorlænge bliver han her?“ — spurgte Borgeren.

„Til Flaaden er færdig og alt Landfolket samlet“ — svarede Krigsmanden — „saa kommer Kongen fra Helsingborg, og saa skal vi have Fingre i Hertugen!“

„Det var brav! Drost Thorstensøn er en dygtig Karl!“ — sagde en Sømand: — „han veed nok, vi kommer ingen Vei hert illands uden tilsøes.“

„Nu, nu, Landsmand!“ — sagde en Landseknegt — „det var dog tillands vi fik det hellige Banner, og uden det kommer vi dog ingen Vei hverken tilsøes eller tillands. Dennegang skal vi dog nok følges ad; men kommer Normanden og gjør Landgang igjen, uden at spørge Jer om Forlov, saa kommer det nok an paa hvad vi duer til paa Landjorden.“

„Ja, Gu' vel, min Bro'er!“ — svarede Sømanden — „vi vil drikke paa godt Kammeratskab baade paa det Vaade og paa det Tørre! Den Satan, der sidder i Taarnet, ham tog I Landkrabber dog ved Vingebenet; nu skal han ikke længer plyndre vore Skuder og brænde vore Reder af! Syng os Visen om Raden der i Taarnet, Kjærling! saa skal du faae en Ørtug!“

„Hvor længe mon de vil lade ham sidde der og holde baade Stadsfoged og Mestermand for Nar?“ — spurgte en Borger.

„Har I ikke seet Stilladset udenfor Byen?“ — svarede Sømanden — „der skal han jo lande idag otte Dage. Det har den strenge Drost David svoret paa. En forvoven Søhane var han; det kan Fanden ikke negte; men to saadanne Helvedhaner som han og Marsken kunde snart lægge hele Landet øde.“

„Om otte Dage skal Algreven rettes!“ — sagde en ung Pige. — „Ak, det er dog en Jammer for saadan en rig og fornem Herre!“

„Nu! syng, Kjærling!“ — sagde Sømanden. — „Der har du min Ørtug! — See! nu stikker han Hovedet ud af Hullet deroppe. Han vil nok see, om her ingen gode Venner er, som kan hjælpe ham ud.“

„Forbarmende Gud! om otte Dage! hørte du det? Rane!“

— jamrede Kirstine Spændelsko sagte og greb uvilkaarlig sin forhadte Ægtemand i Armen — „og see! der staaer han og seer ned til os! Skynd dig og red ham, Rane! — jeg vil tilgive dig Alt — jeg vil blive hos dig og være fredløs med dig — kun red ham, red ham! Du kan, naar du vil.“

„Ti stille, for Satan! du røber mig med din Jamren!“ — hviskede Rane og saae sig ængstelig om. Nogle af Almuen havde allerede med opmærksomme Blik betragtet de to fremmede Skikkelser; men nu afdroges Opmærksomheden fra dem, idet den blinde Kjærling paa Stenen begyndte at synge:

*)„Alf er i Norges Land født;
Hannem lyster der ikke at være.
Han haver vel femten Herreder i Læn;
  Han kan sig deraf nære.

Alf han ganger paa grønne Vold,
Og læser han der sine Tide;
Der møder hannem Bendit Rimaardsøn,
  Hans Skjæbne var ham ikke blid.

„God Morgen, god Dag! liden Mindrealf!
Du est saa modig en Herre;
Men bliver du Kongens Fange idag,
  Ikke staaer Landet desværre.“

„Ikke saa er jeg Mindre Hr. Alf,
Du tør det ikke vente;
Jeg er en liden Messedreng,
  Skal Vin for Præsten hente.“

Saa løfted han op hans høie Hat
Og saae hannem i sin Pande:
„Alt er du norske Hr. Mindrealf,
  Om jeg kan ret forstande.

Du haver og været en Klerk med mig,
Det maa jeg sige forsande;
Jeg kjendte dig i det Skolehus,
  Du gjorde os Andre stor Vaande.“

„Og est du Bendit Rimaardsøn,
Og da est du min Frænde;
Du svær en Ed for mig idag,
  Det du mig aldrig kjendte!“

Men de toge hannem Mindre Hr. Alf,
De sloge hannem Bolten om Fod — —“

*) Danske Viser fra Middelalderen 2. D. P. 215.

„Afveien!“ — raabte nu en Landseknegt, som stod Vagt ved Fangetaarnet. — „Hold Mund med den Vise, Kjærling! — Skrig mig ikke hele Byen her sammen! Den, der kommer Taarnet paa tre Skridt nær, stikker jeg ned!“

Folkestimlen trak sig noget tilbage. Rane veg ogsaa tilside med sin Hustru, der holdt fast ved hans Arm og bestormede ham med sagte Bønner om at holde Ord og redde hendes Fader.

„Nei, jeg gjør det ikke!“ — hviskede Rane: — „han har svoret mig Død og Undergang, det veed jeg. Lad ham nu hjælpe sig selv!“ Med disse Ord søgte han at løsrive sig fra sin Hustru; men hun holdt fast i hans Arm. Han trykte Huen dybt ned i Øinene for ikke at røbes; thi han saae nu med Forskrækkelse nogle af den forrige Konges Tjenere, som han havde voldet stor Fortræd i Kongsgaarden. „Slip mig. Kvinde!“ — hviskede han ængstelig. — „Jeg er forraadt! man har kjendt mig.“

En urolig Mumlen hørtes blandt Almuen. „Rane — den fredløse Kammersvend!“ — lød det fra Mund til Mund.

„Du volder min Død, halsstarrige Kvinde!“ — udbrød Rane heftig med dæmpet Stemme, idet han voldsomt rev sig løs fra sin Hustru og tog Flugten.

„Grib ham! grib ham!“ — raabte nu mange Stemmer. — „Det er Rane — den fredløse Kammersvend! — grib ham, den Forræder!“ Med et stort Skrig blev han forfulgt af den forbittrede Almue, som truede med at sønderrive ham; men han stødte voldsomt et Par af sine Forfølgere tilside; hans store Hund bed og forskrækkede en hel Deel, og Rane undkom. I Nærheden af Graabrødrenes Kloster havde man sidst seet ham og hans Hund; men der vare de begge pludselig forsvundne. Kirstine Spændelsko var imidlertid under denne Forvirring af sine troe Baadsmænd lykkelig udreven af Folkestimlen.

I nogle Dage var Rane ingensteds at opspore. Man vidste, han havde mange Slægtninge blandt de mægtige Geistlige i Graabrødrenes Kloster. Hele Klosteret blev paa Drost Thorstensøns Befaling i Kongens Navn paa det Strengeste undersøgt; men der fandtes intet Spor til den farlige Flygtning.

Udenfor Klosteret i en afsides Gyde stod en Brønd tæt op til Klostermuren under et fremragende Træskur. En Pige, som hentede Vand en Morgen tidlig, havde seet en stor, glubsk Hund springe op af Brønden. Dette ubegribelige Særsyn havde hun fortalt til Mange; efter Beskrivelsen maatte det være Ranes Hund, som hin Aften havde skambidt saa Mange. Man undersøgte nu Brønden og fandt, at der var en Bræde-Afsats inden i den, op imod Klostermuren, som til Nød et Menneske kunde krybe ned paa; herfra saae man en ellers skjult Indgang i Muren, som var fast tilspærret. Man brød Lugen op og kom ind i et lidet mørkt Hul, der indesluttedes af den store, dobbelte Klostermur. Den Første, der vovede sig ind i dette

hemmelighedsfulde Skjul, blev morderisk angreben af en glubsk Hund og foer forskrækket tilbage; men nu trængte Flere ind med Lygter og Vaaben. Efter en rasende Modstand blev Hunden overvældet og dræbt. Man undersøgte Hulen med Lygterne, men fandt intet Spor til noget Menneske. Inderst i Hulen i en fugtig Krog, som vrimlede af Firben og Tudser, laae en Dynge Grus og Sten; inden man forlod Hulen stak en Krigsmand sin Landse derigjennem, og man hørte en dæmpet Jammerslyd. Grusdyngen blev strax adspredt, og nu saae man et forbausende og ynkeligt Syn: inderst i Krogen laae den fredløse Rane tæt sammenkrympet og saaledes tilredet af Blod og Grus, at han ikke lignede noget Menneske. Han sprang fortvivlet op og vilde sætte sig til Modværge eller undflye; men han blev strax greben og ført til Haraldsborg, hvor den strenge Drost Thorstensøn øiebliklig i Kongens Navn dømte ham til Døden.

Tre Dage efter at Rane var fangen, red sildig om Natten den nye Domprovst i Roskild hjem til Staden fra en Herregaard i Nærheden, hvor han paa Embedsvegne havde besøgt en Døende. To smaa Chordrenge rede foran ham med Fakler og med den hellige Monstrans og Salvekrukke under et Skjerm, der bares af et Par Lægbrødre. De skulde forbi Retterstedet paa Roskild Bymark, hvor Algreven og Rane om Morgenen vare henrettede. Drengene vare frygtsomme og standsede.

„Herre Domprovst!“ — sagde den Ene — „her er ikke godt at fare forbi.“

„I Guds Navn, Børn, frem!“ — sagde Domprovsten. — „De ligge paa deres Gjerninger. Med det Helligste iblandt os og paa vor lovlige Vei, behøve vi hverken at frygte Levende eller Døde.“

Drengene taug og man red nærmere.

„Men see! see!“ — sagde den mindste Chordreng — „der er Noget, der rører sig hist oppe!“

„Og see!“ — sagde den Anden — „man slaaer Ild — „der brænder Lys hos de Døde!“

„Det er Spøgeri og Djævelskab!“ — sagde en af Lægbrødrene. — „Læs, læs, ærværdige Herre!“

Domprovsten holdt forbauset stille. Man var tæt ved Høien, hvorpaa Steilerne stode, og han saae en kvindelig Skikkelse med en Fakkel i Haanden. Lyset faldt paa hendes Ansigt; det var blegt og udtrykte en forunderlig dyb Smerte; men det var tillige fast og roligt, som et Niobebillede af Marmor. En hel Deel svære Karle, der saae ud som Sømænd, vare ifærd med at nedtage de to Forbryderes Lig af Steilerne. Det skete hurtigt og med den største Stilhed. Domprovsten blev holdende med sine Chordrenge paa Veien og saae snart et anseeligt Tog med de to Lig i Midten sætte sig i Bevægelse. Den alvorlige Kvindeskikkelse gik foran med Faklen, og han saae nu, at hun bar en Skarlagenskaabe, som en Fyrstinde

eller fornem Ridderdame. Uden at forandre en Mine i det blege Smertensaasyn, førte hun Toget ned ad Veien til Fjorden. Toget nærmede sig saaledes den geistlige Herre og skulde ham lige forbi; men Ingen syntes at bekymre sig om ham eller hans Følge. Han foldede sine Hænder over Sadelknappen til en stille Bøn og blev holdende. Chordrengene og de forfærdede Lægbrødre fulgte hans Exempel og bleve ligeledes holdende tause i en bedende Stilling. Da nu Toget drog forbi og Monstransen glimrede i Fakkelskinnet, bøiede de alvorlige Sømænd sig dybt, og Ridderdamen knælede, idet en Strøm af Taarer nedvældede over hendes blege Kinder.

Som greben af en forunderlig Følelse, begyndte Domprovsten med sin dybe, klare Basstemme at synge en hellig Vigilie for de Dødes Sjæle; Chordrengene istemmede den, og de vedbleve saaledes at synge til Toget var draget helt forbi. Det standsede ved Fjorden, hvor strax efter et Skib udfoer for fulde Seil og forsvandt i Natten.

18. KAPITEL.

Efter Marsk Stigs Død havde Hertug Valdemar aabenbart forenet sig med den kjække norske Konge imod Danmark. Han havde sendt den unge danske Konge og hans Moder Dronningen et Feidebrev paa Grund af de Fordringer, han selv og hans Broder, Hertug Erik, gjorde paa Besiddelsen af Svendborg og Langeland. Med en forenet Flaade og Hær vilde Hertugen og de Norske angribe Landet; men den utaalmodige Hertug Valdemar oppebiede ikke den norske Flaades Ankomst inden han løb ud og lagde sig dristig med sin Flaade i Grønsund mellem Falster og Møen. Denne Uforsigtighed raadede Gamle Ridder Jon og Rigsraadet til øiebliklig at benytte, og man ilede med at bemande endeel Langskibe og Kogger for at drage mod Hertugen. Den unge Kong Erik var selv paa Langskibet „gamle Valdemar.“ Flaaden løb en Morgen tidlig ud af Issefjorden og foer gjennem store Bælt til Grønsund. Her laae Hertugens Flaade ved den falsterske Kyst. Styrken var omtrent ligestor paa begge Sider. Ridder Jon og Cantsleren vare paa Kongeskibet tilligemed alle de kongelige Drabanter og en stor Deel andre Riddere, der i deres fulde Rustning strax kjendte hverandre paa deres Hjelmklenodier og Vaabenmærker.

Grev Gerhard fulgte Kongeskibet paa sit eget Langskib med nogle Knorer fra Kiel, besatte med kjække Holstenere. Thorstensøn førte selv et af de største Langskibe og delte med Ridder Jon Høvdingsmagten over Flaaden og Krigsfolket.

Thorstensøn og Ridder Jon fulgte endnu den gamle danske Maade at angribe en fjendtlig Flaade paa, idet de søgte ved et kraftigt og samlet Anfald strax at adsplitte Fjendens Hovedmagt, hvorved man tillige søgte at komme Fjenden saa nær

paa Livet som muligt og lade Manddom og personligt Mod gjøre Udslaget, som ved en Landfegtning. Til den Ende lode de strax den hele kongelige Flaade lægge i Slagorden op under Kysten af Møen ligeoverfor Hertugen, og de lode alle Skibene sammenbinde til en eneste fast Linie. Hertugen lod paa samme Maade kun en Deel af sine største Langskibe sammenbinde og lægge fremmerst; men de mindre og lette Skibe, de saakaldte Knorer og Kogger, lod han lægge sig ubundne og med løse Seil bag ved den faste Slaglinie tæt under Kysten af Falster.

Paa Kongeskibet, som paa hele Flaaden, var Teldingen nedtaget; dette var et Seiltag, der beskyttede Krapperummet eller den midterste Deel af Skibet mod Regn og Kulde. I Forstavnen stod Mærkismanden med det kongelige Banner i Haanden, omringet af de drabeligste Riddere; han selv var den høieste og stærkeste af alle Kongens Riddere og beklædte i Hoffets Rangorden den tredie Plads efter Kongen. Det store Banner, han førte, var den myrdede Konges mørke, spraglede Fane med de mange Nøgler, Hjul og underlige Tegn. Hele Krapperummet var opfyldt med de ringere Krigere, der foruden Sværd og Kastespyd vare bevæbnede med Buer og Slynger, og hvoraf en Deel havde Opsigt med de svære Krigsmaskiner. I Lyftingen eller Bagstavnen stod Styresmanden, der havde Overbefalingen over hele Skibet; dette var paa Kongeskibet gamle Ridder Jon. Den unge Konge og Cantsler Martinus stode ved hans Side. Kongeskibet laae midt i Slagordenen, og herfra kunde man oversee begge Flaaders Stilling.

„Men sig, gamle Jon!“ — spurgte den unge Konge — „hvi lader Hertugen sine Kogger ligge løse bag ved Langskibene? Drost Peder har sagt mig engang, at Valdemar Seier og gamle Kong Valdemar gjorde ligeledes, naar de havde med en stærkere Fjende at gjøre og ikke vilde vove Alt paa eengang. Kan Hertugen nu ikke ogsaa omringe os og falde os i Ryggen med sine Kogger?“

„Dertil give vi ham ikke Frist, tænker jeg!“ — svarede gamle Jon. — „Saasnart vi har hilset ham i Frastand, roe vi rask frem og lade Bassen bryde løs og Vædderen stange; saa tænker jeg, vi kan gjøre Resten af med Sværdet i Haanden, som paa Marken i ordenlig Dyst.“

„Den Almægtige give os Lykke og Seier!“ — sagde Cantsleren. — „Inden I giver Tegn til Angrebet, Ridder Jon! vil vi lade Krigsfolket tænke paa deres Sjæle og bede Seirens Herre staae os bi!“

„I Guds Navn!“ — svarede Ridder Jon. — „Men lad det saa skee strax og kort! — her er ikke mange Øieblik at give bort, og Vor Herre husker nok Sine!“

I Lyftningen stod der hos Cantsleren endeel Klerker; paa hans Bud istemte disse strax med ham en Krigspsalme

i Modersmaalet, som alt Krigsfolket kjendte og faldt ind i, medens Mange med Cantsleren og Klerkerne andægtigt bøiede deres Knæ. Den unge Konge knælede ogsaa; men Ridder Jon gav sig ikke Tid dertil: han stod med spændt Opmærksomhed og gav Agt paa enhver af Fjendens Bevægelser.

Neppe var den høitidelige Krigspsalme endt, før Mærkismanden, paa Ridder Jons Bud, svingede Kongeflaget tre Gange over sit Hoved. Paa dette Tegn begyndte Fjernfegtningen: Luften formørkedes af Pile og Stene, som paa eengang udfore fra alle Buer og Slynger paa de kongelige Skibe. Det var i den klareste Middagsstund, men det syntes pludselig at være blevet Aften. Dette Angreb besvaredes med en lignende Hilsen fra Hertugens Flaade, ledsaget af et vildt Angrebsskrig fra hans mange fremmede Krigsmænd.

Ridder Jon havde ladet den unge Konge tilligemed Præsterne omringe af en Skjoldborg; men Pilene gjennemborede mange Skjolde, og Stenene sloge ned paa Skjoldtaget med et forfærdeligt Brag. Paa Kongeskibet alene faldt en saa uhyre Mængde Stene, at det syntes, som Hertugens Hovedangreb var rettet mod dette ene Punkt. Nogle Mænd faldt og Mange bleve saarede; men Afstanden var dog endnu for stor til at disse Vaaben kunde virke med hele deres Kraft. Nu svingede Mærkismanden paa Kongeskibet Banneret igjen; hele den kongelige Flaade roede med stærke Aareslag frem, og de svære Søkrigsmaskiner sattes i Virksomhed. Paa Kongeskibets Forstavn stod en uhyre Rorgalt, der med sine takkede og hvasse Jernkamme brød midt ind paa Hertugens Flaade og adskilte ved det første Stød to Langskibe, hvoraf Hertugen selv førte det ene. I samme Øieblik sattes Søvædderen i Bevægelse; den bestod af svære, jernbeslagne Bjælker, der hængte i Jernlænker ned fra Masten og ved Svingning rettedes knusende mod Skibene og det fjendtlige Mandskab. Paa Hertugens Skibe var der ingen saadanne svære Krigsmaskiner; ved det første Angreb gav dette de Kongelige en betydelig Overvægt. Et stort Skrig hørtes paa den fjendtlige Flaade, der allerede næsten var adskilt. Men snart mærkede man, at Hertugen med sine lettere Vaaben ikke var mindre farlig. Han lod det endnu ikke komme til Entring; med sine løse Skibe kunde han undvige den svære, fremrykkende Skibslinie, uden dog at standse med Forsvar og Angreb. Fra hans Skibe kastedes der, foruden Pile, Sten og Kastespyd, en stor Mængde Fodangler og Ildpotter, fyldte med Beg, Svovl og Olie; disse Brandpotter vare antændte med Blaar, og hvor de faldt, udspredtes Flammer, der strax angrebe Toug og Seil. Med disse hidtil næsten ubekjendte Brandvaaben anrettede Hertugen en stor Ødelæggelse paa den kongelige Flaade og frembragte en Forvirring, som han strax benyttede til at lade sine mindre Skibe løbe ud og falde de Kongelige i Ryggen. Saasnart han paa Angrebsskriget hørte, at dette var lykkedes, og saae, at Fjenden maatte kæmpe fra begge Sider

med deelt Styrke, undveg han ikke længer Entringen, men lagde selv sit Langskib tæt op til Kongeskibet. Thorstensøn havde strax mærket Fjendens List og øiebliklig ladet overhugge Tougene, som bandt de kongelige Skibe sammen, for at vinde en fordeelagtigere Stilling; men Fodanglerne havde anrettet stor Skade, og de forfærdelige Ildpotter havde næsten sat hele den kongelige Flaade i Brand. Man kunde kun tænke paa at slukke og forsvare sig mod Entring, som man nu fra tvende Sider truedes med. I denne Nød stod den unge Konge hos Cantsleren med sit gyldne Riddersværd i den ene Haand og et Kastespyd i den anden; han saae Hertugen ligeoverfor sig, beredt til at springe ombord paa det brændende Kongeskib. „Det var en uridderlig List, Hertug Valdemar!" — raabte han forbittret og slyngede sit Kastespyd imod ham; det ramte Fjæren i Hertugens Hjelm og borttog hans Hjelmklenod.

Et høit Glædesraab hørtes herover paa Kongeskibet, og uden længer at bryde sig om Ilden foer nu alle Mand til, for at storme Hertugens Skib.

„Rolig, Landsmænd!" — raabte gamle Ridder Jon — „slukker først Ilden! saa skal vi betale dem Fyrbødersold."

Ved Forstavnen var baade Ilden og Angrebet voldsomst. Mærkismanden havde maattet fæste Banneret i Planken ved sin Side og gribe Sværdet til Forsvar; men derved kom der Ild i Banneret; Flammen slog høit over det — og det faldt sydende i Vandet. Et vildt Glædesskrig hørtes fra Hertugens Flaade; men de Kongelige syntes nedslagne ved dette Uheld, som de ansaae for et ulykkeligt Varsel.

Den unge Konge saae vemodig paa Cantsleren. „Min Faders Banner faldt" — sagde han — „det var der ingen Lykke med."

„Eders store Oldefaders Banner var bedre, min unge Herre og Konge!" — sagde Cantsleren.

„Ak, det er jo i Hertugens Vold i Slesvig!" — sukkede Kongen. — „Men Herren kan vel hjælpe os endnu!"

„Hans Hjælp er nær, naar vi paakalde ham!" — sagde Cantsleren. — „Vær trøstig, Herre Konge! — Men seer I hin Fisker? Hvad har han vel for?"

Som Cantsleren sagde disse Ord og Kongen stirrede hen mod det Sted, han pegede paa, saae Hertugen med Forbauselse, at Mandskabet paa hans Skib gled og ravede, som drukne Mennesker; det samme var Tilfældet næsten paa alle hans Skibe, og man lagde nu først Mærke til en lille Fiskerbaad, der dristig løb frem og tilbage mellem Skibene, og hvorpaa der stod en høi Mand i et sort Lærredspantser og kastede Potter med Sæbe paa Hertugens Skibe; paa nogle af dem faldt der ogsaa Potter med fint Kalk, som foer Krigsmændene i Øinene, saa de Intet kunde see. Næsten paa samme Tid begyndte nogle af Hertugens Skibe at fyldes med Vand og synke. Der blev stor Skræk herover, og man saae en dristig, sorthaaret Svømmer med et stort Skibsbor i Haanden komme hist og her frem og dukke under Skibene.

„Skyd den fordømte Fisker! knus Svømmerens Hoved!" — raabte Hertugen rasende. — „Entrer — stormer, alle Mand!"

Snart var Entringen almindelig. Ingen kunde længer staae paa Hertugens Skibe, og man nødtes til at søge fast Fodfæste paa de kongelige. Her var Ilden lykkelig slukket, og nu begyndte der en alvorlig Kamp Mand mod Mand, som i en Landfegtning. Mange faldt paa begge Sider. Thorstensøn stred mandelig paa sit Langskib og nedlagde Mange. Grev Gerhards Skib laae ligeoverfor Hertug Erik af Langelands. Denne høie Herre, som var Hertug Valdemars Broder, kaldtes af Almuen i Almindelighed Hertug Langben. Grev Gerhards gamle Hofnar stod med sit Væbnersværd i Haanden ved sin Herres Side, da den langelandske Hertug gjorde Mine til at entre.

„See! der kommer min høibaarne Navnefætter med de lange Ben!" — sagde Hofnarren. — „Gjem nu eders fine Dameflor, strenge Herre! at der ikke skal komme flere Rifter i det!"

Grev Gerhard havde, i sin ridderlige Kamplyst og for at trodse Hertug Valdemar, heftet Dronningens Slør paa sit Brystharnisk; men for ikke at miste det i Haandgemænget fulgte han nu dog sin Hofnars Raad og stak det indenfor Harnisket.

„Dennegang vil vi ikke lade os jage af Harer eller Katte, strenge Herre!" — sagde Hofnarren med et skalkagtigt Smil i det gravitetiske Ansigt. Han vovede ved denne Yttring at røre sin godmodige Herre paa det ømmeste Sted, idet han bragte en uheldig Fegtning med Ditmarskerne i Erindring, hvorved virkelig en Hare eller en Kat først skulde have bragt Uorden blandt Grev Gerhards Rytterrækker.

„For Satan, Langben! nu slaaer jeg dig ihjel!" — raabte Greven, rasende forbittret, og svingede sit Sværd.

„Spar jer Vrede til den rette Langben! see, der har vi ham!" — svarede Hofnarren, idet han veg tilbage og pegede mod Forstavnen, hvor den langelandske Hertug alt stormede frem.

„Fanden i Vold med alle Langbener!" — raabte Grev Gerhard og foer til en drabelig Kamp mod sin fyrstelige Modstander.

Paa Kongeskibet selv styrtede Fjenderne ind fra begge Sider. Gamle Ridder Jon havde Møie med at beskytte den unge Konge, der bestandig vilde ud af Skjoldborgen og tage Deel i Haandgemænget. Hertugen selv havde nedlagt Kongens Mærkismænd og var sprungen ombord ved Forstavnen; han stod med alle sine kjækkeste Riddere i Krapperummet midt paa Kongeskibet i en ivrig Kamp mod Drabanterne. Med hvert Skridt, han huggede sig frem, trængte han nærmere til Kongen. Gamle Jon stod i den snevre Gang, der gik fra Bord til Bord og adskilte Rorbænkene; han forsvarede endnu med rolig Kraft Indgangen til Lyftingen, hvor Kongen stod

mellem Cantsleren og Væbner Aage Jonsøn foran Klerkerne. Nu traf et vældigt Slag af Hertugens Sværd Ridder Jon paa Hjelmen; den faldt ham kløvet af det graae Hoved, og den gamle Herre styrtede blødende om mellem Rorbænkene. Ved dette Syn sprang Kongen ud fra Bagstavnen. „Ved alle hellige Mænd!“ — raabte han — „det Slag skal I betale med eders Blod, forræderske Hertug!“ Ingen kunde længer holde den unge Konge tilbage: han foer til og saarede Hertugen let med sit korte Sværd; men han styrtede idetsamme selv i sin Iver over en Rorbænk. Drabanterne havde hver sin Mand at kæmpe med og mærkede ikke Kongens overhængende Fare; men Kongens Væbner Aage Jonsøn fegtede ivrig med Hertugen, og Cantsler Martinus stillede sig med sin Messebog i de foldede Hænder mellem Kongen og de Kæmpende. Snart stod Erik atter kampfærdig; men Cantsleren holdt ham tilbage. Væbner Aage blødte af mange Saar og kunde ikke maale sig med Hertugen i Vaabenfærdighed, Cantsleren opløftede bedende sine Hænder og Øine mod Himlen. „See! see!“ — udraabte han pludselig: — „Danebrog! Danebrog! Herren sender os Seier — hoc signo victoria!“ *)

Et Glædesskrig hørtes blandt de Kongelige: „Danebrog! Danebrog!“ — raabte Alle. Hertugen blev pludselig dødbleg. Høit paa en Rorbænk ligefor sig saae han den velbekjendte Danebrogsfane i Haanden paa en rank, anseelig Ridder i staalblaat Harnisk og med aabent Vizir; det var Drost Peder. Hertugen kjendte den blaae Ridder fra Tourneringen og saae den store, velbekjendte Daggert med Løveheftet blinke i hans høire opløftede Haand. „Ha, dig, — min Dødsfjende!“ — raabte Hertugen og foer rasende ind paa ham; men det sortnede for hans Øine — han hørte Daggerten klirre mod sit Brystharnisk; den gled tilside mod Armstykket og blev siddende dybt i hans høire Skulder. Med et Forfærdelsesskrig tabte han Sværdet af Haanden og ravede tilbage. „Fly! fly! Gud har dømt!“ — raabte han som afsindig og foer med et fortvivlet Spring tilbage paa sit Skib. Hans Riddere fulgte ham. De heisede Seil og toge Flugten. Slaget var tabt. De Kongeliges Seier var afgjort.

Det var som Synet af Danebrog havde gjort enhver af Kongens Krigsmænd uovervindelig. Fra Thorstensøns Langskib lød et mægtigt Seiersraab. Grev Gerhard havde saaledes gjort rent Bord paa sit Skib, at der tilsidst kun var et Par Fjender tilbage med den haardt saarede Hertug Langben, som sprang overbord og reddede sig til sin Broders Skib ved at svømme. Alle de kongelige Skibe vare opfyldte med faldne eller fangne Fjender. Hertugens Flaade var ødelagt; endeel Skibe vare sjunkne, de andre erobrede, og Hertugen undkom selv med stor Møie og Fare.

Paa Kongeskibet stod gamle Ridder Jon med forbundet

---

*) Med dette Tegn (Mærke) er Seir!

Høit paa en Rorbænk ligefor sig saa han den velbekjendte Danebrogsfane i Haanden paa en rank, anselig Ridder i staalblaat Harnisk og med aabent Vizir; det var Drost Peder.

Hoved ved den unge Konges Side og modtog med en underlig blandet Glæde Kongens Tak for hans kjække Kamp; hans Saar var ikke farligt; men det stærke Slag havde aldeles bedøvet ham, og han følte vemodig, at han ikke længer kunde føre Sværdet som i sine unge Dage. Den hellige Danebrogsfane vaiede fra Lyftingen over Kongens og den gamle Ridders Hoveder; Drost Peder havde betroet den til Drabanternes Bevogtning og var ilet Thorstensøn til Hjælp med at forfølge Seiren. I Slagets Tummel havde kun Faa kjendt ham.

„Den Almægtige være lovet!" — raabte Cantsleren og udstrakte knælende de foldede Hænder mod Himlen — „Te Deum laudamus!" *) — intonerte han nu med sin mægtige Sangstemme. Klerkerne istemte den hellige Seierssang. Kongen og gamle Jon med alle Krigsmændene knælede.

Neppe var det høitidelige Te Deum afsjunget, før man saae og kjendte den ridderlige Drost Peder, der paa en Fiskerbaad ilede fra Thorstensøns Langskib, tilligemed Thorstensøn selv, hen mod Kongeskibet og nærmede sig Kongen. Han var ledsaget af gamle Henner Friser og Skirmen. Han sprang ombord og lykønskede Kongen til Seiren. Med et høit Glædesudraab fløi den unge Seierherre i hans Arme.

„Dig var det, dig var det, Drost Peder!" — raabte den unge Kong Erik — „du bragte mig Seier med min Oldefaders Banner!"

Drost Peder bøiede sit Hoved, idet han løftede Haanden høitidelig mod Himlen.

„Ja, Herren være priset! fra ham kommer Seiren alene!" — udbrød Kongen bevæget og sluttede atter den troe Ven i sine Arme.

Drost Peder var yderst angreben, ikke saa meget af Kampen, som af den ilsomme Reise og den Spænding, han havde været i. Efter sin Flugt fra Fængslet havde han med Grund befrygtet at komme for sildigt til Slaget, ved den Tid, han maatte anvende paa at bemægtige sig det vigtige Banner; men Rigsfanens vidunderlige Virkning paa Folket var siden Valdemar Seiers Dage noksom bekjendt, og i Folkets fromme Tro behøvede man kun at see det med Tillid til Gud for at seire. Paa Hertug Valdemar havde denne Begivenhed en vigtig og mærkelig Virkning. Hans høire Arm blev lam fra hint Øieblik, da Drost Peder saaledes havde tilbagegivet ham Forræderdolken med Rustpletten af Kong Erik Christophersøns Hjerteblod, og man havde nu Grund til at haabe, at han aldrig meer vilde løfte sin lammede Arm mod Danmarks Krone.

Der var stor Glæde paa Kongeskibet over Drost Peders uventede Ankomst. Alle stimlede om ham, medens han med faa Ord fortalte hvorledes den gamle Henner med Aase og Skirmen listelig havde befriet ham af hans Fængsel paa

*) O store Gud! vi love Dig.

Nordborg Slot og hjulpet ham med at udfrie Rigsbanneret af Hertugens Vold. Derpaa forestillede han Kongen den gamle, troe Henner og den raske Væbner, som begge ved denne Leilighed havde bidraget til Seiren. Skirmen havde været den forvovne Svømmer, som borede de fjendtlige Skibe i Sænk. Indfaldet med Sæben og Kalken, som Kongen fandt nyttigt, men ikke ridderligt, tilhørte Henner alene.

„Knæl!“ — sagde den unge Konge til Skirmen — „jeg vil slaae dig til Ridder; du har fortjent det. Jeg fritager dig for alle Prøver.“

„Min Herre og Konge!“ — udbrød Skirmen med Glædestaarer i de mørke Øine, idet han knælede og modtog Ridderslaget i Guds og den hellige Jørgens Navn.

Saasnart Skirmen havde reist sig, som Ridder, vinkede Kongen ad Aage Jonsøn, der imidlertid havde faaet sine talrige dog ikke farlige Saar forbundne. „Dig med!“ — sagde Kongen — „du har idag forsvaret mit Liv, som en Helt, saavelsom paa Taarnborg.“

Aage knælede stille og modtog Ridderslaget.

„Jeg forlanger ikke at blive Ridder for de Sæbepotters Skyld, Herre Konge!“ — sagde gamle Henner — „men Sæben var, min Tro! god — og til slige Karle kan der baade behøves Sæbe og Lud!“

„Kan du ikke blive Ridder, snilde Gamle!“ — svarede Kongen — „saa kan du blive Styresmand, og det skal du være fra idag.“

Gamle Henner syntes pludselig bevæget: han svarede ikke et Ord; men han bøiede sit Knæ og kyssede den unge Konges Haand. Kongen drog hastig Haanden tilbage; der var faldet en Taare derpaa fra den gamle Kæmpes Øine, og det var ham som den brændte.

Grev Gerhard var under den almindelige Glæde kommen ombord paa Kongeskibet. Han havde hjertelig omfavnet Drost Peder, og saavel han som Thorstensøn havde modtaget Kongens Tak og Berømmelse for deres Kjækhed. Da Kong Erik nu omstændelig hørte hvorledes det var gaaet til paa Grevens Skib og hvorledes Hertug Langben var sprungen overbord, rakte han den kjække Greve Haanden og sagde: „Tag den raskeste Seiler, Grev Gerhard! og drag til Helsingborg! Der venter min Moder, Dronningen, Efterretninger fra os. Bring hende Budskab om vor Seier! og jeg lover Eder, at hvad I længst og inderligst har ønsket, skal opfyldes!“

Det var som den kjække Grev Gerhard over disse Ord var gaaet fra Sands og Samling; han omfavnede Kongen, Drost Peder, gamle Henner, Hofnarren og Alle i Flæng; han var nær ved at tage den unge Konge paa sine stærke Arme og dandse med ham i Lyftingen. „Skamfærd!“ — raabte han — „nu skal der blive Dands paa Helsingborg, og der vil jeg dandse med!“ I et Øieblik stod han i Henners Fiskerbaad. „Hr. Styresmand Henner!“ — raabte han

— „I fører mig til Helsingborg! — Ingen stryger Farten, som I!"

„Godt!" — sagde Henner og steg i Baaden. — „Jeg har lovet Jer god Lykke med jert ene Øie. — Seer I, jeg holder Ord!"

Baaden gled allerede fra Kongeskibet. Da skrævede et langt Ben over paa Fiskerbaaden, ledsaget af et andet; det var den langbenede Hofnar, der vilde følge sin lyksalige Herre.

19. KAPITEL.

Rygtet om det store Søslag, der ventedes i Grønsund, var kommet til Helsingborg samme Dag, da Slaget stod. Om Aftenen sad Dronning Agnes i den uroligste Spænding i sit Gemak paa Slottet og forlod hvert Øieblik sit Sæde ved det lille Arbeidsbord, for at see ud over Sundet fra Høienloftssvalen. At den unge Konge selv var med paa Flaaden, og at den troe Grev Gerhard var dragen ham til Hjælp, vidste hun; at denne hendes hengivne Ridder og Beiler vilde vove det Yderste, var hun vis paa. Samme Dag, han var dragen fra Kiel, for at støde til Flaaden, havde han sendt et formeligt Beilerbrev til Dronningen. Hendes kjærlige Svar derpaa laae paa Bordet for hende, forseglet med hendes store Dronningsegl og bestemt til at sendes ham næste Dag. Hun havde udsendt tre Seilere efter hverandre for at hente hende Underretninger fra Grønsund; men de havde Storm og Modvind ned ad Sundet, og de krydsede endnu alle tre ved Dragø, da Grev Gerhard paa Henners lille Fiskerbaad foer dem forbi. „Kors bevare os! — han forgaaer!" — raabte Sømændene fra Helsingborg, da de saae den lille Fiskerjolle, og det syntes i Maaneskinnet, som den aabne Baad hvert Øieblik skulde opsluges af de oprørte Bølger.

Paa denne sin Beilers Fare tænkte Dronningen vel ikke; men Stormens Larm forøgede hendes urolige Forestilling om et Søslag. For at skjule sin Uro havde hun ladet sine Damer bortfjerne sig. Det var hende nu i hendes Eensomhed, som hendes egen og Danmarks Skjæbne afhang af det Budskab, hun denne Nat ventede. Alle de mørke og gruelige Billeder af hendes underlig bevægede Liv forenede sig, ligesom for — ved en eneste Begivenhed til — aldeles at knuse hendes Hjerte eller at tabe sig i et eneste Lysbillede, der kunde give hende Bod for alle Savn og Trøst for al Ulykke. Var Slaget tabt og den unge Konge falden, var det forbi med Danmarks Frihed og hendes Moderglæde — og var den troe Grev Gerhard falden — da var Dronningens Svar paa hans Beilerbrev kun et sørgeligt Vidnesbyrd om hvor stor og sand en Lyksalighed hun havde tabt.

Det var sildigt ud paa Natten. Voxlysene viftede paa Bordet, og Stormen hvinede gjennem Kaminen. Dronningen

betragtede vemodig Brevet til Grev Gerhard med det store, runde Voxsegl for. I Seglet var hun selv afbildet knælende for den hellige Jomfru med Christusbarnet i en Kirke; over den knælende Dronning holdt en flyvende Engel en Krone.*)

„Tag Kronen, Herre, og bevar den!“ — sukkede hun — „men lad Englen ikke bortflyve! Lad den bevogte mig og ham, der er mig kjærere, end alle Verdens Kroner!“

Hun havde fremtaget sin lille, sirlige Levnetsbog. Den kjæreste og skjønneste af alle hendes Hjertes Bekjendelser stod vel ikke deri med tydelige Ord; men den sidste Halvdeel af de beskrevne Blade handlede dog meer om Grev Gerhard, end om Dronningen, især fra hin Time, da han havde modtaget hendes Hoveddug og var kaaret til hendes Ridder og Beskytter.

Billedet af hendes troe Ridder og Beiler havde seirende fortrængt alle ængstelige Forestillinger i den skjønne Dronnings Hjerte, da hun pludselig foer op ved en usædvanlig Larm i Havnen lige udenfor hendes Vinduer. Hun gik til Høienloftssvalen og saae i Maaneskinnet en stor Mængde Mennesker ved Skibsbroen. Lodserne vare ifærd med at føre en lille Seilbaad ind gjennem Brændingen, og hun hørte de Udraab: „Seier, Seier! — Greven — den eenøiede Greve!“ Hun foldede sine Hænder og gik svimlende af Glæde til Bønskamlen i sit inderste Gemak. Snart gjenlød hele Slottet af det glade Seiersbudskab. Inden en Time stod Dronningen, omgiven af sin hele Hofstat, i den prægtig oplyste Høienloftssal, hvor den lykkelige Overbringer af denne Nyhed knælende nedlagde sit Sværd og et erobret Banner for Dronningens Fod.

Medens hele Slottet glimtede af Lys og gjenlød af festlig Glædeslarm og medens de troe Borgere i Helsingborg gjorde Natten til Dag i høirøstet Glædestummel, erfarede Grev Gerhard af Dronningens egen Mund hvad der stod i Brevet med det store, røde Voxsegl for paa Dronningens Bord, og Ingen var lykkeligere, end han.

Kongens Glæde over Seiren forøgedes endnu kort efter ved den vigtige Efterretning, at Fæstningen Hunehals i Halland var stormet af de Kongelige, og den stolte Grev Jacob tagen til Fange. Seiren i Grønsund havde den vigtige Følge, at den norske Konge, der kom forsilde med sin Flaade, opgav det hele fjendtlige Foretagende mod Danmark. Begge Kongerne havde kort efter et fredeligt Møde paa Hindsgavl, hvor en Stilstand blev sluttet, som Indledning til en for begge Riger lige æreful Fred. Hertug Valdemar lod ved sine Afsendinge tilbyde Forlig, og man modtog det. Forfølgelsen mod

*) Omskriften paa dette Dronningens Segl var: Agnes, Dei gracia Danorum Slavorque Regina.

de Fredløse skulde efter Overeenskomsten paa Hindsgavl ikke drives videre; dog ingen af Kong Eriks Mordere, der endnu levede, maatte nogensinde vove at komme for Kongen af Danmarks Aasyn.

En skjøn, klar Efteraarsdag var der stor Festlighed og Glæde paa Helsingborg Slot. Det var Grev Gerhards og den skjønne Dronning Agnes's Bryllupsdag. Grev Gerhards Søster, Enkedronning Hedvig af Sverrig, med det hele svenske og danske Hof, var her tilstede. Festen, der tillige betragtedes som en Seiers- og Freds-Fest, blev feiret med Tournering. Grev Gerhard tog dennegang ingen Del i Ridderspillet. Han sad paa den kongelige Balcon ved Dronning Agnes's Side. Hans ærlige Øie tindrede af Glæde; han sad der helt stadselig smykket og noget stiv i sin Brudgomspynt, men med et Ansigt, som han havde taget Himlen med Storm. Den majestætiske Dronningbrud saae helt livlig og glad ud, og Ingen havde nogensinde seet et skjønnere Udtryk i hendes kloge, ædle Aasyn. Næst hende var den lille Prindsesse Ingeborg, som Danmarks tilkommende Dronning, den almindelige Gjenstand for Riddernes og Folkets beundrende Hyldest. Hun sad under Ridderspillet venlig og glad ved den unge, ridderlige Kong Eriks Side. De talte som kjærlige Søskende med hinanden. Gamle Ridder Jon foer ofte med Haanden over Skrammen i sin Pande og jog en Glædestaare tilbage af de muntre Oldingsøine, naar han saae paa disse unge Forlovede, der endnu med uskyldig Barneglæde ligesom kun legede Brudgom og Brud og ikke syntes at kjende anden Kjærlighed, end den, de med fælles Inderlighed følte for det Land, og det Folk, til hvis Fader og Moder de saa underlig vare udkaarede.

De svenske Herrer og Riddere saae et lignende Syn paa den unge Kong Birger og den lille danske Prindsesse Merete, der ligeledes, som Forlovede, sade ved hinandens Side og betragtede Ridderspillet.

Prisen ved denne Tournering vandt Drost Peder Hessel, og han modtog den af Dronning Agnes's Haand. Han bøiede sig dybt for den skjønne Dronningbrud; men idet hans Øine glede hen ad Dame-Rækken, dvælede de med et længselsfuldt Blik paa den høie Dame, der sad øverst i Rækken af Prindsesse Ingeborgs Følge. Det var Jomfru Inge Litle. Han havde ikke seet hende siden hin Time, da de adskiltes i Kolding Fjord og et umaadeligt Dyb udbredte sig imellem dem. Hendes Fader, vidste han, sad endnu som Livsfange paa Kallundborg Slot. Kun af Skaansomhed mod den gamle Ridder Jon, havde Kongen saalænge ladet Hr. Laves Sag upaadømt, skjøndt hans Landsforræderi var aabenbart, og hans Deelagtighed i Kongemordet kun manglede klare, skriftlige Beviser for at fælde ham. Først i dette Øieblik var Jomfru Inge ved Tourneringen kommen tilsyne. Drost Peder havde forgjeves spurgt om hende: Ingen kunde sige ham om hun var med i Prindsessens Følge. Med stor Glæde opdagede han hende nu; men med Uro og

Smerte saae han en dyb Kummer i hendes skjønne Aasyn; hendes Blik mødte ikke hans; det var nedslaget til Jorden. Han forlod hastig Tourneringspladsen og Riddernes Samfund. Han gik stille og tankefuld ned mod Sundet, medens de Kongelige og alle Ridderne ledsagede den glade Grev Gerhard og hans Brud til Riddersalen, hvor Festen skulde feires med Dands og stor Pragt.

Drost Peder stod længe stille ved Sundet og stirrede ud mod den sjællandske Kyst, hvor Flynderborg laae. Med en forunderlig Vemod kom han sin Barndom ihu og hvorledes han først, som Ridder og Drost, havde gjenseet sin Barndomsbrud histovre, da hun som en voxen Jomfru stod for ham og sang begeistret om „Kongen, som raader for Borgen og saa for alle Land.“ Paa sin egen Lykke havde han hidtil kun sjelden turdet tænke, for de store Bekymringer, der gjaldt Kongen og Riget. Nu havde Jomfru Inges sorgfulde Billede vakt en mægtig Længsel i hans Sjæl efter at see hende lykkelig og selv føle sig lyksalig med hende. At hun var bekymret for sin Fader og hans uvisse Skjæbne, var nødvendigt; men hvorfor hun nu søgte at undvige sin troe, hengivne Ridder og selv negtede ham et venligt Blik, det var ham ubegribeligt. Tanken om, at han kunde være forglemt for en lykkeligere Beiler, foer ham kun et Øieblik forbi Sjælen, som en truende Dæmon, der ikke turde nærme sig hans Hjerte. Han erindrede hvorledes han hver Dag havde tænkt paa hende i sit Fængsel og hvorledes enhver venlig Fugl, der kviddrede ved hans Fængselsgitter, havde været ham et Kjærlighedsbud fra hende. Han rystede med et vemodigt Smil paa Hovedet og gjentog trøstig de skjønne Vers i Kæmpevisen:

„Der fløi aldrig saa liden en Fugl under Ø,
Han spurgte jo efter sin Fæstemø.

Der fløi aldrig saa liden en Fugl af Land,
Hun spurgte jo efter sin Fæstemand.“

„Gud styrke og glæde Jer, min kjære Herre Drost!“ — afbrød en venlig Stemme ham i hans Drømmerier; det var den unge, alvorlige Ridder Aage Jonsøn. „Jeg søgte Eder just“ — vedblev han. — „I er ikke glad, som vi Andre, og det er dog idag en Glædesdag, som vi neppe har oplevet Mage til. Den ædle Dronning Agnes er lykkelig, og vor unge Konge dandser glad med sin lille Fæstemø. Her er ingen Forræder meer i Landet. Danmarks Throne staaer atter fast. Vi har Fred og Udsigt til en lykkelig Tid.“

„Derfor takker jeg den almægtige Gud“ — sagde Drost Peder — „hans Haand har vidunderlig afledet alle Lyn og velsignet Valdemarernes Krone paa vor unge Konges Hoved. Jeg burde ogsaa kunne glæde mig idag; men, min kjære Aage! der gives Sorger, som du endnu ikke kjender.“

„Jeg har dog tidlig lært at kjende de største“ — svarede hans alvorlige Lærling — „jeg gjetter eders Sorg, kjære Herre! den ædle Jomfru Inge —“

„Nu vel, hun er ikke lykkelig, Aage! og saalænge hendes Fader sidder paa Kallundborg, kan hun jo ikke være det.“

„Vor unge Konge er dog altfor streng; han vil jo ingen Bøn høre for ham“ — sukkede Aage. — „Men jeg har hørt et Rygte, kjære Herre Drost! jeg veed ikke, om det er sandt eller om I veed det bedre; dog det kunde maaske være Eder vigtigt at undersøge det nøiere. Man siger, den fangne Ridder Lave Litle har lovet sin Datters Haand til den Ridder, der bringer ham Kongens Tilgivelse og skaffer ham Frihed til at drage ud af Landet. Man vil paastaae, I veed det, men at I enten ikke kan eller ikke vil opfylde Betingelsen.“

Drost Peder studsede. „Han sælger altsaa sin Datters Lyksalighed for sin Frihed!“ — sagde han oprørt. — „Hm! det ligner ham. Men hvo siger, Datteren vil nedværdige sig til en saadan Betaling for sin Faders Synder?“

„Veed I ikke, at hun skal have besluttet sig dertil?“ — sagde Aage ængstelig. — „Veed I da heller ikke hvad man fortæller om den rige Ridder Thord fra Kongshelle? Han ligger her med fire Skibe, fulde af umaadelige Skatte; dem skal han ville tilbyde Kongen i Løsepenge for Ridder Lave Litle. Jeg saae ham selv i Riddersalen; han ventede, at Kongen skulde træde ud af Dandsen, for at tale ene med ham i Lønkamret — —“

„Forbarmende Gud!“ — raabte Drost Peder — „solgt? — solgt! — det skal aldrig i Evighed skee! — jeg taler med Kongen! — jeg beder ham selv om Laves Frihed! — om det ogsaa er Uret — det maa skee!“

„Saa skynd Jer, for Himlens Skyld, Herre Drost! Er Dandsen ude, saa er Ridder Thord maaske alt hos Kongen. — Ak, jeg troede, I vidste Alt — men vilde eller kunde ikke. — Skynd Jer!“

„Store Gud! solgt, solgt!“ — raabte Drosten og foer dødbleg bort. Han ilede op i Riddersalen — hans Blik gjennemfoer Dandserækken. — Han saae Grev Gerhard med seiersglade Stormskridt dandse ham forbi med sin skjønne, majestætiske Brud ved Haanden. Den unge Kong Birger dandsede ham ogsaa forbi med Prindsesse Merete, og Skirmen foer i sin nye Ridderdragt hen ad Gulvet med den lille, muntre Aase Hennersdatter i Armen; men Kong Erik var der ikke. Blandt Prindsesse Ingeborgs Damer saae han Jomfru Inge; hun sad stille og saae tilsyneladende rolig hen for sig; men hendes Blik var ubevægeligt, og hendes Ansigt var fast hvidt som et Linklæde. Riddersalen med de glade Dandsende løb rundt for Drostens Øine. Han standsede en travl Kammersvend og spurgte svimlende: „hvor er Kongen?“

„I Lønkamret“ — var Svaret.

„Er der Nogen hos ham?“

„Ridder Thord fra Kongshelle.“

Drost Peder vendte sig og styrtede ud af Riddersalen. Grev Gerhard og Kong Birger førte deres Damer ud af Dandsen, da Kong Erik taus og alvorlig traadte ind i Riddersalen. Drost Peder gik ved Kongens venstre Side; han syntes i den forunderligste Spænding og Uro. Kongen traadte frem for Prindsesse Ingeborg, der sad ved sin Moders Side og saae paa de Dandsende. Paa Kongens Vink ophørte Dandsen. Musikken taug, og alle studsede.

„Sig til Drost Peder Hessel, ædle Prindsesse Ingeborg!“ — sagde nu Kongen høit og alvorligt — „at Kong Erik af Danmark aldrig glemmer hvad han lovede sin døde Fader, men at Danmarks tilkommende Dronning giver ham Ret til at forkynde Ridder Lave Litle Tilgivelse og Frihed!“

„Tak, Tak, Erik!“ — sagde den lille Prindsesse og sprang sjæleglad op — „du holdt dit Ord! — jeg fik Lov til at gjøre min kjære Inge lykkelig!“ Nu gjentog hun for Drost Peder Kongens Ord og førte den overraskede Inge i hans Arme.

Glæden var stor, og Alle deelte den.

Da nu paa Kongens Vink Musikken begyndte paany, istemte Pigerne Sangen om Ribehuses Overrumpling:

„Og der gaaer Dands paa Riber Gade —
  Slottet det er vundet!
Der dandse de Riddere froe og glade —
  For Erik, Kongen hin unge!“

Idet Drost Peder og Jomfru Inge midt i deres Glæde hørte denne Sang, opluede deres bevægede Hjerter i den Følelse for Konge og Fædreland, der først i livlig Begeistring havde forenet deres Sjæle. De blandede sig med høi og mægtig Glæde i Dandserækken, og medens Pigerne omsnoede Kongen og alle de Dandsende med en eneste stor Krands, sang Jomfru Inge begeistret i sin troe Ridders Arm:

„Saa dandse vi os i Livet ind,
Med Hjerter troe under Skarlagensskind!
  — Riget det er vundet!

Aldrig saae jeg i Glædeskrands
Øine saa tindre til Hjertedands —
  For Erik, Kongen hin unge!“

